SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 21.09.2020

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 4

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen ... 5

3 § Kokouksessa saadut selostukset ... 6

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset ... 7

5 § Kaupunginhallituksen kokousaikataulu vuosille 2021 ja 2022 ja ehdotus kaupunginvaltuuston vuosien 2021 ja 2022 kokousaikatauluksi ... 9

- Kaupunginhallituksen kokousaikataulu 2021 ja luonnos kaupunginvaltuuston kokousaikatauluksi 2021 ... 11

- Kaupunginhallituksen kokousaikataulu 2022 ja luonnos kaupunginvaltuuston aikatauluksi 2022. ... 13

6 § Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 54/2020 yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntämisestä / Julartworks Tmi ... 15

7 § Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 158/2020 yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntämisestä / Jenni Maria Matikainen Tmi ... 17

8 § Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 192/2020 yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntämisestä / Lauran lounas ja catering ... 19

9 § Täydennys lausuntoon hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi ... 21

- Täydennys Vantaan kaupungin lausuntoon esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja sote-maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi ... 23

- Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi, KH 21.9.2020 hyväksymä lisäys, KV 21.9.2020 koko lausunto hyväksytty ... 25

10 § Vuoden 2020 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2020 ... 67

- Vuoden 2020 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2020 ... 72

- Suurten tytäryhtiöiden osavuosikatsaus 2/2020 ... 119

- Sitovien tavoitteiden raportointi osavuosikatsaus 2/2020 ... 142

11 § Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen tarpeellisten oppikirjojen saamisesta yläkouluihin ... 155

- Nuorisovaltuuston aloite tarpeellisten oppikirjojen saamisesta yläkouluihin ... 158

12 § Kehä III parantamisen kolmannen vaiheen toteuttamissopimus ... 159

- Sopimusluonnos Kehä III parantamisen kolmannen vaiheen toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä ... 163

13 § Rakennettujen käytöstä poistuneiden kiinteistöiden vapauttaminen myyntiin ... 174

- Myyntilista 9 ... 176

14 § Kivistön kaupunkikeskuksen palvelukeskittymän ilmoittautumismenettely ja markkinavuoropuhelu ... 182

- Kokoelma hakemuskuvista 21.9.2020 ... 184

15 § Vantaan kaupungin vastaus Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön / Harrikuja 002206 ... 226

- Vantaan kaupungin vastaus Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön / Asemakaavamuutos Harrikuja 002206 ... 228

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 21.09.2020

- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö_henkilötiedot peitetty 231
- Valitus 16.6.2020_henkilötiedot peitetty 232
16 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 971100 sekä maanalainen asemakaava 971100ma (satamarata) , 97 Kuninkaanmäki / Kuusijärvi 2 235
- 971100 - asemakaavaselostus 8.9.2020 / Kuusijärvi 2 241
- Muistutukset ja vastineet 8.9.2020 / Kuusijärvi 2 (ei henkilötietoja) 312
- Lausunnot ja vastineet 8.9.2020 / Kuusijärvi 2 316
17 § Asemakaavan muutos 002415, 13 Vapaala / Piikkirinne 3 333
- 002415 asemakaavamuutoksen selostus 8.9.2020, Piikkirinne 3 336
- Muistutukset ja vastineet 8.9.2020 / (ei sisällä henkilötietoja) / Asemakaavan muutos 002415 / 13 Vapaala / Piikkirinne 3 369
18 § Asemakaavan muutos 002429 sekä tonttijaon muutos, 18 Vantaanlaakso / Vanha Nurmijärventie 36 / Vantaanlaaksontie 39 374
- 002429 asemakaavamuutosselostus 21.9.2020, Vanha Nurmijärventie 36, Vantaanlaaksontie 39 377
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 404
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 405
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 406
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 407
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa 412
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa 413
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa 414

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 21.9.2020 klo 14.00-16.20
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	**Varajäsenet**	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	x §§1-15, 17-18	Kortesalmi Marilla	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	x Puheenjohtajana § 16	Nieminen Irja	
Norrena Vaula, II varapuheenjohtaja	x (etäyhteydellä)	Hölttä Heikki	
Abdi Faysal	x	Kähkönen Osmo	
Jääskeläinen Jouko	x (etäyhteydellä)	Vanhanen Maija	
Kaira Lauri	x (etäyhteydellä) klo 14.00-14.40 §§ 1-3	Weckman Markku	x klo 14.40-15.15, 15.55-16.20, §3-4, 11-18
Kaukola Ulla	x (etäyhteydellä)	Hämäläinen Anu	
Niikko Mika	x (etäyhteydellä) §§1-14, 16-18	Kärki Niilo	
Orpana Anitta	x (etäyhteydellä)	Sieviläinen Marianne	
Pajunen Sirpa	x (etäyhteydellä)	Kuusela Minna	
Puoskari Pentti	x (etäyhteydellä)	Särkelä Jussi	
Rokkanen Sakari	x (etäyhteydellä)	Sami Kanerva	
Tyystjärvi Kati	x (etäyhteydellä)	Karinen Ville	
Nuorisovaltuuston edustaja			
Parkkonen Santeri	x (etäyhteydellä)		

Muut osallistujat		Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja		x klo 14.30-16.20
Orlando Carita, valtuuston I varapuheenjohtaja		x klo 14.30-16.00
Kauppinen Sirpa, valtuuston II varapuheenjohtaja		x (etäyhteydellä)
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja		x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		x (etäyhteydellä)
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		x
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja		x
Aronkytö Timo, apulaiskaupunginjohtaja		x (etäyhteydellä)
Groth Anna, viestintäpäällikkö		x (etäyhteydellä)
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x (etäyhteydellä)
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		x
Hulkko Tiina, Ratikan projektipäällikkö		x §§ 1-3
Suonranta Elina, Ratikan hankejohtaja		x §§ 1-3
Koskela Gilbert, projektinjohtaja		x (etäyhteydellä) §§ 1-3
Kujala Anna-Riitta, aluearkkitehti		x §§ 1-3
Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja		x

Oksanen Hannes, lakimies, kaupunkiympäristön toimiala		x (etäyhteydellä)
Isotalus Birgit, hallintosihteeri		x
Kamppi Kaisa, pöytäkirjanpitäjä		x
Järvinen Anne, hallinnon harjoittelija		x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja	Sari Multala §§1-15, 17-18	Säde Tahvanainen § 16
Pöytäkirjanpitäjä	Kaisa Kamppi	

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka	28.9.2020, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)	
	Pykälät § 9 ja § 15, tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.	
	Sirpa Pajunen	Pentti Puoskari

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka	30.9.2020, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 28.9.2020 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	10.8.2020
Jääskeläinen Jouko	24.8.2020
Kaira Lauri	10.8.2020
Kaukola Ulla	24.8.2020
Niikko Mika	
Norrena Vaula, II varapuheenjohtaja	7.9.2020
Orpana Anitta	7.9.2020
Pajunen Sirpa	21.9.2020
Puoskari Pentti	21.9.2020
Rokkanen Sakari	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	
Tyystjärvi Kati	

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 30.9.2020 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

a) valita Sirpa Pajunen ja Pentti Puoskari toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 28.9.2020 klo 16.00, ja

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 30.9.2020 lähtien.

3 § **Kokouksessa saadut selostukset**

Kaupunginhallitus 21.9.2019 § 3

Käsittely:
Kokouksen annettiin seuraavat selostukset:

- Toinen osavuosikatsaus (sis. ratikan tilannekatsaus), talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula
- Kivistön palvelukeskuksen ilmoittautumisten esittely, apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta Kivistön palvelukeskuksen ilmoittautumisten esittelyn käsittelyn ajaksi ja poistui loppukokouksesta kokonaisuudessaan.

Päätös:
Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

4 § **Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

RV/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 6/14.9.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta nro 8/8.9.2020
Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta nro 6/16.9.2020
Opetuslautakunnan pöytäkirja nro 8/14.9.2020
Vapaa-ajanlautakunnan pöytäkirja nro 8/15.9.2020
Kaupunkisuunnittelulautakunnan pöytäkirja nro 9/8.9.2020
Ympäristölautakunnan pöytäkirja nro 7/10.9.2020
Teknisen lautakunnan pöytäkirja nro 7/9.9.2020

Hankintajohtajan päätös
§ 77 Option käyttöönotto Sairaalakalusteiden, kuntosalilaitteiden ja fysioterapian mittausvälineiden hankinnassa (480 000 € / alv 0 %)

Tietohallintojohtajan päätökset
§ 75 Esri Finland Oy tuki-, koulutus- ja konsultointipalveluiden hankinta (53 500 euroa)
§ 76 Cad -lisenssien option hankinta (9 975 euroa)
§ 77 Titanian työvuorosuunnittelujärjestelmän lisälisenssien hankinta (14 898,60 euroa)
§ 79 Materiaalien vastaanottojärjestelmän palveluhankinta, hankintapäätös (270 000 euroa)

Työllisyyspalveluiden johtaja päätökset
§ 245 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Bron Tilitoimisto Oy:lle
§ 246 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Kampaamo Birgitta Lahtinen Tmi:lle
§ 247 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Goodmer Oy:lle
§ 248 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Autopesupalvelut M. Laine Tmi:lle
§ 249 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - EVOLOG Oy:lle
§ 250 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Osuyl and Sons Tmi:lle
§ 254 Yksinyrittäjän kielteisen päätöksen kumoaminen / Nojaamo Oy
§ 260 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Better Yourself-Personal Training Tmi:lle
§ 261 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Heinäpään Viestintä Oy:lle
§ 262 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Puutarhasuunnittelu-Trädgårdsplanering Lindén Tmi:lle
§ 263 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Kauneushuone Lilja Tmi:lle
§ 264 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Autrol Consulting Oy Ab:lle
§ 265 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - Taide ja Kehyspaja Alanko Tmi:lle

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.
Käsittely:

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Sosiaali- ja terveyslautakunnan pöytäkirja nro 9/14.9.2020

Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätös
§ 58 Vantaan kaupungin henkilöstökoulutuksen hankinta (200 000 €/v. alv 0%)

Hankintajohtajan päätökset
§ 78 Päätös hankintaoikaisuun Astioiden, aterimien, keittiötarvikkeiden, tarjoilu- ja säilytysastioiden sekä Arabia-Iittala-Hackman-Fiskars -valikoiman hankinta
§ 79 Option käyttöönotto leivän ja leipomotuotteiden (pakasteet) hankinnassa (12 500 € alv. 0 %)
§ 80 Automaattisen aulapalvelun hankinta (noin 76 600 euroa, alv 0 %)

Työllisyyspalveluiden johtajan päätökset
§ 266 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen – TiiaHaverinen
§ 270 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - SKP Enterprise Tmi:lle
§ 271 Yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntäminen - ICT Arkkitehtitoimisto 38 Oy:lle

Tietohallintojohtajan päätös
§ 80 Merlot Palotarkastaja liittymän hankinta SAP- järjestelmään (17 212, 50 euroa)
§ 81 Lisätöiden toteutuksen hankinta Matti-järjestelmään (79 020 euroa)
§ 82 ServiceNow - lisälisenssien hankinta (66 960 euroa)

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 § Kaupunginhallituksen kokousaikataulu vuosille 2021 ja 2022 ja ehdotus kaupunginvaltuuston vuosien 2021 ja 2022 kokousaikatauluksi

5758/00.02.00.05/2020

RV/HO/KK/AJ

Vantaan kaupungin hallintosäännön 24 luvun 3 §:n mukaan toimielimet päättävät kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös tarvittaessa puheenjohtajan ja tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta tai jos enemmistö toimielimen jäsenistä esittää puheenjohtajalle kokouksen pitämistä.

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Vuosien 2021 ja 2022 alustava toimielinten kokousaikatauluehdotus on esityslistan liitteenä. Esityksen mukaan kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto kokoontuvat aiempaan tapaan yhteisinä maanantaipäivinä (pääsääntöisesti klo 14.00 ja klo 18.00). Myös valtuustovaliokunnan kokoukset, kaupunginhallituksen iltakoulut ja kaupunginhallituksen kokoukset ajoitetaan yhteisille maanantaipäiville (klo 12.00, klo 13.00 ja klo 17.00).

Pääsääntöisesti muina maanantaipäivinä pidetään konsernijaoston kokoukset ja lautakuntien kokoukset lautakuntien päättäminä kellonaikoina. Toimialoilla, joilla on useampia lautakuntia, lautakuntien kokouksia on myös muina viikonpäivinä kuin maanantaisin. Kaupunginvaltuuston selostustilaisuudet ja iltakoulut pidetään torstaisin (klo 17.00). Kaupunginvaltuuston iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

Kokousaikataulua on valmisteltu yhteistyössä taloussuunnittelun, kaikkein toimialojen talous- ja hallintojohtajien, kaupungin johtoryhmän sekä kunnallisjärjestöjen kanssa. Aikataulu on ollut valtuustovaliokunnan jäsenillä kommentoitavana. Aikataulua suunniteltaessa on otettu huomioon valtuustokauden vaihdokseen liittyvät yksityiskohdat, kaupungin talousarvioprosessi sekä vuosien 2021 ja 2022 juhlapyhät ja koulujen loma-ajat siltä osin kuin ne ovat olleet saatavilla.

Liitteenä olevan aikatauluehdotuksen mukaan kokousaikavarauksia on vuonna 2021:
- kaupunginvaltuustolla: 10 kokousta, 11 selostustilaisuutta ja 4 iltakoulua, yksi seminaari ja 7 valtuustovaliokuntaa
- kaupunginhallituksella: 21 kokousta ja 8 iltakoulua
- konsernijaostolla: 10 kokousta

Liitteenä olevan aikatauluehdotuksen mukaan kokousaikavarauksia on vuonna 2022:
- kaupunginvaltuustolla: 11 kokousta, 11 selostustilaisuutta ja 3 iltakoulua, kaksi seminaaria ja 6 valtuustovaliokuntaa
- kaupunginhallituksella: 21 kokousta ja 9 iltakoulua
- konsernijaostolla: 10 kokousta

Valtuustokauden vaihdos ja kuntavaalien ajoittuminen keväälle 2021 muuttaa perinteistä

kokousrytmiä hieman. Uuden kaupunginvaltuuston toimikausi alkaa 1.6.2021 ja ensimmäistä uuden kaupunginvaltuuston kokousta esitetään pidettäväksi 14.6.2021. Ensimmäistä kokousta edeltävä selostustilaisuus ja kyselytunti pidettäisiin torstaina 10.6.2021. Myös iltakoulujen määrää vuodelle 2021 on lisätty yhdellä uuden kaupunginvaltuuston strategiatyön vuoksi.

Toukokuun puoliväliin on tehty varaus uuden valtuuston tervetuloinfoa varten ja toukokuun lopussa viikolla 22 uusi kaupunginvaltuusto saa luottamustehtävän hoitoon liittyvää sisällöllistä ja tietoteknistä koulutusta.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) hyväksyä kaupunginhallituksen kokousaikataulu vuosille 2021 ja 2022 liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena,
b) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi kaupunginvaltuuston vuoden 2021 ja 2022 kokousaikataulut liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena, ja
c) todeta, että muut toimielimet hyväksyvät kokousaikansa itse.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Luonnos kokousaikatauluksi 2021
- Luonnos kokousaikatauluksi 2022

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 582 6554, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Kokousaikataulu 2021 — **2.10.2019**

kevät & syksy

VKO	KH	KH ik	Koja	KV	KV info	KV ik	KVvalt.val.	OPLA	Rkj	VALA	SOSTER	Sosterj	KALA	TELA	YLA	KALA (uusi)	TILA (uusi)	Raja	Luja (uusi)	TARLA
	klo 14 tai 17	klo 13	klo 13	klo 18	klo 17	klo 17	klo 12	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17	klo 15	klo 17	klo 17	klo 16	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17
	Tammikuu																			
1						UV päivä pe 1.1															
2	11.1.	11.1.				Loppiainen ke 6.1	11.1.						12.1.	13.1.	14.1.					
3					21.1.			18.1.		19.1.	18.1.	18.1.						19.1.		
4	25.1.			25.1.																
	Helmikuu																			
5			1.2.																	
6	8.2.	8.2.				11.2.2020 (kanslia)	8.2.											9.2.		
7								15.2.		16.2.	15.2.	15.2.	16.2.	17.2.	18.2.					
8						Hiihtoloma														
	Maaliskuu																			
9					4.3.													2.3.		
10	8.3.			8.3.									9.3.	10.3.	11.3.					
11			15.3.			18.3. arviointiseminaari		15.3.		16.3.	15.3.	15.3.								
12	22.3.	22.3.					22.3.											23.3.		
13						Pääsiäinen 2.4-5.4														
	Huhtikuu																			
14					8.4.															
15	12.4.			12.4.									13.4.	14.4.	15.4.					
16			19.4.					19.4.		20.4.	19.4.	19.4.						20.4.		
17	26.4.	26.4.					26.4.													
	Toukokuu																			
18					6.5.								4.5.	5.5.						
19	10.5.			10.5. (viim. vanha kv, lähetekeskustelu?)		Helatorstai 13.5	Vantaa päivä la 15.5.	11.5.		11.5.	ti 11.5.	11.5.						11.5.		
20			17.5.		17.5. uuden valtuuston tervetuloinfo															
21	24.5. (kehys)	24.5.											25.5.	26.5.	27.5.			26.5.		
22					31.5-2.6 koulutus															
	Kesäkuu																			
23			7.6.		10.6 info+koulutus			7.6.		8.6.	7.6.	7.6.								
24	14.6. (vanha)			14.6. (kehys)																
25	21.6. (uusi)					Juhannusaatto pe 25.6														
26																			29.6.	
	Heinäkuu / Kesätauko																			
	Elokuu																			
31																				
32	9.8.	9.8.					9.8.									10.8.	11.8.			
33			16.8.	KV seminaari 19-20.8	16.8. toimialojen selostukset					17.8.	ti 17.8.	17.8.							17.8.	
34	23.8.			23.8.				24.8.								24.8.	25.8.			
35																				
	Syyskuu																			
36	6.9.	6.9.				9.9.	6.9.													
37			13.9.		16.9.					14.9.	13.9.	13.9.							14.9.	
38	20.9.			20.9.				21.9.								21.9.	22.9.			
39																				
	Lokakuu																			
40	4.10.				4.10 TS 1, 7.10 TS 2														5.10.	
41			11.10.					12.10.		12.10.	11.10.	11.10.				12.10.	13.10.			
42						Syysloma														
43	25.10.			25.10.															26.10.	
	Marraskuu																			
44	1.11. TS					4.11 strategia														
45			8.11.		11.11.			9.11.		9.11.	8.11.	8.11.				9.11.	10.11.			
46	15.11.			15.11.TS															16.11.	
47																				

48	29.11.	29.11.					29.11.									30.11.	1.12.			
	Joulukuu																			
49			7.12.		9.12.	Itsenäisyyspäivä ma 6.12				7.12.									7.12.	
50	13.12.			13.12.				14.12.			ti 14.12.	14.12.				14.12.	15.12.			
51						Joulu pe 24.12.- su 26.12.														
52																				
	KH ik = kaupunginhallituksen iltakoulu																			
	KV info = kaupunginvaltuuston selostustilaisuus																			
	KV ik = kaupunginvaltuuston iltakoulu (suljettu tilaisuus)																			
	KV valt.val. = valtuustovaliokunta																			
Vuosi	**KH**		**KH ik**		**Koja (entinen yja)**	**KV**	**KV info**	**KV valtuustovaliokunta**												
2016	20 + 1 (TS neuv.)		7		9	10 + 2 seminaaria	11	5												
2017	21 + 1 (TS neuv.)		7		9	10 + 2 seminaaria	11 + koul.tilaisuudet	6												
2018	21 + 1 (TS neuv.)		6		9	10 + 1 + 2 seminaaria	10+1	6												
2019	20 + 1 (TS neuv.)+ matka		6		10	10 + 2 seminaaria	11	7												
2020	22 + 1 (TS neuv.)		9		9	11+2 seminaaria	11	8												
2021	21+1 (TS neuv)		8		10	10+1 seminaari+4 koulutus	11+1 tervetuloinfo	7												
.																				

	Kokousaikataulu 2022															
	kevät & syksy															
VKO	KH	KH ik	Koja	KV	KV info	KV ik	KVvalt.val.	OPLA	Rkj	VALA	SOSTER	Sosterj	KALA	TILA	Luja	TARLA
	klo 14 tai 17	klo 13	klo 13	klo 18	klo 17	klo 17	klo 12	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17	klo 15	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17
	Tammikuu															
1						UV päivä la 1.1										
2						Loppiainen to 6.1									11.1.	
3	17.1.	17.1.						18.1.					18.1.	19.1.		
4					27.1.					25.1.	24.1.					
5	31.1.			31.1.												
	Helmikuu															
6			7.2.												8.2.	
7	14.2.	14.2.				17.2. (kanslia)	14.2.	15.2.		15.2.	ti 15.2.		15.2.	16.2.		
8						Hiihtoloma										
9	28.2.			28.2.												
	Maaliskuu															
10															8.3.	
11	14.3.	14.3.				17.3.		15.3.					15.3.	16.3.		
12			21.3.		24.3.					22.3.	21.3.					
13	28.3.			28.3.											29.3.	
	Huhtikuu															
14								5.4.					5.4.	6.4.		
15	11.4.	11.4.				Pääsiäinen 15.4-18.4	11.4.				ti 12.4.					
16			19.4.		21.4.					20.4.					19.4.	
17	25.4.			25.4.												
	Toukokuu															
18						5.5. seminaariesitykset									3.5.	
19	9.5.	9.5.				**Seminaari 12.-13.5.**	9.5.	10.5.					10.5.	11.5.		
20			16.5.		19.5.	Vantaa päivä su 15.5.				17.5.	16.5.					
21	23.5.			23.5. lähetekesk.		Helatorstai 26.5.									24.5.	
22																
	Kesäkuu															
23	6.6. kehys	6.6.						7.6.					7.6.	8.6.		
24			13.6.		16.6.					14.6.	13.6.					
25	20.6.			20.6. kehys		Juhannusaatto pe 24.6.									21.6.	
26																
	Heinäkuu / Kesätauko															
	Elokuu															
31																
32	8.8.	8.8.					8.8.						9.8.	10.8.		
33			15.8.		18.8.					16.8.	15.8.				16.8.	
34	22.8.			22.8.				23.8.					23.8.	24.8.		
35																
	Syyskuu															
36	5.9.	5.9.				8.9. seminaari	5.9.									
37			12.9.		15.9.					13.9.	12.9.				13.9.	
38	19.9.			19.9.		22.9.		20.9.					20.9.	21.9.		
39																
	Lokakuu															
40										4.10.	3.10.				4.10.	

41	10.10.			10.10.	10.10. TS 1, 13.10. TS 2			11.10.					11.10.	12.10.		
42						Syysloma										
43			24.10.												25.10.	
44	31.10. TS															
	Marraskuu															
45					10.11.			8.11.		8.11.	7.11.		8.11.	9.11.		
46	14.11.			14.11. TS												
47			21.11.												22.11.	
48	28.11.	28.11.					28.11.						29.11.	30.11.		
	Joulukuu															
49						Itsenäisyyspäivä ti 6.12.										
50			12.12.		15.12.			13.12.		13.12.	12.12.		13.12.	14.12.		
51	19.12.			19.12.											20.12.	
52						Joulu la 24.12.- ma 26.12.										

KH ik = kaupunginhallituksen iltakoulu

KV info = kaupunginvaltuuston selostustilaisuus

KV ik = kaupunginvaltuuston iltakoulu (suljettu tilaisuus)

KV valt.val. = valtuustovaliokunta

Vuosi	KH	KH ik	Koja (entinen yja)	KV	KV info	KV valtuustovaliokunta
2016	20 + 1 (TS neuv.)	7	9	10 + 2 seminaaria	11	5
2017	21 + 1 (TS neuv.)	7	9	10 + 2 seminaaria	11 + koul.tilaisuudet	6
2018	21 + 1 (TS neuv.)	6	9	10 + 1 + 2 seminaaria	10+1	6
2019	20 + 1 (TS neuv.)+ matka	6	10	10 + 2 seminaaria	11	7
2020	22 + 1 (TS neuv.)	9	9	11 + 2 seminaaria	11	8
2021	21+1 (TS neuv)	8	10	10+1 seminaari+4 koulutus	11+1 tervetuloinfo	7
2022	20+1 (TS neuv.)	9	10	11 + 2 seminaaria	11	6

6 § Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 54/2020 yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntämisestä / Julartworks Tmi

VD/4424/02.03.01.00/2020

RV/ST-V/TT/KK

Hakija **Julartworks Tmi** on 22.6.2020 ja 4.8.2020 toimittanut vaatimuksen, jolla hakija vaatii oikaisua työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 54/2020.

Julartworks Tmi on 21.4.2020 lähettämällään hakemuksella hakenut yksinyrittäjille suunnattua korona-avustusta Vantaan kaupungilta.

Valtioneuvosto on antanut asetuksen (VNA 199/2020) yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetusta valtionavustuksesta kunnille. Asetusta sovelletaan valtion talousarvion mukaisen valtionavustuksen myöntämiseen yksinyrittäjille koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi. Tuen suuruus on 2 000 euroa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 2 luvun 6 §:n 3. momentin 11 kohdan mukaan kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää muustakin useampaa kuin yhtä toimialaa koskevista asioista, jollei toisin ole säädetty tai määrätty. Kaupunginjohtajan delegointipäätöksellä 79 § 2020 Työllisyyspalveluiden johtaja ja elinkeinopäällikkö päättävät yksinyrittäjille myönnettävistä avustuksista koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Yksinyrittäjän korona-avustuksen yleiset tukiehdot

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta. Yksinyrittäjällä ei saa olla palkattua henkilökuntaa.

Päätoimiselta yksinyrittäjältä edellytetään, että yrittäjä on YEL-rekisterissä tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen. Mikäli yritys aloittanut alle 6 kk sitten tulee osoittaa, että jo syntynyt tulovirta olisi jatkuessaan johtanut 20 000 euron laskutukseen 12 kuukauden ajanjaksolla.

Yksinyrittäjäavustusta myönnetään yrittäjäkohtaisesti. Mikäli yksinyrittäjällä on useita yrityksiä, joissa hän työskentelee yksin, avustusta myönnetään sille yritykselle, jossa yrittäjä työskentelee päätoimisesti.

Tuen saaminen edellyttää, että yksinyrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet koronaepidemian takia 16.3.2020 jälkeen ja että yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan. Merkittäväksi heikennykseksi katsotaan yli 30% alenema liikevaihdossa. Yksinyrittäjän yritystoiminnan taloudellisen tilanteen ja liikevaihdon heikentyminen 16.3.2020 jälkeen on todennettava jäljennöksillä kirjanpidosta ja / tai tiliotteista (kulut ja myyntituotot).

Lisäksi tuen edellytyksenä on, että yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan. Kannattavaan toimintaan arvioidaan olevan edellytykset, mikäli yritystoiminta on ollut kannattavaa vuoden 2019 tilinpäätökseen tai veroilmoitukseen perustuen. Mikäli yritystoiminta on alkanut 31.12.2019 jälkeen on toimitettava muu luotettava selvitys (jäljennös kirjanpidosta ja tiliote). Kannattavan toiminnan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksinyrittäjän selvitys poikkeuksellisesta

tilanteesta vuonna 2019. Hakemuksesta tulisi myös käydä ilmi, että yrityksellä on mahdollisuus jatkaa toimintaa myös poikkeustilanteen jälkeen.

Tuen saaminen edellyttää, että tuki käytetään yksinyrittäjän laskennallisiin, yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin, kuten yritystoimintaa varten hankittujen tilojen ja laitteiden kustannuksiin sekä kirjanpito- ja muihin toimistomenoihin. Kertakorvausta myönnettäessä yritystoiminnasta aiheutuneena kustannuksena ei pidetä yrittäjän itselleen nostamaa palkkaa.

Hakemukseen on liitettävä verovelkatodistus. Mikäli verovelkoja on, hakijan tulee esittää tieto Verohallinnon hyväksymästä suunnitelmasta verovelan maksamiseksi, ulosoton vastaavasta suunnitelmasta tai tehdystä maksujärjestelyhakemuksesta.

Alkuperäinen päätös ja sen perustelut:
Työllisyyspalveluiden johtaja on päätöksellään § 54/2020 hylännyt **Julartworks Tmi**:n hakemuksen, koska hakija ei täytä valtion yksinyrittäjien korona-avustukselle asettamia tukiehtoja päätoimisen yksinyrittäjyyden osalta. Hakija ei täytä päätoimisen yksinyrittäjän ehtoa, koska hakija ei ole YEL-rekisterissä ja hakijan vuosittainen liikevaihto on alle 20 000 euroa.

Hakijan oikaisuvaatimus:
Julartworks Tmi pyytää oikaisuvaatimuksessaan harkitsemaan päätöstä uudelleen. Hakija ei ole toimittanut oikaisuvaatimuksessaan perustetta, jolla hakijan päätoiminen yksinyrittäjyys voidaan todeta.

Kaikki oikaisuvaatimukseen liittyvät asiakirjat ovat nähtävissä kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hylätä **Julartworks Tmi**:n oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 54/2020 yllä mainituin perustein.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Työllisyyspalvelut

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
työllisyyspalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen, puh. 040 044 4883;
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

7 § Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 158/2020 yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntämisestä / Jenni Maria Matikainen Tmi

VD/4424/02.03.01.00/2020

RV/ST-V/TT/KK

Hakija **Jenni Maria Matikainen Tmi** on 23.7.2020 toimittanut vaatimuksen, jolla hakija vaatii oikaisua työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 158/2020.

Jenni Maria Matikainen Tmi on 9.6.2020 lähettämällään hakemuksella hakenut yksinyrittäjille suunnattua korona-avustusta Vantaan kaupungilta.

Valtioneuvosto on antanut asetuksen (VNA 199/2020) yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetusta valtionavustuksesta kunnille. Asetusta sovelletaan valtion talousarvion mukaisen valtionavustuksen myöntämiseen yksinyrittäjille koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi. Tuen suuruus on 2 000 euroa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 2 luvun 6 §:n 3. momentin 11 kohdan mukaan kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää muustakin useampaa kuin yhtä toimialaa koskevista asioista, jollei toisin ole säädetty tai määrätty. Kaupunginjohtajan delegointipäätöksellä 79 § 2020 Työllisyyspalveluiden johtaja ja elinkeinopäällikkö päättävät yksinyrittäjille myönnettävistä avustuksista koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Yksinyrittäjän korona-avustuksen yleiset tukiehdot

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta. Yksinyrittäjällä ei saa olla palkattua henkilökuntaa.

Päätoimiselta yksinyrittäjältä edellytetään, että yrittäjä on YEL-rekisterissä tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen. Mikäli yritys aloittanut alle 6 kk sitten tulee osoittaa, että jo syntynyt tulovirta olisi jatkuessaan johtanut 20 000 euron laskutukseen 12 kuukauden ajanjaksolla.

Yksinyrittäjäavustusta myönnetään yrittäjäkohtaisesti. Mikäli yksinyrittäjällä on useita yrityksiä, joissa hän työskentelee yksin, avustusta myönnetään sille yritykselle, jossa yrittäjä työskentelee päätoimisesti.

Tuen saaminen edellyttää, että yksinyrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet koronaepidemian takia 16.3.2020 jälkeen ja että yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan. Merkittäväksi heikennykseksi katsotaan yli 30% alenema liikevaihdossa. Yksinyrittäjän yritystoiminnan taloudellisen tilanteen ja liikevaihdon heikentyminen 16.3.2020 jälkeen on todennettava jäljennöksillä kirjanpidosta ja / tai tiliotteista (kulut ja myyntituotot).

Lisäksi tuen edellytyksenä on, että yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan. Kannattavaan toimintaan arvioidaan olevan edellytykset, mikäli yritystoiminta on ollut kannattavaa vuoden 2019 tilinpäätökseen tai veroilmoitukseen perustuen. Mikäli yritystoiminta on alkanut 31.12.2019 jälkeen on toimitettava muu luotettava selvitys (jäljennös kirjanpidosta ja tiliote). Kannattavan toiminnan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksinyrittäjän selvitys poikkeuksellisesta

tilanteesta vuonna 2019. Hakemuksesta tulisi myös käydä ilmi, että yrityksellä on mahdollisuus jatkaa toimintaa myös poikkeustilanteen jälkeen.

Tuen saaminen edellyttää, että tuki käytetään yksinyrittäjän laskennallisiin, yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin, kuten yritystoimintaa varten hankittujen tilojen ja laitteiden kustannuksiin sekä kirjanpito- ja muihin toimistomenoihin. Kertakorvausta myönnettäessä yritystoiminnasta aiheutuneena kustannuksena ei pidetä yrittäjän itselleen nostamaa palkkaa.

Hakemukseen on liitettävä verovelkatodistus. Mikäli verovelkoja on, hakijan tulee esittää tieto Verohallinnon hyväksymästä suunnitelmasta verovelan maksamiseksi, ulosoton vastaavasta suunnitelmasta tai tehdystä maksujärjestelyhakemuksesta.

Alkuperäinen päätös ja sen perustelut:
Työllisyyspalveluiden johtaja on päätöksellään § 158/2020 hylännyt **Jenni Maria Matikainen Tmi**:n hakemuksen, koska hakija ei täytä valtion yksinyrittäjien korona-avustukselle asettamia tukiehtoja päätoimisen yksinyrittäjyyden ja kannattavuuden osalta. Hakija ei täytä päätoimisen yksinyrittäjän ehtoa, koska hakija ei ole YEL-rekisterissä ja hakijan vuosittainen yrittäjätulo tai laskutus on alle 20 000 euroa. Hakija ei täytä kannattavuuden ehtoa, koska yritystoiminnan kannattavuutta ennen korona-epidemiaa ei toimitettujen asiakirjojen perusteella voida todeta.

Hakijan oikaisuvaatimus:
Jenni Maria Matikainen Tmi pyytää oikaisuvaatimuksessaan harkitsemaan päätöstä uudelleen. Hakija ei ole toimittanut oikaisuvaatimuksessaan perustetta, jolla hakijan päätoiminen yksinyrittäjyys ja kannattavuus voidaan todeta.

Kaikki oikaisuvaatimukseen liittyvät asiakirjat ovat nähtävissä kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hylätä **Jenni Maria Matikainen Tmi**:n oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 158/2020 yllä mainituin perustein.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Työllisyyspalvelut

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
työllisyyspalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen, puh. 040 044 4883,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

8 § Oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 192/2020 yksinyrittäjien korona-avustuksen myöntämisestä / Lauran lounas ja catering

VD/4424/02.03.01.00/2020

RV/ST-V/TT/KK

Hakija **Lauran lounas ja catering** on 20.8.2020 toimittanut vaatimuksen, jolla hakija vaatii oikaisua työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 192/2020.

Lauran lounas ja catering on 8.6.2020 lähettämällään hakemuksella hakenut yksinyrittäjille suunnattua korona-avustusta Vantaan kaupungilta.

Valtioneuvosto on antanut asetuksen (VNA 199/2020) yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetusta valtionavustuksesta kunnille. Asetusta sovelletaan valtion talousarvion mukaisen valtionavustuksen myöntämiseen yksinyrittäjille koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi. Tuen suuruus on 2 000 euroa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 2 luvun 6 §:n 3. momentin 11 kohdan mukaan kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää muustakin useampaa kuin yhtä toimialaa koskevista asioista, jollei toisin ole säädetty tai määrätty. Kaupunginjohtajan delegointipäätöksellä 79 § 2020 Työllisyyspalveluiden johtaja ja elinkeinopäällikkö päättävät yksinyrittäjille myönnettävistä avustuksista koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Yksinyrittäjän korona-avustuksen yleiset tukiehdot

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta. Yksinyrittäjällä ei saa olla palkattua henkilökuntaa.

Päätoimiselta yksinyrittäjältä edellytetään, että yrittäjä on YEL-rekisterissä tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen. Mikäli yritys aloittanut alle 6 kk sitten tulee osoittaa, että jo syntynyt tulovirta olisi jatkuessaan johtanut 20 000 euron laskutukseen 12 kuukauden ajanjaksolla.

Yksinyrittäjäavustusta myönnetään yrittäjäkohtaisesti. Mikäli yksinyrittäjällä on useita yrityksiä, joissa hän työskentelee yksin, avustusta myönnetään sille yritykselle, jossa yrittäjä työskentelee päätoimisesti.

Tuen saaminen edellyttää, että yksinyrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet koronaepidemian takia 16.3.2020 jälkeen ja että yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan. Merkittäväksi heikennykseksi katsotaan yli 30% alenema liikevaihdossa. Yksinyrittäjän yritystoiminnan taloudellisen tilanteen ja liikevaihdon heikentyminen 16.3.2020 jälkeen on todennettava jäljennöksillä kirjanpidosta ja / tai tiliotteista (kulut ja myyntituotot).

Lisäksi tuen edellytyksenä on, että yksinyrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan. Kannattavaan toimintaan arvioidaan olevan edellytykset, mikäli yritystoiminta on ollut kannattavaa vuoden 2019 tilinpäätökseen tai veroilmoitukseen perustuen. Mikäli yritystoiminta on alkanut 31.12.2019 jälkeen on toimitettava muu luotettava selvitys (jäljennös kirjanpidosta ja tiliote). Kannattavan toiminnan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksinyrittäjän selvitys poikkeuksellisesta

tilanteesta vuonna 2019. Hakemuksesta tulisi myös käydä ilmi, että yrityksellä on mahdollisuus jatkaa toimintaa myös poikkeustilanteen jälkeen.

Tuen saaminen edellyttää, että tuki käytetään yksinyrittäjän laskennallisiin, yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin, kuten yritystoimintaa varten hankittujen tilojen ja laitteiden kustannuksiin sekä kirjanpito- ja muihin toimistomenoihin. Kertakorvausta myönnettäessä yritystoiminnasta aiheutuneena kustannuksena ei pidetä yrittäjän itselleen nostamaa palkkaa.

Hakemukseen on liitettävä verovelkatodistus. Mikäli verovelkoja on, hakijan tulee esittää tieto Verohallinnon hyväksymästä suunnitelmasta verovelan maksamiseksi, ulosoton vastaavasta suunnitelmasta tai tehdystä maksujärjestelyhakemuksesta.

Alkuperäinen päätös ja sen perustelut:
Työllisyyspalveluiden johtaja on päätöksellään § 192/2020 hylännyt **Lauran lounas ja catering**:n hakemuksen, koska hakija ei täytä valtion yksinyrittäjien korona-avustukselle asettamia tukiehtoja yksinyrittäjyyden osalta. Hakija ei täytä yksinyrittäjän ehtoa, koska hakijalla on palkattua henkilökuntaa.

Hakijan oikaisuvaatimus:
Lauran lounas ja catering pyytää oikaisuvaatimuksessaan harkitsemaan päätöstä uudelleen. Hakija ei ole toimittanut oikaisuvaatimuksessaan perustetta, jolla hakijan yksinyrittäjyys voidaan todeta.

Kaikki oikaisuvaatimukseen liittyvät asiakirjat ovat nähtävissä kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hylätä **Lauran lounas ja catering**:n oikaisuvaatimus työllisyyspalveluiden johtajan päätökseen § 192/2020 yllä mainituin perustein
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Työllisyyspalvelut

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
työllisyyspalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen, puh: 040 044 4883,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

9 § **Täydennys lausuntoon hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi**

VD/5525/00.04.03/2020

RV/JL/S-AP/PH/HY-L

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta hallitusohjelman mukaisesti ja ovat pyytäneet lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Lausunnot pyydetään 25.9.2020 mennessä.

Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen lausunnoksi 7.9.2020 kokouksessaan ja lähetti lausunnon valtuustolle päätettäväksi 21.9.2020 kokoukseen.

Tuon kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen on tullut esille tarve vielä täydentää lausuntoa. Täydennys liittyy pelastustoimen järjestämiseen. Kaupunginhallitus totesi hyväksymässään lausuntoluonnoksessa selkeästi, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta ei tule jakaa. Tämä olisi hyvä täsmentää myös suoraan lainsäädäntöön toimeenpanoa koskevaan lakiin.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta pykälässä 55 todetaan seuraavaa:

”Mitä tässä laissa säädetään sote-maakunnasta ja sote-maakunnan väliaikaisesta valmistelutoimielimestä, koskee Keski-Uudenmaan ja Etelä-Savon pelastustoimen alueiden osalta niitä sotemaakuntia, joille pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy. Tässä pykälässä tarkoitettujen sotemaakuntien ja sote-maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielinten tulee sopia Keski-Uudenmaan ja Etelä-Savon alueen pelastustoimien henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta maakuntien kesken.

Jos sote-maakunnat tai niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sovi Keski-Uudenmaan tai Etelä-Savon alueen pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta sote-maakuntien kesken viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022, valtioneuvosto päättää henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta ja muista järjestämisvastuun siirron järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista sote-maakunnat ja niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät ole sopineet. Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi ja se on voimassa, kunnes asianomaiset sote-maakunnat sopivat henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta.”

Käytännössä tämä pykälä tarkoittaa sitä, että Keski-Uudenmaan pelastustoimi jaetaan. Sen jälkeen vasta voitaisiin sopia kahden sote-maakunnan, Vantaa-Keravan sekä Keski-Uudenmaan, yhteistyöstä.

Aikaisemmin hyväksytyn lausuntoluonnoksen mukaista olisi, että lakiin esitettäisiin vielä täsmennetty konkreettinen muutos, jossa todetaan, että Keski-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan sote-maakunnan olisi mahdollista sopia Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen tehtävien hoidosta maakuntalain 54 § mukaisesti ilman, että pelastustoimen alue täytyisi jakaa. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen säilyminen jakamattomana on ollut lähtökohta alusta alkaen Uudenmaan erillisratkaisussa. Myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitokseen kuuluvat kunnat ovat ilmaisseet tukensa asialle.

Helpointa tämä on toteuttaa siten, että lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta § 55 jaetaan sisällöllisesti kahteen osaan esimerkiksi siten, että § 55 koskee nykyisen esitetyn pykälän sisällön mukaisesti vain Etelä-Savoa. Keski-Uudenmaan osalta tehdään oma pykälänsä, joka mahdollistaa sopimisen alueen tehtävien hoidosta maakuntalain 54 § mukaisesti ilman, että pelastustoimen alue täytyisi jakaa.

Tätä pykälämuutosta esitetään liitteen mukaisesti lisättävän lausunnon kysymykseen 44 vastaukseksi. Kaupunginhallituksen 7.9.2020 hyväksymässä lausuntoluonnoksessa tuohon kysymykseen ei ole valmisteltu vastausta.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) täydentää liitteen mukaisesti 7.9.2020 hyväksyttyä lausuntoa esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja sote-maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle, että liitteen mukainen täydennys lisätään kaupunginvaltuuston antamaan lausuntoon.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Täydennys lausuntoon esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja sote-maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi
- Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi, KH 21.9.2020 hyväksytyn täydennyksen kanssa

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi,
pelastusjohtaja Jyrki Landstedt, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Vantaan kaupungin lausunto esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja sote-maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Täydennys 7.9.2020 kaupunginhallituksessa hyväksyttyyn lausuntoon.

Kysymyksiä voimaanpanolaista

kysymys 44. Voimaanpanolain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 55 § pitäisi jakaa sisällöllisesti kahteen osaan siten, että § 55 koskee nykyisen esitetyn pykälän sisällön mukaisesti vain Etelä-Savoa, ja Keski-Uudenmaan osalta tehdään oma pykälänsä, joka mahdollistaa sopimisen alueen tehtävien hoidosta maakuntalain 54 § mukaisesti ilman, että pelastustoimen alue täytyisi jakaa.

muutettu 55 §

Mitä tässä laissa säädetään sote-maakunnasta ja sote-maakunnan väliaikaisesta valmistelutoimielimestä, koskee Etelä-Savon pelastustoimen alueen osalta niitä sote-maakuntia, joille pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy. Tässä pykälässä tarkoitettujen sote-maakuntien ja sote-maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielimien tulee sopia Etelä-Savon alueen pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta maakuntien kesken.

Jos sote-maakunnat tai niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sovi Etelä-Savon alueen pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta sote-maakuntien kesken viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022, valtioneuvosto päättää henkilöstön, kaluston ja sopimusten jakamisesta ja muista järjestämisvastuun siirron järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista sote-maakunnat ja niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sopineet. Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi ja se on voimassa, kunnes asianomaiset sote-maakunnat sopivat henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta.

kokonaan uusi 55a §

Mitä tässä laissa säädetään sote-maakunnasta ja sote-maakunnan väliaikaisesta valmistelutoimielimestä, koskee Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen osalta niitä sotemaakuntia, joille pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy. Tässä pykälässä tarkoitettujen sote-maakuntien ja sote-maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielimien tulee sopia Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimien henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti.

Jos sote-maakunnat tai niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sovi Keski-Uudenmaan pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti sote-maakuntien kesken viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022, valtioneuvosto päättää henkilöstön, kaluston ja sopimusten jakamisesta ja muista järjestämisvastuun siirron järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista sote-maakunnat ja niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät ole sopineet. Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi ja se on voimassa, kunnes asianomaiset sote-maakunnat sopivat henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti.

Vantaan kaupungin lausunto esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja sote-maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Taustatiedot

Onko vastaaja

- **kunta X**
- sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue
- maakunnan liitto
- muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
- valtion viranomainen
- järjestö
- joku muu

Vastaajatahon virallinen nimi:

Vantaan kaupunki

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Lausuntovastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä

Vantaan kaupunginvaltuusto 21.9.2020

Kysymykset

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

1. **Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?**

Vantaa pitää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta sinänsä tarpeellisena. Tässä lausunnossa ja näissä vastauksissa tarkastellaan uudistusta erityisesti suuren kaupungin, Vantaan näkökulmasta. Uudistuksen talouslaskemissa Vantaan kaupunki on yksi niistä kunnista, jotka menettävät eniten. Lisäksi samalla kun luodaan yhtenäinen sosiaali- ja terveystoimi, luodaan esimerkiksi nykyistä suurempia raja-aitoja varhaiskasvatuksen ja sosiaalitoimen välillä. Monet nykyiset yhteiskunnalliset haasteet vaativat moniviranomaistoimintaa ja siksi yhtenäisten toimintaprosessien hajottaminen eri itsehallinnollisille organisaatioille sisältää riskejä.

Uuden hallinnon tason luominen ei automaattisesti kavenna väestön terveys- ja hyvinvointieroja tai paranna palveluiden yhdenvertaista saatavuutta.

Esityksen mukaan sote-maakunnat velvoitettaisiin suunnittelemaan ja toteuttamaan palvelut asiakkaiden tarpeen edellyttämällä tavalla. Palvelut tulisi toteuttaa yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina kokonaisuuksina sekä lähellä asiakkaita. Riskinä on, että sote-maakuntien ja kuntien välille muodostuu harmaata aluetta, jossa tehtävien, vastuiden ja resurssien jako on epäselvää. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen tai opetuksen välisen yhteistyön ja tietojenvaihdon lastensuojelussa tulee olla saumatonta, vaikka ne jatkossa sijoittuvat eri organisaatioon ja eri rahoituksen alle.

Palveluiden yhdenmukaistaminen ei tarkoita automaattisesti palvelutason nousua, vaan palvelutason voidaan olettaa myös vähenevän eri kuntien palvelutasojen keskiarvoon. Sote-maakunnan alueella toimivien kuntien sosiaali- ja terveyspalveluiden laadussa ja saatavuudessa on nykyisin huomattavia eroja. Laki vaatii ainoastaan, että sote-alueen asukkaille tarjottava palvelu on yhdenmukaista, mutta tämän tason määrittämistä ei ole säännelty. Laadullisen taso voi siis ihan yhtä hyvin laskea osalle väestöstä samalla kun se nousee toisille. Toisaalta sosiaali- ja terveystoimea säätelevät useat lait ja asetukset, jotka turvaavat palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden.

Uudistus ei välttämättä tarkoita sitä, että palvelut toteutettaisiin lähellä asiakkaita. Uusi organisaatio voidaan kokea etäiseksi ja vieraaksi vielä pitkän aikaa toiminnan käynnistymisen jälkeen. Todellinen vaara on myös se, että toiminta-aleen laajentuessa, valtionohjauksen kasvaessa ja todellisten päätöksentekomahdollisuuksien kaventuessa toimipisteitä joudutaan karsimaan ja siten todelliset lähipalvelut vähenevät. Tässä kuitenkin maakuntavaltuuston päätös palveluverkosta on tärkeässä roolissa.

Uudistuksessa on jätetty aivan liian vähälle huomiolle se, miten uudistus kohtelee kuntia ja erityisesti kasvavia kaupunkeja. Vantaan kaupunki tulee olemaan uudistuksessa yksi suurimmista häviäjistä. Uudistus kohtelee erityisen epäoikeudenmukaisesti kuntia, jotka ovat pystyneet esim. tuottavuustoimenpiteiden, rakenteellisten uudistusten sekä volyymietujen kautta pitämään sote-kustannukset tarvevakioitua keskiarvoa alemmalla tasolla. Uudistuksen rahoitusmallilla on merkittävät vaikutukset Vantaan kaltaisen kaupungin taloudelliseen tilanteeseen, investointikykyyn ja palveluiden järjestämiseen.

Sote-järjestämislain 5 §:ssä säännellään palveluja järjestettäessä käytettävistä kielistä. Esityksen mukaan sote-maakunnan tulee taata palvelu molemmilla kansallisilla kielillä, mikäli alueella on yksikin kaksikielinen kunta tai kuntia, joiden kieli on eri. Useissa sote-maakunnissa tämä tulee tarkoittamaan kielivaatimuksen lisääntymistä alueen toimijoilla. Esimerkiksi Vantaa – Keravan sote-maakunnassa on sekä yksi- että kaksikielinen kunta. Lainsäädännön valmistelussa on otettu tämä huomioon lisärahoituksen muodossa, mutta ei ole otettu kantaa tämän vaikutuksista kokonaispalvelun laatuun.

2. **Voidaanko esityksellä kehittää pelastustoimen palvelujen saatavuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti? Varmistaako esitys pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt? Jos ei, miten ehdotusta tulisi kehittää?**

Paikallisten pelastuslaitosten haasteiden lisäksi myös pelastustoimen valtakunnallisissa valmisteluissa ja järjestelyissä on suuria haasteita. Näihin voitaisiin vastata jo nykylainsäädännön perusteella ilman tätä uudistustakin, mutta se vaatisi lisäresursseja. Nykytason mukainen pelastustoimen rahoitus ei tule riittämään jatkossa riippumatta siitä, tehdäänkö esitettyä muutosta vai ei. Ilman lisärahoitusta esitetty muutos heikentää pelastustoimen palveluja, koska esitetty pelastustoimen ohjausmekanismi olisi jatkossa nykyistä merkittävästi raskaampi.

Pelastustoimen merkittävät rahoituksen korotuspaineet johtuvat muun muassa kasvaneista ICT-kustannuksista, kuten lakisääteisen korkean turvallisuuden verkon (TUVE) käyttöönotosta, puutteista pelastustoimen palvelutasossa sekä osassa pelastuslaitoksia käytössä olevan varallaolojärjestelmän muutoksista. Esitetyt Indeksitarkistukset eivät riitä kattamaan näitä korotuspaineita.

Esitetty muutos tulee merkittävästi lisäämään valtiojohtoisuutta, koska esitetty pelastustoimen ohjausmekanismi olisi jatkossa nykyistä raskaampi. Esityksessä on nostettu esiin se, että sisäministeriöön tarvitaan lisää resursseja ohjaukseen, kykyä rahoituksen ja pelastustoimen valtakunnallisen suorituskyvyn arviointiin. Näitä sisäministeriön tarvitsemia resursseja ei missään tapauksessa saa vähentää sote-maakuntien pelastustoimen resursseista, sillä vastaavia valmistelu- ja seurantaresursseja tarvitaan myös kussakin pelastuslaitoksessa

Pelastustoimi on jo ”maakunnallistettu” vuonna 2004 kun pelastustoimen palvelujen järjestäminen koottiin nyt suunniteltujen sote-maakuntien kokoisiin kokonaisuuksiin. Näiden suurempien alueiden tuomat synergia- ja resurssihyödyt on jo ulosmitattu pelastustoimessa kuluneen 16 vuoden aikana.

Muualla Suomessa esitys mahdollistaa pelastustoimen ja ensihoidon synergian hyödyntämisen Uuttamaata paremmin, koska siellä ensihoidon ja pelastustoimen järjestämisvastuu olisi jatkossa

samassa oikeushenkilössä (sote-maakunta), jolloin ensihoidon palveluiden tuottaminen olisi mahdollista jatkossakin sote-maakunnan pelastuslaitoksella. Harkinta ensihoidon palveluntuottajasta olisi sote-maakunnalla. Ehdotusta pelastustoimen ja ensihoidon osalta tulisi muuttaa siten, että ensihoidon tuottaminen sote-maakunnissa pelastuslaitosten toimesta olisi velvoittavampaa kuin nyt on esitetty ja näin voitaisiin varmistaa pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt.

Uudellamaalla esitetään ensihoidon järjestämisvastuun jäämistä HUS-maakuntayhtymälle (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla, 5 § 2. mom. 4. kohta). Tällöin pelastustoimen ensihoidon synergian hyödyntäminen olisi epävarmaa, koska pelastustoimen ja ensihoidon järjestäminen ei olisi samassa oikeushenkilössä, vaan yhteistoiminta perustuisi ilmeisesti jo nyt voimassa olevan terveydenhuoltolain (39 § 2. mom.) mukaiseen sairaanhoitopiirin ja alueen pelastustoimen väliseen yhteistoimintaan.

Uudenmaan osalta pelastustoimen ja ensihoidon järjestämisvastuu voisi olla uudistuksen tavoitteen mukaisesti samassa oikeushenkilössä, jos ensihoito säädetään sote-maakuntien vastuulle myös Uudellamaalla. Tämä edellyttäisi muutosta HUS-erillislainsäädäntöön.

Mikäli ehdotus säilyy nykymuotoisena, tulee huolehtia siitä, että terveydenhuoltolain ja muiden säädösten perusteella sote-maakunta (käytännössä pelastuslaitos) voi tuottaa Uudellamaalla ensihoitopalvelua jatkossakin.

3. **Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?**

Nykypäivän ja tulevaisuuden demokratia on paljon muutakin kuin äänestäminen vaaleissa ja vaalituloksen perusteella muotoutuvien toimielinten toiminta. Kunnissa on käytössä laaja paletti osallisuuden eri keinoja. Esitetyt viralliset toimielimet eivät riitä, vaan virallisten toimielinten rinnalla asukkailla tulee olla erilaisia mahdollisuuksia osallistua valmisteluun ja olla mukana muokkaamassa palveluita.

Uudistuksen myötä nykyisten lähipalvelujen järjestäminen siirtyy kauemmas kuntalaisista. Sote-maakuntalaissa säädetään, että sote-maakuntavaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista, mutta ilman erillisiä toimenpiteitä toiminta-alueen kasvaessa myös osallisuus vaikeutuu. Mikäli uudistus toteutuu, onkin erittäin tärkeää huolehtia asukkaiden aidoista vaikutusmahdollisuuksista. On myös vaikeaa arvioida, miten paljon maakuntavaalit kiinnostavat äänestäjää. Nykyisin äänestysprosenttien trendi on ollut laskeva. Jos ihmiset eivät äänestä, voidaan pohtia, millainen legitimiteetti uusilla sote-maakunnilla on.

Rakenteellisesti on erittäin ongelmallista, että sote-maakunnan alueellista itsehallintoa rajoittaa paljon suuremmassa määrin kuin nykyisiä kuntia valtion oikeus päättää mm. investoinneista ja

pitkäaikaisesta lainanannosta sekä valtion rahoitus. Jos kansanvaltaisuutta haluttaisiin vahvistaa, tulisi valtion määräysvaltaa rajoittaa ja sote-maakunnalla tulisi olla oma verotusoikeus.

Kysymyksiä sote-maakuntalaista

4. **Muodostaako sote-maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien sote-maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?**

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Lakiesitys on sisällöltään hyvin lähellä nykyistä kuntalakia, joten sinällään sen voidaan katsoa olevan tarkoituksenmukainen. Ongelmana on kuitenkin kaksinkertaisen hallinnon muodostuminen. Vantaa – Keravan sote-maakunnassa molemmilla kaupungeilla on jatkossakin omat kaupunginvaltuustonsa ja muut toimielimensä. Uudistuksen myötä näiden kahden kaupungin yhdessä muodostamalle sote-maakunnalle tulee valtuusto, hallitus, lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet. Tämä aiheuttaa luonnollisestikin lisäkustannuksia.

Esityksen henkilöstövaikutusten arvioinnissa todetaan, seuraavaa: ”Henkilöstö siirtyisi sote-maakuntien palvelukseen usean kymmenen eri työnantajayksikön palveluksesta. Palkkojen yhteensovittamisen tarve syntyisi, kun eri kuntien ja kuntayhtymien palveluksesta siirtyisi henkilöstöä saman sote-maakunnan palvelukseen, jolloin samasta tai saman vaativuustason tehtävästä maksettavan palkan taso voisi vaihdella. Kunta-alan osalta harmonisointitarpeen kannalta olennaista on, että jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oma tehtävien ja palkkojen vaativuusjärjestelmänsä, josta ei ole olemassa valtakunnallisia tilastotietoja. Kunta-alan palkkatilastot kuvaavat valtakunnallisten työ- ja virkaehtosopimusten vähimmäispalkkoja koskevien palkkahinnoittelukohtien sisällä olevia eri palkkatasoja. Näiden vertailu ei kuitenkaan anna täsmällistä kuvaa uudistukseen liittyvästä palkkojen harmonisointitarpeen laajuudesta tai sen kustannusvaikutuksista, koska yksittäisen palkkahinnoittelukohdan sisällä on tosiasiallisesti usean eri vaativuustason tehtäviä.”

Käytännössä tämä tarkoittaa, että uudistuksessa tulee merkittävä palkkaharmonisoinnin tarve, jonka laajuutta tai kustannuksia ei ole voitu esitystä tehdessä arvioida.

5. **Sote-maakuntalain 6 §:ssä säädetään maakunnan mahdollisuudesta alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä sekä harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, joka tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Tukeeko ehdotettu sääntely maakunnan itsehallinnon toteuttamista?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- **ei X**
- ei kantaa

Sote-maakunnille ei tule esittää lainkaan yleistä toimivaltaa, koska se voisi tuottaa ongelmia sote-maakunnan ja kunnan välisessä työnjaossa. Lakiesityksessä esitetyt lakisääteisiä tehtäviä tukevat tehtävät saattavat olla sellaisia, jotka kunta saattaa katsoa kuuluvan sille kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävänä. Määrittely on siis tulkinnanvarainen ja voi tuoda epäselvyyttä sote-maakuntien ja kuntien tehtävänjakoon.

6. **Sote-maakuntalain 5 luvussa säädetään sote-maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?**

- Kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Sote-maakuntien asukkailla on teknisesti samat osallistumisoikeudet suhteessa sote-maakuntaan kuin kuntien asukkailla on suhteessa kuntaan. Se, miten ne toimivat käytännössä, on kuitenkin eri asia, ja mikäli uudistus toteutuu, on erittäin tärkeää huolehtia asukkaiden aidoista vaikutusmahdollisuuksista.

Nykypäivän ja tulevaisuuden demokratia on paljon muutakin kuin äänestäminen vaaleissa ja vaalituloksen perusteella muotoutuvien toimielinten toiminta. Kunnissa on käytössä laaja paletti osallisuuden eri keinoja. Virallisten toimielinten rinnalla asukkailla tulee myös sote-maakunnissa olla erilaisia mahdollisuuksia osallistua valmisteluun ja olla mukana muokkaamassa palveluita.

Uudistuksen myötä syntyy riski, että nykyiset lähipalvelut siirtyvät kauemmas kuntalaisista, ja ilman erillisiä toimenpiteitä toiminta-alueen kasvaessa myös osallisuus vaikeutuu.

7. **Sote-maakuntalain 8 luvussa säädetään sote-maakuntien yhteistoiminnasta. Onko siitä esitetty säädettäväksi sote-maakuntien toiminnan ja yhteistyön näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?**

- **Kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei

Vastaa kuntalaissa olevaa kuntien yhteistoimintaa. Yhteistoiminnan säädöksissä tulee kuitenkin varmistaa, että Vantaa – Keravan sekä Keski-Uudenmaan sote-maakunnat voivat sopia, että toinen sote-maakunta voi myös vastata toisen maakunnan pelastustoimen järjestämisestä yhteistoimintasopimuksella. Tämä olisi verrattavissa nykytilaan, jossa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen isäntäkuntana Vantaan kaupunki vastaa yhteistoimintasopimuksella seitsemän muun kunnan pelastustoimen järjestämisestä. Näin ollen Keski-Uudenmaan pelastuslaitos voi toimia jatkossa sekä Keski-Uudenmaan että Vantaa – Keravan sote-maakuntien yhteisenä pelastuslaitoksena, mikä on ollut tavoitteena pelastustoimen osalta Uudenmaan erillisratkaisua valmisteltaessa.

8. **Sote-maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti sote-maakuntalakiin ja sote-maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko sote-maakuntien rahoitusmalli ja sote-maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi sote-maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Esityksen mukaan sote-maakuntien rahoitus perustuisi valtion rahoitukseen eikä sote-maakunnille ehdoteta tässä vaiheessa verotusoikeutta. Sote-maakuntiin kohdistuisi myös tiukkaa valtionohjausta. Niiden kanssa vuosittain käytävissä neuvotteluissa ohjattaisiin sote-maakuntaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistehtävässä. Neuvotteluissa olisi mahdollisuus antaa toimenpide-ehdotuksia koskien esimerkiksi tuotantorakennetta, vähäistä suurempia palveluhankintoja, vuokratyövoimaa sekä investointeja, jotka esitysluonnoksen mukaan olisivat luvanvaraisia ja tiukasti säänneltyjä. Valtionohjaus olisi varsin voimakasta, myös sote-maakunnan operatiivista toimintaa koskevissa kysymyksissä, mikä ei ole uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua. Vahva valtionohjaus on ristiriidassa sote-maakunnan vahvaa järjestämisvastuuta korostavan tavoitteen kanssa.

9. **Sote-maakuntalain 3 luvussa säädetään muun ohella sote-maakunnan lainanottovaltuudesta sekä investointien ohjauksesta koko julkisen talouden tasapainon huomioon ottavalla tavalla. Turvaako ehdotettu investointien rahoitus- ja ohjausmalli tarpeellisten investointien toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Esityksen mukaan valtio ohjaa voimakkaasti maakuntien investointeja. Sote-maakuntien ja HUS-maakuntayhtymän mahdollisuus rahoittaa taseessaan olevien kiinteistöjen peruskorjausta sekä uudisrakentamista on valtion kanssa käytävien neuvottelujen varassa, koska valtiolta tarvitaan hyväksyntä pitkäaikaiseen lainanottoon. Tämä hankaloittaa erittäin merkittävästi sote-maakuntien ja HUS-maakuntayhtymän mahdollisuuksia pitkän tähtäimen investointisuunnitteluun. Lisäksi tämä saattaa toimia kannusteena toteuttaa peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita muutoin kuin omaan taseeseen.

10. **Maakuntalain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.**

Ei vastausta.

11. **Muut vapaamuotoiset huomiot sote-maakuntalaista.**

Lain perusteluissa tulisi tasaveroisesti huomioida sekä sosiaali- ja terveydenhuolto että pelastustoimi. Pelastustoimi ei ole osa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaa.

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista

12. **Muodostaako sote-järjestämislaki tarkoituksenmukaisen yleislain julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle?**

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Kyseessä on yleislaki, jolla annetaan toimintaa koskevat yleiset säännökset, ja tarkemmat säännökset annetaan erityislailla tai alemman asteisilla säännöksillä.

13. **Turvaavatko sote-järjestämislain säännökset sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertaisen saatavuuden?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Esitys ei ota suoraan kantaa eri sote-maakuntien välisten palveluerojen tasoittamiseen. Tämä on tarkoitus toteuttaa valtionohjauksen kautta. Uudenmaan erillisratkaisu muodostaa muuhun maahan verrattuna poikkeuksen perustason ja erikoistason integraatioon ja edellyttää järjestelmän ohjaukselta erityisiä ratkaisuja.

14. **Varmistaako laissa esitetty tehtävien määrittely kunnan ja maakunnan osalta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumisen?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Uudistuksessa on todellisena vaarana se, että sote-maakuntien ja kuntien väliin muodostuu palveluketjuja haittaavia raja-aitoja. Konkreettisena esimerkkinä voidaan todeta lastensuojelu, joka on sote-maakunnan tehtävä, mutta johon liittyvät konkreettiset toiminnot ja palvelut ovat kuntien vastuulla.

Toisaalta ongelmaksi voi muodostua ns. harmaa alue, jolla sijaitsevia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä ei ole selkeästi määritelty kummallekaan organisaatiolle.

Hyvinvoinnin ja terveyden seurantaan tarvittavan tiedon tuottaminen jakautuisi ehdotuksen mukaan osin kunnan ja osin sote-maakunnan vastuulle. THL ohjaisi tämän seurantatiedon keräämistä. Uudistus tarjoaisi mahdollisuuksia kehittää ja parantaa väestön hyvinvoinnin ja terveyden seurantatiedon keräämistä ja käyttöä. THL:n seurantatehtävään kuuluisi myös väestöryhmittäisten erojen seuraaminen ja arviointi. Tällöin terveyden ja hyvinvoinnin kehitystä ja siihen vaikuttavia tekijöitä sekä väestöryhmien ja alueiden välisiä eroja koskevat tiedot tulisivat nykyistä paremmin esiin. Yhteismitallisesti koottu ajantasainen tieto parantaisi edellytyksiä tietoon

perustuvalle toiminnan ohjaamiselle. Yhdenmukaisesti koottu tietopohja mahdollistaisi myös esimerkiksi pelastustoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen yhteisen hyödyntämisen ja siten tukisi uusien, entistä vaikuttavampien, toimintamuotojen kehittämistä. Toiminnan tehostamiseksi sekä mahdollisten tietosuojaan liittyvien lainsäädännöllisten ongelmien välttämiseksi olisi hyvinvoinnin ja terveyden seurantaan tarvittavan tiedon tuottaminen siirrettävä palveluja toteuttavan sote-maakunnan tehtäväksi, ja varmistettava samalla, että kunta saa ne tiedot, joita se tarvitsee lakisääteisen tehtävänsä toteuttamiseksi.

15. **Turvaako 8 §:n sääntely sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisen riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla?**

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Sote-maakunnalla on oltava riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava asukkaidensa palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa. Maakunnilla tulee olla ”riittävää omaa palvelutuotantoa”, mutta sitä voidaan täydentää ulkoisilla ostoilla, perusvastuun tulee kuitenkin olla omalla tuotannolla.

16. **Onko 12 §:n sääntely ostopalvelujen hankkimisesta ja 12 a §:n sääntely vuokratyövoiman käytöstä tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?**

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Sote-järjestämislain 12 § on kattava ja ottaa huomioon erityisesti perustuslain 124 § mukaisen kiellon siirtää merkittävää julkista valtaa muille kuin viranomaisille. Ostopalvelujen salliminen on välttämättömyys sote-tavoitteiden ja terveyspalveluiden toteutumiselle. Nyt esitetty lakiesitys ei vaaranna palveluiden hankkimista.

17. **Ovatko 13 §:n mukaiset yksityistä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset perusteltuja?**

- kyllä

- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Pykälä saattaa tietyissä tilanteissa olla ristiriidassa hankintalain kanssa. Tämän vuoksi lainkohdan ensimmäiseen momenttiin olisi syytä lisätä, että ”Mikäli yksityinen palveluntuottaja hankitaan julkisena hankintana, yksityisen palveluntuottajan on täytettävä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 80 §:n ja 81 §:n säännökset.

18. Onko 16 §:n sääntely yksityisen palveluntuottajan alihankinnasta tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Pykälässä on otettu kantaa sopimusoikeudelliseen hankkijan oikeuteen rajoittaa palveluhankinnan ketjuttamista tai asettaa sille rajoitteita. Sinänsä tämä on yleisten sopimusoikeuden periaatteiden mukaista jo ilman erillistä säännöstäkin, mutta tämän ottaminen osaksi sote-maakunnan toimintaa sääntelevää yleislakia antaa hankkijalle paremmat mahdollisuudet vedota tähän.

19. Onko sote-maakuntien yhteistyöaluetta ja yhteistyösopimusta koskeva 33–36 §:n sääntely kokonaisuudessaan tarkoituksenmukainen?

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Yhteistyösopimuksella mahdollistetaan näiden palveluiden yksittäistä maakuntaa laajempi toteuttaminen, joka tähtää palvelujen mahdolliseen kustannustehokkuuteen ja palvelujen laadulliseen paranemiseen. Sopimukset tulee uusia valtuustokausittain ja vasta toissijaisesti voi valtioneuvosto ottaa sopimusneuvottelut johdettavaksi.

20. Turvaako 37 §:n sääntely kaksikielisten sote-maakuntien yhteistyöstä osaltaan ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden?

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Pykälä takaa ruotsinkielisten palveluiden turvaamisen ja toiminnan kehittämisen sote-maakunnassa ja eri sote-maakuntien välillä. Säännöstä tulisi kuitenkin muuttaa siten, että sääntely on kielineutraali taaten molempien kansallisten kielten yhdenvertaisen aseman. Kaksikielisissä maakunnissa tulisi turvataan molempien kansallisten kielten toteutuminen ja kansalaisten perustuslain 6 ja 17 pykälien mukainen oikeus käyttää omaa kieltään asioidessaan viranomaisissa.

21. Onko 49 §:n sääntely valmiuskeskuksesta tarkoituksenmukainen ja perusteltu?

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Esityksessä todetaan, että HUS-maakuntayhtymä vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 48 ja 49 §:issä tarkoitetusta varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtävistä. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ei toimi sosiaalipalvelun toimialalla ja siksi sen ei ole mahdollista toteuttaa sosiaalipalvelujen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista eikä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtäviä alueellaan asianmukaisesti.

Valmiustehtäviä koskevassa sääntelyssä olisi erittäin tärkeää analysoida nykyinen koronaepidemiatilanne ja sen pohjalta tehdä tarkoituksenmukaisin jako vastuissa ja tehtävissä valtion, HUS-maakuntayhtymän, sote-maakunnan ja kuntien välillä. Säädökset eivät saa sekoittaa kuntien valmiussuunnitteluvelvollisuutta.

Pykälän lopussa todetaan myös, että ”Erityisen merkittävissä häiriötilanteissa sosiaali- ja terveysministeriö voi ottaa sosiaali- ja terveydenhuollon johto- ja koordinaatiovastuun itselleen.” Tässä ei puhuta varautumisen johtamisesta, vaan koko sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisesta. Missä tilanteessa tällainen johtovastuun siirto ministeriölle olisi perustelua?

22. **Minkä sote-maakunnan tehtäväksi tulisi säätää ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tukeminen (31 §) koko maassa?**

Ei kantaa.

23. **Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.**

Ei vastausta.

24. **Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.**

Tietosuoja ja rekisterinpitovastuu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedoista.

Esityksen mukaan sote-maakunta olisi rekisterinpitäjä sen järjestämisvastuulle kuuluvassa toiminnassa syntyneille sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasasiakirjoille. Tämän perusteella on kuitenkin vaikea arvioida, kuka on vastuullinen taho Uudellamaalla näistä tiedoista, koska uudistuksessa Uudellemaalle tulee useita vastuullisia toimijoita.

Esityksessä sote-maakunnan olisi huolehdittava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta sote-maakunnan muiden palvelujen kanssa sekä edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamista kunnan ja valtion muiden palvelujen kanssa. Miten tämä palvelujen yhteensovittaminen ja strateginen suunnittelu on kuntien osalta tarkoitus järjestää, kun kunnat eivät ole enää sosiaali- ja potilastietojen rekisterinpitäjiä? Kunnat eivät voi enää vedota lakiin sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019) ja sen 41 § mukaiseen tietojohtamisen, sillä tämä voidaan suorittaa ainoastaan kunnan omista tiedoista. Samainen laki ei myöskään mahdollista kehittämis- ja innovaatiotoimintaa yksilötason tiedosta (ainoastaan aggregoitu tieto). Epäselvää on, miten kunta tulee saamaan riittävät ja oikea-aikaiset tiedot vaaditun palvelujen yhteensovittamisen toteuttamiseksi.

Kysymyksiä pelastustoimen järjestämislaista

25. **Lain 8 §:ssä ehdotetaan säädettävän pelastustoimen järjestämisen valtakunnallisista tavoitteista. Säännöksessä luetellaan asiat, jotka valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä. Luettelo ei ole tyhjentävä. Ovatko säännöksessä luetellut kohdat tarkoituksenmukaisia?**

- kyllä
- **kyllä pääosin X**

- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

26. Mikä pitäisi lisätä/mikä pitäisi poistaa?

Pelastustoimen ICT-järjestelmien kehittämisen valtakunnalliset strategiset tavoitteet

Perusteluissa olisi huomioitava, että pelastustoimen ja turvallisuusviranomaisten yhteiset ICT-järjestelmät ja niiden kehittäminen ovat yksi iso pelastustoimen kustannuksia kasvattava kokonaisuus. Yhteisten tietojärjestelmien kehittäminen ei rajaudu pelastustoimeen tai sisäministeriön hallinnonalaan, vaan sillä on vahva rajapinta digitalisaation kehittämiseen Suomessa laajemminkin.

Tavoitteet pelastustoimen kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi

Pelastustoimen kansainvälinen toiminta osa Suomen kansainvälisisiä sopimuksia, velvoitteita ja humanitääristä Suomi-brändiä, joka linkittyy myös ulkoministeriön ja puolustusministeriön hallinnonalaan ja on siksi valtioneuvostotasolla linjattava asia.

Tavoitteet pelastustoimen ja ensihoidon välisen synergian vahvistamiseksi

Valtioneuvosto olisi oikea taho ohjaamaan sisäministeriön ohjaaman pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen ohjaaman ensihoidon yhteistä kehittämistä

27. Lain 13 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan seuranta- ja arviointivelvollisuudesta. Lisäksi lain 16 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan pelastustoimen omavalvonnasta. Onko sote-maakunnille ehdotettu seuranta-, arviointi- ja omavalvontakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

28. Pelastustoimen järjestämislain 5 pykälässä säädetään tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Ovatko säännöksessä esitetyt koottavat tehtävät perusteltuja?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

29. Mitä kansainvälisessä pelastustoiminnassa hyödynnettäviä erityisresursseja (kalusto, muodostelmat) olisi tarkoituksenmukaista koota jonkun maakunnan/maakuntien hoidettavaksi?

Merellä tapahtuvaa pelastustoimintaa (Maritime Incident Response Group, MIRG) kannattaa jatkaa Varsinais-Suomen sote-maakunnan pelastuslaitoksen sekä Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen tuottamana, koska näillä pelastuslaitoksilla on jo siihen tarvittavat resurssit niin henkilöstön kuin kalustonkin osalta.

Rauniopelastustoimintaan (Urban Seach and Resue, USAR) kykeneviä muodostelmia olisi tarkoituksenmukaista koota siten, että Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin pelastuslaitokset kokoavat yhden muodostelman yhdessä, Pirkanmaan sote-maakunnan pelastuslaitos kokoaa yhden muodostelman ja Pohjois-Pohjanmaan sote-maakunnan pelastuslaitos kokoaa yhden muodostelman. Näin muodostuisi yhteensä kolme muodostelmaa. Tämänkaltaisella sijoittelulla saataisiin katettua koko valtakunnan alue riittävällä laajuudella.

Teknistä pelastustoiminnan tukitoimintaa (Technical Assistance and Support Team, TAST) ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa sote-maakuntien vastuulle, koska siihen toimintaan kuuluvat henkilöresurssit eivät pääsääntöisesti työskentele pelastuslaitosten palveluksessa.

30. Mitä kansainvälisen avunannon ja vastaanottamisen edellyttämiä toimintoja (hälyttäminen, varustaminen jne.) olisi tarkoituksenmukaista koota johonkin maakuntaan/maakuntiin ja jos kyllä, mihin maakuntaan/maakuntiin?

Kansainvälisten avustustoiminnan resurssien vastaanottamista ja lähettämistä varten perustettava keskus (Reception and Departure Centre, RDC) olisi tarkoituksenmukaista antaa Helsingin kaupungin, Vantaa – Keravan ja Länsi-Uudenmaan sote-maakuntien hoidettavaksi. Perusteluna tähän on se, että näiden alueella sijaitsevat Hangon satama, Helsingin satama sekä Helsinki-Vantaan lentokenttä, joita Suomeen tulevat kansainväliset avustustoiminnan resurssit todennäköisesti käyttävät.

Lisäksi on tarkoituksenmukaista antaa vastaava RDC hoidettavaksi myös Lapin sote-maakunnalle, jotta siellä pystytään vastamaan Barents Rescue -sopimuksen mukaisiin velvoitteisiin sekä ottamaan vastaan avustusmuodostelmia Ruotsista, Norjasta tai Venäjältä.

Pelastustoimen kansainvälisten toimijoiden kansallinen point-of-contact, erityisresurssien hälyttäminen sekä pelastustoimen kansallisen ja kansainvälisen tilannekuvan ylläpito tulisi antaa Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin kaupungin pelastuslaitosten yhteiselle tilanne- ja johtokeskukselle.

Kansainvälisten muodostelmien varustaminen tulisi antaa tehtäväksi maakunnalle, jossa on jo ennestään kansainvälisen avustustoiminnan logistista toimintaa. Kansainvälisen Punaisen Ristin avustustoiminnan logistiikkakeskus sijaitsee Pirkanmaan sote-maakunnassa Tampereella.

31. Pelastustoimen järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

5 § Tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin

Pykälä on sisällöltään yhdenmukainen sote-järjestämislain 9 § kanssa. Sote-järjestämislaissa on pelastustoimen järjestämislaista poiketen lisäksi todettu, että ”muilla sote-maakunnilla ei ole päätösvaltaa 1 momentissa tarkoitetuista palveluista [suurempiin kokonaisuuksiin kootut palvelut], eivätkä ne saa järjestää, tuottaa tai hankkia muualta mainittuja palveluja. Vastaava rajaus tulisi olla myös pelastustoimen järjestämislain 5 §:ssä.

12 § Sisäministeriön aloite sote-maakunnan lisärahoituksen myöntämisestä

Sote-järjestämislain 50 § mukaan valtio voi osallistua sosiaali- ja terveydenhuollossa tarvittavan valtakunnallisen alueellisen valmiuden ja varautumisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen tai poikkeuksellisten häiriötilanteiden hoitamiseen. Rakenne on kuvattu rahoituslaissa. Myös pelastustoimessa on vastaavia tarpeita. Pelastustoimen järjestämislain 12 § viittaa sote-maakuntien rahoituksesta annetun lain 12 §:ään, jossa ei käsitellä *lisärahoitusta* vaan *valtionavustusta*. Lisärahoitusta käsitellään rahoituslain pykälissä 11 ja 26. Sote-rahoituslain ja sen perustelujen mukaan valtionavustus ja lisärahoitus ovat kaksi erillistä mekanismia. Tarkoitetaanko pelastustoimen järjestämislain 12 §:ssä lisärahoitusta vai valtionavustusta?

Pelastustoimen järjestämislaissa tulisi olla lisärahoituksen esittämisen lisäksi myös mahdollisuus antaa valtion korvauksia (valtionavustus, rahoituslain 12 §) pelastustoimen valmiuden ylläpitämiseen ja häiriötilanteiden hoitamiseen, kuten sote-järjestämislaissa on tehty. Rahoituslain 12 § ilmeisesti mahdollistaa tämän, mutta tällaisen valtionavustuksen perusteita ei ole kuvattu pelastustoimen järjestämislaissa.

32. Muut vapaamuotoiset huomiot pelastustoimen järjestämislaista.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta ei tule jakaa kahteen osaan

On erittäin tärkeää, että lainsäädännöllä turvataan sote-maakuntien mahdollisuus tehdä yhteistyötä pelastustoimessa keskenään, jolloin Vantaa-Kerava ja Keski-Uusimaa voisivat hoitaa pelastustoimen palvelut yhteistyössä eikä nykyistä Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta tarvitsisi jakaa kahteen osaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on toimiva ja kustannustehokas, ja sen palvelut ja palveluverkko on suunniteltu ja optimoitu käsittäen koko nykyinen Keski-Uudenmaan pelastustoimen alue. Pelastuslaitoksen jako kahteen sote-maakuntaan ei toisi hyötyjä verrattuna nykytilaan.

Kysymyksiä voimaanpanolaista

33. **Sote-maakuntien aluejaon pohjana on kuntaperusteinen maakuntajako, josta säädetään voimaanpanolain 5 §:ssä. Onko ehdotettu aluejako tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen näkökulmasta?**

- **o kyllä X**
- o kyllä pääosin
- o ei pääosin
- o ei
- o ei kantaa

Mikäli maakuntauudistus hyväksytään nyt esitetyssä muodossaan.

34. **Sote-maakuntarakennelain 3 §:n mukaan maakuntajako toimii nykyiseen tapaan myös muiden valtion aluejakojen perustana. Lisäksi maakuntajako toimii maakuntien liittojen toimialuejaon pohjana. Onko ehdotettu 5 §:n mukainen aluejako tarkoituksenmukainen muun aluehallinnon näkökulmasta?**

- o kyllä
- **o kyllä pääosin X**
- o ei pääosin
- o ei
- o ei kantaa

35. **Lakiehdotuksessa Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakuntia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava siirtyisivät Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Muutos vaikuttaa sekä sote-maakuntaan että valtion aluejakojen pohjana**

olevaan maakuntajakoon. Mihin maakuntaan näiden kuntien tulisi kuulua ja mitä vaikutuksia vaihtoehdoilla olisi lausunnonantajan toimintaa:

- Etelä-Savon maakuntaan
- Pohjois-Savon maakuntaan

Ei vastausta

36. Lakiehdotuksessa Uudenmaan maakunnan alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisi neljä sote-maakuntaa (Itä-Uusimaan sote-maakunta, Keski-Uusimaan sote-maakunta, Länsi-Uusimaan sote-maakunta, Vantaa – Keravan sote-maakunta) sekä Helsingin kaupunki, joka ei kuuluisi mihinkään sote-maakuntaan. Muiden aluejakojen osalta Uudenmaan nykyinen maakunta olisi yksi kokonaisuus. Onko ehdotettu sääntely aluejakojen näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- **Kyllä x**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Mikäli mennään sote-maakuntamalliin, ehdotettu Uudenmaan erillisratkaisun aluejako on tarkoituksenmukaisin.

37. Turvaako väliaikaisten toimielinten kokoonpano ja laissa säädetyt tehtävät uudistuksen toimeenpanon (7 - 8 §)?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Väliaikainen toimielin koostuu kuntien nykyisistä viranhaltijoista. Uutta sote-maakuntaa rakennettaessa tämä voi muodostaa joissain tilanteissa intressiristiriidan tai jopa jääviyden. Nykyisessä epidemiatilanteessa ongelmaksi voi muodostua myös henkilöresurssien käyttö nykyisiä palveluita turvattaessa, epidemiaan vastattaessa ja uutta sote-maakuntaa perustettaessa.

38. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviin liittyvä kuntien ja eräiden kuntayhtymien irtain omaisuus, lomapalkkavelka ja sopimukset siirtyvät sote-maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Omaisuusjärjestelyt lakisääteisten kuntayhtymien ja maakunnan välillä sekä kuntien ja maakuntien välillä tulee toteuttaa käypiin arviokirjoihin perustuviin velattomiin arvoihin. Tämä mahdollistaa kuntien kohdalla sen, että ne voivat sopeuttaa erityisesti niiden jäljelle jäävää tasetta ja siellä olevia pitkäaikaisia velkoja vastaamaan supistuvien (puolittuvien) tulojensa mukaista tilannetta. Tällä toimenpiteellä voidaan lieventää kuntien kriisiytymistä sekä varmistaa niiden rahoituksen saatavuus verorahoituksen supistuessa. Irtaimeen omaisuuteen luetaan kuuluvaksi myös sosiaali- ja terveystoimen toimintaan liittyvät osakeomistukset, joiden siirtymisen ehdot tulee olla määriteltävissä ja neuvoteltavissa erikseen päälinjauksesta poiketen. Pääkaupunkiseudun muusta maasta poikkeava kiinteistöjen hintataso tulee huomioida jatkovalmistelussa.

Kuntien sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöjen jääminen siirtymävaiheessa kuntien omaisuudeksi edellyttää käypään arvoon perustuvan vuokratason käyttöä maakuntien kanssa tehtävissä vuokrasopimuksissa. Tähän on syytä laatia tarkka laskentamalli yhteistyössä kuntien kesken huomioiden alueelliset hintatasoerot. Kiinteistöjen ylläpidon edellyttämien investointien tekeminen kuntien toimesta edellyttää vuokralaisen pidempiaikaista sitoutumista kiinteistöjen käyttöön sekä kuntien riittävän rahoituksen turvaamista kyseessä oleviin investointeihin siirtymävaiheessa. Pidemmällä aikavälillä tulisi valmistella paikalliset ratkaisut mahdollistava toimintamalli, jossa kiinteistöt siirtyvät vastikkeellisesti maakunnille. Valmistelussa tulee huomioida myös muut kuin suoraomisteiset sote-kiinteistöt, joita on huomattava osa esimerkiksi Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen toimitiloista.

Voimaanpanolain 22 § 2 momentin mukaan sote-maakunnalle siirtyisivät kunnan omistamat, sellaisen osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten. Lisäksi edellytettäisiin, että yhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen. Pykälän perusteluissa todetaan seuraavaa: ”Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisena pidettäisiin myös sellaista osakeyhtiömuodossa toteutettua toimintaa, joka palvelee yksinomaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja jonka toiminta on välttämätön edellytys varsinaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiselle ja toteuttamiselle. Tällaisina ei kuitenkaan pidettäisi esimerkiksi kiinteistöosakeyhtiön tai ruokapalveluyhtiön osakkeita, mutta niitä ovat erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja asiakastietojärjestelmien

toimittamisesta vastaavat yhtiöt, kuten joidenkin pääkaupunkiseudun kuntien sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin yhdessä omistama Oy Apotti Ab. Yhtiön tosiasiallinen päätoimiala ei ratkeaisi pelkästään yhden tilikauden liikevaihdon jakautumisen perusteella, vaan se edellyttäisi useamman tilikauden tarkastelua. Liikevaihdon jakautumisen lisäksi tulisi tarkastella myös niitä tavoitteita ja perusteluja, joiden vuoksi yhtiö on perustettu. Säännös tässä tarkoitettujen osakkeiden siirtymisestä sote-maakunnan omistukseen tarvitaan, jotta kuntia voidaan kohdella tasapuolisesti niiden palvelujen järjestämistavasta riippumatta.”

On erittäin tärkeää, että uudistus ei vaaranna Apotin käyttöönottoa millään tavalla, ja uudistuksessa pitäisikin myös mahdollistaa se, että Apotti voitaisiin ottaa käyttöön Uudellamaalla laajemmin. Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin muodostamassa kokonaisuudessa asiakas- ja potilastietojen tulee liikkua saumattomasti koko alueella. Tietojärjestelmiin liittyvien kustannussäästöjen näkökulmasta hyötypotentiaali on myös sitä suurempi, mitä suurempia kokonaisuuksia voidaan tarkastella yhdessä.

39. **Voimaanpanolain 4 luvussa säädetään kuntien oikeudesta saada valtiolta korvaus uudistukseen liittyvien omaisuusjärjestelyjen aiheuttamista välittömistä kustannuksista sekä korvausmenettelystä. Korvaus kohdistuisi ensisijaisesti kunnille ja kuntayhtymille jääviin omaisuuseriin, esimerkiksi siirtymäajan jälkeen käytöstä poistuvien toimitilojen kustannuksiin. Onko kompensaatiosääntely hyväksyttävä?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Voimaanpanolaissa korvausta myönnettäisiin hakemuksen perusteella ja vain tilanteissa, joissa kunnan taloudellinen itsehallinto omaisuusjärjestelyiden seurauksena vaarantuu. Tätä periaatetta tulisi muuttaa niin, että korvaus koskisi kaikkia kuntia.

40. **Voimaanpanolain 17 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?**

- **Kyllä X**
- kyllä pääosin

- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

41. Onko 28 §:n mukainen ulkoistamissopimusten mitättömyyttä koskeva sääntely perusteltu ja turvaako se osapuolten aseman riittävästi?

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta esitys ulkoistussopimusten mitättömyydestä on perusteltua.

Mitättömyyttä koskevan lainkohdan perustuslainmukaisuus palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden ja omaisuuden suojaa koskevan sääntelyn osalta tulee kuitenkin selvittää.

42. Turvaako Kårkullan toiminnan jakamista koskevat ehdotukset sen toiminnan jatkuvuuden sote-maakuntien toimintana?

Kårkullan toiminnan jakamista koskevat ehdotukset ovat perusteltuja. Vammaisten palveluissa normaaliuden periaate tukee palvelujen tuottamista osana sote-maakunnan peruspalveluja.

43. Uudistus tulisi ehdotuksen mukaan voimaan vuoden 2023 alusta. Onko uudistus toteutettavissa uudistuksessa ehdotetussa aikataulussa?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa
-

Valmistelun aikataulu on huolestuttavan tiukka, kuitenkin toimivan sote-ratkaisun aikaansaaminen on tärkeää. Tämän lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esityksen on tarkoitus mennä eduskuntakäsittelyyn vielä vuoden 2020 puolella. Eduskuntakäsittelylle on varattu aikaa alkuvuosi 2021 ja sote-maakuntien väliaikaishallinnon pitäisi aloittaa syksyllä 2021. Historian ensimmäiset sote-maakuntavaalit pidettäisiin tammikuussa 2022 ja virallisesti uudet sote-maakunnat

aloittaisivat toimintansa 1.1.2023. Aikaa lainsäädännön voimaantulosta kokonaan uuden hallinnon tason ja samalla 21 uuden organisaation (+ Helsingin kaupunki) aloittamiseen olisi vain noin 1,5 vuotta.

Uudistuksen laaja-alaisten ja erittäin merkittävien vaikutusten vuoksi valmistelun tulee olla huolellista ja siihen tulee varata riittävästi aikaa. Toisaalta, mikäli uudistus etenee, ei toimeenpanoa tule tarpeettomasti pitkittää. Uudistuksen piiriin kuuluvat organisaatiot ja niiden työntekijät kautta Suomen ovat jo pitkään toimineet epävarmuuden keskellä.

44. Voimaanpanolain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 55 § pitäisi jakaa sisällöllisesti kahteen osaan siten, että § 55 koskee nykyisen esitetyn pykälän sisällön mukaisesti vain Etelä-Savoa, ja Keski-Uudenmaan osalta tehdään oma pykälänsä, joka mahdollistaa sopimisen alueen tehtävien hoidosta maakuntalain 54 § mukaisesti ilman, että pelastustoimen alue täytyisi jakaa.

muutettu 55 §

Mitä tässä laissa säädetään sote-maakunnasta ja sote-maakunnan väliaikaisesta valmistelutoimielimestä, koskee Etelä-Savon pelastustoimen alueen osalta niitä sote-maakuntia, joille pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy. Tässä pykälässä tarkoitettujen sote-maakuntien ja sote-maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielimien tulee sopia Etelä-Savon alueen pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta maakuntien kesken.

Jos sote-maakunnat tai niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sovi Etelä-Savon alueen pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta sote-maakuntien kesken viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022, valtioneuvosto päättää henkilöstön, kaluston ja sopimusten jakamisesta ja muista järjestämisvastuun siirron järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista sote-maakunnat ja niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sopineet. Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi ja se on voimassa, kunnes asianomaiset sote-maakunnat sopivat henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta.

kokonaan uusi 55a §

Mitä tässä laissa säädetään sote-maakunnasta ja sote-maakunnan väliaikaisesta valmistelutoimielimestä, koskee Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen osalta niitä sotemaakuntia, joille pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy. Tässä pykälässä tarkoitettujen sote-

maakuntien ja sote-maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielimien tulee sopia Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimien henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti.

Jos sote-maakunnat tai niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sovi Keski-Uudenmaan pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti sote-maakuntien kesken viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022, valtioneuvosto päättää henkilöstön, kaluston ja sopimusten jakamisesta ja muista järjestämisvastuun siirron järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista sote-maakunnat ja niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät ole sopineet. Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi ja se on voimassa, kunnes asianomaiset sote-maakunnat sopivat henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti.

45. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastausta.

Kysymyksiä maakuntien rahoituslaista

46. Valtio rahoittaa pääosin perustettavien sote-maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Uudistuksen alkuvaiheessa sote-maakuntien rahoitusvastuu on valtiolla. Tavoitteena tulee olla verotusoikeus maakunnille, jotta niiden itsehallinto vahvistuisi ja riippuvuus valtion toimenpiteistä vähenisi. Verotusoikeuden lisäksi maakunnat tarvitsevat valtion rahoitusosuutta myös jatkossa.

47. Valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu lähtökohtaisesti sote-maakuntien edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain arvioidun palvelutarpeen muutoksen (7§), kustannustason (hintojen) (8 §), tehtävämuutosten (9 §) sekä toteutuneiden kustannusten perusteella (10 §). Palvelutarpeen muutoksen osalta esitykseen sisältyy valtion rahoituksen kasvua osittain hillitsevä tekijä siten, että arvioidusta tarpeen muutoksesta huomioidaan 80 %:n

osuus kolmannesta vuodesta lähtien (36 §). Lisäksi sote-maakunnalla on oikeus lisärahoitukseen, edellyttäen, että lain 11 §:ssä tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Onko sote-maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Esityksen mukaan sote-maakuntien rahoituksessa huomioidaan vuosittain etukäteen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu 80-prosenttisesti, kustannustason nousu sekä sote-maakuntien mahdolliset uudet tehtävät. Rahoitus tarkistetaan koko maan tasolla jälkikäteen vastaamaan toteutuneita sote-kustannuksia, jotta sote-maakunnilla on edellytykset hoitaa niille osoitetut tehtävät. Sote-maakunnille rahoitus kuitenkin kohdistuisi rahoituslain määräytymistekijöiden mukaisesti laskennallisena rahoituksena eikä tarkistuksessa arvioitaisi laskennallisen rahoituksen riittävyyttä yksittäisen sote-maakunnan tehtävien hoitamiseen. Mikäli toteutuneita kustannuksia ei huomioida maakuntakohtaisesti, tämä voi johtaa riittämättömään rahoituksen tasoon yksittäisen maakunnan kannalta.

48. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien* rahoituksen määräytymistekijät (luku 3) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- **ei X**
- ei kantaa

Suurin osa eli noin 80 prosenttia yleiskatteisesta rahoituksesta määräytyisi sairastavuuteen ja sosioekonomisiin tekijöihin perustuvan sote-palvelukertoimen perusteella. Asukasmäärän perusteella (€/asukas) määräytyisi vain vajaa 15 prosenttia rahoituksesta. Hyvin pieni osa (alle 4 prosenttia) rahoituksesta määräytyisi vieraskielisyyden ja asukastiheyden perusteella.

Esitetyt tarvetekijät ottavat heikosti huomioon pääkaupunkiseudun erityispiirteet kuten väestön voimakkaan kasvun, muuta maata suuremman maahanmuuton sekä eriarvoistumiseen liittyvät haasteet kuten segregaation, syrjäytymisen sekä päihteiden aiheuttaman ylikuolleisuuden. On tärkeää, että kriteereissä huomioidaan mahdollisimman reaaliaikaisesti alueiden väliset väestömuutokset, jotta Uudenmaan ja erityisesti pääkaupunkiseudun voimakkaan väestönkasvun

tuottama palvelutarpeen kasvu huomioidaan tulevien maakuntien ja itsehallinnollisten alueiden rahoituksessa ajantasaisesti.

Määräytymiskriteerit poikkeavat myös merkittävästi nykyisistä valtion sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoituskriteereistä sekä edellisellä vaalikaudella ehdotetun sote- ja maakuntauudistuksen määräytymiskriteereistä. Tällä hetkellä sairastavuuden perusteella määräytyy noin 23 prosenttia rahoituksesta ja asukas- ja ikärakenneperusteisesti noin 68 prosenttia rahoituksesta.

49. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *pelastustoimen tehtävien* rahoituksen määräytymistekijät (luku 4) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Esityksessä kunnilta siirtyvät pelastustoimen kustannukset jaetaan uudelleen sote-maakunnille käyttäen kertoimina asukasmäärää (65 %), asukastiheyttä (5 %) ja riskitekijöitä (30 %) (rahoituslaki 21 § - 23 §). Malli on sinällään toimiva.

Pelastustoimen rahoituksen pohjana olevat kunnilta siirtyvät pelastustoimen kustannukset 443 milj. euroa eivät kuitenkaan tule riittämään. Nykytilassa kuntien siirtyvissä laskennallisissa kustannuksissa ei ole huomioitu valtakunnallisten järjestelyjen kustannuksia, joten rahoituspohja on tältä osin riittämätön. Esitetyllä rahoitusmallilla hallituksen tavoite pelastustoimen uudistukselle ei toteudu vaan, kansalaisten ja yhteiskunnan turvallisuus heikkenee.

Pelastustoimen valtakunnalliset järjestelyt on nyt hoidettu puutteellisesti. Siksi on hyvä, että niihin panostetaan. Resursointi tulee kuitenkin hoitaa sisäministeriön budjetista. Vaihtoehtoinen ja tarkoituksenmukainen ratkaisu on, että tehtävät annetaan pelastuslaitoksille käytännön toimijoina. Silloin valtakunnallisten tehtävien rahoitus tulee hoitaa erikseen eikä resursseja saa vähentää jo valmiiksi aliresursoiduilta pelastuslaitoksilta.

Vantaan kaupunki on kasvanut asukasmäärältään mitaten nopeimmin Suomessa. Samanaikaisesti alueen rakennuskanta ja infrastruktuuri kehittyy nopeasti, minkä vuoksi alueella on jo nyt toimintavalmiuden puutteita. Vain toteutuneet pelastustoimen kustannukset huomioon ottava laskennallinen pelastustoimen rahoituspohja nopeasti kasvavilla alueilla, kuten Vantaa – Keravan ja Keski-Uudenmaan sote-maakunnan alueilla, on riittämätön.

50. Sote-maakunnan rahoituksessa otetaan huomioon siirtymätasauksena laskennallisten kustannusten mukaisen rahoituksen ja sote-maakunnan alueen kuntien toteutuneiden

kustannusten erotus siten, että muutosta rajataan 7 vuoden ajan vuosittain porrastetusti kasvaen. Enimmäismuutos rajataan toistaiseksi pysyvästi enintään +/-150 euroon asukasta kohden vuodesta 2029 lähtien (35 §).

a) Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2023–2029 esitetty siirtymäaika riittävä?

- **Kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

b) Onko toistaiseksi pysyvä enimmäismuutostasaus kannatettava?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

51. Valtion rahoitus maksetaan sote-maakunnalle kuukausittain viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä (25 §). Sen lisäksi vuoden 2023 rahoituksen tammikuun maksuerästä puolet maksetaan sote-maakunnalle vuoden 2022 joulukuun 1 päivänä (37 §). Onko rahoituksen maksatuksen aikataulu maksuvalmiuden ja kassan hallinnan kannalta tarkoituksenmukainen?

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei
- ei pääosin
- ei kantaa

52. Maakuntien rahoituslain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta.

53. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastausta.

54. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 29 ja 30 §)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Uudistuksen voimaantulovuonna kunnan talouden tasapainon muutos rajataan nollaan eli tasapaino pysyy uudistusta edeltävällä tasolla. Viiden vuoden tasausjärjestelyillä rajataan kuntakohtaiset muutokset enintään +/- 100 €/asukas. 100 euron muutosrajaa ei ole riittävästi perusteltu ja se muuttaa suuresti eri kuntien talouden tasapainoa siirtymäkauden aikana.

Rahoitusmalli kohtelee epäoikeudenmukaisesti kuntia, jotka ovat pystyneet esimerkiksi tuottavuustoimenpiteiden, rakenteellisten uudistusten sekä volyymietujen kautta pitämään sote-kustannukset tarvevakioitua keskiarvoa alemmalla tasolla. Kunnilta, joiden tarvevakioitu indeksi alittaa raja-arvon sata, siirtyy sosiaali- ja terveyspalvelujenkustannuksia vähemmän kuin niiltä, joilla tarvevakioitu indeksi ylittää raja-arvon sata. Tämä hyödyttää valtiota tulevien maakuntien rahoituksessa pienempänä lähtötilanteen kulutasona. Tästä kuitenkin epäloogisesti rangaistaan näin toimineita kuntia heikentämällä talouden tasapainoa siirtymäkauden aikana.

Vantaan osalta tämä tasapainon heikkeneminen olisi valtiovarainministeriön kesäkuun laskelmatilanteen perusteella 14,6 milj. euroa. Oikeudenmukaisempi lähtökohta olisi muokata mallia niin, että muutos pysyisi 0-tasolla kunnan aikaisempaan talouden tasapainotilaan nähden.

55. Ovatko valtionosuuskriteerit sekä niiden painotukset yleisesti ottaen perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Kasvavien kaupunkien ja kuntien vuosittaiset investoinnit ylittävät usein merkittävästi vuosittaiset poistot, minkä vuoksi kuntien talouden tasapainoa tarkasteltaessa olisi tarkoituksenmukaista tarkastella taloudellisia vaikutuksia myös rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirran kautta eikä pelkästään arvioimalla vuosikatteen riittävyyttä poistoihin.

Valtionosuuskriteerit eivät ota huomioon riittävästi väestökehityksen isoja muutoksia. Muuttoliike aiheuttaa huomattavia lisäkustannuksia muuttovoittoa saavissa kunnissa lisääntyneiden palvelu- ja investointitarpeiden muodossa. Vastaavasti muuttotappiokunnissa syntyy kustannuksia viiveessä palveluverkon ja henkilöstömäärien optimoinnissa jäljelle jäävään palvelutarpeeseen. Valtionosuuskriteereissä tulisi olla väestönmuutosmuuttuja, joka kompensoisi väestönmuutosten vaikutuksia niitä koskeville kunnille.

Vieraskielisten määrä vaikuttaa huomattavasti pääkaupunkiseudulla palvelukustannuksiin. Olisi tarpeen kasvattaa valtionosuuskriteereissä vieraskielisten määrän painoarvoa huomattavasti nykytasoa korkeammaksi.

Kuntien tasausvähennysrajaa tulisi madaltaa. Esityksessä on ehdotettu verotuloihin pohjautuvan valtionosuuksien kuntien välisen tasauksen tasausvähennysrajaksi 10 prosenttia, joka on liian kireä esityksessä ehdotettuun kuntien puolittuvaan veropohjaan nähden sekä kasvavien kaupunkien investointitarpeiden kasvu huomioiden.

56. Kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta.

57. Muut vapaamuotoiset huomiot kuntien rahoitusta koskevasta lainsäädännöstä.

Uudistuksen jälkeen kaupungit menettävät suuren osan verotuloistaan ja samanaikaisesti valtionosuuksien merkitys erityisesti pääkaupunkiseudun kuntien tulopohjassa korostuu. Voimakkaampi riippuvuus valtionosuuksista on ongelmallista itsehallinnon näkökulmasta ja lisäksi niiden määräytymis- ja jakoperusteet muuttuvat vuosittaisilla budjettipäätöksillä.

Valtionosuuksissa hallitsevassa roolissa olisivat myös uudistuksen rahoitusmuutoksia tasaavat erilliserät. Nämä tekijät lisäävät ennakoimattomuutta ja aiheuttavat vakavia ongelmia kaupungeille toiminnan suunnittelun kannalta. Samanaikaisesti kaupunkien keinot käyttötalouden sopeuttamiseen heikkenevät. Suurena riskinä on, että sopeutuspaineet joudutaan kohdentamaan kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin sekä kaupunkiympäristön ja liikennejärjestelmän toimintoihin eli kuntalaisten kannalta keskeisiin peruspalveluihin.

Uudenmaan erityispiirteenä on voimakas väestönkasvu, nopea kansainvälistyminen sekä kansallisestikin merkittävä taloudellinen toimeliaisuus, mikä edellyttää, että alueen kunnilla on riittävästi investointikykyä ja elinvoimaa. On oleellista, että varmistetaan myös sote-ratkaisun jälkeen jäävän kaupungin toimintakyky ja rahoituksellinen asema. Uudistus kasvattaa kuntien suhteellista velkaantuneisuutta, kun nykyinen lainakanta jää kaupunkien vastuulle samalla kun tulot vähenevät. Uudistus lisää kaupunkien rahoituksellista epävarmuutta sekä heikentää kasvavien kaupunkien investointikykyä. Vaikka tulot putoavat kolmannekseen, investointitarve pääkaupunkiseudun kaupungeissa ei juuri vähene. Kasvavat kaupungit tarvitsevat ennen kaikkea uusia kouluja ja varhaiskasvatuksen palveluja sekä maankäytön ja logistiikan investointeja ja nämä investoinnit jäävät edelleen kaupunkien hoidettavaksi.

Uudistus muuttaa merkittävästi kuntien valtionosuusrahoituksen määräytymisperusteita. Esitysluonnoksen mukaan pääosa valtionosuusrahoituksesta voi jatkossa perustua erilaisiin sote-uudistuksen muutosvaikutuksia tasaaviin mekanismeihin. Tämä heikentäisi merkittävästi kuntien rahoitusjärjestelmän läpinäkyvyyttä. Sote-uudistuksen vuoksi toteutettavat kuntien talouden tasausmekanismit tulisi toteuttaa muutoin kuin osana kuntien peruspalvelutuotantoon tarkoitettua valtionosuusjärjestelmää.

Perustuslaista johdetun rahoitusperiaatteen mukaisesti valtio ei voi lisätä kuntien tehtäviä antamatta samalla kunnille tehtävien tarvitsema rahoitus. Samoin tulisi toimia silloin, kun valtio ottaa kunnilta tehtäviä. Kunnille tulee taata jäljelle jääviin tehtäviin rahoitusperiaatteen mukaisesti riittävä rahoitus.

58. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävinä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Uudistuksessa kuntien veropohjaa heikennettäisiin leikkaamalla kuntien saamaa osuutta yhteisöveron tuotosta nykytasosta kolmanneksella. Vantaan näkemyksen mukaan yhteisöveropohjasta leikattava taso tulisi määrittää selvästi lakiesityksessä ehdotettua noin 0,6 miljardia euroa matalammaksi. Lisäksi kiinteistövero tulisi poistaa verotulotasauksen elementeistä, sillä se kohtelee epätasa-arvoisesti pääkaupunkiseudun kaupunkeja.

59. Verolainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta.

60. Vapaamuotoiset huomiot verolainsäädännöstä.

Ei vastausta.

Maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskeva lainsäädäntö

61. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

<u>Laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta</u>

Oppilas- ja opiskelijahuollon järjestämisvastuu tulisi säilyttää kuntien tehtävänä eikä siirtää sote-maakuntien vastuulle. Vantaalla oppilas- ja opiskelijahuolto on osa kasvatuksen ja oppimisen toimialaa, ei sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltotyö on opiskeluhuollon ensisijainen toimintamuoto ja siksi opiskeluhuollon psykologien ja kuraattorin toimiminen kiinteästi kouluissa ja oppilaitoksissa on oleellista. Lain määrittämää yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä ei voi tehdä toisesta organisaatiosta käsin. Koulun ulkopuolelta on mahdotonta vaikuttaa koulun rakenteisiin ja toimintatapoihin. Koulumaailman tuntemus lisää opiskeluhuoltotyön vaikuttavuutta.

62. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei

- ei kantaa

63. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastausta.

Uusimaa-laki

64. Turvaako Uudenmaan erillislaki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen alueella yhdenvertaisesti muuhun maahan verrattuna?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Mikäli sote-maakuntamalli etenee valtakunnallisesti, ehdotettu Uudenmaan erillisratkaisun aluejako on tarkoituksenmukaisin.

65. Turvaavatko HUSin lakisääteisiä tehtäviä koskevat säännökset erikoissairaanhoidon järjestämisen sekä yliopistollisen sairaalan tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävät (5 §)?

- **Kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Esitys turvaa HUS:n lakisääteiset tehtävät erikoissairaanhoidon järjestämisessä.

Yliopistollisen sairaalan tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävien sääntely on jätetty avoimeksi, mikä on yliopillisten toimijoiden vapauden perusteella suotavaa.

66. Onko terveydenhuollon järjestämisvastuun jakautumisesta Uudellamaalla esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti (Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin

kaupungin ensisijainen järjestämisvastuu, HUSin lakisääteiset tehtävät ja HUS-järjestämissopimus; 4, 5 ja 10 §)?

- ○ kyllä
- **o kyllä pääosin X**
- ○ ei pääosin
- ○ ei
- ○ ei kantaa

Uudellamaalla esitetään toteutettavaksi muusta maasta poikkeava erikoissairaanhoidon vastuun jakautuminen ja järjestäminen. Erikoissairaanhoidon integraatio sote-palveluihin poikkeaa muun maan ratkaisusta. Tämä täytyy uusia organisaatioita ja yhteistyön rakenteita tunnistettaessa ja perustettaessa ottaa huomioon. Yhteen järjestäjään perustuvan mallin toimeenpano Uudellamaalla olisi kuitenkin sisältänyt tätä mallia huomattavasti suurempia taloudellisia ja toiminnallisia riskejä.

Järjestämisvastuu on esityksessä määritelty yleislakitasoisesti. On kuitenkin huomioitava, että esitys ei luo selkeää lakikokonaisuutta HUS-maakuntayhtymän sekä Uudenmaan sote-maakuntien toimintojen järjestämisestä. Sote-maakunnat saavat tarveperusteisen kiinteän rahoituksen. HUS:n rahoitus tullee edelleen perustumaan toimenpidekohtaiseen rahoitukseen, koska Uudenmaan alueen sote-maakunnat tuskin pystyvät HUS:n rahoituksen osalta muunlaisiin järjestelyihin. HUS-järjestämissopimuksen (mukaan lukien rahoitukseen liittyvät ratkaisut) pitäisi pystyä ohjaamaan Uudenmaan sote-maakuntien ja HUS:n välistä hoidon porrastuksen toimivuutta ja sitä kautta turvata alueen yhdenvertaisia palveluita.

67. Ovatko Helsingin kaupungin talouden eriyttämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia ja riittäviä turvaamaan toiminnan vertailtavuuden muuhun maahan nähden (5 luku)?

- ○ kyllä
- **o kyllä pääosin X**
- ○ ei pääosin
- ○ ei
- ○ ei kantaa

Vertailtavuutta voi vaikeuttaa se, että Helsinki voi käyttää kaupungin rahaa sote-toimintaan.

68. Uusimaa-lain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta.

69. Vapaamuotoiset huomiot Uudenmaan erillislaista?

Ei vastausta.

Yleishallintoa koskevat lait

70. Yleishallintoa koskevien lakien pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta.

71. Vapaamuotoiset huomiot yleishallintoa koskevasta lainsäädännöstä.

Ei vastausta.

Kysymyksiä sote-maakuntarakennelaista

72. Sote-maakuntarakennelaissa säädetään maakuntajaosta, joka toimii myös sote-maakuntien alueiden pohjana. Lisäksi laissa säädetään sote-maakuntien muuttamisesta, joka johtaa myös vastaavalla alueella maakuntajaon muutokseen. Onko esitetty sote-maakuntien ja niiden pohjana olevan maakuntajaon suhde sekä jaon muutosprosessi kriteereineen selkeä ja tarkoituksenmukainen ottaen huomioon maakuntajaon merkityksen muille aluejaoille?

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

73. Pidättekö esitettyjä edellytyksiä sote-maakuntien muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen näkökulmasta? (erityisesti sote-maakuntarakennelain 2, 5 ja 10 §:t)

- **kyllä X**
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

74. Sote-maakuntarakennelain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta.

75. Muut vapaamuotoiset huomiot sote-maakuntarakennelaista.

Ei vastausta.

Maakuntien ohjaus

76. Valtion ohjausta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen järjestämisessä vahvistettaisiin. Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Valtakunnallisen ohjauksen lisääminen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen laadun turvaamisessa on tarpeellista. Kuitenkin sote-maakuntien oman toimivallan turvaamisen osalta esitys ei ole riittävä. Vahva valtion ohjaus ilman verotusoikeutta kaventaa maakuntien mahdollisuuksia ratkaista itsenäisesti paikallisia palvelutarpeita ja hankkia rahoitusta.

77. Ministeriöt ja maakunta kävisivät vuotuiset neuvottelut, joissa tarkasteltaisiin maakunnan toimintaa ja taloutta toteumatietojen ja ennusteiden näkökulmasta. Lisäksi erilliset ohjausneuvottelut käytäisiin vuosittain yhteistyöaluekohtaisesti. Onko neuvottelujen tavoite ja käsiteltävä asiakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- **kyllä pääosin X**

- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

Jos sote-maakuntauudistus toteutetaan esitetyssä muodossaan.

78. **Maakuntien ja valtioneuvoston välille suunnitellaan ministeriöiden ja järjestämisvastuussa olevien tahojen vuorovaikutukseen perustuvaa aktiivista ohjausta, joka perustuisi avoimeen näkemysten ja tietojen vaihtoon sekä järjestäjien toiminnan ja talouden jatkuvaluonteiseen arviointiin. Onko ohjausmalli uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltu?**

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- **ei kantaa X**

Uudistuksen vaikutukset

79. **Vaikutusten arvioinnissa on kuvattu ehdotuksen keskeiset vaikutukset. Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, tarkennettava tai täydennettävä?**

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus on historiallisen suuri julkisen hallinnon uudistus, joka toteutuessaan vaikuttaa erittäin merkittävästi hallinnon eri tasojen (valtio, sote-maakunnat ja kunnat) tehtävänjakoon, vastuisiin ja rahoitukseen. Uusien maakuntavaalien myötä uudistus vaikuttaa myös koko demokraattiseen järjestelmäämme. Väistämättä uudistuksella on vaikutuksensa myös kaikkiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla ja pelastustoimessa sekä näiden molempien tukipalveluissa työskenteleviin työntekijöihin, ja palvelutuotannon kautta meihin kaikkiin suomalaisiin.

Näin massiivisen uudistuksen kaikkia seurauksia ja vaikutuksia on jopa mahdotonta arvioida. On kutienkin valitettavaa, että vaikutusten arvioinnissa ei ole kiinnitetty tarpeeksi huomioita siihen, miten perustavanlaatuisia vaikutuksia uudistuksella on kuntien tehtäviin, rahoitukseen ja tulevaisuuteen. Esitys ei myöskään tunnista kaupungistumista, suurten kaupunkiseutujen erityispiirteitä tai kaupunkiseutujen kasvavaa merkitystä.

Uudenmaan erillisratkaisun vaikutusten arvioinnissa ei ole erityisesti huomioitu sitä, että nykyisen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueelle muodostuu ehdotuksen toteutuessa kaksi sote-maakuntaa, Vantaa – Kerava ja Keski-Uusimaa. Uudistuksen toteutuessa on ratkaistava, säilyykö Keski-Uudenmaan pelastuslaitos edelleen yhtenä kokonaisuutena kahden sote-maakunnan yhteisenä pelastuslaitoksena vai perustavatko Vantaa – Keravan ja Keski-Uudenmaan sote-

maakunta kumpikin oman pelastuslaitoksen. Tällä on merkittävä vaikutus pelastustoimen sote-maakuntavalmisteluun sekä muutoskustannuksiin.

80. Onko uudistuksen muutoskustannukset tunnistettu ja arvioitu asianmukaisesti?

- kyllä
- kyllä pääosin
- **ei pääosin X**
- ei
- ei kantaa

Muutoskustannuksien tyyppejä on tunnistettu kattavasti. Arviot kustannusten määrästä ovat kuitenkin vielä kesken eikä niitä ole kaikilta osin arvioitu. Esimerkiksi palkkaharmonisoinnin kustannukset tulevat olemaan huomattavat. Muutoskustannukset tulee ottaa huomioon täysimääräisesti etukäteisvalmistelun rahoituksessa, sote-maakuntien rahoituksessa sekä jäljelle jäävien kuntien rahoituksessa.

81. Uudistuksesta aiheutuvia ICT:n ja tiedonhallinnan muutoskustannuksia on arvioitu hallituksen esityksen vaikutusarvioinneissa edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-valmistelussa tunnistettujen kustannusarvioiden perusteella. Millaisia tarkennuksia ja täydennyksiä nyt esitettyihin arvioihin tulisi tehdä?

Kustannusarvioihin on vaikeaa ottaa kantaa. Ongelmana ovat kuntien hankintayksikköjen rinnalle syntyvät sote-maakuntien hankintayksiköt, mikä lisää päällekkäistä tekemistä tietohallinnon näkökulmasta. Tällaisesta kokonaisuudesta on erittäin vaikea löytää säästömahdollisuuksia, mutta merkittävät kustannusten kasvut ovat useissa kohden ilmeisiä. Lisäksi muutokset aiheuttavat jo sinällään merkittäviä muutoskustannuksia. Niitä on mahdollista osittain pienentää siirtymäkausilla, mutta vain osittain.

82. Näkemyksenne muista mahdollisista ICT- ja digiasioihin liittyvistä vaikutuksista ehdotetussa palvelurakenteessa?

Kuntien osalta ongelmana on se, että IT-hankintojen volyymit pienenevät ja sen myötä yksikkökustannukset nousevat. Potilastietojärjestelmistä yms. ei päästä eroon, koska käyttöä on muuallakin kuin sotessa. Epäselvää kuinka uudet syntyvät hankintayksiköt käyttävät nykyisiä sopimuksia ja minkälaisia siirtymäaikoja näihin annetaan. Hyvin todennäköisesti tästä syntyy päällekkäisiä kustannuksia ainakin muutamille vuosille.

83. Minkälaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin liittyviä vaikutuksia järjestämisvastuuseen ja ostopalveluihin liittyvästä täsmentävästä sääntelystä sote-maakunnille aiheutuisi (liittyen esimerkiksi palvelurakenteen muuttumiseen tai palvelutuotannosta aiheutuviin kustannuksiin):

a) vuosina 2021-2022?

Ei suuria vaikutuksia.

b) vuosina 2023-2024?

Ei suuria vaikutuksia.

c) vuodesta 2025 alkaen?

Ei suuria vaikutuksia.

84. Osa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja koskevista sote-maakunnille siirtyvistä hankintasopimuksista saattaisi olla uusien säännösten nojalla mitättömiä. Sote-maakunta olisi velvollinen korvaamaan palveluntuottajille sopimusten mitätöitymisen takia hyödyttömäksi jäävät investoinnit. Minkälaisia vaikutuksia lakisääteisestä mitättömyydestä aiheutuisi sote-maakunnille tai yksityisille palveluntuottajille?

a) vuosina 2021-2022?

Voisi aiheuttaa epävarmuutta kilpailutuksiin, kun tuottajat pelkäisivät sopimusten mahdollista mitätöintiä.

b) vuosina 2023-2024?

Sote-maakunnan tulisi kilpailuttaa uudet sopimukset mitätöityjen sopimusten tilalle.

c) vuodesta 2025 alkaen?

Sote-maakunta joutuisi maksamaan korvauksia mitätöityneisiin sopimuksiin liittyneistä investointikustannuksista.

85. a) Tulisiko arvionne mukaan sote-maakunnille siirtyviä hankintasopimuksia mitätöitymään järjestämisvastuuta ja ostopalveluja koskevan sääntelyn nojalla?

- ○ kyllä
- **o Ei X**

b) jos kyllä, mikä olisi mitätöityvien sopimusten euromääräinen arvo?

Ei vastausta.

c) liittyisikö arvionne mukaan mitätöityviin sopimuksiin yksityisille palveluntuottajille hyödyttömiksi jääviä investointeja, mitä nämä välittömät hyödyttömäksi jäävät investoinnit olisivat ja kuinka suurista menetyksistä olisi kyse?

Ei vastausta.

Uudistuksen toimeenpanon tuki

86. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistuksen alueelliseen toteutukseen?

- **sote-integraatio X**
- **palvelutarpeen arviointi X**
- **hallinto ja johtaminen X**
- **henkilöstösiirrot X**
- **talous X**
- **omaisuusjärjestelyt X**
- **tietohallinto ja ICT X**
- **viestintä ja osallisuus X**

muuta, mitä?

Muut kysymykset

87. Mahdolliset ehdotukset käsitteen ”sote-maakunta” korvaamiseksi jollain muulla käsitteellä.

Nimeämisessä tulee ottaa huomioon hyvän hallinnon periaatteet sekä kuntalain 4 § nimivaatimukset, eli nimen tulee olla asiallinen ja eikä se saa olla harhaanjohtava.

Sote-maakunta -nimessä ongelmana on, että siinä ei näy pelastustoimi lainkaan.

88. Ehdotus sote-maakuntanne nimeksi.

Nimeämisessä tulee ottaa huomioon hyvän hallinnon periaatteet sekä kuntalain 4 § nimivaatimukset, eli nimen tulee olla asiallinen ja eikä se saa olla harhaanjohtava.

Sote-maakunta -nimessä ongelmana on, että siinä ei näy pelastustoimi lainkaan.

Toivottavaa olisi, että alueen asukkaat saisivat ottaa kantaa nimeen.

89. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Sote-uudistuksen tavoitteiden toteutuminen varmistettava

Suomi tarvitsee palvelujen laadun ja saatavuuden turvaavan sosiaali- ja terveydenhuollon ratkaisun. Vantaan kaupunki on aiemmissa lausunnoissaan kannattanut kuntapohjaista sote-ratkaisua. Valtioneuvoston valittua maakuntapohjaisen ratkaisun, Vantaan kaupunki keskittyy lausunnossaan sen sisällön vaikutusten arviointiin erityisesti kuntiin.

Maakuntapohjaisessa ratkaisussa Vantaa kantaa huolta erityisesti läheisyysperiaatteen toteutumisesta, lähipalvelujen ja asukasdemokratian turvaamisesta. Mikäli uudistus etenee valtakunnallisesti esitettyyn suuntaan, on esitetty Uudenmaan erillisratkaisu ja Vantaa-Keravan sote-maakunta Vantaan kaupungin kansalta paras ratkaisu.

Historiallisen suuressa julkisen hallinnon uudistuksessa ei ole selvitetty tarpeeksi perusteellisesti vaikutuksia kuntiin eikä tunnistettu suurten kaupunkien merkitystä

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus on historiallisen suuri julkisen hallinnon uudistus, joka toteutuessaan vaikuttaa erittäin merkittävästi hallinnon eri tasojen (valtio, sote-maakunnat ja kunnat) tehtävänjakoon, vastuisiin ja rahoitukseen. Uusien maakuntavaalien myötä uudistus vaikuttaa myös koko demokraattiseen järjestelmäämme. Väistämättä uudistuksella on vaikutuksensa myös kaikkiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla ja pelastustoimessa sekä näiden molempien tukipalveluissa työskenteleviin työntekijöihin, ja palvelutuotannon kautta meihin kaikkiin suomalaisiin. Näin massiivisen uudistuksen kaikkia seurauksia ja vaikutuksia on jopa mahdotonta arvioida. On kuitenkin valitettavaa, että vaikutusten arvioinnissa ei ole kiinnitetty tarpeeksi huomioita siihen, miten perustavanlaatuisia vaikutuksia uudistuksella on kuntien tehtäviin, rahoitukseen ja tulevaisuuteen. Esitys ei myöskään tunnista kaupungistumista, suurten kaupunkien erityispiirteitä tai entisestään kasvavaa merkitystä.

Kunnat on ohitettu uudistuksen valmistelussa

Onkin valitettavaa, että näin suuri ja kokonaisvaltainen uudistus on valmisteltu lähes yksinomaan ministeriön toimesta. Kunnat eivät ole olleet valmistelussa mukana. Uudellamaalla kunnat osallistuivat erillisratkaisun valmisteluun, mutta siinäkin käytännössä erillisratkaisun aluejaon osalta. Valmistelun seuraaminen on ollut hankalaa ja erityisesti esityksen rahoitusmallista ja uudistuksen taloudellisista vaikutuksista on lähes mahdoton muodostaa selkeää kokonaiskuvaa.

Kunnallisen itsehallinnon näkökulmasta on huolestuttavaa, miten uudistus keskittää valtaa valtiolle. Itsehallinnollisiksi kuvatut sote-maakunnat ovat todellisuudessa tiukasti valtion ohjauksessa.

Uudistuksen tiukka aikataulu vaarantaa perusteellisen ja onnistuneen toimeenpanon

Uudistuksen tiukka aikataulu huolestuttaa kuntia. Meneillään olevan lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esityksen on tarkoitus mennä eduskuntakäsittelyyn vielä vuoden 2020 puolella. Eduskuntakäsittelylle on varattu aikaa alkuvuosi 2021 ja sote-maakuntien väliaikaishallinnon pitäisi aloittaa syksyllä 2021. Historian ensimmäiset sote-maakuntavaalit pidettäisiin tammikuussa 2022 ja virallisesti uudet sote-maakunnat aloittaisivat toimintansa 1.1.2023. Aikaa lainsäädännön voimaantulosta kokonaan uuden hallinnon tason ja samalla 21 uuden organisaation (+ Helsingin kaupunki) aloittamiseen olisi vain noin 1,5 vuotta.

Sote-maakunnille ei tule antaa yleistä toimivaltaa ja niiden tehtävät tulee selkeyden vuoksi olla tarkkaan määritelty

Sote-maakunnille ei ole asetettu yleistä toimialaa, vaan tehtävät on rajattu sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen. Näin tulee olla myös jatkovalmistelussa, eli sote-maakunnille ei tule siirtää muita vastuita. Erittäin tärkeää on kuitenkin varmistaa se, ettei sote-maakuntien ja kuntien välille muodostu raja-aitoja, ja toisaalta se, ettei sote-maakuntien ja kuntien välille muodostu harmaata aluetta, jossa tehtävien, vastuiden ja resurssien jako on epäselvää. Vaara näiden molempien tilanteiden toteutumiseen on olemassa. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen tai opetuksen välisen yhteistyön ja tietojenvaihdon lastensuojelussa tulee olla saumatonta, vaikka ne jatkossa sijoittuvat eri organisaatioon ja eri rahoituksen alle.

Uudistuksella kavennetaan itsehallintoa

Sote-maakuntiin kohdistuva voimakas valtionohjaus ilman verotusoikeutta kaventaa sote-maakuntien itsehallintoa ja uusien maakuntavaltuustojen toimintamahdollisuuksia, mikä saattaa aiheuttaa demokratiavajeen ja sitä kautta toiminnallisia ongelmia.

Kuntien itsehallintoon puolestaan vaikuttaa merkittävästi se, jos uudistuksen rahoitusratkaisun myötä kunnista tulee entistä riippuvaisempia valtionosuuksista.

Uudistuksella ei hillitä kustannusten kasvua, vaan talous on merkittävä riski

Suurin ongelmakohta ja riski uudistuksessa on talous. Ei ole mitenkään todennäköistä, että tällä ratkaisulla pystyttäisiin hillitsemään kustannusten kasvua. Uudistus vaikuttaa kuntatalouteen suoraan ja välillisesti montaa eri kanavaa pitkin (kustannusten siirto, verot, valtionosuudet, omaisuuksien siirrot, jne.). Uudistuksen yhteydessä ei ole selvitetty lainkaan, miten kunnat tulevat selviytymään tehtävistään, velvoitteistaan ja veloistaan uudistuksen jälkeen.

Uudistuksen vaikutukset Vantaan kaupungin talouteen eivät ole hyväksyttäviä

Uudistus iskee Vantaan kaupungin talouteen merkittävästi. Uudistuksen rahoitusmalli kohtelee erityisen epäoikeudenmukaisesti kuntia, jotka ovat pystyneet esimerkiksi tuottavuustoimenpiteiden, rakenteellisten uudistusten sekä volyymietujen kautta pitämään sote-kustannukset tarvevakioitua keskiarvoa alemmalla tasolla. Tällaisia kuntia valitettavasti rangaistaan heikentämällä niiden talouden tasapainoa siirtymäkauden aikana. Vantaan osalta tämä tasapainon heikkeneminen olisi valtiovarainministeriön kesäkuun laskelmatilanteen perusteella 14,6 milj. euroa.

Uudistuksen jälkeen kaupungit menettävät suuren osan verotuloistaan ja samanaikaisesti valtionosuuksien merkitys erityisesti pääkaupunkiseudun kuntien tulopohjassa korostuu. Valtionosuuksien määräytymis- ja jakoperusteet muuttuvat vuosittaisilla budjettipäätöksillä ja hallitsevassa roolissa olisivat myös uudistuksen rahoitusmuutoksia tasaavat erilliserät. Nämä tekijät lisäävät ennakoimattomuutta ja aiheuttavat vakavia ongelmia kaupungeille toiminnan suunnittelun kannalta. Samanaikaisesti kaupunkien keinot käyttötalouden sopeuttamiseen heikkenevät. Suurena riskinä on, että sopeutuspaineet joudutaan kohdentamaan kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin sekä kaupunkiympäristön ja liikennejärjestelmän toimintoihin eli kuntalaisten kannalta keskeisiin peruspalveluihin.

Uudenmaan erityispiirteenä on voimakas väestönkasvu, nopea kansainvälistyminen sekä kansallisestikin merkittävä taloudellinen toimeliaisuus, mikä edellyttää, että alueen kunnilla on riittävästi investointikykyä ja elinvoimaa. On oleellista, että varmistetaan myös sote-ratkaisun jälkeen jäävän kaupungin toimintakyky ja rahoituksellinen asema. Uudistus kasvattaa kuntien suhteellista velkaantuneisuutta, kun nykyinen lainakanta jää kaupunkien vastuulle samalla kun tulot vähenevät. Uudistus lisää kaupunkien rahoituksellista epävarmuutta sekä heikentää kasvavien kaupunkien investointikykyä. Vaikka tulot putoavat kolmannekseen, investointitarve pääkaupunkiseudun kaupungeissa ei juuri vähene. Kasvavat kaupungit tarvitsevat ennen kaikkea uusia kouluja ja varhaiskasvatuksen palveluja sekä maankäytön ja logistiikan investointeja ja nämä investoinnit jäävät edelleen kaupunkien hoidettavaksi.

Uudistus muuttaa merkittävästi kuntien valtionosuusrahoituksen määräytymisperusteita. Esitysluonnoksen mukaan pääosa valtionosuusrahoituksesta voi jatkossa perustua erilaisiin sote-uudistuksen muutosvaikutuksia tasaaviin mekanismeihin. Tämä heikentäisi merkittävästi kuntien rahoitusjärjestelmän läpinäkyvyyttä. Sote-uudistuksen vuoksi toteutettavat kuntien talouden tasausmekanismit tulisi toteuttaa muutoin kuin osana kuntien peruspalvelutuotantoon tarkoitettua valtionosuusjärjestelmää.

Koronavirusepidemiasta saadut opit ja kokemukset tulisi hyödyntää uudistuksessa

Lausuntokierroksen ollessa käynnissä koettelee koko maailmaa koronaviruspandemia. Kovimmat vaikutukset epidemialla on ollut suuriin kaupunkeihin, joissa tartuntatapauksia on ollut eniten ja

joissa rajoitustoimenpiteet ovat vaikuttaneet monin eri tavoin ihmisiin ja elinkeinoelämään. Monialaiset kaupungit ovat kyenneet tarkastelemaan häiriötilannetta monipuolisesti eri näkökulmista, muodostamaan kattavan tilannekuvan, ennakoimaan vaikutuksia ja reagoimaan nopeasti. Kaupungeissa on myös pystytty siirtämään henkilöstöä kriittisiin tehtäviin muilta toimialoilta. Käynnissä oleva epidemia ja sen aiheuttamat toimenpiteet ovat historiallisia. Tilanteesta olisi mahdollisuus ottaa oppia, selkeyttää prosesseja ja tiedonkulkua, määritellä vastuita ja tehtäviä tavalla, jotka myös näin massiivisessa sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä pelastustoimea koskevassa uudistuksessa olisi erittäin tärkeää huomioida. Nyt niin ei valitettavasti olla tekemässä.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta ei tule jakaa kahteen osaan

On erittäin tärkeää, että lainsäädännöllä turvataan sote-maakuntien mahdollisuus tehdä yhteistyötä pelastustoimessa keskenään, jolloin Vantaa-Kerava ja Keski-Uusimaa voisivat hoitaa pelastustoimen palvelut yhteistyössä eikä nykyistä Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta tarvitsisi jakaa kahteen osaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on toimiva ja kustannustehokas, ja sen palvelut ja palveluverkko on suunniteltu ja optimoitu käsittäen koko nykyinen Keski-Uudenmaan pelastustoimen alue. Pelastuslaitoksen jako kahteen sote-maakuntaan ei toisi hyötyjä verrattuna nykytilaan.

90. Muut yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastausta.

10 § **Vuoden 2020 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2020**

VD/7485/02.01.02.00/2020

RV/MR/PK/HY-L

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2020 toinen osavuosikatsaus on laadittu tilanteen 31.8.2020 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Vantaan väkiluku oli heinäkuun 2020 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan noin 235 900 henkeä. Väestö kasvoi tammi-heinäkuussa 2020 runsaalla 2 100 hengellä. Tämä on runsaat 1 000 henkeä vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2019. Kuntien välisestä muuttoliikkeestä saatu muuttovoitto pieneni lähes 900 hengellä, mutta maahanmuutosta saatu muuttovoitto vain noin 50 hengellä edelliseen vuoteen verrattuna. Luonnollinen väestönlisäys, syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden, pieneni noin 120 hengellä. Valtaosiltaan tätä muutosta selittää kuolleiden määrän kasvu noin 130 hengellä edellisvuoteen nähden.

Suurimpien kaupunkien vertailussa Vantaan, Helsingin ja Espoon väestönkasvu eroaa nopeudellaan selvästi muista kaupungeista. Helsingin väkiluku kasvoi vuoden 2020 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana noin 2 400 hengellä, Espoon väkiluku noin 1 700 hengellä ja Vantaan noin 2 100 hengellä.

Työttömyys kääntyi koronakriisin seurauksena maaliskuussa jyrkkään nousuun. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömänä oli Vantaalla heinäkuun 2020 lopussa runsaat 20 400 henkeä, mikä on noin 8 800 henkeä enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin ja lähes 10 000 henkeä enemmän kuin helmikuun 2020 lopussa. Työttömistä lomautettuja oli noin 30 prosenttia, runsaat 6 000 henkeä. Lomautettujen määrä on laskenut selvästi toukokuusta 2020, jolloin lomautettuja oli yli 10 800 henkeä. Muiden kuin lomautettujen työttömien määrä on sen sijaan Vantaalla kasvanut kuukausi kuukaudelta helmikuusta 2020 alkaen.

Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi Vantaalla helmikuuhun 2020 verrattuna lähes kolminkertaiseksi ollen heinäkuun lopulla runsaat 2 900 henkeä. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut kevään ja kesän 2020 aikana noin kolmanneksella. Pitkäaikaistyöttömiä oli Vantaalla heinäkuun lopussa noin 3 100 henkeä. Työttömyysaste oli heinäkuun lopulla Vantaalla 16,8 prosenttia, nousua helmikuun 2020 lopusta 8 prosenttiyksikköä. Vantaan työttömyysaste on kuitenkin laskenut toukokuun luvuista. Helsingissä työttömyysaste oli heinäkuun lopulla 16,4 prosenttia ja nousua helmikuuhun verrattuna 7,6 prosenttiyksikköä. Vastaavasti Espoossa työttömyysaste oli 14,3 prosenttia ja nousua helmikuusta 6,8 prosenttiyksikköä. KUUMA-kunnissa työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 12,6 prosenttia ja koko maassa 14,7 prosenttia. Avoimien työpaikkojen määrä Vantaalla laski helmikuun lopusta heinäkuun loppuun verrattuna yli puolella - avoimia työpaikkoja oli vajaat 1 900.

Tammi-heinäkuussa 2020 uusia rakennuslupia myönnettiin lähes 3 400 asunnolle. Määrä on lähes kaksinkertainen edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Asuntotuotannon aloitusten lukumäärä, lähes 1 500 asuntoa, oli vuoden 2019 tasoa. Vuoden 2020 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana valmistuneiden asuntojen määrä, lähes 2 000, on 10 prosenttia alempi vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Asuntotuotannosta valtaosa on edellisten vuosien tapaan

kerrostaloasuntoja ja huoneluvultaan yhden ja kahden huoneen asuntoja. Suuralueittain tarkasteltuna eniten asuntoja on tammi-heinäkuussa valmistunut Kivistöön, Tikkurilaan ja Myyrmäkeen.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2020 verotilityksiä yhteensä 709,2 milj. euroa (2019: 657,7 milj. euroa), josta kunnallisveroja 612,9 milj. euroa (2019: 601,8 milj. euroa), yhteisöveroja 62,4 milj. euroa (2019: 53,9 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 33,8 milj. euroa (2019: 2,0 milj. euroa). Kiinteistöverotulojen suuri kasvu edellisvuoteen verrattuna johtuu tilitysten jaksotuksen muuttumisesta. Vielä vuonna 2019 kiinteistöverotilitykset jaksottuivat pääosin syys-lokakuulle, mutta vuodesta 2020 lähtien ne jaksottuvat pääosin heinä-lokakuulle kiinteistöverotuksen tultua joustavan verotuksen valmistumisen piiriin.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 1,0 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla kasvua oli 1,8 prosenttia. Koronavirusepidemian vaikutuksesta kunnallisverojen vuoden 2020 tilitysennuste on laskenut koko maassa 720 milj. euroa vuoden 2019 lopun ennusteeseen nähden. Verovuoden 2020 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-elokuussa yhteensä 524,1 milj. euroa, 2,9 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2018 valmistuneen verotuksen, vuoden 2019 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun väkiluvun kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 29 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu pääosin koronavirusepidemian aiheuttamien verotettavaa tuloa vähentävien vaikutusten vuoksi. Kasvua edelliseen vuoteen nähden ennustetaan kertyvän 3,2 prosenttia, joka on alle puolet ennen koronaepidemiaa tehdyn talousarvion ennakoimasta 6,6 prosentin kasvusta. Vuoden 2019 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus ja sen vaikutus marraskuun tilityksen suuruuteen varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2020 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 62,4 milj. euroa tammi-elokuussa, nousua 15,9 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 7,7 prosenttia. Kasvua selittää valtion vuoden 2020 4. lisätalousarvion päätös yhteisöveron kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotuksesta koronavirusepidemian aiheuttamien negatiivisten talousvaikutusten kompensoimiseksi. Tämä lisää Vantaan yhteisöverotuottoa vuonna 2020 arviolta noin 18 milj. euroa. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton verokehikon mukaan ylittävän talousarvion noin 7 milj. eurolla koronavirusepidemian vaikutukset huomioiden.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 81,8 milj. euroa vuonna 2020, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 2,2 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 25 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa elokuussa 2020 annettua ennakkotietoa eikä koronaepidemian valtakunnallisessa tilanteessa tai valtion tukitoimissa kunnille tapahdu oleellisia muutoksia loppuvuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 156,9 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 76,4 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 20,4 milj. euroa vuonna 2020. Tämän lisäksi valtion 4. ja 5. lisätalousarvioiden mukaan kunnille maksetaan käynnissä olevan talouskriisin vuoksi verotulojen viivästymisestä johtuva määräaikainen korvaus vuodelle 2020, joka

vähennetään vastaavasti vuodelta 2021. Tämä nostaa kaupungin vuoden 2020 valtionosuuksia 5,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuusennusteessa on huomioitu päättyvän kiky-sopimuksen työaikaan liittyvän leikkauksen päättyminen vuonna 2020. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi ennusteen pohjalta 258,9 milj. euroa, 46,9 milj. euroa yli talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja (ilman HSY) on kertynyt 269,9 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY) -1 056,4 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -786,5 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 62-prosenttisesti, toimintakulut 64-prosenttisesti ja toimintakate 64-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 426,8 milj. euroon ja toimintakulut -1 688,3 milj. euroon (ilman HSY). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan alittamaan talousarvion noin 12 milj. eurolla, sillä erityisesti maanmyyntivoittojen ja suun terveydenhuollon myyntituottojen arvioidaan jäävän talousarviota pienemmiksi koronavirusepidemian vaikutuksesta. Toimintakulut (ilman HSY) ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 27 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ilman erikoissairaanhoitoa ennakoidaan toteutuvan 36,5 milj. euroa talousarviota korkeampina, josta n. 16,3 milj. euroa muodostuu koronavirusepidemian aiheuttamista lisämenoista. HSL:n kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion 14 milj. eurolla niin ikään koronaepidemian vaikutuksesta. Henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan talousarviossa ennakoitua pienempänä ostopalvelujen arvioitua suuremman käytön sekä henkilöstön rekrytointiviiveiden takia. Kaupunginhallitus velvoitti 4.5.2020 kokouksessaan kutakin toimialaa tekemään talouden rajoitustoimenpiteitä, joiden kautta kukin toimiala säästää vähintään 1 milj. euroa vuoden 2020 toimintamenoistaan. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 38 milj. euroa negatiivisempana talousarvioon nähden. Koronavirusepidemian aiheuttamat käyttötalousvaikutukset tarkentuvat vuoden 2020 aikana.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion valtion lisätuki huomioiden 25 milj. eurolla ja valtionosuustuottojen ylittävän talousarvion 47 milj. eurolla. Verotulot ja valtionosuudet pitävät sisällään noin 54 milj. euroa vuotta 2020 koskevaa valtion koronakompensaationa kunnille myöntämää lisätukea.

Rahoitustuotot tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 1,0 milj. eurolla edelleen matalana pysyvän korkotason takia.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 71,8 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia ennustetaan kertyvän vuonna 2020 yhteensä noin 115 milj. euroa.

Vuoden 2020 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan noin 77 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 14 milj. eurolla. Vuosikatteen tulisi kattaa poistot eli olla noin 120 milj. euroa, jotta käyttötalous olisi tasapainossa. Vuosikatteen jäädessä selvästi poistoja pienemmäksi tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -37,5 milj. euron alijäämään (talousarvio -23,1 milj. euroa). Talousarviota heikompi tulosennuste johtuu erityisesti koronavirusepidemian aiheuttamista lisäkuluista ja tulomenetyksistä.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 1,3 milj. euroa, investointiosan menoja -83,6 milj. euroa ja investointiosan netto on -82,4 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen 4.5.2020 päätöksen mukaisesti investointimenoja rajoitetaan vuonna 2020. Rajoituksilla tavoitellaan noin 8,7 milj. euron investointisäästöjä sekä lisäksi Hämeenkylän koulun sisällyttämistä rakentamisohjelmaan ilman lisämäärärahaa.

Rakentamisen investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,3 milj. eurolla ja julkisen käyttöomaisuuden noin 7 milj. eurolla.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2020 toteutuvan 138 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 12 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 5 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -133 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2019 lopussa n. 897 milj. euroa. Talousarviossa vuoden 2020 nettolainanotto on 51,6 milj. euroa, mutta lainanoton määrä tarkentuu syksyn aikana, kun rahoituksella on tarkempi kuva koronakriisin vaikutuksesta kuluvan vuoden talousarvion toteumaan ja kassatilanteeseen. Kaupunki nosti ennen kriisin alkua kaksi kiinteäkorkoista lainaa, pääomaltaan yhteensä 80 milj. euroa. Näiden lainojen kokonaiskorko on 0,00 %:ia. Lisäksi maksettiin ennenaikaisesti pois yksi laina, joka tullaan jälleenrahoittamaan edullisemmilla ehdoilla myöhemmin kuluvana vuonna.

Kaupungin likviditeettipuskuri on edelleen matalammalla tasolla kuin aikaisempina vuosina, mikä on ollut tietoinen strategiamuutos negatiivisten talletuskorkojen ja pankkien perimän ns. talletusmaksun tilanteessa. Koronakriisi ja keskuspankin strategia ovat painaneet lyhyet euribor-korot ennen kriisiä vallinnutta tasoa matalammalle ja siten nostanut talletusmaksua. Likviditeetinhallinnan pääpaino on ollut riittävän likviditeetin ylläpito konsernissa niin, että talletusmaksua maksetaan mahdollisimman vähän.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi vuoden 2020 toinen osavuosikatsaus, ja
b) esittää vuoden 2020 toinen osavuosikatsaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Liite 1: Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2020
- Liite 2: Merkittävien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 2/2020
- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 2/2020

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

OSAVUOSIKATSAUS 2-2020

21.9.2020

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Ritva Viljanen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	talous- ja strategiajohtaja
Päivi Kandolin	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Henrik Lönnqvist	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus p. 050-318 1582

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Kaupunkistrategia ja johto, p. 043-824 9254
Päivi Kandolin	Talous ja strategia, talousohjaus, p. 040-626 7613
Henrik Lönnqvist	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus, p. 050-318 1582
Pirjo van Nues	Talous ja strategia, rahoitus ja riskienhallinta, p. 0400-889 180

TOIMIALAT

Päivi Kandolin	Kaupunkistrategia ja johto, p. 050-314 5084
Teemu Paavola	Sosiaali- ja terveydenhuolto, p. 09 8392 4290
Eila Tanninen	Kasvatus ja oppiminen, p. 040-589 2731
Leena Rusanen	Kaupunkikulttuuri, p. 050-314 5702
Jonna Hohti	Kaupunkiympäristö, p. 043-836 8687

LIIKELAITOKSET

Jyrki Landstedt	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, p. 050-314 5385
Helena Salusjärvi-Juopperi	Suun terveydenhuollon liikelaitos, p. 040-716 4822

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, p. 0400-815 428
Jonna Hohti	Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, p. 043-836 8687
Assi Sihvonen	Sosiaalisen luototuksen rahasto, p. 040-822 6689
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040-682 4975

HENKILÖSTÖ

Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstö- ja konsernipalvelut, p. 040-570 5593

KONSERNIYHTIÖT

Teija Kauhanen	Konserniohjaus ja -valvonta, p. 050-318 1461

Kannen kuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Ilari Lehtinen

SISÄLLYSLUETTELO

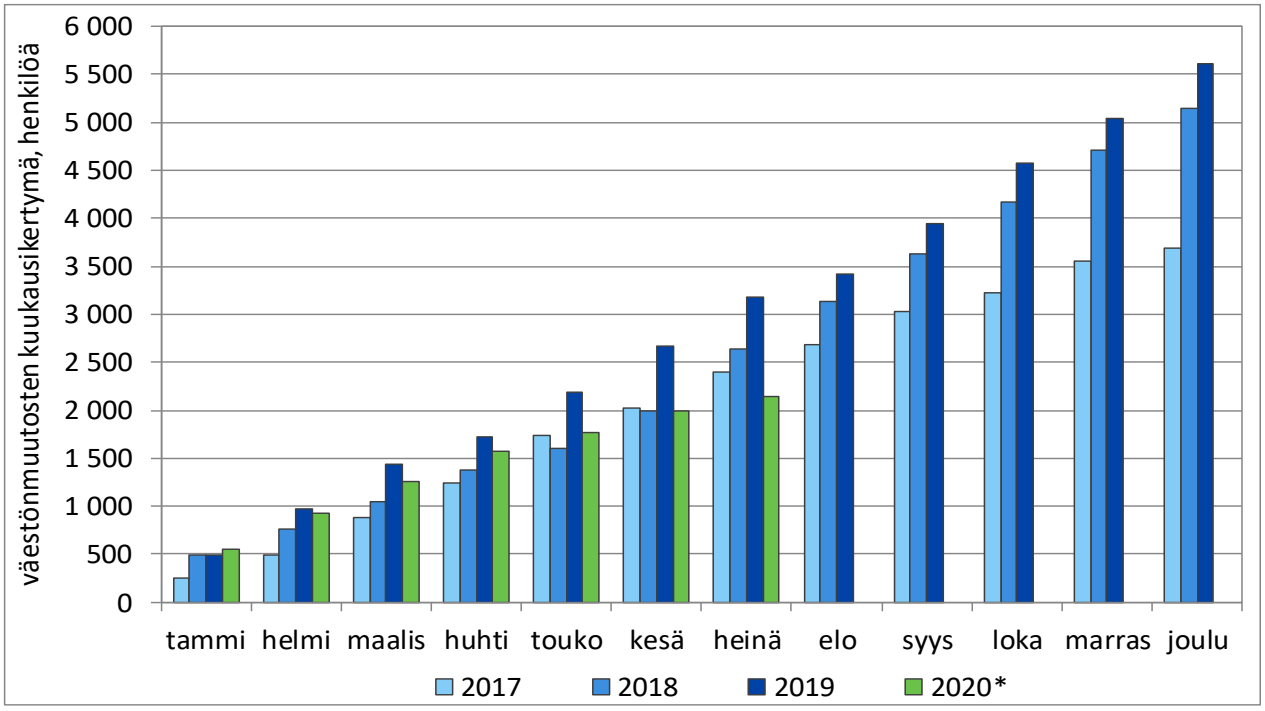
TOIMINTAYMPÄRISTÖ *1*
TALOUDEN KEHITYS *6*
Yleinen talouskehitys 6
Kaupungin verorahoitus 7
Käyttötalous 9
Investoinnit 9
Rahoitus 10
Rahoitusmarkkinat 11
SITOVAT TAVOITTEET *12*
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet 12
Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet 12
KESKEISET TUNNUSLUVUT *12*
VEROTULOT *13*
TULOSLASKELMA *14*
RAHOITUSLASKELMA *14*
TULOSLASKELMAERITTELY *15*
YLEISHALLINTO *16*
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO *17*
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO *21*
KASVATUS JA OPPIMINEN *24*
KAUPUNKIKULTTUURI *27*
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ *29*
LIIKELAITOKSET *32*
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos 32
Suun terveydenhuollon liikelaitos 33
RAHASTOT *35*
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto 35
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto 35
Sosiaalinen luototus 35
Vahinkorahasto 36
INVESTOINNIT *37*
Rakentaminen 37
Aineeton omaisuus 39
Julkinen käyttöomaisuus 39
Irtain omaisuus 39
Kiinteä omaisuus 40
Osakkeet ja osuudet 40
Liikelaitosten investoinnit 40
HENKILÖSTÖ *41*
VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT *43*

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Väestönkasvu hidastuu

Vantaan väkiluku oli heinäkuun 2020 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan noin 235 900 henkeä. Väestö kasvoi tammi-heinäkuussa 2020 runsaalla 2 100 hengellä. Tämä on runsaat 1 000 henkeä vähemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2019. Kuntien välisestä muuttoliikkeestä saatu muuttovoitto pieneni lähes 900 hengellä, mutta maahanmuutosta saatu muuttovoitto vain noin 50 hengellä edelliseen vuoteen verrattuna. Luonnollinen väestönlisäys, syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden, pieneni noin 120 hengellä. Valtaosiltaan tätä muutosta selittää kuolleiden määrän kasvu noin 130 hengellä edellisvuoteen nähden. [1]

Kuvio 1: Väestönkasvu Vantaalla vuosina 2017–2020, kuukausittaiset kertymät (vuoden 2020 osalta ennakkotieto)

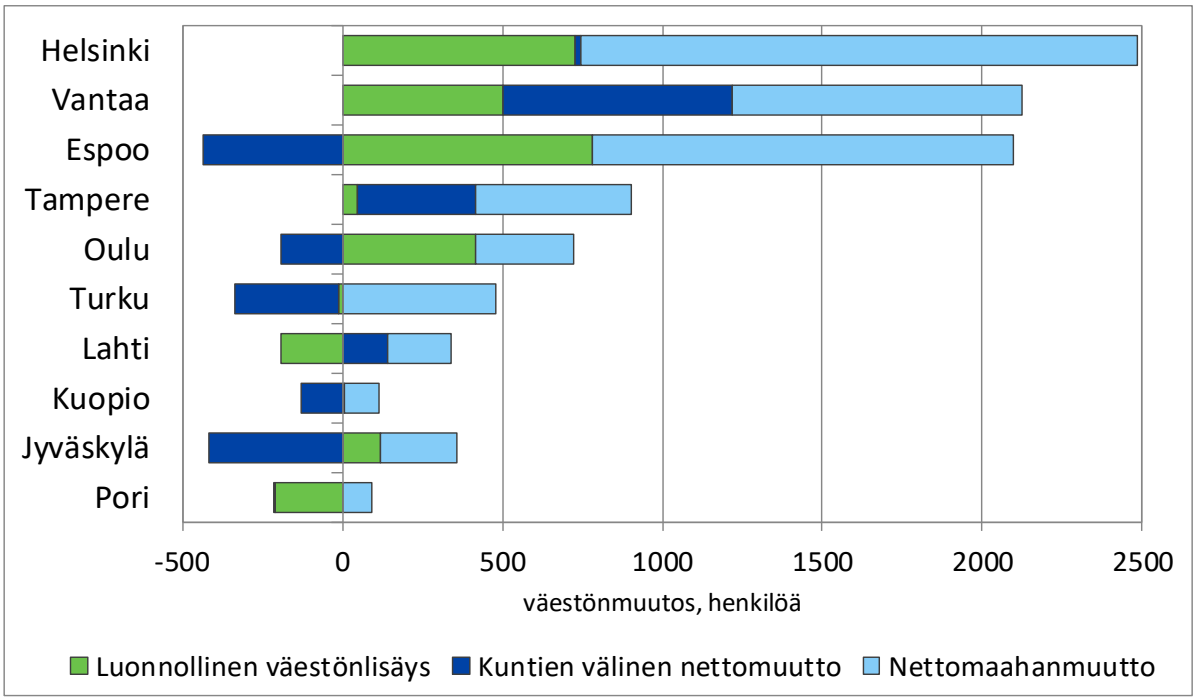

Lähde: Tilastokeskus

Edellisvuosien tapaan suurimpien kaupunkien vertailussa Vantaan, Helsingin ja Espoon väestönkasvu eroaa nopeudellaan selvästi muista kaupungeista. Helsingin väkiluku kasvoi vuoden 2020 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana noin 2 400 hengellä ja Espoon väkiluku noin 1 700 hengellä. Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Helsinki oli vain niukasti voitolla, Espoo selvästi tappiolla. Kotimaan muuttoliikkeessä merkittävästi muuttovoittoa kertyi Vantaan ohella vain Tampereella ja vähäisemmässä määrin Lahdessa. Maahanmuutosta muuttovoittoa kertyi eniten Helsingissä, yli 1 700 henkeä. Suurista kaupungeista luonnollinen väestönlisäys, syntyneiden enemmyys kuolleisiin nähden, oli selkeästi positiivinen Helsingin, Espoon ja Vantaan ohella Oulussa. Luonnollinen väestölisäys oli suurin Espoossa, lähes 800 henkeä.

[1] Edellisten tekijöiden ohella väestömuutoslukuihin vaikuttavat (vuoden 2020 osalta) väestötilastoihin tehdyt korjaukset, joilla oikaistaan puutteellisista tai virheellisistä muuttoilmoituksista aiheutuneet puutteet väestötiedoissa.

Kuvio 2: Väestönmuutos suurimmissa kaupungeissa tammi-heinäkuussa 2020 (ennakkotieto)

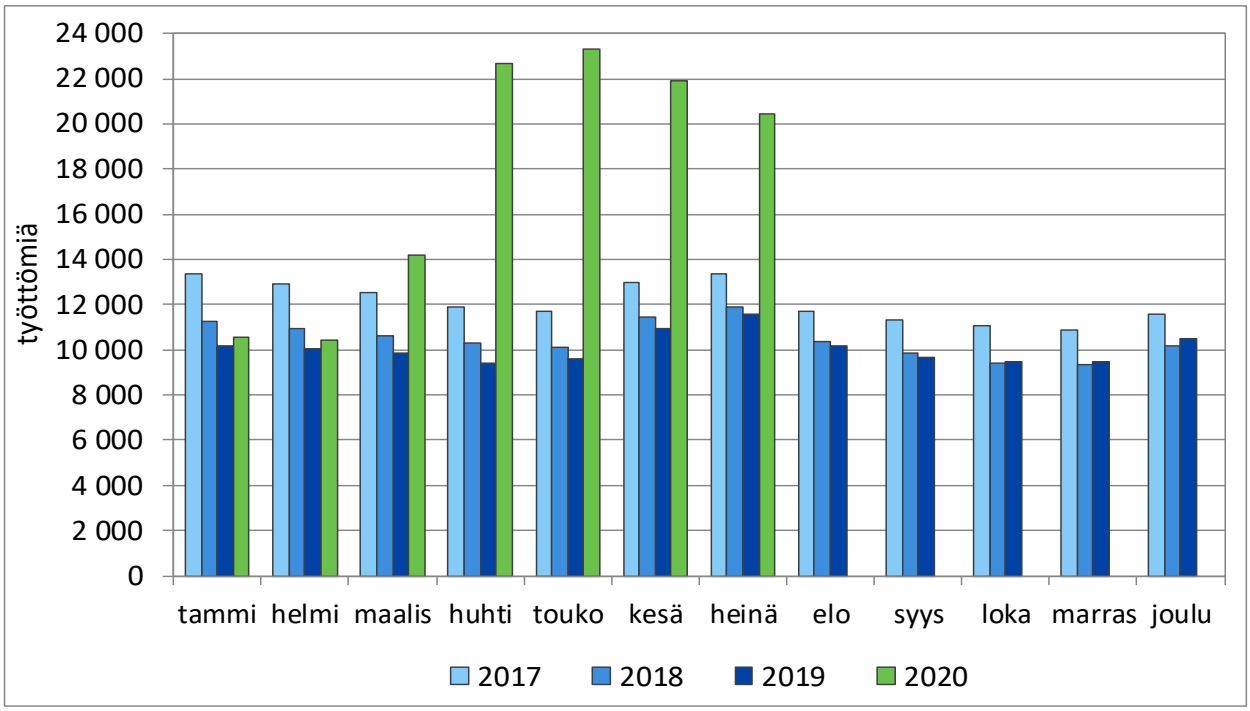
Lähde: Tilastokeskus

Pääkaupunkiseudun väestömäärä kasvoi tammi-heinäkuussa 2020 yhteensä noin 6 400 hengellä ja KUUMA-kuntien runsaalla 2 300 hengellä. Koko maassa väestönmäärä kasvoi vastaavana aikana noin 5 400 hengellä. Tämä tarkoittaa sitä, että muualla maassa (Helsingin seudun ulkopuolella) väestömäärä väheni runsaalla 3 300 hengellä.

Työttömyys kääntyi korkealle tasolle, mutta on nyt loivassa laskussa

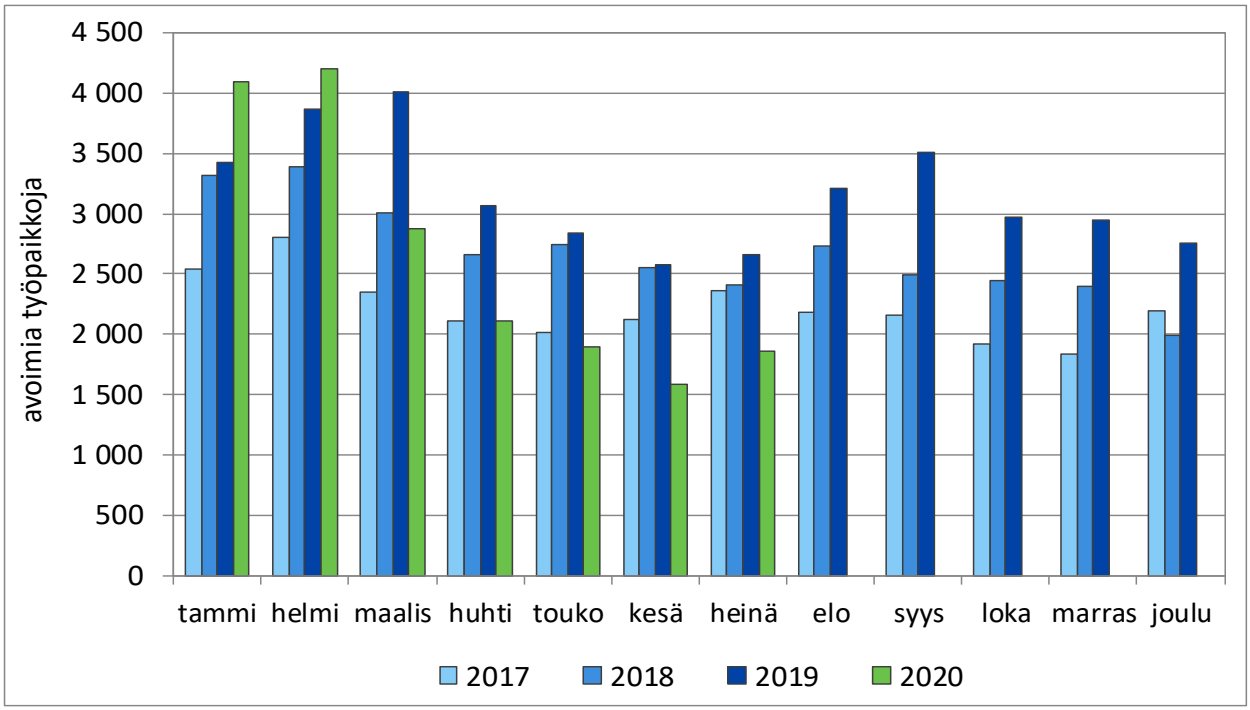
Työttömyys kääntyi koronakriisin seurauksena maaliskuussa jyrkkään nousuun. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömänä oli Vantaalla heinäkuun 2020 lopussa runsaat 20 400 henkeä, mikä on noin 8 800 henkeä enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin ja lähes 10 000 henkeä enemmän kuin helmikuun 2020 lopussa. Työttömistä lomautettuja oli noin 30 prosenttia, runsaat 6 000 henkeä. Lomautettujen määrä on laskenut selvästi toukokuusta 2020, jolloin lomautettuja oli yli 10 800 henkeä. Muiden kuin lomautettujen työttömien määrä on sen sijaan Vantaalla kasvanut kuukausi kuukaudelta helmikuusta 2020 alkaen. Lomautettujen osuus Helsingin runsaasta 57 000 työttömästä työnhakijasta oli 25 prosenttia ja Espoossa lähes 21 000 työttömästä 26 prosenttia.

Kuvio 3: Työttömät (ml. lomautetut) kunkin kuukauden lopussa vuosina 2017–2020

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö sekä Uudenmaan ELY-keskus

Kuvio 4: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2017–2020

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

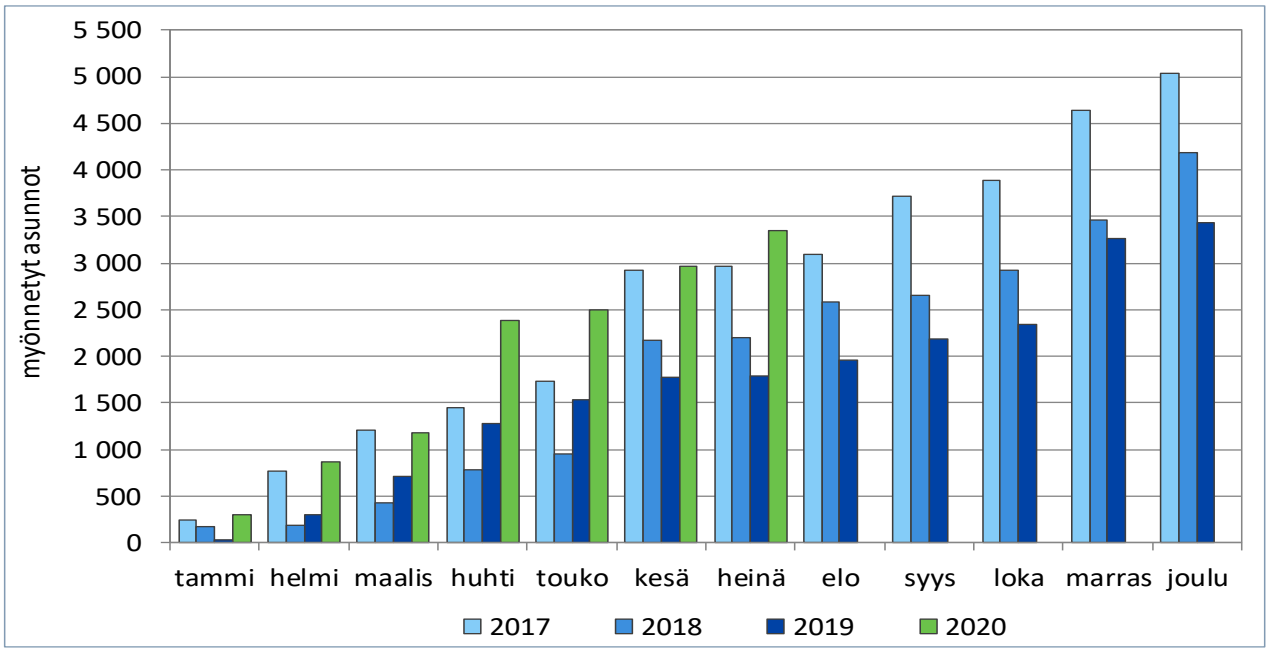
Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi Vantaalla helmikuuhun 2020 verrattuna lähes kolminkertaiseksi ollen heinäkuun lopulla runsaat 2 900 henkeä. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut kevään ja kesän 2020 aikana noin kolmanneksella. Pitkäaikaistyöttömiä oli Vantaalla heinäkuun lopussa noin 3 100 henkeä. Työttömyysaste oli heinäkuun lopulla Vantaalla 16,8 prosenttia, nousua helmikuun 2020 lopusta 8 prosenttiyksikköä. Vantaan työttömyysaste on kuitenkin laskenut toukokuun luvuista. Helsingissä työttömyysaste oli hei-

näkuun lopulla 16,4 prosenttia ja nousua helmikuuhun verrattuna 7,6 prosenttiyksikköä. Vastaavasti Espoossa työttömyysaste oli 14,3 prosenttia ja nousua helmikuusta 6,8 prosenttiyksikköä. KUUMA-kunnissa työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 12,6 prosenttia ja koko maassa 14,7 prosenttia. Avoimien työpaikkojen määrä Vantaalla laski helmikuun lopusta heinäkuun loppuun verrattuna yli puolella - avoimia työpaikkoja oli vajaat 1 900.

Uusia rakennuslupia asunnoille runsaasti

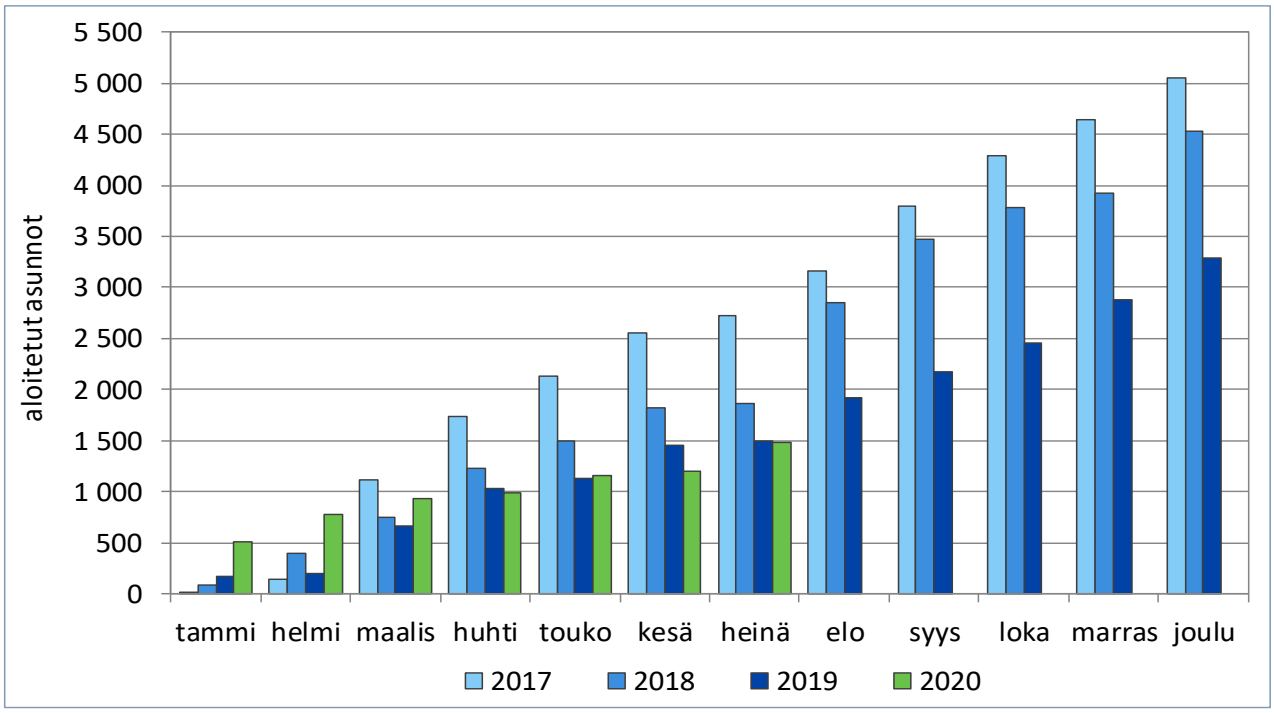
Tammi-heinäkuussa 2020 uusia rakennuslupia myönnettiin lähes 3 400 asunnolle. Määrä on lähes kaksinkertainen edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Asuntotuotannon aloitusten lukumäärä, lähes 1 500 asuntoa, oli vuoden 2019 tasoa. Vuoden 2020 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana valmistuneiden asuntojen määrä, lähes 2 000, on 10 prosenttia alempi vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Asuntotuotannosta valtaosa on edellisten vuosien tapaan kerrostaloasuntoja ja huoneluvultaan yhden ja kahden huoneen asuntoja. Suuralueittain tarkasteltuna eniten asuntoja on tammi-heinäkuussa valmistunut Kivistöön, Tikkurilaan ja Myyrmäkeen.

Kuvio 5: Asuntotuotanto, myönnettyjen rakennuslupien kuukausikertymät uusille asunnoille vuosina 2017–2020

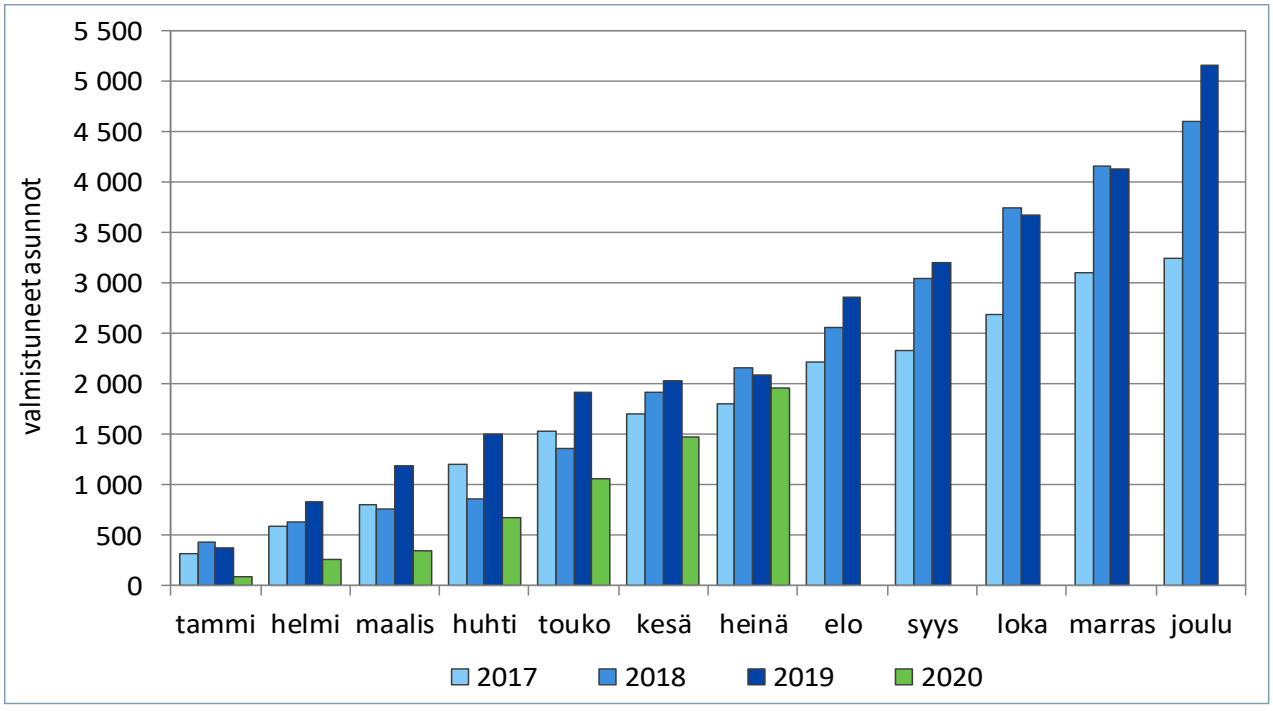
Lähde: Facta-kuntarekisteri & Vantaan Matti-järjestelmä

Kuvio 6: Asuntotuotanto, aloitettujen asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2017–2020

Lähde: Facta-kuntarekisteri & Vantaan Matti-järjestelmä

Kuvio 7: Asuntotuotanto, valmistuneiden asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2017–2020

Lähde: Facta-kuntarekisteri & Vantaan Matti-järjestelmä

TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Koronakriisin vaikutuksesta Suomen bruttokansantuote supistuu vuonna 2020 merkittävästi. Valtionvarainministeriön kesäkuisen arvion mukaan laskua tulisi 6 prosenttia ja elo-syyskuussa julkaistujen liikepankkien ennusteiden mukaan hieman vähemmän. Keväällä julkaistujen ennusteiden kaikkien negatiivisimpien skenaarioiden, jotka ennakoivat jopa yli kymmenen prosentin luokkaa olevaa pudotusta bruttokansatuotteeseen, toteutuminen ei tällä hetkellä näytä todennäköiseltä. Suuria epävarmuuksia liittyy kuitenkin talouden kehitykseen jo syksyllä 2020 ja lähivuosina. Teollisuuden tilauskannan vähentyminen, siihen liittyvät mahdolliset työntekijöiden irtisanomiset, lomautukset ja yritysten konkurssit, teollisuuden alihankintaketjuihin ulottuvine seurauksineen, voivat syventää ja pidentää taantumaa. Myös matkailualan vaikeudet, mukaan lukien lentoliiketoiminnan kohtaama shokki, tuottavat negatiivisia vaikutuksia talouteen, jotka näkyvät selvästi Vantaalla ja muualla Helsingin seudulla.

Useimpiin eurooppalaisiin maihin verrattuna bruttokansantuotteen lasku on Suomessa jäänyt tähän asti pienimmäksi. Koronakriisin kaikkia vaikutuksia talouteen ei kuitenkaan ole vielä nähty. Tavaraviennin loivasti laskeva trendi ja palveluviennin voimakas vähentyminen vuoden 2020 alkupuoliskon aikana ovat huolestuttavia merkkejä. Ne kertovat siitä, että kansantaloutemme on riippuvainen kansainvälisestä kaupasta ja muiden maiden talouskehityksestä. Euroalue on kärsinyt koronakriisissä suurista talousalueista eniten. Maailmantalouden lama on myrkkyä Suomen kaltaiselle pienelle viennistä riippuvalle avotaloudelle.

Koronakriisin ensimmäisen vaiheen vaikutukset keväällä näkyivät voimakkaimmin kaupungeissa, joissa palveluelinkeinojen rooli on keskeinen. Yksityisen kulutuksen väheneminen oli keväällä erityisen voimakasta. Tämä näkyy esimerkiksi siten, että pääkaupunkiseudun suurten kaupunkien työttömyysaste ylittää vielä syyskuun alussakin koko maan keskimääräisen tason. Jatkossa vientialojen vaikeudet voivat osaltaan tuottaa laaja-alaisia negatiivisia vaikutuksia koko kansantalouteen ja erityisesti monille teollisuuspaikkakunnille. Kone- ja laiteinvestointien voimakas lasku alkuvuoden 2020 aikana kielii osaltaan siitä, että koronakriisillä voi olla pidempikestoisia, rakenteellisia vaikutuksia, kansantalouteen.

Talouden odotetaan valtiovarainministeriön kesäkuun ennusteen perusteella siis supistuvan vuonna 2020 kuudella prosentilla. Vuosille 2021 ja 2022 kasvua ennakoidaan tulevan 2,5 ja 1,7 prosenttia. Näiden lukujen toteutuessa bruttokansatuote olisi tarkastelujakson lopulla noin kaksi prosenttia vuotta 2019 alemmalla tasolla.

Yksityisen kulutuksen, jonka valtiovarainministeriön ennusteen mukaan odotetaan supistuvan vuonna 2020 3,5 prosenttia, ennakoidaan palautuvan vuonna 2021. Verkkokaupan ja vähittäiskaupan osalta koronakriisillä ei ole ollut negatiivisia vaikutuksia, pikemminkin päinvastoin. Vantaan kannalta erityisen merkittävää on se, että matkustamiseen liittyvien palveluiden toipuminen tapahtunee hitaasti. Yksityisten investointien ennakoidaan supistuvan kuluvana vuonna yli 9 prosenttia ja kääntyvän merkittävään kasvuun vasta vuonna 2022. Vastaavasti julkisten investointien ennakoidaan kasvavan merkittävästi vuonna 2020. Asuinrakentamisinvestointien ennakoidaan laskevan selvästi kuluvana vuonna, millä on myös merkittäviä työllisyysvaikutuksia. Viennin ennakoidaan vähenevän vuonna 2020 jopa 14 prosenttia, mutta kasvavan 5,5 prosenttia vuonna 2021.

Työttömyysasteen ennakoidaan nousevan vuonna 2021 9 prosentin tasolle ja laskevan vain hieman vuonna 2022. Vastaavasti työllisyysasteen ennakoidaan putoavan kuluvana vuonna 70,7 prosenttiin ja ylittävän 71 prosentin tason vasta vuonna 2022. Kuluttajahintojen nousu jää vuonna 2020 vaatimattomaksi, mutta kiihtyy vuonna 2021 yli prosentin tasolle. Ansiotaso kasvaa kuluvana vuonna 1,6 prosenttia, ja kasvu jatkuu ollen vuonna 2021 2,5 prosenttia ja vuonna 2022 2 prosenttia.

Julkisen talouden velkaantuminen kiihtyy voimakkaasti koronakriisin seurauksena. Vuonna 2019 julkisen velan BKT-osuus oli alle 60 prosenttia, mutta jo kuluvana vuonna se ylittää 71 prosentin tason. Vuonna 2022 julkisen velan BKT-osuuden ennakoidaan olevan 75,5 prosenttia. Veroasteen ennakoidaan pysyvän vuosina 2020–22 likimain muuttumattomana, noin 43 prosentin tasolla.

Kuntatalouden rahoitusasema on heikentynyt merkittävästi edelliset kaksi vuotta. Myös kuluvasta vuodesta on muodostumassa erittäin haastava kuntatalouden jo valmiiksi vaikean tilanteen, taantuman ja koronavirusepidemian aiheuttaman menojen kasvun ja tulojen vähenemisen vuoksi. Kuntatalouden menoja kasvattavat epidemian ohella mm. väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset tehtävämuutokset.

Vuonna 2021 kuntatalouden alijäämä syvenee kuluvasta vuodesta talouden elpymisestä huolimatta. Tähän vaikuttaa etenkin tulorahoituksen romahtaminen, kun kuntatalouden määräaikaiset vuotta 2020 koskevat tukipaketit päättyvät, ellei valtio tee uusia tukipäätöksiä. Kulutusmenojen kasvu maltillistuu vuoteen 2020 verrattuna, mikäli koronavirusepidemian edellyttämät lisäpanostukset poistuvat. Koronatilanteen ja sen edellyttämien lisäpanostusten ennakointi on kuitenkin vaikeaa. Kuluvalta vuodelta arvioidaan kuitenkin siirtyvän terveydenhuollon hoitojonoja ensi vuodelle, sillä voimakkaiden rajoitustoimien vuoksi ei-kiireellisiä hoitoja on lykätty. Lisäksi kustannusten kasvua lisäävät kunta-alan kesäkuussa 2020 sopimat palkankorotukset, joiden kustannukset painottuvat vuoteen 2021.

Kuntien ja sairaanhoitopiirien investointien oletetaan pysyvän korkealla tasolla koko ennustejakson, vaikka vilkkaimman sairaalarakentamisen arvioidaan saavuttavan huippunsa seuraavan parin vuoden aikana. Investointipaineet pysyvät kuitenkin jatkossakin mittavina rakennuskannan iän, infrainvestointitarpeiden ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Kuntatalouden synkät näkymät voivat kuitenkin johtaa lopullisten investointipäätösten viivästymiseen tai peruuntumiseen investointien priorisointitarpeen korostuessa entisestään.

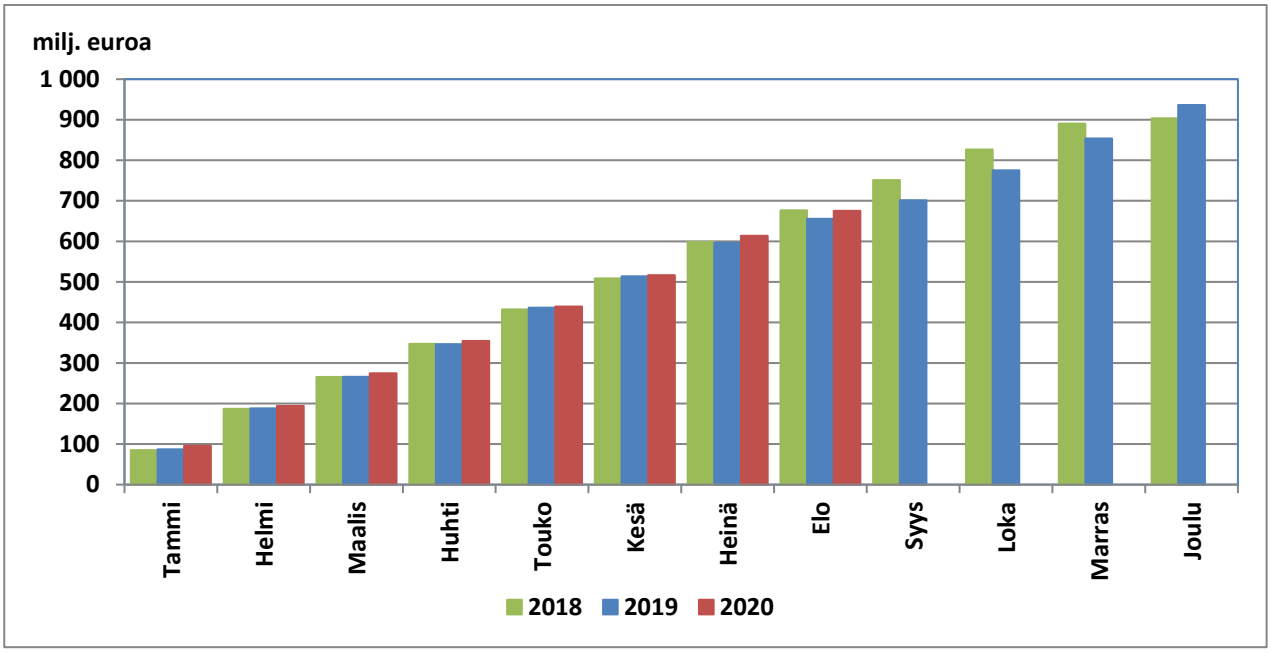
Kuntatalouden rahoitusasema kohenee hieman vuonna 2022 vuoteen 2021 verrattuna, mutta pysyy edelleen selvästi alijäämäisenä. Menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa kuntien velkaantumista. Kuntien ja sairaanhoitopiirien velka suhteessa BKT:hen kasvoi vuonna 2019 9,8 prosenttiin. Velkasuhteen kasvu jatkuu paikallishallinnon alijäämien vuoksi ripeänä koko ennustejakson.

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2020 verotilityksiä yhteensä 709,2 milj. euroa (2019: 657,7 milj. euroa), josta kunnallisveroja 612,9 milj. euroa (2019: 601,8 milj. euroa), yhteisöveroja 62,4 milj. euroa (2019: 53,9 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 33,8 milj. euroa (2019: 2,0 milj. euroa). Kiinteistöverotulojen suuri kasvu edellisvuoteen verrattuna johtuu tilitysten jaksotuksen muuttumisesta. Vielä vuonna 2019 kiinteistöverotilitykset jaksottuivat pääosin syys-lokakuulle, mutta vuodesta 2020 lähtien ne jaksottuvat pääosin heinä-lokakuulle kiinteistöverotuksen tultua joustavan verotuksen valmistumisen piiriin.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 1,0 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla kasvua oli 1,8 prosenttia. Koronavirusepidemian vaikutuksesta kunnallisverojen vuoden 2020 tilitysennuste on laskenut koko maassa 720 milj. euroa vuoden 2019 lopun ennusteeseen nähden. Verovuoden 2020 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-elokuussa yhteensä 524,1 milj. euroa, 2,9 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna.

Kuva 8. Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2018–2020

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet tuloveroista vuosille 2018–2020

Verovuosi	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2020	0,6179	0,0447801132
Verovuosi 2019	0,6142	0,0449414859
Verovuosi 2018	0,6168	0,0440937415

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2018 valmistuneen verotuksen, vuoden 2019 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun väkiluvun kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 29 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu pääosin koronavirusepidemian aiheuttamien verotettavaa tuloa vähentävien vaikutusten vuoksi. Kasvua edelliseen vuoteen nähden ennustetaan kertyvän 3,2 prosenttia, joka on alle puolet ennen koronaepidemiaa tehdyn talousarvion ennakoimasta 6,6 prosentin kasvusta. Vuoden 2019 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus ja sen vaikutus marraskuun tilityksen suuruuteen varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2020 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 62,4 milj. euroa tammi-elokuussa, nousua 15,9 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 7,7 prosenttia. Kasvua selittää valtion vuoden 2020 4. lisätalousarvion päätös yhteisöveron kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotuksesta koronavirusepidemian aiheuttamien negatiivisten talousvaikutusten kompensoimiseksi. Tämä lisää Vantaan yhteisöverotuottoa vuonna 2020 arviolta noin 18 milj. euroa. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton verokehikon mukaan ylittävän talousarvion noin 7 milj. eurolla koronavirusepidemian vaikutukset huomioiden.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 81,8 milj. euroa vuonna 2020, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 2,2 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 25 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa elokuussa 2020 annettua ennakkotietoa eikä koronaepidemian valtakunnallisessa tilanteessa tai valtion tukitoimissa kunnille tapahdu oleellisia muutoksia loppuvuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 156,9 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 76,4 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 20,4 milj. euroa vuonna 2020. Tämän lisäksi valtion 4. ja 5. lisätalousarvioiden mukaan kunnille maksetaan käynnissä olevan talouskriisin vuoksi verotulojen viivästymisestä johtuva määräaikainen korvaus vuodelle 2020, joka vähennetään vastaavasti vuodelta 2021. Tämä nostaa kaupungin vuoden 2020 valtionosuuksia 5,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuusennusteessa on huomioitu päättyvän kiky-sopimuksen työaikaan liittyvän leikkauksen päättyminen vuonna 2020. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi ennusteen pohjalta 258,9 milj. euroa, 46,9 milj. euroa yli talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja (ilman HSY) on kertynyt 269,9 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY) -1 056,4 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -786,5 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 62-prosenttisesti, toimintakulut 64-prosenttisesti ja toimintakate 64-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 426,8 milj. euroon ja toimintakulut -1 688,3 milj. euroon (ilman HSY). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan alittamaan talousarvion noin 12 milj. eurolla, sillä erityisesti maanmyyntivoittojen ja suun terveydenhuollon myyntituottojen arvioidaan jäävän talousarviota pienemmiksi koronavirusepidemian vaikutuksesta. Toimintakulut (ilman HSY) ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 27 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ilman erikoissairaanhoitoa ennakoidaan toteutuvan 36,5 milj. euroa talousarviota korkeampina, josta n. 16,3 milj. euroa muodostuu koronavirusepidemian aiheuttamista lisämenoista. HSL:n kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion 14 milj. eurolla niin ikään koronaepidemian vaikutuksesta. Henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan talousarviossa ennakoitua pienempänä ostopalvelujen arvioitua suuremman käytön sekä henkilöstön rekrytointiviiveiden takia. Kaupunginhallitus velvoitti 4.5.2020 kokouksessaan kutakin toimialaa tekemään talouden rajoitustoimenpiteitä, joiden kautta kukin toimiala säästää vähintään 1 milj. euroa vuoden 2020 toimintamenoistaan. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 38 milj. euroa negatiivisempana talousarvioon nähden. Koronavirusepidemian aiheuttamat käyttötalousvaikutukset tarkentuvat vuoden 2020 aikana.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion valtion lisätuki huomioiden 25 milj. eurolla ja valtionosuustuottojen ylittävän talousarvion 47 milj. eurolla. Verotulot ja valtionosuudet pitävät sisällään noin 54 milj. euroa vuotta 2020 koskevaa valtion koronakompensaationa kunnille myöntämää lisätukea.

Rahoitustuotot tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 1,0 milj. eurolla edelleen matalana pysyvästä korkotasosta johtuen.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 71,8 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia ennustetaan kertyvän vuonna 2020 yhteensä noin 115 milj. euroa.

Vuoden 2020 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan noin 77 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 14 milj. eurolla. Vuosikatteen jäädessä selvästi poistoja pienemmäksi tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -37,5 milj. euron alijäämään (talousarvio -23,1 milj. euroa). Talousarviota heikompi tulosennuste johtuu erityisesti koronavirusepidemian aiheuttamista lisäkuluista ja tulomenetyksistä.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 1,3 milj. euroa, investointiosan menoja -83,6 milj. euroa ja investointiosan netto on -82,4 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen 4.5.2020 päätöksen mukaisesti investointimenoja rajoitetaan vuonna 2020. Rajoituksilla tavoitellaan noin 8,7 milj. euron investointisäästöjä sekä lisäksi Hämeenkylän koulun sisällyttämistä rakentamisohjelmaan ilman lisämäärärahaa.

Rakentamisen investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,3 milj. eurolla ja julkisen käyttöomaisuuden noin 7 milj. eurolla.

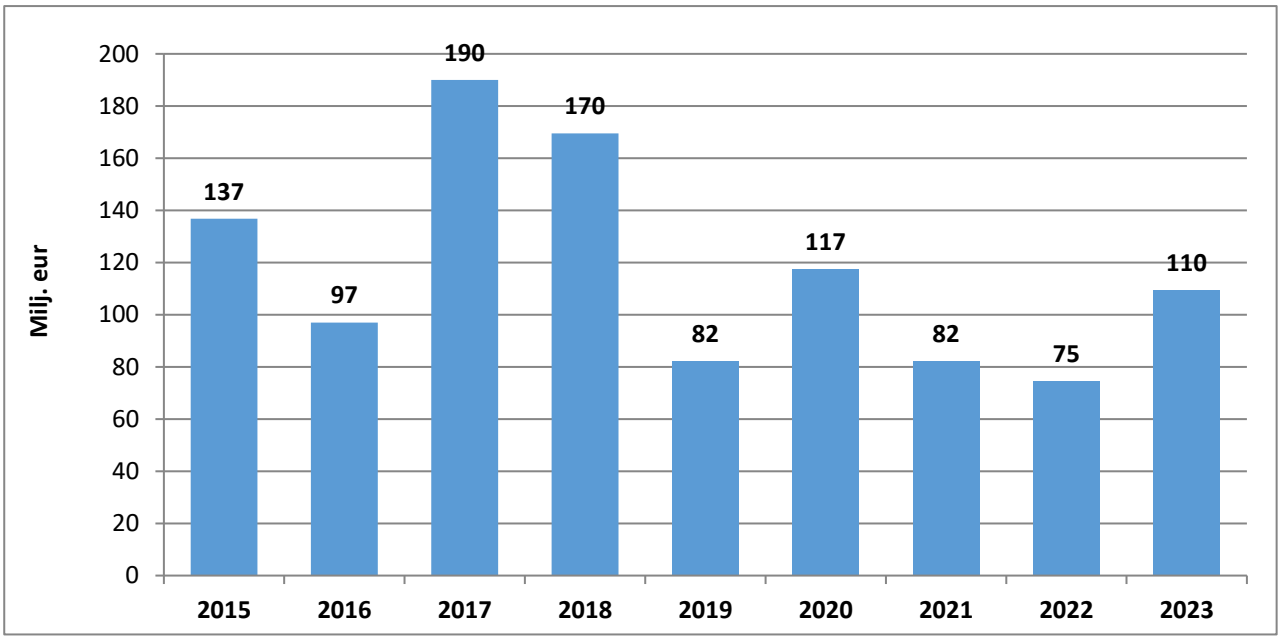
Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2020 toteutuvan 138 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 12 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 5 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -133 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2019 lopussa noin 897 milj. euroa. Talousarviossa vuoden 2020 nettolainanotto on 51,6 milj. euroa, mutta lainanoton määrä tarkentuu syksyn aikana, kun rahoituksella on tarkempi kuva koronakriisin vaikutuksesta kuluvan vuoden talousarvion toteumaan ja kassatilanteeseen. Kaupunki nosti ennen kriisin alkua kaksi kiinteäkorkoista lainaa, pääomaltaan yhteensä 80 milj. euroa. Näiden lainojen kokonaiskorko on 0,00 prosenttia. Lisäksi maksettiin ennenaikaisesti pois yksi laina, joka tullaan jälleenrahoittamaan edullisemmilla ehdoilla myöhemmin kuluvana vuonna.

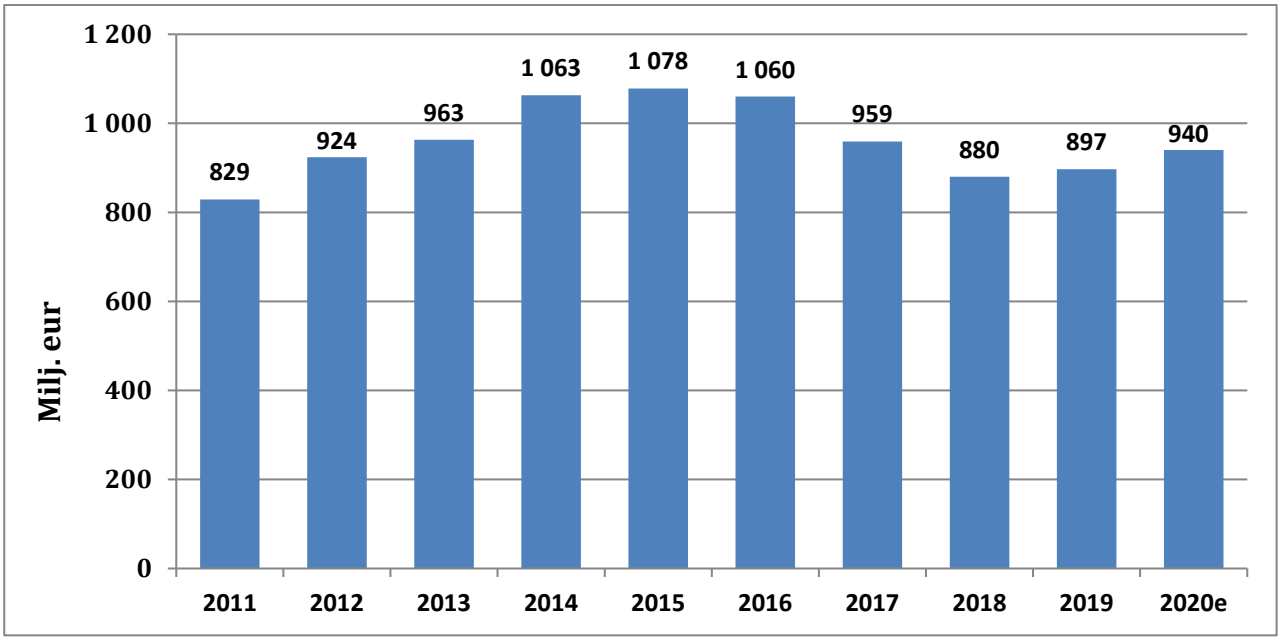
Kaupungin likviditeettipuskuri on edelleen matalammalla tasolla kuin aikaisempina vuosina, mikä on ollut tietoinen strategiamuutos negatiivisten talletuskorkojen ja pankkien perimän ns. talletusmaksun tilanteessa. Koronakriisi ja keskuspankin strategia ovat painaneet lyhyet euribor-korot ennen kriisiä vallinnutta tasoa matalammalle ja siten nostaneet talletusmaksua. Likviditeetinhallinnan pääpaino on ollut riittävän likviditeetin ylläpito konsernissa niin, että talletusmaksua maksetaan mahdollisimman vähän.

Kuva 9: Pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhennykset

Vuoden 2020 aikana kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja rahoitussuunnitelman mukaisesti noin 101 milj. euroa, minkä lisäksi kaupunki maksoi ennenaikaisesti pois FMS WM:lle 16 milj. euron lainan. Näin ollen lyhennysten kokonaismäärä on noin 117 milj. euroa.

Kuva 10: Kaupungin pitkäaikainen lainakanta

Rahoitusmarkkinat

Koronakriisi on heijastunut voimakkaasti myös rahoitusmarkkinoille. Yrityslainojen marginaalit nousivat voimakkaasti ennen kriisiä vallinneilta tasoiltaan. Koska kaupunki oli nostanut pitkäaikaista lainaa ennen koronakriisin alkua, Vantaan kaupunki on voinut odottaa kesän yli ennen kuin se hakee lisää pitkäaikaista lainaa. Nähtäväksi jää, miten paljon kriisi tulee heijastumaan kaupungin ja sen tytäryhtiöiden varainhankinnan hintaan, mutta keskuspankkien aggressiiviset toimet ovat rauhoittaneet markkinat ja marginaalit alkaneet palata lähemmäksi ennen kriisiä vallinnutta tasoa. Kaupungilla eikä sen tytäryhteisöillä tule olemaan ongelmia saada loppuvuoden varainhankintaa toteutettua kohtuulliseen hintaan. Lyhyet markkinakorot ovat pysytelleet edelleen vahvasti negatiivisina ja EKP on viestinyt vahvasti pitävänsä korot nykyisillä tasoilla ennakoitua pitempään. Lisäksi pitkät korot ovat pysytelleet edelleen hyvin matalilla tasoilla johtuen EKP:n aggressiivisista velkakirjalainaostoista.

Maailmatalouden kasvu on romahtanut ennen näkemättömällä tavalla, ja pandemia on vaikuttanut kehittyviin talouksiin odotettua voimakkaammin. Kriisin pituudesta on esitetty erilaisia arvioita, mutta selvää on, että vaikka kriisin akuutti vaihe on ohitettu, talous lähtee kasvuun huomattavasti alhaisemmalta tasolta ja kriisiä edeltäneen BKT-tason saavuttamiseen tulee kulumaan jopa vuosia. Valtio velkaantuu huomattavasti, kun työttömyys on kääntynyt nousuun ja verotulot ovat jyrkässä laskussa samalla kun muut menot kasvavat. Velkaantumistahdin kiihtyminen uhkaa myös Vantaan kaupunkia. Euroalueen 750 miljardin euron elpymisrahaston (360 miljardia lainoja, 390 miljardia avustuksia) myötä toisen valtionvelkakriisin riski euroalueella on pienentynyt ja jäsenmaiden elpyminen on nopeampaa ja tasaisempaa.

Inflaatio euroalueella jatkaa selvästi alle EKP:n asettaman noin 2 prosentin tason huolimatta euroalueen valtioiden massiivisista elvytystoimista ja deflaation mahdollisuus ja sen ehkäisy ovat keskiössä. On selvää, että EKP ei voi nostaa ohjauskorkoaan vielä pitkään aikaan. Myös pitkien markkinakorkojen nousuvara on toistaiseksi rajallinen.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2020 niitä on 34 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 31.8.2020 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 13 toteutunee täysin, 13 osittain ja viisi ei lainkaan. Kolmen tavoitteen osalta toteuma-arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on asettanut tytäryhtiöille toimintaan ja talouteen liittyviä tavoitteita, joiden toteutumisesta raportoidaan konsernijaostolle tilanteesta 30.4, 31.8. ja 31.12.2020. Lisäksi suurimpien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuosikatauksen yhteydessä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

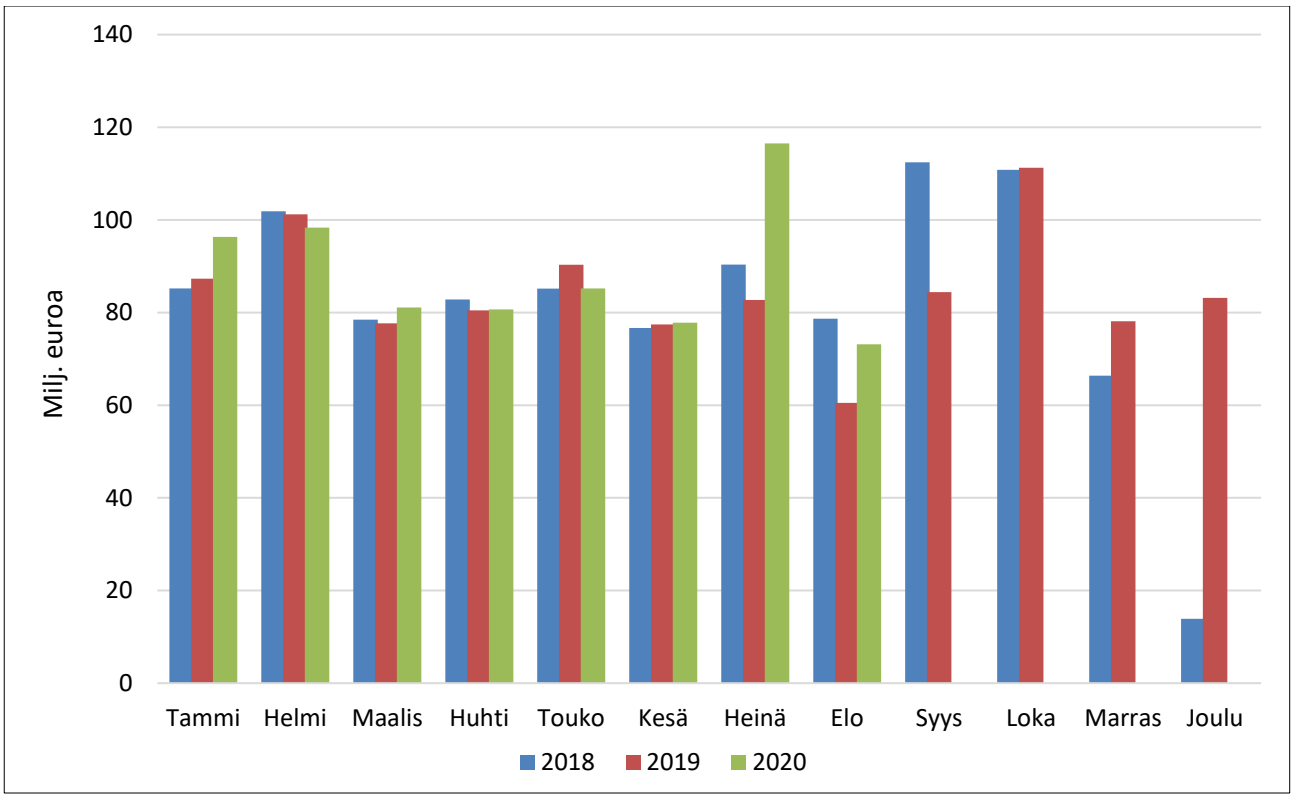
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

	TP 2018	TP 2019	KS 2020	TOT 1–08 2020	Ennuste 2020	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-1 073	-1 177	-1 223	-787	-1 261	-38,3
Toimintakatteen kasvu %	6,3 %	9,7 %	3,9 %		7,2 %	3,3 %
Vuosikate (milj. eur)	112,6	49,1	91,7	106,4	77,3	-14,5
Vuosikatteen muutos % edelliseen vuoteen	-31,3 %	-56,4 %	86,7 %		57,2 %	-29 %
Vuosikate/poistot, %	104 %	43 %	80 %		67 %	-13 %
Poistot ja arvonalentumiset	-108,7	-115,2	-114,9	-71,8	-114,9	0,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	3,9	-62,7	-23,1	34,7	-37,5	-14,3
Investointiosa netto (milj. eur)	-104,9	-146,6	-145,0	-82,4	-132,9	12,1
Investointiosa netto tulorahoitus %	107 %	34 %	63 %		58 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	880	897	949			

VEROTULOT

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TOT 31.8.	TOT -%
Verotulot yhteensä	**982 745 566**	**1 014 612 113**	**1 078 000 000**	**709 160 089**	**65,8 %**
Kunnallisvero	825 742 239	861 499 595	918 000 000	612 925 585	66,8 %
Kiinteistövero	79 073 631	78 502 989	84 000 000	33 798 521	40,2 %
Yhteisövero	77 929 695	74 609 529	76 000 000	62 435 983	82,2 %

Kuva 11. Kuukausittaiset verotilitykset yhteensä 2018–2020

TULOSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2020	TOT 31.8.	ENNUSTE	
Toimintatulot	438 524	269 914	426 809	
Toimintamenot	-1 661 659	-1 056 442	-1 688 262	
Toimintakate	**-1 223 135**	**-786 527**	**-1 261 453**	
Verotulot	1 078 000	709 160	1 053 269	
Valtionosuudet	212 000	162 890	258 942	
Korkotulot	12 744	6 997	13 379	
Muut rahoitustulot	15 407	14 915	15 415	
Korkomenot	-3 059	-906	-2 059	
Muut rahoitusmenot	-215	-115	-219	
Vuosikate	**91 741**	**106 414**	**77 274**	
Poistot	-114 873	-71 807	-114 867	
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	125	125	
Tilikauden tulos	**-23 133**	**34 731**	**-37 469**	

RAHOITUSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2020	TOT 31.8.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	91 741	106 414	77 274
Satunnaiset erät	0	125	125
Tulorahoituksen korjauserät	-30 543	-9 578	-20 543
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-149 975	-83 637	-137 916
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 500	0	1 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	34 043	10 856	24 043
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-53 235**	**24 179**	**-55 518**
Antolainauksen muutokset	-3 517	760	1 031
Antolainasaamisten lisäykset	-14 000	0	-1 000
Antolainasaamisten vähennykset	10 483	760	2 031
Lainakannan muutokset	51 610	-45 413	42 620
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	80 000	160 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-98 390	-67 924	-117 380
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-57 489	
Oman pääoman muutokset	0	0	
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-18 579	
Rahoituksen rahavirta	**48 093**	**-63 233**	**43 651**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-5 142**	**-39 054**	**-11 866**
Nettolainanotto	**51 610**	**-45 413**	**42 620**

TULOSLASKELMAERITTELY

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset)

1 000 €	Talousarvio yhteensä 2020	Kum. toteuma 1-08 2018	Kum. toteuma 1-08 2019	Kum. toteuma 1-08 2020	2020 Kum. toteuma %	Kasvu % -1 v.	Kasvu % -2 v.
Myyntituotot, ulkoiset	66 103	41 231	42 072	38 541	58	-8	-7
Maksutuotot, ulkoiset	77 917	49 668	47 936	44 375	57	-7	-11
Tuet ja avustukset, ulkoiset	17 717	9 041	13 839	16 538	93	20	83
Vuokratuotot, ulkoiset	25 153	13 763	12 949	13 630	54	5	-1
Muut toimintatuotot, ulkoiset	36 213	29 711	9 525	18 877	52	98	-36
TOIMINTATUOTOT, ULKOISET	**223 103**	**143 414**	**126 322**	**131 961**	**59**	**4**	**-8**
Henkilöstökulut	-550 847	-320 395	-335 168	-348 449	63	4	9
Palvelujen ostot, ulkoiset	-684 672	-404 292	-429 723	-441 929	65	3	9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-53 356	-30 753	-32 698	-31 058	58	-5	1
Avustukset, ulkoiset	-81 337	-48 920	-50 063	-53 947	66	8	10
Vuokrat, ulkoiset	-67 851	-40 174	-42 223	-42 116	62	-0	5
Muut toimintakulut, ulkoiset	-8 433	-2 406	-2 971	-2 240	27	-25	-7
TOIMINTAKULUT, ULKOISET	**-1 446 498**	**-846 940**	**-892 846**	**-919 740**	**64**	**3**	**9**
TOIMINTATUOTOT, SISÄISET	215 420	130 813	135 490	137 953	64	2	5
TOIMINTAKULUT, SISÄISET	-215 161	-129 095	-133 991	-136 701	64	2	6
TULOT YHTEENSÄ	438 524	274 227	261 811	269 914	62	3	-2
MENOT YHTEENSÄ	-1 661 659	-976 034	-1 026 837	-1 056 442	64	3	8
TOIMINTAKATE	**-1 223 135**	**-701 807**	**-765 026**	**-786 527**	**64**	**3**	**12**
Verotulot	1 078 000	679 242	657 665	709 160	66	8	4
Valtionosuudet	212 000	115 104	115 106	162 890	77	42	42
Korkotuotot	12 744	7 001	6 978	6 997	55	0	-0
Muut rahoitustuotot	15 407	15 043	14 909	14 915	97	0	-1
Korkokulut	-3 059	-1 725	-980	-906	30	-8	-47
Muut rahoituskulut	-215	-124	-434	-115	53	-74	-7
VUOSIKATE	**91 741**	**112 735**	**28 218**	**106 414**	**116**	**277**	**-6**
Poistot ja arvonalentumiset	-114 873	-72 315	-73 547	-71 807	63	-2	-1
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	125			
TILIKAUDEN TULOS	**-23 133**	**40 419**	**-45 329**	**34 731**	**-150**	**-177**	**-14**

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

10
YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	ENNUSTE 2020
TOIMINTATULOT	2 733	1 832	3 339	182	1 832
TOIMINTAMENOT	-28 383	-32 118	-17 871	56	-31 826
TOIMINTAKATE	-25 650	-30 286	-14 532	48	-29 994

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Keskusvaalilautakunta	-20	-1	4	0	0		-20
20 Kaupunginvaltuusto	-1 348	-542	40	0	0		-1 348
30 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	-546	-285	52	0	0		-546
40 Kaupunginhallitus	-14 740	-6 481	44	1 772	3 299	186	-12 969
50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	-15 464	-10 561	68	60	40	66	-15 403
Toimiala yhteensä	**-32 118**	**-17 871**	**56**	**1 832**	**3 339**	**182**	**-30 286**

Sitovat määrärahat

Talousarvion toteutuminen 2020

Yleishallinnon menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 56 (keskusvaalilautakunta 4 %, kaupunginvaltuusto 40 %, tarkastuslautakunta 52 %, kaupunginhallitus 44 %, yhteistoimintaosuudet ja avustukset 68 %).

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Nuorisovaltuuston tärkein tehtävä on vantaalaisten lasten ja nuorten edunvalvonta ja nuorten mielipiteiden esille tuominen. Nuorisovaltuusto seuraa kaupungissa tapahtuvaa nuoria koskevaa päätöksentekoa ja pyrkii jo valmisteluvaiheessa vaikuttamaan niin, että tehdyt päätökset ovat nuorten kannalta hyviä ja toimivia. Syksyllä 2019 vaaleilla valittu nuorisovaltuusto aloitti toimintansa tammikuussa 2020. Kaupungin häiriötilannejohtoryhmän linjauksen mukaan vaikuttamistoimielimet eivät kokoontuneet 17.3.–13.4.2020. Nuorisovaltuusto siirtyi huhtikuussa etäkokouksiin, joita jatkettiin kesäkuuhun saakka. Heinäkuussa nuorisovaltuusto ei kokoontunut ja elokuussa kokoukset jatkuivat hybridimallilla.

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Talousarvio tullee toteutumaan käyttösuunnitelman mukaisesti eikä ylitysuhkaa ole. Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

Kaupunginvaltuusto on korona-pandemiatilanteen vuoksi jatkanut kokousten pitämistä Teams-järjestelmän kautta. Paikalle valtuustosaliin on myös voinut tulla kokoukseen. Myös kaksipäiväinen strategiaseminaari 14.8.2020 ja 17.8.2020 pidettiin hybridinä ryhmätöitä myöden.

Kaupunginhallitus on jatkanut kokouksiaan normaalisti vahvistetun aikataulun mukaisesti hybridikokouksina Teams-järjestelmän välityksellä.

11
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	ENNUSTE 2020
TOIMINTATULOT	11 970	13 414	3 826	29	12 772
TOIMINTAMENOT	-103 118	-121 713	-69 533	57	-118 963
TOIMINTAKATE	-91 148	-108 299	-65 706	61	-106 191

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Yleisjohto	-2 803	-640	23	0	10		-2 803
30 Sisäinen tarkastus	-399	-257	64	0	0		-399
40 Talous ja strategia	-6 826	-3 988	58	978	507	52	-5 848
50 Henkilöstö ja konsernipalvelut	-63 607	-36 688	58	4 681	1 275	27	-58 926
60 Kasvupalvelut	-42 916	-25 061	58	7 400	2 030	27	-35 516
70 Viestintä	-2 268	-1 039	46	350	0		-1 918
80 Kuntademokratia	-2 894	-1 859	64	5	5	104	-2 889
Toimiala yhteensä	**-121 713**	**-69 533**	**57**	**13 414**	**3 826**	**29**	**-108 299**

Sitovat määrärahat

Talousarvion toteutuminen 2020

Kaupunkistrategia ja johto –toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 29 prosenttia ja toimintakulujen 57 prosenttia.

Talous ja strategia palvelualue

Toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 52 prosenttia ja toimintakulujen 58 prosenttia. Palvelualueen ennuste alittaa talousarvion.

Talousohjaus on koronapandemian aiheuttaman taloudellisen epävarmuuden vuoksi laatinut kuluvan vuoden aikana erilaisia talouslaskelmia ja -skenaarioita. Koronapandemia on vaikuttanut voimakkaasti kaupungin talouteen vuonna 2020 ja tulee vaikuttamaan myös tulevina vuosina. Taloudellisen tilanteen heikentymisen vuoksi talousohjaus organisoi talouden rajoittamistoimenpiteiden prosessin keväällä 2020. Talousohjaus on osallistunut aktiivisesti koronatilanteen vaatimaan kuntatalouden edunvalvontatyöhön mm. yhteistyössä muiden suurten kaupunkien kanssa. Valtakunnallinen talouden heikentyminen heijastuu voimakkaasti myös taloussuunnitelman 2021-2024 lähtökohtiin ja laadintaan. Talousohjaus on valmistellut talouden ohjausprosessin vahvistamisen toimenpiteitä ja vuotuisen talousarvioprosessin kehittämistä. Vuoden 2020 alkupuolella talousohjaus on osallistunut SAP BI -järjestelmäpäivityksen esimäärittelytyöhön ja päivitysprojekti on lähtenyt käyntiin elokuussa.

Rahoituksen ja riskienhallinnassa organisoitiin uudelleen riskienhallinnan, turvallisuuden ja valmiuden kokonaisuus 1.9.2020 lähtien, jolloin riskienhallintapäällikkö siirtyi kuntademokratian palvelualueelle vastaamaan kaupungin valmiudesta ja turvallisuudesta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa kehittää ja koordinoi

jatkossa riskienhallinnan asiantuntija. Pääpaino rahoituksessa on ollut kaupunkikonsernin likviditeetin optimoinnissa talletusmaksuympäristössä sekä mahdollisimman edullisen pitkäaikaisen rahoituksen turvaamisessa sekä kriisin akuutissa vaiheessa että myös jatkossa. Lainasalkun korkosuojausta on jatkettu kiinteäkorkoisilla lainoilla aina, kun se on ollut kokonaistaloudellisesti järkevää.

Talouspalvelujen toiminnan kehittämistä on tehty sekä tietojärjestelmiä uudistamalla että manuaalitehtäviä automatisoimalla: mm. uusi matkanhallintajärjestelmä on teknisesti käyttövalmiudessa ja tuotantokäyttö päästään aloittamaan syyskuun puolivälissä, konserniyhtiöiden maksuliikennejärjestelmä on korvattu emokaupungin kanssa yhdenmukaisella järjestelmällä, ostolaskujen kierrätysjärjestelmän versiovaihdolla mahdollistetaan Finvoice 3.0-muotoisten laskujen käsittely ja robotiikan käytön laajentamista toteutetaan parhaillaan myyntilaskutuksen sekä toimittaja-avauksien tehtävissä. Automaatioaste on saatu nostettua jo robotisoiduissa tehtävissä lähes 70 %:in ostolaskujen reitityksessä ja 30 %:in tiliöinneissä. Talouspalveluissa valmistaudutaan lakisääteisien muutoksien toteuttamiseen kirjanpidon eriyttämisen ja kuntatilaston uudistamisen osalta. Omalla toimialalla sisäisen laskennan tukipalvelua on saatu laajennettua kattamaan kolme palvelualuetta yhden sijaan. Koronaviruspandemian tuomat poikkeusjärjestelyt työllistävät edelleen erityisesti osto- ja myyntilaskujen käsittelytehtävissä.

Strategian ja tutkimuksen palveluyksikössä valmistuivat uudet väestöennuste- ja väestöraportit kesäkauden aikana. Koronaepidemian vaikutuksista kaupungin talouteen on tehty ja tilattu lisäselvityksiä. Helsingin ja Espoon kaupunkien kanssa VM:n digitalisaatiorahoituksella käynnistyneessä väestöennustejärjestelmän kehitystyössä on tehty määrittelyvaiheen töitä. Valtuustonkauden väliarviointi esiteltiin elokuussa valtuustoseminaarissa ja uuden strategian valmistelua ollaan käynnistämässä. Vastuullisuuden strategiateeman toimenpiteitä on edistetty eri hankkeissa. Tiedolla johtamisen strategisen kehitysryhmän raportti toimenpide-ehdotuksineen on valmistunut ja tulossa kaupungin johtoryhmän käsittelyyn. Kaupungin häiriötilannejohtoryhmän toimintaa tuetaan edelleen henkilöresurssien väliaikaisilla siirroilla. Kaupungin edunvalvonnassa maakunta-sote-uudistuksen valmistelu on ollut keskiössä.

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue

Toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 27 prosenttia ja toimintakulujen 58 prosenttia. Loppuvuoden ennusteen mukaan sekä toimintatuotot että -kulut alittavat talousarvion toimintakatteen jäädessä 96 prosenttiin.

Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelmaan liittyvien toimenpiteiden suunnittelu käynnistettiin konserniyhteisöjen kanssa kesän aikana. Omistajaohjauksen keskeisen ohjeistuksen uudistaminen valmistui ja konserniohje sekä konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin konsernijaostossa ja kaupunginhallituksessa elokuussa. Valtuusto käsittelee ohjeistusta syyskuussa. Lisäksi toteutettiin yhtiöiden tavoitteiden uudistamisprosessi talousarvioon 2021. Konsernijaosto hyväksyi uudistetut tavoitteet elokuussa. Konserniyhtiöiden hallitustyöskentelyn arviointi toteutettiin huhtikuussa ja isompien yhtiön työpajat pidettiin toukokesäkuussa.

Uusi keskitetty hr-toimintamalli käynnistyi vuoden vaihteessa. Alkuvuodesta on keskitytty Uusi Vantaa muutosten toteuttamiseen toimialoille, johtamisjärjestelmän rakentamiseen sekä palvelussuhde- ja keskitetyn asiakaspalvelun prosessien sujuvuuden varmistamiseen ja uuden toimintamallin vakiinnuttamiseen. Kehittämispalveluissa on käynnistetty henkilöstökoulutuksen järjestämisen kilpailutus sekä valmisteltu Vantaan kaupungin johtamisen, esimiestyön ja työyhteisöjen kehittämispalveluiden hankintaa. Valmennus- ja kehittämispalveluita on tuotettu virtuaalisesti poikkeusolopoolin avulla.

Koronaviruspandemian myötä resurssikeskus organisoi suljettujen työpisteiden henkilöstösiirtoja kriittisille aloille ja toimintoihin, joissa henkilöstön tarve on kasvanut. Sijoituksia tehtiin kuukauden aikana 380. Yksiköiden sulkemisten päätyttyä resurssikeskus informoi siirron päättymisistä esimiehiä. Suljettujen yksiköiden avautumisen myötä resurssikeskukseen ei ole informoitu uusia vapaana olevia resursseja.

Toiminnan kehittäminen on jatkunut poikkeusoloista huolimatta: verkko-oppimisympäristön käyttöönottoprojekti on siirtynyt pilotointivaiheeseen ja työterveyshuollon uusi sopimuskausi uusien kumppaneiden

kanssa on tuotannossa. Lisäksi hr-palveluportaali tarjoaa sähköisen asiointikanavan mm. täyttölupien hakemiseen ja yhteydenottoja kanavan kautta tulee kuukausittain 2 800–2 900 kappaletta. Palveluportaalin käyttöönotto ja asiakasprosessien kehittäminen nousivat entistä merkittävämmäksi poikkeusolojen aikana.

Hankintaa koronaviruspandemia on työllistänyt erityisesti henkilösuojainten ja käsidesien tilaamisessa, koska normaalit sopimustoimittajien toimituskanavat eivät ole toimineet. Muutoin hankinta on toiminut poikkeusoloista huolimatta normaalisti. Henkilöstöruokailussa on laajennettu mobiilimaksamisen käyttämistä. Uusi tilausjärjestelmä on kilpailutettu ja käyttöönottoprojekti on käynnistymässä. Keittiöverkkojen pilotointikohteiden kilpailutus on työn alla.

Tietohallinnon keskeisimpiä toiminnan uudistuksia ovat olleet IT-integraattoripalvelun käyttöönotto ja strategisen tietohallinnon vakiinnuttaminen. Toiminta painottui IT-palvelutuotannon perustekijöiden parantamisen ohella merkittävästi myös IT-investointiohjelman suunnitteluun ja toteutukseen.

Kasvupalvelujen palvelualue

Kasvupalveluiden kumulatiiviset toimintatuotot ovat noin 2,0 milj. euroa (27 % talousarviosta) ja toimintamenot noin 25,0 milj. euroa (58 % talousarviosta). Kasvupalveluiden talousarvioon vaikuttaa voimakkaasti työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys, joka lähti nousuun jo maalis-huhtikuun aikana koronaviruksen aiheuttaman talouskriisin myötä. Heinäkuussa 2020 työmarkkinatuen kuntaosuus oli jopa 35,9 prosenttia korkeampi (584 711 euroa) kuin heinäkuussa 2019. Koko vuoden kuntaosuuden ennustetaan tämän hetken tietojen mukaan kohoavan jopa 21,8 milj. euroon. Syitä kuntaosuuden ennakoitua nopeampaan nousuun selvitetään yhteistyössä KELAn kanssa. Palvelualueen toiminnan tuotot laskevat joiltakin osin, johtuen toiminnan keskeytymisestä koronatilanteessa. Säästöjä tullaan hakemaan erityisesti palkkatuen osalta. Alkuvuonna säästöjä on tullut myös lykkääntyneistä rekrytoinneista. Projektitoiminnassa poikkeustilanne vaikuttaa maksatuskausiin siten, että joidenkin tulojen osalta voi tulla viiveitä.

Koronaepidemian aiheuttama toimintaympäristön muutos on haastanut **kasvupalveluiden** toiminnan. Palvelualueen asiakaspalvelu siirtyi pääasiassa sähköisiin kanaviin poikkeustilan vuoksi. Asiakasvolyymi on kasvanut sekä lisääntyneiden työttömien että yritysasiakkaiden vuoksi. Kasvupalvelut aloitti uutena palveluna yksinyrittäjien tukihakemusten käsittelyn. Vantaa-Kerava työllisyyden kuntakokeilun valmistelu jatkui palveluprosessien muotoilulla sekä henkilöstön koulutuksilla. Meneillään on myös tietojärjestelmien yhteensovittaminen. Kasvupalveluissa monien projektien toiminta on vaikeutunut poikkeustilanteessa, mm. kumppaniorganisaatioiden lomautusten vuoksi. Useat projektit ovat saamassa jatkokautta tai projektin tavoitteita on muutettu vastaamaan paremmin muuttunutta tilannetta.

Elinkeinopalvelut keskittyy laajan yhteistyöverkoston avulla elvyttäviin palveluihin ja toimenpiteisiin, joilla tuetaan Vantaalla toimivien yritysten toimintamahdollisuuksia. Keskiössä ovat mm. osaamisen kehittäminen, yritysten tuet sekä rahoitusmahdollisuudet. MEK –ohjelman mukaista S2-kielen opetusta ei voitu järjestää poikkeustilan aikana suunnitellusti. Kansainvälisyys ja elinvoima strategiateemojen johtoryhmien toiminta on lähtenyt suunnitellusti liikkeelle.

Maahanmuuttajapalveluihin liittyvän koordinaatiovastuun siirryttyä palvelualueelle, aloitetaan verkostomainen palveluiden kehittäminen.

Kuntademokratia palvelualue

Kuntademokratian palvelualueen menojen toteumaprosentti tammi-elokuulta on 64 prosenttia.

Kuntademokratian kaupunkiturvallisuuden menokohta tulee ylittymään pandemian takia. Menokohdalta maksetaan kaupungin johtokeskuksen henkilöstön ylityöt ja varallaolo.

Korona-pandemian vuoksi maaliskuussa perustettu johtokeskus jatkoi toimintaansa juhannukseen saakka viikon jokaisena päivänä. Kesäkuun lopulta alkaen tilanneraporttien määrää on vähennetty. Myös häiriötilannejohtoryhmän kokouksia on vähennetty jokaisen arkipäivän sijasta kahteen kokoukseen viikossa. Henkilöstö oli elokuun alkuun saakka lähes kokonaan etätöissä. Elokuun aikana vajaa puolet työntekijöistä kerrallaan on

ollut paikalla. Toimielinten kokoukset on järjestetty edelleen ns. hybridikokouksina, jolloin pääosa kokouksen osallistujista on toiminut etäyhteydellä ja muun muassa puheenjohtaja ja sihteeri paikan päällä, mutta kuitenkin Teams-ympäristössä.

Valtuustokauden vaihdoksen suunnittelu on aloitettu ja tiedonhallintamallin kehittämistä jatkettu.

Yleisjohdon menojen toteumaprosentti tammi- elokuussa oli 23. Häiriötilannejohtaminen ja johtokeskuksen toiminta ovat jatkuneet kesällä ja sen jälkeen. Häiriötilannejohtoryhmä kokoontui kesällä kerran viikossa ja kesän jälkeen kahdesti viikossa.

Sisäisen tarkastuksen talousarvio tulee alittumaan. Sisäisen tarkastuksen tarkastustoiminta on jatkunut pääosin kuten aikaisempinakin vuosina. Koronan vuoksi tarkastustyötä on käytännössä tehty pelkästään sähköisiä välineitä hyödyntäen.

Viestinnän talousarvio tulee alittumaan vähintään 10 prosentilla. Säästötoimena hoitovapaan sijaisuuksia on jätetty täyttämättä tai täytetty osittain ja kesätyöntekijöiden työaikaa on lyhennetty. Viestintä on muuttanut koronan takia toimintatapaa ja työnjakoa. Markkinoinnin resursseja on käytetty koronaviestintään. Esimerkiksi ulkomainospaikkoja on käytetty koronainformaation jakoon. Henkilöresursseja on suunnattu erityisesti eri kielillä tapahtuvaan viestintään. Viestintäkanavien uudistaminen on jatkunut: Vantaa.fi -verkkosivujen alustan kilpailutus päätyi markkinatuomioistuimeen, mikä viivästyttää projektia. Henkilöstölehti Vautsin muuttaminen verkkolehdeksi ensi vuoden alusta on konseptoitu.

12
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	ENNUSTE 2020
TOIMINTATULOT	39 604	41 951	20 774	50	41 259
TOIMINTAMENOT	-672 277	-673 159	-444 782	66	-709 653
TOIMINTAKATE	-632 673	-631 208	-424 008	67	-668 394

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
01 Sosiaali- ja terveyslautakunta	-133	-41	31	0	0		-133
10 Talous- ja hallintopalvelut	-7 310	-3 797	52	305	38	12	-7 005
30 Terveyspalvelut	-100 932	-61 888	61	4 162	1 682	40	-96 770
40 Perhepalvelut	-112 586	-75 011	67	12 939	5 783	45	-99 647
60 Vanhus- ja vammaispalvelut	-200 138	-125 676	63	23 245	12 761	55	-176 893
Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman ESH yhteensä	***-421 099***	***-266 413***	***63***	***40 651***	***20 263***	***50***	***-380 448***
20 Erikoissairaanhoito	-252 060	-178 369	71	1 300	511	39	-250 760
Toimiala yhteensä	**-673 159**	**-444 782**	**66**	**41 951**	**20 774**	**50**	**-631 208**

Sitovat määrärahat

Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ilman erikoissairaanhoitoa ennakoidaan toteutuvan 36,5 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina, josta noin 16,3 milj. euroa muodostuu poikkeusolotilanteen aiheuttamista lisämenoista. Tulomäärärahan arvioidaan alittuvan 0,7 milj. euroa. Toimialan normaalitilanteen palvelutuotannon merkittävimmät ylitysuhat muodostuvat vanhusten ja vammaisten kotona-asumisen tuen menoista (4,9 milj. euroa), lasten sijaishuollon palvelutarpeesta (yhteensä 6,7 milj. euroa), vammaisten erityisasumisen ostoista (6,0 milj. euroa) sekä Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (1,8 milj. euroa). Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on käynnistynyt kaksi Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toimenpidettä.

Talousarvion toteutuminen 2020

Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ilman erikoissairaanhoitoa ennakoidaan toteutuvan 36,5 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina. Erikoissairaanhoidon määrärahan arvioidaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisena.

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 0,7 milj. euroa käyttösuunnitelmaa vähemmän eli noin 41,3 milj. euroa, mikä sisältää sekä lentokenttätoiminnasta saatavan korvauksen että Tulevaisuuden sote-keskus ja rakenneuudistushankkeisiin saatavan rahoituksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 17.8.2020 päättänyt esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä mainitut menomäärärahan lisäyksen ja tulomäärärahan alentamisen.

Ylitysuhasta noin 16,3 milj. euroa muodostuu poikkeusolotilanteen aiheuttamista lisämenoista. Poikkeusolotilanteen merkittävimmät lisämenot koostuvat drive-in näytteenottopisteen menoista, hoitotarvikkeiden ja

henkilösuojainten hankinnoista sekä suun terveydenhuollon liikelaitokselle myönnettävästä toiminta-avustuksesta. Säästöä on syntynyt vanhusten ja vammaisten päivätoiminnan keskeyttämisen takia käyttämättä jääneiden kuljetuspalvelujen menoista.

Vantaan lentokentällä järjestämän pandemiavastaanottotoiminnan palveluista arvioidaan syntyvän yhteensä noin 2,4 milj. euron menot, jotka valtio korvaa kaupungille.

Talous- ja hallintopalveluissa hallinnoidaan valtiorahoitteisia Tulevaisuuden sote-keskus sekä rakenneuudistus -hankkeita, joiden toimintamenosta ja vastaavasta valtion rahoituksesta arvioidaan kohdistuvan vuodelle 2020 noin 0,7 milj. euroa.

Toimialan oman toiminnan normaalitilanteen menomäärärahan merkittävimmät ylitysuhat muodostuvat vanhusten ja vammaisten kotona-asumisen tuen menoista (4,9 milj. euroa), lasten sijaishuollon palvelutarpeesta (yhteensä 6,7 milj. euroa), vammaisten erityisasumisen ostoista (6,0 milj. euroa) sekä Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (1,8 milj. euroa).

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Maaliskuussa alkanut koronanepidemia on vaikuttanut sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelutuotantoon merkittävästi. Martinlaakson terveysasemasta on tehty ajanvarauksella toimiva epidemiaterveysasemia, jonne ohjataan kaikki hengitystieoireiset potilaat. Epidemian kiihtymiseen on varauduttu laatimalla suunnitelma Vantaan sairaalakapasiteetin laajentamisesta; sairaansijojen määrää voidaan tarvittaessa kasvattaa nopealla aikataululla. Suun terveydenhuollossa keväällä keskeytettynä ollut kiireetön hoito on käynnistetty uudelleen, ja keväällä kertyneitä jonoja pyritään purkamaan. Etä- ja digipalveluja on otettu onnistuneesti käyttöön toimialan eri palveluissa. Kaupunkiin perustetun resurssikeskuksen kautta toimialalle siirtyi väliaikaisesti noin 300 työntekijää kaupungin muista toiminnoista. Myös toimialan sisällä siirtyi henkilökuntaa alas ajetuista toiminnoista niihin yksiköihin, joissa oli lisähenkilöstötarvetta. Resurssikeskuksen toiminta keskeytettiin poikkeusolojen päätyttyä, ja apuna olleet työntekijät ovat palanneet omiin tehtäviinsä.

Sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen mukaisesti Vantaalla aloitettiin elokuussa ilmaisten kasvomaskien jako kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville ihmisille mm. terveysasemilla, Vinkkareissa, A-klinikoilla, H-klinikoilla ja Versossa sekä tietyissä palveluissa asiakastapaamisten yhteydessä. Jakelua tehdään myös Yhteisen pöydän verkostossa, jossa yhteensä 26 toimijaa voi jakaa maskeja.

Koronaepidemian hallitsemiseksi Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimi otti Helsinki-Vantaan lentokentän terveystarkastus- ja karanteenimajoitustoiminnan vastuulleen 27.3.2020 Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa. Matkustajille jaettiin 12 597 oirekyselyä ja 227 matkustajaa ohjattiin Covid 19-testiin, joista 9 sai positiivisen COVID19-tuloksen. Lentokentän terveysturvallisuustoiminta käynnistettiin uudelleen elokuussa. Vantaa terveysviranomaisena perusti kentälle terveysinfopisteen sekä koronatestausaseman. Testaustoiminnan tuottaa HUSLAB. Turvallisuuden ylläpitämiseksi kentällä massatestataan kokonaisia lentokoneita useita viikoittain. Testaustoiminnan kohdentavuutta parannetaan syksyllä kentälle tulevien koronakoirien avulla. Valtio korvaa kaikki lentokentän terveysturvallisuustoiminnasta syntyvät kulut valtionapuna.

Maailmanlaajuinen koronapandemia jatkuu, mutta Suomessa tilanne on elokuun tilanteessa rauhallinen. Toimialalla varaudutaan epidemian kiihtymis- ja leviämisvaiheisiin hyödyntäen kevään poikkeusolojen toimintamalleista saatuja kokemuksia sekä tekemällä hyvää yhteistyötä alueellisesti epidemian torjumisessa. Samanaikaisesti toimiala palauttaa palvelutoiminnot mahdollisimman pitkälle vastaamaan asukkaiden tarpeita.

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. HUSin toimintaan on vaikuttanut merkittävästi pandemian varautumistoimet, ja hoitovelan purkamisen arvioidaan jatkuvan edelleen vuonna 2021. Heinäkuun lopun poikkileikkaustilanteessa HYKS-sairaanhoitoalueella oli vuodeosastojonoissa yli kuusi kuukautta jonottaneita vantaalaisia 574 (vuotta aiemmin 113 potilasta); pääasiassa he odottivat pääsyä kirurgian tai silmätautien erikoisalojen hoitoon.

Terveyspalveluissa toimintaa on jouduttu supistamaan voimavarojen kohdentuessa pandemian hoitamiseen. Terveysasemien vastaanottokäynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit (mm. hoitopuhelut ja videovastaanotot)

jäävät noin neljänneksen käyttösuunnitelmassa asetetusta tavoitteesta. Poikkeustilanteen vuoksi merkittävä osa lääkärin kiireettömistä vastaanotoista on hoidettu puhelinkontaktein ja videovastaanotoilla; palaute etävastaanotoista on ollut hyvää. Hengitystieoireita potevat ovat päässeet viiveettä hoitoon infektioasemaksi muutetulle Martinlaakson terveysasemalle. Heinä-elokuussa terveysasemien puhelinpalvelu, päiväpoliklinikat ja sähköinen hoidon tarpeen arviointi ruuhkautuivat. Ruuhkaa on purettu siirtämällä ja lisäkouluttamalla henkilöstöä ruuhkautuneisiin palveluihin. Koronaepidemian vaikutukset tulevat näkymään hoitovelkana vielä pitkään; keväällä kertyneet hoitotakuujonot purettiin kuitenkin kesän aikana kaikilta terveysasemilta.

Perhepalveluissa palvelutarjontaa ei ole jouduttu supistamaan epidemian aikana; erilaisia digi- ja etäpalvelumuotojen on käytetty palvelutuotannossa onnistuneesti. Poikkeusolojen aikana lastensuojeluilmoituksia tehtiin normaalia vähemmän, mutta heinä-elokuussa vastaanotettiin 1 639 lastensuojeluilmoitusta, mikä on 12 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Kiireellisten sijoitusten määrä on pysynyt edellisvuoden tasolla. Palvelualueella on jatkettu organisaation uudistamista asiakasprosessien sujuvoittamiseksi ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin vahvistamiseksi. Toimintamallia sosiaalihuoltolain mukaisen tuen tarpeen ja lastensuojeluilmoitusten vastaanottamiseksi ja ensiarvion tekemiseksi on kehitetty, ja muutos on mm. nopeuttanut merkittävästi lastensuojeluilmoitusten käsittelyä. Täydentävän toimeentulotuen hakemusten määrässä tai sosiaalisen luototuksen hakemuksissa ei toistaiseksi ole näkynyt pandemiatilanne. Kirjallisten toimeentulotuen hakemusten päätöstyön tekeminen etätyönä on osoittautunut tehokkaaksi ja tulokselliseksi toimintatavaksi.

Vanhus- ja vammaispalveluissa on jatkettu työtä vanhusten turvallisen kotona asumisen mahdollistamiseksi ja muiden asumispalvelujen turvaamiseksi niitä tarvitseville. Palveluasumisen kohortointia on toteutettu koronaepidemian hallinnassa onnistuneesti. Vanhusten päivätoiminta sekä vammaisten työ- ja päivätoiminta keskeytettiin suurelta osin maaliskuussa; toiminta käynnistyy asteittain elokuun alusta lähtien. Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asui heinäkuussa 93,2 prosenttia Vantaan 75 vuotta täyttäneistä. Suunnitelma kotisairaalan toiminnan ja liikkuvan sairaalan kehittämiseksi on laadittu. Geriatrisen arviointi- ja poliklinikkapalvelujen kehittäminen on aloitettu, tavoitteena tukea kotona asumista erityisesti niiden kohdalla, joilla on paljon päivystyksellisiä käyntejä terveyspalveluissa tai riskejä kotona asumisessa. Yhdessä Keravan kanssa toteutetaan uudenlainen hankintatapa asumispalvelujen tuottamiseksi vammaisille henkilöille; tavoitteena on hankkia 1 000 asukkaiden tarpeet huomioivaa kotia siten, että heidät otetaan mukaan unelmien kotinsa suunnitteluun jo alkuvaiheessa.

Suun terveydenhuollon liikelaitos keskeytti poikkeusolojen takia keväällä kiireettömän hoidon, mistä aiheutui toimintavolyymin ja asiakasmaksukertymän voimakas pienentyminen. Liikelaitoksen talousarvion noin 3,6 milj. euron arvioidun alijäämän kattamiseksi toimiala kohdentaa liikelaitokselle 2,0 milj. euron avustuksen.

Toimialan tiedolla johtamisen vahvistamiseksi on kehitetty raportointityökaluja ja analyysinäyttöjä hyödynnettäväksi toimialan ja sen palvelutoiminnan johtamisessa. Koronaepidemian vuoksi on keskitytty tiedon tuottamiseen epidemian aikaisen toiminnan johtamiseen, ja laadittu mm. vaihtoehtoisia skenaarioita epidemian etenemisestä sekä arvioitu tarvittavia toimenpiteitä. Apotti-järjestelmän kolmas käyttöönotto toteutettiin helmikuussa. Järjestelmän pakollisten korjausten ja muutostarpeiden toteuttamista on jatkettu yhdessä Apotti Oy:n kanssa.

Sosiaali- ja terveysministeriö avasi keväällä valtionavustushaut Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaa toteutettaville sekä Sote-rakenneuudistusta tukevalle alueellisen valmistelun hankkeille. Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveystoimet valmistelivat hankehakemukset kevään aikana yhdessä, ja alueelle myönnettiin 29.6.2020 hakemusten mukaiset valtionavustukset. Hankeorganisaation perustaminen ja rekrytoinnit on käynnistetty.

13
KASVATUS JA OPPIMINEN

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	ENNUSTE 2020
TOIMINTATULOT	31 875	29 560	22 540	76	32 500
TOIMINTAMENOT	-451 271	-462 637	-292 354	63	-464 599
TOIMINTAKATE	-419 396	-433 077	-269 814	62	-432 099

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Opetuslautakunta	-90	-37	41	0	0		-90
20 Yhteiset palvelut	-10 297	-5 835	57	300	20	7	-9 997
30 Perusopetus	-202 450	-129 601	64	9 518	10 001	105	-192 932
50 Varhaiskasvatus	-175 201	-109 562	63	16 541	10 977	66	-158 660
90 Svenskspråkiga servicen	-13 028	-8 078	62	582	318	55	-12 446
40 Lukiot	-26 386	-16 794	64	819	773	94	-25 567
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt yhteensä	***-427 452***	***-269 907***	***63***	***27 760***	***22 089***	***80***	***-399 692***
70 Ammatillinen opetus	-35 185	-22 447	64	1 800	452	25	-33 385
Kasvatus ja oppiminen nettoyksiköt yhteensä	***-35 185***	***-22 447***	***64***	***1 800***	***452***	***25***	***-33 385***
Toimiala yhteensä	**-462 637**	**-292 354**	**63**	**29 560**	**22 540**	**76**	**-433 077**

Sitovat määrärahat

Sivistystoimen tulojen toteutuma 31.8.2020 on 76,2 prosenttia ja menojen toteutuma 63,2 prosenttia.

Toimintatuottojen ennustetaan ylittyvän 2,9 milj. euroa, mikä johtuu toimialan koulutukselliseen tasa-arvoon ja koronaan saatujen avustusten syksyn osuudesta, yhteensä 4,4 milj. euroa. Tuloennustetta laskee koronan vaikutus varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksu-tuottoihin.

Toimintakulut ovat elokuun ennusteen mukaan ylittymässä 2,0 milj. euroa. Ylitystä aiheuttaa KOTA ja korona-avustusten vaikutus menoihin, yhteensä 4,5 milj. euroa ja Varian lisäsuoritepäätökseen perustuva ylitysennuste 1,7 milj. euroa. Ylitystä pienentää toimialan keväällä esittämät koronasta johtuvat säästöt ja muut talouden rajoittamistoimenpiteet. Näistä kertyi yhteensä 4,3 milj. euroa säästöä.

Varian lisäsuoritepäätöksen mukaisesta rahoituksesta haettiin 120 000 euron määrärahamuutosta myös irtaimeen omaisuuteen. Muilta osin irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan riittävän.

Talousarvion toteutuminen 2020

Toimintatuottojen ennustetaan elokuun ennusteessa ylittyvän 2,9 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksutuottojen arvioitiin elokuun ennusteessa alittuvan 1,5 milj. euroa, mutta koronatilanteen jatkuessa hoitopäivämaksujen menetyksen arvioidaan syksyn aikana nousevan 2,8 milj. euroon. Toimintatuottoja kasvattaa toimialan saama koulutuksellinen tasa-arvoraha, KOTA-raha, sekä varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen. Toimintatuottojen ennustukseen on otettu tästä mukaan syksyn osuudet yhteensä 2,4 milj.

euroa. Lisäksi ennusteeseen otettu toimialan saaman varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen Korona-avustuksen syksyn osuudet yhteensä 2,0 milj. euroa.

Toimintakulut ovat elokuun ennusteen mukaan ylittymässä 2,0 milj. euroa. Ylitystä pienentää toimialan keväällä esittämät koronasta johtuvat säästöt ja muut talouden rajoittamistoimenpiteet. Näistä kertyi yhteensä 4,3 milj. euroa säästöä. Palvelualueet arvioivat näiden säästöjen toteutuvan. Ylitystä toimintakuluihin aiheuttaa toimintatuottojen kohdalla mainitut syksyn osuudet menoihin KOTA-rahasta ja korona-avustuksesta yhteensä 4,5 milj. euroa. Lisäksi Varia ennustaa ylitystä 1,7 milj. euroa, koska OKM:n antoi vuonna 2019 lisäsuoritepäätöksen koskien Varian opiskelijamäärän korotusta ja harkinnanvaraista korotusta opettajien yms. palkkaamiseen.

Varian lisäsuoritepäätöksen mukaisesta rahoituksesta haettiin 120 000 euron määrärahamuutosta myös irtaimeen omaisuuteen, lentokoneen hankinnan lisärahaksi. Muilta osin irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan riittävän.

Varialle myönnettiin myös 9.6.2020 päivätyllä päätöksellä 2,4 milj. euroa lisärahoitus opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin vuosille 2020–2023. Lisärahoitus on suunniteltu käytettäväksi vuosina 2021–2023. Varialle myönnettiin 25.6.2020 strategiarahoitusta 263 000 euroa käytettäväksi vuosien 2020–2021 aikana.

Maahanmuuttajien osaamiskeskus sai rahoitusta toimintaansa 400 000 euroa ja osaamiskeskuksen kautta koordinoitavaan maahanmuuttajavanhempien suomen kielen opetukseen 500 000 euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Elokuussa kunnalliseen varhaiskasvatukseen tuli noin 7 300 lasta, joka on 5 200 lasta enemmän kuin keväällä. Lapsia on viime vuoden elokuuhun verrattuna 2 500 vähemmän. Osa varhaiskasvatuksen lapsista ei ole palannut varhaiskasvatukseen koronatilanteesta seuranneen epävarman tilanteen vuoksi.

Kaikki varhaiskasvatuksen yksiköt on avattu normaalisti elokuussa, ja henkilöstö on palannut omiin töihinsä varhaiskasvatukseen.

Uudet päiväkodit elokuussa 2020
- Kaivokselan päiväkodin uudisosa (lisää 136 paikkaa)
- Veturin päiväkoti, osittain korvaava (lisää 106 paikkaa)
- Vapaalan paviljonki, kokonaan korvaava (42 paikkaa)

Perusopetuksessa siirryttiin pääsääntöisesti etäopetukseen 18.3.2020 alkaen. Lähiopetukseen palattiin 14.5.2020. Kevään osalta myöskään työelämäpainotteisesti opiskelevien 9.luokkalaisten työelämäjaksot eivät toteutuneet. Aamu- ja iltapäivätoimintaa ei järjestetty etäopetuksen aikana. Elokuussa kaikki perusopetuksen oppilaat ovat aloittaneet lähiopetuksessa. Digitalisaation hyödyntäminen oppimisessa on noussut opetuksen järjestämisen keskiöön.

Hämeenkylän koulun toiminta alkoi 1.8.2020 alkaen uudessa koulurakennuksessa, jolloin luovuttiin Variston ja Tuomelan opetuspisteiden koulukäytöstä. Opetussuunnitelman 1.8.2020 voimaan astuvat arviointia koskevat muutoksia on työstetty kevätlukukaudella 2020 etänä ja työ jatkuu syksyllä.

Toisen asteen koulutuksessa siirryttiin etäopetukseen 16.3. alkaen. Lukioiden etäopetus jatkui lukuvuoden loppuun saakka. Variassa siirryttiin osittain lähiopetukseen 14.5. Toisen asteen koulutuksessa on valmistauduttu oppivelvollisuuden mahdolliseen laajentamiseen ja kuntakokeiluun.

Lukiokoulutusta on kehitetty 1.8.2021 käyttöön otettavan opetussuunnitelman mukaisesti. Variassa jatketaan tiimitoimintamallin käyttöönottoa. Työelämäyhteistyön painopisteenä on kumppanuussopimuksiin perustuvan yhteistyön sekä Varian tarjoamien koulutuspalveluiden kehittäminen ja tuotteistaminen kasvattaen samalla tavoiteopiskelijavuosimäärää hallitusti.

Ruotsinkielisten palveluiden koordinointiin, kehittämiseen ja seurantaan palkattiin koordinaattori 2.3.2020 alkaen. Koordinaattorin työtehtäviin kuuluu myös Svenska kommitténin ja kaksikielisyystyöryhmän sihteerinä toiminen. Koronapandemian takia vaikuttamistoimielimen kokoukset siirrettiin suunnitelmasta poiketen eteenpäin, mutta kiireelliset asiat käsiteltiin sähköisesti.

Ruotsinkielinen esiopetus, perusopetus ja lukio siirtyivät etäopetukseen 16.3.2020. Esiopetuksessa ja perusopetuksessa palattiin lähiopetukseen 14.5.2020, mutta lukiossa jatkettiin etäopetusta lukuvuoden loppuun saakka. Varhaiskasvatuksessa annettiin huoltajille vahva suositus hoitaa lapset kotona 16.3.2020 – 14.5.2020 väliselle ajalle ja noin 80 prosenttia lapsista siirtyi kotihoitoon.

Ruotsinkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen pedagogisen osaamisen kehittämisprojekti Challenging Learning jatkui. Lukiokoulutuksessa valmistauduttiin oppivelvollisuuden mahdolliseen laajentamiseen sekä työstettiin 1.8.2021 käyttöön otettavaa opetussuunnitelmaa.

16
KAUPUNKIKULTTUURI

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	ENNUSTE 2020
TOIMINTATULOT	10 897	10 503	6 088	58	9 854
TOIMINTAMENOT	-66 455	-70 218	-44 680	64	-69 066
TOIMINTAKATE	-55 558	-59 716	-38 592	65	-59 213

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Vapaa-ajan lautakunta	-69	-34	49	0	0		-69
20 Yhteiset palvelut	-1 560	-1 145	73	0	0		-1 560
37 Kirjasto- ja asukaspalvelut	-20 501	-12 814	63	2 292	1 396	61	-18 209
331 Kulttuuripalvelut	-7 455	-4 802	64	365	311	85	-7 090
34 Liikunta	-26 266	-16 641	63	5 637	2 580	46	-20 629
35 Nuoriso	-9 288	-5 887	63	880	1 027	117	-8 408
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt yhteensä	***-65 139***	***-41 323***	*63*	***9 174***	***5 314***	*58*	*-55 965*
332 Musiikkiopisto	-4 143	-2 743	66	1 016	590	58	-3 127
333 Kuvataidekoulu	-937	-613	65	313	184	59	-624
Kaupunkikulttuuri nettoyksiköt yhteensä	-5 079	-3 356	66	1 328	774	58	***-3 751***
Toimiala yhteensä	**-70 218**	**-44 680**	**64**	**10 503**	**6 088**	**58**	**-59 716**

Sitovat määrärahat

Kaupunkikulttuurin bruttoyksiköiden tulojen toteutuma 31.8.2019 on 58 prosenttia ja menojen toteutuma 63 prosenttia. Koko vuoden osalta tulojen ennustetaan alittuvan 0,65 milj. euroa ja menojen 1,15 milj. euroa pääosin koronaviruspandemian ja kaupunginhallituksen asettamien taloudenrajoittamistoimenpiteiden sekä Hakunilan uimahallin ennakoimattoman peruskorjauksen vaikutuksesta. Nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan alittuvan hieman.

Irtaimen omaisuuden määrärahan on alittumassa 0,15 milj. euroa sovittujen säästötoimenpiteiden sekä kulttuurikeskus Orvokin kalustamisen siirtymisen vuoksi. Kivistön kirjaston ja nuorisotilojen ensikalustamiseen liittyvät budjetoimattomat hankinnat voitiin toteuttaa tämän määrärahan sisällä.

Talousarvion toteutuminen 2020

Kaupunkikulttuurin toimialan kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen talouden toteumaan ovat vaikuttaneet merkittävästi koronaviruspandemian vaikutukset sekä tämän seurauksena kaupungin hallituksen asettamat talouden rajoittamistoimenpiteet. Elokuun ennusteessa toimintatuottojen arvioidaan kuitenkin alittuvan noin 650 000 euroa. Nuorisopalveluiden ja aikuisopiston budjetoitua suuremmat hankeavustukset sekä liikuntapaikkojen mainos- ja nimimyynnistä saatavat tuotot kasvattavat tuloja, mutta poikkeustilan vuoksi suljetuista toimitiloista ja palveluista kertymättä jäävät maksutuotot painavat ennusteen alijäämäiseksi.

Toimintakulut ovat elokuun ennusteen mukaan alittumassa noin 1,15 milj. euroa. Toimialalle asetetut talouden rajoittamistoimenpiteet ovat toteutumassa suunnitellusti. Keväällä suljetuista palveluista ja toimitiloista saatujen säästöjen lisäksi henkilöstömenot alittuvat rekrytointien lykkäämisillä ja aukioloaikojen supistamisilla. Lisäksi säästöä on toteutettu vähentyneinä aine- ja tarvike- sekä palveluostoina. Kaupunkikulttuurin toimialan koordinoimille kaupunkitasoille hankkeille, lasten ja nuorten vaikuttajapäivälle ja myönteisen erityiskohtelun ohjelmalle, asetetut säästötavoitteet ovat myös toteumassa. Menoylitykset johtuvat aikuisopiston ja nuorisopalveluiden budjetoimattomien hankkeiden menoista sekä liikuntapalveluiden avustuksista, jotka ylittyvät liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnin tuloja vastaavalla summalla edustusjoukkueille jaettavina avustuksina.

Nettobudjetoitujen yksikköjen (musiikkiopiston ja kuvataidekoulun) toimintakatteiden ennustetaan alittuvan yhteensä 35 000 euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Kahden ensimmäiset vuosikolmanneksen aikana on jatkettu uuden toimialan sekä sen johtamisjärjestelmän rakentamista johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän voimin. Alkuvuosi toteutui pääosin suunnitellusti, mutta keväällä koronaviruspandemian vuoksi suurin osa toimialan palveluista ja toimipaikoista jouduttiin sulkemaan. Lyhyessä ajassa luotiin erilaisia koteihin virtuaalisesti tarjottavia palveluita, joista suosituimpia jatkettiin myös poikkeusolojen jälkeen. Valtaosa toimialan toimipisteistä ja palveluista avautui kesä-elokuussa normaalikäyttöön. Talouden rajoittamistoimenpiteenä heinäkuussa oli avoinna vain osa kirjastoista. Säästöjen vuoksi Vantaan kirjastojen ja Vantaa-infojen aukioloaikoja on supistettu 10.8. alkaen. Suuria tapahtumia on jouduttu perumaan ja järjestetyissä tapahtumissa on jouduttu turvautumaan poikkeusjärjestelyihin. Ulkoliikunnan harrastaminen on ollut suosittua, mutta uimahallien, kuntosalien ja ohjatun liikunnan kävijämäärät ovat olleet edellisvuotta pienemmät. Hakunilan uimahalli on ollut suljettuna ennakoimattomasta peruskorjauksesta johtuen. Martinlaakson uimahallin peruskorjaustyöt valmistuivat elokuussa. Poikkeustilan myötä nuorisopalvelut kohdisti resursseja jalkautuvaan nuorisotyöhön sekä digitaalisiin palveluihin. Näiden piirissä kohdattiin kevään ja kesän aikana satoja ellei jopa tuhansia nuoria.

Kivistön uusien kirjasto- ja nuorisotilojen kalustaminen on käynnissä, tavoitteena on avata tilat lokakuussa. Kokonaisuudessaan toimintaa on jouduttu sopeuttamaan poikkeustilan ja sen tuomien säästöpaineiden vuoksi. Toimialalla on varauduttu koronaviruspandemian toiseen aaltoon ja mahdollisiin toimipisteiden sulkemisiin, lisääntyvään etätyöskentelyyn ja digitaalisen palvelutarjonnan laajentamiseen.

14
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	ENNUSTE 2020
TOIMINTATULOT	266 801	277 187	176 773	64	272 268
TOIMINTAMENOT	-219 826	-237 541	-146 810	62	-242 489
TOIMINTAKATE	46 975	39 646	29 964	76	29 779

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

Palvelualueittain toteuma

1 000 €							
Palvelualue	**TA-menot**	**TOT 1-8**	**%**	**TA-tulot**	**TOT 1-8**	**%**	**TA-toimintakate**
1410 Kaupunkisuunnittelu-lautakunta	-97	-40	41	0	0		-97
1420 Yhteiset palvelut	-2 644	-1 440	54	0	0		-2 644
1430 Kiinteistöt ja asuminen	-6 688	-4 002	60	38 446	18 683	49	31 758
1440 Kaupunkisuunnittelu	-4 160	-2 595	62	264	145	55	-3 896
Kaupunkisuunnittelulautakunta bruttoyksiköt yhteensä	***-13 589***	***-8 077***	***59***	***38 710***	***18 828***	***49***	***25 121***
1475 Rakennusvalvonta	-3 682	-2 160	59	4 560	2 662	58	878
Kaupunkisuunnittelulautakunta nettoyksiköt yhteensä	***-3 682***	***-2 160***	***59***	***4 560***	***2 662***	***58***	***878***
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä	**-17 271**	**-10 237**	**59**	**43 270**	**21 490**	**50**	**25 999**
1501 Tekninen lautakunta	-65	-17	26	0	0		-65
1450 Kuntatekniikan keskus	-43 820	-21 848	50	26 555	15 764	59	-17 265
1451 Joukkoliikenne	-53 166	-36 940	69	12 700	8 474	67	-40 466
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt yhteensä	***-97 051***	***-58 805***	***61***	***39 255***	***24 239***	***62***	***-57 796***
1520 Tilakeskuksen tulosalue	-123 029	-72 450	59	196 787	126 320	64	73 758
1452 Varikko	-5 306	-3 314	62	6 242	4 592	74	936
Tekninen lautakunta nettoyksiköt yhteensä	***-128 335***	***-75 764***	***59***	***203 029***	***130 912***	***64***	***74 694***
Tekninen lautakunta yhteensä	**-225 386**	**-134 569**	**60**	**242 284**	**155 151**	**64**	**16 898**
1474 Ympäristölautakunta	-63	-17	27	0	0		-63
1476 Ympäristökeskus	-3 821	-2 473	65	633	619	98	-3 188
Ympäristölautakunta yhteensä	**-3 884**	**-2 490**	**64**	**633**	**619**	**98**	**-3 251**
Toimiala yhteensä	**-246 541**	**-147 296**	**60**	**286 187**	**177 259**	**62**	**39 646**
Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja;							
	-9 000	-486	5	9 000	486	5	0

Sitovat määrärahat

Pandemian luoma poikkeustilanne luo haasteita kuntataloudelle. Poikkeustilanne vaikuttaa merkittävästi joukkoliikenteen kuntaosuuteen ja maanmyyntivoittoihin. Poikkeustilanteesta johtuen kaupunkiympäristön

toimialan käyttötalouteen kohdistuu kahden miljoonan euron säästötavoitteet vuodelle 2020. Investoinneissa tavoitellaan 8 milj. euron säästöjä. Rakentamisinvestointeihin ei esitetä korotuksia Hämeenkylän koulun rakentamishankkeen vuoksi, joten muita rakentamishankkeita karsitaan 13,5 milj. euroa vuonna 2020.

Vantaan ratikan suunnittelua on edistetty yleissuunnitelmaa tarkentavilla selvityksillä sekä lähtötietojen ja suunnitteluperiaatteiden kokoamisella sekä tekemällä vaadittavat rekrytoinnit. Laajemmat suunnittelukokonaisuudet käynnistyvät syksyllä 2020. Uudessa MAL-sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan ratikan suunnittelua.

Talousarvion toteutuminen 2020

Vuodelle 2020 haasteita tuo korona -pandemia, jonka taloudellisia vaikutuksia ei pystytä vielä täysin ennustamaan. Maanmyyntivoittojen tavoitteen saavuttaminen on taloustilanteen takia epävarmaa. Suhdanteen huippu ohitettiin 2018–2019 ja pandemian aiheuttama taloudellinen epävarmuus heijastuu suoraan myös kaupungin tontinluovutuksiin ja niistä saataviin tuloihin. Maanmyyntivoittojen arvioidaan alittavan budjetoidun 10 milj. eurolla. Maankäyttösopimustulojen ennustetaan toteutuvan kuitenkin hieman yli budjetoidun.

Poikkeustilanne vaikuttaa merkittävästi myös joukkoliikenteen kuluihin ja HSL:n kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion merkittävästi. Joukkoliikenteeseen on esitetty 14 milj. euron määrärahakorotusta. Poikkeustilanteen astuttua voimaan HSL-lipputulot putosivat merkittävästi. Kesäkuukausien aikana lipunmyynti on elpynyt, mutta lipputulot ovat edelleen tavanomaista pienempiä. HSL:n tekemät säästöt eivät riitä kattamaan lipputulojen pienentymistä. HSL hakee valtiolta tukea joukkoliikenteen järjestämiseksi syksyllä 2020.

Asuntorakentamisen huippu saavutettiin vuonna 2019 toteuman ollessa yli 5 000 uutta asuntoa. Alkuvuonna on valmistunut suhteellisen vähän asuntoja ja uudisrakennuksia. Alkuvuodesta myönnetyt ja aloitettujen kohteiden määrät ovat olleet hieman kymmenen vuoden keskiarvon yläpuolella. Lupapisteessä on tullut vireille lupahakemuksia tai alustavia tiedusteluja jopa hieman enemmän kuin tavallisesti. Myös lupajaostoon ja kaupunkikuvaneuvottelukuntaan on ollut tulossa tavallista enemmän hankkeita.

Kaupunkiympäristö toteuttaa 2 milj. euron säästötoimenpiteet toimialan käyttötalouteen ja kunnallisteknisissä investoinneissa tavoitellaan 8 milj. euron säästöjä. Rakentamisinvestointeihin ei esitetä korotuksia Hämeenkylän koulun rakentamishankkeen vuoksi, joten muita rakentamishankkeita karsitaan 13,5 milj. euroa vuonna 2020.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Pandemia muutti arjen työtä merkittävästi keväällä. Toimialan henkilöstö siirtyi etätöihin mahdollisuuksien mukaisesti. Toimialan palvelutuotanto pystyttiin toteuttamaan pääsääntöisesti ilman merkittävää haittaa. Lautakunnat järjestettiin sähköisiä kanavia käyttäen ilman ongelmia.

Vantaan ratikan suunnittelua on edistetty yleissuunnitelmaa tarkentavilla selvityksillä sekä lähtötietojen ja suunnitteluperiaatteiden kokoamisella. Kaikki tarvittavat rekrytoinnit saatiin tehtyä kesän 2020 aikana. Ensimmäinen katusuunnittelupaketti on jo kilpailutuksessa. Kaavoituksen osalta ratikan kaavarunkotyön valmistelu ja asemakaavoituksen ohjelmointi on käynnistetty. Uudessa MAL-sopimuksessa valtio sitoutuu maksamaan 30 prosenttia (6,1 milj. euroa) suunnittelukustannuksista. Ratikalle ei myönnetty EU-rahoitusta.

Vuoden alussa julkisen kaupunkitilan suunnittelussa ja yleisiä alueita koskevassa lupakäsittelyssä siirryttiin MATTI-ympäristöön. Lupapisteen ja MATTI-järjestelmän välistä integraatiota on kehitetty. MATTI-hankkeen osalta viimeiseen käyttöönottoon sisältyivät rakentaminen ja rakennuttaminen sekä kunnallistekniikan toteuttamisen ohjelmointi sekä maankäyttösopimukset ja niihin liittyvät kunnallistekniikan toteuttamissopimukset. MATTI-hanke päätettiin virallisesti 17.8.2020 ohjausryhmän kokouksessa. MATTI-järjestelmän priorisoitu jatkokehittäminen alkaa välittömästi.

Sisäilmaselvityksiä ja tarkastuksia tehtiin normaaliin tapaan myös poikkeusolojen aikana pääasiassa käytöstä poissa olevissa kohteissa. Ensikäyntejä odottavien kohteiden jono on saatu purettua ja selvityksessä olevia sisäilmaongelmakohteita oli noin 40. Vastaavasti toimipisteiden ollessa suljettuna, kunnossapitotöitä priorisoitiin tälle ajalle. Vuoden 2020 aikana on tehty sisäilmakorjauksia 17 koulussa ja päiväkodissa.

Tieliikennelain kesäkuussa voimaan astuneen uudistuksen myötä on aloitettu poikkeuspysäköinnin sallivien tunnuksien myöntämisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle. Tunnuksien käyttöönotto tarjoaa kotihoidon sekä kotisairaanhoidon palveluita tarjoaville työntekijöille pitkään toivottua helpotusta pysäköintiin.

Kaupunkiympäristön myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimenpiteet tähtäävät lähiympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseen. Kaikille MEK-alueille on lisätty siivouskertoja, roskiksia, penkkejä, kesäkukkaistutuksia ja leikkivälineitä. Osallistuvan budjetoinnin vuorovaikutusprosessit on käynnistetty elokuussa. Street Art Vantaan kanssa tehdään yhteistyöprojekteja, jotka ovat lähteneet hyvin käyntiin.

Joukkoliikenteen sukupuolitietoinen budjetointi -pilottiprojektissa on selvinnyt, että liikkumistavat ja liikkumisen syyt ovat sukupuolittuneita ja joukkoliikenteen muutoksilla on sukupuolittuneita vaikutuksia. HSL:n talous- ja toimintasuunnitelmasta antamassaan lausunnossa Vantaan kaupunki toivoo HSL:n luovan mittareita tasa-arvon vuosittaisen edistymisen seurantaan joukkoliikenteessä.

Resurssiviisauden tiekartan ja sen toteutussuunnitelmien toimenpiteiden toteuttamista on koottu toimialoilta ympäristötilinpitoon ja ympäristövastuuraporttiin. Ympäristövastuuraportti on esitelty kaupunginhallitukselle sekä valtuustolle. Hiilineutraali Vantaa 2030 -strategiateeman johtoryhmä “Hiilijory” on käynnistänyt työnsä.

Kiertotaloutta edistämään käynnistetty Horizon2020-hanke (CIRCuIT eli circular construction in regenerative cities) etenee, kuten myös EAKR 6 Aika -rahoituksella toteutettavat Ilmastoviisaat taloyhtiöt -hanke. Koronapandemian takia Ympäristöministeriön rahoittama Vastuullinen vantaalainen -hankkeen tapahtumakonseptit muutettiin videoiden tuotantoon. Pandemian takia ötökkä-teemavuoden lähiluonto-oppaat painottivat digitaalista toimintaa, erityisesti ympäristökasvatuksellisen luontomateriaalin tuottamista ja etäopastuksia videomuodossa. Luontoretkitoiminta käynnistettiin toukokuun lopussa rajaamalla osanottajien määrää koronan takia.

LIIKELAITOKSET

1 000 €							
Palvelualue	**TA-menot**	**TOT 1-8**	**%**	**TA-tulot**	**TOT 1-8**	**%**	**TA-toimintakate**
211 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	-38 563	-25 169	65	40 119	26 592	66	1 556
213 Suun terveydenhuollon liikelaitos	-23 264	-14 731	63	23 507	9 985	42	243
Liikelaitokset yhteensä	**-61 827**	**-39 901**	**65**	**63 626**	**36 577**	**57**	**1 799**

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	**TP 2019**	**TA 2020**	**TOT 1-8 2020**	**TOT-% 2020**	**ENNUSTE 2020**
TOIMINTATULOT	38 970	40 119	26 592	66	40 119
TOIMINTAMENOT	-37 387	-38 563	-25 169	65	-38 817
POISTOT	-1 250	-1 556	-945	61	-1 550
LIIKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	333	0	478		-248
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	2	0	2		0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	334	0	480		-248
Poistoeron lisäys/vähennys	342	0	209		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	676	0	690		-248

Sitovat määrärahat

1 000 €	**TA 2020**	**TOT 1-8 2020**
Liikeylijäämä	0	478
Bruttoinvestoinnit	-2 300	-973

Pelastuslaitoksen toiminta ja talous on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen 2020

Pelastuslaitoksen alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti koronasta aiheutuneista toimenpiteistä huolimatta. Toimintatuotot ovat toteutuneet lähes ennakoidusti. Toimintamenot ovat alittaneet talousarvion liiketoiminnan muiden kulujen ja poistojen osalta. Toimintamenojen on arvioitu olevan tavanomaista suuremmat koronapandemiaan varautumisen vuoksi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Normaalin alkukevään jälkeen Suomen ja myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintaan vaikutti suuresti Kiinasta levinnyt koronavirus. COVID-19 virus aiheutti maailmanlaajuisen pandemian ja Suomeen julistettiin poikkeusolot 16.3.2020 ja valmiuslainsäädäntöä otettiin käyttöön 17.3.2020 alkaen. Pelastuslaitos siirsi valvontakäynnit, turvallisuuskoulutuksen ja muut asiakaskontaktit myöhempään ajankohtaan. Pelastuslaitoksen tehostettu tilanneseuranta alkoi 16.3.2020 ja jatkui toukokuun loppuun. Kesällä palattiin asteittain lähes normaaliin turvallisuusohjeiden mukaiseen toimintaan. Pandemiaan varautuminen aiheuttanut lisäkustannuksia, mutta pelastuslaitos on arvioinut selviytyvänsä niistä vuoden 2020 talousarvion puitteissa.

Pelastuslaitos on valmistellut palvelutasopäätösluonnoksen, joka on parhaillaan lausuntokierroksella toimialueen kunnissa. Palvelutasopäätöksen rakenteen suunnittelussa on tehty tiivistä yhteistyötä Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa.

Pelastuslaitos osallistuu SOTE-uudistuksen valmisteluun. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta antoi lausunnon Uudenmaan erillisratkaisusta helmikuun kokouksessaan. Sote-maakuntauudistuksen ministerit esittelivät Vantaa-Kerava ja Keski-Uudenmaan alueilla lainsäädännön ja uudistuksen tilannetta.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	ENNUSTE 2020
TOIMINTATULOT	23 035	23 507	9 985	42	22 071
TOIMINTAMENOT	-23 928	-23 264	-14 731	63	-23 468
POISTOT	-52	-32	-23	71	-32
LIIKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	-946	211	-4 769		-1 429
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-211	-209	-131		-209
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-1 157	1	-4 900		-1 638
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 157	1	-4 900		-1 638

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2020	TOT 1-8 2020
Liikeylijäämä	211	-4 769
Lainan korko	-159	-106
Korvaus peruspääomasta	-68	-45
Bruttoinvestoinnit	0	0

Liikelaitoksessa aloitettiin asteittain potilaiden kiireetön hoito huomioiden pandemian aiheuttamat muutokset toimintatapojen potilas- ja työturvallisuudessa sekä hoidontarpeen kiireellisyys ja välttämättömyys.

Suoritettujen painotettujen toimenpiteiden määrä 1–8/2020 on 37 prosenttia alle vastaavan edellisvuoden tasosta. Tulos on vahvasti tappiollinen.

Koko vuoden 2020 osalta tulos on tappiollinen. Toiminnan tervehdyttämissuunnitelma vuosille 2021–2024 on tehty.

Talousarvion toteutuminen 2020

Liikevaihto 1–8/2020 oli 10,0 milj. euroa vuoden 2020 talousarvion toteuma-asteen ollessa 42,5 prosenttia. Painotettujen toimenpiteiden osalta talousarvion toteuma-aste on 43,2 prosenttia. Asiakaskäyntien suhteen toteuma-aste on 35,5 prosenttia. Toiminnan volyymin lasku johtuu pandemiasta, erityisesti huhti-toukokuun aikana toiminta-aste verrattuna vastaavaan aikaan 2019 oli noin 80 prosenttia alhaisempi.

Operatiiviset kulut 1–8/2020 olivat 14,8 milj. euroa talousarvion toteuma-asteen ollessa 63,3 prosenttia. Pandemian seurauksena toiminta-aste on asteittain syksyllä nostettu noin 75 prosentin tasoon verrattuna edelliseen vuoteen.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot ja rahoituserät 1–8/2020 olivat asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen seurauksena, hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

Koko vuoden 2020 osalta ennuste osoittaa merkittävää alijäämää. Syksyn epävarmuustekijöiden vuoksi ennuste on edelleen alkuvuodesta laaditun ennusteen mukainen. Palvelusopimuksen määrävelvoitteet eivät tule toteutumaan. Talouden tervehdyttämiseksi on laadittu suunnitelma, joka kattaa vuodet 2020–2024. Ennusteeseen on merkitty vuodelle 2020 toiminta-avustusta (2,0 milj. euroa).

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminta oli suurelta osin pysäytetty huhti-toukokuun aikana, osittain vielä kesäkuussakin. Kiireellinen ja välttämätön hoito toimi normaalisti, kiireetön hoito oli keskeytetty. Henkilökuntaa oli siirtynyt muiden yksiköiden palvelukseen.

Liikelaitoksessa aloitettiin asteittain kesäkuusta alkaen potilaiden kiireetön hoito huomioiden pandemian aiheuttamat muutokset toimintatapojen potilas- ja työturvallisuudessa sekä hoidontarpeen kiireellisyys ja välttämättömyys.

Koronaepidemia on lisännyt suun terveydenhuollon vaihtoehtoisten palveluiden kehittämistä ja jouduttanut etäpalveluiden käyttöönottoa. Videovastaanottopalvelu otettiin epidemiatilanteessa käyttöön nopeutetulla aikataululla pienten lasten tarkastuksissa, oikomishoidossa ja terveydenedistämisessä ja neuvonnassa. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK-projekti) on keskittynyt kuntalaisille suunnattuihin asukastapahtumiin, painottuen kesäaikana lasten- ja nuorten tapahtumiin. Kuntalaisten suun terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen toimenpiteineen on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Suun terveydenhuollossa on tuotettu kuluvan vuoden tammi-elokuussa 52 710 hammaslääkärikäyntiä (87 312 vuoden 2019 vastaavana ajankohtana), 18 030 suuhygienistikäyntiä (34 858 vuoden 2019 vastaavana ajankohtana) ja 1 986 hammashoitajakäyntiä (6 936 vuoden 2019 vastaavana ajankohtana). Käyntimäärät vähenivät erityisesti huhti-kesäkuun aikana pandemian vaikutuksesta.

RAHASTOT

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastosta rahoitetaan Kivistön ja muiden keskusten kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Vuoden 2020 aikana rahastosta on rahoitettu mm. Tikkurilan jokirannan kehittämishankkeita ja Koivukylän taidehanketta. Poikkeustilanteen johdosta rahaston investoinneissa on valmistauduttu 1 milj. euron säästötoimenpiteisiin.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoitus on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaan 95.743.816,61 euroa. Lainasaamisten määrä oli 46.101.308,86 euroa. Arvio vuoden 2020 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 2.031.331,69 euroa ja koroista 112.975,51 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä 2020 on 51.786.814,95 euroa.

Alkuvuonna 2020 rahastosta ei ole myönnetty uusia lainoja tai avustuksia.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisessa luototuksessa myönnetään edullisia luottoja pienituloisille ja vähävaraisille kuntalaisille sekä annetaan taloudellista neuvontaa ja ohjausta luottoa haettaessa sekä tarvittaessa myös luoton maksuohjelman aikana. Taloudellista neuvontaa ja ohjausta annetaan myös ajanvaraus- ja neuvontanumerossa puhelinajoilla. Yksikön työntekijät avustavat tarvittaessa sosiaalitoimen työntekijöitä löytämään ratkaisuja asiakkaiden taloudellisiin ongelmiin.

Asiakkaat ovat pääosin velkaantuneita kuntalaisia ja luoton hakemisen tarkoituksena on ollut velkojen järjestely. Yksikön tavoitteena on saada pienituloisia ja vähävaraisia kuntalaisia käyttämään sosiaalisia luottoja myös kodin hankintoihin ja muihin välttämättömiin tarpeisiin ja tällä tavoin ennaltaehkäistä kuntalaisten ylivelkaantumista.

Kaupungin sisäisiä yhteistyötahoja ovat mm. sosiaalityön eri yksiköt, sosiaali- ja potilasasiamies, talous- ja velkaneuvonta sekä VAV Asunnot Oy. Ulkoisina yhteistyötahoina ovat muut pääkaupunkiseudun sosiaalisen luototuksen yksiköt ja Takuusäätiö. Yhteistyötä tehdään asiakasasioissa myös seurakunnan diakoniatyön, edunvalvonnan, ulosottoviraston ja kolmannen sektorin kanssa. Tiivistä yhteistyötä tehtiin erityisesti nuorten sosiaalityön kanssa ja nuoria velkaantuneita asiakkaita tavattiin matalalla kynnyksellä sosiaalisen luototuksen tarpeen kartoittamiseksi.

Luottoja myönnettiin 1.1.2020-31.8.2020 yhteensä 26. Kielteisiä luottopäätöksiä tehtiin 45 kpl. Kuntalaisilla esiintyy edelleen runsaasti ylivelkaantumista. Luottoja voitaisiin myöntää rahaston kannalta enemmänkin, mutta hakijoilla ei useinkaan ole realistisia mahdollisuuksia luoton takaisinmaksuun.

Luoton jo saaneille asiakkaille tehtiin 25 maksusuunnitelmaa rästiin jääneiden erien hoitamiseksi ja myönnettiin 113 lyhennysvapaata kuukautta.

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuotot vähennettyinä kuluilla olivat ajalla 1.1. - 31.8.2020 yhteensä 9 108,62 euroa.

Sosiaalilautakunta on vahvistanut 13.6.2016 § 20 Vantaan sosiaalisen luototuksen lainakoroksi korkolain 633/1982 12 §:n mukaisen viitekoron. Sosiaalisesta luotosta voidaan velalliselta periä kohtuullinen vuotuinen

korko, joka kuitenkin voi olla enintään korkolain 633/1982 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko (Laki sosiaalisesta luototuksesta § 6).

Korkolain 633/1982 12 §:n mukainen viitekorko on 0,00 % ajalla 1.1.- 31.8.2020. Tuotot ovat edelleen pienet alhaisen korkotason vuoksi.

Rahastossa oli käytettävissä 31.8.2020 luottojen myöntämiseen 712 992,78 euroa.

Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnan tavoitteeksi asetettiin 2004 luottotappioiden jääminen alle valtakunnallisen luottotappioprosentin kuusi (6 %) myönnettyjen luotojen kokonaismäärästä.

Rahaston luottotappiokirjaukset ovat 1.1.2020-31.8.2020 mennessä yhteensä 8 703,41 euroa mikä on 5,2 prosenttia myönnettyjen luottojen määrästä. Sosiaalisen luototuksen tavoitteessa on pysytty.

Vahinkorahasto

Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omistamaa tai kaupungin vastuulla olevaa kokonaan tai osittain vakuuttamatonta omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on voimassa olevan lainsäädännön, kaupunginhallituksen tai – valtuuston päätöksen tai sopimuksen perusteella vastuussa.

Toisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 400 000 euroa, josta noin 26 500 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, noin 42 500 euroa vastuuvahinkoja ja noin 330 000 euroa vakuutusmaksuja.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2020	TOT 1-8 2020	TOT-% 2020	Ennuste	
INVESTOINTITULOT	**5 000**	**1 277**	**25,5**	**5 000**	
Rakentaminen	**-74 730**	**-43 388**	**58,1**	**-71 402**	●
Uudisrakentaminen	-32 030	-24 979	78,0	-38 493	
Korjausrakentaminen	-40 630	-18 182	44,8	-31 560	
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-2 070	-226	10,9	-1 349	
Aineeton omaisuus	**-7 700**	**-3 730**	**48,4**	**-7 286**	●
Julkinen käyttöomaisuus	**-40 500**	**-24 294**	**60,0**	**-33 500**	●
Liikennealueet	-27 235	-19 201	70,5	-26 120	
Urheilualueet	-2 805	-1 435	51,1	-2 180	
Virkistysalueet	-890	-26	3,0	-340	
Ympäristörakentaminen	-6 520	-1 606	24,6	-1 820	
Yhteishankkeet	-1 550	-1 788	115,3	-2 540	
Vantaan ratikka	-1 500	-239	16,0	-500	
Irtain omaisuus	**-6 679**	**-1 293**	**19,4**	**-6 362**	●
Kiinteä omaisuus	**-10 000**	**-6 719**	**67,2**	**-10 000**	●
Osakkeet ja osuudet	**-3 266**	**-1 678**	**51,4**	**-3 266**	●
VANTAAN KAUPUNGIN INVESTOINNIT	**-142 875**	**-81 102**	**56,8**	**-131 816**	
Liikelaitosten ja rahastojen investoinnit	**-7 100**	**-2 535**	**35,7**	**-6 100**	
BRUTTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	**-149 975**	**-83 637**	**55,8**	**-137 916**	
INVESTOINNIT NETTO	**-144 975**	**-82 360**	**56,8**	**-132 916**	

Rakentaminen

Vuoden 2020 toimitilainvestointien ennustetaan toteutuvan 71,4 milj. euron kustannuksin eli alittavan hyväksytyt määrärahat noin 3,3 milj. eurolla. Ennusteessa on huomioitu Hämeenkylän kouluhankkeen investointikustannusten siirtyminen tilakeskukselle toisin kuin oli budjetoitu sekä hankkeiden siirtymisiä myöhempään ajankohtaan.

Uudisrakentaminen

Uudisrakentamisen investointikustannusten ennustetaan ylittävän määrärahat noin 6,5 milj. eurolla. Ylitys johtuu budjetoimattoman Hämeenkylän kouluhankkeen kustannuksista, Sisäympäristöpaviljonkikoulun sekä Varia Ojahaantie ja Leppäkorven koulun väistötilapaviljonkien kustannusten kirjaamisesta investointikuluiksi käyttötalouskulujen sijaan. Vuodelle 2019 allokoituja investointikustannuksia siirtyi vuodelle 2020 ja vuodelta 2020 siirtyi kustannuksia vuoteen 2021.

Kesän aikana valmistuivat tilakeskuksen määrärahoin Kaivokselan II päiväkoti, Hämeenkylän koulurakennus liikuntahalleineen sekä Vapaalan tilapäinen paviljonkipäiväkoti vuokrahankkeena.

Rakennusvaiheessa olivat Veturin päiväkoti, Leppäkorven koulun laajennus ja Tiedonjyvän päiväkoti Jokiniemen koulun yhteyteen sekä Myyrmäen urheilukentän huoltorakennus.

Suunnitteluvaiheessa olivat Lauhatien, Länsimäen ja Patotien päiväkodit. Uomarinteen päiväkodin suunnittelu keskeytettiin toistaiseksi ja investointia ehdotetaan myöhennettäväksi useilla vuosilla.

Aviapoliksen kouluhanke (Atomi) sisältäen päivähoito- ja nuorisotiloja sekä Maatutkimuksen ja kaupunkimittauksen tukikohtahanke olivat KVR-kilpailutusvaiheessa. Kivistön Ruusupuun päiväkoti esitetään siirrettäväksi vuokrahankkeeksi ja hanke oli KVR/investori-kilpailutusvaiheessa.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat mm. Elmon uimahalli, Hakunilan urheilupuiston huoltorakennus, Vaskivuoren lukion laajennus, Mårtensdals kampus ja päiväkoti.

Lisäksi tarveselvitysvaiheessa olivat seuraavat loppuvuodesta 2020 tai alkuvuodesta 2021 tarvittavat tilapäiskäyttöön vuokrattavat paviljonkitilat: perusopetuksen käyttöön Kaivokselan, Peltolan, Sanomalan ja Veromäen kouluille paviljongit lisätiloiksi sekä Vierumäen koululle korvaava paviljonkikoulu. Lisäksi tarveselvitysvaiheessa oli varhaiskasvatuksen käyttöön korvaaviksi ja lisätiloiksi tarvittavat Koivukylän ja Rajakylän alueille sijoittuvat päiväkotipaviljongit.

Tarkastelujaksolla esiselvitysvaiheessa olivat Taidemuseo Artsin korvaavien toimitilojen hankinta, kauppakeskus Myyringissä olevien kaupungin toimitilojen korvaavat toimitilat, Aviapoliksen kouluverkko, Vantaan lukioverkkoselvitys sekä uudestaan esiselvitysvaiheeseen palautunut Varian ammattioppilaitoksen toimitilajärjestelyt. Ajanjaksolla valmistui seuraavat selvitykset: Myyrmäen ja Martinlaakson alueiden päiväkotiverkkojen yhdistäminen, Vantaan urheiluhalli- ja liikuntapaikkaselvitys sekä Itäisen Myyrmäen kouluverkkoselvitys.

Konserniyhtiöiden hankkeita kaupungin uusiksi toimitiloiksi ei valmistunut tarkastelujaksolla. VAV:n Koisoniittyhanke Koivuhaassa oli suunnitteluvaiheessa. Kielotie 13 hybridirakennushankkeen (VTK) tarjousvaiheen neuvottelut käynnistettiin elokuussa. Tikkurilan vanhustenkeskus (VAV) sekä VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista Jokiuoman ja Korson päiväkodit olivat tilakeskus vetoisesti hankesuunnitteluvaiheessa. Tikkurilan hyvinvointikeskus -hanke palautui uudestaan tarveselvitysvaiheeseen. Kaupunkikonsernin ulkopuolelta vuokrattujen Sanomalan lisäkoulutilojen vuokravaikutteiset muutostyöt olivat käynnissä Martinlaaksossa.

Korjausrakentaminen

Korjausrakentamisen kustannusten ennustetaan alittavan määrärahavarauksen noin 9,0 milj. eurolla, johtuen hankkeiden aikatauluviiveistä ja pandemian aiheuttamista säästötarpeista.

Tarkastelujaksolla suurimmista hankkeista valmistuivat Västersundomin koulun korjaus- ja muutostyöt, Solkikujan ja Urheilupuiston päiväkotien korjaustyöt, Nikinmäen koulun tilamuutokset ja pihan lähiliikuntapaikka sekä Simonkylän koulun pihatyöt ja lähiliikuntakenttä, Vantaan museon hissihanke, Mikkolan koulun uuden lämmönjakotilan rakentaminen, Palojärven virkistysalueen viemäröintityöt sekä Bjursin navetan kattokorjaustyöt.

Rakennusvaiheessa olivat Leppäkorven koulun muutos- ja korjaustyöt laajennushankkeen yhteydessä, Kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaus, Louhelan päiväkodin osittainen peruskorjaus ja Håkansbölen kartanon talousrakennusten korjaustyöt sekä Lehdokin ja Tähdenlennon päiväkotien pihakorjaustyöt.

Suunnitteluvaiheessa olivat mm. Kilterin koulun muutos- ja korjaustyöt, Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen muutostyöt, Martinlaakson uimahallin julkisivukorjaukset, Tikkurilan kirjaston WC-tilojen korjaustyöt, Kaunialan sairaalan V-osan kattokorjaustyöt, Bjursin virkistysalueella viemäröintityöt sekä Katrinebergin kartanopuiston piha-alueiden korjaustyöt. Simonkallion koulun korjaushanketta on siirretty useilla vuosilla, joten suunnitteluvaihetta ei ole aloitettu.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat mm. Kaivokselan koulun ja Mårtensdals skolan korjaus- ja muutostyöt, Vierumäen koulun tilamuutokset sekä yhdeksän päiväkodin osittaiset peruskorjaustyöt. Lisäksi Kadut ja puistot palvelualueen toimesta tarkastelujaksolla valmistui tarveselvitys Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan korjaus- ja muutostöistä.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjausten 5,0 milj. euron määräraha sisältyy korjausrakentamisen hankeryhmään. Vuoden 2020 aikana on tehty sisäilmakorjauksia 17 koulussa ja päiväkodissa sisältäen

mm. Hiekkaharjun ja Veromäen koulut sekä Simonmetsän ja Vantaanlaakson päiväkodit. Sisäilmakorjauksiin varattu määräraha arvioidaan ylittyvän noin 1,2 milj. eurolla.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 0,7 milj. eurolla. Alitus johtuu mm. Pähkinärinteen päiväkodin korjaustöiden siirtymisestä seuraavalle vuodelle. Tarkastelujaksolla Tilakeskus osallistui Pallastunturin liikekiinteistön tukimuuri ja porras -korjaushankkeen rahoitukseen.

VAV omisteisessa Leiritie 6:ssa oli meneillään Patotien päiväkodin väistötiloiksi hankittavien tilojen muutostöiden vuokrasopimusneuvottelut ja suunnitteluvaihe. VTK Kiinteistöt Oy toteutti vuokravaikutteisesti Korson Maakotkantiellä hammashoidon lisätilojen muutostöitä sekä Karsikkokuja 17 kiinteistössä muutostöitä perhekeskustoiminnan tarpeisiin.

Henkilöstöhallinnon tilojen siirtyminen VTK Kiinteistöt Oy:n omistamissa tiloissa Kultarikontieltä Kielotie 14 tiloihin oli suunnitteluvaiheessa.

Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euron budjetin mukaisesti.

Aineeton omaisuus

Vuoden 2020 aineettomat investoinnit toteutetaan 10 prosentin säästötavoitteen mukaisesti. Investointiohjelman merkittävimmät hankkeet ovat DigiOne, Digikokonaisuus 2020 (sisältäen robotiikan), MATTI-hanke, Varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus ja Service Now.

Julkinen käyttöomaisuus

Kunnallistekniikan rakennustyöt ovat edenneet työohjelman mukaisesti, ja talousarvion määrärahoista on käytetty hiukan yli puolet. Pandemian aiheuttaman kaupungin vaikean taloustilanteen vuoksi kadut ja puistot -palvelualue on varautunut olemaan käynnistämättä joitakin vuodelle 2020 suunniteltuja investointihankkeita.

Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Riipiläntien rakentaminen, Kvartsiraitin kattaminen ja Ylästön pientaloalueen urakka. Vehkalan alueen kunnallistekniikan rakentaminen on alkamassa. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä kohteita ovat Timanttikiteenpuisto sekä Joukontien kevyen liikenteen silta. Urheilualueista merkittävin on Myyrmäen urheilupuiston 2. vaihe ja yhteishankkeista Koivukylänväylän rakentaminen.

Irtain omaisuus

Kaupunkistrategia ja -johdon toimialan irtaimen omaisuuden hankintoihin kasvupalveluissa on vuodelle 2020 budjetoitu 110 000 euroa, josta ei ole vielä elokuun loppuun mennessä käytetty yhtään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen hankintoihin. Irtaimen omaisuuden investointikohteet on siirretty toteutettavaksi käyttötalouden puolella kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimmalla rahoitusleasing-mallilla. Talousarvioon varattuja irtaimen määrärahoja (0,2 milj. euroa) ei käytetä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan Varian lisäsuoritepäätöksen mukaisesta rahoituksesta haettiin 120 000 euron määrärahamuutosta myös irtaimeen omaisuuteen, lentokoneen hankinnan lisärahaksi. Muilta osin irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan riittävän.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan alittuvan sovittujen säästötoimenpiteiden sekä kulttuurikeskus Orvokin kalustamisen siirtymisen vuoksi 150 000 euroa. Kivistön kirjaston

ja nuorisotilojen ensikalustamiseen liittyvät budjetoimattomat hankinnat voitiin toteuttaa tämän määrärahan sisällä.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden ennustetaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti. Alkuvuodesta varikko on hankkinut traktorin, harjalaitteita ja mittauskalustoa. Geotekniikka ja maatutkimus hankkivat uuden mittauslaitteen. Irtaimen omaisuuden hankinnat painottuvat tyypillisesti loppuvuoteen ja koronaviruksesta aiheutuvat tuotantokatkokset saattavat viivästyttää toimituksia.

Kiinteä omaisuus

Maanhankintaneuvotteluja on ollut vireillä runsaasti. Saraksen maa-alueiden korvaus vei huomattavan osan vuodelle 2020 budjetoiduista määrärahoista. Kaupungille olisi mahdollista tehdä tulevaisuusinvestointeja ja hankkia laajoja alueita omistukseensa, mutta hankintamäärärahat eivät tätä mahdollista. Esirakentaminen ja pilaantuneiden maiden kunnostaminen on edennyt suunnitelmien ja budjetin mukaisesti.

Osakkeet ja osuudet

Määrärahalla varaudutaan mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi tarvittavien osakkeiden hankintaan. Osakkeiden hankintaa varten varattua määrärahaa on toteutunut 0,724 milj. euroa.

Apotti Oy:n sijoitetun vapaan omanpääoman (SVOP) rahastoon toteutunut 0,954 milj. euroa.

Liikelaitosten investoinnit

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen Vantaan valtuuston asettama sitova tavoite investoinneille vuodelle 2020 on 2,3 milj. euroa. Investointien ennustetaan toteutuvan määrärahojen suuruisina.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen seurauksena, hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

HENKILÖSTÖ

	31.8.2019	31.8.2020
Kaupunkistrategia ja johto	*	470
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	513	513
Kaupunkikulttuuri	*	688
Sosiaali- ja terveystoimi	2 879	3 052
Suun terveydenhuollon liikelaitos	322	326
Kasvatus ja oppiminen	*	5 450
Kaupunkiympäristö	639	645
Yhteensä	**10 779**	**11 144**

Lähde: Kompassin henkilöstömäärä raportti

* Vertailutieto puuttuu vuoden 2019 osalta. Uuden Vantaan organisaatiomuutoksen henkilömäärä raportoidaan 1.1.2020 alkaen. Henkilöstömäärätietojen muutokset päivittyvät Kompassin järjestelmätietoihin tallennus ajankohdasta riippumatta oikealle kuukaudelle. Siksi vuoden 2019 henkilöstömäärä yhteensä on tarkistettu vuoden 2019 osavuosikatsauksessa ilmoitetusta luvusta.

Palkkamenojen ja henkilöstömäärän kehitys

Henkilöstömäärä kasvoi 345 hengellä verrattuna edellisvuoteen. Vakituisten palvelussuhteiden määrä kasvoi 313 (3,6 %) henkilöllä kun taas määräaikaisten palvelusuhteiden määrä pysyi tarkasteluajankohtana samana.

Palkkamenot olivat 284,9 milj. euroa, joka on 6,7 milj. euroa (2,4 %) enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Palkkoja on nostanut vakituisen henkilöstömäärän kasvu sekä 1.8.2020 kaikilla sopimusaloilla (sopimuksesta riippuen 0,87 % - 1,65 %) maksuun tulleet yleiskorotukset. Toukokuussa allekirjoitetut uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset 1.4.2020-28.2.2022 nostavat 23 kuukauden sopimusjaksolla palkkoja 3,04 prosenttia.

Palkkausjärjestelmien kehittäminen

Vantaalla on vuodesta 2011 lähtien ollut paikallinen virkaehtosopimus Vantaan kaupungin listautumismallissa omalääkäreinä toimivien terveyskeskuslääkäreiden palkkauksesta. Uuden työaikalain myötä lääkärit siirtyivät työaikasäännösten piiriin 1.4.2020 alkaen. Paikallinen sopimus päivitettiin vastaamaan uutta tilannetta.

Henkilöstön kehittäminen normaalitilanteessa ja poikkeusoloissa

Koulutussuunnitelmien mukainen henkilöstökoulutustarjonta on ollut tuotannossa alkuvuodesta aivan normaalisti henkilöstökoulutuksen järjestäjän tuottamana. Poikkeustilanteen astuttua voimaan keskeytettiin kaikki henkilöstön lähikoulutukset ja kehittämispäivät ja tilalle muodostettiin työnohjaajista, coacheista ja valmennuspalveluista tilanteeseen sopiva palvelutuotevalikko ja ammattilaispooli. Kaikki pooliin nimetyt ulkoiset kumppanit kykenevät toimimaan virtuaalisesti. Kehittämispalveluissa on ohjattu ulkoisia kumppaneita ja esimiehiä toiminnan keskeyttämisessä ja uusien tukipalveluiden toteuttamisessa. Lisäksi on tarjottu kaupunkitasoisesti tukea esimiehille ja henkilöstölle. Intrassa on julkaistu esimiehille ja henkilöstölle koulutusvideoita, puheenvuoroja sekä muuta tukimateriaalia poikkeustilanteessa johtamisesta ja toimimisesta. Kesäkuukausien aikana on tuotettu kehittämispalveluja sekä lähitapaamisina että virtuaalisina. Kevään aikana on opittu uusia verkkotyökaluja ja palvelutuotannossa hyödynnetään jatkossakin digitaalisuutta. Lisäksi huhtikuussa on käynnistetty verkko-oppimisympäristön käyttöönottoprojekti, joka edennyt pilotointivaiheeseen. Pilottina hankkeessa on Esimiesten hr-perehdytysohjelma. Lisäksi uusien työntekijöiden perehdytysvalmennusta on lähdetty rakentamaan uudelle verkko-oppimisalustalle Oppivalle

Uusi Vantaa organisaatio astui voimaan vuoden 2020 alussa. Toimialoilla on jatkettu johtamisjärjestelmän rakentamisen tueksi Uusi Vantaa muutostukea erilaisilla kehittämisprosesseilla ja työpajoilla. Työ on jatkunut kesäkuukausien aikana.

Kaupunkitasoisesti käynnistettiin vuoden alussa henkilöstöjohtamisen laatuhanke. Työssä on hyödynnetty ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta. Hankkeessa on toteutettu kevään aikana kartoitusvaihe, jonka tuloksia ja suosituksia voidaan käyttää toiminnan kehittämisessä. Lisäksi jokaiselle ammattiryhmälle on muodostettu rekrytointia ja viestintää tukevat ryhmät, jotka ovat tehneet aktiivista työtä koko alkuvuoden. Työn tavoitteena on edistää rekrytointia ja hyvää työnantajakuvaa. Jokainen hankkeessa mukana oleva palvelualue on valinnut omat kehittämiskohteensa ja toimenpiteensä kartoitusten pohjalta. Työ jatkuu syksyn aikana.

Työterveysyhteistyötä vahvistettu

Vuoden 2020 kuuden ensimmäisen kuukauden sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna (6kk/20: 4,35 % ja 6kk/19: 4,53 %). Tuunatun työn osuus on pienentynyt edellisen vuoden tilanteeseen nähden (6kk/20: 4,09 ja 6kk/19: 5,1)6. Työtapaturmat ovat vähentyneet. Koronaepidemian aikainen etätyön lisääntyminen ja siten työmatkaliikenteen vähentyminen ovat osaltaan vaikuttaneet työmatkoilla tapahtuneisiin tapaturmiin ja tuunatun työn päiviin.

Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijat ovat olleet esimiesten tukena yhteensä 298 henkilön työkykyhaasteiden selvittämisessä. Yli 90 päivän sairauspoissaoloja on ollut 280 henkilöllä, näistä jatkosuunnitelma työhön palaamiseksi on tehty 87,9 prosentille.

Työterveysyhteistyötä on edelleen tehostettu ja vahvistettu, tavoitteena entistä parempi työkykyä edistävä yhteistyö. Koronaepidemian aikana työterveyshuoltojen etäpalvelujen käyttö on vahvistunut ja viiden päivän sairauspoissaolokäytännön rinnalla esimies on voinut hyväksyä hengityselinoireisille maksimissaan 7 päivän poissaolon ilman lääkärintodistusta.

Hr-Järjestelmien kehittäminen

Poikkeusaikana käyttöönotetun hr-palveluportaalin kehittämistyötä on jatkettu. Hr-palveluportaalin kautta kaupungin esimiehet (sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan esimiehiä lukuun ottamatta) voivat asioida hr-asioissa sekä käynnistää muun muassa täyttölupahakemuksen tai erilaisia vakanssimuutoksia. Muutoksen yhteydessä työsuhteisten vakanssien päätösten hallintomenettelyä kevennettiin aiemmasta. Työsuhteisten vakanssien osalta päätökset tehdään palvelualustalla aiempien viranhaltijapäätösten asemesta. Päätöksenteon toimivaltaa ei muutettu aiemmasta. Esimiesten lisäksi palveluportaalia käyttää myös henkilöstö omaan palkanmaksuun liittyvissä asioissa. Kesän jälkeen on myös käynnistetty yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kanssa Uuden Vantaan esimiesten työvälineiden käyttöönottamiseksi.

Aikajana tarjoaa jatkossa apuvälineen kaikkien yleistyöajassa työskentelevien työaikasuunnitteluun. Aikajanan käytön laajentaminen varhaiskasvatuksen lisäksi muihin yleistyöajassa työskenteleviin yksiköihin on nyt käynnistynyt yhteistyöllä yksiköiden esimiesten kanssa.

Robotiikan käyttöä laajennetaan yhä edelleen palkanlaskennan ja rekrytoinnin prosesseissa.

Kilpailutetun verkko-oppimisympäristön käyttöönottoprojekti on jatkunut. Samoin kuin Hijatin versionvaihtoprojekti.

VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT

Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosiraportissa raportoidaan Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden toimintaa ja taloutta ajalta 1.1.-31.8.2020. Raportin tiedot perustuvat yhtiöiden toimitusjohtajien elokuun 2020 loppuun mennessä palauttamien kyselylomakkeiden tietoihin.

Yhtiöiden tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, mistä johtuen elokuun osalta toimitetut tiedot ovat ennusteita. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien erilaisuudesta johtuen raportointi ei ole kaikkien yhtiöiden osalta yhteneväistä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konserniohjaus.

Vantaa
Vanda

SUURTEN TYTÄRYHTIÖIDEN OSAVUOSIKATSAUS 2/2020

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 10 §

Kansi: Konserniohjaus ja -valvonta
Kuva: Vantaan kaupungin Aineistopankki, Pekka Turtiainen

Sisällysluettelo

Olennaiset tapahtumat Vantaan kaupunkikonsernissa ja kaupungin osakkuusyhteisöissä 1
Neljän suurimman yhtiön tunnusluvut 2
Vantaan Energia Oy 3
VAV Yhtymä Oy 5
VTK Kiinteistöt Oy 7
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy 9
Mercuria kauppaoppilaitos Oy 12
A-Tulkkaus Oy 14
Vantaan Työterveys Oy 16
Kaunialan Sairaala Oy 18

Olennaiset tapahtumat Vantaan kaupunkikonsernissa ja kaupungin osakkuusyhteisöissä

Koronapandemian vaikutukset heikensivät monien kaupungin suurien konserniyhteisöjen talouden ennustetta raportointikaudella. Konserniyhteisöistä merkittävimmin koronapandemia vaikutti Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n toimintaan.

Vantin palvelutuotantoa jouduttiin supistamaan merkittävästi kevään aikana koulujen ja päiväkotien osittaisen sulkemisen vuoksi. Vantin henkilöstöä keskitettiin ruokakassijakeluun ja kesäaikaisin normaalitilanteessa suoritettavien peruspesujen toteuttamiseen, mutta palvelutuotanto väheni niin merkittävästi, että yhtiö joutui hakemaan ennakkosuostumuksen yhteistoimintamenettelyn käynnistämiseksi ja lomautusten suorittamiseksi.

Myös Kaunialan Sairaala Oy kärsi merkittävästi koronaviruspandemiasta, sillä epidemia levisi sairaalaan ja suuri osa sairaalan vakituisesta henkilöstöstä joutui karanteeniin huhtikuussa 2020. Yhtiö joutui korvaamaan merkittävää henkilökuntavajetta vuokrahenkilöstöllä. Myöskään potilaskuolemilta ei vältytty. Koronavirusepidemian käynnistyessä yhtiö laati exit-strategian, johon sisältyi potilaiden hoidon järjestely osastoittain siten, että viruksen leviäminen voitiin pysäyttää. Taloudellisia tappioita vähentääkseen yhtiö keskeytti kehittämisprojektit ja lomautti pahimman epidemiajakson päätyttyä hallinto- ja terapiahenkilöstöään siten, ettei sairaalatoiminnalle aiheutunut häiriöitä.

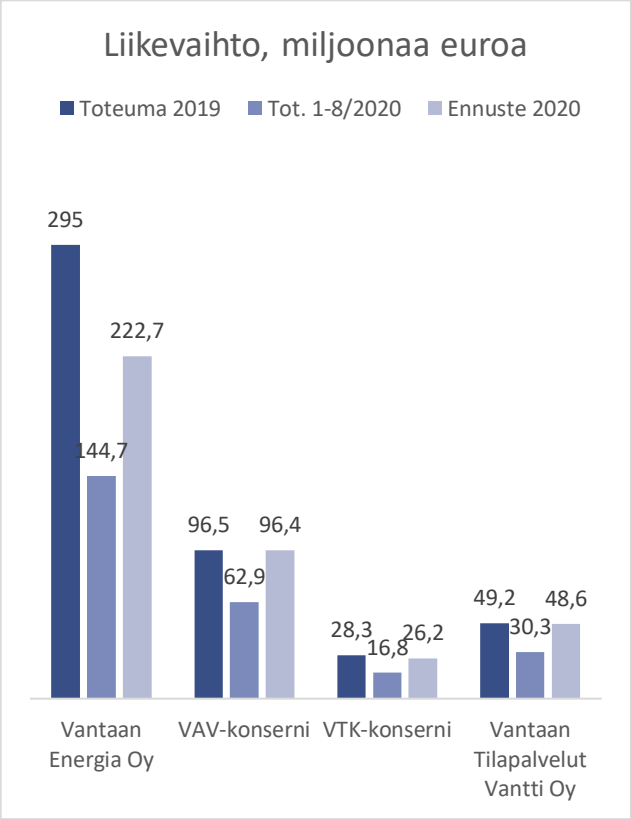
Oy Apotti Ab:n asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintasopimukseen liittyvä puitejärjestely päättyi hankintalain mukaisen 4 vuoden määräajan päättyessä 20.4.2020, minkä jälkeen kunnilla ei ole mahdollisuutta liittyä yhteishankintamenettelyn mukaiseen puitejärjestelyyn. Suurimmista liittymistä harkinneista tahoista Keusote ja Espoo päättivät jäädä Apotin ulkopuolelle.

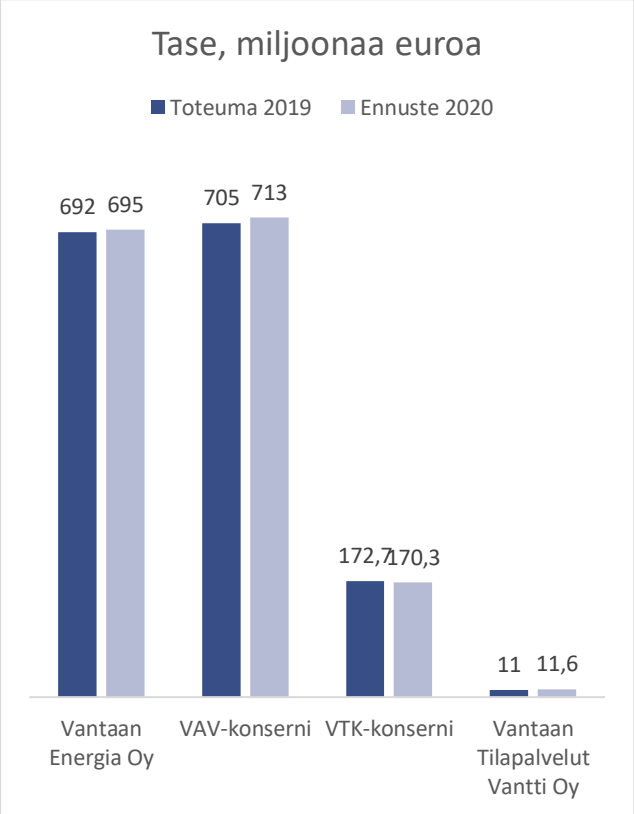
Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 24.2.2019, että Vantaan kaupunki lähtee osakkaaksi Suomi-rata Oy -hankeyhtiöön ja 23.3.2020 kaupunginhallitus päätti merkitä enintään 10 milj. eurolla yhtiön osakkeita, joiden lukumäärä vastaa n. 7,2 % yhtiön osakekannasta. Suomi-rata Oy:n tarkoituksena on suunnitella Helsingin ja Tampereen väliseen raideyhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuuri rakentamisvalmiuteen saakka. Suomi-Rata on paitsi kansallinen myös Vantaan kaupungin liikenneyhteyksien kannalta strateginen hanke. Ratayhteyden ensimmäinen osuus, ns. Lentorata, on Pasilasta Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta Keravalle suunniteltu tunnelirata, jonka päätavoitteena on parantaa pääradan kapasiteettia sekä vähentää häiriöherkkyyttä erottelemalla eri nopeudella kulkevat kauko- ja lähijunat omille raiteilleen. Matkustajille tämä näyttäytyisi tiheämpinä lähi- ja kaukoliikenteen vuoroina sekä sujuvampana liikkumisena raiteilla.

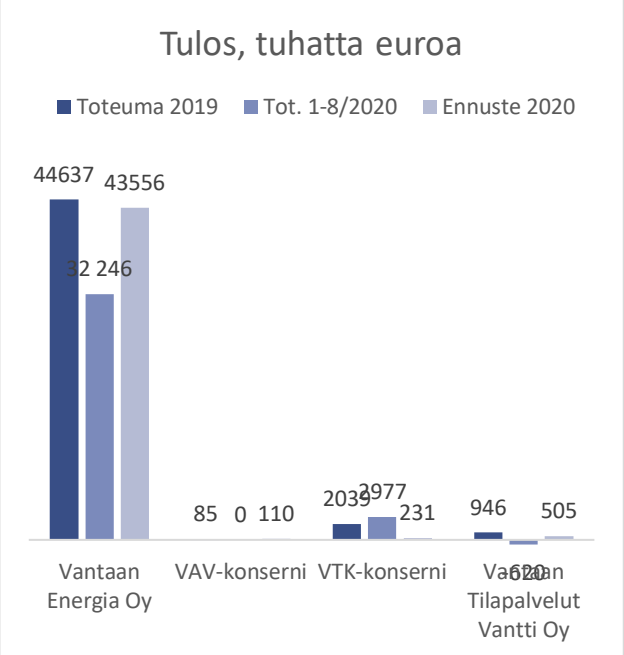
Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelma käsittää myös konserniyhteisöjen toiminnan. Ohjelman toimenpiteiden valmistelu käynnistyi raportointikaudella kaupungin ja konserniyhteisöjen yhteistyönä.

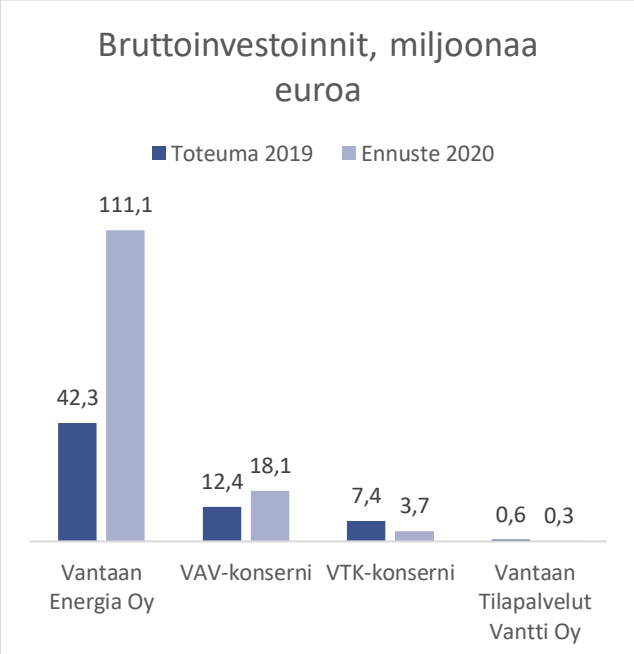
Konsernirakenteen tarkasteluun ja selkeyttämiseen liittyvät toimet ovat jatkuneet raportointikauden aikana. Keväällä 2020 käynnistettiin Kiinteistö Oy Maarukan ja Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkodin sulautuminen. Kiinteistö Oy Maarukalla ei ole enää toimintaa, ja Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkoti on yhden päiväkotirakennuksen omistava kiinteistöyhtiö. Yhtiöiden sulautumisen jälkeen syntyvä yhtiö puretaan vuoden 2021 aikana ja yhtiön omistama päiväkoti siirtyy kaupungin omistukseen.

Neljän suurimman yhtiön tunnusluvut

Vantaan Energia Oy

Vantaan Energia on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä, joka tuottaa sähköä ja kaukolämpöä sekä myy lämpöpalveluita. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energia on yksi merkittävimmistä kaupunkienergiayhtiöistä, jolla on vahva panostus kiertotalouteen ja jätteen energiahyödyntämiseen. Yhtiö laajentaa jätevoimalaansa kaupallisen jätteen ja rejektin hyödyntämiseen, laajennus valmistuu vuonna 2022. Hiilestä luovutaan polttoaineena samana vuonna. Jo tätä ennen selvitetään mahdollisuuksia turpeesta luopumiseen. Tuulivoimaan panostetaan edelleen lisää tulevina vuosina. Aurinkosähkön mahdollisuuksia tutkitaan. Fossiilittomalle tuotannolle luodaan muutoinkin edellytyksiä. Lämmön hinnoittelu asiakkaille pidetään kilpailukykyisenä.

Vantaan Energia tutkii mm. lämmön kausivarastoinnin ja geotermisen energian tuotannon mahdollisuuksia. Asiakkaiden hukkalämmöt hyödynnetään energiatuotannossa.

Vuonna 2020 yhtiö siirsi erilliseen osakkuusyhtiöön sähkön vähittäismyyntiin ja asiakaspalveluun liittyvän liiketoimintansa.

Infranoden ja Kevan kanssa muodostetun uuden yhtiön Vantaan Energia Keski-Uusimaan nimiin hankittiin Fortumin Tuusulan ja Järvenpään kaukolämpöliiketoiminnot. Vantaan Energia tulee huolehtimaan yhtiön operatiivisen liiketoiminnan järjestämisestä ja toimimaan yhtiön osaomistajana.

Tuloskehitys ja investoinnit

Avainluvut, 1000 euroa	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	222 681	295 099
Liikevoitto	52 246	58 946
Tilikauden tulos	43 556	44 637
Taseen loppusumma	694 779	692 080
Henkilöstön lkm	298	338
Bruttoinvestoinnit	111 100	42 329
Quick ratio	0,9	1,4
Omavaraisuusaste	44	41
Pitkäaikainen vieras pääoma	321 309	322 891
Leasingvastuut	125 347	138 322

Yhtiö pitää huolta tuloksentekokyvystään. Lähivuosina ylletään nykyiseen tai lievästi kasvavaan liikevoittotasoon. Investointitaso on mittava lähivuosina suurehkojen kehityshankkeiden, kuten jätevoimalan laajennuksen vuoksi. Taso ylittänee 100 M €/ vuosi lähimmät vuodet.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konserniin kohdistuu jatkuvasti riskejä, joista tärkeimmät yhtiö on määrittänyt avainriskeiksi ja tehnyt niille hallintasuunnitelmat.

Keskeisiä riskejä on sähkön hintariski. Riskinä on sähkön matala hintataso ja mahdollinen hintatason pitkäaikainen pysyminen alhaisella tasolla.

Toinen keskeinen riski on politiikkatoimiin ja regulaatioon liittyvä riski. Riski voi toteutua mm. haitalliseen liiketoimintaregulaatioon, energian tukijärjestelmien muutoksiin tai vaikka ympäristölupiin liittyen. Riskiä hallitaan osallistumalla aktiivisesti energia-alan edunvalvontatyöhön ja vaikuttamiseen sekä erilaisin ennustein ja skenaarioin.

Toimialalla voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai sähkön / kaukolämmön toimituksessa. Syitä voi olla esim. luonnontapahtumissa, konerikossa, suuronnettomuudessa tai inhimillisessä virheessä. Riskien hallintaan keinoina ovat mm. tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu, sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu.

Koronaviruspandemian vuoksi yhtiössä otettiin maaliskuun puolivälissä käyttöön poikkeustilanteiden johtamismalli. Toimitusjohtaja apunaan laajennettu johtoryhmä vastaa tilanteen johtamisesta ja siihen liittyvästä seurannasta. Vantaan Energia on kriisin etenemisen mukaisesti ottanut käyttöön tarvittavia rajoituksia ja ohjeistuksia toiminnassaan ja toteuttanut omia varautumis- ja valmiussuunnitelmiaan soveltuvin osin. Vantaan Energia seuraa tarkasti viranomaisohjeistusta ja soveltaa sitä omaan toimintaansa. Yhtiö pyrkii varmistamaan sujuvan toiminnan ja toisaalta varautuu mahdolliseen toiseen aaltoon koronan osalta.

Tulevaisuuden näkymät ovat lupaavat jätteen energiahyödyntämisen ja fossiilisista tuotantopolttoaineista luopumisen näkökulmasta. Yhtiö jatkaa vastuullisesti omien päästöjensä vähentämistä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tila
Konsernin liikevoitto	M eur	49,8 (vertailukelpoinen liikevoitto)	50,1	52,5	Toteutuu osittain
Konsernin ROIC	%	8,7	7,5	7,6	Toteutuu täysin
Vantaan Energian tuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt (paikallinen ja osuustuotanto)	g/ kWh	130	130	105	Toteutuu täysin
Henkilöstötyytyväisyys	1–5	3,5	3,6	3,6	Toteutuu täysin
Työturvallisuus	Tapaturmataajuus	4,7	9	6	Toteutuu täysin

VAV Yhtymä Oy

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kahdesta tytäryhtiöstä: VAV Asunnot Oy ja VAV Palvelukodit Oy. VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia ara-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. VAV Yhtymä Oy rakennuttaa ja hallinnoi muita kohtuuhintaisia asuntoja ja VAV Palvelukodit Oy palveluasuntoja.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Toiminta on toteutunut suunnitellusti paitsi uustuotannon investointien osalta. Uustuotannon hankkeet ovat viivästyneet mm. suunnitteluun ja pysäköintiratkaisuihin liittyvien haasteiden takia. Ensi vuonna valmistunee vain 240 asuntoa. Perintötie 9:ään valmistuu huhtikuussa 100 asuntoa ja Veturikuja 8:aan 140 asuntoa vuoden 2021 loppuun mennessä. Suunnittelussa on 548 asuntoa. Kuluvana vuonna ei valmistu uusia asuntoja.

Korona-aika viivästytti asuntojen sisäpuolisia PTS-korjauksia. Niistä on elokuun loppuun mennessä toteutunut noin 35 %. Vuoden loppuun mennessä korjaustyöt saataneen tehtyä. Henkilöstön etätöihin siirtyminen on sujunut hyvin ja työt saatu etäyhteyksin tehdyksi. Esimerkiksi vuokrasuhteen saatavat ovat pysyneet kohtuullisina ja tavoite 1,2 % liikevaihdosta saavutettaneen, vaikka asukkaiden lomautuksia ja irtisanomisia oli keväällä runsaasti. Myös henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet etätöissä.

VAV myi kolme kiinteistöä tammikuussa 2020, joissa asuntoja oli 61 kpl. Luhtimäki 1 -kiinteistön purku alkaa syksyllä, 65 asuntoa puretaan.

VAV ja kaupunki ovat yhdessä päättäneet nostaa kanteen yritysjärjestelyissä virheellistä veroneuvontaa antanutta asiantuntijaorganisaatiota vastaan.

Tuloskehitys ja investoinnit

Toimintasuunnitelman tulos tullaan saavuttamaan, mutta investoinnit jäävät suunniteltua pienemmiksi. Suunnittelussa olevista kiinteistöistä vain Perintötie 9 saataneen loppuvuodesta rakenteille. Kaikkiaan 403 asunnon rakentamisen aloitus on viivästynyt.

Korkea vuokrausaste 99,06 % takaa tasaisen vuokratuottokertymän, jolla katetaan yhtiön kiinteistöjen ylläpidon, korjausten ja vieraan pääoman kulut.

Avainluvut (konserni)	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	96,4 M€	96,5 M€
Liikevoitto	26 M€	19 M€
Tilikauden tulos	110 000 €	85 100 €
Taseen loppusumma	713 M€	705 M€
Henkilöstön lkm	55	54
Bruttoinvestoinnit	18,1 M€	12,4 M€
Quick ratio	2,5	2,3
Omavaraisuusaste	28,5	27,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	483 M€	486 M€
Leasingvastuut	11 000 €	0

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Vuokra-asuntojen suuri kysyntä on jatkunut ja vain 1,3 % hakijoista saa VAV:n asunnon samalla kun riittämätön tonttitarjonta estää uustuotannon tavoitteen saavuttamisen.

Riskinä on lisäksi mm. asukkaiden vuokranmaksukyvyn heikentyminen työpaikkojen menetysten ja lomautusten takia.

Alhainen korkotaso on mahdollistanut velkakirjaehtojen mukaisten lyhennysten ylitykset. Velan parempi hallinta antaa mahdollisuuden vuokratason vakauteen ja mahdollisuuteen säilyttää asunnot hyvässä kunnossa.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tila
Tulostavoite VAV Yhtymä Oy VAV Asunnot Oy VAV Palvelukodit Oy	 Tulos %:a liikevaihdosta Tulos € (min.) Tulos €(min.)	 4,6 134 499,18 15,42	 2 0 0	 0 0 0	Toteutuu täysin
Asuntotuotanto (kpl)	kpl	357	0	0	Toteutuu täysin
Korjaustoiminta	milj. €	27,9	27,6	12,6	Toteutuu osittain
Energiankulutus	kWh/m3	44,3	42,0	43,6	Toteutuu osittain
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/vuosi max.	2,8	3,5	1,2	Toteutuu osittain

VTK Kiinteistöt Oy

VTK Kiinteistöt Oy vuokraa kaupungille ja muille Vantaalla toimiville toimijoille kiinteistöjä, rakennuksia ja huoneistoja sekä toimii rakennuttajana ja kiinteistökehittäjänä vantaalaisissa kohteissa. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Koronaviruksesta aiheutunut taantuma vaikuttaa VTK Kiinteistöt Oy:n vuokratuottoihin. Myönnetyt vuokrahyvitykset vähentävät VTK:n tulosta ja kassavirtaa. Yhtiö on kuitenkin laatinut suunnitelmat heikentyvän rahoitustilanteen hallitsemiseksi mm. priorisoimalla vuosi- ja peruskorjauksia.

Kielotie 13:n rakennus on purettu 8/20. Uuden hybridirakennuksen rakennuttaminen alkaa 2021 ja se valmistuu vuonna 2024. Hankkeen kustannusarvio on n. 60 milj. euroa. Hankkeen urakkakilpailutus on meneillään. Kilpailualue koostuu VTK Kiinteistöt Oy:n omistamasta kiinteistöstä sekä lisäksi osasta Vantaan kaupungin omistamista kiinteistöistä ja katualueista.

Tuloskehitys ja investoinnit

Avainluvut konserni 1 000 eur	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	26 235	28 879
Liikevoitto	1 548	3 504
Tilikauden tulos	231	2 039
Taseen loppusumma	170 339	172 707
Henkilöstön lkm	6	8
Bruttoinvestoinnit	3 760	7 405
Quick ratio	12,8	23,5
Omavaraisuusaste *)	29,0	26,6
Pitkäaikainen vieras pääoma	94 789	111 789
Leasingvastuut	36 130	37 173

*) sis leasingvastuut
Luvut: toteuma 1-7/20 + budj. 8/20.

Konsernin tulos muodostui 1–8/20 1,0 milj. euroa budjetoitua pienempänä, johtuen koronapandemian vuoksi annetuista vuokranvapautuksista sekä alemmista korjauskustannuksista. Konsernin tuloksen ennustetaan toteutuvan 1,8 milj. euroa edellisvuotta heikompana.

VTK Kiinteistöt Oy:n lainakanta oli 31.8. lopussa yhteensä 106,2 milj. euroa. VTK-konsernin tytäryhtiöillä ei ole lainoja. VTK:n 09/20 erääntyvä Nordean n. 8 milj. lainan maksu rahoitetaan kassavaroin.

Konsernin investoinnit 1–8/20, joita ovat mm. Tikkurilan ja Myyrmäen urheilupuistoihin tehdyt peruskorjaukset sekä Kolohongan liikekiinteistön laajennus- ja muutostyöt, olivat n. 2,0 milj. euroa. Kivistön Putkijäte Oy:n investoinnit olivat 0,5 milj. euroa. Konsernin investointiennuste vuodelle 2020 on n. 3,8 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Riskienhallintasuunnitelma on päivitetty 27.5.2020. Yhtiön vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, jonka vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot kyetään säilyttämään. Lisäksi valtaosa yhtiön uudesta rakennuskannasta on valmistunut 2000-luvulla ja ne tulevat peruskorjausikään n. 10 vuoden kuluessa. Mikäli peruskorjausten kanssa rinnan tehdään uusia isoja investointeja, yhtiön taloutta rasittavat samanaikaisesti peruskorjausten kustannukset ja uustuotannon kustannukset.

Lainojen korkotaso muodostaa rahoitusriskin, sillä lähivuodet voivat muodostua rahoituksellisesti haasteellisiksi, mikäli korkotasoissa tapahtuu huomattavaa nousua, jolloin maksuvalmiuden varmistamiseksi ryhdyttäisiin toimiin lainojen järjestelemiseksi. Rakennuksen ikääntymisestä johtuvia ennakoimattomia korjaustarpeita hallitaan ennakoivalla PTS-suunnitelman mukaisilla kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjauksilla, huollolla ja ylläpidolla sekä kiinteistön täysarvovakuutuksilla. Kiinteistöjen, lähinnä koulujen, sisäilmaongelmien korjaukset tehdään laaditun suunnitelman mukaisesti.

Kaupunki on taloussuunnitelmassaan 2020–2023 suunnitellut VTK Kiinteistöt Oy:lle Kielotie 13:n hybridi-rakennuksen rakentamisen lisäksi kolmen päiväkodin purkamisen ja kahden korvaavan päiväkodin rakennuttamisen sekä Vehkalan ammattikoulukampuksen rakennuttamisen. Näiden hankkeiden toteuttamisen aikatauluun saattaa tulla muutoksia pandemian aiheuttaman taloustilanteen äkillisen heikentymisen vuoksi. Yhtiön strategian jatkokehittämistä jatketaan kaupungin tekemien päätösten jälkeen.

Kiinteistö Oy Myyrinselkä on hakenut yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta ja tontinluovutuskilpailu aloitetaan 2020 vuoden syksyllä. Tontinluovutuskilpailun tavoitteena on luoda korkeatasoinen asuinkorttelikokonaisuus, jossa toiminnalliset, arkkitehtoniset, tekniset ja taloudelliset vaatimukset on ratkaistu tasapainoisesti ja jossa yhdistyy asuminen ja virikkeellinen urbaani katuympäristö. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennuksen toteutus aloitetaan vuonna 2021, hankkeen kustannusarvio n. 6 milj. euroa. Hanke toteutetaan omarahoituksella.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tila
Tulos	milj. euroa	3,9	3	3,4	Toteutuu osittain
Omavaraisuusaste	%	25,6	20	28	Toteutuu täysin
Ulkoisten vuokrauskohteiden vuokrausaste	%	95	95	93	Toteutuu täysin
Energiankulutus, vähentäminen ed. vuoteen nähden -0,05 %	Mwh	27 197	-0,05 % = 13,60 -> 27 183	17 540	Toteutuu täysin

Vantti on Vantaan kaupungin kokonaan omistama in house -yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuoden 2020 maaliskuusta alkaen koronavirusepidemia on vaikuttanut merkittävästi yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Maaliskuu-toukokuu välillä liikevaihto laski n. 2,5 miljoonaa € ja syntyneessä tilanteessa Vantti joutui sopeuttamaan toimintaansa lomauttamalla henkilöstöään 1–2 viikon ajaksi touko-kesäkuussa. Lomautusten vaikutus oli noin miljoonaa euroa. Henkilöstön karanteenit ja sairastumiset eivät lisääntyneet, joten näillä ei ollut vaikutusta henkilöstökuluihin.

Vantaan kaupunki on 2019 teettänyt keittiöverkkoselvityksen, jossa arvioidaan erilaisia toimintamalleja kaupungin ateriapalvelujen tuottamiseen. Erilaisten toimintamallien pilotointivaiheen jälkeen Vantaan kaupunki valitsee tarkoitukseensa sopivimman/sopivimmat ateriapalvelujen tuotantomallit. Pilotointi käynnistyi 2020 elokuussa ja kestää vuoden ajan. Vantaan kaupungin tekemät ratkaisut vaikuttavat merkittävästi Vantin liiketoiminnan laajuuteen/jatkuvuuteen. Kesäkuun aikana esiin nousi keittiöverkkokapasiteetin nopea muutos johtuen Tilakeskuksen toimesta suunniteltujen, kouluremonttien yhteydessä tehtävien, tuotanto- ja palvelukeittiöiden muutoksista. Tilakeskuksen tekemät ratkaisut keittiöiden varustuksen suhteen vaikeuttavat Vantin tilannetta nopealla aikavälillä. Alun perin aterioiden erilaisia tuotantomalleja oli keittiöverkkoselvityksen mukaan tarkoitus arvioida vasta pilottikokemusten perusteella.

Sosiaali- ja terveyspalvelut tulevat ottamaan omalle vastuulleen erityisasumisen hoiva-avustajien tehtävät vuoden 2021 alusta. Vantti on tehnyt näitä tehtäviä aiemmin. Liikevaihtovaikutus vuositasolla on 1M€, kyseessä n. 30 henkilön työpanos. Tilanteen johdosta jouduttiin käynnistämään yt-neuvottelut, mutta tällä ei ole kuitenkaan henkilöstövaikutuksia.

Avainta ry:n ja työnantajien neuvottelutulos hyväksyttiin 29.5.2020 ja alalle syntyi uusi työehtosopimus. Uusi sopimus on voimassa 1.4.2020–28.2.2022 ja se on yleisen linjan mukainen. Palkkoja tarkistetaan sopimuskauden aikana seuraavasti: 1.8.2020 yleiskorotus 26 euroa tai vähintään 1,22 %, 1.4.2021 yleiskorotus 1,0 % ja 1.4.2021 paikallinen järjestelyerä 0,8 %. Yhtiö on budjetoinut vuodelle 2020 1,2 % henkilöstökulujen nousun, joten palkankorotuksen vaikutus on pienempi, kun se astuu voimaan vasta 1.8.2020. Yleiskorotuksen vaikutus on noin 0,4 %.

Yhtiö on jättänyt vuoden 2021 alustavat hinnoitteluesitykset Vantaan kaupungin toimialoille maaliskuun lopulla ja päätös hinnan tarkistuksista tapahtuu elokuussa.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistuksen lakiluonnokset ovat lähteneet lausuntokierrokselle 15.6. Kunta ei tule olemaan maakunnan sidosyksikkö (7.11.2019 päivätty ja kommenttikierrokselle lähetetty selvitysraporttiluonnos kuntien sote-tuottajaroolista), eikä sidosyksikkösääntely siten voi tulla sovellettavaksi kunnan ja maakunnan välisissä toimissa. Tulevaisuudessa Vantti ei voi tarjota palvelujaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaille ilman, että maakunta olisi yhtiön osaomistaja. Ilman maakunnan omistaja-asemaa palvelujen myyminen muodostuisi ulkoiseksi myynniksi, joka vaarantaisi Vantin in house -aseman. Vuoden 2020 osalta yhtiö tulee pysymään out house -myynnin rajoissa. Ulkoista myyntiä kertynyt heinäkuun loppuun mennessä 107 t€.

Vuoden 2020 alussa johtoryhmä on aloittanut yhdessä Vantin hallituksen kanssa yhtiön strategiapäivityksen. Päivitetty strategia julkaistaan syksyn aikana.

Tuloskehitys ja investoinnit

Avainluvut €	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	48 586 435	49 122 998
Liikevoitto	594 000	1 163 399
Tilikauden tulos	504 683	945 510
Taseen loppusumma	11 600 000	10 982 911
Henkilöstön lkm	985	973
Bruttoinvestoinnit	630 000	344 984
Quick ratio	1,00	1,13
Omavaraisuusaste	22,0 %	18,9 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	695 000	670 000

Yhtiön tulos 1–8 /2020 on kehittynyt positiivisesti suhteessa budjetoituun. Yhtiön tulos on 689 t€ parempi kuin budjetoitu. Tulos muodostuu pitkälti kulujen säästöistä, vaikka liikevaihto on jäänyt 1,9 m€ niin kulut ovat lähes 2,6 m€ alle budjetin.

Yhtiön liikevaihto on 1,9 m€ alle budjetoidun.

Henkilöstökulut ovat 966 t€ alle budjetoidun. Materiaalit ja palvelut ovat tarkasteluajankohtana 1,4 m€ alle budjetoidun. Liiketoiminnan muut kulut ovat 117 t€ alle budjetoidun. Poistot ovat 49 t€ alle budjetoidun. Yhteensä kulut ovat noin 2,5 m€ alle

budjetin. Muutos budjetoituun syntyy pääasiassa Ateriapalvelujen elintarvikeostojen vähentymisestä liittyen koronavirukseen ja lomautusten vaikutuksella.

Sopeuttamistoimenpiteillä, alkuvuoden positiivisella tuloskehityksellä ja yllä esitetyillä kulusäästöillä odotetaan saavutettavan yhtiölle asetettu tulostavoite vuonna 2020. Heinäkuun jälkeen tulosennuste on n. 504 t€.

Vantin merkittävimmät investoinnit liittyvät yhtiön tietojärjestelmiin. Nämä investoinnit kirjataan Vantaan kaupungin taseeseen ja yhtiö maksaa kaupungin tekemiä poistoja vastaavan summan Tietohallinnon kuukausilaskutuksen yhteydessä. Yhtiö on varautunut keskipitkän aikavälin investointisuunnitelmassaan vuoteen 2023 mennessä seuraaviin ICT-investointeihin (arvioitu kokonaiskustannus suluissa).

- Puhtauspalveluiden toiminnanohjausjärjestelmä (150–300 t€)
- Ateriapalveluiden Aromijärjestelmän uusi versio (120 t€)
- Kiinteistöpalveluiden laskutusjärjestelmän käyttöönotto (100 t€).

Vuodelle 2020 suunnitellut taseeseen kirjattavat investoinnit ovat yhteismäärältään 645 000 euroa.

Yhtiön kassan määrä 24.08.2020 oli noin 2,2 m€ (23.8.2020 2,6 m€).

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Riskienhallintasuunnitelma on käyty läpi Tarkastusvaliokunnan kokouksessa 22.4.2020 ja täydennetty valiokunnan ohjeistuksen mukaisesti. Yhtiön Riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty hallituksessa 29.4.2020. Edellinen riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty hallituksessa 27.11.2019.

Keskeisimmiksi riskeiksi Vantin liiketoiminnalle vuoden 2020 huhtikuussa päivitetyssä Riskienhallintaraportissa on nostettu seuraavat asiat.

- Vantaan kaupunki on 2019 teettänyt keittiöverkkoselvityksen, jossa arvioidaan erilaisia toimintamalleja kaupungin ateriapalvelujen tuottamiseen. Erilaisten toimintamallien pilotointivaiheen jälkeen Vantaan kaupunki valitsee tarkoitukseensa sopivimman/sopivimmat ateriapalvelujen tuotantomallit. Pilotointikohteet käynnistyivät 2020 elokuussa. Vantaan kaupungin tekemät ratkaisut vaikuttavat merkittävästi Vantin liiketoiminnan jatkuvuuteen ja laajuuteen vuoden 2021.
- Ateriapalveluiden tuottamiin erikoisruokavalioihin ja elintarvikehygieniaan liittyvää riskiä minimoidaan jatkuvalla perehdytyksellä. Keskeisessä roolissa ovat toimipisteiden omavalvontasuunnitelmat ja niiden noudattaminen.
- Vuoden 2020 maaliskuusta alkaen koronavirusepidemia vaikuttaa merkittävästi yhtiön taloudelliseen tilanteeseen, koska liikevaihto tulee laskemaan. Vantaan kaupunki joutui sulkemaan merkittävän osan tiloistaan ja katkaissut näihin tiloihin ja niiden käyttäjiin kohdistuvat palvelumaksut liittyen ateria- ja puhtauspalveluihin. Yhtiö joutui sopeuttamaan toimintaansa ja käynnisti yt-neuvottelut 20.4.2020.

Varautuminen epidemiaan: Yhtiön varautumissuunnittelu on rakennettu ainoastaan Ateriapalveluiden liiketoimintaa silmällä pitäen ja perustuvat toimintaan luonnonkatastrofien luomiin tilanteisiin ja maanpuolustuksellisiin tilanteisiin. Vantti päivittää valmiussuunnitelmiaan yllättävän ja nopean epidemian varalta. Suunnitelmat päivitetään yhdessä Vantaan kaupungin riskienhallintaorganisaation kanssa. Vantin varasuunnitelman lähtökohtana on varmistaa palvelutuotanto Vantaan kaupungin keskeisten toimintojen ylläpitämisen edellytykset.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tila
Toiminnan tehostuminen vähintään	%	4,10	1,75		Toteutuu osittain
Asiakastyytyväisyys	Numeerinen 1–5	3,2	3,95		Ei tietoa
Toiminnan laatu (toimipistekohtaiset laatukierrokset)	Numeerinen 1–5	4,77	4,80	4,68	Toteutuu osittain
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	3,4	3,75		Ei tietoa
Sairauspoissaolot %	%	6,00	6,70	5,58	Toteutuu täysin

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Mercuria kauppaoppilaitos Oy Vantaan kaupungin ja Helsingin Kauppiaitten Yhdistys ry:n omistama yhtiö, joka ylläpitää liiketalouden alan koulutusta tarjoavaa Mercuriaa.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Koronaviruspidemian takia Mercuriassa siirryttiin etäopetukseen viranomaisohjeiden mukaisesti 17.3.2020. Myös pääosa henkilöstöstä siirrettiin etätöihin kotitoimistoille. Normaaliin lähiopetukseen palattiin elokuussa, mutta etätyösuositusta jatkettiin henkilöille, joiden työtehtävät sen mahdollistavat. Opetushenkilöstöä suositeltiin tekemään vastuutyö (suunnittelu, arviointi, kehittäminen) kotitoimistolla.

Yhtiön uudistetun strategian mukaisia osahankkeita toteutetaan vuoden 2020 aikana. Erityisenä painopisteenä on työelämäyhteyksien vahvistaminen ja henkilöstön osaamisen kehittäminen. Henkilöstön osaamiskartoitusten teko on käynnistetty, samoin yhteisöllisyyden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet. Yhtiö on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä strategiarahoitusta 100 000 euroa opetuksen ja ohjauksen laadun ja tieto-osaamisen parantamiseen. Lisäksi yhtiö sai 390 000 euron rahoituksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen. Elokuussa aloittikin neljä uutta työntekijää yhtiön palveluksessa.

Strategiatyön yhtenä osana on toteutettu yhtiön visuaalisen ilmeen uudistushanke. Aikuiskoulutusosasto käyttää nimeä Mercuria Pro erottuakseen nuorten koulutuksesta.

Yhtiön toiminimen muutos on käsitelty yhtiökokouksessa 21.4.2020. Uusi toiminimi Mercuria kauppaoppilaitos Oy rekisteröitiin 12.5.2020. Yhtiön taloudellinen tilanne on huomattavasti talousarviota parempi. Tähän on pääosin syynä parempi valtionosuus, hankerahoitustoiminta ja saadut lisärahoitukset OKM:ltä. Koronaepidemiasta johtuvan etäkoulun aikana tehtiin myös säästöjä mm. opiskelijaruokailussa ja kiinteistön hoitokuluissa.

Oppivelvollisuusiän laajentaminen 18 ikävuoteen tulee muuttamaan yhtiön taloudellista tilannetta. Laajennettu oppivelvollisuus tarkoittaa myös maksutonta toisen asteen koulutusta. Yhtiöllä on tavoitteena myös pienentää ryhmäkokoa, joka merkitsee lisäystä henkilöresursseihin.

Tuloskehitys ja investoinnit

Elokuun tulos ei ole tätä raporttia kirjoitettaessa vielä valmis, joten kaikki taloustiedot perustuvat heinäkuun lopun toteutumaan. Alkuvuoden tulos on kehittynyt talousarviota paremmaksi. Valtionosuurahoitus on arvioitua suurempi (ero noin 7 %), mikä nostaa liikevaihdon budjetoitua korkeammalle tasolle. Samaan aikaan henkilöstökulut ovat jääneet budjetoitua alhaisemmalle tasolle henkilöstössä tapahtuneiden muutosten takia. Loppuvuoden henkilöstörekrytoinnit nostavat palkkakuluja jonkin verran, mutta kokonaistilanteeseen sillä ei ole merkittävää vaikutusta.

Poikkeuksellinen alkuvuosi on tuonut säästöjä myös muissa kustannuserissä, kuten opiskelijaruokailussa, kiinteistön hoidossa sekä matkakuluissa. Hanketoiminnassa korona-tilanne näkyy erityisesti kv-hankkeissa, joita on jouduttu osittain perumaan tai siirtämään seuraavalle vuodelle. Korkeampi valtionosuusrahoitustaso sekä kustannussäästöt vaikuttavat vuoden 2020 tulokseen. Tämänhetkisen arvion mukaan vuosi 2020 tulee olemaan ylijäämäinen noin 700 000 euroa.

Avainluvut	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	6 500 000	6 068 063
Liikevoitto	700 000	20 162
Tilikauden tulos	700 000	28 727
Taseen loppusumma	18 900 000	18 208 758
Henkilöstön lkm	55	55
Bruttoinvestoinnit	400 000	202 205
Quick ratio	10	7,58
Omavaraisuusaste	94 %	93,90 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	70000	68 043

Kiinteistön korjausinvestoinnit ovat kesän osalta pääosin valmiit. Korjauksiin kuului kahden ilmanvaihtokonehuoneen saneeraukset sekä luokka- ja työhuonetilojen valaistuksen päivittäminen energiatehokkaampaan LED-valaistusratkaisuun. Valaistusmuutokset koskivat kiinteistön vanhinta vuonna 1986 valmistunutta osaa. Korjausinvestointi aktivoidaan taloudellisen loppuselvityksen jälkeen. Vuoden 2020 investoinnit ovat yhteensä noin 400 000 euroa, mikä noudattaa hyväksyttyä investointitalousarviota.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Koronaviruspidemiasta johtuva työllisyystilanteen heikentyminen nähdään kaupan alalla huomattavana riskinä. Erityisesti erikoiskauppa on kärsinyt merkittävästi koronasta. Opiskelijat ovat oletettavasti myös työllistyneet aikaisempia vuosia heikommin. Vaikutukset näkyvät myös opiskelijoiden työelämäjaksoilla. Osa yrityksistä on ilmoittanut, että ei voi ottaa työssäoppijoita vallitsevassa tilanteessa. Myös

liiketalouden koulutusalan vetovoimaisuuden lasku koetaan riskinä. Koronan vuoksi yhtiö ei pääse normaaliin tapaan Vantaan peruskouluihin esittelemään toimintaansa ja merkonomin tutkintoa. Kouluissa pidetyt esittelyt on ollut merkittävin syy ensisijaiseen hakeutumiseen Mercuriaan. Myös mahdolliset sairastumistapaukset henkilöstön ja opiskelijoiden joukossa saattavat vaikeuttaa normaalia koulutoimintaa.

Valmisteilla oleva lakiehdotus **oppivelvollisuuden laajentamisesta** muuttaa Mercurian toimintaa. Lakiehdotus on kirjoitettu perusopetuslakiin, joka on eri tavalla velvoittava kuin ammatillisen koulutuksen laki. Opetus- ja kulttuuriministeriö on esittänyt myös lähiopetuksen määrän sääntelyä per osaamispiste.

Nykyinen ammatillisen koulutuksen laki on osaamisperusteinen, jossa opintoihin käytetyillä tunneilla ei ole merkitystä. Osaamista kertyy hyvin yksilöllisesti eri oppijoille. Mikäli lähiopetuksen ja ohjauksen määrästä tulee velvoittava, lisää se merkittävästi kustannuksia. Nykyisin osa tutkinnon osista on voitu oppia kokonaan työelämässä. Maksuton toinen aste edellyttää myös lisää hallinnollisia resursseja. Tässä tapauksessa koulutuksen järjestäjä on velvollinen hankkimaan esim. tietokoneet ja lukiokirjat kaikille.

Toiminnan riskejä on määritelty tarkemmin yhtiön riskienhallintakortissa.

Tavoite	**Mittari**	**Toteuma 2019**	**Tavoitetaso 2020**	**Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020**	**Tila**
Nettotulos	Eur	N/A	100000	641476	Toteutuu täysin
Opiskelijavuodet	kpl	N/A	800	477	Toteutuu osittain
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	N/A	55	61	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute (amispalaute)	nps-indeksi	N/A	50	Tietoa ei saatavilla	Ei tietoa
Henkilöstön tyytyväisyys	nps-indeksi	N/A	55	Tietoa ei saatavilla	Toteutuu täysin

A-Tulkkaus Oy

Vantaan, Helsingin, Espoon ja Keravan kaupunkien sekä HUS-kuntayhtymän omistama A-Tulkkaus Oy tuottaa in house -yhtiönä laadukkaita tulkkaus- ja käännöspalveluita omistaja-asiakkailleen.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Omistajat Vantaan johdolla käynnistivät alkuvuonna 2020 yritysjärjestelyihin liittyvät selvitykset. Yhtiölle valittiin tilapäisen kokoaikaisen toimitusjohtaja ajalle 1.3.-31.12.2020.

Koronaviruspandemia iski voimalla yhtiön toimintaan maaliskuun puolivälin aikoihin. Maaliskuun puolesta välistä alkaen muutettiin jo tilauskirjoissa olevat kaikki lähitulkkaustilaukset (myyntihinnalta kalliimpi myyntituote) etätulkkaukseksi (myyntituotteena myydään halvemmalla hinnalla ja pienemmissä myyntiyksiköissä). Silloin yhtiön lähitulkkauspalvelujen myynti uusissa tilauksissa loppui kokonaan.

Toukokuussa konsernijaosto kehotti henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualuetta valmistelemaan yhtiön omistuksesta luopumista.

Tuloskehitys ja investoinnit

Avainluvut, 1000 euroa	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	6 933	7 982
Liikevoitto	463	402
Tilikauden tulos	370	321
Taseen loppusumma	-	2 982
Henkilöstön lkm	23	22
Bruttoinvestoinnit	-	121
Quick ratio	-	2,30
Omavaraisuusaste	-	57,76 %

Etätulkkauksen määrän voimakas kasvu on koronan myötä noussut ilmiö, joten kokemukset sen taloudellisista vaikutuksista on vielä vähäistä. Ennusteet ovat epävarmoja myös siksi, että koronatilanteen muuttuessa voivat myös tulkkausmuotojen painopiste ja tilausmäärät vaihdella. Toimitusjohtaja esitti hallituksen kokouksessa keväällä suunnitelman, miten yhtiö voi vastata muuttuneisiin olosuhteisiin.

Omistajuusselvityksen vuoksi yhtiö ei ole voinut toteuttaa mitään suunniteltuja muutoksia eikä suunnitella investointeja.

Tulkkaustuntien myynnin pienentyminen 1.1.-31.8.2020 verrattuna viime vuoden saman ajanjakson myyntilukuihin sekä vuoden 2020 ennustettu etätulkkausten osuus 72 % vaikuttavat tuloskehitykseen seuraavasti:

Vaikutus liikevaihtoennusteeseen: Etätulkkauksen painotus näkyy osittain liikevaihdossa, mutta puhutaan karkeasti alle 100 000 euron/kk vaikutuksesta liikevaihtoon yhtiön omasta tulkkaustoiminnan laskutuksesta. Liikevaihtoennuste vuoden 2020 osalta on tällä hetkellä noin 7 milj. ja tulosennuste on noin 300 000 €.

Vaikutus kuluihin: Ostettujen tulkkauspalveluiden määrä kasvanut (Tulkan pikatulkkaukset) kuluja lisäävästi (vastaavasti kasvattaa myös yhtiön liikevaihtoa). Freelancepalkkiot pienenevät samassa suhteessa kuin liikevaihto. Yhtiö on myös paremmin pystynyt järjestämään tulkkauksia tulkeille, joten tasauksien myötä on tulkkauksia saatu eri hintaisille tulkeille ja saavutettu säästöä palkoissa. Myös etätulkkauksen, kuukausipalkkaisten palkkojen ja puhelinkulujen osalta tulee tänä vuonna merkittäviä säästöjä.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Toiminnan riskeistä vakavimmat liittyvät koronaviruspandemian mahdollisen toisen aallon aiheuttamaan tulkkaustilausten vähenemiseen edelleen kevään verrattuna ja tilausten toteuttamiseen pelkästään etätulkkauksena. Nämä riskit kuuluvat strategisten riskien luokkaan ja niiden suuruus on varsin korkea. Nämä riskit toteutuessa tarvitaan nopeat hallintatoimenpiteet mm.: etätulkkauksen kehittäminen, tulkkaushinnaston päivittäminen erityisesti etätulkkausten osalta, freelancertulkkien työsopimusten päivittäminen etätulkkausten osalta, toimistohenkilökunnan työtehtävien uudelleenorganisointi, toimistohenkilökunnan etätyön kehittäminen ja toimitilojen uudelleen järjestäminen. Jos toimenpiteisiin ei ryhdytä ajoissa seuraamukset ovat varsin vahingollisia yhtiön toiminnalle.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tila
tulkkauskertojen määrä kasvaa **10,00 %**	Tulkkauskerrat	93 981	103 379	56 172 kpl	Ei toteudu lainkaan
Kilpailutettujen palvelujen myynti väh. 200 000 €	Myyntitulot	173 324,10 €	200 000 €	98 000 €	Toteutuu osittain
tulkkauspalvelun saatavuus paranee **3,00 %**	Tilausten toteuttaminen	93 %	96 %	97,23 %	Toteutuu täysin
asiakastyytyväisyys asteikolla **1–4**	Asiakkaiden tyytyväisyys	3,10	3,10	Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan loka-marraskuussa 2020	Ei tietoa
etätulkkauskertojen määrät kasvavat **10,00 %**	Etätulkkauskerrat	25145	26402	53 939 kpl	Toteutuu täysin
Tulkkien ja kääntäjien palautekyselyn yleisarvosana on 4 asteikossa 1–5	Tulkkien ja kääntäjien tyytyväisyys	3.27 asteikossa 0–4	1–5 asteikossa tavoitteena on 4	Tulkkien ja kääntäjien palautekysely toteutetaan loka-marraskuussa 2020	Ei tietoa

Vantaan Työterveys Oy

Vantaan Työterveys Oy on työterveyspalveluita tuottava kaupungin kokonaan omistama yhtiö, joka toimii keskeisillä paikoilla neljässä toimipisteessä pääkaupunkiseudulla: Pasilassa Helsingissä, Tapiolassa Espoossa, ja Tikkurilassa ja Myyrmäessä Vantaalla.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

AITO Työterveyden asiakkaana on Vantaan kaupungin henkilöstön lisäksi pääkaupunkiseudun kuntien (Helsinki, Vantaa, Espoo, Kauniainen ja Kerava) yrittäjiä ja organisaatioita 4600. Palvelemme noin 35 000 asiakasta kolmesta toimipisteestä Tikkurilasta, Pasilasta ja Tapiolasta sekä etävastaanotoilla. Toimintamme pääpainopiste on lakisääteisessä ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa. Pasilan toimipisteessämme toimii lisäksi merimiesterveyskeskus.

Vuoden 2020 pääpainopiste on ollut yhtiöityminen ja perusasioiden kuntoon laitto sekä pandemian mukana tuomista haasteista selviäminen.

Tammikuussa avasimme uuden toimipisteen Tikkurilan Väritehtaankadulle ja toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin ja asiakkaat ovat löytäneet toimipisteen. Suljimme Myyrmäen toimipisteen sekä Tikkurilan vanhan toimipisteen. Asiakasmenetykset muutoksen johdosta ovat olleet maltillisia.

Uusien toimialojen ja asiakkuuksien haltuunottoon on panostettu ja toiminta on saatu hyvin käyntiin. Keravan yritystyöterveyshuollon toteuttaminen siirtyi AITO Työterveyden vastuulle 1.7.2020 ja Keravan yritysten haltuunotto on käynnistynyt.

Lisäksi katse on ollut myös paljon yhtiön sisäisissä prosesseissa ja palvelukehityksessä. Kevään 2020 aikana on otettu käyttöön sähköinen verkkolaskutus ja automatisoitu asiakkaaksituloprosessi. Tämä on nopeuttanut uuden asiakkaan asiakkaaksituloa huomattavasti, asiakkaaksi pääsee 1–3 vrk:n sisällä. Yhtiön digikehitystä jatketaan myös päättäjäasiakkaan extranet palvelun kehittämisellä varmistaen nykyaikaiset asioinnin kanavat asiakkaille sekä henkilöstölle.

Ammatinharjoittajatoiminta on käynnistynyt hyvin ja yhtiössä työskentelee nyt 5 ammatinharjoittajaa.

Yhtiö uusi arvostetun laatusertifikaatin 9001/2015 kolmeksi vuodeksi yhtiölle. Yhtiön sisäistä toiminnanohjausta tulee edelleen kehittää ketterämmäksi ja sujuvammaksi auditoinnissa nousseiden teemojen mukaisesti mm. perehdytysohjelman kehittäminen.

Johtamisen kehittäminen valmentavaan johtajuuteen ja yrityskulttuurin edelleen kehittäminen osallistavampaan suuntaan. Koko johtoryhmä osallistuu 2020–2021 Tomuta valmennukseen kolmen muun Vantaa konserniin kuuluvan yhtiön johtoryhmien kanssa.

Syksyn 2020 merkittävimmät tapahtumat ja toiminta on yhtiön tulevaisuuden (vuodesta 2022 eteenpäin) valmistelu ja suunnittelu. Lisäksi syksyn aikana lisäämme palveluihin työfysioterapeuttien suoravastaanoton, laajennamme aukioloaikoja ja tuomme lisää myös ennaltaehkäiseviä psykologin palveluita valikoimaan.

Vuodelle 2021 on tärkeää saada nykyaikaisemmat etäpalvelut käyttöön. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta aloittaa yhtiönä uutta liiketoimintaa työttömien terveyspalveluiden osalta.

Tuloskehitys ja investoinnit

Avainluvut, 1000 euroa	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	7563	3310
Liikevoitto	100	107
Tilikauden tulos	80	85
Taseen loppusumma	2364	2346
Henkilöstön lkm	68	68
Bruttoinvestoinnit	266	32
Quick ratio	1,93	1,93
Omavaraisuusaste	53,5 %	50,5 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	0	0

1–8/2020 tulos on +6 809 euroa. Ennuste 2020 vs. budjetti 2020; ennuste korjattiin huhtikuussa, johtuen pandemian aiheuttamien muutoksien talousvaikutuksista ja epävarmuudesta. Ennustetta ei ole nähty tarpeelliseksi tarkistaa uudelleen elokuussa, vaan huhtikuussa asetettu tavoite näyttää mahdolliselta saavuttaa. Palveluostot ja henkilöstömenot alittivat budjetin. Erityisesti menopuolta pyrittiin hillitsemään.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Pandemian mukanaan tuomat taloudelliset ja toiminnalliset haasteet ja riskit. Henkilöstön työkykyisyyden varmistaminen tärkeässä roolissa. Palveluiden muokkaaminen ketterästi vastaamaan asiakastarvetta. Riskinä on ennaltaehkäisevän työn vähentyminen, toiminnan keskittyminen pandemian hoitoon. Tämä tuo riskin markkinoilla olevan liikevaihdon kasvamisesta yli 10 %. Pienyritysten taloudelliset haasteet näkyvät jonkin verran maksuvaikeuksien lisääntymisenä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tila
Voitollinen tulos vuosille 2020–2021 (1.1.2022 alkaen yhtiön rakenne tulee muuttumaan lakisääteisistä velvoitteista johtuen)	eur	85 t€	Positiivinen tulos	Kumulatiivinen tulos korjatun ennusteen mukainen ja positiivinen tulos mahdollista saavuttaa. Toimenpiteet syksyn osalta käsitelty hallituksessa.	Toteutuu osittain
Tehokkuuden parantaminen asiakkaaksi tulossa	sopimuksen syntyminen viikoissa		2 viikkoa	Asiakkaaksituloprosessia digitalisoitu sekä osittain automatisoitu ja asiakkaaksitulo nopeutunut. Keskimäärin 3 vuorokaudessa asiakkaaksitulo. Pystyimme päivittämään asiakaslupauksen, että meille pääsee viikossa asiakkaaksi.	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys (Päättäjä)	skaala 1–5		3,8 (1–5)	Mittaus 11/2020, Työterveyslaitoksen yritysavain kysely suunnataan päättäjille.	Ei tietoa
Sairauspoissaoloprosentti	%		4,10 %	Sairauspoissaoloprosentti 1-6 /2020 1,6%, Selittyy osittain, että lomapalkka velkaa on purettu. Mahdollisesti etätyön lisääntyminen on myös vähentänyt sairauspoissaoloja.	Toteutuu täysin

Kaunialan Sairaala Oy

Kaunialan Sairaala Oy on kaupungin kokonaan omistama yhteiskunnallinen, voittoa tavoittelematon sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaja. Kaunialan Sairaala, aiemmin Kaunialan sotavammasairaala, on toiminut aiemmin sotainvalidien hoito- ja kuntoutuslaitoksena vuodesta 1946 lähtien. Sotaveteraanien lisäksi palveluja tarjotaan erityisesti Vantaan ikääntyneelle väestölle. Kaunialassa työskentelee 250 työntekijää, ja ympärivuorokautisia asiakaspaikkoja on runsaat 200.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Toinen koronavirustilanteesta merkittävästi kärsinyt konserniyhtiö oli Kaunialan Sairaala Oy. Koronavirusepidemia levisi sairaalaan ja suuri osa sairaalan vakituisesta henkilöstöstä joutui karanteeniin huhtikuussa 2020 ja merkittävää henkilökuntavajetta jouduttiin korvaamaan vuokrahenkilöstöllä. Myöskään koronaviruksen aiheuttamilta kuolemantapauksilta ei potilaiden joukossa vältytty.

Koronavirusepidemian käynnistyttyä yhtiö suunnitteli exit-strategian, johon sisältyi potilaiden hoidon järjestely osastoittain siten, että viruksen leviäminen voitiin pysäyttää. Lisäksi uusien potilaiden otto keskeytettiin ja sitä jatkettiin vasta epidemiatilanteen helpotettua karanteenitoimenpiteiden kautta.

Koska Kaunialan Sairaala Oy:n kuntoutus- ja kotipalvelutoiminta oli tauolla koronaepidemian huipun aikana, terapiahenkilöstöä siirtyi hoitotyöhön. Taloudellisia tappioita vähentääkseen yhtiö keskeytti kehittämisprojektit ja lomautti hallinto- ja terapiahenkilöstöään kuitenkin siten, etteivät lomautukset aiheuttaneet häiriöitä potilaiden hoitoon.

Tuloskehitys ja investoinnit

Avainluvut, 1000 euroa	Enn. 2020	2019
Liikevaihto	20035	19625
Liikevoitto	-290	-93
Tilikauden tulos	-290	-98
Taseen loppusumma	3300	3289
Henkilöstön lkm	295	295
Bruttoinvestoinnit	50	51
Quick ratio	0,90	1,00
Omavaraisuusaste	-6,00	3,30
Pitkäaikainen vieras pääoma	269	269
Leasingvastuut	390	474

Oman pääoman vahvistamiseksi tulorakennetta oli muutettu tilikaudelle 2020 siten, että tilikausi 2020 olisi tuottanut n. 0,5 M€ positiivisen tuloksen tappiollisten vuosien jälkeen. Koronaepidemia kuitenkin romahdutti yhtiön talouden niin, että yhtiö ei tule saattaa menettää oman pääomaan ilman pääomitusta tai muita merkittäviä taloutta tasapainottavia toimenpiteitä.

Heinäkuun tuloksen jälkeen tulosennuste 31.12.2020 -290 t€. Yhtiö ei suorita merkittäviä investointeja v. 2020.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Kuntoutuspotilaiden määrä tullee nousemaan syys-talvikaudella 2020–2021, minkä odotetaan tuottavan verrattain nopean korjautumisen taloustilanteeseen. Riskinä koronaepidemian uusi aalto, joka voi aiheuttaa uuden taloudellisen notkahduksen karanteeni- ja sairauspoissaolojen muodossa sekä potilaiden testauskulujen nousuna. Mikäli yhtiön maksuvalmius heikentyy edelleen esimerkiksi toisen koronavirusepidemian tai muun syyn vuoksi, seurauksena voi olla yhtiön maksukyvyttömyys.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tila
Tulostavoite, non-profit yhtiö	eur	-98 t€	Budjetoitu 0,5	Tulosennuste 2020 -290 t€	Ei toteudu lainkaan
Palvelutuotteiden painotusten muutos: Pitkäaikaishoito (PAH) vähenee Tehostettu palveluasuminen (TAP) lisääntyy Postakuuttikuntoutus (PAK) lisääntyy	Potilas/asukaspaikkaluku vuoden lopussa	PAH 101 TAP 27 PAK 82	PAH 65 TAP 45 PAK 100		Toteutuu osittain
Sairauspoissaolojen vähentyminen	Poissaolo % kokonaistyöajasta	N/A	6		Ei tietoa
Happy or not -indeksi	% vihreitä vastauksia	N/A	70		Ei tietoa

Vantaa
Vanda

Vantaa

Sitovat tavoitteet OVK 2/2020

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
Turvaamme talouden tasapainon							
Strateginen tavoite 1. Turvaamme talouden tasapainon							
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintamenojen kasvu-%	4,3 %	Talousarvion 2020 mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian ja talousarvion 2020 mukaiset kehittämistoimenpiteet. Koronan aiheuttamien negatiivisten talousvaikutusten lievittäminen.	Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta tilanteessa 31.8.2020 on 2,8 prosenttia. Talousarviossa 2020 ennakoitiin 3,6 prosentin vuotuista menokasvua vuoden 2019 talousarvion toteumaan nähden. Koronaepidemian aiheuttamat lisäykset toimintamenoihin tulevat aiheuttamaan talousarvion ylittymisen.	Tavoite toteutunee osittain.
1.2 Onnistunut varainhankinta ja rahoitusriskien hallinta	budjetoidut korkomenot alittuvat, korkoriski duraatiolla mitattuna (nettolainanotto enintään budjetin mukainen)	Korkomenot 2,32 milj. euroa Duraatio 1,8	Korkokulut enintään 3,1 milj. euroa Duraatio (korkoriskimittari) vähintään 0,9	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Pirjo van Nues	Nostettu alkuvuodesta 2 kiinteäkorkoista lainaa, pääomaltaan yhteensä 80 milj. euroa, molemmissa lainoissa korko koko laina-ajan 0,00 %. Loppuvuoden lainanotto tarkentuu syksyn aikana.	Duraatio selvästi yli mittarin tavoitetason ja tulee toteutumaan, korkomenoennuste kuluvalle vuodelle edelleen selvästi alle mittarin tason.	Tavoite toteutunee täysin.
1.3 Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa	Maanmyyntivoitot	38,2 milj. euroa	30 milj. euroa Lisäksi seurataan maankäytön muita tuloja maanmyyntivoittojen ohella	Hannu Penttilä	Suurimmat yksittäiset alkuvuoden kaupat ovat olleet toimitilarakennusten tontin myyminen SRV:lle Aviapoliksen suuralueelta ja asuinkerrostalotontti Leinelästä Kojamolle vapaarahoitteiseen vuokra-asumiseen. Toimitilarakennusten tontteja on vuokrattu 4 kpl yht. 235 000 €:n vuosivuokralla.	Maanmyyntivoittoja on tullut 08/2020 loppuun mennessä 9,4 M€ ja lisäksi selvittelytilillä 3,6 M€. Kaupungilla on tonttitarjontaa 30 M€:n tavoitteen saavuttamiseen. Koronaepidemia aiheuttaa epävarmuutta.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
1.4 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	Kaupungin maaomaisuus uudiskaavoituksessa (vahvistuneet kaavat)	53 %	55 %	Hannu Penttilä	Työohjelman mukaiset asemakaavat.	20 %	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
Strateginen tavoite 3. Pidämme konsernin talouden hallinnassa							
3.1 Konserniohje uudistetaan ja kaupungin omistajapolitiikka yhtiöissä /kuntayhtymissä linjataan	Konserniohje uudistettu ja omistajapolitiikan linjaukset tehty	Konsernistrategia vahvistettu 17.11.2012	Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen ja vähintään konsernijaosto on käsitellyt omistajapolitiikka -linjaukset	Kirsi-Marja Lievonen	Konserniohje ja omistajapoliittisten linjausten yleinen osa ovat hyväksytty kojassa ja kh:ssa elokuussa. Kv-käsittely 17.9.	Valmistelu etenee suunnitelman mukaan.	Tavoite toteutunee täysin.
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien							
Strateginen tavoite 4. Vahvistamme resurssiviisaasti nykyistä kaupunkirakennetta							
4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät	Kokonaispäästöt 1068 (1000 t CO2-ekv) ja asukaskohtaiset 4,7 (t CO2-ekv)	Kokonais- ja asukaskohtaiset päästöt vähenevät 7 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Hannu Penttilä	Resurssiviisauden tiekartan toteuma on koottu ympäristövastuuraporttiin (2019-2020). Raportti on esitelty ympäristölautakunnassa, kh:ssa ja kv:ssa keväällä/kesällä 2020. Merkittävin päästöihin vaikuttanut sektori on energia, jossa kaukolämmön, öljylämmityksen, sähkökulutuksen ja kulutussähkön päästöt vähenivät. Suurin yksittäinen päästöihin vaikuttava toimenpide oli Vantaan Energian vuoden 2019 alussa käyttöönotettu entisestä maakaasu- ja öljyvoimalasta muunnettu Martinlaakson biovoimala. Tämän lisäksi päästöissä oli loiva vähenemä liikenteessä (joukkoliikenne, pyöräily) ja teollisuuden ja työkoneiden päästöissä. Lisäksi vuoden aikana on jatkettu useita kehittämishankkeita, joilla selvitetään mahdollisuuksia löytää vaikuttavia keinoja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi (mm. kiertotalous). Myös tuleva yleiskaava tukee Vantaan ilmastotyötä. Kevään jälkeen on jatkettu tiekar-	Kokonaispäästöt vuoden 2019 lopussa olivat 982 (1000 t CO2-ekv) ja asukaskohtaiset 4,2 (t CO2-ekv) eli molemmat vähenivät enemmän kuin 7 %.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
					tan toimialojen toteutussuunnitelmissa tarkemmin määriteltyjä toimenpiteitä.		
	Vuoden 2020 aikana on toteutettu investoinnit joilla kaupungin omien ja tytäryhteisöjen kiinteistöjen energiankulutus laskee 2 % vuoden 2019 tasosta (investointia seuraavan 12 kk aikana)	Kaupungin omien ja tytäryhteisöjen kiinteistöjen energiankulutus 2019	Kulutustaso laskee 2 % vuodesta 2019 seurantajaksolla (12 kk investoinnin toteutuksen jälkeen)		Valaistusjärjestelmien uusiminen erikseen kartoitetuissa kohteissa.	LED-valaistuskohteissa on tehty selvitykset (6 kpl), joilla saavutetaan laskennallisesti yhteensä 331 MWh vuosittaiset sähköenergiansäästöt. Toteutuksia on tehty neljässä koulussa, kahdessa kalliosuojassa ja paloasemalla. Lisäksi aurinkosähköstä on tehty selvitys Hakunilan uimahalliin ja vuosittainen sähkönsäästö olisi luokkaa 40 - 60 MWh valittavan järjestelmän koosta riippuen. Hakunilan uimahalli on toistaiseksi suljettuna ison altaan korjausten ajan.	
	Kaupunki luopuu merkittävimmissä kohteissa öljylämmityksestä	Lämmitysöljyn käyttö 6600 MWh/a	Lämmitysöljyn käyttö tasolla 3300 MWh/12 kk investoinnista (ei realisoidu kokonaan kalenterivuoden aikana)		Lämmitysjärjestelmien uusiminen maa- tai kaukolämpöön erikseen sovituissa öljylämmityskohteissa.	Lämmitysjärjestelmien uusiminen maalämpöön käynnissä Askiston koulussa ja Maitorpan päiväkodissa. Säästövaikutuksia voidaan raportoida aikaisintaan seuraavan vuosikatsauksen yhteydessä.	
4.2 Ekologiset viheryhteydet säilyvät	Ekologiset yhteydet on huomioitu yleiskaavassa	Ekologisia yhteyksiä ei selvitetty yleiskaavassa 2007	Ekologiset yhteydet huomioitu yleiskaavassa 2020	Hannu Penttilä	Ekologiset runkoyhteydet on määritelty yleiskaavaehdotuksessa, joka oli nähtävillä 22.4.-18.6.	Mittarin toteutuminen on kiinni yleiskaavan vahvistumisesta loppuvuodesta 2020. Yleiskaava etenee aikataulun mukaisesti.	Tavoite toteutunee täysin.
4.3 Joukkoliikenteen käyttö kasvaa	Kasvu vähintään 3 %	129 684 nousua arkivuorokaudessa	133 600 nousua arkivuorokaudessa	Hannu Penttilä	Joukkoliikenteen olosuhteiden kehittäminen ja jl-palvelun mahdollisuuksien edistäminen. Kaupunkirakenteen tiivistämisen mahdollistaminen. Ojangon varikko. Länsi-Vantaan linjasto-	Joukkoliikenteen matkustajamäärän kehitystä ei voi raportoida kesken kauden. Koronatilanne on vaikuttanut käyttäjämääriin rajusti eikä käyttö tule palautumaan vuoden 2020 aikana normaaliin.	Tavoite ei toteutune lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
					suunnitelma valmistunut. Luhtitien suunnittelu etenee. Runkolinjan 39 toteutussuunnittelu alkanut.		
4.4 Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa	Pyöräilyn määrä kasvaa 3 % vuodessa	Pyöräilyindeksi * = 1000 (*pyöräilyindeksi kuvaa pyöräilymäärän kehitystä ja se määritetään laskentapisteiden perusteella)	Pyöräilyindeksi =1030	Hannu Penttilä	Pyöräilyä edistetään jatkuvana työnä kehittämällä pyöräteitä, pyörien pysäköintiä, laatukäytävien toteutuksia ja kaupunkipyöräjärjestelmällä.	Pyöräilyn kehitystä ei voi raportoida kesken kauden.	Tavoite toteutunee täysin.
4.5 Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	Valtuuston talousarviopäätös Vantaan ratikan yleissuunnitelman laatimisesta	Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu on käynnistynyt ja toteutusorganisaatiot päätetty	Hannu Penttilä	Isojen katu- ja rakennussuunnitelmien kilpailutukset käynnistyivät kesä-elokuussa 2020. Ratikan tiedottaja, arkkitehti, suunnittelupäällikkö, projektipäällikkö ja hankejohtaja on rekrytoitu.	Kaikkien osa-alueiden suunnittelua valmistellaan ja ensi syksynä alkaa varsinaisten katu- ja muiden tekniikkalajien suunnittelu. Tällä hetkellä itäosan katusuunnitelman ja erityisasiantuntijoiden puitejärjestelyn kilpailutukset ovat käynnissä.	Tavoite toteutunee täysin.
Strateginen tavoite 5. Hyödynnämme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet							
5.1 Asuntokaavoitus painottuu asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle	Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikennevyöhykkeellä	70 %	80 %	Hannu Penttilä	Työohjelman mukaiset asemakaavat.	98 %	Tavoite toteutunee täysin.
Strateginen tavoite 6. Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä							
6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu	Toteutamme Helsingin seudulla sovitun asuntotuotannon määrän ottaen huomioon perheasuntojen tarve (MAL-tavoitteet tarkentuvat laadittavan sopimuksen mukaisiksi)	2400 asuntoa, 265 000 kem2 / MAL toteutumat: valmistuneita asuntoja 4533, 170 536 kem2	Valmistuneita asuntoja 2 640 asuntoa vuodessa ja uutta asuntokerrosalaa 240 000 kem2 vuodessa	Hannu Penttilä	Uuden MAL-sopimuksen neuvottelutulos saavutettiin 2.6.2020. Vantaan uudeksi asuntotuotantotavoitteeksi tulee 2 640 asuntoa vuosittain, josta 20 % eli 528 tulee olla valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja. Vuonna 2020 valmistuu kuitenkin vain 7 pitkän korkotuen vuokra-asuntoa, joten valtion tukemassa tuotannossa ei päästä tavoitteeseen.	Hyväksyttyä uutta asumisen kerrosalaa 81263 k-m². 1.1. - 31.8.2020 välisenä aikana on valmistunut 1778 asuntoa asuinrakennuksiin.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa							
Strateginen tavoite 7. Kaupungin työllisyystilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla							
7.1 Työttömyys Vantaalla laskee	Vantaan työttömyysaste (%)	8,7 %	8,0 %	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Jaakko Niinistö	Henkilökohtainen yksilö- ja ryhmäohjaus siirtyivät poikkeusolojen ajaksi etäohjaukseksi. Asiakasvirtauma TE-palveluista työllisyyspalveluihin heikentyi koronatilanteen vuoksi vaikuttaen palveluiden käyttöasteeseen. Asiakasohjaus on parantumaan päin.	Mittarin tilanne 08/20: 16,8 % Huom. Lomautettujen määrä Vantaalla kasvanut vuoden takaiseen verrattuna yli 800 %.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
	Ulkomaalaisten työttömyysaste (%)	20,9 %	19,4 %		Ks edellä. Lisäksi Osaamiskeskuksen toimintoja vakinaistettu ja laajennettu vuoden 2020 aikana.	33,5 % (07/2020)	
	Pitkäaikaistyöttömien määrä (yli 12 kk työttömänä)	2381	alle 2100		Ks. edellä.	3108 (07/2020)	
	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	1163	alle 910		Ohjaamo-palvelut mukautettiin koronan takia osittain etäpalveluiksi. Ohjaamossa käynnistetty uusia palveluita.	2947 (07/2020)	
7.2 Kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktivointitoimenpiteissä olevien määrä nousee	TYP:n (Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) asiakkaista aktiivitoimenpiteissä (%)	31,7 %	35,0 %	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Jaakko Niinistö	TYP kehittänyt uusia alkuvaiheen palveluita tehostamaan palveluihin ohjausta.	32,3 % (06/2020)	Tavoite ei toteutune lainkaan.
	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä (N)	1761	2000		Asiakasohjauksen parantaminen. Valtioneuvoston päätöksellä kuntouttava työtoiminta suljettiin poikkeustilan ajaksi, asiakasmäärä romahti koronan takia.	1139 (08/2020)	
Strateginen tavoite 9. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita							

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritysympäristö	Yritysten ja työpaikkojen määrällinen kehitys	Yrityksiä: 11 998 (2018) Kansainvälisiä yrityksiä: 675 (2016) Työpaikkoja: 110 784 (2016)	Yritysten ja työpaikkojen lukumäärän kasvu 1,5 %	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Jaakko Niinistö	Vantaan yritysklustereiden kehittäminen, Kasvun ekosysteemit -projektin toimenopiteet kasvuyritysten palveluiden kehittämiseksi, sijoittumispalveluiden kehittäminen ja toteutus, yritysneuvonnan resursoinnin varmistaminen, kansainvälisten osaajien yritystoiminnan ja työllistymisen tukeminen. Kv-yritysten määrän tilastointia uudistetaan.	Raportointi on mahdollista vasta vuoden lopussa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
9.2 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät	Alueiden tontinluovutuksien määrä ja esirakentamisen tilanne	Vehkalan itäpuoli on esirakennettu. Aviapoliksen ja Vehkalan tontinluovutus on käynnistynyt ja ensimmäiset yritykset ovat aloittaneet toimintansa Vehkalan alueella. (v. 2018 loppu)	Vehkalasta ja Aviapoliksesta luovutetaan vähintään 4 tonttia rakentamiseen. Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis	Hannu Penttilä	Vehkalassa on vuokrattu yritystontti SPR Veripalvelun käyttöön. Aviapoliksen suuralueelta on luovutettu toimitilarakennusten tontti SRV:lle. Aviapoliksen alueella on meneillään usean yritystontin hankekaavoitus.	Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis.	Tavoite toteutunee osittain.
Strateginen tavoite 10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina							
10.1 Suurten tapahtumien määrä pysyy vähintään nykytasolla	Tapahtumien määrä	28, kulttuuri 27, liikunta	30-32, kulttuuri 30, liikunta	Riikka Åstrand	Suurten tapahtumien määrä on vähentynyt, koska koronaepidemian vuoksi niitä ei ole voitu järjestää suunnitelmien mukaisesti.	Kulttuuri: 5 kpl, liikunta: 6 kpl toteutunut. Koronaepidemian vuoksi tapahtumia on peruuntunut tai siirtynyt.	Tavoite toteutunee osittain.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia							
Strateginen tavoite 12. Hyvinvointierot vähenevät							
12.1 Tasoitetaan hyvinvointieroja ottamalla resurssien jakoperusteissa vahvemmin huomioon palvelujen käyttäjien erityiset tarpeet	Toimialatasoinen tarveperusteisen resursoinnin malli (kasvatus ja oppiminen)	Toimialatasoista mallia ei ole	Mallin luominen on käynnistetty	Katri Kalske	Mallin luominen käynnistyy syksyn aikana.	Mallin luominen käynnistyy syksyn aikana.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
12.2. Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi	Toteutetut kehittämistoimenpiteet Kiusaamisen raportoitu taso arvioidaan kouluterveyskyselyiden ja Kuntakympin avulla	Nykyiset toimenpiteet	Lisätään ja tehostetaan kehittämistoimenpiteitä ja toimintaohjeita	Katri Kalske	Varhaiskasvatuksessa kiusaamista ehkäisevät kehittämistoimenpiteet kirjataan toimintayksikön ja lapsiryhmien toimintasuunnitelmiin. Perusopetuksen koulujen lukuvuoden 2020 - 2021 lukuvuosisuunnitelmia laadittaessa kaikki koulut ovat sitoutuneet edistämään jotain sosiaalisten ja tunnetaitojen ohjelmaa tai menetelmää, millä ennaltaehkäistään kiusaamista. Kaikilla kouluilla on suunnitelma ja toimintamallit kiusaamiseen puuttumiseksi. Toisen asteen oppilaitoksissa on käsitelty kouluterveyskyselyn tuloksia ja laadittu niiden pohjalta toimenpidesuunnitelmia. Variassa on toteutettu kiusaamiskysely. Ruotsinkielisissä palveluissa sekä yksiköissä että yhteisesti rehtorikokouksissa on käsitelty kouluterveyskyselyn tuloksia ja toimintaa on kehitetty.	Varhaiskasvatuksessa arviointi tehdään 2020 syystoimintakaudella. Perusopetuksessa koulujen lukuvuoden 2020 - 2021 lukuvuosisuunnitelmia laadittaessa kaikki koulut ovat sitoutuneet edistämään jotain sosiaalisten ja tunnetaitojen ohjelmaa tai menetelmää, millä ennaltaehkäistään kiusaamista. Toisen asteen koulutuksessa valittuja toimenpiteitä kehitetään lukuvuonna 2020 - 2021. Ruotsinkielisissä palveluissa toimintaa suunnitellaan ja kehitetään edelleen alkavana lukuvuonna. Seuraava kouluterveyskysely järjestetään keväällä 2021. Kunta10-kysely syksyllä.	Tavoite toteutunee täysin.
12.3 Lastensuojeluilmoituksen jälkeisellä nopeasti tarjottavalla tuella saadaan vähennettyä huostaanottojen määrää	Huostaanottojen tarve vähenee	Vuoden aikana huostaanotettu 0,20 % Vantaan 0-17 -vuotiaista	Huostaanotettu vähemmän kuin 0,20 % Vantaan 0-17 -vuotiaista	Timo Aronkytö	Toimintamallia sosiaalihuoltolain mukaisen tuen tarpeen ja lastensuojeluilmoitusten vastaanottamiseksi sekä ensiarvion nopeaksi ja kattavaksi tekemiseksi on kehitetty hyvin tuloksin.	Tammi-kesäkuussa 2020 huostaanottoja on tehty 49, mikä on 6 vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana.	Tavoite toteutunee osittain.
12.4 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona	Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotihoidon turvin asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa	93,1 %	93,4 %	Timo Aronkytö	Vanhus- ja vammaispalveluissa on mm. päivitetty kotiutumisprosessi sairaalasta kotiin. Kotihoidon oman toiminnan ja kotikuntoutuksen kesken on työstetty asiakkaan toimintakyvyn tukemisen toimintamalli. Etä-	93,2 % (heinäkuu 2020)	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
					kuntoutusta on toteutettu suunnitelmallisesti yksilö- ja ryhmäohjauksin. Osana Myönteisen erityiskohtelun kehittämisohjelmaa. kehitetään etsivän vanhustyön vantaalainen malli. Pandemian johdosta soitettiin ei-palvelujen piirissä oleville yli 85-vuotiaille vantaalaisille; tavoitteena oli antaa tietoa toiminnasta poikkeusoloissa sekä tarjota neuvontaa ja ohjausta.		
12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman v. 2020 toimenpiteiden toteuttaminen	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2019 - 2021 hyväksyttiin kh:ssa 17.12.2018	Suunnitellut toimenpiteet vuodelle 2020 toteutettu	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Riikka Åstrand	Kaupunkikulttuuri: Tempo-orkesteritoiminta, Korson ja Mikkolan asukastilat, yhteisötyöntekijän työpanos. Tukipalvelut rikosasioissa. Varian ja yläkoulujen erityisnuorisotyö. Suomen kielen opetus pitkäaikaistyöttömille valmennustaloilla. Mikkolan osallistava tukeminen. Varhaiskasvatuksen kuraattorit. Osallisuuskoordinaattorin palkkaus. Osallistuva budjetointi. Tehostettu kesäkunnossapito. Moniku-mallin luominen Vantaalle. Lapsiperheiden kotipalvelu. Yksinäiset vanhukset Vantaalla. Suun terveydenhuolto asiakastapahtumissa. Lisäksi: Hakunilan yhteisötalo.	Tempo-orkesteritoiminta jatkui kouluissa, aikuisten Tempo-orkesteri aloitti 19.8. Rikosuhripäivystys, Varian erityistyöntekijät toimineet etänä. Kesällä mm. YTO-leiri (yrityskasvatustoiminta), johon osallistui 200 opiskelijaa, pop-up jalkautumiset, kesäpelit, digitaalinen nuorisotyö, yksilöllinen tuki. Yläkoulujen erityisnuorisotyö: Erityisnuorisotyöntekijät kesällä mukana alueellisessa nuorisotyössä. Koulujen alettua erityisnuorisotyöntekijät palasivat kouluihin. Mikkolan tukeminen, varhaiskasvatuksen kuraattorit: Osittain etänä. Syksyn alettua työntekijät jalkautuneet päiväkoteihin. Osallisuuskoordinaattorit ovat toimineet etäyhteyksin. Asukastilat suljettu. Opetus pitkäaikaistyöttömille kesällä etänä, jatkunut 3.8. Osallistuva budjetointi etenee suunnitellusti. Tehos-	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
						tettu kesäkunnossapito kesäkaudella etenee normaalisti. Moniku-malli, lapsiperheiden kotipalvelu ja yksinäiset vanhukset: siirtyy. Suun terveydenhuolto: Työntekijä rekrytoitu, toiminta edennyt suunnitellusti. Hakunilan yhteisötalo avattu uudelleen 1.6. Kesäruokailu toteutettiin viidessä kohteessa.	
12.6 Asunnottomuus vähenee	Asunnottomien määrä: nuoret, naiset ja miehet, maahanmuuttajataustaiset, pitkäaikaisasunnottomat	Asunnottomien määrä 11/2018 yhteensä: 246, joista: nuoria: 32 naisia: 50 miehiä: 196 maahanmuuttajia: 47 pitkäaikaisasunnottomia: 32	Asunnottomien määrä vähentynyt kaikissa mitattavissa ryhmissä	Timo Aronkytö ja Hannu Penttilä, raportointivastuu: Timo Aronkytö	Vantaa on hakenut valtionavustusta asunnottomuuden ehkäisemisen ja vähentämisen hankkeen toteuttamiseksi. Hankkeen tavoitteena on mm. ennaltaehkäistä asunnottomuutta asumisneuvonnalla ja ohjauksella sekä kehittää uusia jalkautuvia työmuotoja. Toimialan käytössä olevien asuntojen vuokrausta tehostetaan ja vuoden 2020 alusta on perustettu tilakeskuksen ja soten yhteinen vuokraustyöryhmä. Yhteistyötä yksityisten vuokranantajien kanssa on jatkettu.	Asunnottomien määrä 11/2019 yhteensä: 272, joista: nuoria: 28 naisia: 106 miehiä: 166 maahanmuuttajia: 107 pitkäaikaisasunnottomia: 14 (Lähde: ARA) Tiedot päivittyvät 11/2020.	Tavoite toteutunee osittain.
12.7 Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee	Keskeyttäneiden määrän vähentyminen	Keskeyttäneiden määrä 606 henkeä, keskeyttämisprosentti noin 18	Keskeyttämisten määrän vähentyminen 25 prosentilla, noin 150 opiskelijalla	Katri Kalske	Keskeyttämisestä kohtaamiseen -hanke jatkuu. Opettajia on koulutettu yhteistyöhön ja opiskelijoiden tukemiseen. Tekoälyyn perustuvaa mobiilisovellusta on suunniteltu yhteistyössä Klash-haasteen voittajan kanssa.	Keskeyttäneiden määrä on ajalla 1.1.-31.8.2020 yhteensä 290 henkilöä. Määrä on pienempi kuin vastaavana aikana vuonna 2019 (319). Keskeyttämisprosentti on ajalla 1.1.-31.8.2020 9,62 %.	Tavoite toteutunee osittain.
Strateginen tavoite 13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten							
13.1 Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan	Kotoutumissuunnitelmat laaditaan perheille ja työvoiman ulkopuolella oleville	Maahanmuuttajapalveluissa seurataan vuoden 2019 aikana oleskeluluvan	Tavoitetaso: - osallistunut suomen kielen koulutukseen: 92 %	Timo Aronkytö, Jaakko Niinistö ja Katri Kalske	Maahanmuuttajapalvelut on tehnyt tiivistä yhteistyötä TE-toimiston kanssa sekä yksilötasolla	Yhteensä 286 seurannassa olleesta vuonna 2019 asiakkaaksi tulleesta työikäisestä	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
	viipymättä ja arvioidaan vuosittain.	saaneiden ja kotouttamispalvelujen piiriin tulleiden uusien työikäisten asiakkaiden osalta: - osallistunut suomen kielen koulutukseen - oma vuokrasopimus - työllistyminen Lähtötasoa ei käytettävissä v. 2019	- oma vuokrasopimus: 91 % - työllistyminen: 5 % kaikki, 4 % naiset		että yhteistyötapaamisilla. Yhteistyömuotoja mm. jälkihuoltonuorten osalta on kehitetty. Koronatilanne on supistanut maahanmuuttajien työmahdollisuuksia entisestään.	asiakkaasta (naisia 116, miehiä 70): - 74 % (211) on osallistunut suomen kielen kurssille - 80 % (226) asuu omassa asunnossa - 13 % (36) on työllistynyt (naisista noin 6 %/7 henkilöä, miehistä 17 %/29 henkilöä).	
	Toimintamallit, joilla edistetään kotona olevien maahanmuuttajavanhempien suomen- tai ruotsinkielen oppimista	Kahdeksan Kotva-ryhmää ja Vanhemmat mukaan -hankkeessa mukana kaksi koulua	Kotva-ryhmien määrää lisätään kahdella (yht. 12 ryhmää). Mitataan myös osallistujien määrää. Vanhemmat mukaan -hankkeeseen mukaan kaksi uutta koulua (yht. 4 koulua)		Varhaiskasvatuksessa valmistellaan yhden uuden Kotva-ryhmän aloittamista. Perusopetus ja toisen asteen koulutus: saatu rahoitus Äidit mukana ja Vanhemmat mukaan kouluun -hankkeiden toimintamallien vakiinnuttamiseksi. Ruotsinkielisen palvelualueen toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.	Varhaiskasvatuksessa yksi uusi ryhmä käynnistyy syksyllä ja osallistujien määrä raportoitavissa myöhemmin syksyllä. Perusopetus ja toisen asteen koulutus: Toiminta jatkuu viidellä perusopetuksen koululla. Toimintaa kehitetään osaamiskeskuksen ja Careerian yhteistyönä syksystä 2020 lähtien.	
Strateginen tavoite 15. Kaupungin tilojen sisäilmatilanne paranee							
15.1 Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa	Kohdekohtainen riskinarviointi (oirekysely, olosuhdemittaus ja rakennusteknikon arvio)	Oirekyselyn 2018 mukainen riskinarvioluokitus	Sisäilmaselvitykset ja niiden edellyttämät välittömät korjaustoimenpiteet tehty suurien ja merkittävien haittojen kohteissa	Hannu Penttilä	Toimenpiteitä on tehty kaikissa 36:ssa oirekyselyn luokittelemassa ongelmallisimmassa kohteessa. Jatkoselvitykset ovat olleet ensisijaisesti tarkempia kohdekohtaisia tutkimuksia.	Välittömät korjaustoimet ja kohdekohtaiset sisäilmatutkimukset tehty kuluvan vuoden aikana. Oirekyselyjen valmistelu aloitettu.	Tavoite toteutunee täysin.
Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä							
Strateginen tavoite 16. Vantaan palvelut ovat laadukkaita, kustannustehokkaita ja vastaavat asukkaiden tarpeisiin							
16.1 Yksilölliset ja tarvelähtöiset opintopolut käytössä	Rakenne ja prosessit on kuvattu	Siirtymiä esiopetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksesta toiselle asteelle ei ole tarkasteltu riittävästi	Siirtymien tarkastelu ja johtopäätökset tiedolla johtamisen ja palvelumuotoilun keinoin tehty	Katri Kalske	Nimetty kasvatuksen ja oppimisen toimialan yhteinen opintopolut ja ohjaus -kehittämisryhmä.	Työryhmä aloittaa toiminnan elokuussa 2020.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
16.2 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu	Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk)	27 vrk (potilaat joilla omalääkäri)	14 vrk (mitataan jatkossa myös potilailta, joilla ei omalääkäriä)	Timo Aronkytö	COVID-19-pandemian aiheuttaman poikkeustilanteen takia merkittävä osa lääkärin kiireettömistä vastaanotoista on huhti-kesäkuussa hoidettu puhelinkontaktein ja videovastaanotoilla. Tällä tavoin saatiin palvelu tuotettua potilasturvallisesti (tartuntatautiriski). Puhelinpalveluissa otettiin käyttöön kolme eri linjaa: korona, kiireellinen ja kiireetön. Hengitystieoireita potevat ovat päässeet viiveettä hoitoon Martinlaakson terveysasemalle, joka muutettiin infektioasemaksi.	COVID-19-pandemian aiheuttaman poikkeustilanteen takia merkittävä osa lääkärin kiireettömistä vastaanotoista on huhti-kesäkuussa hoidettu puhelinkontaktein ja videovastaanotoilla. Tietoteknisistä syistä T3 aikaa ei pystytä näiltä vastaanottotyypeiltä raportoimaan.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
16.3 IT-ulkoistus tuottaa lisäarvoa kaupungille ja laadukkaampaa palvelua toimialojen käyttäjille	Asiakastyytyväisyys tietohallinnon palveluihin (toimialojen saaman palvelun laatu) Tietohallinnon oma arvio tilaajan näkökulmasta	Toimialan tyytyväisyys tietohallinnon palveluiden laatuun oli 2,8 (asteikolla 1-4)	2,9	Kirsi-Marja Lievonen	Asiakasyhteistyön ja kehityksen rooleja ja prosesseja uudistetaan. Integraattorihankinnan mukaisten toimitusprojektien toteutus.	Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan vuoden loppupuolella.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
Johdamme uudistuen ja osallistuen							
Strateginen tavoite 19. Johtaminen uudistuu muutoksissa							
19.1 Tikkurilan toimitilahanke etenee	Hanke edistyy suunnitelmien mukaisesti	Hankesuunnitelma on hyväksytty. Rakennuttajakonsultti on hankittu. Asemakaavaluonnos on tekeillä	Kielotie 13:n vanha toimitalo on purettu, uuden toimitalon toteutuskilpailu on ratkaistu ja toteuttaja on valittu. Asemakaavamuutosehdotus on hyväksytty	Hannu Penttilä	Kielotie 13:n vanhan toimitalon purkaminen on valmistunut. Uuden toimitalon toteutuskilpailu on käynnissä. Asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä.	Hankinta ei ratkea kuluvan vuoden aikana.	Tavoite toteutunee osittain.
19.2 Hallittu Uusi Vantaa organisaatiomuutos	Uudet toimialat ja palvelualueet ovat käynnistäneet toimintansa hallitusti ja asetetussa aikataulussa	Valmisteluorganisaatio toiminnassa ja linjaukset toimialarakenteeseen päätetty kaupunginhallituksessa	Uusien toimialojen ja palvelualueiden johtamisjärjestelmät ja johtamisen prosessit kuvattu ja toiminnassa. Uudistukseen liittyvät tilaratkaisut linjattu. 1.6.2021 aloittavaan	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen ja Hanna Ormio	Toimialoilla johtamisjärjestelmän rakentamista ja muutosta on tuettu erilaisilla kehittämisprosesseilla ja työpajoilla Uusi Vantaa -tukimallin mukaisesti alkuvuodesta. Poikkeustilanne	Palvelualueet ovat käynnistäneet toimintansa.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
			uuteen toimielinrakenteeseen liittyvät muutokset viranhaltijaorganisaatiossa valmisteltu		keskeytti lähitapaamiset. Syksyksi on tulossa työpajoja.		
Strateginen tavoite 20. Henkilöstön voimavarat vahvistuvat							
20.1 Henkilöstön itsensäjohtamistaidot kasvavat ja esimiesten valmentavan johtamisen taidot kehittyvät	Kunta 10: työyhteisötaidot /tavoitteellisuus	3,91	3,95	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Kunta 10 toteutuu syyskuulla.	Ks. ed.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
	Kunta 10: lähiesimies kannustaa työntekijöitä yhteistyöhön	72,4%	74%		Kunta 10 toteutuu syyskuulla.	Ks. ed.	
20.2 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään	Sairauspoissaolo-%	4,71 %	4,40 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Esimiesten työkyky- ja terveysjohtamista vahvistettu, mm. laajentamalla 5 päivän sairauspoissaolokäytäntö koko kaupunkia koskevaksi. Koronaepidemian aikana ohjeistuksia on tarkennettu ja viestintää lisätty, vahvistaen työkyky- ja terveysjohtamista. Pitkittyneet poissaolot hallinnassa. Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijoilla tiedossa kaikki yli 90 päivää poissaolleet sekä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa suunnitelma työkyvyn ja työssä jatkamisen tukemiseksi (toteuma 87,9 %).	Sairauspoissaolo-% kuuden ensimmäisen kuukauden osalta on 4,35 %. Viime vuonna saman ajanjakson tulos oli 4,53 eli kokonaistilanne näyttää edellisvuoteen verrattuna hyvältä. Toteutumista on kuitenkin vaikea arvioida. Emme pysty arvioimaan koronaviruksen vaikutuksia kokonaissairastavuuteen.	Tavoite toteutunee osittain.
20.3 Vantaa käynnistää henkilöstöjohtamisen laatuhankkeen hyödyntäen työssä ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta	Henkilöstön hyvinvoinnin ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvu sekä myönteisen työnantajakuvan vahvistuminen ja rekrytoinnin tehostaminen	Työnantajan suosittelemi-nen /Kunta10 lääkärit: 63,3 % varhaiskasvatuksen opettajat: 73,4 % sosiaalityöntekijät: 72,7 % Vaikutusmahdolliset lääkärit: 55,1 %	Kunta10 -kyselyssä työnantajakuva paranee, työhyvinvointi kasvaa ja työntekijöiden vaikuttamismahdollisuudet lisääntyvät ja rekrytointiprosessit onnistuvat nykyistä paremmin (Avoimien vakanssien suhteessa)	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Hanke käynnistetty, muodostettu ohjausryhmä ja kevään aikana on toteutettu kartoitusvaihe, jonka tuloksia ja suosituksia voidaan käyttää toiminnan kehittämisessä. Tässä työssä hyödynnetty ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta. Lisäksi jokaiselle ammattiryhmälle on muodostettu oma rekrytointia ja viestintää tukeva	Kunta 10 toteutetaan vasta syksyllä, tietoa ei vielä saatavana. Palvelualueet määrittäneet tavoitteensa ja toimenpiteensä.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2020	Tavoitteen toteutumisarvio
		varhaiskasvatuksen opettajat: 67,3 % sosiaalityöntekijät: 53,7 % Vapauden ja vastuun suhde lääkärit: 67,3 % varhaiskasvatuksen opettajat: 78,2 % sosiaalityöntekijät: 66,5 % Tyhjillään tai ei-kelpoisilla täytetyt vakanssit lääkärit: 13,43 % (tilanne 30.10.2019) varhaiskasvatuksen opettajat: 33,82 % sosiaalityöntekijät: 30,64 %			ryhmä ja nämä ryhmät ovat tehneet aktiivista työtä koko alkuvuoden.		

11 § Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen tarpeellisten oppikirjojen saamisesta yläkouluihin

VD/1434/00.01.02.02/2019

KK/IK/KK

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Nuorisovaltuusto on 12.2.2019 tehnyt seuraavan aloitteen tarpeellisten oppikirjojen saamisesta yläkouluihin:

”Vantaan nuorisovaltuusto on saanut huolestuttavaa palautetta peruskouluikäisiltä nuorilta. Viime aikoina ongelmaksi on noussut erityisesti yläkouluissa lainakirjojen käyttö tietyissä oppiaineissa. Monet oppilaat ovat kertoneet, kuinka esimerkiksi fysiikassa ja kemiassa oppikirjoja ei saa ottaa kotiin, vaan niitä käytetään vain tunneilla (Koivukylän koulu 7lk). Lisäksi kielissä ei joskus ole tehtäväkirjaa ollenkaan, jolloin ei ole kappaleiden sanastoja missään.

Tämä hankaloittaa nuorten oppimista huomattavasti. Peruskoululaisia koskee kuitenkin oppivelvollisuus, jolloin materiaalit tulisivat olla jatkuvasti saatavilla. Jos jokaiselle oppilaalle ei voida jossain oppiaineessa tarjota oppikirjaa kotiin vietäväksi, niin vähintään sähköinen materiaali tulisi olla saatavilla. Tämän sähköisen materiaalin ei pitäisi olla vain opettajan laittamia kuvia oppikirjasta, sillä sellaisesta materiaalista opiskeleminen on hyvin haastavaa, ja lisäksi tämä käytäntö rikkoo kirjan tekijänoikeuksia. Täten nuorisovaltuusto vaatiikin, että Vantaalla jokaisessa peruskoulussa oppilaat saavat oppikirjat, joko painettuina tai sähköisinä, myös kotiin vietäviksi. Tämän pitäisi olla kuitenkin jokaisen peruskoululaisen oppilaan oikeus.

Lisäksi kirjojen saatamattomuus luo eriarvoisuutta pelkästään jo Vantaan sisällä. Joissakin kouluissa tehtäväkirjat annetaan jokaiselle oppilaalle omaan käyttöön, ja joissakin taas tehtäväkirjoja ei edes ole. Tämän vuoksi olisikin hyvä ottaa Vantaalle yhteinen käytäntö, jossa parhaimmassa tapauksessa kaikille oppilaille tarjottaisiin tehtäväkirjat, kuten muutama vuosi aikaisemmin käytäntö olikin.

Toivomme, että huolemme otetaan huomioon ja tehdään vaadittavia toimenpiteitä tilanteen edistämiseksi.”

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Maksuton perusopetus kuuluu kaikille Suomen peruskoulun oppilaille. Maksuttomuus kattaa myös oppimateriaalin. Oppimateriaalin käytöstä ja laadusta ei ole olemassa erillisiä säädöksiä. Päätösvalta

asiassa on opetuksen järjestäjällä sekä koulujen rehtoreilla heille valtuutetun budjetin puitteissa. Opettajalla on itsenäinen vastuu opetussuunnitelman mukaisesta opetuksen suunnittelusta, toteutuksesta sekä oppilasarvioinnista. Näin ollen opettajalla on myös vapaus valita, millaista materiaalia hän valitsee opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Materiaalihankinnoista ei tehdä keskitettyjä kaupunkitasoisia ratkaisuja. Koulujen toimintakulttuurit vaihtelevat sen osalta, millainen materiaalin hankintaprosessi on. Kokonaisvastuu opetusjärjestelyistä, oppimateriaaleista ja koulun toiminnasta on rehtorilla.

Tällä hetkellä Vantaalla oppimateriaaleihin ja opintoretkiin budjetoidaan alakouluihin 200 €/oppilas, yläkouluihin 230 €/oppilas. Kouluilla on vapaus päättää ostavatko ne digitaalista vai printattua materiaalia. Liikkuminen opintoretkille on nykyisin ilmaista pohjautuen HSL:n vuoden 2019 alussa tekemään päätökseen. Koulut ovat käyttäneet ns. kierrätyskirjoja niin ekologisista kuin taloudellisista syistä jo pitkään.

Ohessa esimerkki kustannuksista:
Tunnetun kustantajan yläkoulun maantiedon printti-kirja + tehtäväkirja, joka vuosiluokalle oma kirjayhdistelmä hinta 28 € + 12 €/oppilas. Tätä vastaava mahdollinen digimateriaali kolmeksi vuodeksi 18 € -
24 €/oppilas. Joissain oppiaineissa ja joillain kustantajilla digimateriaalin hinnoittelu on vuosikohtaista.

500 oppilaan yläkoulussa tämä tarkoittaisi pelkästään maantiedon kirjojen osalta noin 29 000 €/vuosi. Koulu on saanut talousarvioonsa 115 000 euron määrärahan oppimateriaaleihin ja opintoretkiin. Tämän voinee suhteuttaa siihen, jos kaikkiin oppiaineisiin hankittaisiin joka vuosi uudet kirjat.

Eniten työkirjoja on hankittu kieliin, biologiaan ja maantietoon. Seuraavina tulevat matematiikka ja äidinkieli. Muihin oppiaineisiin työkirjoja on hankittu selkeästi vähemmän. Printtikirjat pystytään kohtuudella kierrättämään 3–5 kertaa. Toistaiseksi digimateriaalin hinnoittelusta johtuen kierrätyskirjat ovat olleet kustannustehokkaampi vaihtoehto.

Lähtökohtaisesti on syytä uskoa, että tekstikirjojen kierrättäminen on perusteltua ja oppilaalla on tästä huolimatta asiallinen kirja käytössään. Koulut myöskin uudistavat kirjahankintojaan kirjojen mentyä huonoon kuntoon tai opetussuunnitelman niin edellyttäessä. Mikäli koulu ei hanki työkirjoja, kyseessä on myös yleensä pedagoginen ratkaisu. Työkirjat harvoin tukevat nykyisen opetussuunnitelman mukaisia pedagogisia tavoitteita. Opetuksen järjestäjä edellyttää, että opetuksen järjestämiseksi tulee olla riittävä tuki ja materiaalit, mutta asian ratkaisemisesta päätetään koulussa.

Maksullisen digitaalisen materiaali käyttö on vielä tällä hetkellä kohtuullisen vähäistä. Koulujen digitaalisen oppimateriaalin hankintakustannukset kouluittain per vuosi on vuonna 2019 vaihdellut 600 € - 22 000 € välillä. Prosenttiosuuksina tämä tarkoittaa maksullisten sähköisten oppimateriaalien osuus koulun budjetista vaihtelee 0 % - 0,9 %, keskiarvo 0,3 %, mediaani 0,3 % ja oppikirjojen osuus 0,3 % - 9,7 % keskiarvona 2,9 % ja mediaani 2,6%. Opiskelussa käytetään runsaasti maksutonta sähköistä tietoa ja materiaalia yhä enenevässä määrin.

Oppilaiden osallistaminen oppimateriaalin hankintapäätöksiin tapahtuu aktiivista palautetta keräämällä. Oppilaiden suoraa osallistamista ei voida tehdä, koska heillä ei ole mahdollisuutta käsitellä kaikkea päätöksentekoon liittyviä tekijöitä, kuten opettajilla on koulutuksen ja työkokemuksen myötä.

Kaupunginhallitus 6.4.2020 § 19

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa nuorisovaltuustolle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

———

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:
Opetussuunnitelman tavoitteet ovat yhdenvertaiset kaikille yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaan opiskeleville oppilaille. Nykyinen oppimiskäsitys ei kuitenkaan lähde siitä, että kaikille oppilaille opetetaan samalla tavalla, koska oppilaat ovat hyvin erilaisia oppijoita. Oppilaan tarpeen mukaan tehdään usein poikkeavia ratkaisuja myös oppimateriaalin suhteen. Vaikka tehtäväkirjoja ei koulussa / luokalle / ryhmälle tilattaisi, joillekin sellainen kuitenkin annetaan, jotta oppimisen tavoitteet voidaan määritellyiltä osin saavuttaa.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 11

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa nuorisovaltuustolle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite: Nuorisovaltuuston aloite

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, puh. 040 707 1115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan nuorisovaltuusto on saanut huolestuttavaa palautetta peruskouluikäisiltä nuorilta. Viime aikoina ongelmaksi on noussut erityisesti yläkouluissa lainakirjojen käyttö tietyissä oppiaineissa. Monet oppilaat ovat kertoneet, kuinka esimerkiksi fysiikassa ja kemiassa oppikirjoja ei saa ottaa kotiin, vaan niitä käytetään vain tunneilla (Koivukylän koulu 7lk). Lisäksi kielissä ei joskus ole tehtäväkirjaa ollenkaan, jolloin ei ole kappaleiden sanastoja missään.

Tämä hankaloittaa nuorten oppimista huomattavasti. Peruskoululaisia koskee kuitenkin oppivelvollisuus, jolloin materiaalit tulisivat olla jatkuvasti saatavilla. Jos jokaiselle oppilaalle ei voida jossain oppiaineessa tarjota oppikirjaa kotiin vietäväksi, niin vähintään sähköinen materiaali tulisi olla saatavilla. Tämän sähköisen materiaalin ei pitäisi olla vain opettajan laittamia kuvia oppikirjasta, sillä sellaisesta materiaalista opiskeleminen on hyvin haastavaa, ja lisäksi tämä käytäntö rikkoo kirjan tekijänoikeuksia.

Täten nuorisovaltuusto vaatiikin, että Vantaalla jokaisessa peruskoulussa oppilaat saavat oppikirjat, joko painettuina tai sähköisinä, myös kotiin vietäviksi. Tämän pitäisi olla kuitenkin jokaisen peruskoululaisen oppilaan oikeus.

Lisäksi kirjojen saatamattomuus luo eriarvoisuutta pelkästään jo Vantaan sisällä. Joissakin kouluissa tehtäväkirjat annetaan jokaiselle oppilaalle omaan käyttöön, ja joissakin taas tehtäväkirjoja ei edes ole. Tämän vuoksi olisikin hyvä ottaa Vantaalle yhteinen käytäntö, jossa parhaimmassa tapauksessa kaikille oppilaille tarjottaisiin tehtäväkirjat, kuten muutama vuosi aikaisemmin käytäntö olikin.

Toivomme, että huolemme otetaan huomioon ja tehdään vaadittavia toimenpiteitä tilanteen edistämiseksi.

Ystävällisin terveisin,

Vantaan nuorisovaltuusto

12 § **Kehä III parantamisen kolmannen vaiheen toteuttamissopimus**

VD/7152/00.04.00/2020
HP/HW/LS

Väylävirasto ja Vantaan kaupunki parantavat yhteistyössä Kehä III:n Askiston kohtaa ja Vantaankoski-Pakkala osuutta. Hankkeen toteutuskustannusten arvioidaan olevan noin 38 miljoonaa euroa (alv 0 %), josta Vantaan kaupungin enimmäisrahoitusosuus on 8 milj.euroa (21 %) ja Väyläviraston enimmäisrahoitusosuus 30 milj.euroa (79 %). Parannustyöt toteutetaan vuosina 2021 – 2023.

Taustaa
Kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.8.2020 esittänyt kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Helsingin seudun ja valtion MAL-sopimuksen 2020–2031. Sopimuksen lähtökohtana on Helsingin seudun maankäyttö, asuminen ja liikenne 2019 -suunnitelma (MAL 2019), joka on valmisteltu yhteistyössä Helsingin seudun kuntien, HSL:n sekä valtion ympäristö- ja liikennehallinnon toimijoiden kesken. Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 26.3.2019 päättänyt hyväksyä MAL 2019 -suunnitelman liikennesisältöjen osalta.
Kehä III:n parantaminen välillä Askisto-Pakkala sisältyy MAL 2019 suunnitelman ennen vuotta 2030 toteutettaviin hankkeisiin.

Kesällä 2020 Eduskunta hyväksyi valtion elvytyshankkeita sisältävän IV lisätalousarvio, jossa Vantaalta on mukana E18 Kt 50 Kehä III parantaminen, 3. vaihe, Askiston kohta ja Vantaankoski Pakkala lisäkaistat. Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä on 30 miljoonaa euroa.

Kehä III:n parantamisen kolmas vaihe täydentää vuosina 2009 - 2011 toteutettua Kehä III:n parantamisen ensimmäistä vaihetta välillä Vantaankoski – Pakkala sekä vuosina 2013-2015 toteutettuja Lentoaseman eritasoliittymää ja Lahdenväylä – Porvoonväylä osuutta. Kaikki em. parantamishankkeet toteutettiin Liikenneviraston ja kaupungin yhteishankkeina ja ne ovat jatkoa jo 1960-luvulla aloitetulle yhteistyölle Kehä III:n kehittämiseksi.

Hankkeen kuvaus
Askiston kohdalla Kehä III parannetaan 1,5 km matkalla kaksiajorataisena kaupunkipääväylänä. Tien linjaus säilyy suunnittelualueella nykyisellään, mutta tasaukseen tehdään muutoksia riittävien päätöksentekonäkemien saavuttamiseksi. Askiston nykyiset tasoliittymät korvataan uusilla ramppiyhteyksillä/eritasoliittymällä. Järjestelyjä yhdistämään varaudutaan rakentamaan uusi asemakaavan mukainen katuyhteys Askistontie, joka samalla täydentää Kehä III rinnakkaistieyhteyksiä. Katu toimii Kehä III:n korjauksen ajan Kehä III:n kiertotienä.

Eteläisellä ajoradalla oleva paalulaatta sekä Sänkiniityn sillat uusitaan ja korjataan. Samassa yhteydessä uusitaan myös huonokuntoiset Hämeenkylän risteyssillat (mt 120 Vihdintien sillat) ja parannetaan maantien 120 lännen puoleisia ramppeja.

Vantaankoski-Pakkala välillä hankealueelle toteutetaan kolmannet kaistat Kehä III:lle. Linja-autopysäkkejä ja pysäkkiyhteyksiä järjestellään uutta tilannetta vastaaviksi sekä jalankulun ja pyöräilyn esteettömyysvaatimukset täyttäviksi. Kehä III:n suuntaista jalankulku- ja pyörätietä muokataan

leventämisen seurauksena. Vantaan kaupungin vastuulle kuuluvia risteäviä Nuolitien ja Ansatie katuyhteyksiä ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa hankkeen yhteydessä.

Hankkeen yhteydessä tehtävät Kehä III liikenteenhallintajärjestelmän muutostyöt toteutetaan erillisen ITMF Oy:n laatiman suunnitelman mukaisesti.

Kehä III:n Askiston kohdan (osuus Vanhakartano-Vantaankoski) tiesuunnitelmat on hyväksytty kesällä 2019 ja siihen liittyvät katusuunnitelmat teknisessä lautakunnassa 12.8.2020. Vantaankoski-Pakkalan tiesuunnitelmat on alun perin hyväksytty jo 2003.

Toteuttamissopimus
Väylävirasto ja Vantaan kaupungin kaupunkiympäristön toimialan edustajat ovat neuvotelleet toteuttamissopimuksen luonnoksen Kehä III:n parantamisen 3. vaiheen toteuttamisesta yhteisrahoitteisena hankkeena.

Väylävirasto vastaa hankkeen tilaajatoiminnasta ja rakennuttamisesta (projektinhallinnasta, viestinnästä, urakan kilpailuttamisesta, valvonnasta ja vastaanotosta). Työmaan johtovelvollisuudet tullaan solmittavassa urakkasopimuksessa siirtämään kokonaisuudessaan pääurakoitsijalle. Väylävirasto kilpailuttaa urakan sekä laatii ja allekirjoittaa projektiryhmässä hyväksytyin periaattein tehdyt urakan hankintapäätöksen ja urakkasopimuksen.

Hanke toteutetaan Kokonaisurakkana (KU), joka sisältää kohteen rakentamisen. Urakka kilpailutetaan vuonna 2020. Töiden arvioidaan alkavan alkuvuodesta 2021 ja urakan arvioidaan valmistuvan vuonna 2023, mikäli urakan hankintaan liittyvät mahdolliset valitukset tai muut vastaavat seikat eivät viivästytä urakan aloittamista ja valmistumista. Vantaankoski-Pakkala-osuuden arvioidaan valmistuvan syksyllä 2021. Urakan vastaanotto tapahtuu vastaanottotarkastuksessa, jonka arvioitu ajankohta on syksyllä 2023.

Väylävirasto nimeää hankkeen toteutukseen projektipäällikön, jonka lisäksi hankkeen toteutukseen osallistuu Väylävirastosta ja ELY-keskuksesta teknisiä ja hallinnollisia asiantuntijoita. Kaupunki nimeää hankkeeseen osallistuvat asiantuntijansa, jotka osallistuvat hankkeen ohjaukseen. Hankkeen yhteistyötä ja kustannusten toteutumista valvomaan kootaan ohjausryhmä, johon kumpikin sopijapuoli nimeää edustajat. Ohjausryhmä käsittelee ja antaa menettelyohjeita sisällöllisesti ja periaatteellisesti merkittävistä muutoksista sekä käsittelee rahoitukseen liittyvät muutostarpeet. Hankkeen toteuttamista ohjaa ja seuraa ohjausryhmän alainen projektiryhmä, johon kuuluu sekä Väyläviraston että kaupungin nimeämät edustajat.

Hankkeen toteutuskustannukset koostuvat rakentamisen kustannuksista, yhdessä sovituista lisä- ja muutostöiden kustannuksista, sekä muista hankkeen toteuttamisesta aiheutuneista kustannuksista mukaan lukien konsulttipalvelujen (mm. rakennuttaja-, viestintä- ja suunnittelijakonsultti ym.) kustannukset. Hankkeen johtosiirroista tilaajalle aiheutuvat kustannukset luetaan myös hankkeen kustannuksiin.

Toteutuskustannuksiin eivät sisälly hankkeen maanlunastus- ja korvauskustannukset. ELY-keskus laittaa vireille ja maksaa maantietoimitusten toimitus-, maanlunastus- ja korvauskustannukset. Katualueiden

kiinteistötoimituksista ja mahdollisista lunastuksista ja korvauskustannuksista puolestaan vastaa kaupunki.

Hankkeen toteutuskustannusten arvioidaan olevan 38 miljoonaa euroa (alv 0 %). (Maku 115, vuosi 2010=100). Kaupungin rahoitusosuus hankkeesta on 21 % ja Väyläviraston rahoitusosuus on 79 %. Väyläviraston osalta toteutuskustannusten enimmäismäärä on 30 miljoonaa euroa (alv 0 %)ja kaupungin osalta 8 miljoonaa euroa (alv 0 %). Optiokohteen K2 Askistontien osalta kustannusjako on kaupunki 50 % ja Väylävirasto 50 %. Väyläviraston ja kaupungin euromääräiset rahoitusosuudet tarkentuvat kilpailuttamisen sekä ehdollisista kohteista päättämisen jälkeen. Vuosittaiset toteutuskustannukset tarkentuvat mm. urakkasopimusten, urakoitsijoiden työaikataulun, maksuerätaulukon ja sopijapuolten käytettävissä olevan vuosirahoituksen mukaisesti.

Urakan vastaanoton jälkeen valmiit rakenteet siirtyvät joko Väyläviraston tai kaupungin omistukseen, hoitoon ja kunnossapitoon. Rakennusurakan takuuaika on kaksi (2) vuotta urakan vastaanottamisen jälkeen. Vantaan kaupungilla on puhevalta niihin osiin hanketta, jotka kuuluvat sen omistusosuuteen.

Tekninen lautakunta 9.9.2020 § 14

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) hyväksytään liitteenä olevan luonnoksen mukainen sopimus Väyläviraston kanssa Kehä III kolmannen vaiheen toteuttamisesta,
b) oikeutetaan kaupunkiympäristön toimiala tekemään toteuttamissopimukseen teknisluonteisia tarkistuksia, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja allekirjoittamaan sopimus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) hyväksyä liitteenä olevan luonnoksen mukainen sopimus Väyläviraston kanssa Kehä III kolmannen vaiheen toteuttamisesta,
b) oikeuttaa kaupunkiympäristön toimiala tekemään toteuttamissopimukseen teknisluonteisia tarkistuksia, ja
c) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja allekirjoittamaan sopimus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite

- Sopimusluonnos Kehä III parantaminen 3.vaihe -hankkeen toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitus-järjestelyistä

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417436, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Väylävirasto
Trafikledsverket

Vantaa

Sopimus

Väylävirasto xxxxxxx
Vantaan kaupunki xxxxxxx

Kehä III parantaminen 3.vaihe -hankkeen toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä

Sopijapuolet	
	Väylävirasto PL 33 00521 Helsinki
Y-tunnus	1010547-1
	Vantaan kaupunki PL 1100 01030 Vantaan kaupunki
Y-tunnus	0124610 – 9

Suomen valtiosta, jota Väylävirasto hankkeessa edustaa, käytetään jäljempänä nimitystä valtio ja Vantaan kaupungista nimitystä kaupunki.

Väyläviraston puolella tämän sopimuksen toteuttamisesta vastaa Hankkeet -toimiala.

Vantaan kaupungin puolella tämän sopimuksen toteuttamisesta vastaa Kaupunkiympäristön toimiala.

© Liikennevirasto/ELY Sopimus, hankkeen toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä, versio 20.3.2015

Sisältö

1 Sopimuksen tarkoitus 3

2 Hankkeen laajuus 3
2.1 Hankkeen sisältö ja määrittelyasiakirjat 3
2.2 Lisä- ja muutostyöt sekä optiot 4

3 Hankkeen toteutus 5
3.1 Hankkeen toteutustapa ja aikataulu 5
3.2 Yhteistoiminnasta hankkeessa 6
3.2.1 Ohjausryhmä 6
3.2.2 Projektiryhmä 6

4 Rakennusaikainen kunnossapito ja rakennusaikaiset vakuudet 7

5 Hankkeen kustannukset, rahoitus ja omistus 7
5.1 Toteutuskustannukset 7
5.2 Maanlunastus- ja korvauskustannukset 8
5.3 Toteutuskustannusten rahoittaminen 9
5.4 Omistus ja kunnossapito 9
5.5 Laskujen maksu 10
5.6 Arvonlisävero 10

6 Toiminta takuuaikana 10

7 Riitaisuuksien ratkaiseminen 11

8 Sopimuksen voimaantulo ja allekirjoittaminen 11

1 Sopimuksen tarkoitus

Valtio ja kaupunki sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoituksin ja jäljempänä määritellyin ehdoin toteuttamaan Kehä III parantamisen 3.vaiheen yhteisrahoitteisena hankkeena. Rakennuskohteesta käytetään jäljempänä tässä sopimuksessa nimitystä "hanke".

Tällä sopimuksella kaupunki valtuuttaa valtion toimimaan hankkeen rakennuttajana ja tilaajana ja kilpailuttamaan ja vastaanottamaan tarvittavat urakat ja palveluhankinnat kaupungin omistukseen tulevien väylien ja rakenteiden osalta kaupungin puolesta.

Hankkeen vaikutukset
- Hankkeella turvataan Kehä III liikennöintikelpoisuus Askistossa.
- Kehä III:n ja rinnakkaisväylien sujuvuus ja turvallisuus paranevat.
- Joukkoliikenteen toimintaedellytykset ja palvelutaso paranevat.
- Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranevat.
- Tieliikenteestä aiheutuva melu vähenee melunsuojaustoimenpiteiden ansiosta.
- Ruuhkautumisen vähentäminen vaikuttaa hiilidioksidipäästöihin niitä vähentävästi.
- Hankkeen toteuttaminen edesauttaa alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä elinkeinoelämän kehittymistä.
- Tiekuljetusten ennakoitavuus paranee ja matka-aika lyhenee.

2 Hankkeen laajuus

2.1 Hankkeen sisältö ja määrittelyasiakirjat

Sopimuksen kohteena oleva hanke ja sen laajuus määrittyvät seuraavien asiakirjojen mukaisesti:

1 Kehä III parantaminen Askiston kohdalla, rakennussuunnitelma pvm. 30.6.2020
2 Kehä III parantaminen välillä Vantaankoski-Pakkala, rakennussuunnitelma pvm. 9.4.2020
3 Urakan kilpailutuksessa käytettävät tarjouspyyntöasiakirjat lisäselvityksineen.

Askistossa Kehä III parannetaan 1,5 km matkalla kaksiajorataisena kaupungin pääväylänä. Kehä III linjaus säilyy suunnittelualueella nykyisellään, mutta tasaukseen tehdään muutoksia riittävien päätöksentekonäkemien saavuttamiseksi. Askiston nykyiset tasoliittymät korvataan uusilla rampiyhteyksillä. Hankkeeseen sisältyy optiona uusi katuyhteys K2 Askistontie, joka samalla täydentää Kehä III rinnakkaistieyhteyksiä. Katu toimii Kehä III:n korjauksen ajan Kehä III:n kiertotienä. Option käyttöönotosta sovitaan, mikäli edullisimman urakkatarjouksen mukaisesti kohde saadaan

sisällytettyä kohdassa 5. määritettyihin kaupungin ja Valtion enimmäiskustannusraameihin.

Eteläisellä ajoradalla oleva paalulaatta sekä Sänkiniityn sillat uusitaan ja korjataan. Samassa yhteydessä uusitaan myös huonokuntoiset Hämeenkylän risteyssillat (mt 120 Vihdintien sillat) ja parannetaan maantien 120 lännen puoleisia ramppeja.

Vantaankoski-Pakkala välillä hankealueelle toteutetaan kolmannet kaistat Kehä III:lle. Hankealueella olevien eritasoliittymien erkanevat ja liittyvät rampit sekä Kehä III:n linja-autopysäkit muutetaan liittymään uusiin kolmansiin kaistoihin. Pysäkkiyhteydet järjestellään uutta tilannetta vastaaviksi ja jalankulun ja pyöräilyn esteettömyysvaatimukset täyttäviksi. Kehä III:n suuntaista jalankulku- ja pyöräily-yhteyttä muokataan Kehä III:n leventämisen vaatimalla tavalla.

Vantaan kaupungin Kehä III risteäviä katuyhteyksiä Nuolitie ja Ansatie ei rakenneta hankkeen yhteydessä.

Hankkeen yhteydessä tehtävät Kehä III liikenteenhallintajärjestelmän muutostyöt toteutetaan erillisen ITMF Oy:n laatiman suunnitelman mukaisesti.

2.2 Lisä- ja muutostyöt sekä optiot

Hankkeen sisältöön ja laajuuteen vaikuttavat toteutettavat lisä- ja muutostyöt sekä tilattavat optiot.

Hankkeen kustannusarviossa (kuten se on määritetty kohdassa 5.3) pysymisen varmistamiseksi Askiston osuudella uusi katuyhteys K2 kilpailutetaan optiona. K2 osalta kustannusjako on Väylävirasto 50% ja Vantaan kaupunki 50%. K2 mukaan ottamisesta tai pois jättämisestä sovitaan urakan kilpailuttamisen jälkeen yhdessä hankkeen ohjausryhmässä.

Hankkeen laajuuteen vaikuttavat tilattavat optiot sekä toteutettavat lisä- ja muutostyöt. Lisä- ja muutostöistä sovitaan yhdessä siten, että muut kuin vähäiset muutokset hyväksyttyihin suunnitelmiin nähden käsitellään hankkeen projektiryhmässä. Mikäli ohjausryhmä/projektiryhmä ei ole toimivaltainen käsittelemään muutoksia kustannusarvion ylittyessä sopijapuolet käsittelevät asian tarvittavin osin omissa toimivaltaisissa toimielimissä.

Lisä- ja muutostöiden kustannusjako toteutetaan tämän sopimuksen kohdassa 5.3 määriteltyjen rahoitusosuuksien mukaisessa suhteessa muulloin paitsi seuraavissa tilanteissa: Alkuperäisen sopimuksen sisältöön kuulumattomien tai sopimuksen mukaisesta laatutasosta poikkeavien lisä- ja muutostöiden kustannusjako sovitaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti yhdessä hankkeen projektiryhmässä. Sopimuksen mukaisesta laatuta-

sosta poikkeamisesta aiheutuvien lisä- ja muutostöiden osalta kustannuksista vastaa se sopijapuoli, joka vaatii alkuperäistä sopimusta korkeampaa laatutasoa.

Toteutettavaksi sovitut lisä- ja muutostyöt tilataan palveluntuottajalta erillisellä tilauksella. Tilauksen laatii ja allekirjoittaa Väyläviraston edustaja. Sovitut tilaukset vahvistetaan työmaakokouksien yhteydessä ja ne kirjataan työmaakokouspöytäkirjaan.

3 Hankkeen toteutus

3.1 Hankkeen toteutustapa ja aikataulu

Hanke toteutetaan Kokonaisurakkana (KU), joka sisältää kohteen rakentamisen.

Urakka kilpailutetaan vuonna 2020. Töiden arvioidaan alkavan alkuvuodesta 2021 ja urakan arvioidaan valmistuvan vuonna 2023, mikäli urakan hankintaan liittyvät mahdolliset valitukset tai muut vastaavat seikat eivät viivästytä urakan aloittamista ja valmistumista. Vantaankoski-Pakkala-osuuden arvioidaan valmistuvan syksyllä 2021. Urakan vastaanotto tapahtuu vastaanottotarkastuksessa, jonka arvioitu ajankohta on syksyllä 2023.

Mikäli rakennustöiden aloittaminen tai toteuttaminen viivästyy edellä esitetystä aikataulusta, sopijapuolet neuvottelevat kohdassa 3.2. määritellyissä yhteistyöelimissä tapauskohtaisesti mahdollisen viivästyksen vaikutuksista hankkeelle. Sopijapuolet päättävät kaikista vähäistä suuremmista muutoksista hankkeen laajuuteen, laatutasoon, ajoitukseen, toteutukseen tai kustannuksiin yhdessä.

Väylävirasto vastaa hankkeen tilaajatoiminnasta ja rakennuttamisesta (projektinhallinnasta, viestinnästä, urakan kilpailuttamisesta, valvonnasta ja vastaanotosta). Työmaan johtovelvollisuudet tullaan solmittavassa urakkasopimuksessa siirtämään kokonaisuudessaan pääurakoitsijalle.

Väylävirasto kilpailuttaa urakan sekä laatii ja allekirjoittaa projektiryhmässä hyväksytyin periaattein tehdyt urakan hankintapäätöksen ja urakkasopimuksen.

Väylävirasto käyttää hankkeen toteutuksessa sekä urakan valvonnassa ja seurannassa ainakin seuraavia tilaajan asiantuntijakonsultteja:
- rakennuttajakonsultti (rakentamisen aikainen asiantuntijapalvelu)
- viestintäkonsultti
- suunnittelukonsultti (rakentamisen aikainen työmaapalvelu)

3.2 Yhteistoiminnasta hankkeessa

Hankkeen toteutukseen Väylävirasto nimeää projektipäällikön, jonka lisäksi hankkeen toteutukseen osallistuu Väylävirastosta ja ELY-keskuksesta teknisiä ja hallinnollisia asiantuntijoita. Kaupunki nimeää hankkeeseen osallistuvat asiantuntijansa, jotka osallistuvat hankkeen ohjaukseen. Molemmat sopijapuolet vastaavat omalta osaltaan hankkeeseen nimeämänsä henkilöstön kustannuksista (kuten palkat sivukuluineen, päivittäiset matka- ja puhelinkulut). Väylävirasto laatii hankkeelle projektisuunnitelman, joka sisältää muun muassa riskien hallinnan tilaajan näkökulmasta.

3.2.1 Ohjausryhmä

Hankkeen yhteistyötä ja kustannusten toteutumista valvomaan kootaan ohjausryhmä, johon kumpikin sopijapuoli nimeää edustajat. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Väyläviraston edustaja ja varapuheenjohtajana kaupungin edustaja. Väyläviraston hankkeeseen nimeämä projektipäällikkö osallistuu ohjausryhmän kokouksiin.

Ohjausryhmä kokoontuu tarvittaessa niin usein kuin hankkeen sujuva eteneminen edellyttää. Ohjausryhmän kokoonkutsujana toimii puheenjohtaja.

Ohjausryhmä käsittelee ja antaa menettelyohjeita sisällöllisesti ja periaatteellisesti merkittävistä muutoksista sekä käsittelee rahoitukseen liittyvät muutostarpeet.

3.2.2 Projektiryhmä

Hankkeen toteuttamista ohjaa ja seuraa ohjausryhmän alainen projektiryhmä, johon sekä Väylävirasto että kaupunki nimeävät edustajia yhtenäisin perustein. Projektiryhmän puheenjohtajana toimii Väyläviraston edustaja.

Projektiryhmän tehtävänä on ohjata ja valvoa hankkeen toteutumista hankkeen budjetin mukaisessa rahoituskehyksessä molempien sopijapuolten edut huomioiden. Projektiryhmän yleisenä tehtävänä on seurata hankkeen suunnitelmien mukaista edistymistä ja tehdä tarvittaessa sitä koskevia esityksiä päätöksentekoon ohjausryhmälle tai hankkeen sopijapuolten päätösvaltaisille päätöksentekoelimille. Vähäistä merkittävämmät vahvistettujen enimmäiskustannusten ylittymistä tai suunnitelmien mukaisten aikataulujen taikka sisällön muuttumista merkitsevät olosuhteet ja menettely näissä tilanteissa on erikseen hyväksyttävä projektiryhmässä.

Projektiryhmän puheenjohtajan / projektipäällikön tehtävänä on vastata projektiryhmässä käsiteltävien asioiden riittävän huolellisesta valmistelusta ja esittelystä projektiryhmän kokouksissa. Projektiryhmän puheenjohtaja/ projektipäällikkö esittelee jokaisessa projektiryhmän kokouksessa hankkeen senhetkisen aikataulun ja budjetin tilanteen sekä muut ajankohtaiset asiat.

Projektiryhmän erityisinä tehtävinä on hyväksyä urakan kannalta olennaiset asiakirjat, kuten tarjouspyyntö ja urakkasopimuksen keskeiset ehdot, kuten maksuerätaulukko, sekä tilaajan kannanotot urakkasopimuksen tulkintaan liittyvissä kysymyksissä ja muissa periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittävissä sopimuserimielisyyksissä. Projektiryhmä käsittelee lisä- ja muutostöiden kustannusjakoa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sekä antaa menettelyohjeet tilaajaa mainituissa urakkasopimusneuvotteluissa edustavalle. Projektiryhmä seuraa, että projekti etenee projektisuunnitelman mukaisesti ja että projektisuunnitelma on ajan tasalla.

4 Rakennusaikainen kunnossapito ja rakennusaikaiset vakuudet

Tällä sopimuksella ei muuteta tienpitoon liittyvien velvollisuuksien ja vastuiden jakautumista lakimääräisestä.

Väylävirasto ja kaupunki vastaavat tienkäyttäjiin nähden tien- ja kadunpidosta. Väylävirasto vastaa urakka-alueen maanteiden kunnossapidosta lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005) mukaisesti. Kaupunki vastaa urakka-alueen katujen, kaupungin hoidossa olevien yksityisteiden ja puistojen kunnossapidosta kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan. Sopijapuolet vastaavat koko hankkeen ajan niiden vastuulle kuuluvista hankeosista, ellei urakkasopimuksessa urakoitsijalle siirry joltain osin vastuuta.

Sopijapuolet sitoutuvat sisällyttämään määräykset rakennusaikaisesta väylien kunnossapidosta rakennusurakkasopimukseen siten, että urakka-alueen maanteiden, katujen, yksityisteiden ja viheralueiden kunnossapidosta rakennusaikana maanteiden, katujen, yksityisteiden ja viheralueiden talvihoitoon sisältyviä töitä lukuun ottamatta vastaa urakoitsija.

Hankkeen aikana tai sen johdosta ei tapahdu muita muutoksia urakka-alueen maa-alueiden omistuksessa kuin mitä maantietoimitukset tai katuihin kohdistuvat yleisten alueiden kiinteistötoimitukset aiheuttavat.

Määräykset rakennusaikaisista vakuutuksista otetaan solmittavaan urakkasopimukseen.

5 Hankkeen kustannukset, rahoitus ja omistus

5.1 Toteutuskustannukset

Hankkeen toteutuskustannukset koostuvat rakentamisen kustannuksista, yhdessä sovituista lisä- ja muutostöiden kustannuksista, sekä muista hankkeen toteuttamisesta aiheutuneista kustannuksista mukaan lukien konsulttipalvelujen (mm. rakennuttaja-, viestintä- ja suunnittelijakonsultti ym.) kustannukset. Hankkeen johtosiirroista tilaajalle aiheutuvat kustannukset luetaan myös hankkeen kustannuksiin.

Väyläviraston ja kaupungin henkilöstön omia kuluja ei lueta kustannuksiin.

Toteutuskustannuksiin sisällytetään kohdassa 2 mainittujen suunnitelmien ja urakka-asiakirjojen mukaiset toimenpiteet ja muut hankkeen toteuttamiseksi tarvittavat näihin asiakirjoihin välittömästi liittyvät erillisten sopimusten tai sitoumusten mukaiset toimenpiteet. Näitä ovat mm.:

- teiden, katujen, yksityisteiden sekä niihin liittyvien rakenteiden ja järjestelmien rakentaminen ja työn aikainen tilaajan maksettavaksi kuuluva muutossuunnittelu
- ulkopuolisten toimijoiden johtosiirtokustannukset sikäli kuin ne tien- tai kadunpitäjälle kuuluvat
- hankealueen mahdollisten pilaantuneiden maiden puhdistus
- sellaisten olosuhteiden, asiakirjojen, kannanottojen tai vastaavien perusteella maksettavat vahingonkorvaukset, muut velvoitteet ja oikeudenkäyntikulut, jotka on käsitelty siten kuin kohdassa 3.2 on sovittu
- konsultti-, selvitys-, tutkimus, tiedotus-, rakennuttamis- ja projektinhallintakustannukset muun kuin Väyläviraston tai kaupungin oman työn osalta
- rakennustöistä kolmansille osapuolille maksettavat korvauskustannukset, joita ei voi kohdistaa urakoitsijalle
- rakennussuunnitelmaa täydentävät pohjatutkimukset
- muut suoraan hankkeen toteuttamisesta johtuvat vastaavat kustannukset.

Hankkeen yhteydessä tehtävien Kehä III liikenteenhallintajärjestelmän muutostöiden kustannuksista vastaavat Väylävirasto ja ITMF Oy. Näistä töistä tehdään erillinen sopimus Väyläviraston ja ITMF Oy:n välillä.

Vastuu hankkeen kustannusvalvonnasta kuuluu ensisijaisesti Väylävirastolle, jonka on raportoitava kaupungille säännöllisesti sekä vastattava asioiden kattavasta esittelystä projektiryhmälle.

5.2 Maanlunastus- ja korvauskustannukset

Maanlunastus- ja korvauskustannukset eivät sisälly hankkeen toteutuskustannuksiin.

ELY-keskus maksaa maantietoimitusten toimitus-, maanlunastus- ja korvauskustannukset. Maantietoimituksen laittaa vireille ELY-keskus. Maantietoimituksessa hoidetaan myös yksityisteiden lunastus.

Katualueiden lunastukset ja korvauskustannukset puolestaan maksaa kaupunki. Katualueiden hankkimisesta kaupungille ja niiden kiinteistötoimitusten vireille laittamisesta vastaa kaupunki.

Maantietoimitusprosessi saattaa jatkua vielä hankkeen rakentamisvaiheen päättymisen jälkeen.

5.3 Toteutuskustannusten rahoittaminen

Hankkeen toteutuskustannusten arvioidaan olevan 38 miljoonaa euroa (alv 0 %). (Maku 115, vuosi 2010=100). Kaupungin rahoitusosuus hankkeesta on 21 % ja Väyläviraston rahoitusosuus on 79 %. Väyläviraston osalta toteutuskustannusten enimmäismäärä on 30 miljoonaa euroa (alv 0 %). Kaupungin osalta toteutuskustannusten enimmäismäärä on 8 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Optiokohteen K2 osalta kustannusjako on kaupunki 50 % ja Väylävirasto 50 %.

Hanke toteutetaan kustannusarvion puitteissa. Mikäli on riski siitä, että kustannusarvio ylittyisi, tulee siitä neuvotella yhdessä ohjausryhmässä.

Ennakoidut vuosittaiset toteutuskustannukset
Hankkeen tämänhetkiset arvioidut vuosittaiset toteutuskustannukset ovat:

	Yhtensä (alv 0 %) milj. euroa	ALV 24 % milj. euroa	Yhteensä (sis. alv 24 %), milj. euroa
2020	0,40		
2021	14		
2022	11,8		
2023	11,8		
Yhteensä	38		

Vuosittaiset toteutuskustannukset tarkentuvat mm. urakoitsijoiden työaikataulun ja sopijapuolten käytettävissä olevan vuosirahoituksen mukaisesti. Väyläviraston ja kaupungin euromääräiset rahoitusosuudet tarkentuvat kilpailuttamisen sekä ehdollisista kohteista päättämisen jälkeen.

Kolmannen osapuolen tämän hankkeen yhteydessä maksettavaksi tuomitut, määrätyt tai sopimukseen perustuvat sakot, sanktiot tai korvaukset, joiden saajana on tilaaja, jaetaan rahoitusosuuksien suhteessa.

5.4 Omistus ja kunnossapito

Urakan tuloksena olevat rakenteet tulevat ilman eri korvausta liitteen 1 mukaisesti sopijapuolten omistukseen.

Urakan vastaanoton jälkeen valmiit rakenteet siirtyvät Väyläviraston tai kaupungin omistukseen, hoitoon ja kunnossapitoon. Lainvoiman saaneessa tiesuunnitelmassa yksityisteiksi määritettyjen teiden omistus- ja hoitovastuu määritetään lain mukaisessa maantietoimituksessa.

Peruskorjausvastuu on rakenteen omistajalla.

5.5 Laskujen maksu

Sopijapuolet edellyttävät urakkasopimuksessa sovittavan hankkeen toteuttamiskustannuksia aiheuttavien laskujen maksamisesta seuraavaa:

Urakoitsija laatii urakastaan maksuerätaulukon, jonka sopijapuolet hyväksyvät. Jokaisessa maksuerässä tulee olla eroteltuna maksuerän arvonlisäverottomat Väyläviraston ja kaupungin osuudet sekä sopijapuolten osuuksiin sisältyvät arvonlisäverot. Vantaan kaupunki on rakentamispalvelun käänteisen arvonlisäveron piirissä.

Urakkasopimuksessa urakoitsija velvoitetaan toimittamaan urakan edistyessä laskut molemmille sopijapuolille. Väylävirasto tarkistaa maksuerien oikeellisuuden ja maksukelpoisuuden. Sen jälkeen, kun Väylävirasto on hyväksynyt sekä maksuerien oikeellisuuden että maksukelpoisuuden, Väylävirasto antaa urakoitsijalle luvan lähettää laskut sopijapuolille maksettavaksi tämän sopimuksen mukaisesti. Todistus maksuerän maksukelpoisuudesta on toimitettava laskun liitteenä. Laskuista tulee käydä selvästi ilmi työmaa-avain, mistä maksuerästä on kyse ja kunkin sopijapuolen osuus ko. maksuerästä. Urakkasopimuksessa ilmoitettava urakan laskujen maksuaika on 21 päivää.

Laskut kirjataan Väylävirastossa perustettavaan urakan seurantajärjestelmään. Tämän lisäksi kaupunki järjestää oman seurantansa hankkeen laskuista. Näitä kahta erillistä seurantaa verrataan toisiinsa vuosittain 30.6. ja 31.12. laskutuksen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

Edellä kuvattu menettely koskee pääurakan laskujen lisäksi kaikkia muitakin hankkeeseen kuuluvia toteutuskustannuksiin lukeutuvia laskuja.

Kumpikin sopijapuoli huolehtii omista rakennusalan tiedonantovelvollisuuteen kuuluvista raportointivelvollisuuksistaan Verohallinnolle.

5.6 Arvonlisävero

Osapuolet vastaavat rahoitusosuuksiensa arvonlisäverosta.

Kaupunki voi harkintansa mukaan hankkia verottajalta ennakkolausunnon arvonlisäverokohtelustaan. Sopijapuolet ovat velvollisia vastaamaan tässä sopimuksessa sovituista kustannuksista riippumatta verottajan arvonlisäverokohtelua koskevista päätöksistä.

6 Toiminta takuuaikana

Sopijapuolet edellyttävät, että urakkasopimukseen sisältyvä rakennusurakan takuuaika on kaksi (2) vuotta urakan vastaanottamisen jälkeen ja että urakoitsija antaa Väylävirastolle ja kaupungille kummallekin niiden rahoitusosuutta vastaavan takuuajan vakuuden.

Väylävirastolla on valtiolle siirtyneen tien osalta oikeus käyttää sopimuksiin ja niihin liittyviin takuusitoumuksiin perustuvaa puhevaltaa suoraan urakoitsijaa ja muita hankkeen suunnitteluun, valvontaan ja toteuttamiseen osallistuneita ulkopuolisia tahoja ja vakuuden antajia kohtaan. Vantaan kaupungilla on puhevalta niihin osiin hanketta, jotka kuuluvat sen omistusosuuteen.

Väylien, rakenteiden ja järjestelmien takuuaikaisista ja sen jälkeisistä kustannuksista vastaa maanteillä valtio ja omistamillaan kaduilla ja hoitamillaan yksityisteillä kaupunki sikäli, kun mainitut kustannukset eivät kuulu urakoitsijan takuun piiriin.

7 Riitaisuuksien ratkaiseminen

Tämän sopimuksen kohteena olevasta hankkeesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan neuvottelemalla. Mikäli neuvottelut eivät johda tulokseen, erimielisyydet käsitellään ensiasteena Helsingin käräjäoikeudessa.

8 Sopimuksen voimaantulo ja allekirjoittaminen

Sopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä, xx.xx.2020

Vantaan kaupunki

Hannu Penttilä	Henry Westlin
Apulaiskaupunginjohtaja	Kaupungininsinööri

Väylävirasto

Pekka Petäjäniemi	Antti Koski
Toimialajohtaja	Projektipäällikkö

Liite 1. Rakentamiskustannusten, kunnossapidon ja omistuksen jakotaulukko

13 § **Rakennettujen käytöstä poistuneiden kiinteistöiden vapauttaminen myyntiin**

VD/6577/02.05.03.00/2020
HP/PW/PS/HK/LS

Kaupunginhallitus hyväksyi 9.10.2006 § 7 Vantaan kaupunkikonsernin toimitilastrategian. Strategian mukaisesti Tilakeskus pyrkii myymään tyhjilleen jääneet rakennukset ja osaketilat edistäen kiinteistöjen omistamisen ja ylläpidon kokonaistaloudellisuutta. Omistamisen kannalta keskeiset strategiset tavoitteet ovat tarkoituksenmukaiset kiinteistöomistukset ja kunkin omistuksessa olevan kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen. Realisoitaviin kiinteistöihin salkutetaan tilat, joista pyritään luopumaan nopealla aikataululla. Käytännössä näitä ovat tyhjilleen jääneet rakennukset ja osaketilat.

Toimialoilta vapautuneiden rakennettujen kiinteistöjen ja osaketilojen myynti aloitettiin vuonna 2009. Aiemmin on hyväksytty myyntilistat 1–8. Tilakeskus on valmistellut kaupungin omasta käytöstä poistuneiden liitteenä olevan ”Myyntilista 9” kohteiden myyntiä.

”Myyntilista 9” kohteiden kaupungin omaan toimintaan liittyvistä käyttötarpeista on pyydetty lausunnot kasvatuksen ja oppimisen, kaupunkikulttuurin, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialoilta 29.5.2020 mennessä sähköpostilla. Lausuntoja ei ole jätetty määräaikaan mennessä eikä sen jälkeen.

Tilakeskus esittää liitteenä olevan ”Myyntilista 9” tarpeettomien ja pääosin tyhjien kiinteistöjen vapauttamista myyntiin.

Tekninen lautakunta 9.9.2020 § 11

Tilakeskusjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) vapautetaan liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-12-1-6 (Kesantokuja 12) myyntiin
b) vapautetaan liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-405-4-1 (Ainontie 14-16) myyntiin
c) vapautetaan liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-63-94-17 (Ruokotie 3) myyntiin
d) vapautetaan liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-75-64-15 (Laurintie 35) myyntiin
e) oikeutetaan hallintosäännön mukaiset lautakunnat tai virkamiehet päättämään myyntiin vapautettujen kiinteistöjen kauppojen ehdoista ja suorittamaan kohteiden myynti.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) vapauttaa liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-12-1-6 (Kesantokuja 12) myyntiin
b) vapauttaa liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-405-4-1 (Ainontie 14-16) myyntiin
c) vapauttaa liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-63-94-17 (Ruokotie 3) myyntiin
d) vapauttaa liitteen 1 mukainen kiinteistö 92-75-64-15 (Laurintie 35) myyntiin
e) oikeuttaa hallintosäännön mukaiset lautakunnat tai virkamiehet päättämään myyntiin vapautettujen kiinteistöjen kauppojen ehdoista ja suorittamaan kohteiden myynti.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Myyntilista 9

Täytäntöönpano: Tilakeskus

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
toimitilapäällikkö Pasi Salo, puh. 040 7199700, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MYYNTILISTA 9

KIINTEISTÖJEN VAPAUTTAMINEN MYYNTIIN

Kaupunginhallitus päätti 9.10.2006 § 7 hyväksyä Vantaan kaupunkikonsernin toimitilastrategian. Toimitilastrategialla varmistetaan kiinteistöjen omistamisen ja ylläpidon kokonaistaloudellisuus. Omistamisen kannalta keskeiset strategiset tavoitteet ovat tarkoituksenmukaiset kiinteistöomistukset ja kunkin omistuksessa olevan kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen mm. salkutuksen avulla. Realisoitaviin kiinteistöihin salkutetaan tilat, joista pyritään luopumaan nopealla aikataululla, käytännössä näitä ovat tyhjilleen jääneet rakennukset ja osaketilat.

Kiinteistöt ja tilat- tulosalue valmistelee Myyntilista 9 kohteiden myyntiä.

Lausunnot
Toimialoilta on pyydetty kannanottoa 29.5.2020 mennessä, voidaanko kohteet vapauttaa myyntiin. Kommentteja ei ole saapunut määräaikaan mennessä.

Lausuntoja on pyydetty alla olevalla jakelulla.

Kaupunkistrategia ja johdon toimiala: Ormio Hanna, Ruusula Matti, Niinistö Jaakko ja Viljamaa Kimmo
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala: Tanninen Eila ja Myllylä Janne
Kaupunkikulttuurin toimiala: Åstrand Riikka
Sosiaali- ja terveyshuollon toimiala: Cantell-Forsbom Anna ja Koskensalo-Kleemola Heini

Sisällys

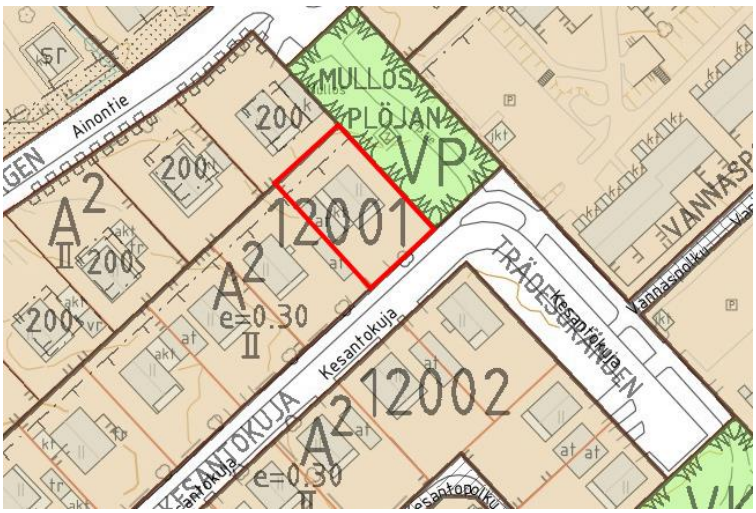
1. KIINTEISTÖT 3
TUKIASUNTOLA / HÄMEENKYLÄ 3
TAVASTBY FOLKSKOLA TUKIASUNTO / HÄMEENKYLÄ 4
RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI OKARIINA / VIERTOLA 5
ENT. KUMPUKOTI I / PÄIVÄKUMPU 6

1. KIINTEISTÖT

TUKIASUNTOLA / HÄMEENKYLÄ
Kesantokuja 12, 01630 Vantaa

- 92-12-1-6
- 1980 valmistunut asuinrakennus 118 htm²
  - jälleenhankinta-arvo 2019: 180 998 €
  - tekninen arvo 2019: 130 306 €
  - kirjanpitoarvo 2020: 0 €
- 580 m², asuntorakennusten korttelialue (A²), e = 0,3
- kohde on tyhjillään
  - toiminut viimeksi tukiasuntolana, toiminta loppunut 28.2.2019
- Raksystemsin 4/2019 laatiman kuntotarkastuksen perusteella rakennuksessa on useita huolto-, korjaus- ja kunnostustarpeita. Merkittävimmät korjaus-, kunnostus- ja huoltotoimenpiteet kohdistuvat etupäädyn sokkelilevyn korjaamiseen, vedeneristyksen asentamiseen, perusmuurin pinnoitevaurioiden korjaamiseen, vesikaton sadevesien ohjaamisen korjaamiseen, julkisivun puuosien huolto- ja korjaustoimenpiteisiin, ikkunoiden ja ovien huoltokäsittelyyn, ikkunoiden vesipeltien asennuksen korjaamiseen, vesikaton harjatiivisteen asentamiseen, savupiipun yläosan korjaamiseen, piipun pellityksen uusimiseen ja sadehatun asentamiseen, vesikatteiden puhdistamiseen ja vesikaton aluskatteen tiiveyspuutteiden korjaamiseen sekä ilmanvaihtokanavien nuohoukseen.

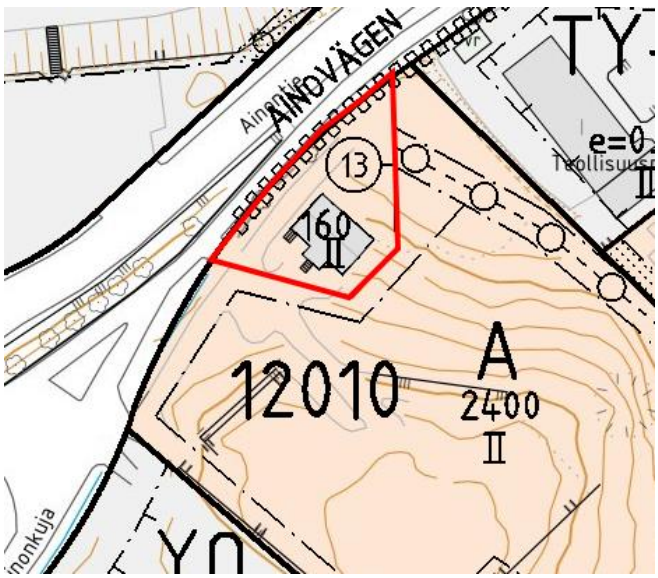

TAVASTBY FOLKSKOLA TUKIASUNTO / HÄMEENKYLÄ

Ainontie 14-16, 01630 Vantaa

- 92-405-4-1
- 1949 valmistunut asuinrakennus 150 htm²
  - jälleenhankinta-arvo 2019: 217 523 €
  - tekninen arvo 2019: 49 278 €
  - kirjanpitoarvo 2020: 49 623 €
- 676 m², asuinrakennusten korttelialue (A), rakennusoikeus 160 k-m²
- kohde on tyhjillään
  - toiminut viimeksi tukiasuntolana, toiminta loppunut 28.2.2019
- Raksystemsin 4/2019 laatiman kuntotarkastuksen perusteella rakennuksessa on useita huolto-, korjaus- ja kunnostustarpeita. Merkittävimmät korjaus-, kunnostus- ja huoltotoimenpiteet kohdistuvat kellarin katon puurakenteisen välipohjarakenteen tiivistämiseen, perusmuurin rapaumien ja pinnoitevaurioiden korjaamiseen, sadevesien ohjauksen puutteiden korjaamiseen, ulkoverhouksen uusimiseen ikääntymisestä ja havaituista lahovaurioista johtuen, teknisen tilan paloturvallisuuteen liittyvien puutteiden korjaamiseen, ikkunoiden huolto- ja kunnostustoimenpiteisiin sekä korvausilmaventtiilien asentamiseen asuintiloihin.

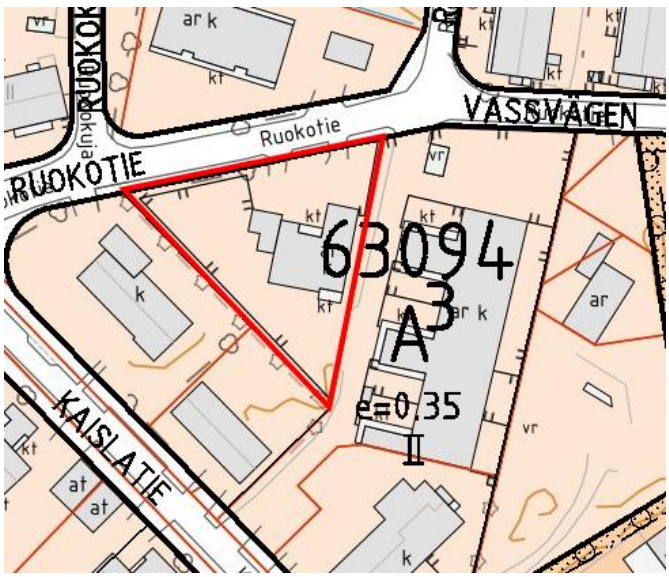

RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI OKARIINA / VIERTOLA
Ruokotie 3, 01300 Vantaa

- 92-63-94-17
- 1972 valmistunut asuinrakennus 141 htm^2
  - jälleenhankinta-arvo 2019: 244 353 €
  - tekninen arvo 2019: 124 015 €
  - kirjanpitoarvo 2020: 55 929 €
- 1 140 m², asuntorakennusten korttelialue (A^3), e=0,35
- Kohde on tyhjillään
  - ryhmäperhepäiväkotitoiminta on loppunut ja Sivi luopunut kohteesta 31.12.2019
- Raksystemsin 3/2020 laatiman kuntotarkastuksen perusteella merkittävimmät korjaus-, kunnostus- ja huoltotoimenpiteet kohdistuvat sokkelin vaurioiden korjaamiseen, autotallin ulkoseinän alaosan vaurioiden korjaamiseen, perusmuurin vedeneristeen asentamiseen, vierustan maanpintojen kallistuksien korjaamiseen, tiiliverhouksen vaurioiden korjaamiseen, vesikatteen uusimiseen, pesuhuoneen uusimiseen ja ulkovaraston seinän vaurioiden korjaamiseen viemärin tuuletusputken luukun kohdalla.

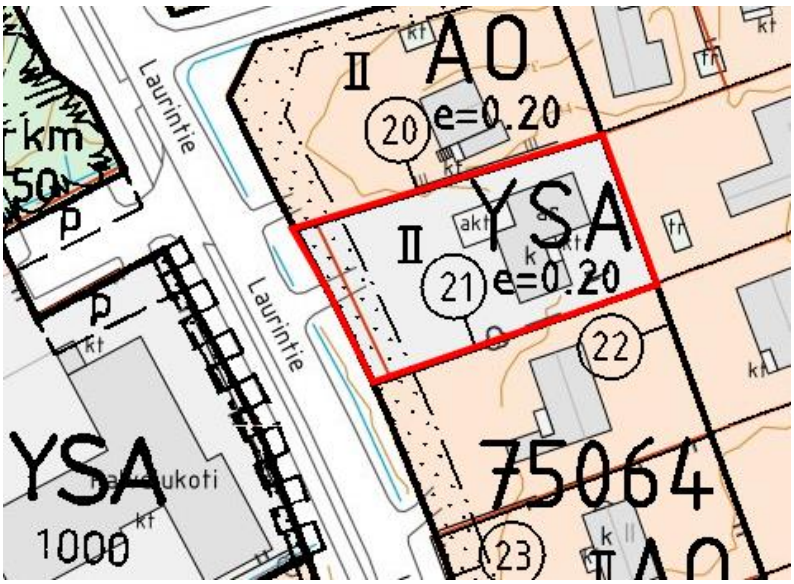

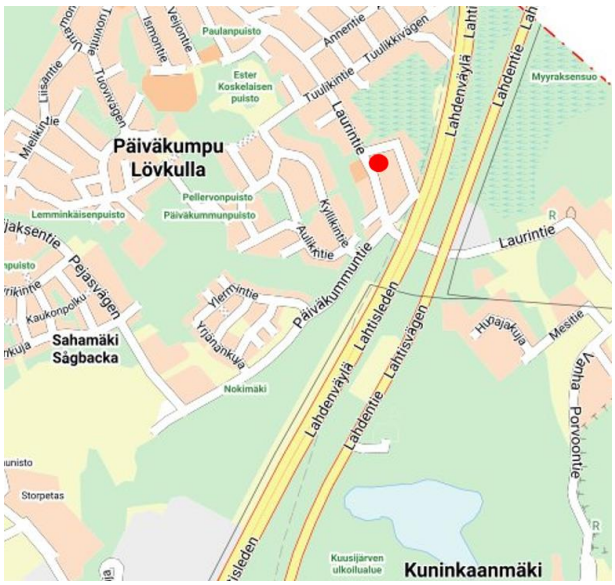

ENT. KUMPUKOTI I / PÄIVÄKUMPU
Laurintie 35, 01420 Vantaa

- 92-75-64-15
- 1979 valmistunut asuinrakennus 124 htm²
  - jälleenhankinta-arvo 2019: 271 589 €
  - tekninen arvo 2019: 97 489 €
  - kirjanpitoarvo 2020: 34 880 €
- 1 088 m², sosiaalitointa palvelevien laitosten ja asuntoloiden korttelialue (YSA), e=0,2
- Ei kaupungin omaa käyttöä
  - vuokrattu Camelotille 1.8.2019 alkaen
- Myynti edellyttää kaavamuutosta
  - Itä-Vantaan aluearkkitehdin kommentti:
    - asemakaavan muuttaminen AO-tontiksi mahdollista e=0,2-0,25 tehokkuudella
    - asemakaavamuutoksen aikataulu avoin

14 § Kivistön kaupunkikeskuksen palvelukeskittymän ilmoittautumismenettely ja markkinavuoropuhelu

VD/4698/10.00.02.00/2020
HP/AK/GK/HY-L

Kivistön palvelukeskittymän avoin ilmoittautumismenettely on järjestetty kesällä. Palvelukeskittymän toteuttamisesta oli kiinnostunut kuusi hakijaa. Markkinavuoropuhelut pidettiin syyskuun kahdella ensimmäisellä viikolla. Kaupunginhallitukselle tuodaan nyt tiedoksi hakijoiden ehdotukset ja markkinavuoropuhelun tulokset, mutta lopullinen päätös asiassa tehdään myöhemmin.

Kivistön palvelukeskittymän avoin ilmoittautumismenettely on pidetty 16.6.–31.8.2020. Ilmoittautumismenettelystä on tiedotettu kaupungin tiedotteessa 16.6.2020 sekä kaupungin virallisessa kuulutuksessa 24.6.2020. Lisäksi menettelystä on tiedotettu niitä tahoja, jotka ovat kevään aikana osoittaneet mielenkiintoa Kivistön palvelukeskittymää kohtaa niiden tiedustellessa Kivistön kauppakeskuksen toteutumisesta ja esisopimusten raukeamisesta. Ilmoittautumismenettelyn kutsu, ohjeistus, ohjeistuksen täydennys 25.8.2020 sekä sijaintikartta ja muu oheismateriaali ovat olleet saatavilla kaupungin verkkosivuilta: www.vantaa.fi/kivisto/palvelukeskittyma.

Alueen pinta-ala on noin 12 000 m². Alue on asemakaavoitettu keskustatoimintojen korttelialueeksi (C). Alueen omistaa kaupunki. Kilpailualue on rajattu korttelin 23196 tontin 7 länsiosaan Vantaankoskentien koillispuolelle ja linja-autoterminaalin kaakkoispuolelle. Hyvin pieni pala kilpailualueesta on tontin 8 puolella, joka on varattu 30000 k-m²:n kokoista hypermarketkeskusta varten. Ns. kauppakeskukselle varatun tontin 7 kokonaisrakennusoikeus on 50 000 k-m², mutta tavoitteena on ollut, että palvelukeskittymän koko olisi 10 000–30 000 k-m².

Vaikka alueen koko ja muoto on esitetty ilmoittautumismenettelyn ohjeistuksessa, niin hakijoilla on ollut mahdollisuus poiketa alueen muodosta ja koosta perustelluista syistä. Toteutettavan alueen on kuitenkin sijoituttava kaupungin omistamalle maalle. Palvelukeskittymä on ollut mahdollista toteuttaa myös vaiheittain.

Ilmoittautumismenettelyssä on asetettu kaupunkikuvallisia tavoitteita (yhteisöllisyys, arkkitehtuuri, kattopinta-alojen hyödyntäminen ja taide), liikenteen ja pysäköinnin tavoitteet (maanalainen pysäköintikerros, mahdollisuus väliaikaiseen maantasopysäköintiin, ajoneuvoliikennöinti Vantaankoskentieltä, linja-autoterminaalin toimintaedellytykset) ja julkisten palvelujen tavoitteet (terveysasema 1000 k-m2 ja kaupunkikulttuurin tilat 1500 k-m² sekä vuokrataso ja 15 vuoden vuokrakausi).

Kaupunki sai määräaikaan mennessä kuusi ilmoittautumishakemusta. Yhtään hakemusta ei saapunut myöhässä. Kivistön palvelukeskittymästä ovat olleet kiinnostuneet seuraavat toimijat: NREP Oy, Lehto Tilat Oy, YIT Suomi Oy, Helsingin Osuuskauppa Elanto ja Kesko Oyj yhdessä, Erikoissijoitusrahasto eQ Liikekiinteistöt ja Oivat Kaupunkikodit Ky yhdessä sekä A-insinöörit Rakennuttaminen Oy yhdessä Huttunen-Lipasti Arkkitehdit Oy:n ja Kohonen & Partners Oy:n kanssa.

Kaupunki on järjestänyt hakijoille markkinavuoropuhelut 8.9.–18.9.2020 välisenä aikana. Ilmoittautumismenettelyn ohjeistuksessa oli ilmaistu markkinavuoropuhelun aiheet (toteutettavuus, toiminnallisuus, käyttäjälähtöisyys, resurssiviisaus ja alueen myyntihinta).

Jokaisen hakijan kanssa on pidetty kaksi kahden tunnin markkinavuoropuhelua. Toisella viikolla hakijoilla oli mahdollisuus täydentää ja muuttaa hakemustaan vastaamaan paremmin kaupungin toiveita ensimmäisellä viikolla saaman palautteen perusteella. Hakijoille on lähetetty myös kaikille yhteiset kysymykset hakemusten vertailukelpoisuuden lisäämiseksi.

Kokouksessa esitellään lyhyesti hakijoiden ehdotukset ja niiden markkinavuoropuhelun tulokset.

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 14

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Merkitään tiedoksi Kivistön kaupunkikeskuksen palvelukeskittymän ilmoittautumismenettely ja markkinavuoropuhelun selostus.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kokoelma hakemuskuvista 21.9.2020

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kiinteistöjohtaja Antti Kari, puh 040 568 6540, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
projektijohtaja Gilbert Koskela, puh 050 312 1915, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

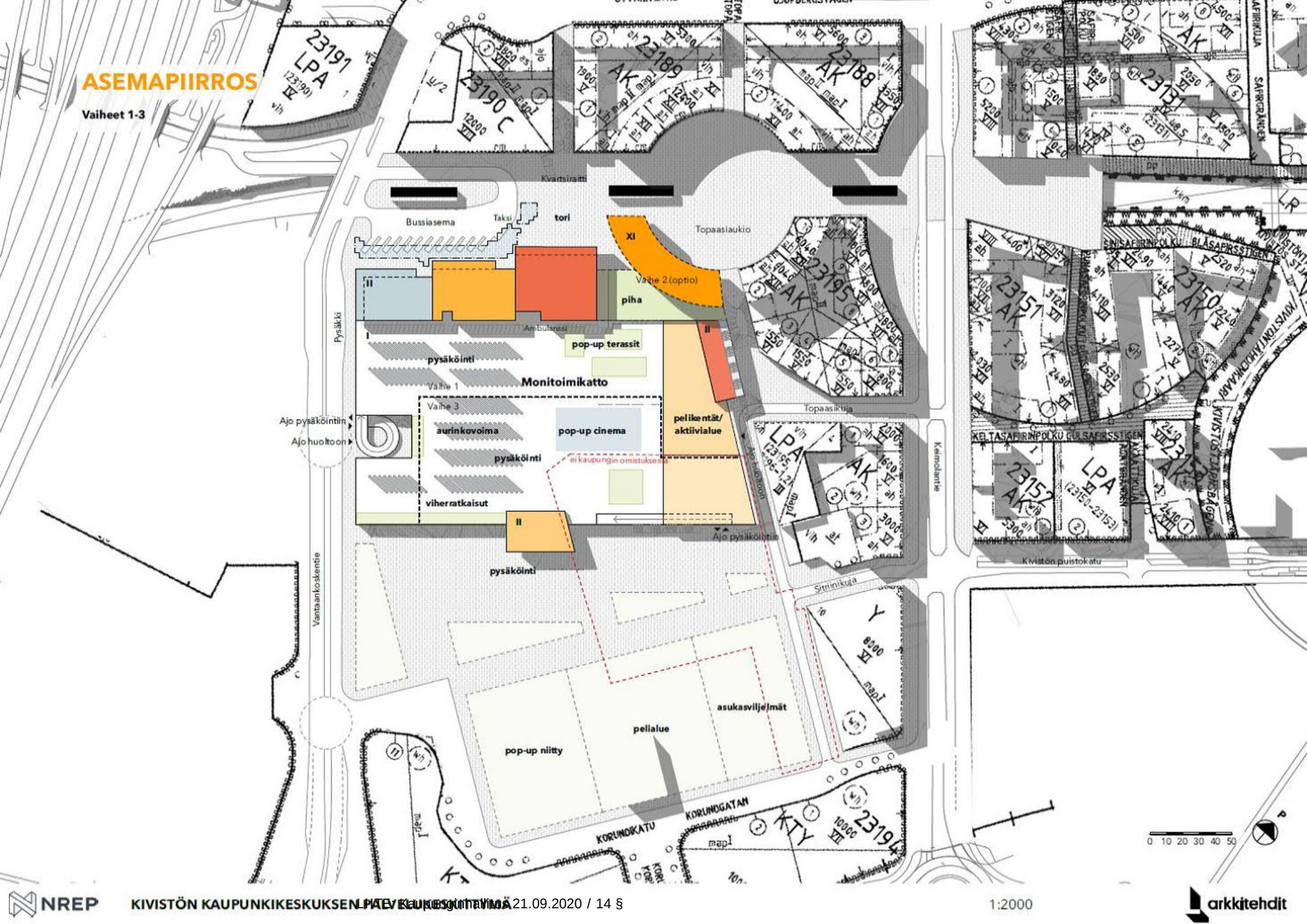
Hakija:
NREP Oy

Projektipäällikkö:
Juha-Matti Varjonen

Suunnittelija-arkkitehtitoimisto:
L Arkkitehdit Oy
Pääsuunnittelija:
Harri Koskinen

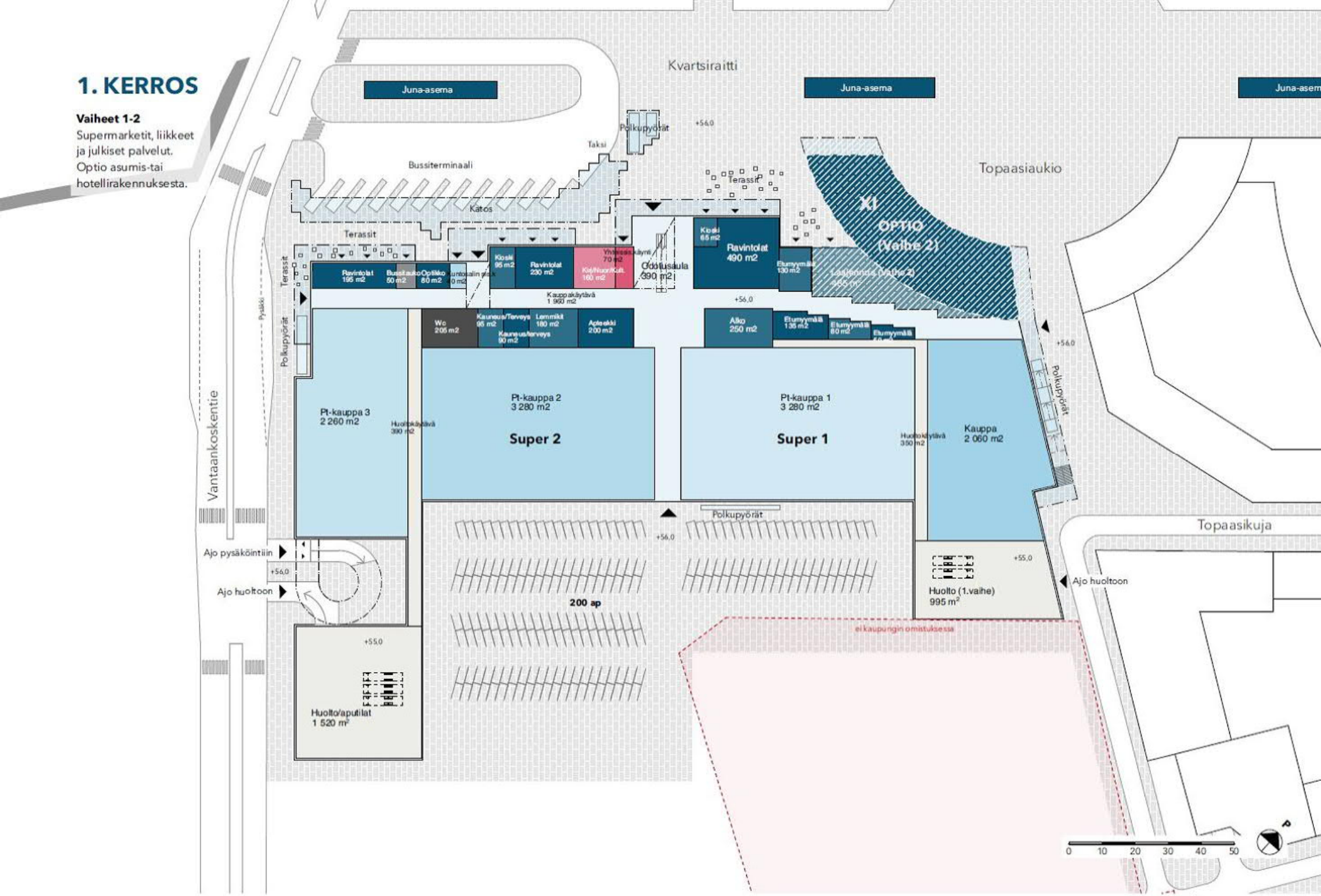
ASEMAPIIRROS

Vaiheet 1-3

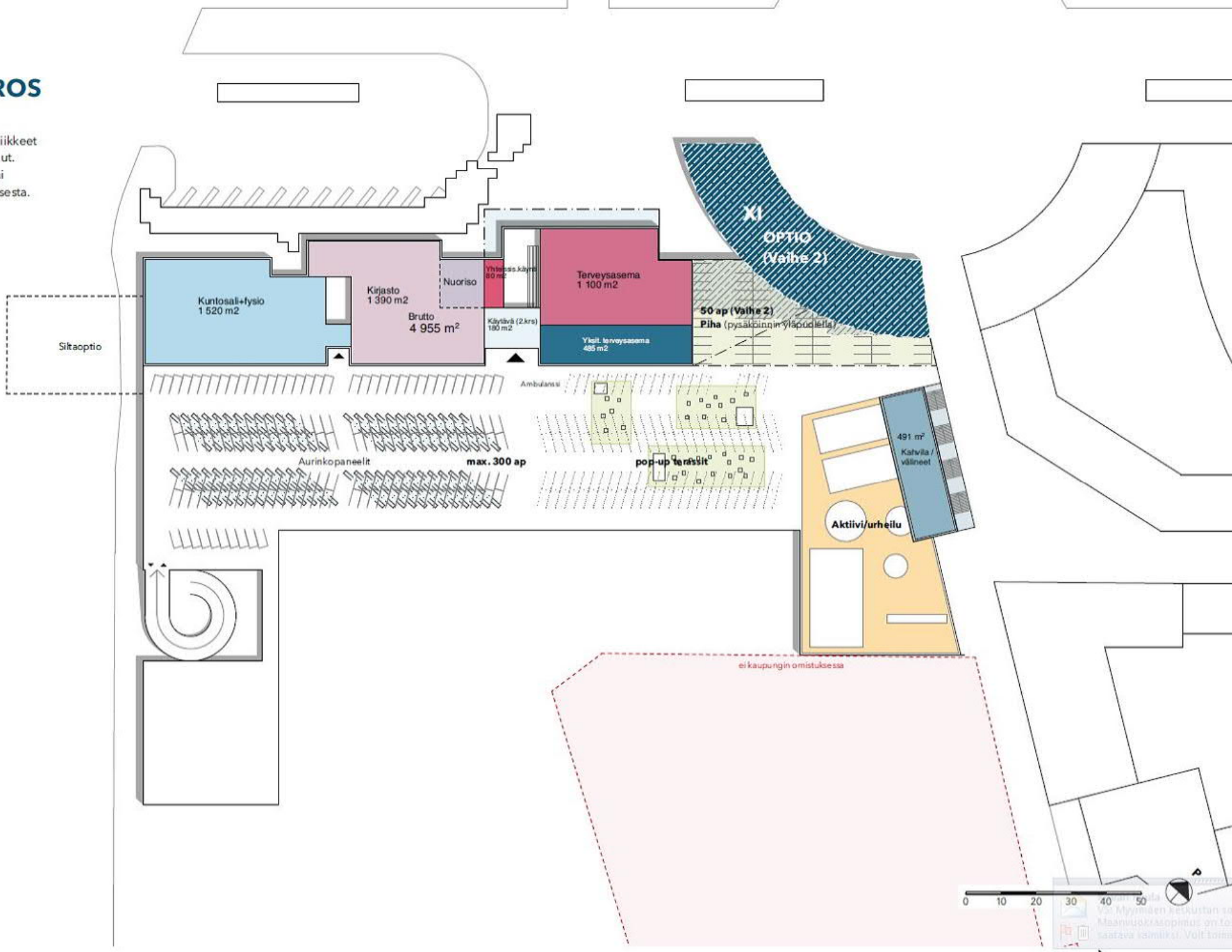
1. KERROS

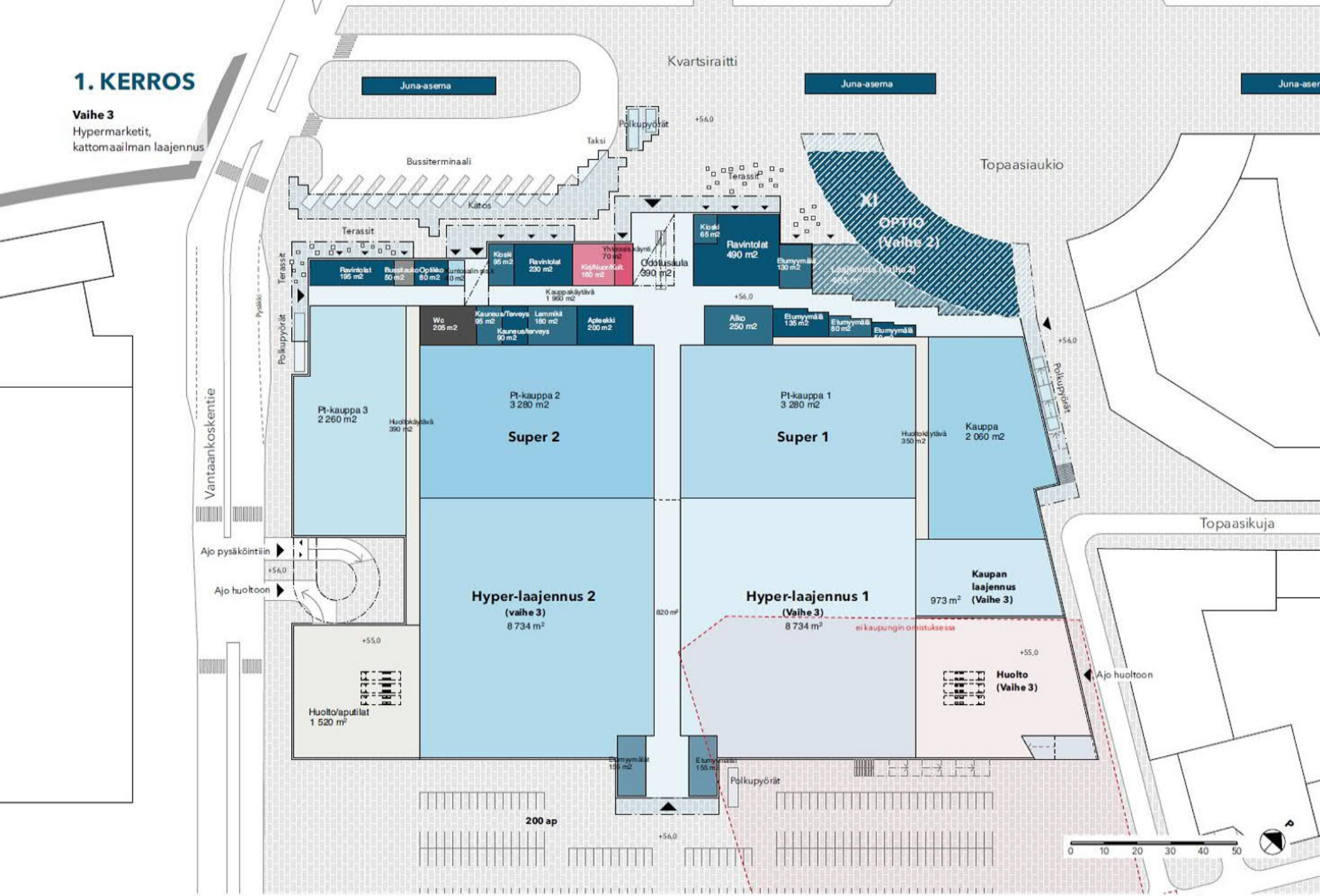
Vaiheet 1-2
Supermarketit, liikkeet ja julkiset palvelut. Optio asumis-tai hotellirakennuksesta.

2. KERROS

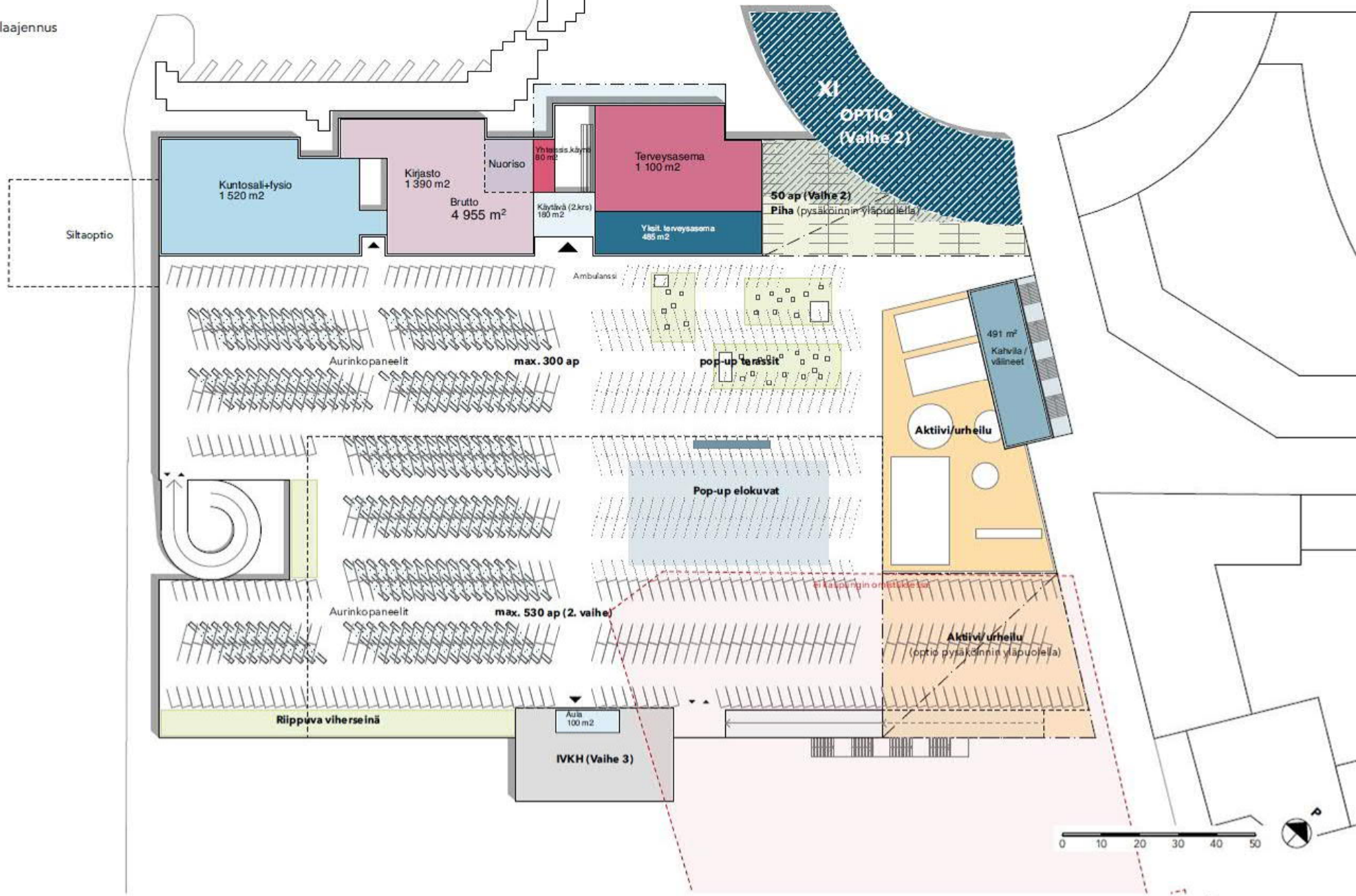
Vaiheet 1-2
Supermarketit, liikkeet ja julkiset palvelut. Optio asumis-tai hotellirakennuksesta.

1. KERROS
Vaihe 3
Hypermarketit,
kattomaailman laajennus
Kvartsiraitti
Juna-asema
Juna-asema
Juna-asema
Polkupyörät
Taksi
Bussiterminaali
Katos
Terassit
Topaasiaukio
XI
OPTIO
(Vaihe 2)
Laajennus (Vaihe 2)
Kioski
65 m2
Ravintolat
490 m2
Etumyymälä
130 m2
Kioski
95 m2
Ravintolat
230 m2
Yhteinen käynti
70 m2
Kiosk/Nuor/Kult.
160 m2
Oodi tusaula
390 m2
Ravintolat
195 m2
Bussitaukio
50 m2
Optiikko
80 m2
Kauppakäytävä
1 900 m2
Wc
205 m2
Kauneus/Terveys
95 m2
Lemmikit
180 m2
Kauneus/terveys
90 m2
Apteekki
200 m2
Alko
250 m2
Etumyymälä
135 m2
Etumyymälä
80 m2
Etumyymälä
Vantaankoskentie
Pysäkki
Pt-kauppa 3
2 260 m2
Huoltokäytävä
390 m2
Pt-kauppa 2
3 280 m2
Super 2
Pt-kauppa 1
3 280 m2
Super 1
Huoltokäytävä
350 m2
Kauppa
2 060 m2
Topaasikuja
Ajo pysäköintiin
Ajo huoltoon
Hyper-laajennus 2
(vaihe 3)
8 734 m²
Hyper-laajennus 1
(Vaihe 3)
8 734 m²
820 m²
973 m²
Kaupan
laajennus
(Vaihe 3)
ei kaupungin omistuksessa
Huolto/aputilat
1 520 m²
Huolto
(Vaihe 3)
Ajo huoltoon
Etumyymälät
155 m2
Etumyymälät
155 m2
Polkupyörät
200 ap
0 10 20 30 40 50
1:1000

2. KERROS

Vaihe 3
Hypermarketit,
kattomaailman laajennus

LHTE Kaupungin hallitus 21.09.2020 / 14 §

ASEMAPIIRROS

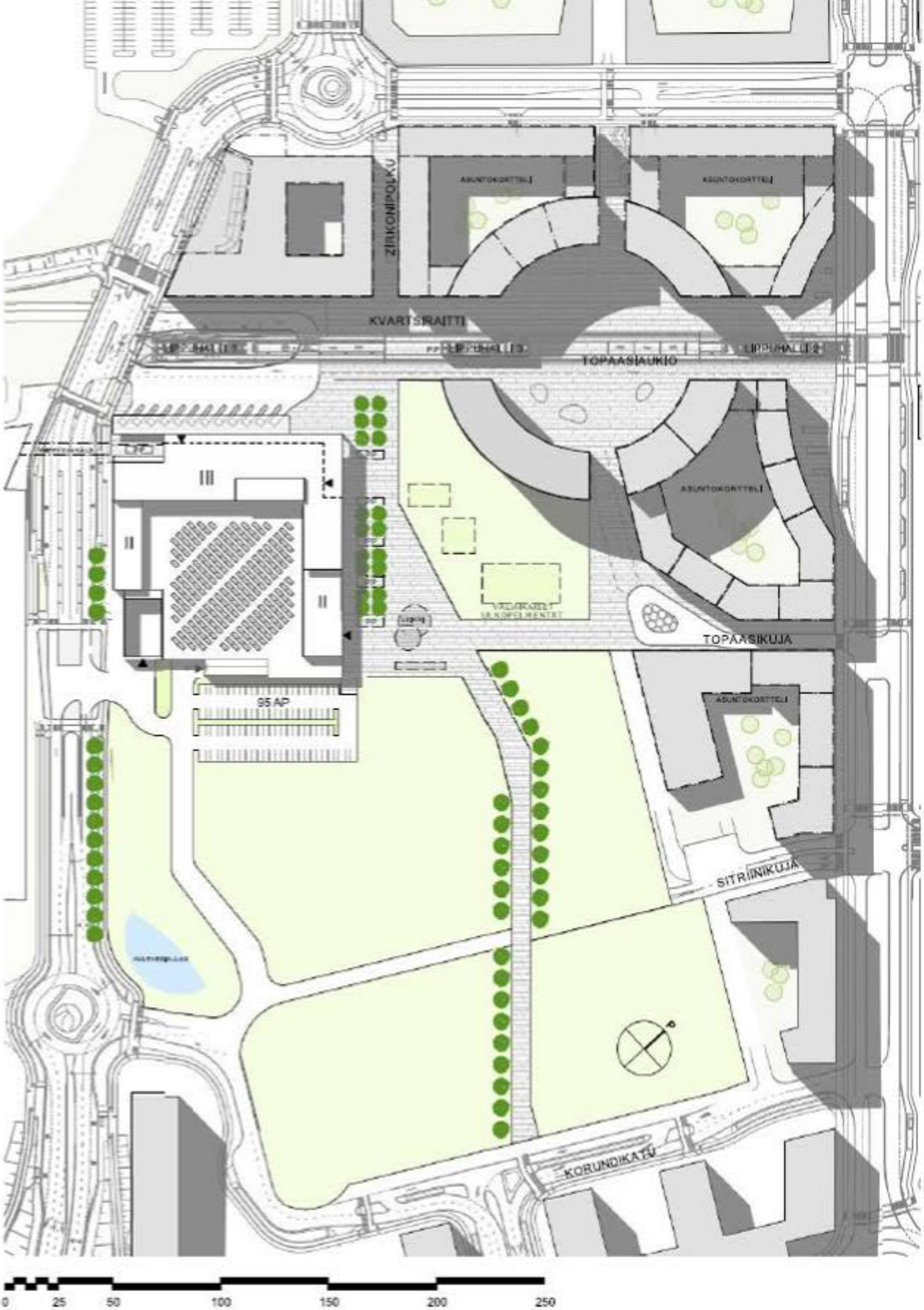
Kaupunkikeskuskokonaisuus

Hakija:
Lehto Tilat Oy

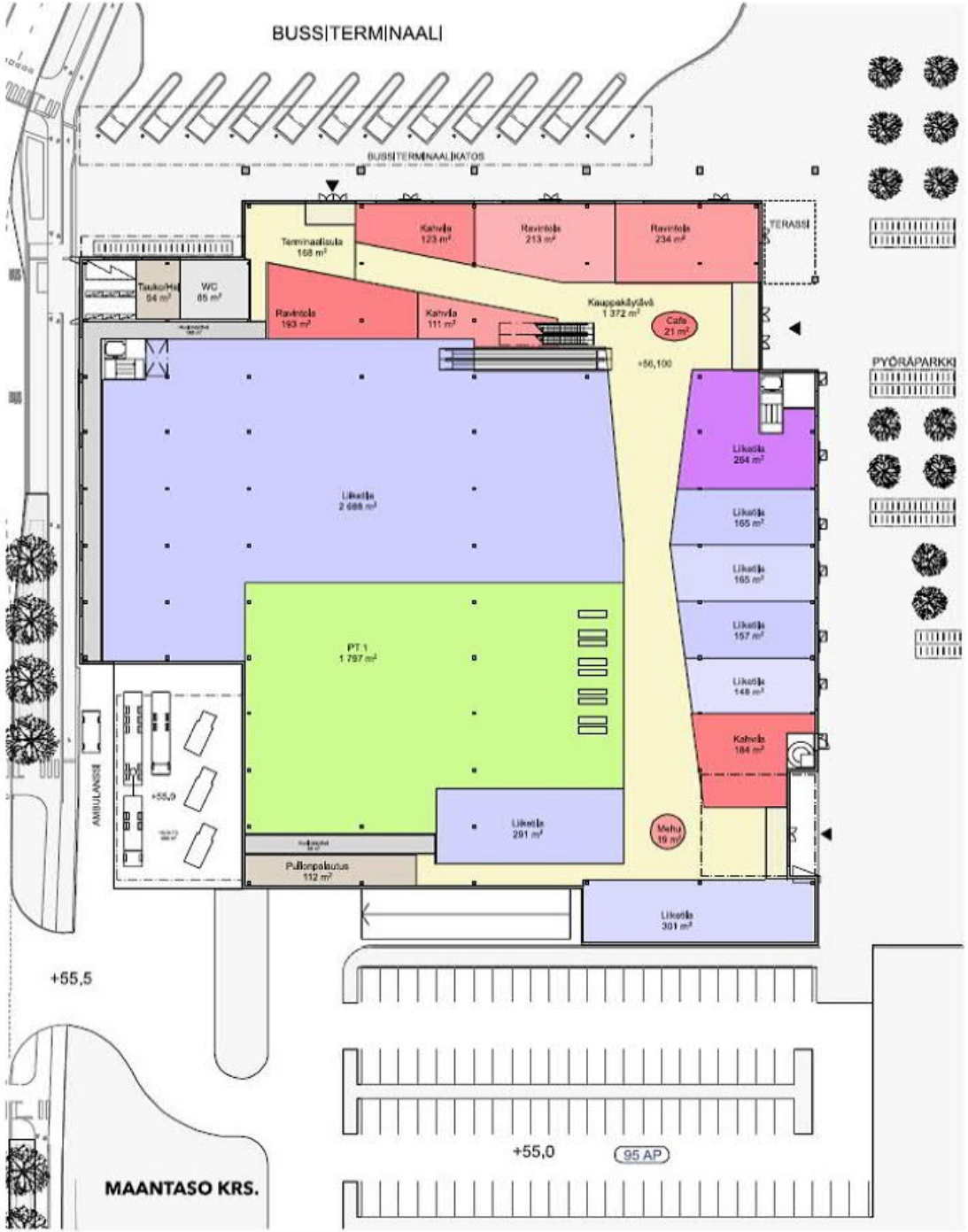
Projektipäällikkö:
Sami Nuopponen

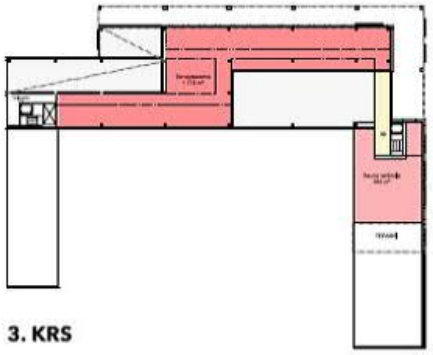
Suunnittelija-arkkitehtitoimisto:
Cederqvist & Jäntti Arkkitehdit
Pääsuunnittelija:
Arndt Heinzmann

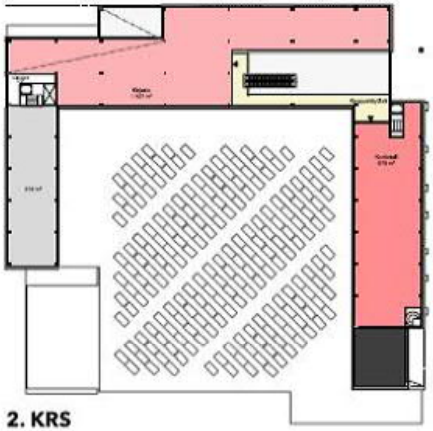

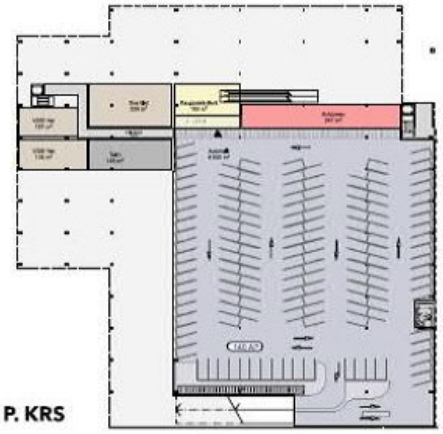
LEHTO KIVISTÖN PALVELUKESKITTYMÄ

CEDERQVIST & JÄNTTI ARKKITEHDIT SALOMONKATU 17 A 00100 HELSINKI puh +358 40 8452159 www.cej.fi

SUUNNITTELURATKAISU

Ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on muodostaa toiminnallisesti ensiluokkaista, viihtyisää ja eheää kaupunkitilaa. Ratkaisu on suunniteltu mahdollisimman muuntojoustavaksi, siten että liiketilojen käyttötarkoituksia ja kokoja voidaan muuttaa joustavasti.
Isompien myymälätilojen alueella runkoratkaisussa on huomioitu tilojen joustava kalustaminen mm. kantavien pystyrakenteiden minimoinnilla.
Ehdotuksen rakenneratkaisussa on huomioitu myös rakenteiden koko elinkaaren hiilijalanjälki. Hiilijalanjäljen minimoimiseksi ja nopean rakennusajan varmistamiseksi käytetään esivalmistettuja puurakenteita mm. katto- ja seinärakenteissa mahdollisimman paljon.

Rakennuksen toiseen kerrokseen on suunniteltu kirjasto ja kaupunkikulttuurin tilat. Tilat avautuvat neljään suuntaan ja muodostavat valoisan ja viihtyisän kohtaamisalueen. Tiloihin saavutaan pääsisäänkäynnin yhteydestä nousevilla liukuportailla. Tilojen monikäyttöisyys ja erillisaukioloajat on huomioitu mahdollistamalla erilaiset tilakokonaisuudet ja joustavat kulkuyhteydet.

Toiseen kerrokseen on suunniteltu myös kuntosali, josta avautuu miellyttävät näkymät kävelykadulle sekä sisäpihalle.

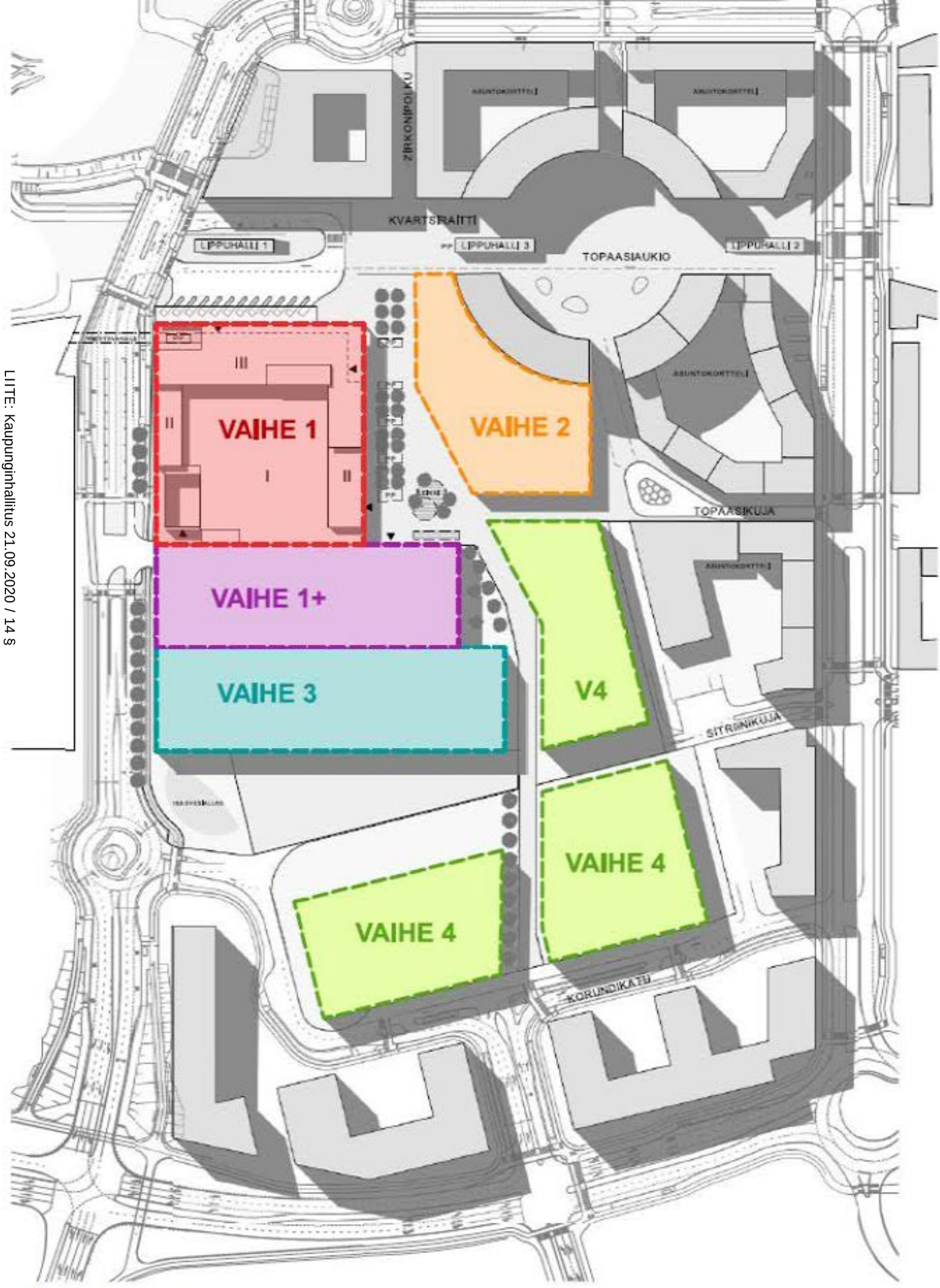
Kolmanteen kerrokseen sijoitetulle terveysasemalle on kulku kahden hissi- ja porrashuoneen kautta.
Terveysaseman ambulanssiliikenteen sekä kirjasto- ja kaupunkikulttuuritilojen huoltoyhteys on ratkaistu lastausalueen yhteydestä.

Kellariin toteutetaan n. 14 autopaikkaa, joista 20 kpl varustetaan sähköautojen latauspisteillä.

0 5 10 20 30 40 50

LEHTO KIVISTÖN PALVELUKESKITTYMÄ POHJAKAAVIOT 31.8.2020

CEDERQVIST & JÄNTTI ARKKITEHDIT SALOMONKATU 17 A 00100 HELSINKI puh +358 40 8452159 www.cej.fi

LEHTO KIVISTÖN PALVELUKESKITTYMÄ

VAIHTOEHTO 1.

1+ ja 3 vaiheissa on kaupan keskusliikkeille varattu rakennuspaikat 1-vaiheen yhteyteen. Rakennusvaiheiden välillä on sisäyhteys ja yhdistettyjä pysäköintitiloja. Molemmilla kaupan yksiköillä on laajentumisvara hypermarketkokoon.

Vaihe 2 väliaikaisena kaupunkitilana ja Topaasin aukion valmiiksi rakentamisen yhteydessä, kuten kilpailuselostuksessa esitetty.

Vaiheessa 4 on alueen kaakkoisreunalla varaus liikunta- ja vapaa-ajan tilojen rakentamiseen.

Vaiheessa 4 + on alueen koillislaidalla varauduttu keskitetyn pysäköintilaitoksen rakentamiseen.

VAIHTOEHTO 2.

1+ -vaiheen yhteyteen jatkorakennusvaiheena kaupallisen liikekeskuksen laajentuminen. Rakennusvaiheiden välillä on sisäyhteys ja yhdistettyjä pysäköintitiloja.

Vaihe 2 väliaikaisena kaupunkitilana ja Topaasin aukion valmiiksi rakentamisen yhteydessä, kuten kilpailuselostuksessa esitetty.

Vaiheessa 3 kaupan keskusliikkeillä oma tontti/ rakennuspaikkavaraus olevan tonttijaon mukaisesti.

Vaiheessa 4, alueen lounaiskulmassa varaus liikunta- ja vapaa-ajan tilojen rakentamiseen.

VAIHTOEHTO 3.

1+ ja 3 vaiheissa on kaupan keskusliikkeille varattu rakennuspaikat välittömästi 1-vaiheen yhteyteen. Rakennusvaiheiden välillä on sisäyhteys ja yhdistettyjä pysäköintitiloja. Molemmilla kaupan yksiköillä on laajentumisvara hypermarketkokoon.

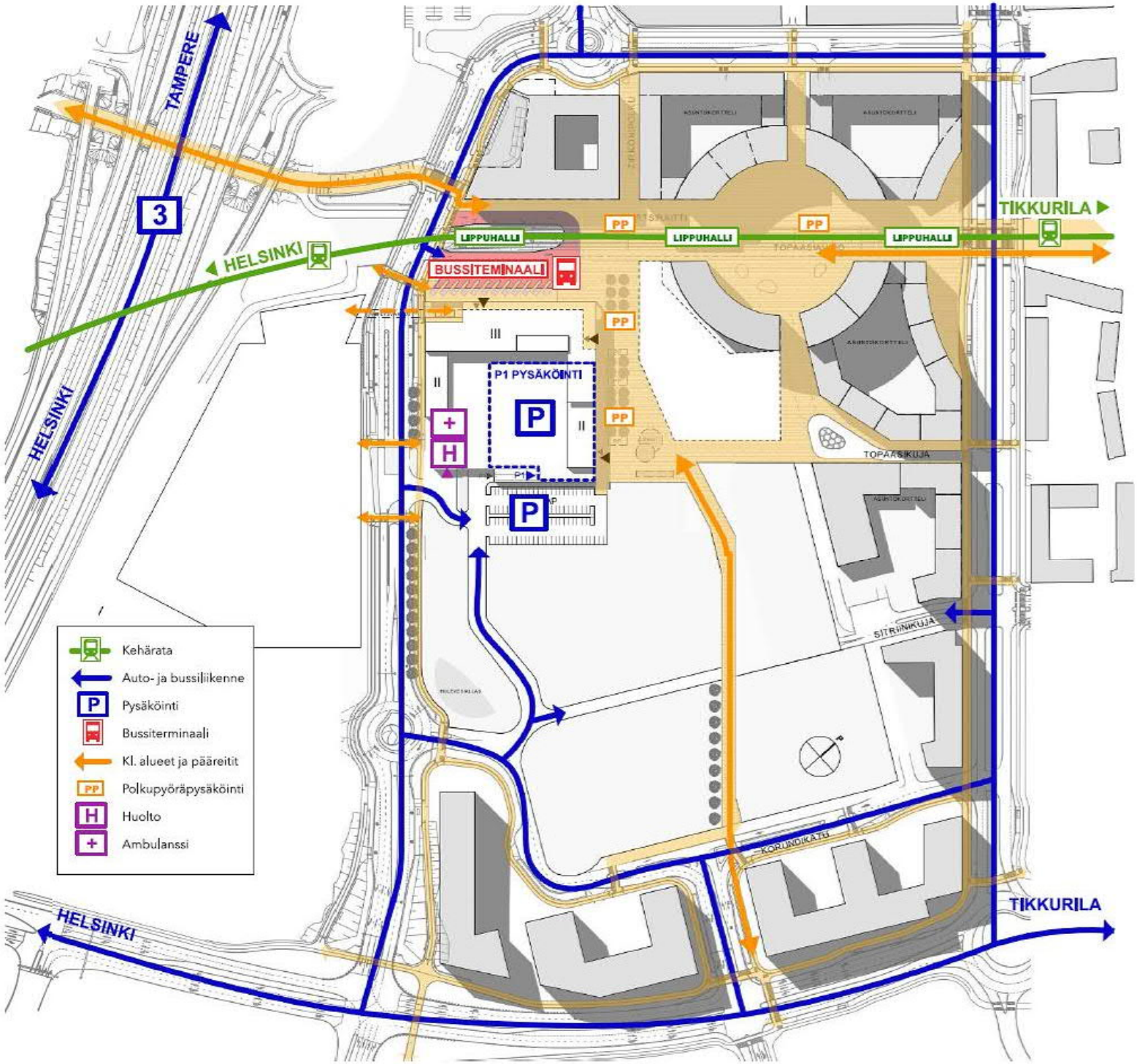
Vaihe 2 väliaikaisena kaupunkitilana ja Topaasin aukion valmiiksi rakentamisen yhteydessä, kuten kilpailuselostuksessa esitetty.

Vaiheessa 4, alueen itäreunassa varaus tapahtuma-areenan rakentamiseen.
Rakennuksilla sisäyhteys sekä jaettuja huolto- sekä pysäköintitiloja.

LAAJENNETTAVUUS

1-vaihe on laajennettavissa useammalla tavalla.
Keskusliikkeiden myymälät aina hyperkokoon saakka on sijoitettavissa suoraan kiinni 1-vaiheeseen tai ne on sijoitettavissa erilleen. Vaihtoehtojen periaateratkaisut on näytetty kaaviokuvissa.

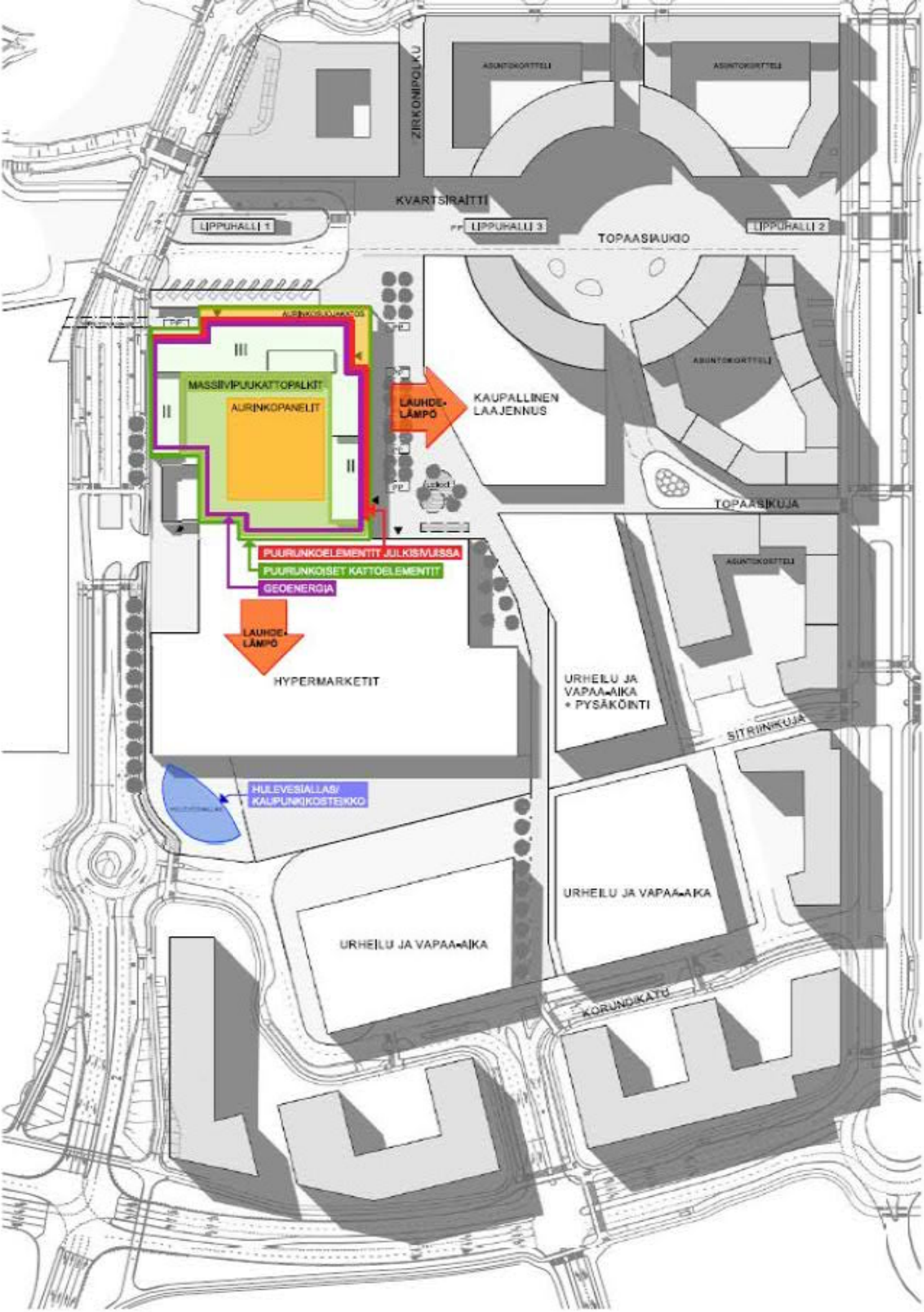
LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

LEHTO **KIVISTÖN PALVELUKESKITTYMÄ**

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

CEDERQVIST & JÄNTTI ARKKITEHDIT SALOMONKATU 17 A 00100 HELSINKI puh +358 40 8452159 www.cej.fi

LEHTO KIVISTÖN PALVELUKESKITTYMÄ

Hakija:
YIT Suomi Oy

Projektipäällikkö:
Anne Kangas

Suunnittelija-arkkitehtitoimisto:
Suunnittelutoimisto Amerikka Oy
Pääsuunnittelija:
Olli-Pekka Vaija

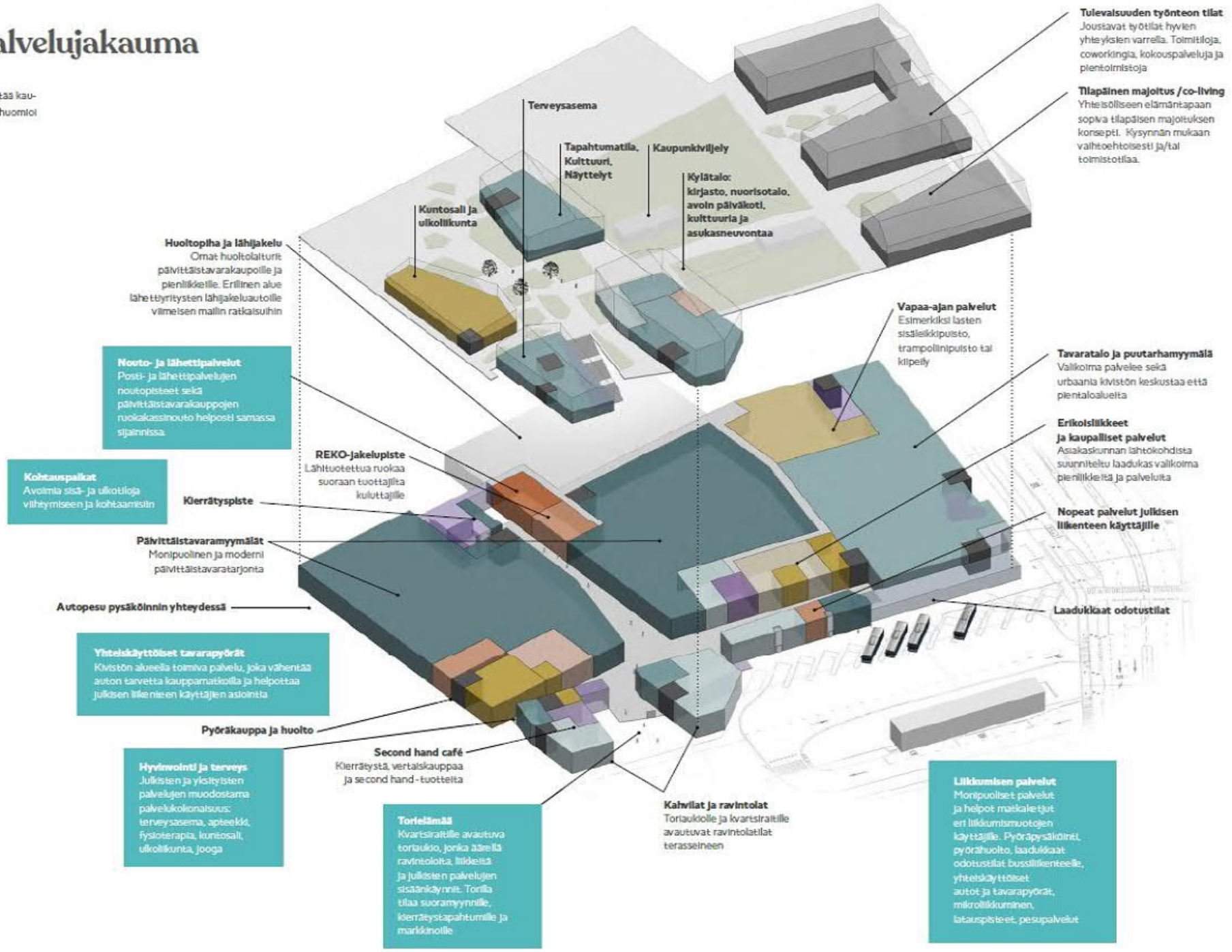
Nykyaikainen palvelujakauma

Kivistön Kylän monipuolinen palvelutarjonta yhdistää kaupalliset ja julkiset palvelut kokonaisuudeksi, joka huomioi kaupunkilaisten tarpeet.

Toimialajakauma

- Päivittäistavarat 37 %
- Julkinen palvelu 20 %
- Tavaratalo 16 %
- Kahvilat ja ravintolat 6 %
- Kauneus- ja hyvinvointipalvelut 6 %
- Viihde- ja vapaa-ajan palvelut 5 %
- Kauneuden ja terveyden tuotteet 2 %
- Noutopalvelut 2 %
- Kaupalliset palvelut 2 %
- Vapaa-aika 1 %
- Sisustaminen ja kodin tarvikkeet 1 %
- Muut liikkeet 1 %

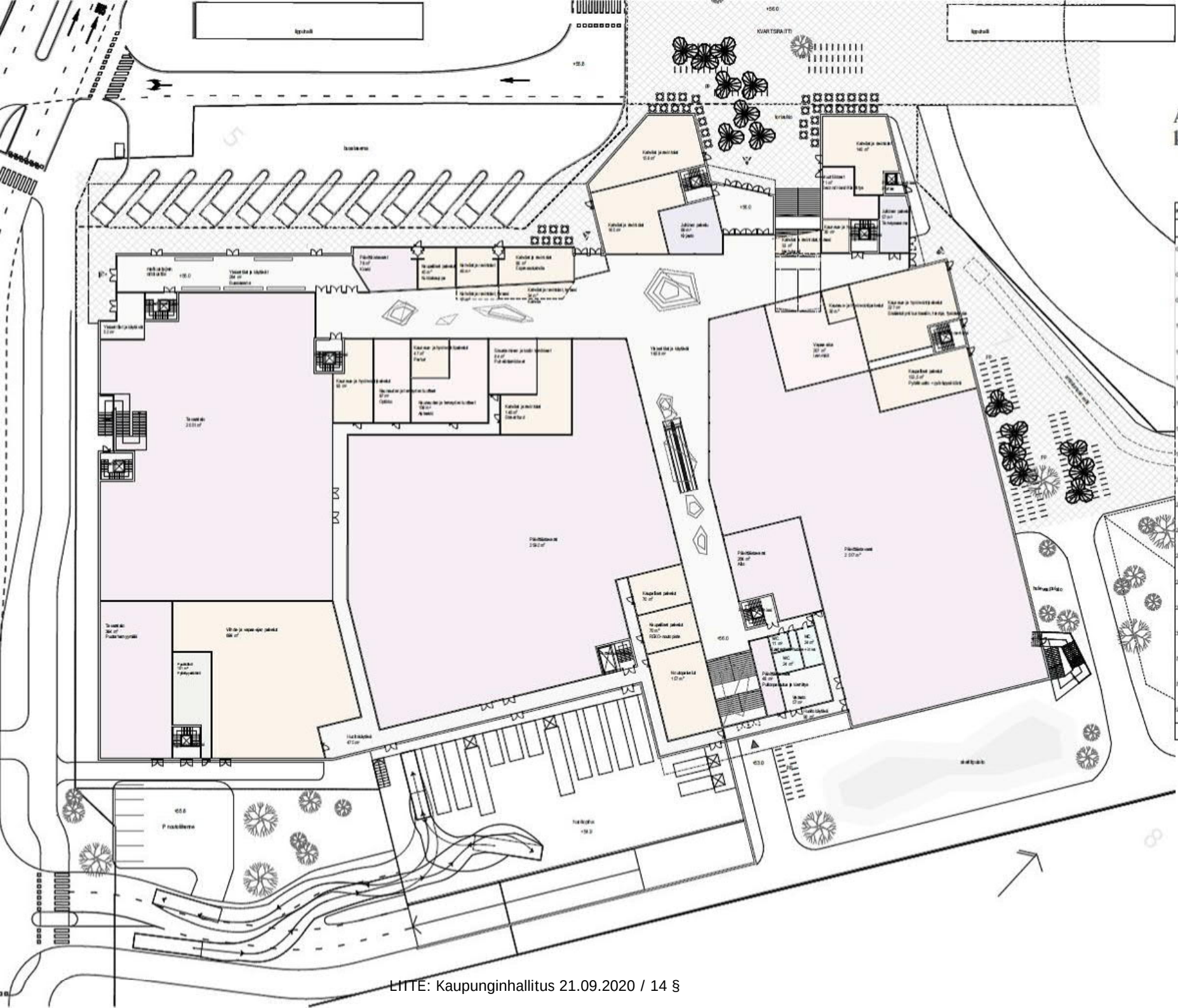

Alustava asemapiirros ja liikennekaavio

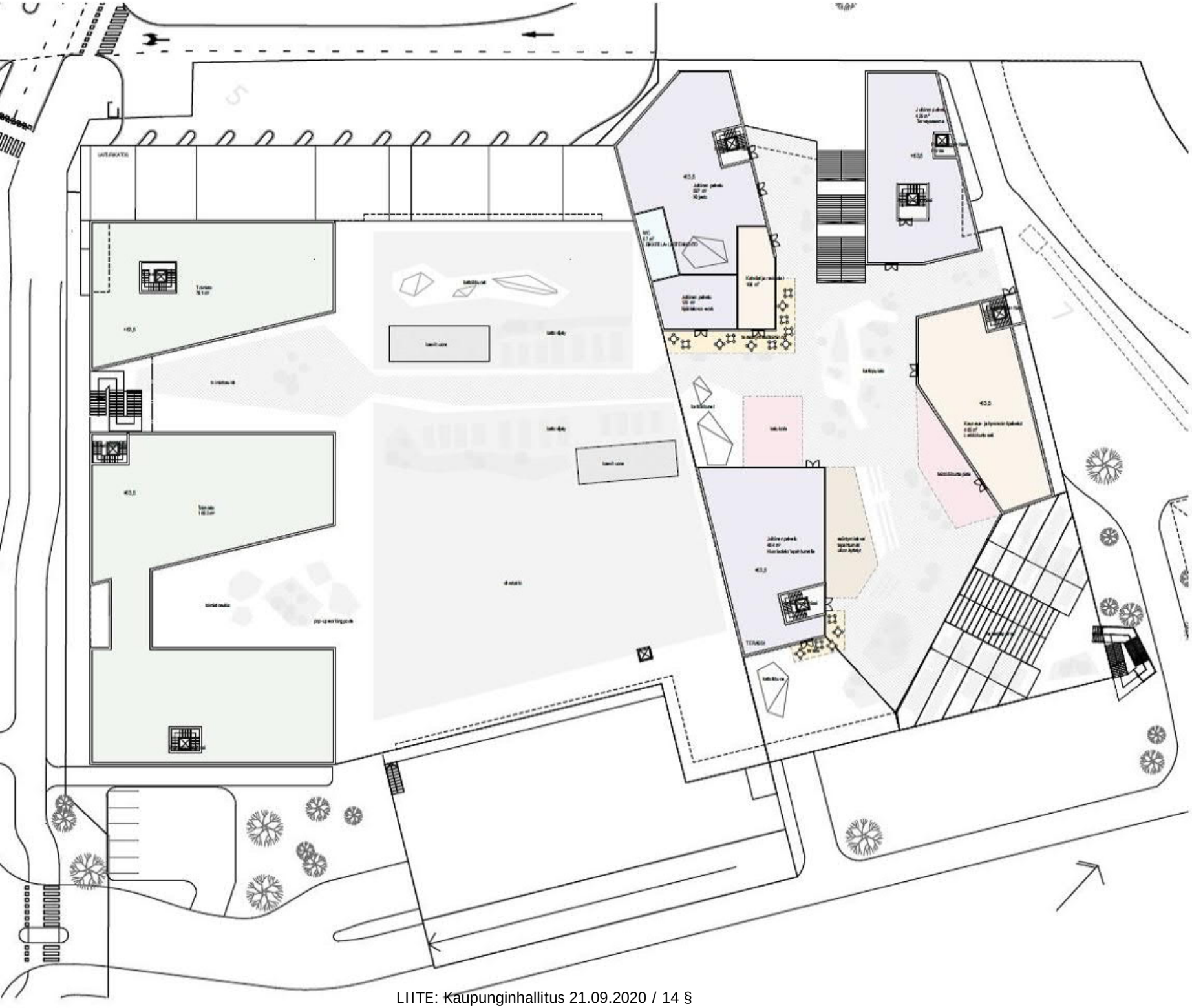

ivistön Kylän huoltopihalle ja pysäköintiin ajetaan Vantaankoskentien uudan
olmihaaraliittymän kautta. Ajoyhteys haaratuu katutasossa sijaitsevaan huoltoon
kä sen eteläpuolella sijaitsevaan pysäköinnin ajoluiskaan.

Alustava tilakaavio, katutaso 1. krs

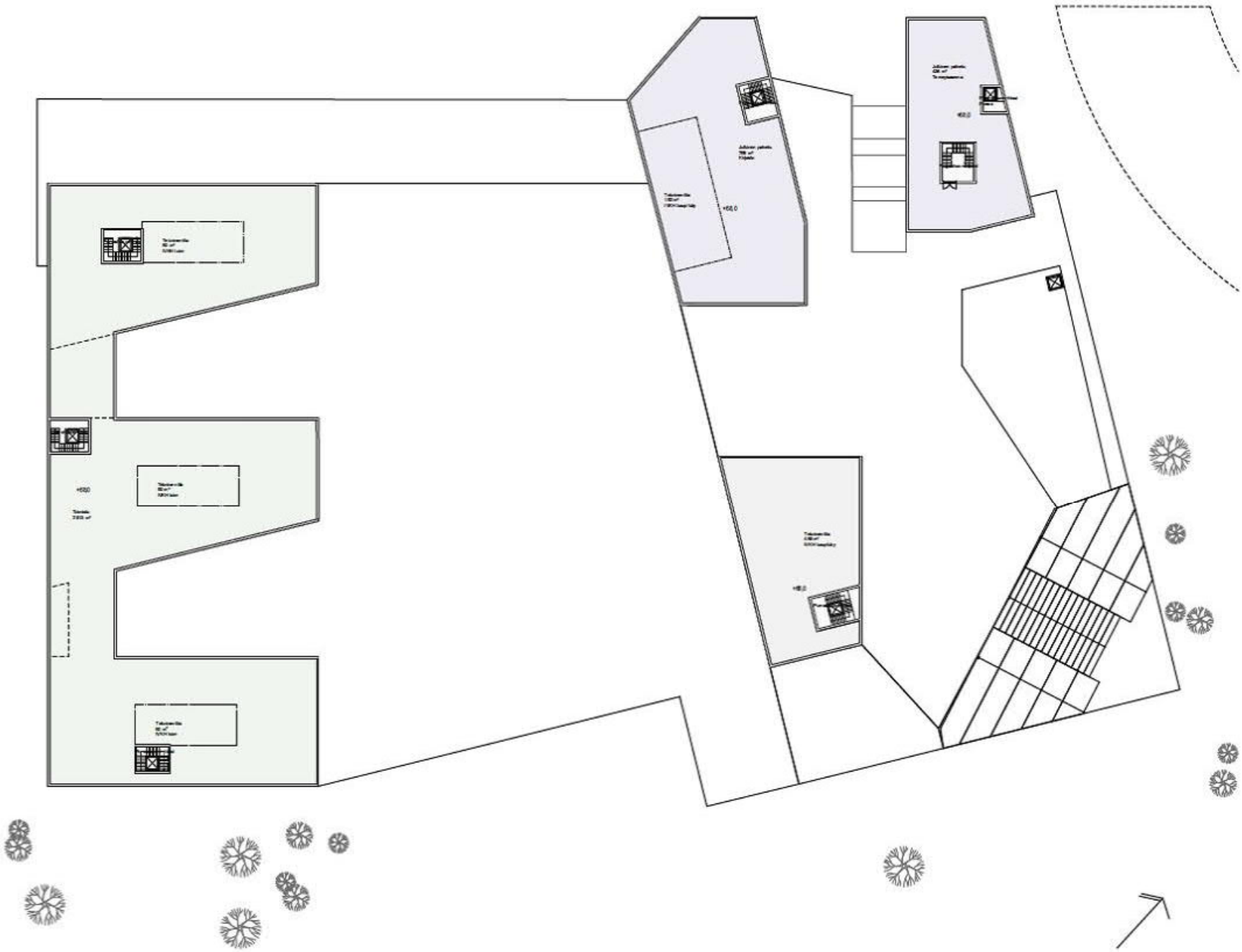

KVARTSIRAITTI
Iltpuhalli
Iltpuhalli
P
P
P

Alustava tilakaavio, 2. kerros ja kattopuisto

KERROS 2			
		Tilatyyppi	Pinta-ala, m²
0.2		Pomaisuuneen huut	210
0.4		WC	57
2.1		Kahvilat ja ravintolat	106
2.3		Kauneus- ja hyvinvointipalvelut	465
3		Julkinen palvelu	1 540
5		Toimisto	2 364
			4 742 m²

Alustava tilakaavio, 3. kerros

KERROS 3		
	Tilatyyppi	Pinta-ala, m²
0.2	Pomeshuone-tilassi	190
3	Julkinen palvelu	1 237
5	Toimisto	2 513
8	Teknisen tila	948
		4 888 m²

Alustava tilakaavio ja pysäköintikaavio, kellarikerros -1

Kiviston Kylän huoltopihalle ja pysäköintiin ajetaan Vantaankoskentien uuden kolmihaaraliittymän kautta. Ajoyhteys haarautuu katutasossa sijaitsevaan huoltoon sekä sen eteläpuolella sijaitsevaan pysäköinnin ajoluiskaan.

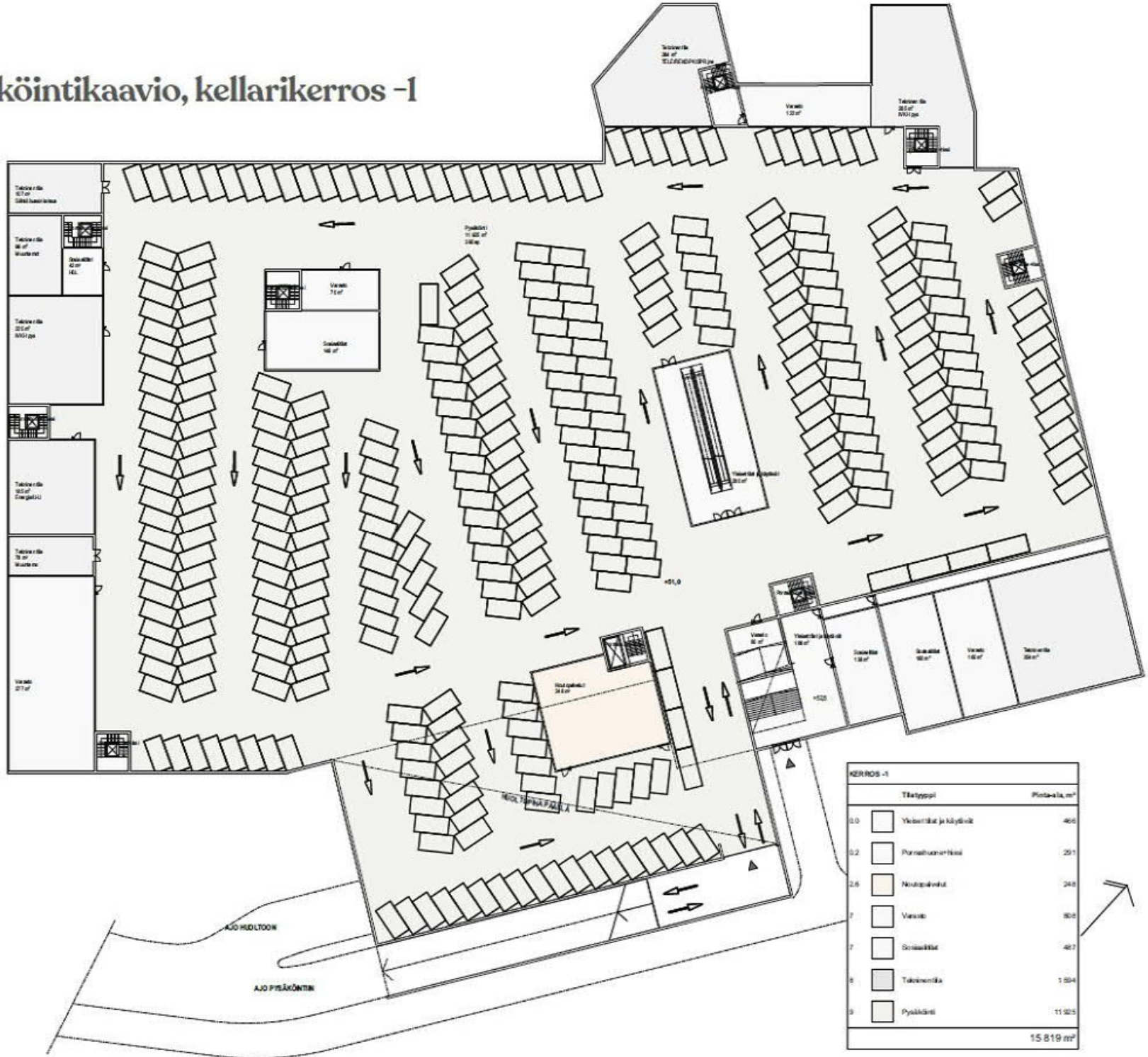
Alustavan suunnitelman mukaan pysäköinti toteutetaan yhteen kellarikerrokseen, jossa yksisuuntainen vinopysäköinti muodostaa tehokkaan ja selkeän toiminnallisen kokonaisuuden. Huoltopiha palvelee keskeisellä sijainnillaan, lukuisilla jakeluauto- ja jätepuristinpaikoillaan sekä huoltokäytävillään koko liikekeskuksen palvelu- ja myymälätoimintaa. Huoltopihalle varataan tilaa myös lähijakelupaikalle, joka mahdollistavat esimerkiksi päivittäistavarakaupoille erilaisten kotiinkuljetusmallien järjestämisen.

Pysäköinnin mitoitus

Asemakaavan mitoituskategoriat	Paikka-vaatimus	Suunnitel-man k-m²	Paikka-määrä
Toimistotilat	1 ap / 70 k-m2	4878	70
Päivittäistavaran liiketilat	1 ap / 35 k-m2	7853	224
Erikoistavaran liiketilat	1 ap / 50 k-m2	615	12
Hotellit	1 ap / 100 k-m2	0	0
Palvelut	1 ap / 150 k-m2	3261	22
Elokuvatilat	1 ap / 70 k-m2	0	0
Julkiset palvelut ja hallinto	1 ap / 100 k-m2	2923	29
Tuotantotilat	1 ap / 120 k-m2	0	0
Yhteensä		19530	357

Pyöräilypaikkojen mitoitus	Paikka-vaatimus	Suunnitel-man k-m²	Paikka-määrä
Toimisto-, palvelu- ja liiketilat	1 pp / 35 k-m2	19530	558
Tuotantotilat	1 pp / 250 k-m2	0	0

Pyöräilypaikkojen mitoitus		
Lukittavissa tiloissa olevia paikkoja henkilökunnalle	10 %	56
Helposti käytettävillä säältä suojattuja paikkoja	40 %	223
Avopaikkoja	50 %	279

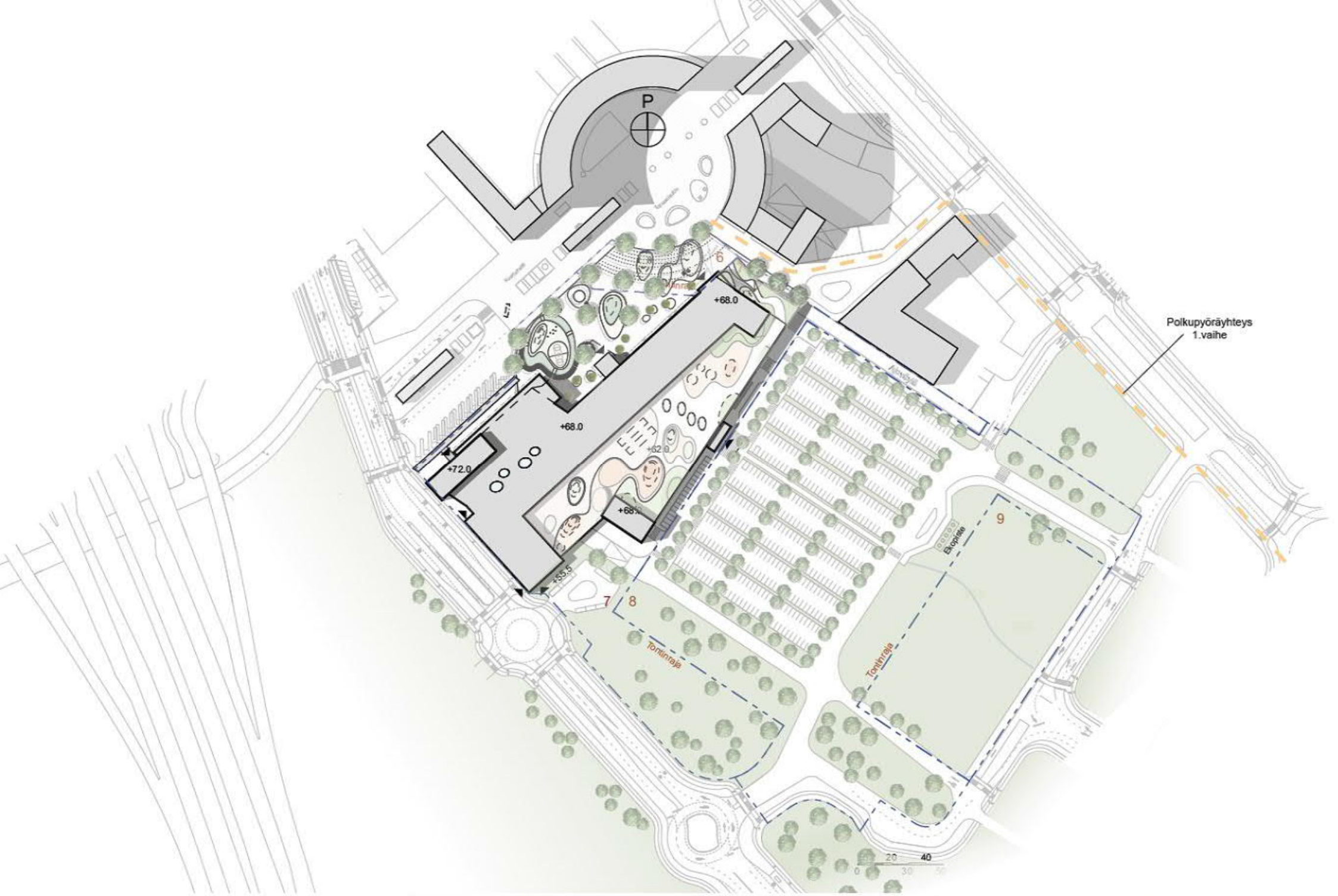

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

Hakija:
Kesko Oyj ja Helsingin Osuuskauppa Elanto

projektipäällikkö:
Timo Heikkilä, Kesko Oyj ja Jyrki Karjalainen, HOKE

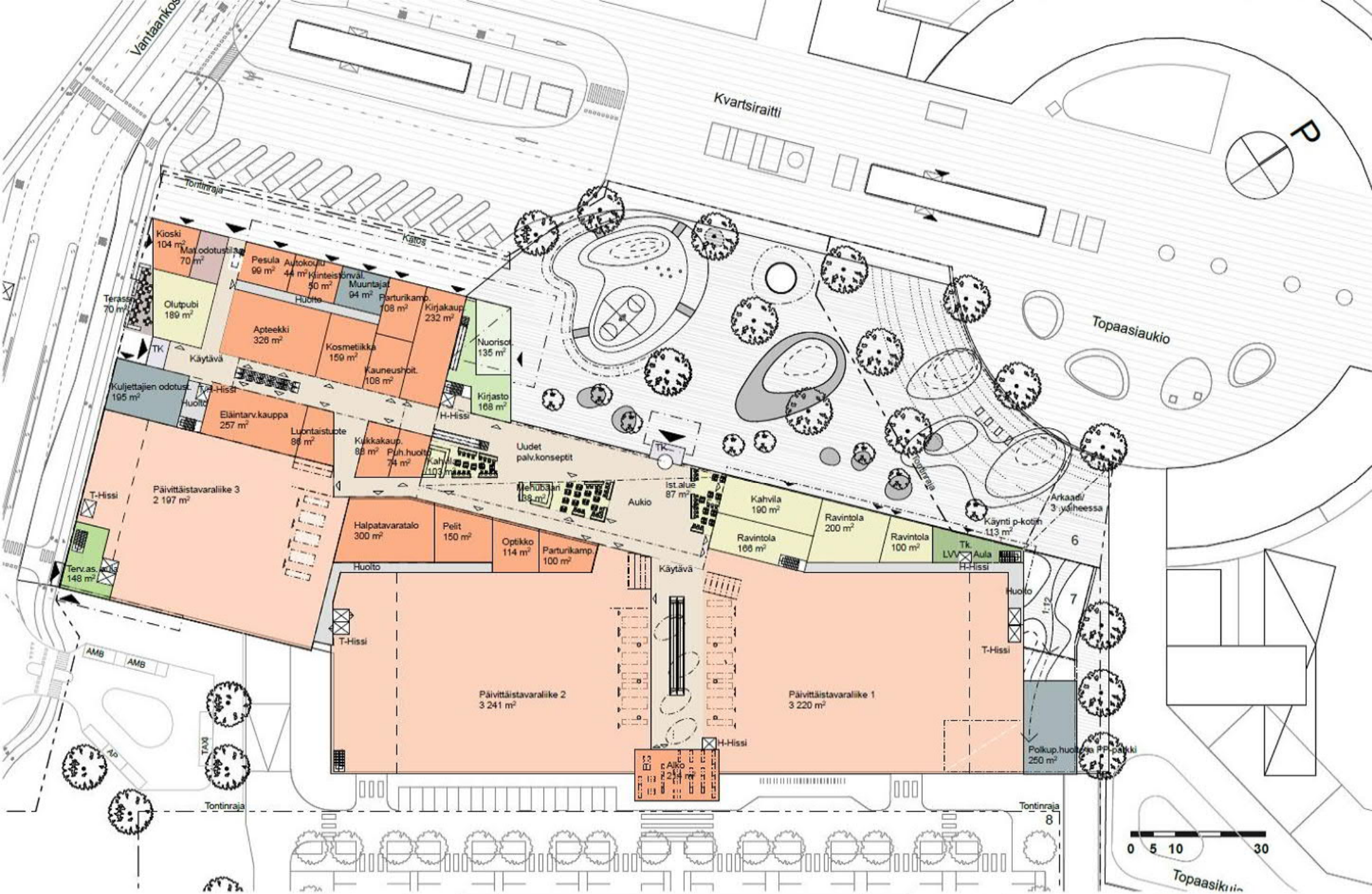
Suunnittelija-arkkitehtitoimisto:
Arkkitehdit Soini & Horto Oy
Pääsuunnittelija: Jaakko Hassi

KIVI PALVELUKESKUS

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

A S
& H
REALIDEA K HOK-ELANTO

7 / 19
28.8.2020

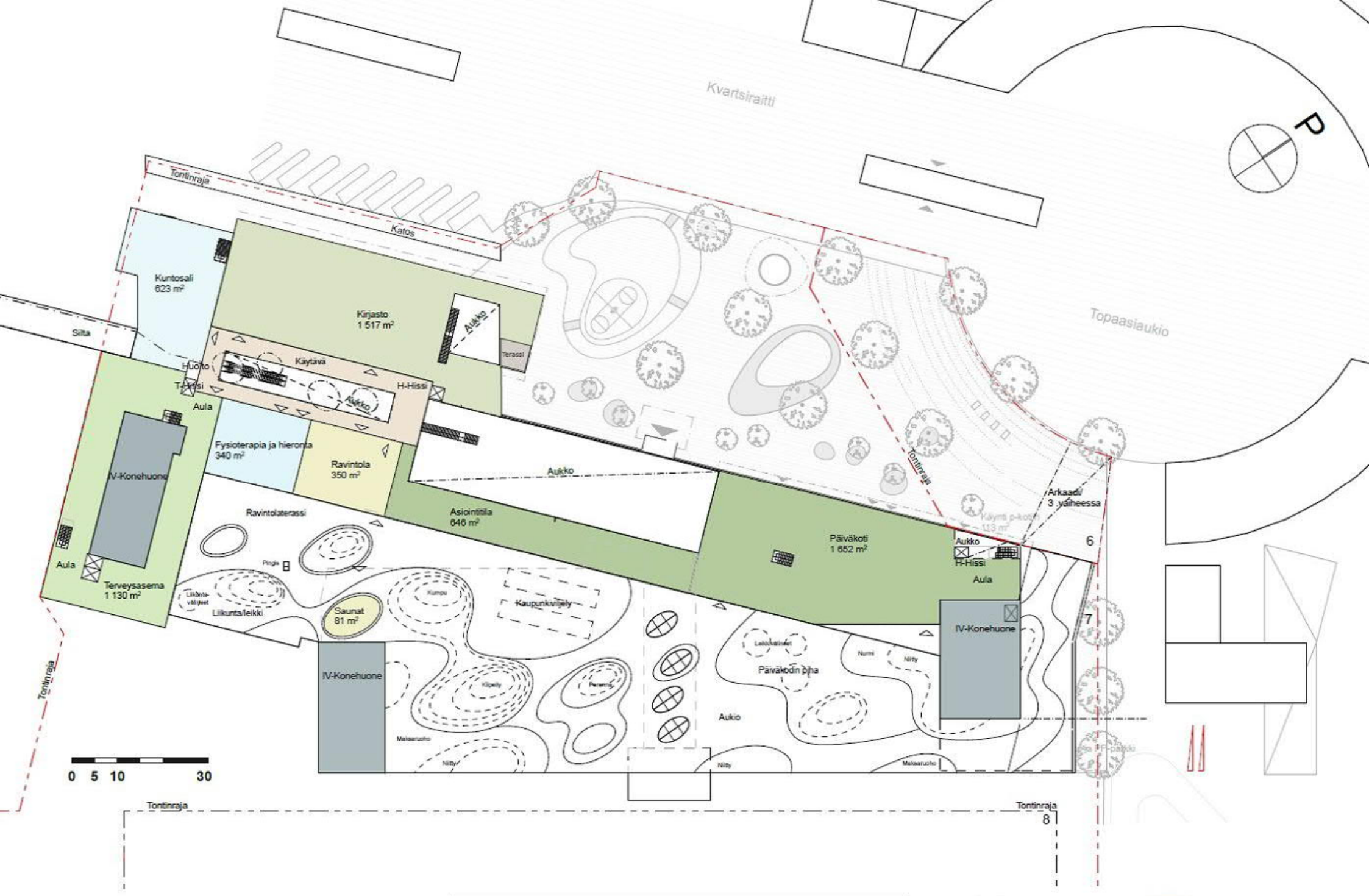
KIVI PALVELUKESKUS

1. kerros / Pohjapiirustus, 1:750

A S & H

REALIDEA K HOK-ELANTO

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

8 / 19
28.8.2020

KIVI PALVELUKESKUS

2. Kerros / Pohjapiirustus, 1:750

A S
& H
REALIDEA
K
HOK-ELANTO

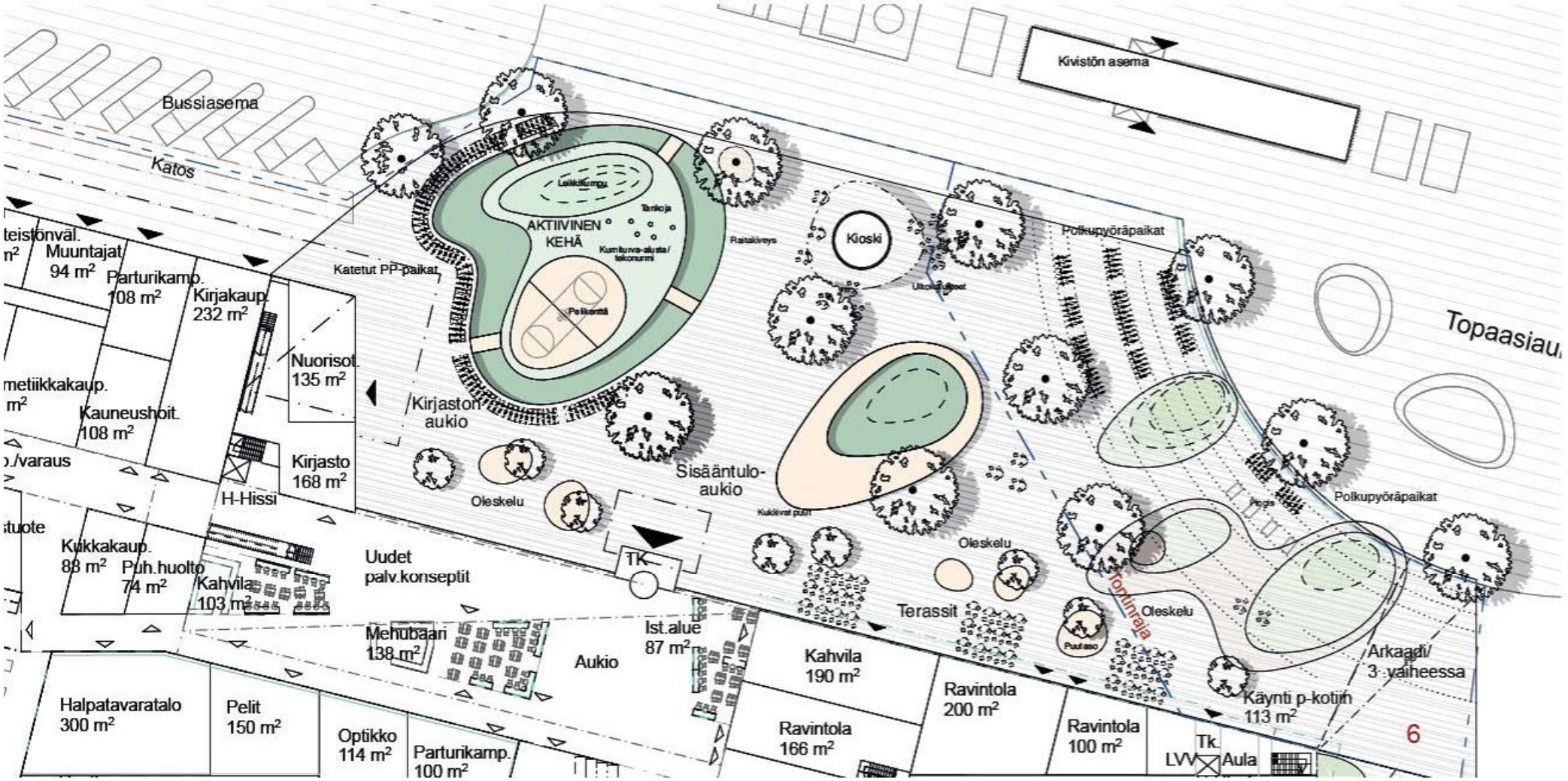

6 / 19
28.8.2020

KIVI PALVELUKESKUS

0. Kellari / Pohjapiirustus pysäköinti, 1:750

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

AUKIO

Kivistön aseman ympäristön raitakiveys jatkuu aukiolle. Orgaaniset muodot voimivat kontrastina lineaarisuudelle.

Leikki ja peli ovat keskeinen osa aukion toimintaa taiteellisella/ arkkitehtonisella tavalla.

Maastonmuodot ovat liikkumiseen ja leikkiin inspiroivia elementtejä kaiken ikäisille.

Katetut polkupyöräpaikat.

AKTIIVINEN KEHÄ

Maastonmuotoihin voidaan lisätä leikki- ja liikuntavarusteita, kuten tankoja, putkia ja trampoliineja.

Monikäyttöinen pelikenttä inspiroi leikkisään pelailuun.

ELÄMYKSELLINEN KEHÄ

Aukion toinen kehä on muuntuva alaslaskettu allas. Sitä voidaan käyttää skeittialtaana, vesialheena tai muuhun aktiiviseen käyttöön. Elämyksellinen kehä on aukion keskeinen kokoontumispaikka kahvilakioskin vieressä.

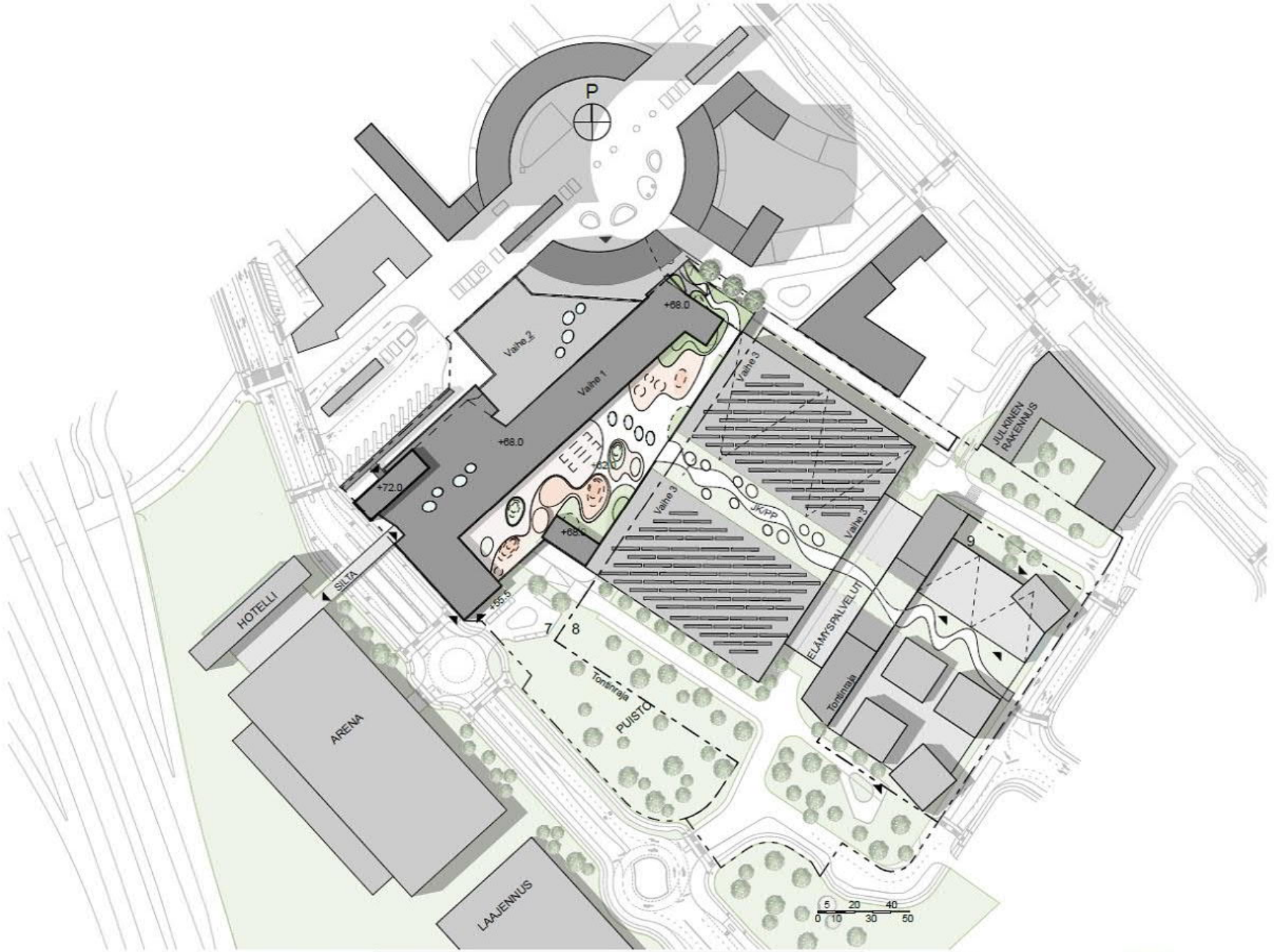

KIVI PALVELUKESKUS

1. Kerros / Etuaukio, 1:500

A S & H REALIDEA K HOK-ELANTO

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

KIVI PALVELUKESKUS

A S
& H

REALIDEA K HOK-ELANTO

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

Asemapiirustus vaihe 2 & 3, 1:2000

Hakija:

Erikoissijoitusrahasto eQ Liikekiinteistöt ja Oivat Kaupunkikodit Ky

Projektipäällikkö:

Sirpa Lamminluoto, eQ Varainhoito Oy

Suunnittelija-arkkitehtitoimisto:

Aihio Arkkitehdit Oy

Pääsuunnittelija:

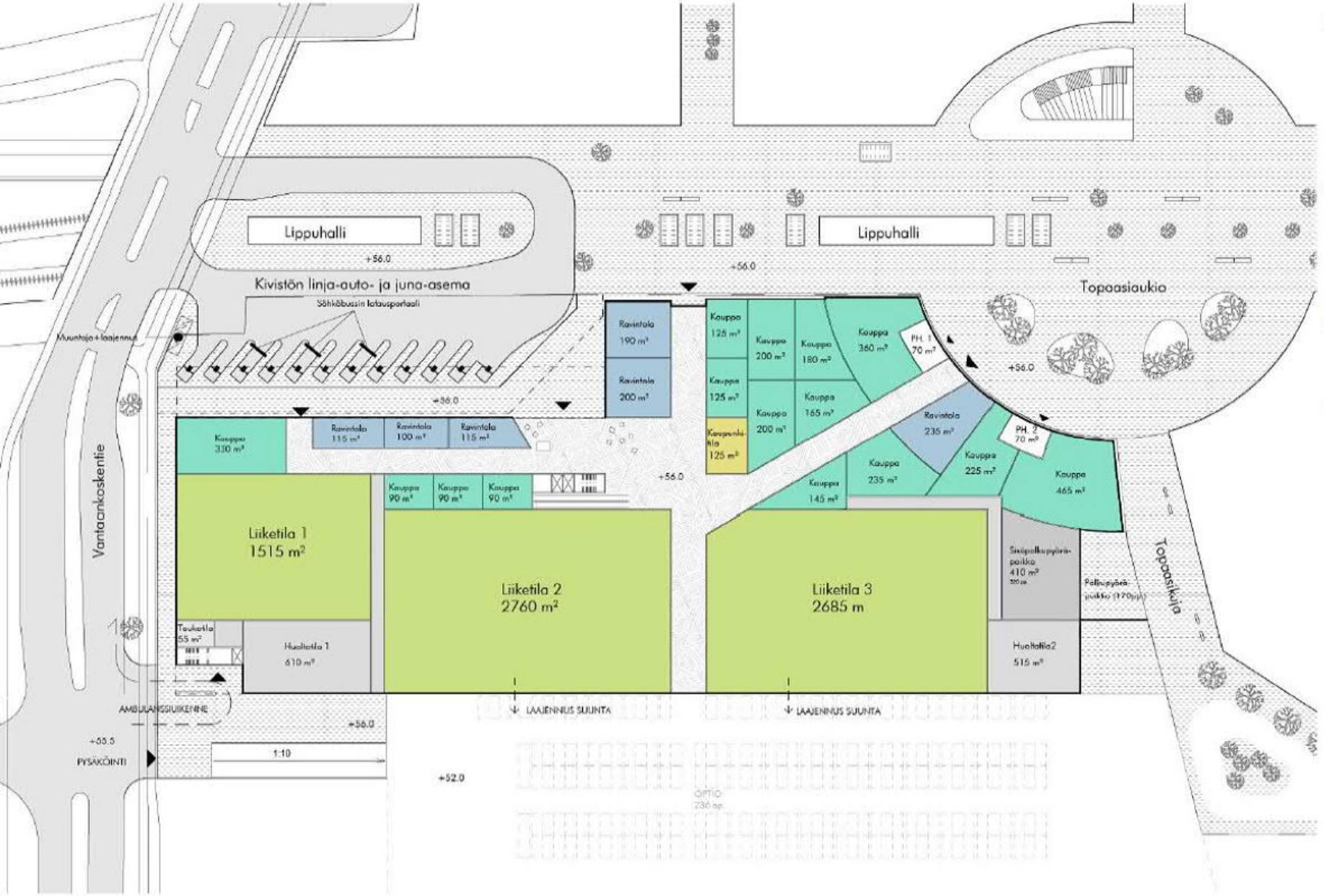
Timo Meuronen

- Suunnitelma täydentää luontevasti Kvartsiraitin ja Topaasiaukion rakenteen Vantaankoskentielle saakka ja palvelukeskittymä liittyy saumattomasti Topaasiaukion nykyiseen kaupunkirakenteeseen
- Mahdollinen myöhempi lisärakentaminen ja laajennus ei häiritse keskustatoimintoja
- Rakennusmassa merkitsee linja-autoterminaalin paikan
- Pysäköinnille osoitettu sisäänajoramppi palvelee koko korttelia

KIVISTÖ

Asemapiirustus
31.8.2020

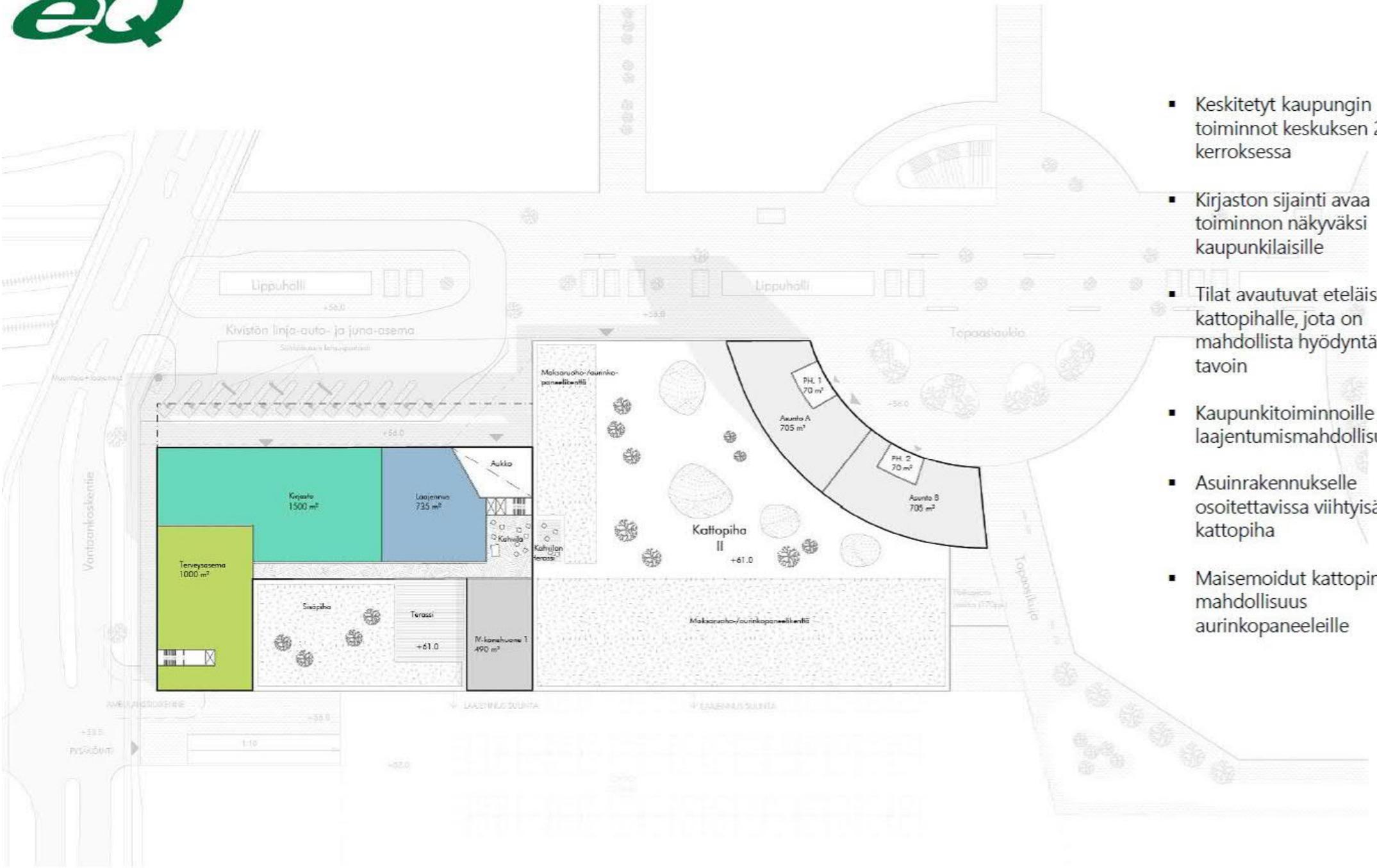

- Palvelukeskittymän aulasta muodostuu "**hot spot**", joka palvelee myös viihtyisänä linja-autoaseman odotustilana
- Liiketilojen ja ravintoloiden sijainnit mahdollistavat elävän katujulkisivun synnyn joka suuntaan
- Yhteys palveluihin myös suoraan Topaasiaukiolta
- Luonteva laajennussuunta uusille toiminnoille etelään päin

KIVISTÖ

Pohjapiirustus 1.krs

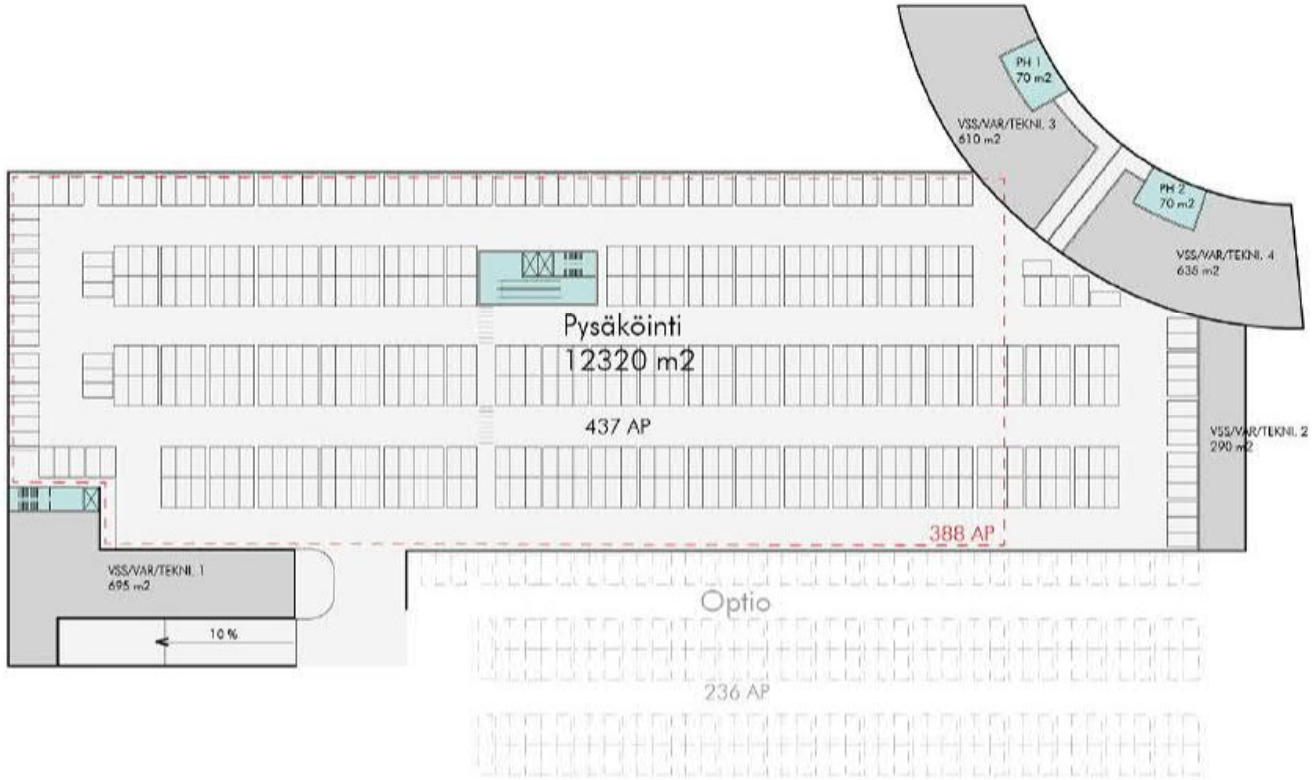
31.8.2020

- Keskitetyt kaupungin toiminnot keskuksen 2. kerroksessa
- Kirjaston sijainti avaa toiminnon näkyväksi kaupunkilaisille
- Tilat avautuvat eteläiselle kattopihalle, jota on mahdollista hyödyntää eri tavoin
- Kaupunkitoiminnoille laajentumismahdollisuus
- Asuinrakennukselle osoitettavissa viihtyisä kattopiha
- Maisemoidut kattopinnat tai mahdollisuus aurinkopaneeleille

KIVISTÖ

Pohjapiirustus 2.krs
31.8.2020

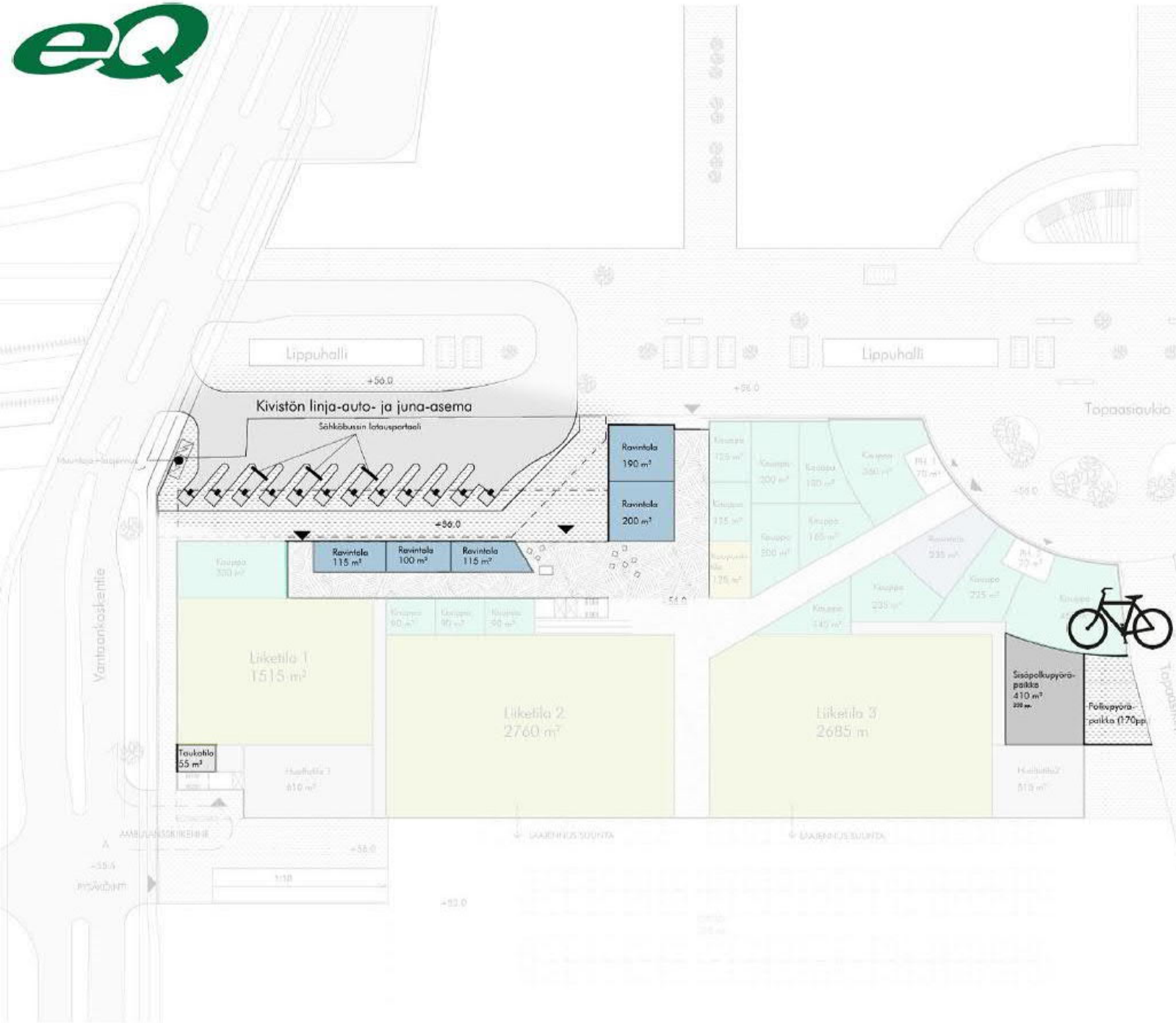

- Kaavan vaatima pysäköintipaikkojen määrä yhteensä 388 ap, suunnitelmassa 437 ap kellarin pysäköintihallissa
- Sisäänajoyhteys palvelee myös laajentuvaa kaupallista kokonaisuutta
- Autopaikkoja tarvittaessa osoitettavissa korttelin 1. rakennusvaiheessa myös maantasoon

KIVISTÖ

Pohjapiirustus -1.krs, pysäköintihalli

31.8.2020

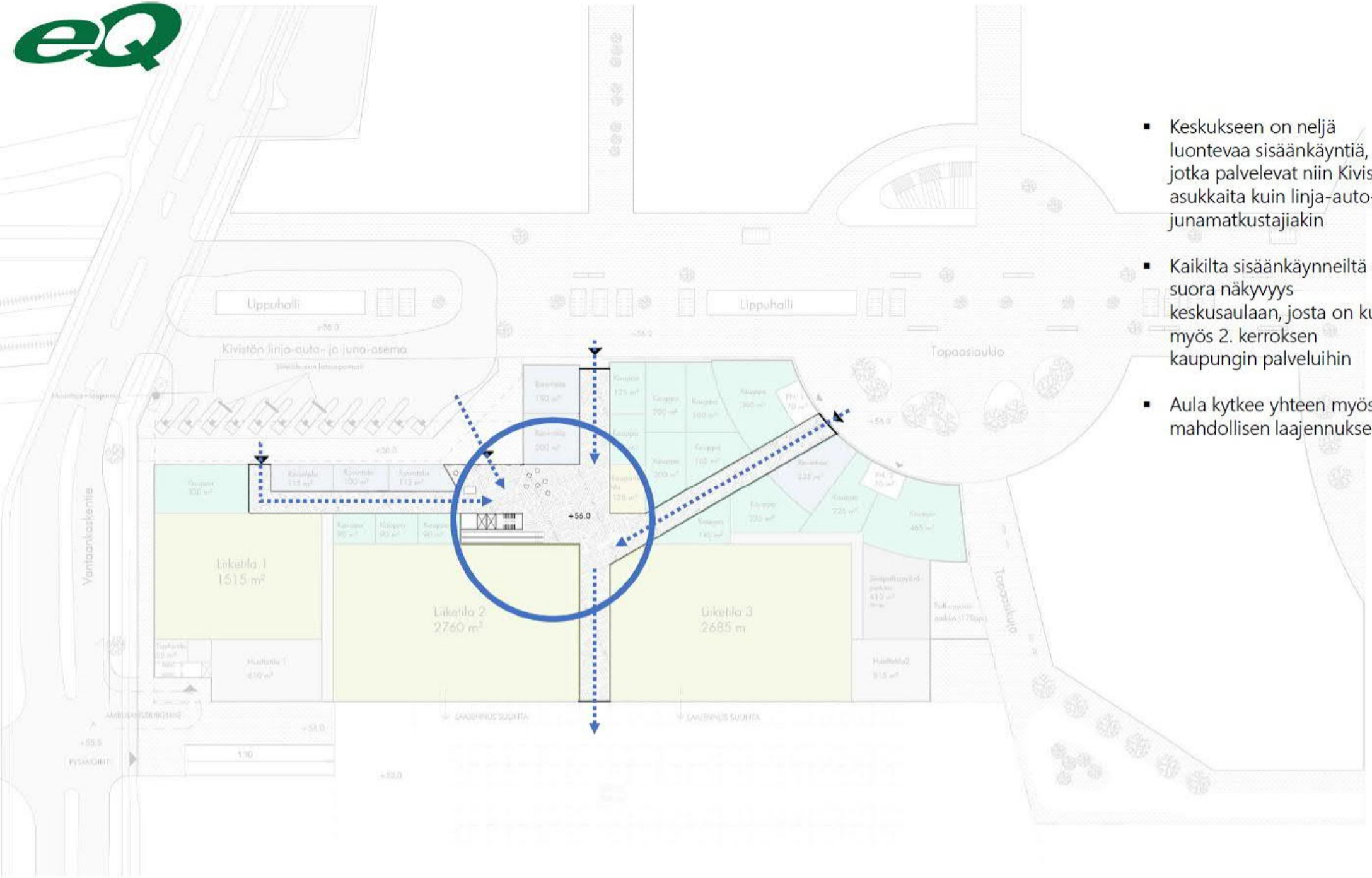
- Linja-autoasema yhdistyy keskukseen saumattomasti ja siinä on huomioitu niin säältä suojaava arkadi kuin myös sähköbussiliikenteen edellyttämät latausrakenteet ja –laitteet
- Linja-autonkuljettajia varten on osoitettu tarvittavat taukotilat Vantaankoskentien puoleiseen päätyyn
- Polkupyöräilijät on myös huomioitu ja polkupyöriä varten toteutetaan Topaasikujan puolelle säältä suojattuja polkupyörä-paikkoja 340 pp ja ulkona olevia paikkoja 170 pp (yhteensä 510 pp, kaavan vaatimus 507 pp)

K I V I S T Ö

Linja-autoasema ja kevyt liikenne

31.8.2020

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

- Keskukseen on neljä luontevaa sisäänkäyntiä, jotka palvelevat niin Kivistön asukkaita kuin linja-auto- ja junamatkustajiakin
- Kaikilta sisäänkäynneiltä on suora näkyvyys keskusaulaan, josta on kulku myös 2. kerroksen kaupungin palveluihin
- Aula kytkee yhteen myös mahdollisen laajennuksen

K I V I S T Ö

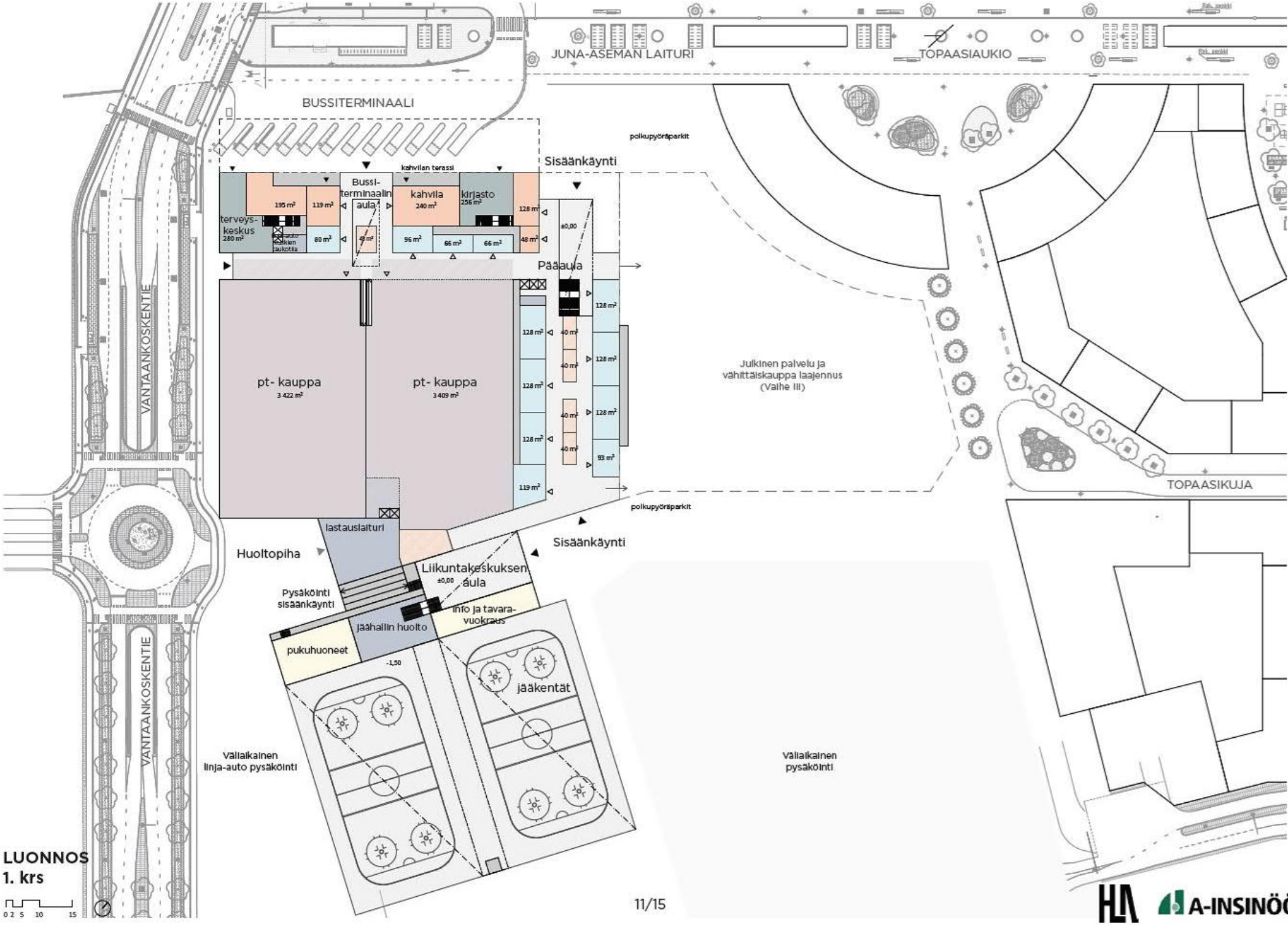
Sisäänkäynnit ja väylät
31.8.2020

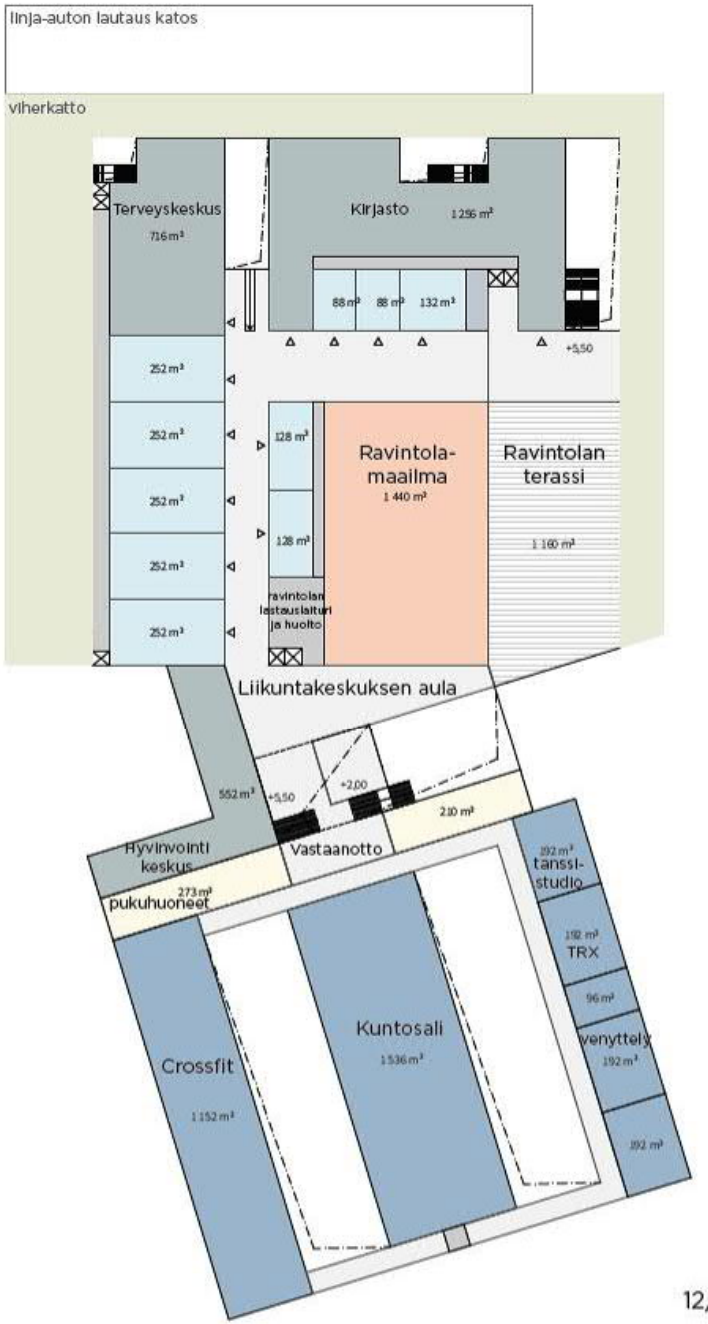
Hakija:
A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy

Projektipäällikkö:
Markus Saari

Suunnittelija-arkkitehtitoimisto:
Huttunen-Lipasti Arkkitehdit Oy
Pääsuunnittelija:
Santeri Lipasti

Konseptikehittäjä: Kohonen & Partners Oy

JUNA-ASEMAN LAITURI
TOPAASIAUKIO
BUSSITERMINAALI
polkupyöräparkit
Sisäänkäynti
kahvilan terassi
Bussi-
terminaalin
aula
kahvila
240 m²
kirjasto
256 m²
terveys-
keskus
280 m²
Pääaula
pt- kauppa
3 422 m²
pt- kauppa
3 409 m²
Julkinen palvelu ja
vähittäiskauppa laajennus
(Vaihe III)
TOPAASIKUJA
VANTAANKOSKENTIE
lastauslaituri
Huoltopiha
Sisäänkäynti
Liikuntakeskuksen
aula
Pysäköinti
sisäänkäynti
Info ja tavara-
vuokraus
jäähallin huolto
pukuhuoneet
jääkentät
Väliaikainen
linja-auto pysäköinti
Väliaikainen
pysäköinti
LUONNOS
1. krs
0 2 5 10 15
11/15
A-INSINÖÖRIT

	Supermarketti	6830 kem2
	Kauppoja	3380 kem2
	Kahvila ja ravintolat	2300 kem2
	Kioski	210 kem2
	Julkiset palvelut	3060 kem2
	Lastauslaituri ja huolto	
	Urheilu	9890 kem2
	Pukuhuoneet	910 kem2

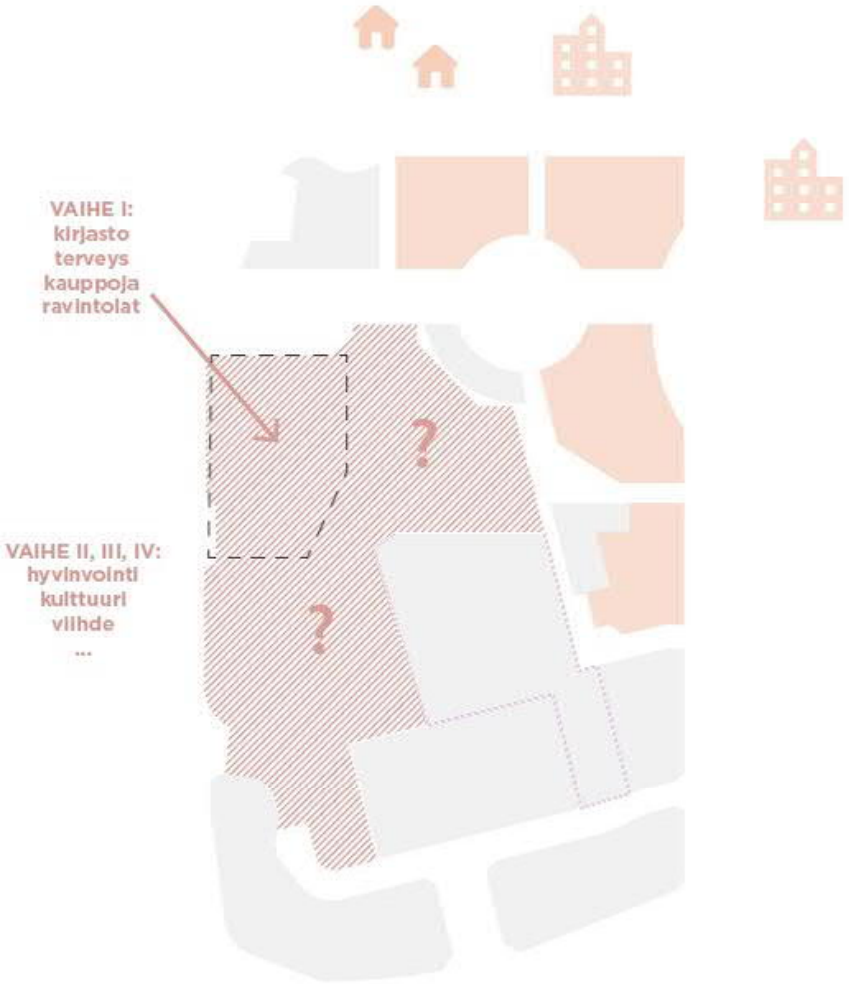
Yht.: 36700 kem2

LUONNOS
2. krs

0 2 5 10 15

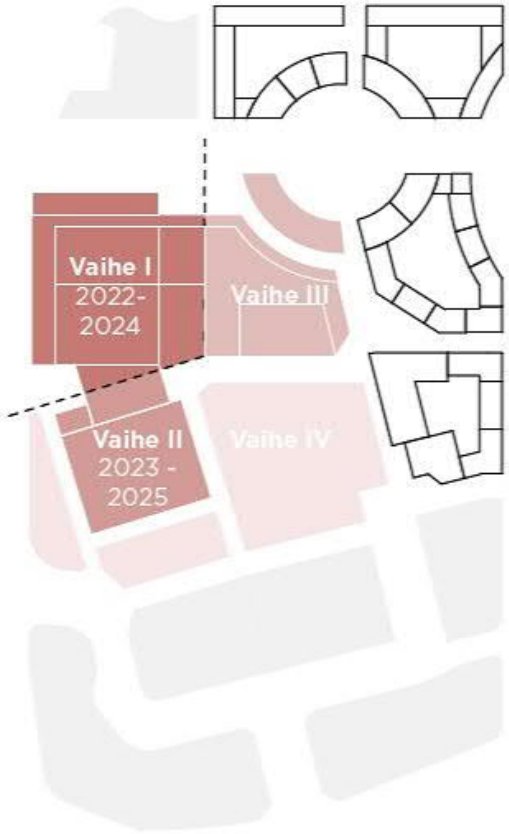
12/15

HLA A-INSINÖÖRIT

1. Nykytilanne

Uusi vauhdilla kehittynyt kaupunginosakeskus josta puuttuu palvelut.
Peruspalveluiden (Vaihe I) lisäksi paikalla on selkeä potentiaali, tilaus ja tarve myös kattavammalle palvelutarjonnalle joka palvelisi myös laajemmin Vantaalaisia.

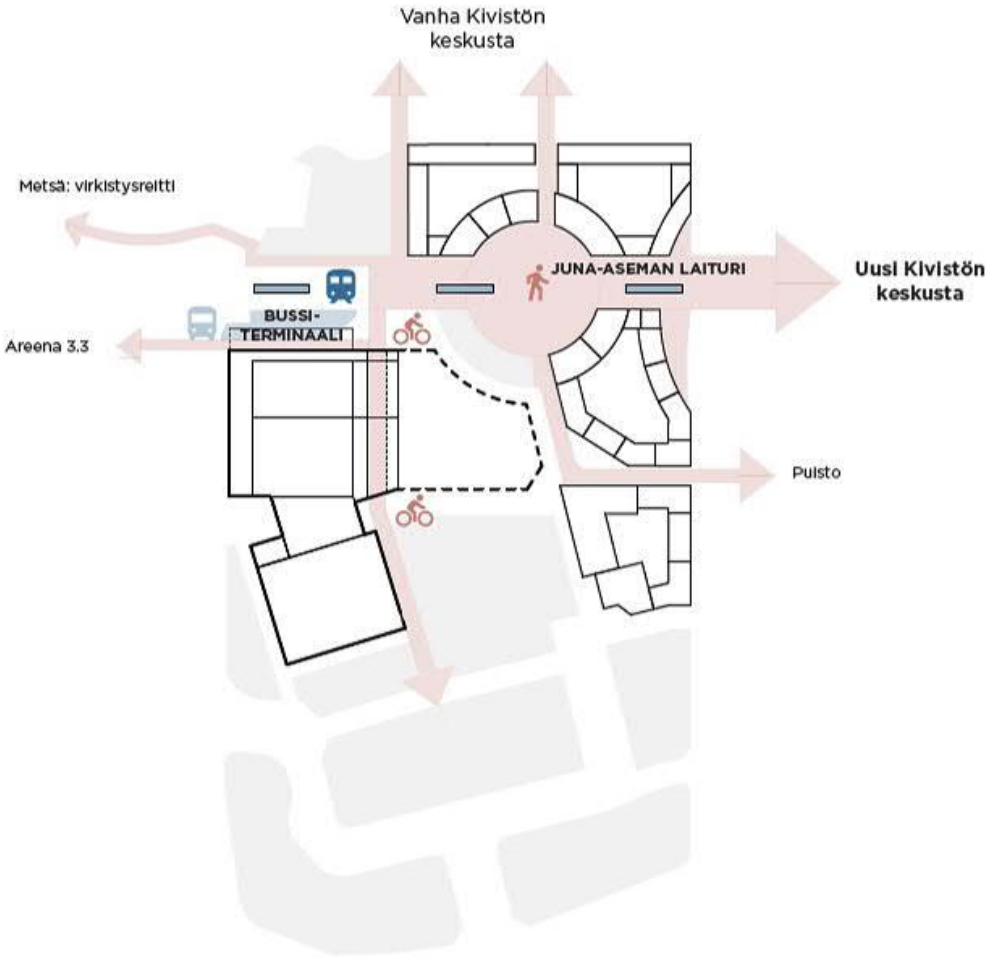

2. Rakentamisen vaiheistus

Vaihe I - Sisältää kaikki kaupungin edellyttämät ehdot ja palvelut sekä kaksi suurta päivittäistavarakauppaa, pienempiä liiketiloja ja ravintoloita yhteensä n. 21000kem2.
Vaihe II - Sisältää monipuolisen kulttuuri- / liikuntakeskuksen yhteensä n.16000kem2.
Vaihe III - Kaupalliset ja julkiset palvelut laajentuvat aseman varteen kytkeytyen ensimmäisen vaiheen palvelukeskukseen.

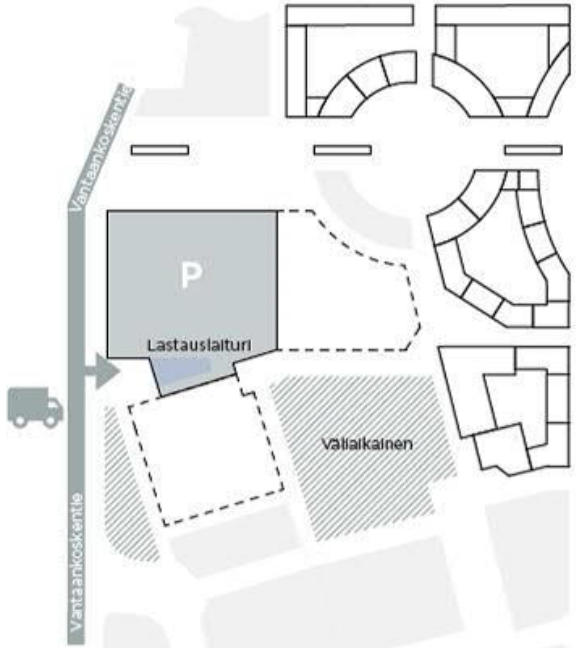
Vaihe IV - Alueen palvelut voivat laajentua viereiselle yksityiselle tontille. Tälle alueelle voisi kehittyä tarpeen mukaan joustavasti esim. liikunnan, viihteen, kulttuurin tai kaupan palveluita. Neljännen vaiheen aluetta voisi käyttää siihen asti maanpäälliseen pysäköintiin ja sen kehittämisen yhteydessä rakennettaisiin erillinen pysäköintitalo kattamaan alueella tarvittava pysäköintitarve.

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

3. Julkisen- ja kevyen liikenteen yhteydet

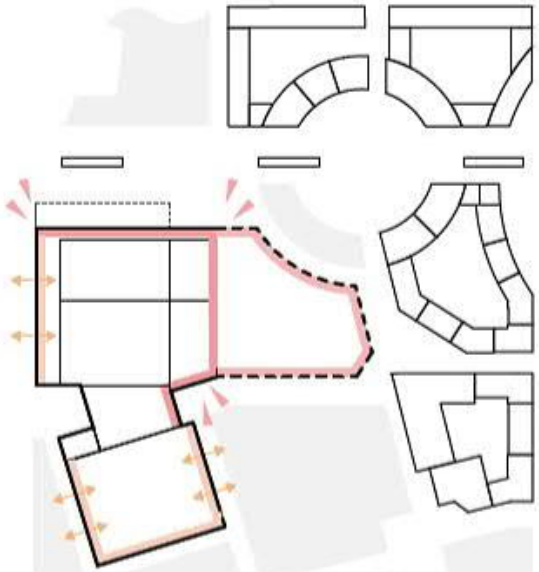
Suunnittelun lähtökohtana on luoda miellyttävää kävelykaupunkia ja alue on jäsennelty kevyenliikenteen päävirtojen mukaan. Sisäänkäynnit ovat helposti löydettäviä ja kutsuvia. Pääsisäänkäynniltä on suora yhteys juna- ja bussiasemalle.

4. Pysäköinti ja huoltoliikenne

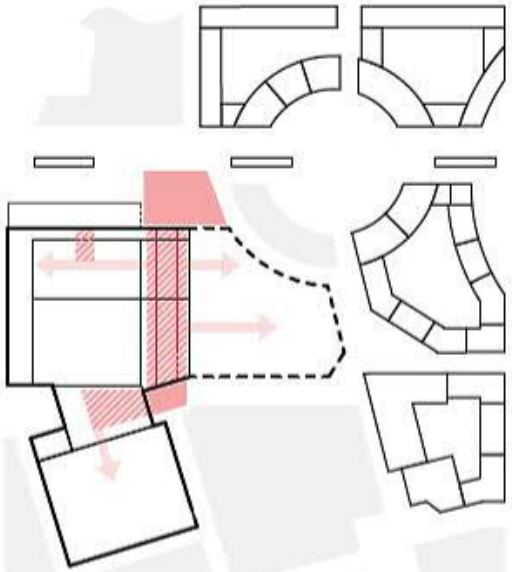
Sekä maanalaiseen pysäköintiin ajo että huoltoliikenne on järjestetty Vantaankoskentieltä.
Väliaikaisen maanpäällisen pysäköinnin ajo on Keimolantien suunnasta.

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

5. Aktiiviset ja läpinäkyvät julkisivut

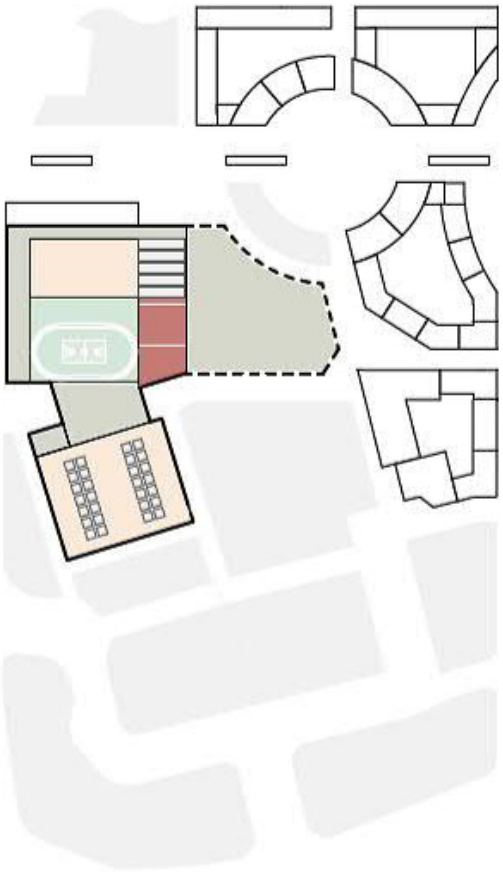
Keskuksen julkisivut ovat aktiivisia ja sisäpuolen toiminnot tuodaan maksimaalisesti näkyviin ympäröiviin katutiloihin.

6. Pääaula ja yhteydet

Pääaula muodostaa sisäkadun rakennuksen läpi yhdistäen sisäänkäyntien aukiotilat ja toimien aktiivisena reittinä asemalta Tikkurilantien suuntaan. Kaikista keskuksen toiminnoista on hyvä yhteys pääaulaan. Aula mahdollistaa myös keskuksen joustavan ja luontevan laajenemisen.

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

Aurinkopaneelit
Viherkatto
Terassi
Urheilu

7. Kattojen hyödyntäminen

Liikuntakeskus hyödyntää rakennuksen kattoalueita aurinkoenergian tuotantoon, monimuotoisten viherrakenteiden avulla hulevesien hallintaan sekä erilaisiin aktiviteetteihin kuten esim. kuntoiluun, juoksuun ja peleihin sekä tietenkin ravintoloiden terassikäyttöön. Rakennusten porrastumisilla luodaan katoille miellyttävää pienilmastoa ja mahdollistetaan luonnonvalon saaminen myös syvälle rakennusrunkoihin.

LIITE: Kaupunginhallitus 21.09.2020 / 14 §

15 § **Vantaan kaupungin vastaus Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön / Harrikuja 002206**

VD/2102/10.02.04.01/2013
HP/NK/KN/PK/LS/KK

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.5.2020 päätöksellään § 21 asemakaavamuutoksen 002206 ja tonttijaon, 86 Nikinmäki / Harrikuja.

Yksityishenkilö teki Harrikujan asemakaavamuutoksesta maankäyttö- ja rakennuslain 188 § mukaisen valituksen 16.6.2020. Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Vantaan kaupungilta vastinetta 1.9.2020 mennessä. Kaupunki pyysi ja sai lisäaikaa vastineen antamiseen 23.9.2020 saakka.

Valituksen tekijä vaatii asemakaavaa uudelleen käsiteltäväksi Jokivarren koulun sisätilojen suojelun sekä kaavamuutosta koskevan alueen laajuuden osalta. Lisäksi valituksessa pyydetään selvittämään kaava-alueen läheisyydessä asuvan kaupunginvaltuutettu/kansanedustaja Mika Niikon esteellisyys kaupunginvaltuuston 18.5.2020 kokouksessa, joissa päätettiin hyväksyä ko. asemakaavamuutos.

Kaava-aluetta ei ole rajattu nyt valituksen kohteena olevalla päätöksellä, joten valitus on tältä osin aiheeton. Kaupunginvaltuutettu Niikko ei ole ollut esteellinen osallistumaan asian päätöksentekoon kaupunginvaltuustossa pelkästään sillä perusteella, että hän asuu kaava-alueen läheisyydessä, joten valitus on siltä osin perusteeton. Edelleen Jokivarren koulun sisäseinien pintamateriaaliin ei olla otettu kantaa kaavoituksessa, joten valitus on tältäkin osin perusteeton.

Valitus on ilmeisen aiheeton ja esitetään, että kaupunginhallitus pyytää hallinto-oikeutta hylkäämään valitus kokonaisuudessaan.

Harrikujan asemakaavamuutoksesta ei tehty muita valituksia.

Kaupunginhallitus 7.9.2020 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukainen lausunto,
b) tarkastaa pöytäkirja tämän pöytäkirjan osalta heti kokouksessa.
Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko poistui yleislausekejääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukainen lausunto,
b) tarkastaa pöytäkirja tämän pöytäkirjan osalta heti kokouksessa.
Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko poistui yleislausekejääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin vastaus Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön / Asemakaavamuutos Harrikuja 002206
- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö
- Valitus 16.6.2020

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
asemakaava-arkkitehti Noora Koskivaara, puh. 050 302 9293, etunimi.sukunimi@vantaa.fi
lakimies Paula Kovari, puh. 044 206 9355, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Helsingin hallinto-oikeudelle

Vantaan kaupungin vastaus Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön 21018/2020, T 2, MAS

Vantaan kaupunki toteaa valituksen olevan kokonaisuudessaan ilmeisen perusteeton ja pyytää kunnioittavasti hallinto-oikeutta hylkäämään valituksen aiheettomana.

1. **Kaavoituksesta poistetut korttelit ja päätöksenteon jääviys**

   Valittajan mukaan kaava-alueesta Vantaan kaupunginhallituksen päätöksellä KH 4.5.2020 § 15 pois jätetyt kolme korttelia olisi tullut sisällyttää kaava-alueeseen niiden luonnonsuojeluarvojen vuoksi.

   Vantaan kaupunki toteaa, että kyseiset korttelit rajattiin kaava-alueen ulkopuolelle valmisteltaessa asiaa uudelleen. Kaupunginhallituksen päätöksessä KH 4.5.2020 § 15 oli kyse vastineiden antamisesta muistutuksiin ja lausuntoihin, sekä niissä esitettyjen tarkistusten tekemisestä kaavaedotukseen. Lisäksi kaupunginhallitus päätti saattaa asemakaavamuutosehdotuksen edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Kaupunginhallituksen päätös KH 4.5.2020 § 15 oli asian valmistelua, eikä siitä sen vuoksi voinut valittaa. Varsinainen päätös kaava-asiassa tehtiin kaupunginvaltuuston päätöksellä.

   Kaava-aluetta ei ole rajattu nyt valituksen kohteena olevalla päätöksellä, eikä valmistelussa tehdystä kaava-alueen rajauksesta voi valittaa. Valitus on tältä osin hylättävä perusteettomana.

   Valittaja toteaa, että kaupunginhallituksen jäsen, kaupunginvaltuutettu Mika Niikko asuu kaava-alueen rajanaapurina, ja pyytää hallinto-oikeutta selvittämään, olisiko Niikon pitänyt jäävätä itsensä, koska kolme korttelia on poistettu kaavasta.

   Vantaan kaupunki toteaa, että Niikko ei asu kaava-alueen rajanaapurina. Niikko oli kaava-alueen rajanaapuri asian aikaisemmassa valmisteluvaiheessa, mutta ei enää 4.5.2020 kaupunginhallituksessa käsittelyssä olleen ja kaupunginvaltuustossa 18.5.2020 § 21 hyväksytyn kaava-alueen osalta.

   Vantaan kaupunki toteaa edelleen, että valtuutettu on kuntalain 52.1 §:n mukaan esteellinen käsittelemään valtuustossa asiaa, joka koskee häntä tai hänen läheistään henkilökohtaisesti. Kriteeriä on oikeuskäytännössä tulkittu suhteellisen suppeasti. Esteellisyyden syntyminen edellyttää yleensä, että asialla on välittömiä ja

henkilökohtaisesti valtuutettuun tai hänen läheiseensä kohdistuvia vaikutuksia. Valtuutetun maanomistus tai -hallinta kaavoitettavalla alueella taikka kaava-alueen välittömässä läheisyydessä ei vielä itsessään tee valtuutettua esteelliseksi päättämään kaupunginvaltuustossa kaavan hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Kaupunginvaltuutettu Niikko ei ole ollut esteellinen osallistumaan asian päätöksentekoon kaupunginvaltuustossa tai kaupunginhallituksessa. Valitus on hylättävä tältä osin perusteettomana.

2. Jokivarren koulun sisäosien suojelun onnistuminen

Valittaja toteaa Jokivarren koulun rakennuksen [sisätilojen] historiallisen ilmeen hävitetyn muun muassa asentamalla puolipaneeleita ja kovalevyjä. Valittajan mukaan suojelupäätöksellä alkuperäinen ulkoasu piilotetaan tarpeettomasti.

Voimassa olevassa asemakaavassa koulurakennus on suojeltu merkinnällä suojeltava rakennus (sr). Vantaan kaupunginmuseo on nyt kyseessä olevan kaavamuutoksen valmisteluvaiheessa antanut lausunnon, jonka mukaan koulurakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat todettu merkittäviksi, ja kaavamerkintää on katsottu tarpeelliseksi täsmentää ja vahvistaa. Nyt valituksen kohteena olevassa kaavaehdotuksessa koulurakennus on ehdotettu suojeltavan seuraavalla merkinnällä:

sr ***Suojeltava rakennus***
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja ympäristön kannalta merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus- ja muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoista ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa. Koulurakennuksen sisätiloista suojellaan huonejako ja tulisijat, huonetiloista porraskäytävät sekä vanha koulusali.

Valittaja tuo valitusperusteena esiin rakennuksen sisäosien muuttuneen ilmeen. Valituksesta ei kuitenkaan käy ilmi valitusperuste asiassa. Kaavaehdotuksessa ei oteta kantaa esimerkiksi sisäseinien pintamateriaaliin tai hirsirakenteiden näkyvyyteen. Ehdotetun kaavamääräyksen mukaan kaikkiin korjaus- ja muutostöihin on hankittava museoviranomaisen lausunto ja myös työn toteuttajalle asetetaan erityisiä vaatimuksia. Kaavamääräyksellä pyritään suojelemaan arvokasta historiallista rakennusta. Valitus on tältäkin osin täysin perusteeton.

Valittaja pyytää hallinto-oikeudelta katselmusta koulurakennuksen sisätiloihin kohdistuvan suojelupäätöksen osalta. Vantaan kaupunki pitää katselmusta tarpeettomana, sillä Vantaan kaupunginmuseo on inventoinut koulurakennuksen sisätilat kattavasti 23.2.2018 (raportti liitteenä).

Valitus on koulurakennuksen suojelun osalta hylättävä perusteettomana.

Koska valitus on selkeästi rajattu koskemaan vain kaava-alueesta pois rajattua aluetta sekä Jokivarren vanhan koulun tonttia, kaava on kuulutettu muilta osin voimaan Vantaan kaupunginhallituksen päätöksellä 24.8.2020.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Päiväys
6.7.2020

Diaarinumero
21018/03.04.04.04.16/2020

Muutoksenhaunalainen päätös
Vantaan kaupunginvaltuusto, 18.05.2020, 21

Valittaja

[redacted]

LAUSUNTOPYYNTÖ

Helsingin hallinto-oikeus pyytää kaupunginhallitusta oheisen valituksen johdosta

1) hankkimaan valtuuston lausunnon / antamaan lausunnon ja

2) toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

   Näitä ovat ainakin:
   - osallistumis- ja arviointisuunnitelma
   - lopullinen värillinen kaavakartta
   - kaavamerkinnät ja -määräykset
   - kaavaselostus lopullisessa muodossaan
   - kaavaan liittyvä mitoituslaskelma tilojen rakennusoikeudesta
   - kaavaehdotuksesta annetut lausunnot
   - kaikki kaavan vaikutuksista tehdyt selvitykset
   - muut kaavaselostuksessa mainitut liitteet
   - suunnittelualueella voimassa olevat yleis- ja asemakaavakartat kaavamerkintöineen ja -määräyksineen, elleivät nämä tiedot sisälly jo kaavaselostuksen liiteaineistoon

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 1.9.2020.

[redacted]

[redacted] aika 16.06.2020 21.38.22

Vastaanottaja: "helsinki.hao@oikeus.fi" <helsinki.hao@oikeus.fi>
Kopio:
Aihe: HAIPA 4103 / Harrikuja valitus ja kaikki sen liitteet

Ohessa Vantaankaupungin valtuuston 18.05.2020 Harrikuja kaavaa koskeva valitus. Asiakirjat ja valitus liitteenä
Ohjeenne mukaan sähköisesti lähetettyä valitusta ei tarvinnut allekirjoittaa? Mikäli tarvitsette kuitenkin allekirjoitukseni niin ilmoittakaa siitä yst terv. [redacted]

Lähettäjä: [redacted]
Lähetetty: tiistai 16. kesäkuuta 2020 20.49
Vastaanottaja: [redacted]
Aihe: harrikuja valitus ja kaikki sen liitteet

Hei [redacted]

Nämä kaikki liitteenä olevat tiedostot lähetetään sähköpostitse osoitteeseen:
helsinki.hao@oikeus.fi

Ystävällisin terveisin,
[redacted]
kansanedustaja Mika Niikon avustaja
[redacted]

4.5.2020 KH päätös_asemakaavamuutos_002206_ja_tonttijako,_86_nikinmaki_harrikuja_1935146 (2).pdf

3.6.2019 KH päätös_asemakaavamuutos_002206_ja_tonttijako,_86_nikinmaki_harrikuja_1708633 (4).pdf

18.5.2019 KV_asemakaavamuutos_002206_ja_tonttijako,_86_nikinmaki_harrikuja_1943656.pdf

muutoksenhaku_KV päätös 18.5.2020 Harrikuja.docx

poytakirjan_kansilehti_1935112 (1)_KH 4.5.20 osallistujalista.pdf

poytakirjan_kansilehti_1708593 (1)_HK 3.6. osallistujalista.pdf

Helsingin hallinto-oikeus **16.6.2020**
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Muutoksenhaku kaupunginvaltuuston päätökseen

Päätös: Asemakaavamuutos 002206 ja tonttijako, 86 Nikinmäki / Harrikuja
Päätöksen ajankohta: 18.5.2020

Vaadin yllä mainittua Harrikujan kaavanmuutosta uudelleenkäsiteltäväksi Jokivarren koulun sisätilojen suojelun sekä kaavamuutosta koskevan alueen laajuuden osalta.

1. Kaavoituksesta poistetut korttelit ja päätöksenteon jääviys.

   Kaavoitus on ollut kaupunginhallituksen käsittelyssä jo joulukuussa 2018.
   Vielä 3.6.2019 alkuperäinen kaavamuutosesityksessä oli muka korttelit 86026, 86006, 86028 (86 Nikinmäki). Tällöin kaupunginhallitus päätti palauttaa uudelleen kaavan uudelleen käsiteltäväksi Suomen Luonnonsuojeluliiton huomautuksen jälkeen. Luontoselvityksen jälkeen kyseisellä kolmella korttelilla havaittiin uhanalaisia sammalia ja korttelit kuitenkin poistettiin kaavasta kaupunginhallituksen 4.5.2020 päätöksessä. Koska kaavasta jätettiin nämä kolme korttelia pois, ei kaupunki halunnut suojella sammalia lain vaatimalla tavalla.

   Kaupungin hallituksen päätöksessä 2019 käy ilmi, että poistettujen kortteleiden alueelle saa jo nykyisessä kaavassa rakentaa:

   ”Vastineessa on todettu mm. että asuinkortteleiden poistaminen ei muuttaisi tilannetta, sillä esitetyt korttelit ovat jo ajantasaisessa asemakaavassa hieman asemakaavan muutosehdosta tehokkaammin asumiseen osoitetut.”

   Kolmen korttelin alueen luonto on merkittävää ja se olisi tullut jättää kaavaan ja merkitä suojelu- tai puistomerkinnällä. Nykyinen rakennusoikeus mahdollistaa alueelle rakentamisen. Alueelle ei tulisi sallia sellaista rakentamista, joka vaarantaa sammalet.

   Lisäksi pyydän selvittämään, oliko päätöksenteossa ollut mukana jäävi jäsen. Kaupungin hallituksen jäsenenä on esimerkiksi Mika Niikko, joka asuu itse alueen rajanaapurina ja oli oletettavasti mukana tekemässä aluetta koskevaa päätöstä. Olisiko hänen pitänyt jäävätä itsensä, koska kolme korttelia on poistettu kaavasta?

2. Jokivarren koulun sisäosien suojelun onnistuminen.

   Tunnen nuorisotyöntekijänä Jokivarren koulun rakennuksen hyvin, sillä se on toiminut nuorisokotina lähes kahden kymmenen vuoden ajan. Näiden vuosikymmenten aikana rakennuksen alkuperäinen historiallinen ilme on hävitetty muun muassa asentamalla sinne puolipaneleita ja kovalevyjä seinille.

   Talo on alkujaan ollut täysin hirsirakenteinen ja sieltä käy ilmi, että esimerkiksi puolapuiden jäljet näkyvät hirsissä, jälkeenpäin lisättyjen paneleiden alla.

Suojelupäätöksellä alkuperäinen ulkoasu piilotetaan tarpeettomasti. Pyydän hallinto-oikeutta suorittamaan katselmuksen Jokivarren entisen kansakoulun sisätiloihin kohdistuvan suojelupäätöksen osalta.

Liitteet:

KV päätös 18.5.2020
KH päätös 3.6.2019
KH osallistujalista 4.5.2020
KH osallistujalista 3.6.2019

Muutoksen hakija:

[redacted]

16 § **Asemakaava ja asemakaavan muutos 971100 sekä maanalainen asemakaava 971100ma (satamarata) , 97 Kuninkaanmäki / Kuusijärvi 2**

VD/2367/10.02.04.00/2017

HP/TLA/ VKA/AHE/MKU/LS

Asemakaavamuutos mahdollistaa Kuusijärvelle ja Sipoonkorpeen suuntaaville vierailijoille tarkoitetun suuremman pysäköintialueen ja uusien, turvallisempien ajoyhteyksien rakentamisen. Kuusijärven rannan läheisyyteen sijoitetaan alueen vierailijoita palvelevia rakennuksia sekä luontomatkailuun erikoistuneiden yritysten tukikohtatiloja. Lähivirkistysalueelle linjataan uusia latuja ja reittejä. Luontoarvot turvataan.

Asemakaava koskee liikenne- ja erityisalueita kaupunginosassa 97 Kuninkaanmäki.

Asemakaavamuutos koskee virkistys-, urheilu- ja virkistys-, katu- ja vesialueita kaupunginosassa 97 Kuninkaanmäki.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa virkistys- ja katualueita kaupunginosassa 97 Kuninkaanmäki.

Maanalainen asemakaava koskee osaa Vuosaaren satamaradasta kaupunginosassa 97 Kuninkaanmäki.

Alue sijaitsee Vantaalla Hakunilan suuralueella 97 Kuninkaanmäen kaupunginosassa. Lännessä alue rajautuu Lahdenväylään, pohjoisessa ja koillisessa yksityisiin tiloihin, idässä Vanhaan Porvoontien tiealueen reunaan. Kaakossa ja etelässä yksityisiin omakotitontteihin sekä Vanhaan Porvoontiehen.

Hakija
Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Alueeseen kuuluu kaupungin omistuksessa olevia viheralueita ja vesialue, valtion maantien aluetta sekä yksityisessä omistuksessa olevia rakentamattomia alueita.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa lähivirkistysaluetta, urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta, vesialuetta, suojaviheraluetta ja liikennealuetta.

Asemakaava
Vantaan kaupungin strategisena tavoitteena on kehittää Sipoonkorven luonnonsuojelualueen ulkoilukäytön mahdollisuuksia yhteistyössä Metsähallituksen kanssa, ja Kuusijärven aluetta porttina Sipoonkorpeen yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa (Valtuustokauden strategia 2018–2021, KV 11.12.2017). Lisäksi Kuusijärven alueen kasvanut suosio ulkoilu-, uinti- ja saunomispaikkana on johtanut tarpeeseen kehittää Kuusijärveä virkistysalueena. Tarvetta on lisätä kerrosalaa virkistystoimintaa varten sekä laajentaa paikoitusaluetta.

Kuusijärveen ja sen ympäristöön kohdistuu nykyisin virkistyskäyttöä ja maasto on paikoin kulunutta varsinkin uimarannan läheisyydessä. Valtaosa asemakaava-alueesta osoitetaan lähivirkistysalueeksi (VL), josta osa on luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävää aluetta (luo). Luo-alueelle saa rakentaa virkistystä palvelevia reittejä ja pitkospuita. Käytön ohjaaminen rakennetuille reiteille vähentää maaston kulumista. Kuusijärven eteläpuoleiselta virkistysalueelta merkitään ekologisen yhteyden alue luo-merkinnällä Lahdentien yli. Hulevesien käsittelyyn on kiinnitetty kaavassa huomiota, ja Kuusijärveen tai sen lasku-uomiin mahdollistetaan vedenkäsittelyjärjestelmien rakentaminen Kuusijärven veden laadun parantamiseksi.

Kuusijärven välittömään läheisyyteen, järven pohjoispuolelle, sijoittuvat alueen vierailijoita palvelevat rakennukset sekä myös luontomatkailuun erikoistuneiden yritysten tukikohtatilat. Alue merkitään urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi (VU). Kyseisellä alueella sijaitsee nykyisin olemassa oleva ulkoilumaja sekä saunarakennus. Rakennusoikeutta tullaan sallimaan asemakaava-alueelle ainoastaan ulkoiluun, virkistykseen ja matkailuun liittyviin käyttötarkoituksiin. Rakennusoikeutta kaavassa on yhteensä 4000 k-m^2. Kaava mahdollistaa rakennusten toteuttamisen muullakin tavalla kuin vuonna 2019 hyväksytyssä Kuusijärven yleissuunnitelmassa on esitetty.

Kaavassa ratkaistaan alueen ajoyhteydet ja pysäköintipaikat. Nykyistä pysäköintipaikkaa laajennetaan pohjoiseen ja ajo paikoitusalueelle osoitetaan uudella Kuusijärventien liittymällä. Nykyisin kaavoittamattomat Vanha Lahdentie varataan yleisen tien alueeksi (LT) sekä Lahdenväylän ja Lahdentien välinen metsäalue varataan suojaviheralueeksi (EV) liikenteen melun hallitsemiseksi. Lisäksi osoitetaan alueet yhdyskuntateknistä huoltoa varten (ET). Nykyisen paikoitusalueen läheisyydessä sijaitsevan telemaston siirrosta Lahdentien ja Lahdenväylän väliin merkitylle ET -alueelle keskustellaan parhaillaan Gasgrid Finland Oy:n kanssa. Asemakaavaan on merkitty varaukset tarpeellisille melusuojaisrakenteille, joiden lopulliset laajuudet selvitetään tilatussa meluselvityksessä.

Asemakaavaan on merkitty Vuosaaren satamaradan maanalainen rautatiealue. Satamarata on rakennettu eikä siihen ole tiedossa muutoksia.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty pvm 9.12.2017.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa 9.12.2017 ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta 12.1.2018 mennessä. Mielipiteitä saatiin yhteensä 7 kappaletta. Mielipiteet on esitetty kaavaselostuksessa.

Kaavatilaisuus on pidetty 23.11.2017 ja kaavasta on tiedotettu vielä uudestaan Kuusijärvellä järjestetyn ajankohtaisten suunnitteluasioiden infotilaisuudessa 29.5.2018 sekä Kuusijärven yleissuunnitelman esittelyn yhteydessä 29.1.2019.

Viranomaisneuvottelu
MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu on pidetty 15.11.2017 sekä 25.2.2020.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Kaava ei tuota asuntokerrosalaa. Pääkäyttötarkoitusta palvelevaa rakentamista varten kaava tuottaa 4000 k-m

Sopimus

Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.4.2020 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 21.4.2020 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 971100 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 971100ma, 97 Kuninkaanmäki / Kuusijärvi 2 ja

b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 4.5.2020 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 21.4.2020 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 971100 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 971100ma, 97 Kuninkaanmäki / Kuusijärvi 2 ja

b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala poistui kokouksesta intressijääviyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Säde Tahvanainen toimi kokouksen puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Kaupunginhallituksen jäsen Kati Tyystjärvi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo

Asemakaavaehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 20.5-18.6.2020.Tänä aikana jätettiin kaksi (2) muistutusta.

Ensimmäinen muistuttaja pyysi tarkistamaan Lahden väylän sekä Lahdentien välissä olevan yksityisessä omistuksessa olevan kiinteistön asemakaavamerkinnän. Merkintä pyydettiin palauttamaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti ET alueeksi. Tarkistuksen jälkeen merkintä päädyttiin jättämään nähtävillä olleen asemakaavaehdotuksen mukaiseksi (EV).

Toinen muistuttaja pyysi tarkistamaan Kuusijärven ulkoilualueelle linjatun ohjeellisen ulkoilureitin sijainnin. Muistutuksessa oltiin huolestuneita ulkoilureitin kulkevan yksityisessä omistuksessa olevien kiinteistöjen maiden kautta. Muistutuksessa mainitun ulkoilureitin sijainti suhteessa kiinteistöjen

omistussuhteisiin tarkistettiin. Ulkoilureitin kohdalle osuvat kiinteistöt ovat Vantaan kaupungin omistuksessa.
Muistutukset eivät johtaneet muutoksiin asemakaavaehdotuksessa.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 4.5.2020 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 17 ja saatiin 10 kpl.
Vantaan Energia Oy: Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.
Väylävirasto: Asemakaavaehdotuksessa on huomioitu Vuosaaren satamarata ja sen huoltotunneliyhteys. Väylävirastolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.
Helsingin liikenne -kuntayhtymä: Ei lausuttavaa
Vantaan kaupunginmuseo: Ei lausuttavaa.
Uudenmaan liitto: Ei lausuttavaa.
Metsähallitus: Ei lausuttavaa.
Fingrid: Ei lausuttavaa.
Uudenmaan ELY-keskus: 1. Maantielle 140 välille Koivukylänväylä – maantie 1452 on tehty aluevaraussuunnitelma (2018), jossa on esitetty liittymäjärjestelyt Kuusijärven kohdalle. Kaavaselostuksessa on todettu, että paikoitusalueelle on linjattu uusi katu uudella liittymän paikalla Lahdentieltä, mikä parantaa liikenneturvallisuutta. Esitetyt tiejärjestelyt vaativat asemakaavan tarkistamista Kuusijärven kohdalla. 2. Uuden liittymän rakentaminen ja joukkoliikennejärjestelyt edellyttää yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueen kanssa. Liittymän parantaminen tulee tehdä Väyläviraston maanteitä koskevien ohjeiden mukaisesti. 3. Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa maantie 140 muuttamista kaduksi asemakaavan alueelta. 4. Meluesteen määräykseen on syytä lisätä oleskeluun tms. tarkoitettujen alueiden enimmäismelutasot. 5. Tavoitetta voi vielä edistää esim. seuraavalla määräyksellä:
Oleskelualue voidaan suojata liikennemelulta talous-, huoltorakennuksin yms. rakennusten edullisella sijoituksella sekä tarvittaessa meluesterakentein. 6. Lumenkaatopaikan osoittamista EV- tai ET-merkinnällä tulee harkita. 7. Uuden saunan rakennusalaan on syytä lisästä rakennusoikeus ja kerrosluku.
Suomen luonnonsuojeluliitto Vantaan yhdistys: Järven itäpuolinen voimakkaasti reitititetty alue soveltuu VL/luo -alueeksi.

Tehdyt tarkistukset
Teknisten tarkastusten ja annettujen lausuntojen johdosta on tehty tarkistuksia kaavakarttaan ja kaavan selostukseen.

- Kaavan asettelua on muutettu. Määräyksiä on tiivistetty kaavatulosteessa ja määräysten järjestystä on muutettu. Ruksikarttaa on suurennettu mittakaavaan 1:2000. Kaavan tiedot -osion teksti on päivitetty
- Kaavassa esitettyjen paikannimien fonttia on muutettu. Joitain paikannimiä on siirretty kartalla ja osoitettu niiden sijainti viiteviivalla, jolloin ne tulevat selkeämmin esille (esimerkiksi Kuusijärvenpolku).
- Ohjeellisen ulkoilureitin sijaintia on hieman siirretty pohjoisemmaksi Kuusijärven eteläpuolella, jolloin ulkoilureitin ja luo-alueen rajaus eivät asetu päällekkäin. Lisäksi pääalueella rakennusalan sisällä olevan ohjeellisen istutettavaksi tarkoitetun alueen rajausta on hieman pienennetty, jolloin rakennusalan jatkuvuus tulee paremmin esille. Päällekkäisten viivojen ongelmat korjaantuivat näillä toimenpiteillä. Kaavamerkintöjen muutokset tehtiin ohjeellisille kaavamerkinnöille, joten

kyseessä ei ole merkittävä kaavaan tehty muutos eikä kaavaa tarvitse asettaa uudestaan nähtäville.

- Meluesteen määräykseen on tehty seuraavat lisäykset: Oleskeluun tarkoitetuilla alueilla tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot virkistysalueille taajamassa tai niiden välittömässä läheisyydessä (LAeq 7-22, 55 dB ja LAeq 22-7, 50 dB). Oleskelualue voidaan suojata liikennemelulta talous-, huoltorakennuksin yms. rakennusten edullisella sijoituksella sekä tarvittaessa meluesterakentein.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaavaselostuksen tarkistukset
Kaavaselostukseen on tehty kielentarkistuksia sekä lisätty tiedot tehdystä meluselvityksestä (Sitowise 2020: Kuusijärven meluselvitys). Selostusta on päivitetty ja täydennetty lausunnoissa esille tulleilla täsmennyksillä. Selostukseen on lisätty Kuusijärven vesihuollon yleissuunnitelma.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.9.2020 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset, ja
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 8.9.2020 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 971100 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 971100ma, 97 Kuninkaanmäki / Kuusijärvi 2.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset, ja
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 8.9.2020 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 971100 sekä maanalainen asemakaavaehdotus 971100ma, 97 Kuninkaanmäki / Kuusijärvi 2.

Käsittely:
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala poistui kokouksesta intressijääviyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Säde Tahvanainen toimi kokouksen puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavaselostus 8.9.2020
- Muistutukset ja vastineet 8.9.2020

- Lausunnot ja vastineet 8.9.2020

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätöksenteko, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Vesa Karisalo, puh. 040 750 7339, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
asemakaava-arkkitehti Anna Hellén, puh. 050 302 9028, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

971100 KUUSIJÄRVI 2

Kuninkaanmäki

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 8.9.2020 päivättyä asemakaavakarttaa nro 971100 sekä maanalaista asemakaavakarttaa 971100ma. Kaavoitus on tullut vireille 9.12.2017

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:
Kaupunginosa 97, Kuninkaanmäki. Erityisaluetta ja osa Lahdentiestä.

Asemakaavan muutos:

Alue sijaitsee 97. Kuninkaanmäen kaupunginosassa ja käsittää Kuusijärven sekä sitä ympäröivät virkistys- ja metsäalueet.

Maanalainen asemakaava:
Kaupunginosa 97, Kuninkaanmäki. Vuosaaren satamarata.

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on ratkaista alueen vierailijoille sekä Sipoonkorpeen suuntaaville ulkoilijoille tarkoitetun pysäköintialueen sijainti sekä ajoyhteydet. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuutta sijoittaa alueen vierailijoita palvelevia rakennuksia sekä luontomatkailuun erikoistuneiden yritysten tukikohtatiloja. Lähivirkistysalueelle linjataan uusia latuja.

Lahdentien ja Lahdenväylän väliselle asemakaavoittamattomalle alueelle sijoittuu vuonna 2008 valmistunut maanalainen Satamarata. Satamaradalle ja siihen liittyvälle ajorampille laaditaan maanalainen asemakaava.

Asemakaavan yhteydessä ei laadita tonttijakoa.

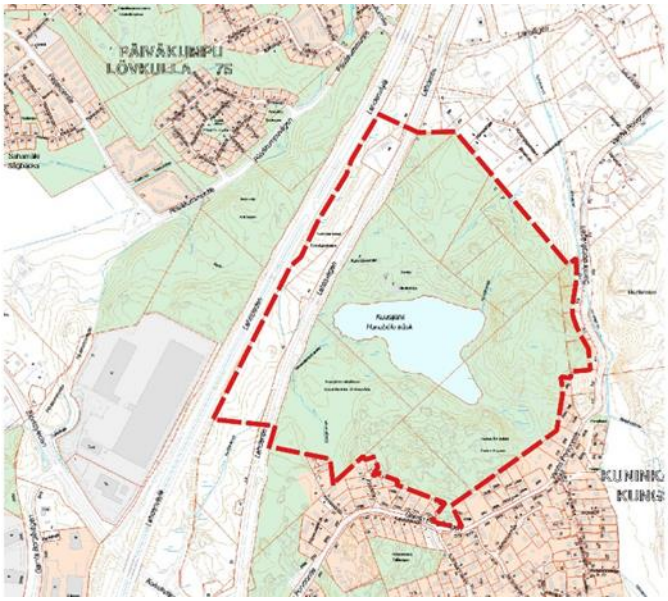
Kaavaan liittyy erillinen vuonna 2016 hyväksytty laatu- ja ympäristösuunnitelma sekä vuonna 2019 hyväksytty Kuusijärven yleissuunnitelma.

Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Hanke on aloitettu Vantaan kaupungin omasta aloitteesta.

Kaavan laatija: Jari Jokivuo (31.1.2019 asti), Mirva Talusén (31.5.2019 asti) Anna Hellén (5.8.2019 alkaen), Vantaan kaupunki; anna.hellen@vantaa.fi, puh. 050 302 9028.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kuva 1. Suunniteltava alue sijaitsee Vantaalla Hakunilan suuralueella 97 Kuninkaanmäen kaupunginosassa. Lännessä alue rajautuu Lahdenväylään, pohjoisessa ja koillisessa yksityisiin tiloihin, idässä Vanhaan Porvoontien tiealueen reunaan. Kaakossa ja etelässä yksityisiin omakotitontteihin sekä Vanhaan Porvoontiehen. Suunnittelualueeseen kuuluu osa Lahdentiestä, Kuusijärvi ja sitä ympäröivät virkistys- ja metsäalueet.

Alueeseen kuuluu kaupungin omistuksessa olevia viheralueita ja vesialue, valtion maantien aluetta sekä yksityisessä omistuksessa olevia rakentamattomia alueita.

Vuosaaren ja Keravan välinen rata sijaitsee maan alla kaava-alueen länsireunassa.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kuusijärvelle laadittiin kehittämissuunnitelma, joka hyväksyttiin kaavoituslautakunnassa vuonna 2016. Kehittämissuunnitelman pohjatiedoiksi järjestettiin kasvillisuus- ja kävijätutkimus vuosina 2013-2014, infoiltoja vuonna 2015 yhteensä 3 kappaletta, työpaja 4.9.2015 sekä yrityskysely vuonna 2015.
- Kaupunginjohtaja Kari Nenonen nimesi 2.3.2016 pysyvän Kuusijärvi-Sipoonkorpi -työryhmän, jonka tarkoituksena on Kuusijärven alueen kehittäminen. Työryhmän puheenjohtajana toimii aluearkkitehti Vesa Karisalo.
- Kaavoitushankkeen käynnistäminen on mainittu vuoden 2017 työohjelmassa numerolla E16. Kaavamuutos aloitettiin kaupungin omasta aloitteesta. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 971100.
- Hankkeesta järjestettiin 23.11.2017 asukastilaisuus.
- OAS on käsitelty kaavoituslautakunnassa 18.12.2017. Vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta julkaistiin ilmoitus Vantaan Sanomissa 9.12.2017.
- Mielipiteet pyydettiin 12.1.2018 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhteensä 7 kappaletta.
- Ajankohtaisista suunnitteluasioista järjestettiin infotilaisuus Kuusijärven kahvilassa 29.5.2018
- Yleissuunnitelman laatiminen aloitettiin vuonna 2019
- Kehittämis- ja yleissuunnitelman pohjalta järjestettiin 29.1.2019 asukastilaisuus, jossa esiteltiin hanketta. Samassa yhteydessä järjestettiin myös työpaja.
- Kaupunginhallitus asetti kaavan julkisesti nähtäville 4.5.2020 ja oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Kaavasta voi jättää muistutuksen 30 päivän kuluessa. Lausunnot pyydetään jättämään 2 kuukauden kuluessa. Lausuntoja pyydettiin 17 kappaletta ja niitä vastaanotettiin 31.7.2020 mennessä 10 kappaletta. Muistutuksia vastaanotettiin 2 kappaletta.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 6
2. Lähtökohdat 7
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 7
2.2 Suunnittelutilanne 25
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 31
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 31
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 31
3.3. Asemakaavan tavoitteet 36
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 38
4. Asemakaavan kuvaus 39
4.1 Kaavan rakenne 39
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 40
4.3 Aluevaraukset 40
4.4 Kaavan vaikutukset 42
4.5 Ympäristön häiriötekijät 47
4.6 Nimistö 47
5. Asemakaavan toteutus 47
6. Kaavatyöhön osallistuneet 48
7. Asemakaavan seurantalomake 49
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 52
9. Muu suunnitelma-aineisto 65

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake
- Asemakaavakartta, asemakaavamerkinnät ja -määräykset
- Pysäköintialueen yleissuunnitelma
- Lahokaviosammalen esiintymisselvitys
- Vesihuollon yleissuunnitelma

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Hakunilan suuralueen uudet suojelu- ja luo -alue-ehdotukset YK2020 luonnos. Vantaan kaupungin ympäristökeskus 2019.

- Jalkanen ym. 2018, Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyysien perusteella. https://www.uudenmaanliitto.fi/files/21415/Uudenmaan_ekologiset_verkostot_E194-2018%29.pdf
- Kuusijärven alueen historiallista taustaa. Andreas Koivisto, Vantaan kaupunginmuseo, 24.1.2019.
- Kuusijärven yleissuunnitelma. LOCI Maisema-arkkitehdit Oy, 2019
- Kuusijärvi Liikennemelu 12.1.2018 / Destia Oy.
- Kuusijärvi Sipoonkorven portiksi - Kuusijärven kehittämissuunnitelma. Vantaan kaupunki 9.5.2016. Kuusijärvityöryhmä. 091400 Kuusijärvi-Sipoonkorpi –selvitys
- Lahokaviosammal, Suomen ympäristökeskus 2014. https://www.ymparisto.fi/Lajiesittelyt
- Lindblom, Kari. Vantaan linnustoselvitykset 2017. Vantaan kaupunki, ympäristökeskus.
- Manninen, Olli. Helsingin lahokaviosammalselvitys 2017. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2017:8. https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-08-17.pdf
- Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. – Faunatican raportteja 1/2020. 59 s.
- Manninen, Olli. Vantaan lahokaviosammalkartoitus 2017. Vantaan kaupunki, Ympäristökeskus 2017.
- Mt 140 meluestevaihtoehtojen soveltuvuus maisema- ja kaupunkikuvaan. Destia Oy 2018.
- Pettay, Timo. Sudenkorentokartoitus kesällä 2012 Vantaalla. Pitkäkoski, Kuusijärvi, Rekolan Ankkalammet ja Rekolanoja. Timo Pettay
- Rakentaminen Vantaalla 2017. https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset/asuminen_ja_rakentaminen
- Savola, Keijo. Muistio Vantaan ympäristökeskukselle syksyllä 2016 selvitettyjen luontoalueiden arvoista. 16.12.2016.
- Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma, Metsähallitus, 11/2013. http://www.metsa.fi/documents/10739/1110148/sipoonkorpi_hks_vahvistetta-vaksi.pdf/27e8262a-9a7a-47cf-848e-ff411ce288fa
- Sipoonkorven kansallispuiston liikenneselvitys, Trafix Oy, 2013. https://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Asarja/a206.pdf
- Sitowise 2020. Kuusijärven asemakaavan liikennemeluselvitys. Laatijat: J. Kokkonen & O. Kontkanen.
- Särkelä, Asko, Lahti, Kirsti ja Männynsalo, Jari. Kuusijärven tila vuonna 2007. Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry. Vantaan kaupunki, ympäristökeskus C6:2008.
- Tilastokatsaus 8:2018, Vantaan kaupunki. https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/142709_Tilastokatsaus_8_2018_Tyopaikat_Vantaalla_2007-2016.pdf
- Tyystjärvi, Kati. Kuusijärvi – Hanaböle träsk: 50 vuotta ulkoilua ja virkistystä. Julkaisussa: Helsingin pitäjä – Vantaa 2016. Helsinki 2015.
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (2018). Maantien 140 aluevaraussuunnitelma välillä Koivukylänväylä – maantie 1452. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus raportteja 24/2018

- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY, Museovirasto 2009. http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2117
- Vantaan luontokohteiden maakunnallisen arvon määrittely LAKU-kriteerein Uusimaa-kaavaa varten, Faunatican raportteja 7/2018
- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930-1979, Vantaan kaupunki, 2001
- Vantaan väestö 2017/2018. https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset/vaesto_ja_ennuste
- Vantaan yleiskaava 2020, luonnos. Vantaan kaupunki 2019.
- Vierikko, Kati, Kristjankroon, Heidi ja Yli-Pelkonen, Vesa. Kuusijärven kävijä- ja kasvillisuustutkimus 2013-2014.

1. TIIVISTELMÄ

Vantaan kaupungin strategisena tavoitteena on kehittää Sipoonkorven luonnonsuojelualueen ulkoilukäytön mahdollisuuksia yhteistyössä Metsähallituksen kanssa, ja Kuusijärven aluetta porttina Sipoonkorpeen yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa (Valtuustokauden strategia 2018-2021, KV 11.12.2017). Lisäksi Kuusijärven alueen kasvanut suosio ulkoilu-, uinti- ja saunomispaikkana on johtanut tarpeeseen kehittää Kuusijärveä virkistysalueena.

Kuusijärven kehittäminen aloitettiin kehityssuunnitelman laatimisella vuonna 2015. Kehityssuunnitelma toteutettiin tiiviissä yhteistyössä alueen käyttäjien kanssa ja se valmistui vuonna 2016. Kehityssuunnitelman myötä tehtiin päätös rakentaa Vanhan Porvoontien ylittävä uusi kevyenliikenteen silta, jonka rakentaminen alkoi vuonna 2019. Kehityssuunnitelmaa tarkennettiin yleissuunnitelmaksi, joka otti kehityssuunnitelmaa tarkemmin kantaa alueen toimintojen sijoitteluun ja mitoitukseen: mm. reitteihin, uuteen parkkipaikkaan, uusiin rakennuksiin sekä muihin virkistystoimintoihin. Vuorovaikutteisen yleissuunnitelmaprosessin myötä käynnistyi myös asemakaavaprosessi.

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on ratkaista alueen vierailijoille sekä Sipoonkorpeen suuntaaville ulkoilijoille tarkoitetun pysäköintialueen sijainti sekä ajoyhteydet. Kuusijärven alueelle on suunniteltu kattava ulkoilureittien verkosto, joka liittyy jo aiemmin suunnitellun, Kuusijärven virkistysalueen ja Sipoonkorven kansallispuiston yhdistävään sekä Vanhan Porvoontien ylittävään kevyen liikenteen siltaan.

Kuusijärven välittömään läheisyyteen, järven pohjoispuolelle, sijoittuvat alueen vierailijoita palvelevat rakennukset sekä myös luontomatkailuun erikoistuneiden yritysten tukikohtatilat. Alue merkitään urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi (VU). Rakennusoikeutta tullaan sallimaan asemakaava-alueelle ainoastaan ulkoiluun, virkistykseen ja matkailuun liittyviin käyttötarkoituksiin. Muilta osin alue varataan asemakaavassa pääosin lähivirkistysalueeksi (VL), joka on nykyisellään pääasiallisesti metsää. Lähivirkistysalueella yhdistetään virkistyskäyttö ja luontoarvojen säilyttäminen.

Työssä ratkaistaan myös alueen ajoyhteydet ja pysäköintipaikat. Nykyistä pysäköintipaikkaa laajennetaan pohjoiseen. Lahdentie varataan yleisen tien alueeksi (LT). Lahdenväylän ja Lahdentien välinen metsäalue varataan suojaviheralueeksi (EV) liikenteen melun vuoksi ja Kuusijärven eteläpuoleiselta virkistysalueelta merkitään ekologisen yhteyden alue luo-merkinnällä Lahdentien yli. Lisäksi osoitetaan alueet yhdyskuntateknistä huoltoa varten (ET).

Asemakaavaan on merkitty Vuosaaren satamaradan maanalainen rautatiealue. Satamarata on rakennettu eikä siihen ole tiedossa muutoksia.

Asemakaavahanke laaditaan kaupungin aloitteesta ja omana työnä.

Asemakaava-alueen pinta-ala on yhteensä noin 76 ha.

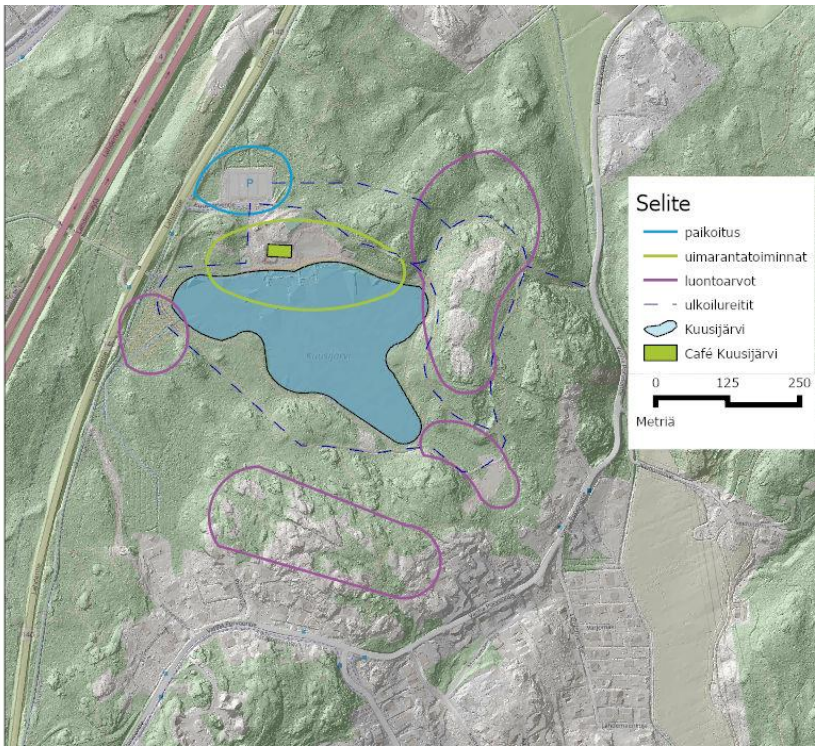
2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue sijaitsee Vantaalla Hakunilan suuralueella 97. Kuninkaanmäen kaupunginosassa Lahdenväylän itäpuolella. Alue rajautuu lännessä Lahdenväylän itäreunaan, pohjoisessa ja koillisessa yksityisiin tiloihin, idässä vanhan Porvoontien tiealueen reunaan, kaakossa ja etelässä yksityisiin omakotitontteihin sekä Vanhaan Porvoontiehen. Alueeseen kuuluu kaupungin omistuksessa olevia viheralueita, valtion maantien aluetta sekä yksityisessä omistuksessa olevia rakentamattomia alueita.

Kuusijärven ydinalue koostuu uimarannasta ja sen ympäristöstä, pysäköintialueista sekä alueen virkistysreiteistä. Alue on jo vuosikymmeniä ollut pääkaupunkiseutulaisten suosiossa. Kesäisin Kuusijärvelle houkuttelee Vantaan suurin uimaranta, sähkösaunat ja muut aktiviteetit. Talvikaudella ihmisiä houkuttelee mm. avantouinti, hiihtomaastot sekä savusaunat. Kuusijärven päärakennuksessa toimii ympärivuotisesti kahvilaravintola Café Kuusijärvi. Nykytilanteen suurimpia haasteita ovat ruuhkainen ja kulunut uimarannan ja rannan ympäristö sekä puuston ja rannan kasvillisuuden heikot uusiutumismahdollisuudet.

Kuva 2. Alueen yleiskuvaus nykytilassaan.

Historia

Ensimmäiset maininnat alueesta ovat peräisin 1700-luvun loppupuolelta. Kuusijärven itäpuolelle rakennettua Suurta Rantatietä, nykyistä Vanhaa Porvoontietä, pitkin kulkivat kuninkaan postinkantajat, kirkonisät ja rahvas. Vuonna 1775 Suurta Rantatietä pitkin kulki Kuningas Kustaa III seurueineen.

Perimätiedon mukaan hän nautti lounaan Kuusijärven läheisyydessä. Tapahtuma on kirjattu maanmittari Carl. P. Hagströmin vuoden 1778 isojakokarttaan. Tapaus antoi ehkä aiheen nimetä alueella sijainnut Håkansbölen kartanon torppa nimellä Kungsbacka. Nimi siirtyi myöhemmin kartanoon kuuluneelle kiinteistölle ja sittemmin koko Kuninkaanmäen kaupunginosalle. Kuusijärvestä etelään sijaitsee Kustaa III:n puisto. Kuusijärvi sai olla pitkään rauhassa, vielä 1800-luvun loppupuolella sitä käyttivät lähinnä lähialueiden asukkaat. Lähikylien talonpojat saattoivat hakea järvestä talvella jäitä maitokellareiden jäähdyttämistä varten.

Elokuussa 1907 perustettu maayhtiö Svenska Småbruk och Egna Hem osti Kuusijärveä lähes kokonaan ympäröivän Hanaböle träsk-nimisen tilan. Yhtiön hallituksessa nähtiin kuitenkin pian, että Kuusijärvi on parhaimmillaan luonnontilaisena, joten yhtiö lahjoitti kiinteistön 1924 ruotsinkielistä kulttuuria vaalivalle yhdistykselle Svenska Odlingens Vänner i Helsinge (SOV). Virallinen lahjoituskirja on kuitenkin päivätty 1.3.1933. Lahjoituskirjan ehtona oli, että yhdistys säilyttää ja hoitaa aluetta luonnonsuojelualueena. Vuonna 1929 SOV sai haltuunsa myös järven itärannan, Kungsbacka träsk -nimisen kiinteistön. Lahjoittaja oli Håkansbölen kartanonherra Per Kasten Sanmark. SOV haki omistamiensa maiden julistamista luonnonsuojelualueeksi ja alue rauhoitettiin luonnonsuojelulain nojalla Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä 21.7.1936, ensimmäisenä luonnonsuojelulain mukaisena suojelukohteena Vantaalla. Päätöstä perusteltiin alueen merkityksellä varsinkin linnustolle.

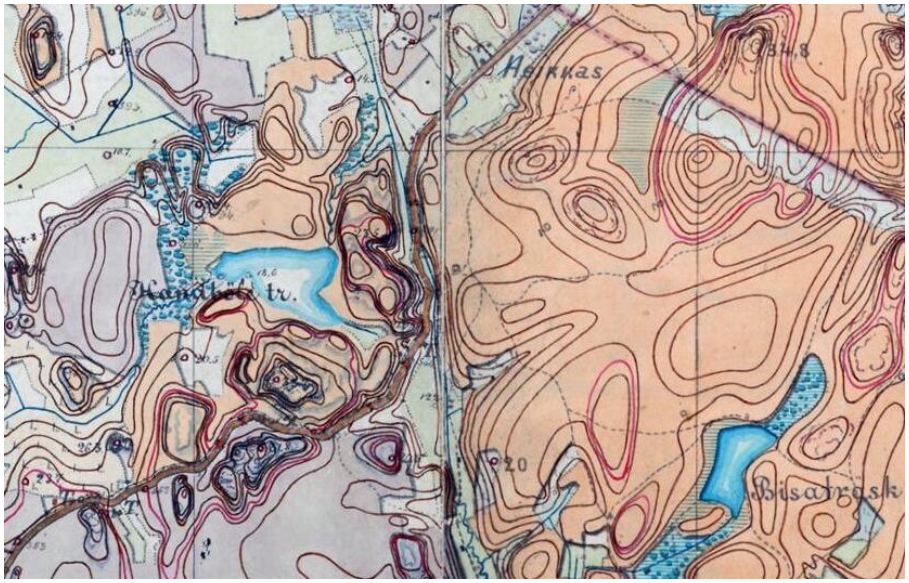
Luonnonsuojelualueen hoito ja valvonta osoittautui vaikeaksi tehtäväksi ja sotien jälkeen alueen lisääntyvä väestö alkoi kaivata uimarantoja ja virkistysalueita. Kuusijärvellä alettiin käydä yhä enemmän uimassa, telttailemassa ja retkeilemässä kielloista, piittaamatta tai tietämättä. Hanaböle träskin luonnonsuojelullinen arvo laski, kun Lahdentie rakennettiin. Linjaus tehtiin suojelualueen yli ja vielä tänäkin päivänä Hanaböle träsk -kiinteistö on kahdessa osassa Lahdentien kahta puolta.

SOV halusi myydä alueensa jo 1940 -luvulta lähtien. Useiden selvitysten ja keskustelujen jälkeen Helsingin maalaiskunnan kunnanvaltuusto hyväksyi Sovin tarjouksen ja osti Hanaböle träsk ja Kungsbacka träsk -kiinteistöt 16.8.1966. Vuonna 1999 vahvistetun asemakaavan myötä myös yhteisvesialue lunastettiin kunnalle, järven koillispäätä lukuun ottamatta. Koillispääty lunastettiin Vantaan kaupungille vuonna 2019.

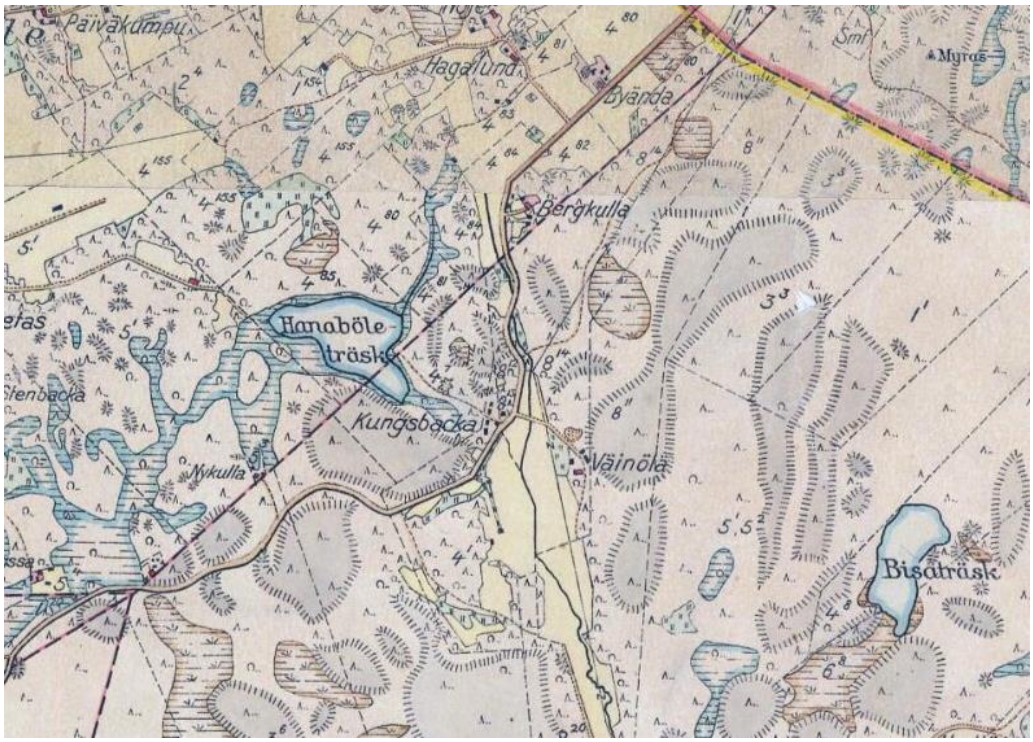
Luonnonsuojelumääräysten purkamista haettiin alueiden oston jälkeen vuonna 1968, ja Uudenmaan lääninhallitus hyväksyi luonnonsuojelun lakkauttamisen alueella 23.3.1968. Samoihin aikoihin oli maalaiskunnassa noussut myös painetta rakentaa kuntalaisille lisää uimapaikkoja muun muassa Keravanjoen ja Vantaanjoen saastuneisuuden takia.

Alueelle tulevaa virkistysaluetta päästiin suunnittelemaan ja rakentamaan suojelun purkamisen jälkeen. Autojen paikoitusalue perustettiin vuonna 1970, rannan ympäri rakennettiin polut, uimaranta hiekoitettiin ja lapsille tehtiin leikkialue. Vuonna 1979 valmistui ulkoilumaja ja talonmiehen asunto. Suomen Latu ry alkoi kehittää avantouintitoimintaa 1970-luvun lopulla.

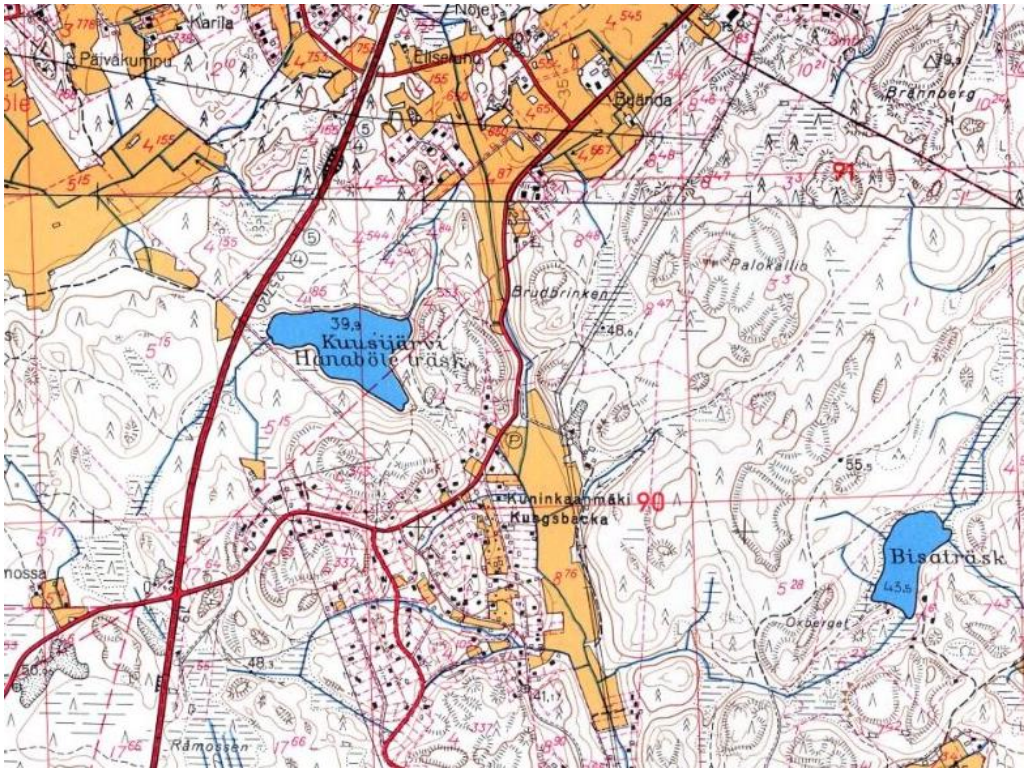
Lähteet: Kuusijärven yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki 2019; Vantaan kaupunginmuseo; Tyystjärvi, K. 2016, teoksessa Helsingin pitäjä – Vantaa 2016 -vuosikirja, Vantaa-Seura

Kuva 3. Ote Senaatin kartasta vuodelta 1871. Oranssinruskea on sekametsää, harmahtava havumetsää. Vaaleanvihreä on niittyä ja vaalean kellertävä on peltoa. Purojen varsilla on puoliavointa, ehkä laidunnettua tai niitettyä maisemaa. Suuri Rantatie näkyy kartassa selvästi. Kuusijärvi näkyy kartassa Hanaböle träsk -nimisenä.

Kuva 4. Ote pitäjänkartasta 1933. Kuusijärvi näkyy kartassa Hanaböle träsk -nimisenä.

Kuva 5. Ote peruskartasta 1967. Lahdentie on rakennettu ja asutus on levittäytynyt laajemmalle Kuninkaanmäen ja Päiväkummun alueille.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kuusijärven maisemakuva on monimuotoista vaihtelevan topografian ansiosta (esim. kuva 2). Aluetta rajaavat etelässä ja idässä korkeat, osin moreenipeitteiset, metsäiset kalliomäet. Järven itäpuolisen mäen takana on etelässä Sotunkiin jatkuva kallioperän murroslinja, jonka muodostama laakso on tällä kohtaa hyvin kapea, viitisenkymmentä metriä. Maastonmuodot ovat hyvin vaihtelevat: järven pinnan korkeusasema on 40,2, mutta esimerkiksi eteläpuolisen mäen korkein kohta on 71 metrin korkeudessa noin 200 metrin päässä järven rannasta. Maasto on siis melko jyrkkää. (Vantaan kaupunki 2016.)

Pohjoispuolella tehdyt hakkuut ovat näkyviä. Järven pohjois- ja kaakkoispuolella on pieniä kalliokumpareita, joiden välissä on suoalueita. Lahdentie ja Lahdenväylä katkaisevat metsäisen maiseman. Teiden väliin on läjitetty maata 1990-luvulla. Tämä alue on edelleen suurelta osin avoin ja sen maisemakuva on rikkonainen. (Kuusijärven kehittämissuunnitelma 2016)

Kasvillisuus

Kuusijärven ympäristö on kasvillisuudeltaan ja kasvillisuustyypeiltään hyvin monipuolista. Ympäröivän metsän puusto on monilajista ja monen ikäistä. Alueella esiintyy useita arvokkaita luontotyyppejä, kuten jaloja lehtipuita kasvavia kangasmetsiä, ojittamattomia korpisoita ja kallioketoalueita.

Kuusijärven lounais-länsipäädyssä sijaitsee lettomainen soistuma tai lähteikkö, jolla kasvaa arvokkaita suobiotooppeja (kuvassa 6 merkinnällä A). Alueella kulkee pitkospuut. Järven rannalla on runsaasti tervaleppiä, mutta Lahdentien suuntaan kuljettaessa puusto vaihtuu kuusikoksi. Kuusien

seassa kasvaa isokokoisia mäntyjä sekä muutamia raitoja. Kosteimmissa kohdissa tuuli on kaatanut muutamia suurikokoisia kuusia ja lahopuuta esiintyy runsaasti. Käävät viihtyvät hyvin maapuiden pinnoilla ja niitä on lähes jokaisella rungolla. Alueella on havaittu vaarantuneeksi (VU) luokiteltu ja erityisesti suojeltaviin lajeihin kuuluva sitkaskääpä. Valoisimmissa kohdissa kasvavat myös isokokoiset koivut. Alueella esiintyy Vantaalla harvinaisia nevaimarretta sekä suovalkkua. Pensaskerroksessa lähellä Kuusijärven rantaa on tiheä pajukko. Yleisinä kasvilajeina ovat suo-ohdake, kurjenmiekka, leskenlehti, metsäkorte, rahkasammalet ja karpalo. Kosteammalla ruohokorven alueella kasvavat vehka, rahkasammalet, hiirenporras, oravanmarja, lehväsammal, puolukka ja mustikka.

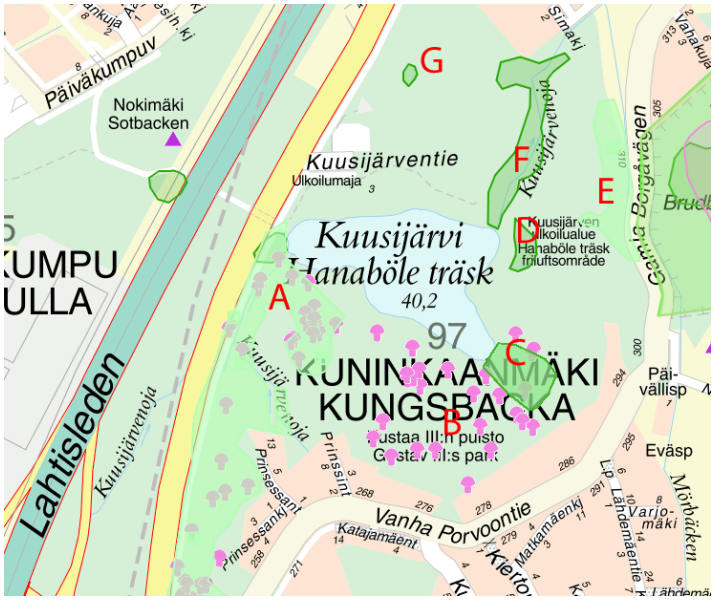
Järven eteläisillä rinteillä esiintyy arvokasta kallio- ja ketokasvillisuutta, puusto on enimmäkseen kuusikkoa (kuvassa 6 merkinnällä B). Lisäksi järven eteläpuolella kasvaa arvokkaita sieni- ja kääpälajeja, kuten istukkakääpä (RT), kaarnakääpä (NT), korkkikerroskääpä (NT), lehtoludekääpä (RT), lumokääpä (RT, NT) ja rustikka (RT, NT) (Vantaan Ympäristökeskus, 2019). Järven kaakkoisen lahden kulmassa sijaitsee arvokkaaksi elinympäristöksi luokiteltu tervaleppäkorpi, jossa pääpuulaji on koivu, mutta seassa on paljon tervaleppiä sekä kuusialikasvos (kuvassa 6 merkinnällä C). Tuuli on kaatanut alueelta muutamia suurikokoisia puita, mutta muuten lahopuuta on vähänlaisesti. Kasvilajeina ovat korpi-imarre, sananjalka, mustikka, valkovuokko, oravanmarja, käenkaali, rahkasammalet, metsäkorte, vehka, kurjenmiekka, karpalo ja sarat. Kuusijärveltä kohti kaakkoa kuljettaessa tervaleppäkorpi muuttuu lettomaiseksi soistumaksi, missä on myös lähteikkö. Soistuman alueella ei ole juurikaan puita vaan se on lähes puutonta lettoa.

Kuusijärven itäpuolella muutama sata metriä rannasta on kallioketo, jolla esiintyy arvokasta kallioketokasvillisuutta (kuvassa 6 merkinnällä D). Kalliokedolla on paljasta silokalliopintaa sekä puustoisia alueita, joilla kasvaa mäntyjä, koivuja, katajia sekä hieman kuusia. Silokalliot ovat painottuneet mäen reunoille ja puustoinen alue on silokallioiden keskellä. Lahopuuta on vain vähän ja alueella on muutamia keloutuneita maapuita. Kasvilajeina ovat karhunsammal, kallioimarre, kanerva, pihlaja, isomaksaruoho, voikukka, mustikka, seinäsammal, vadelma, kevätpiippo, hiirenporras ja oravanmarja. Jäkälistä esiintyy palleroporonjäkälä, harmaaporonjäkälä ja hirvenjäkälä. Alueella kulkee runsaasti ihmisten tekemiä polkuja. Kallioalueen itäpuolella sijaitsee metsäaluetta, joka on arvioitu soveltuvan uhanalaisen lahokaviosammalen elinympäristöksi (kuvassa 6 merkinnällä E). Kallioiden välissä sijaitsee lehtomaisen kankaan metsäaluetta, jossa sijaitsee pieni kosteikkopainanne ja kasvaa muun muassa metsälehmusta, pihlajaa, tervaleppää ja vanhoja kuusia.

Järven koillis- ja itäpuolella sijaitsevien rinteiden itäpuolella on metsälain mukaista erityisen tärkeää elinympäristöä, joka muodostuu puroista tai pysyvistä vedenlasku-uomista ja niiden välittömistä lähiympäristöistä (kuvassa 6 merkinnällä F). Puron varrella kasvaa rehevää saniaislehtoa, tervaleppäkorpea sekä suokasviesiintymä, jolla esiintyy esimerkiksi Vantaan ainoat nevaimarteet. Aivan järven rannassa kasvaa siellä täällä yksittäisiä kookkaita tervaleppiä. Virtaavan kuusijärvenojan lisäksi alueella on myös muutamia lähteitä. Saniaislehdossa näkyy selvästi ihmisen kulutus ojan molemmin puolin kulkevien polkujen myötä. Lahopuuta esiintyy hakkuutähteiden muodossa sekä muutamia kaatuneita puita on ojan molemmin puolin. Kasvilajeina runsaana ovat valkovuokko, hiirenporras, metsäkorte, rahkasammalet, mustikka, raate Kuusijärvenojassa, karhunsammal, kielo, metsäalvejuuri, käenkaali ja oravanmarja. Pihlaja kasvaa runsaana pensaskerroksessa. Rehevän lehtokasvillisuuden ja puron myötä alue täyttää arvokkaan luontotyypin kriteerit ja metsälain 10 pykälän.

Kuusijärven pohjoisosassa, kuljettaessa parkkipaikalta kohti koillista, sijaitsee pieni notko mäen päällä (kuvassa 6 merkinnällä G). Notkossa on lähde ja sen ympärillä kasvaa mäntyjä ja koivuja sekä aivan veden äärellä pajuja. Kosteimmissa kohdissa kasvavat rahkasammalet sekä sarat ja lähteen ympärillä mustikka, puolukka ja oravanmarja. Puut kasvavat harvakseltaan ja ovat mättäiden päällä. Maastossa on paljon polkuja ja lähteen ympäri kulkee lähietäisyydeltä ihmisten kulkureitti. Lähde on osittain jo umpeenkasvanut ja sen rehevimmillä kohdilla kasvavat pajut, jotka muodostavat pienen saarekkeen.

Kuusijärven itä-, etelä- ja lounaispuolta ympäröivät metsät on arvioitu Uusimaa-kaavaa varten tehdyssä luontoarvojen tarkastelussa maakunnallisesti arvokkaiksi luontoalueiksi ja ne täyttävät monilta osin ns. Laku-kriteerit (Vantaan luontokohteiden maakunnallisen arvon määrittely LAKU-kriteerein Uusimaa-kaavaa varten, Faunatican raportteja 7/2018). Metsäalueet sijoittuvat maakunnallisen ekologisen käytävän välittömään läheisyyteen, ne sijaitsevat lähellä muita samankaltaisia luontotyyppejä sekä kuuluvat suurempaan, erilaisten luontotyyppien muodostamaan yhdistelmään. Alueella sijaitsee sekä äärimmäisen uhanalaisia, erityisesti suojeltavia, silmälläpidettäviä että alueellisesti uhanalaisia lajeja. Lisaksi alueelta löytyy useita vanhojen metsien indikaattorilajeja, harvinaisia tai vaateliaita lajeja sekä luontoarvoja osoittavia lajeja. Vantaan kaupungin metsänhoitosuunnitelman mukaiset metsäluokitukset on esitetty sivulla 30 löytyvässä kartassa.

Kuva 6. Vantaan kaupungin karttapalveluun merkityt arvokkaat luontokohteet. Vaalean vihreällä aluerajauksella on esitetty lahokaviosammalen esiintymisalueet, tummemman vihreällä arvokkaita luontoalueita, kuten suokasvillisuusalueet Kuusijärven länsipuolella ja saniaislehto Kuusijärvenojan varrella, lähdepainanne kaava-alueen pohjoisosassa sekä kallioketo Kuusijärvenojan kaakkoispuolella.

Lahokaviosammalet

Lahokaviosammal on EU:n luontodirektiivin (liite II) suojelema sekä luonnonsuojeluasetuksen mukaan rauhoitettu, uhanalainen ja erityisesti suojeltava laji. Se on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi (Suomen ympäristökeskus 2014). Vantaalle 2017 tehdyssä lahokaviosammalselvityksessä lahokaviosammalkohteet on jaettu ydinaluerajausten mukaisiin esiintymiin. Kuusijärvellä ydinalueita on määritelty kaksi kappaletta. Nämä kohteet tulisi suojella luonnonsuojelualueina tai muina pysyvinä säästökohteina esiintymien suojelemiseksi. Ainakin hakkuista ja muusta luontoa muuttavasta toiminnasta tulee pidättäytyä. (Manninen 2017b)

Kuusijärven eteläpuolen puronvarsilla ja muissa kuusikoissa on melko laajasti sopivia habitaatteja lahokaviosammalelle. Parhaat metsiköt ovat hienoja kuusiaarnioita ja puronvarsikorpi järven vieressä on erittäin edustava. Lähinnä lännen ulkoilutietä sijaitseva esiintymä on vaarassa kärsiä reitin varren hoidosta. Tuossa kohdassa puronvarsimetsä tulee jättää käsittelemättä reitin reunaan asti. Nuoremmankin puuston muodostama varjostus voi olla tärkeää esiintymän säilymiselle. Kuusijärven rannan Vantaan kaupungin omistamilla kosteilla metsäkuvioilla olisi sinänsä myös sopivat olosuhteet lajille. Maasto on kuitenkin niin kulunutta, etteivät edellytykset lajin esiintymiselle ole kovin hyvät. Näilläkin kuvioilla turhasta metsänhoidosta tulisi pidättäytyä. Ulkoilurakenteita ei tule

tehdä eteläisemmän ulkoilutien eteläpuolelle vaan metsikkö tulee jättää mahdollisimman luonnontilaiseksi. (Manninen 2017b)

Vuoden 2019 syksyllä toteutettiin uusi laaja mittainen lahokaviosammaleen inventointyö, jonka yhteydessä laadittiin myös lahokaviosammalen suojelusuunnitelma koko Vantaalle (Faunatica Oy 2020). Selvitystä varten tehtiin huomattavan tarkkaa potentiaalisten alueiden rajaustyötä karttatulkintana uusimman lajista kertyneen tiedon pohjalta. Lajille potentiaalisia alueita rajattiin ja päivitettiin kaupungin alueelta niin, että niitä oli maastotöiden alkaessa yhteensä n. 2 483 ha. Kuusijärven etelä ja itäpuoleiset alueet tunnistettiin lahokaviosammalen ydinalueiksi, joilla kasvaa merkittävä esiintymä. Potentiaalisia kasvuympäristöjä tunnistettiin Kuusijärven pohjoispuolelta. (Faunatica Oy 2020) kt. liite 4.

Käävät

Vuonna 2016 tehdyt Kuusijärven kääpä- ja luontoselvitykset (Savola 2016) kohdennettiin järven etelä- ja lounaispuolella sijaitsevalle yhtenäiselle metsäalueelle. Kuusijärven lounaispuolisella on Vantaan oloissa poikkeuksellisen edustavaa, reheväpohjaista (osin lehtoa osin lehtomaista kangasta) ja runsaslahopuustoista kuusiaarniota (noin 2,4 ha). Metsässä lahoaa hyvin runsaasti (> 50 kuutiometriä/ha) kuusilahopuuta kaikissa lahoasteluokissa. (Savola 2016)

Mikäli koko selvitysalueen arvottaa yhtenä alueena, täyttyvät kaikki arvoluokka I:n kääpäalueen alakriteerit (5 kpl) lehtipuusta riippuvaisien indikaattorilajien alakriteeriä lukuun ottamatta. Havaituista lajeista erityisen merkittävä on luonnonsuojelulain 47 § erityisesti suojeltaviin lajeihin kuuluva sitkaskääpä (Antrodia piceata), joka kasvoi keskellä Kuusijärven alueen edustavinta vanhaa metsää. Mäntymaapuulta havaittu punakahvikka (Tomentella lateritia) on uusi laji kasvillisuusvyöhykkeelle 2a. (Savola 2016)

Luontotyyppi- ja lajistoarvojen perusteella selvitysalueen parhaat vanhat kangas-, lehto- ja kalliometsät täyttävät luonnonsuojelulain suojelualueen perustamisedellytykset. Kuusijärven aluekokonaisuuden lahopuustoltaan edustavin vanhan metsän alue (2,4 ha) Kuusijärven lounaispuolella sopisi joko SL-alueeksi tai vähintään VL/luo-alueeksi, samoin kuin Vantaan kaupungin omistama, pääosin luonnontilaisen kaltaisista vanhapuustoisista kangas- ja kalliometsistä muodostuva alue (noin 9 ha) Kuusijärven eteläpuolella. (Savola 2016)

Eläimistö

Linnut

Kuusijärven linnusto on kartoitettu 16.6.2017 yhteensä 24.6 ha kokoiselta kartoitusalueelta, josta järvi 7,4 ha ja metsää ym. maa-aluetta 17,2 ha. Alla on sulkeissa ilmoitettu tulkitut reviirimäärät, lukuun ottamatta vesilintuja, joista havaittu vain ei-pesiviksi tulkittuja yksilöitä:

Telkkä (2 naarasta ilman poikasia), sinisorsa (5 sulkivia koiraita, ei poikueita), rantasipi (1), sepelkyyhky (1), käpytikka (2), käki (1), rautiainen (3), punarinta (11), mustarastas (8), räkättirastas (3), laulurastas (4), punakylkirastas (1), lehtokerttu (1), mustapääkerttu (4), sirittäjä (5), tiltaltti (1), pajulintu (5), hippiäinen (6), harmaasieppo (3), sinitiainen (3), talitiainen (7), kuusitiainen (2), töyhtötiainen (1), hömötiainen (1), puukiipijä (1), peippo (16), viherpeippo (1), tikli (1), vihervarpunen (4), punatulkku (1) ja nokkavarpunen (1).

Lajeista ja metsäalueen osakohteista huomattakoon käki, tiltaltti ja metsätiaiset (hömötiainen ja töyhtötiainen) järven eteläpuolen vanhempaa puustoa kasvavilla rinnekankailla (kuvassa 3 merkinnällä B), puukiipijä järven lounaispuolen purometsässä (kuvassa 3 merkinnällä A) ja nokkavarpunen, jolle sopiva lehtomainen laikku järven kaakkoisreunalla (kuvassa 3 merkinnällä C), mustapääkertut ja sirittäjät löytyivät eri puolilta aluetta lehteviltä laikuilta ja puronotkoista.

Suurperhoset

Kuusijärven suurperhoslajistoa selvitettiin 15.5. – 5.10.2015 välisenä aikana automaattisesti pyytävillä syöttirysillä. Selvityksessä havaittu lajisto oli pääosin sekametsien ja avoimempien ruohoisten alueiden lajistoa, sekä jonkin verran lehtomaisen elinympäristön lajeja, lähinnä alueen koilliskulmassa olevan puronnotkon alueella. Alueella ei havaittu yhtään EU:n luontodirektiivin liitteessä IVa määriteltyä erityisen suojelutarpeen omaavaa tai Suomen kansallisilla säädöksillä rauhoitettua lajia, mutta yksi laji, Cosmia trapezina, on silmälläpidettävä. Mielenkiintoisena erityispiirteenä oli puiden runkojäkäliä ravinnokseen käyttävien lajien runsaus, mikä on tyypillistä vanhoille metsille. (Vantaan kaupunki 2016.)

Sudenkorennot

Kesällä 2012 alueella kartoitettiin sudenkorentojen esiintymistä (Vantaan sudenkorentokartoitus 2012). Kuusijärveltä tavattiin 16 eri sudenkorentolajia, joista 5 arvioitiin alueella lisääntyviksi. Sudenkorentoja havaittiin lähinnä järven länsipäädyn suoalueella. Muilta osin Kuusijärvi oli lähes vailla sudenkorentoja, muutamia yleisimpien lajien yksittäisiä yksilöitä lukuun ottamatta. Läheinen uimaranta ei korentojen elämää häirinnyt. (Pettay 2012.)

Kalat

Kalastoltaan Kuusijärvi on särkikalavaltainen, mutta järvessä on myös ahventa ja haukea.

Vesistöt ja vesitalous

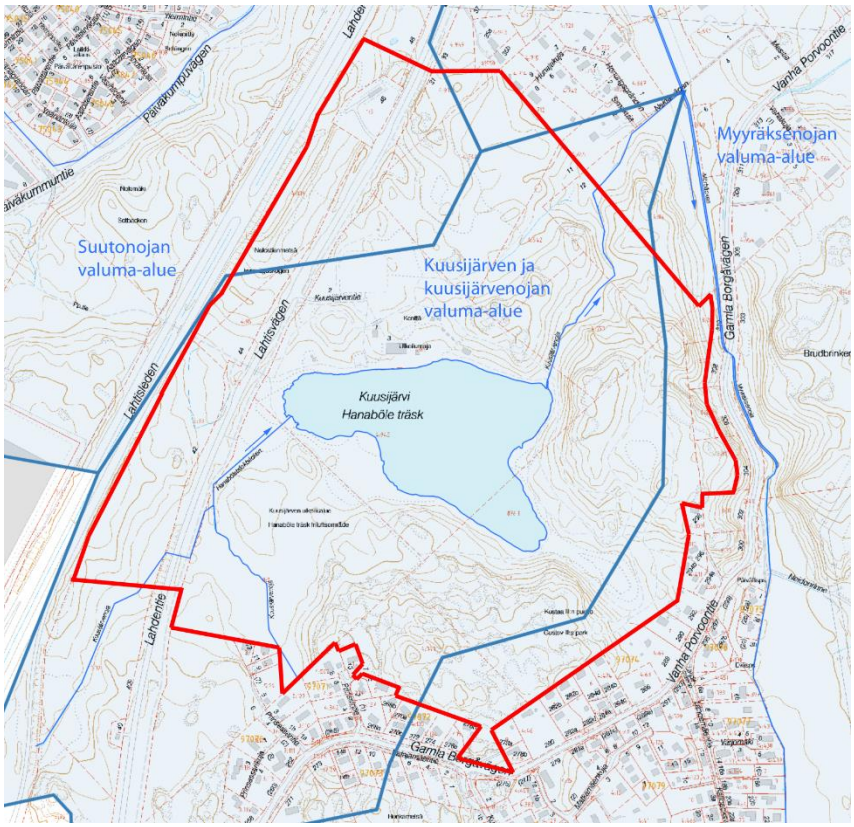
Kaava-alue sijaitsee kolmella pienvaluma-alueella; pääosa kaava-alueesta kuuluu Kuusijärven ja Kuusijärvenojan pienvaluma-alueeseen, kaava-alueen itäosa kuuluu Myyraksenojan pienvaluma-alueeseen, ja aivan kaava-alueen luoteisin kulma kuuluu Suutonojan pienvaluma-alueeseen (katso kuva 4). Kuusijärven valuma-alueen pinta-ala on laajuudeltaan 10 kertainen verrattuna Kuusijärven vesipinta-alaan 7,54 hehtaaria. Kuusijärvestä vedet virtaavat Kuusijärvenojaa pitkin pohjoiseen Myyraksenojaan ja Krakanojaan, josta vedet laskevat edelleen Helsingissä Kapelvikeniin. Kaava-aluetta ei ole määritelty pohjavesialueeksi. Alueen maanpeitteisyys sisältää 70% puustoa, 9% vesipintaa ja loput avokalliota, teitä, rakennuksia ja vettä läpäisemätöntä pintaa.

Kuusijärven varastotilavuudeksi on arvioitu 120 000 m^3, kun järven keskisyvyytenä käytetään 1.7 m. Vedenpinnan taso on noin +40m (N60 -korkeusjärjestelmä). Järven oletetaan mataloituvan noin 1 cm vuosittain, sillä veden mukana järveen tuleva kiintoaines vajoaa hitaasti ja sedimentoituu pohjakerrokseen (Kuusijärven kehittämissuunnitelma, Vantaan kaupunki 2016).

Kuusijärven vesien teoreettiseksi viipymäksi on laskettu 230 vuorokautta, kun pintavaluntana on 9 l/s/km^2. Kuusijärveen virtaa noin 40 % valuma-alueelle sataneesta vedestä. Valuma-alueen maaperä on peruskalliota ja moreenia. Vesiä tulee järveen osin välittömänä pintavaluntana ja osin viiveellä paineellisena pohjavetenä.

Kuusijärvenoja on varsin luonnontilainen ja se laskee soistuneen, arvokkaaksi luontokohteeksi luokitellun rämealueen läpi ennen liittymistään Kuusijärveen. Kuusijärven vedenlaatua on seurattu jo 1970-luvulta lähtien (Kuusijärven yleissuunnitelma. Vantaan kaupunki 2019) ja lähes vuosittain 1990-luvulta lähtien. Vedenlaatu on ravinteiden puolesta vain hieman rehevämpi verrattuna normaaliin, matalaan humuspitoiseen järveen. Hapettomuutta järvessä ei vesianalyysien perusteella esiinny, mutta runsas uimareiden määrä heikentää veden laatua selkeästi kesän aikana. Yleisesti kuitenkin järven vedenlaatu vastaa valuma-alueen laatua. Järven tumman, humuspitoisen vedenvärin selittää valuma-alueen havupuuvoittoinen metsä sekä ohuet turvepitoiset kasvukerrokset Kuusijärvenojalla. Kuusijärven valuma-alueen halki kulkee Lahden moottoritie ja Vanha Lahdentie, joilta kulkeutuu hulevesien mukana jonkin verran epäpuhtauksia.

Valuma-alueen eteläosassa on asutusta, joka on liitetty kunnallistekniikkaan vuonna 1990. Järven pohjoispuolella olevan ulkoilualueen kahvila-ravintola liitettiin kunnallistekniikkaan vuonna 2004.

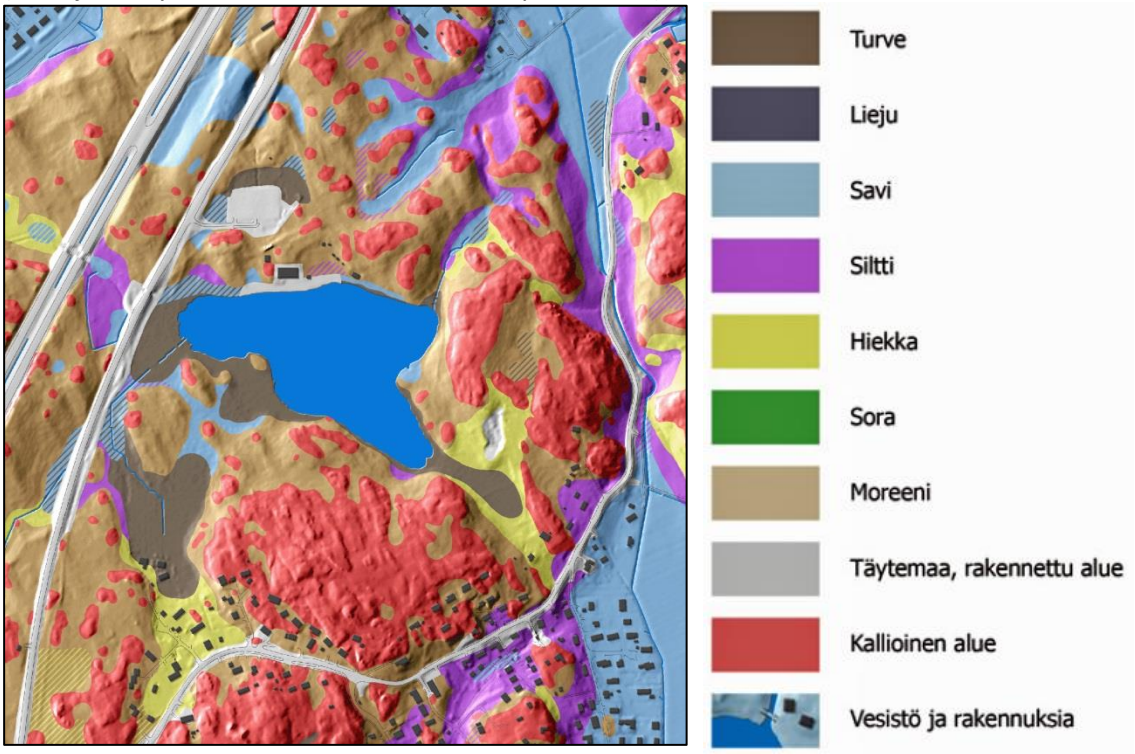

Kuva 7. Kaava-alue (punaisella viivalla) ja sillä sijaitsevat vesistökohteet sekä valuma-alueet (siniset viivat ja alueet). Kartta-aineisto Vantaan karttapalvelu Vampatista 23.10.2019.

Maaperä

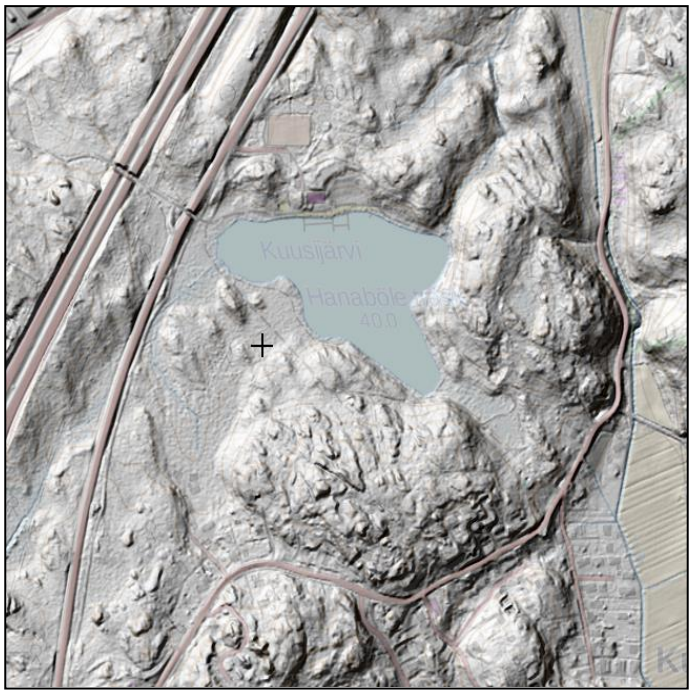
Kuusijärven ympäröivien alueiden maaperä on vaihtelevaa. Korkeimmilla tasoilla (+50 tason yläpuolella) esiintyy lähinnä avokalliota tai kalliota, jonka päällä on ohut moreenikerros. Kuusijärven uimarannan ja olemassa olevan pysäköintialueen ympäristöä on rakennettu täyttömaista. Kuusijärveä ja Kuusijärven ojaa reunustaa pehmeikkövyöhyke, joka koostuu osin savesta ja osin turpeesta. Järven pohjoispuolella on pieniä kalliokumpareita, joiden välissä on savea ja turvetta saven päällä. Järven kaakkoisen lahden sekä eteläpuolen jatkeena on turvekerrostumia sekä suota. Kaakossa on myös hiekkaa. Moreeni- ja savialueiden välissä on havaittavissa silttisiä siirtymävyöhykkeitä. Järven itäpuolisen mäen takana on etelässä Sotunkiin jatkuva kallioperän murroslinja, jonka muodostama laakso on tällä kohtaa hyvin kapea, viitisenkymmentä metriä. Laakson maalaji on savea ja silttiä ja

pintamaalajina hiekkaa. Lahdenväylän ja Lahdentien välissä on kalliomäkiä ja savi- ja silttilaaksoja. (Kuusijärven yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki 2019)

Kuva 8. Kaava-alueen ja sen ympäristön maaperä.

Topografia

Järven pinnan korkeusasema on 40,2 metriä merenpinnan yläpuolella. Eteläpuolisen mäen korkein kohta on 71 metrin korkeudessa noin 200 metrin päässä järven rannasta. Itäpuolisen mäen korkeus on noin 61 metriä 90 metrin päässä järven rannasta. Tämän mäen itäpuolella, noin 370 metriä Kuusijärvestä itään, Myyräksenoja virtaa kallioperän murroslaaksossa noin korkeusasemassa 30, eli kymmenisen metriä Kuusijärven pintaa alempana. Maasto on melko jyrkkää. (Kuusijärven yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki 2019)

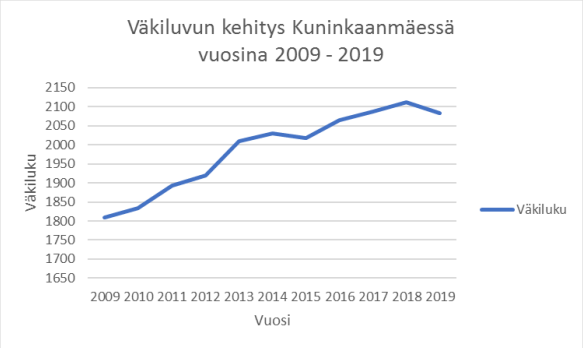
Kuva 9. Kuusijärven ympäristön topografia.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kuninkaanmäen kaupunginosassa asui 2111 asukasta vuoden 2018 lopulla (Tilastokeskus, kuva 10). Vuoden 2009 lopulla asukkaita oli 1810. Kaupunginosan asukasluku on kasvanut tasaisesti viimeisen vuosikymmenen aikana. Vuosina 2011 ja 2018 asukasluku on laskenut hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Alueella asuu paljon lapsia, sillä väestöstä 25,9 % oli vuoden 2018 alussa alle 16-vuotiaita lapsia. Yli 65-vuotiaita asukkaista oli tuolloin 12 %. Kuninkaanmäessä asuntokunnat olivat vuoden 2018 alussa Vantaan keskiarvoa (2,10 henkilöä) suurempia, sillä niissä asui keskimäärin 2,74 henkilöä. (Vantaan väestö 2017/2018)

Kuva 10. Asukasluvun kehitys Kuninkaanmäen kaupunginosassa vuosina 2009-2019.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Asuinalueita sijaitsee kaava-alueen etelä- ja pohjoispuolella.

Kuninkaanmäen kaupunginosassa asuminen on keskittynyt vahvasti pientaloihin. Vuoden 2018 alussa alueen asuinrakennuksista (551 kpl) vain 5 on kerrostaloja. Rivi- ja ketjutaloja oli 43 kappaletta. Omakotitaloja ja muita erillisiä pientaloja oli valtaosa, 491 kappaletta eli 89 % kaikista asuinrakennuksista. Vapaa-ajan asuinrakennuksia oli yhteensä 12 kappaletta. (Rakentaminen Vantaalla 2017)

Sosiaalinen ympäristö

Kuusijärven kaava-alue on suosittu virkistyspaikka, jonne saapuu vierailijoita laajalta alueelta. Alue on siis luonteeltaan hyvin sosiaalinen. Rannassa sijaitsee hiekkarannan lisäksi oleskelunurmi, rannassa on yhteiskäyttöisiä saunoja, pallokenttiä sekä leikkipaikka. Lisäksi alueella toimii ravintola-kahvila Café Kuusijärvi.

Palvelut ja työpaikat

Suunnittelualueella sijaitsee tällä hetkellä ulkoilumaja, jossa toimii Cafe Kuusijärvi sekä saunat pukuja pesutiloineen. Ulkoilumajan viereinen pienempi rakennus toimii kokoustilana. Alueella on myös ollut ulkopuolisen palvelutarjoajan toimintaa, kuten kanoottien vuokrausta kesäisin. Rannassa sijaitsee lisäksi uimakoppirakennus, pukukoppeja, vuokrakota, isompi savusauna ja kaksi pientä savusaunaa. Rakennusten lähiympäristössä sijaitsee lentopallo- ja koripallokentät, leikkipaikka sekä kuntoilupiste.

Kuusijärven ja Sipoonkorven alueella toimivat yritykset ja yhteisöt järjestävät mm. tapahtumia ja retkiä. Alueen tarjoamat aktiviteetit ovat pitkälti omatoimisia retkeilyyn liittyviä aktiviteetteja (patikointi, sienestys, kalastus yms.). Tämän lisäksi alueille voi ostaa kansallispuistojen yhteistyötahoilta esimerkiksi ryhmille järjestettyjä retkiä, urheiluaktiviteetteja yms. Nykyisellään Kuusijärven alueella ei ole yrittäjille tarkoitettuja varastotiloja tai muita tiloja, joita he voisivat käyttää. (Vierikko, Kristjankroon & Yli-Pelkonen 2014, 4-9.)

Kuninkaanmäen kaupunginosassa työpaikkojen määrä on kasvanut vuodesta 2007 vuoteen 2016 15,1 %. Vuonna 2016 Hakunilan suuralueen työpaikoista suurin osa, noin 29 %, oli teollisuuden

toimialalla ja toiseksi suurin osa, noin 12 %, tukku- ja vähittäiskaupan toimialalla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan sekä taiteen, viihteen ja virkistyksen toimialojen työpaikkoja alueella oli yhteensä vain noin 4 %. (Tilastokatsaus 8:2018.)

Yhdyskuntarakenne

Kuusijärven kaava-alue koostuu pääosin rakentamattomista metsäalueista. Kaava-alueen läpi kulkee Lahdentie. Lahdenväylä kulkee kaava-alueen länsirajalla, ja itärajalla kulkee Vanha Porvoontie. Kaava-alueen pohjois- ja eteläpuolella sijaitsee pientalovaltaisia asuinalueita. Kaava-alueella sijaitsee kunnallistekniikkaa. Julkiset kulkuyhteydet sijaitsevat lähellä Lahdentien sekä Vanhan Porvoontien varsilla. Suunnittelualue on osa keskeistä ekologista verkostoa linkittyen suoraan itä-Vantaan laajoihin metsäalueisiin, mukaan lukien Sipoonkorven kansallispuistoon.

Maisemakuva

Alue on perinteikäs luonto- ja virkistysalue, jolla sijaitsee useita perinteisiä saunoja. Koska alueella voi tutustua perinteiseen suomalaiseen saunakulttuuriin julkisten kulkuneuvojen saavutettavissa Helsingistä, on siitä muodostunut suosittu kohde ulkomaalaisten matkailijoiden keskuudessa. Siten alueella on tärkeä rooli perinteisen suomalaisen virkistyskulttuurin esittelijänä.

Alueen nykyiset rakennukset ovat keskeisellä paikalla nykyisessä maisemassa, sillä lähelle rantaa rinteeseen rakennettuina ne näkyvät laajasti järven vastarannalle. Saunarakennukset jäävät hieman piiloon puuston taakse, mutta avoimena pidetty hiekkaranta avaa näkymät ravintolarakennukselle.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaava-alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Kaava-alueen sivuitse aikoinaan kulkenut Suuri Rantatie, joka Kuusijärven kohdalla kulkee Vanhan Porvoontien kohdalla, on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetun kulttuuriympäristön kohteeksi (RKY2009) ja muinaisjäännökseksi (mj. rek. tunnus 1000010729). Suuren Rantatien on arvioitu valmistuneen jo 1300-luvulla ja se on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Turkua ja Viipuria yhdistämään rakennetun Suuren Rantatien parhaiten säilyneistä tieosuuksista voi hyvin hahmottaa keskiaikaisen tien kulkua halki Etelä-Suomen rannikkoalueen. Suuri osa rannikkoa seuraavasta, keskiaikaisten kirkkojen, kartanoiden, satamapaikkojen ja muinaislinnojen kautta kulkevasta tiestä on edelleen käytössä. Keskiajalta lähtien tiellä liikkujien majoituksesta, kestityksestä ja kyydityksestä huolehtineista kestikievareista annettiin asetus 1649. Samassa yhteydessä määrättiin ensimmäistä kertaa välimatkapylväiden pystyttämisestä. (Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY, 2009). Rantatie ohittaa Myyraksen kestikievarinpaikan Sipoon kunnan puolella Kuusijärveltä pohjoiseen. Lisäksi Kuusijärven kohdalla Rantatiellä on säilynyt kilometripylväitä 1920-1930 -luvuilta.

Kaava-alueen maamerkkinä toimii nykyisten rakennusten ja pysäköintialueen väliin sijoittuva porttimainen latusilta.

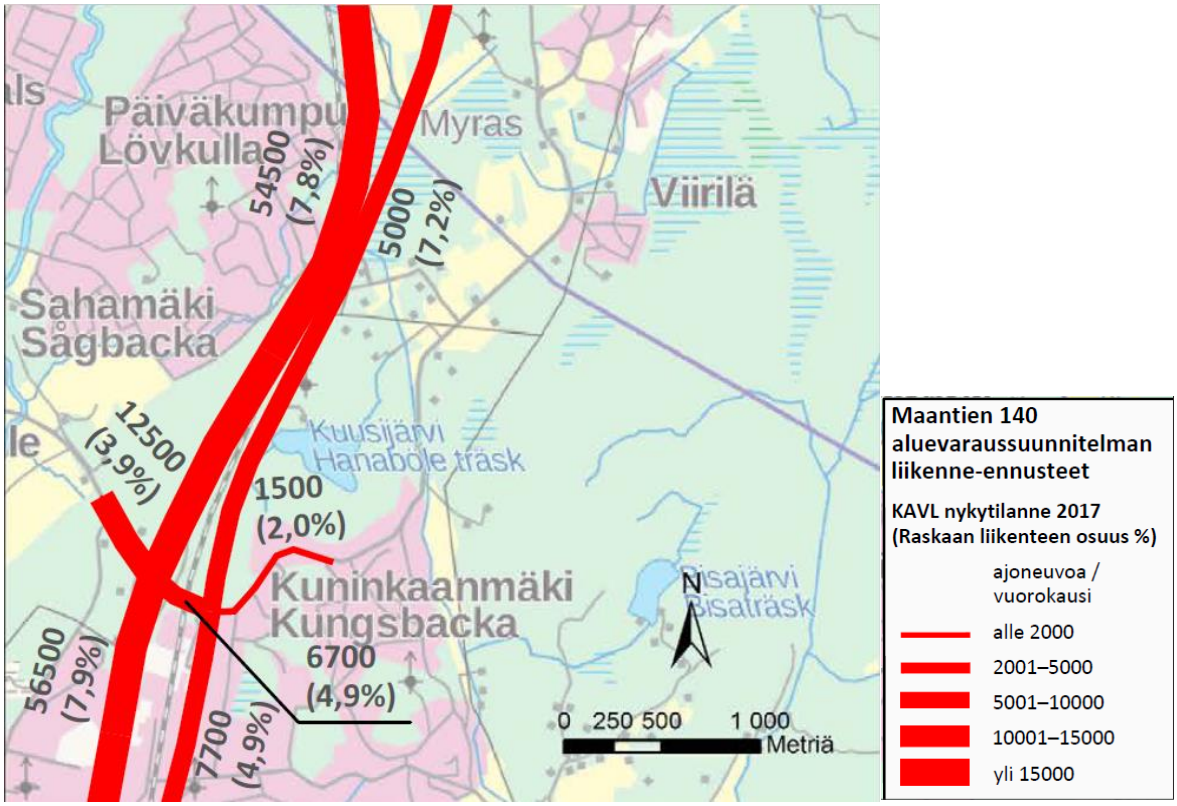
Suunnittelualueella sijaitseva, vuonna 1979 valmistunut ja arkkitehti Kari Rainion suunnittelema ulkoilumaja on mukana Vantaan modernin rakennuskannan inventoinnissa (Vantaan kaupunki 2002), jossa se on saanut luokitustunnuksen A2. Suomalaisesta luonto- ja urheiluharrastuneisuudesta kertovaa rakennusta on korjattu sen verran paljon, että sen alkuperäisyysarvot ovat vähentyneet. Vantaan kaupunginmuseo on uudelleenarvioinut rakennuksen kulttuuriperintöarvoja 6.9.2017 tehdyn kohdekäynnin yhteydessä ja todennut ne vaatimattomiksi. Museolla ei ole suojeluvaateita kyseisen rakennuksen suhteen.

Virkistys

Kuusijärven ydinalue koostuu uimarannasta ja virkistysalueista. Rannalla sijaitsee ulkoilumaja, jossa on saunoja. Lisäksi rannalla sijaitsee savusauna. Kuusijärveä ympäröivällä virkistysalueella sijaitsee ulkoilureittejä ja talvisin latuja. Sipoonkorpi sijaitsee kaava-alueen länsipuolella.

Liikenne

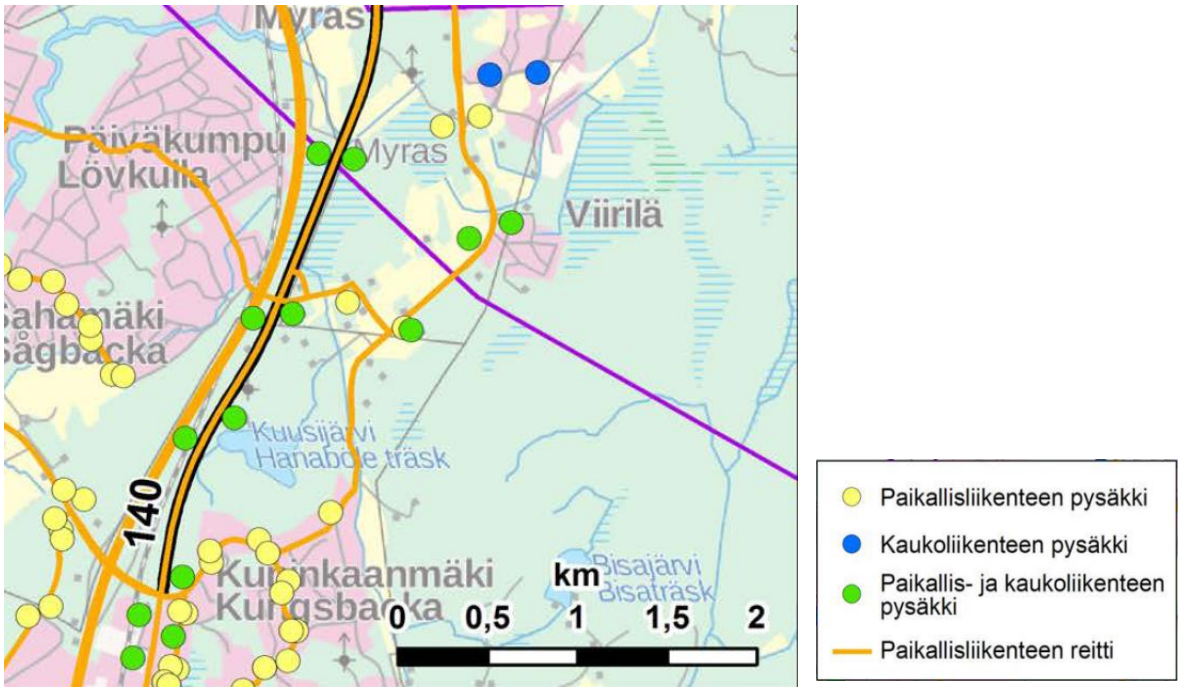
Kuusijärven ympäristössä sijaitsevat suuret liikenneväylät Lahden moottoritie sekä Lahdentie, joista aiheutuu melua virkistysalueelle, kaava-alueen itäpuolella kulkee Vanha Porvoontie. Lahdentien liikennemäärät olivat noin 5000–10100 ajoneuvoa arkivuorokautena vuonna 2017 (KAVL 2017, kuva 11). Raskaan liikenteen osuus vaihtelee 5–10 prosentin välillä. (Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2018). Liikennemäärät ovat saman suuruiset myös vuoden 2019 tilastoissa, tosin raskaan liikenteen määrä on vähentynyt Lahdentiellä aiemmista vuosista ja on nyt 5 % luokkaa (Sitowise 2020). Lahdentiellä ja Vanhalla Porvoontiellä liikennöi bussilinjoja ja molempien varressa kulkee kevyenliikenteenväylä. Vanhan Porvoontien kevyenliikenteenväylä tosin päättyy Kuusijärven eteläpuolella. Lahdenväylän ja Lahdentien ali kulkee kevyen liikenteen alikulku, joka mahdollistaa kävelyn ja pyöräilyn Kuusijärvelle myös lännestä moottoritiestä ja maantiestä huolimatta.

Kuva 11. Liikennemäärät vuonna 2017 (KAVL 2017).

Kuusijärven virkistysalueen pysäköintialue on riittämätön etenkin ruuhkahuippujen aikaan, jolloin alue täyttyy autoista. Alueella on pyöräpysäköinnin paikkoja, mutta tarvetta olisi lisätä niiden määrää ja laatua. Pysäköintialueen yhteydessä alueella on huonokuntoisia pyöräpysäköintikatoksia. Kuusijärven virkistysalueella sijaitsee polkuja ja talvisin latuja, soisilla alueilla on pitkospuita.

Liikenne alueelle koostuu paitsi Kuusijärven myös Sipoonkorven käyttäjistä. Suurin osa kansallispuiston vierailijoista saapuu alueelle henkilöautolla (selvityksestä riippuen 67-82 %), pyöräillen ja kävellen (selvityksestä riippuen 17-26 %) ja joukkoliikenteellä (0-7 %). Tärkeimmät saapumispaikat alueelle ovat Kuusijärven ulkoilualue, Hakunilan urheilupuisto ja Knutersintien varsi (Sipoonkorven kansallispuiston liikenneselvitys, 11/2013). Kuusijärven pysäkillä pysähtyvät joukkoliikennelinjat palvelevat Kuusijärven ohella myös Sipoonkorven kansallispuiston aluetta.

Kuva 12. Alueen joukkoliikennepysäkit ja paikallisliikenteen reitit (Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2018).

Vuosaaren ja Keravan välinen satamarata sijaitsee maan alla kaava-alueen länsireunan tuntumassa. Radan maanpinnalle tuleva huoltoluiska sijaitsee Kuusijärven ulkoilualueen kohdalla Lahdentien länsipuolella Lahdenväylän ja Lahdentien välisellä metsäalueella. Rata aiheuttaa rajoituksia rakentamiseen varoalueensa alueella.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kuusijärven ulkoilualueelle on rakennettu yksityinen vesihuolto vuonna 2004. Yksityinen vesijohto on kooltaan d110 (kuva 13). Alue kuuluu Hakunilan painepiiriin, jossa Hakunilan vesitorni ylläpitää verkoston painetasoa. Vesijohdon tuotto on noin 7-8 l/s, kun virtausnopeus on putkessa 1 m/s. Kuusijärven ulkoilualueelle voidaan toimittaa HSY:n vesijohtoverkostosta enimmillään talousvettä vuorokausivirtaamalla 670 m^3/d.

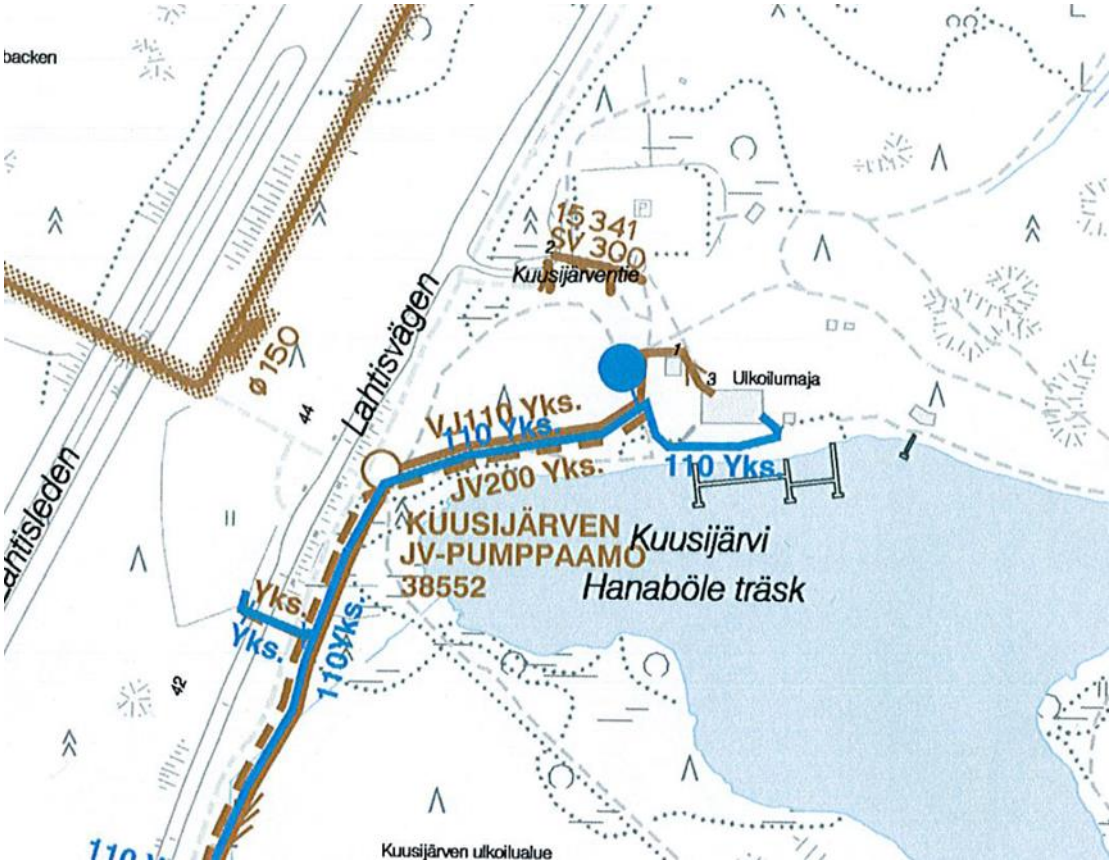
Jätevesiviemäröinti

Kuusijärven ulkoilualueen jätevesihuolto perustuu järven itä- ja eteläpuolella, Lahdentien varrella oleviin jätevedenpumppaamoihin. Alueen jätevedet johdetaan d200 viettoputkilla Kuusijärven ja Prinsessatien pumppaamoille, joista jätevedet pumpataan edelleen HSY:n paineviemäreitä d110 ja d90 pitkin eteenpäin ja lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Prinsessatien jätevedenpumppaamon tuotto on 3,5 l/s, jota tarvitaan nykyisillään myös Kuusijärven eteläpuolella olevan Kuninkaanmäen asutuksen tarpeisiin. Vapaata pumppauskapasiteettia on käytössä enimmillään 2,8 l/s, mikä tarkoittaa, että Kuusijärven ulkoilumajan alueelta voidaan ottaa vastaan enintään vuorokausivirtaamana 48 m^3/d jätevettä ilman tasausallasta. Tämä mitoittaa nykyisen vesihuollon riittävyyden Kuusijärven alueella.

Hulevesien hallinta

Alueen hulevedet johdetaan pintavaluntana avo-ojia pitkin Kuusijärveen ja Kuusijärvenojaan. Nykyiselle pysäköintialueelle on rakennettu d300 hulevesiviemäri. Osa hulevedestä imeytyy maaperään pohjavedeksi ja osa kulkeutuu kosteikkoja pitkin Kuusijärvenojaa pitkin Vantaan Myyraksenojaan ja edelleen Krapuojan kautta Helsingin Kappelvikiin.

Kuva 13. Kuusijärven ulkoilualueen vesihuolto.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ei ulotu alueelle.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkko kulkee Lahdentien varressa ja tulee Kuusijärventien kautta nykyiselle ulkoilumajalle.

Ympäristöhäiriöt

Pilaantuneet maat

Alueelta ei tunneta pilaantuneita maita.

Melu

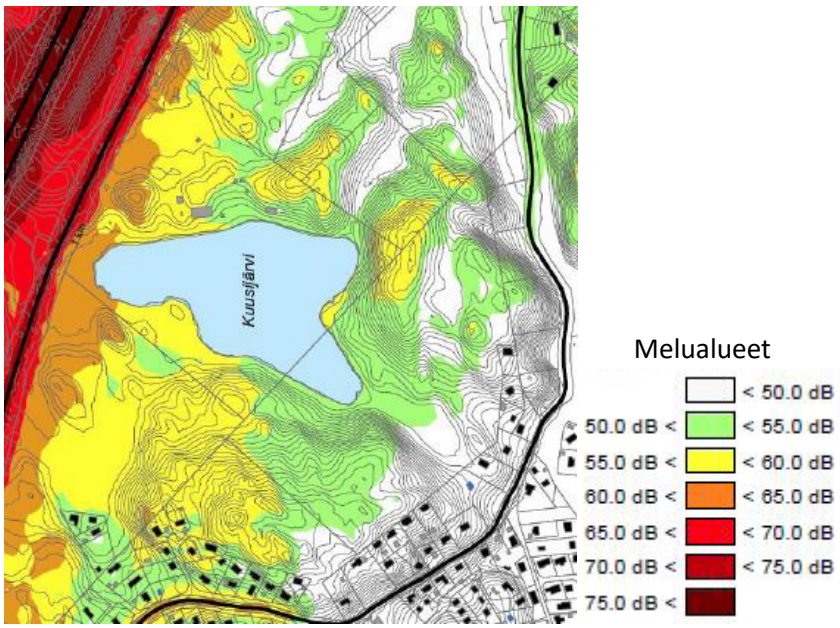
Lahdenväylältä ja Lahdentieltä kantautuu alueelle liikennemelua, joka kuuluu eniten aivan Lahdentien läheisyydessä ja Kuusijärven länsirannalla (kuva 14). Valtioneuvoston ohjearvo ylittyy sekä päivällä että yöllä suurella osalla asemakaava-aluetta. Nykytilanteessa Kuusijärven ulkoalueiden päiväajan melutasot ovat välillä 50-66 dB ja yöajan melutasot ovat välillä 45-61 dB. Nykytilanteessa päiväajan 55 dB meluvyöhyke ulottuu järven toiselle puolelle kallioalueelle vesialueen kantamana. Pelkän Lahdentien aiheuttaman melun yli 55 dB vyöhyke ulottuu pisimmillään noin 130 metrin etäisyydelle Lahdentiestä. Kuusijärven alueen pääasiallinen melulähde on valtatien 4 liikenne, jonka aiheuttamat päiväajan melun yli 55 dB alueet ulottuvat jopa 750 metrin etäisyydelle tiestä ja voimakkaan melun yli 65 dB melualueet ulottuvat noin 120-200 metrin etäisyydelle, mikäli maasto on tasaista ja melulle on suotuisat leviämisolosuhteet. Meluongelma on nykytilassaan erittäin ilmeinen. Alueen melutilanne on nykytilanteessa huono. (Sitowise 2020)

Kuusijärven alueen maastonmuodot suojaavat osittain oleskelunurmea ja sauna-aluetta.

Tehtyjen meluselvitysten mukaan liikennemelun ennustetaan kasvavan tulevaisuudessa hieman (Sitowise 2020, Kuusijärvi Liikennemelu 12.1.2018 / Destia Oy). Erityisesti järven länsireunalla melu saattaa kasvaa entisestään liikennemäärän lisäyksen seurauksena. Ennustetilanteessa Lahdenväylä (vt 4) on selkeästi merkittävin melulähde ja Lahdentien merkitys on pienentynyt, koska ennustetilanteessa Lahdentiellä on pienempi liikennemäärä (Sitowise 2020).

Koko Vantaa on kansainvälisen lentokentän takia esterajoituspintojen aluetta. Määräyksistä säädetään Ilmailumääräyksessä AGA M3-6.

Melun vähentämiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi Kuusijärven ulkoilukeskuksen kohdalla on Lahdentien kesäajan nopeusrajoitusta laskettu aikaisemmasta 80 km/h uuteen 60 km/h.

Kuva 14. Meluvyöhykkeet Kuusijärven ympäristössä päiväarvojen mukaan nykytilanteessa.

Kaava-alueelle laadittiin uusi meluselvitys vuonna 2020 (Sitowise 2020). Selvityksessä mallinnettiin mahdollisimman tehokkaita melusuojauksia sekä Lahdentielle että Lahdenväylälle ja selvitettiin

melusuojausten vaikutusta Kuusijärven oleskelualueiden melutasoon sekä maan tasalla että mahdollisilla kattoterasseilla.

Alle 55 dB melutasoja on erittäin haastavaa saavuttaa Kuusijärven oleskelualueilla. Meluntorjunnan avulla on mahdollista saavuttaa tärkeimmillä oleskelualueilla 50-60 dB päivämelutasot. Kustannustehokkain torjuntaratkaisu on E1+E4, eli +1,4 m melukaide Lahdentien varrella ja +4 m meluseinä Lahdenväylän varrella, ja alikulun kohdalla +2 m melukaide. Tällä torjuntaratkaisulla Kuusijärven ulkoalueiden päiväajan melutasot ovat välillä 50-64 dB (liite 12.1) ja yömelutasot ovat välillä 45-58 dB (liite 12.2). Tämän esteratkaisun (E1+E4) torjuntateho on Kuusijärven länsipuolella suuri/kohtalainen 3-6 dB, Kuusijärven etelä- ja itäpuolella kohtalainen 2-5 dB ja Kuusijärven pohjoispuolella vähäinen 1-3 dB. (Sitowise 2020)

Erityistoiminnat

Voimalinjat
Aivan kaava-alueen itäosassa sijaitsee voimassa olevassa kaavassa merkitty vaara-alue. Alueelle oli tarkoitus rakentaa voimalinja, jota ei kuitenkaan koskaan toteutettu. Kaava-alueella ei kulje voimalinjoja.

Satamatunnelin huoltoliittymä

Kaava-alueen länsiosassa kulkee Vuosaaren satamarata 40-60 metrin syvyydessä. Rautatietunneliin liittyy huoltotunneleita ja pystykuiluja. Kuninkaanmäen alueella sijaitsee yksi huoltotunneli ajoluiskineen. Pystykuiluja käytetään pelastusviranomaisten johdolla vain poikkeustilanteissa tunnelin tuulettamiseen tai savukaasun poistoon. Vuosaaren ratatunnelia käyttää kerrallaan yksi tavarajuna. Tunneli asettaa rajoitteita maankäytölle ja muun muassa kallion poraamiselle horisontaalisesti 15 metrin etäisyydelle asti tunnelin keskilinjasta ja vertikaalisesti 10-15 metrin etäisyydelle tunnelin yläosasta kohti maanpintaa.

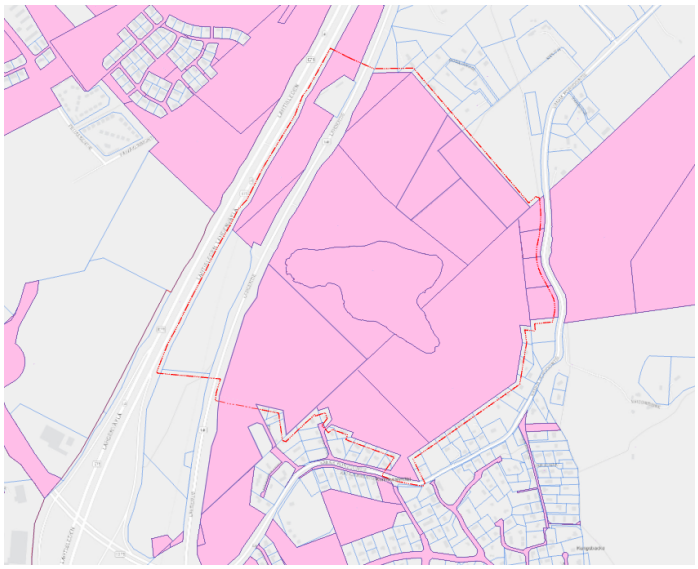
Telemasto

Nykyisen paikoitusalueen läheisyydessä sijaitsee Gasum Oy:n omistama telemasto. Mastoon tulee ja siitä lähtee maanalaisia kaasuputkia. Suunniteltu uusi paikoitusalue tulee sijoittumaan maston kohdalle, joten masto on siirrettävä paikoitusalueen rakentamiseksi. Mahdollisia uusia paikkoja on tarkasteltu Lahdentien ja Lahdenväylän väliseltä alueelta. Telemasto tullaan siirtämään Lahdenväylän ja Lahdentien alikulun läheisyyteen kaasuventtiiliaseman viereen.

Anodikenttä

Kaava-alueen koillispuolella Byändan alueella sijaitsee anodikenttä, josta kulkee maakaasuputkia Kuusijärven kaava-alueelle. Anodikenttä on osa maakaasuputkiston katodista korroosiosuojausjärjestelmää, josta syötetään heikkoa tasavirtaa maaperän kautta kaasuputkistoon. Kuusijärven kaava-alueen raja sijaitsee noin 170 metrin etäisyydellä anodikentästä.

2.1.4 Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa keskeiset viheralueet suunnittelualueella. Kaava-alueeseen kuuluu lisäksi valtion maantien aluetta sekä yksityisessä omistuksessa oleva alue. Kaupungin maanomistus on esitetty viereisessä kuvassa vaalean liloilla pinnoilla (kuva 15).

Kuva 15. Vantaan kaupungin omistamat alueet kaava-alueella.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
92-420-4-343	Vantaan kaupunki	3,9477
92-420-4-7	Vantaan kaupunki	14,6771
92-420-8-31	Vantaan kaupunki	0,521
92-420-8-30	Vantaan kaupunki	0,287
92-420-8-28	Vantaan kaupunki	0,2926
92-420-8-29	Vantaan kaupunki	0,2624
92-415-4-553	Vantaan kaupunki	3,2832
92-415-4-84-M501	Vantaan kaupunki	2,5269
92-415-4-942-M501	Vantaan kaupunki	2,1222
92-415-4-544	Vantaan kaupunki	5,9551
92-415-4-85	Vantaan kaupunki	11,0248
92-415-4-945	Vantaan kaupunki	7,5378
92-415-4-938	Vantaan kaupunki	0,9315
92-415-4-839	Vantaan kaupunki	3,5073
92-415-5-33	Kiinteistö Oy Lahdenväylä	4,3497
92-871-1-5	Suomen valtio - läjitysalue	0,729
92-895-2-6	Suomen valtio - yleinen tiealue	4,1876
92-415-8-8	Vantaan kaupunki	10,0794
Yhteensä		**76,2223**

2.1.5 Nimistö

Kuusijärven vanha ruotsinkielinen nimi - Hanabole träsk - kertoo järven kuuluneen suurimmalta osaltaan Hanabolen kylän maille, träsk tarkoittaa pientä sisäjärveä. Hanabole träsk -nimi esiintyy aluetta kuvaavissa 1700-luvun kartoissa. Suomenkielinen nimi Kuusijärvi on myöhempää perua. Alueelle muutti enemmän suomenkielistä väestöä rautatien rakentamisen seurauksena 1860-luvulla. Suomenkielinen väestö antoi kuusien ympäröimälle järvelle nimeksi Kuusijärvi. Tämä nimi on ollut käytössä ainakin 1920-luvulta lähtien. Kuusijärvi sijaitsee nykyään Kuninkaanmäen

kaupunginosassa. Koko kaupunginosan nimennyt mäki sijaitsee heti Kuusijärven itäpuolella. Se on mäki, jolla kuningas Kustaa III istui 10 kesäkuuta 1775 paljaalla maalla syömässä lounasta. (Kuusijärven yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki 2019)

Alueen olemassa oleva nimistö:
Kustaa III:n puisto, **Gustav III:s park**, 1996. Paikka, jossa kuningas Kustaa III söi päivällistä paljaalla maalla matkalla Porvooseen 1775. MMH kartassa 515 c 44 (1777: "Å detta ställe har hans Kungl. Maj. Gustaf Den III ätit middag den 10de Junii 1775 på bara marken." Tästä johtuu myös Kuninkaanmäen kaupunginosan nimi, 1913 Kungsberget, 1913 Kungsbacka torp (torppa), 1918 Kuninkaanmäki (palsta) jne.
Kuusijärvenoja, **Hanaböleträskbäcken**, 2009.
Kuusijärventie, **Hanaböleräskvägen**, 1968
Kuusijärven ulkoilualue, **Hanaböle träsk friluftsområde**, 1994.
Kuusijärvi, **Hanaböle träsk**, 1690-luvulla Träsk, 1749 Rå Träsk, 1760 Hanaböle träsk, … 1950 Hanalanjärvi, 1958 Kuusijärvi. Järvi sijaitsee Hanabölen (Rekolan) ja Sotungin kylien rajalla, suurimmaksi osaksi Hanabölen puolella. Raja oli 1826 asti Helsingin ja Sipoon pitäjien raja.
Lahdentie, **Lahtisvägen**, 1955 Lahden pikatie, 1958 Lahdentie, 1966 Lahtisvägen.
Nelostienmetsä, **Fyravägsskogen**, 2014, sijaitsee Lahdentien ja Lahdenväylän välissä.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

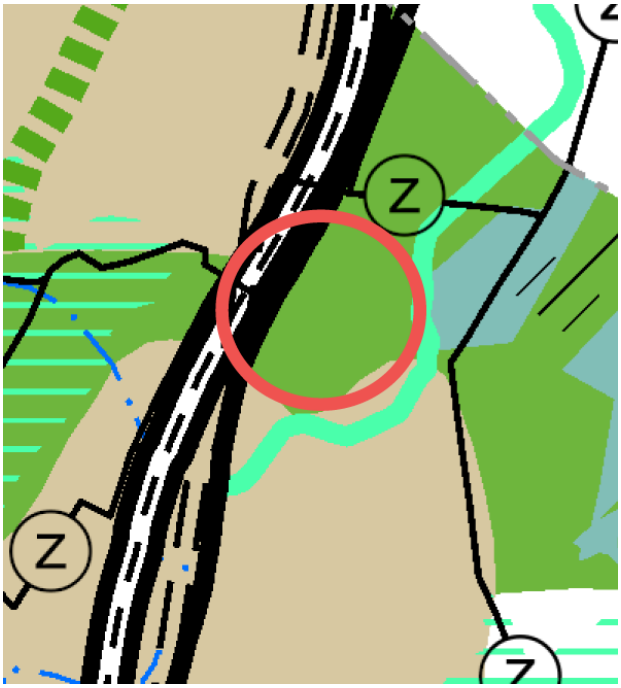
2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutumisesta on kerrottu tarkemmin selostuksen kohdissa 4.4 ja 4.5.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

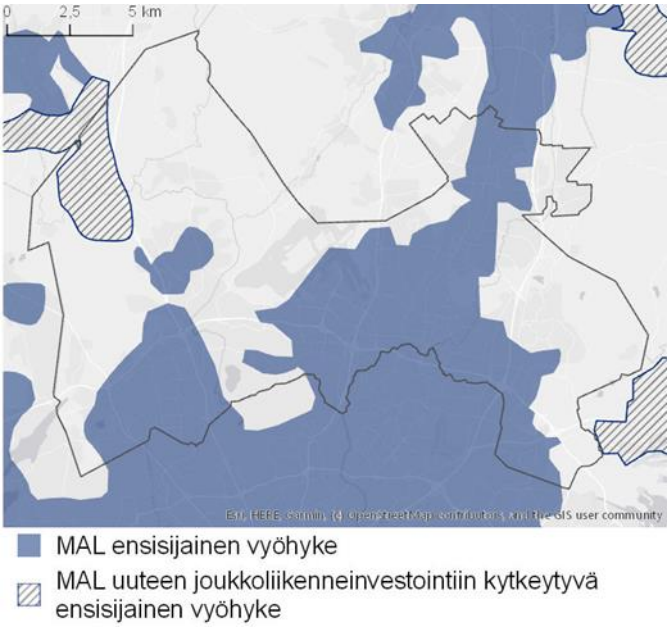
Kuva 16. Ote maakuntakaavojen yhdistelmästä.

Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue (punainen ympyrä kuvan keskellä) on esitetty virkistysalueeksi. Aluetta sivuaa idässä kulttuuriympäristön kannalta tärkeä tie, lännessä seututie sekä moottoriväylä. Idässä voimalinjan itäpuolella kaavakartassa sijaitsee arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma sekä luonnonsuojelualuetta.

Kuusijärven alue on välittävä osa länsinen ja idän viheralueverkkoa.

Ote maakuntakaavasta on yhdistelmä, joka sisältää maakuntakaavan lisäksi neljä vaihekaavaa. Vaihekaavat ovat vahvistuneet 2012 (1. ja 3. vaihekaava), 2016 (2. vaihekaava) ja 2017 (4. vaihekaava).

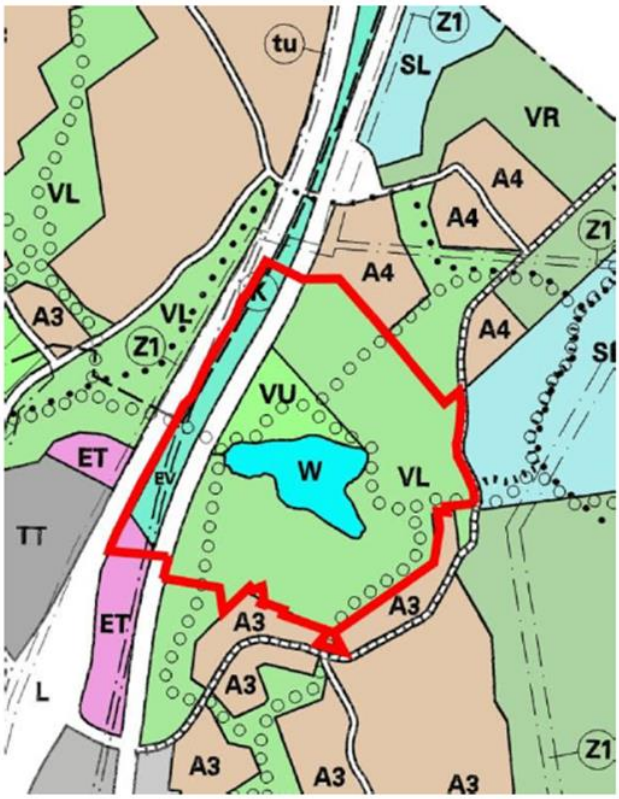
MAL 2019 -suunnitelma

Kuva 17. MAL-vyöhykkeet.

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm., että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken.

Yleiskaava

Kuva 18. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta

Vantaan yleiskaavassa (Kv 17.12.2007) suunnittelualue on pääosin lähivirkistysaluetta (VL). Uimaranta ja alueen virkistystä palvelevien rakennusten osalta alue on yleiskaavassa merkinnällä urheilu- ja virkistyspalveluiden alue (VU). Lahdenväylän ja vanhan Lahdentien välinen kapea maa-alue on suojaviheraluetta (EV), eteläkärki yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Itse Kuusijärvi on vesialuetta (W). Alueelle on osoitettu ohjeellisia ulkoilureittejä. Länsisivulla on osoitettu maan alla oleva Vuosaaren satamarata.

Kuva 19. Ote voimassa olevasta asemakaavasta.

Asemakaava

Alueella voimassa oleva asemakaava on vahvistettu vuonna 1999. Alue on pääosin lähivirkistysaluetta (VL). Uimaranta-alue sekä virkistystoimintaa palvelevien rakennusten alue on merkinnällä uimaranta- alue (VV). Tällä alueella on ulkoilumajaa varten rakennusoikeutta osoitettu 600k-m^2 ja asumiseen 100k-m^2. Lahdentien reunassa on kaksi suojaviheraluetta (EV). Erillismerkinnöillä on osoitettu alueen osa, joka jätetään kehittymään luonnontilaisena, alueen osa, jolla ei saa suorittaa sen luonnontilaa muuttavia toimenpiteitä sekä ohjeellinen alue Kuusijärven ruoppausmassoille. Pysäköintialue ja telemaston paikka on osoitettu asemakaavassa.

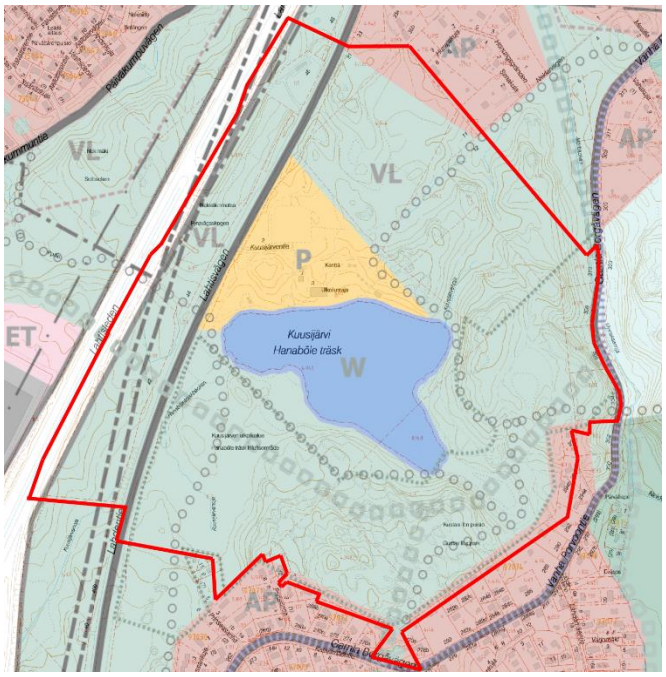
Suunnittelualueen itäreunassa on asemakaavoittamaton kaista Vanhan Porvoontien sivussa. Tätä ajateltiin aikoinaan varaukseksi vanhassa yleiskaavassa (1992) olleelle 110kV voimajohtolinjalle. Voimajohdon ajateltiin suuntaavaan asemakaava-alueelta luoteeseen, minkä takia kaavassa on vaara-

alue koilliskulmassa. Varausta ei enää ole yleiskaavassa. Läntinen osa (Lahdentie) kaava-alueesta on asemakaavoittamatonta.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Yleiskaavaluonnos 2020

Vantaan yleiskaavan 2020 luonnoksessa alue on pääosin lähivirkistysaluetta (VL) (kuva 20). Alueelle on osoitettu ohjeellisia ulkoilureittejä. Uimaranta ja alueen virkistystä palvelevien rakennusten osalta alue on yleiskaavan luonnoksessa merkitty palveluiden alueeksi (P). Lahdenväylän ja vanhan Lahdentien välinen kapea maa-alue on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL) ja sen läpi kulkee Kuusijärven eteläpuolelta ekologisen verkoston runkoyhteys ja kaava-alueen etelä- ja itäpuolen viheralueet on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi. Itse Kuusijärvi on vesialuetta (W). Kaava-alueen länsisivulla on osoitettu maan alla oleva Vuosaaren satamarata. Kaava-alueen pohjois- ja eteläreunoilla pientaloalueet (AP) ulottuvat kaava-alueelle. Yleiskaava on tarkoitus hyväksyä vuoden 2020 loppuun mennessä. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä vuoden 2019 keväällä.

Kuva 20. Ote Vantaan yleiskaava 2020 luonnoksesta, joka on ollut nähtävillä 18.2 – 29.3.2019.

Sipoonkorven hoito- ja käyttösuunnitelma

Metsähallitus on laatinut Sipoonkorven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman vuonna 2013. Suunnitelmalla ohjataan kansallispuiston virkistys- ja muuta käyttöä sekä luonnon ja kulttuuriympäristön suojelua alueella tulevien 10–15 vuoden ajan.

Keskeisiä ja kansallispuiston käyttäjien kannalta merkittäviä asioita suunnittelussa ovat mm. kulkuväylät puistoon, opasteet, retkeilyreittien ja palvelurakenteiden sijoittaminen, luontoarvojen turvaaminen ja yhteistyö paikallisten asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Suunnittelun kuluessa on mm. järjestetty kaikille avoimia yleisötilaisuuksia ja kerätty palautetta ja kehittämisehdotuksia.

Kuusijärven kehittämissuunnitelma

Kuusijärven kehittämissuunnitelmaan liittyen on tutkittu mm. alueen maisemakuvaa, historiaa, ekologiaa, virkistyskäyttöä, matkailullisia arvoja ja vetovoimatekijöitä, yhteyksiä ja saavutettavuutta, uusien rakennusten ja uusien yritystoimintojen lisäämistä alueelle sekä alueen ilmeen kehittämistä kokonaisuutena. Kehittämissuunnitelma tehtiin tiiviissä vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Lisaksi pidettiin tilaisuuksia, joissa heräteltiin mahdollisia pienyrittäjiä miettimään alueelle sopivaa toimintaa. Kehittämissuunnitelma on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 14.6.2016 ja kaupunginhallituksessa 20.6.2016.

Kuusijärven yleissuunnitelma

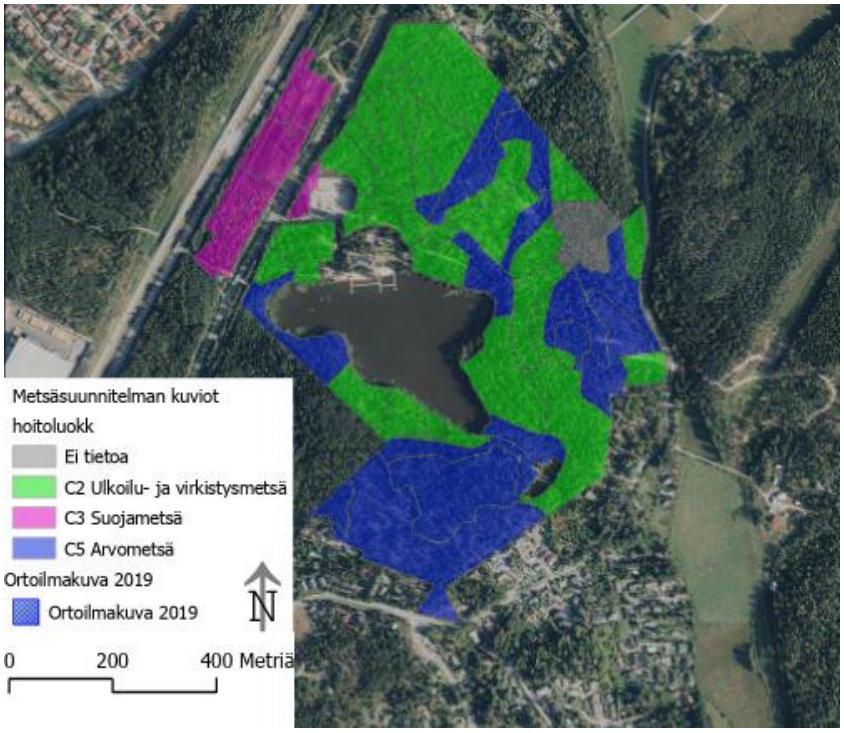
Kuusijärvityöryhmä on laatinut vuonna 2019 hyväksytyn Kuusijärven yleissuunnitelman. Suunnitelman on tehnyt Loci maisema-arkkitehdit Oy työryhmineen. Yleissuunnitelma on laadittu samanaikaisesti asemakaavoituksen kanssa, ja yleissuunnitelma toimii myös asemakaavan viitesuunnitelmana. Yleissuunnitelmassa esitetään alueen käytön yleisperiaatteet ja esitetään rakentamisen määrä ja rakennusten tyyli alueella. Lisäksi yleissuunnitelmassa esitetään vesihuollon periaatteet Kuusijärven alueella. Yleissuunnitelman tavoitteena on luoda alueelle yhtenäinen yleiskuva sekä ohjata alueen käyttöä siten, että alueen herkkä luonto säilyy.

Vesihuollon yleissuunnitelma

Kuusijärven vesihuollon yleissuunnitelma on laadittu Kuusijärven yleissuunnitelman yhteydessä (Vantaan kaupunki 2019). Vesihuollon yleissuunnitelmaan ei ole tehty tämän jälkeen muutoksia, joten suunnitelma on edelleen ajankohtainen. Vesihuollon suunnitelma on tämän selostuksen liitteenä.

Uusi Metsäsuunnitelma (Kivistö, Hakunila, Myyrmäki ja Aviapolis)

Vantaan kaupungin omistamia metsiä hoidetaan voimassa olevan metsäsuunnitelman mukaisesti. Kaupungin metsät ovat virkistysmetsiä, joiden hoidossa huomioidaan virkistyskäyttömahdollisuuksien ja luontoarvojen säilyttäminen. Metsäsuunnitelmassa metsäalueet on rajattu kuvioiksi. Jokaiselle kuviolle on annettu oma numero. Kuvion sisällä metsä on samantyyppistä ja esitetyt hoitotoimenpiteet tehdään yleensä koko kuvion alueella. Hakunilan, Kivistön, Myyrmäen ja Aviapoliksen suuralueilla sijaitsevien metsien ajantasaisiin metsäsuunnitelmiin voi tutustua kartta.vantaa.fi-palvelussa (aineistot -Luonto ja ympäristö – Uusi metsäsuunnitelma).

Kuva 21. Metsänhoitokuviot Kuusijärven asemakaavan alueella. Uusi Metsäsuunnitelma (Kivistö, Hakunila, Myyrmäki ja Aviapolis)

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Asemakaavahanke laaditaan kaupungin aloitteesta ja omana työnä. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 971100 ja kaavoitus tuli vireille 9.12.2017. Kaavan yhteydessä laaditaan maanalainen asemakaava 971100ma.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Gasum Oy, Elisa Oyj ja HSL, HSY, Fingrid Oyj, Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) saatiin yhteensä 7 mielipidettä. Niiden yhteenveto on esitetty alla.

Kuninkaanmäen OKY:
Kaava-aluetta tulee laajentaa joskus bussivarikoksikin suunnitellulle alueelle, vähintään nyt törkeästi hakatulle entiselle metsäosuudelle saakka, koska se on yksinkertaisesti Kuusijärven valuma-aluetta.

Vastaus:
Bussivarikon paikaksi on voimassa olevassa yleiskaavassa merkitty ET-alue Lahdentien ja Lahdenväylän väliselle metsäalueelle aivan Kuusijärven kaava-alueen eteläpuolelle. Uudelle bussivarikolle on kaavoitettu tilaa Ojangon asemakaavaan. Yleiskaavan 2020 luonnoksessa Kuusijärven asemakaava-alueen eteläpuolella sijaitseva ajateltu bussivarikon paikka on merkitty lähivirkistysalueena – ET-merkintä on siis poistettu luonnoksesta. Kaava-aluetta ei laajenneta käsittämään voimassa olevan yleiskaavan ET-aluetta. Mahdollisen bussivarikon sijoittuminen kyseiselle alueelle ratkaistaan myöhemmin ottaen huomioon uuden yleiskaavan ratkaisun. Jos alue tullaan tulevaisuudessa kaavoittamaan bussivarikoksi, ratkaistaan kyseisen asemakaavoituksen yhteydessä myös rakentamisen vaikutukset Kuusijärven vesistöihin valuma-alueella.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä:
Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä.

Vastaus:
Huomioidaan; olemassa olevat yleiset vesijohdot ja viemärit ilmenevät kaupungin johtokartalta eikä niitä ei ole tarpeen merkitä kaavaehdotukseen.

Rekola-Asola Omakotiyhdistys ry:
Näin merkittävän virkistysalueen tavoitettavuus tulisi turvata jatkossakin linja-autolla ilman vaihtoja Helsingin keskustasta, jolloin siitä hyötyisivät aluetta huonosti tuntevat julkisilla liikkuvat matkailijat, turistit sekä paikalliset asukkaat.

Vastaus:
HSL määrittelee itsenäisesti linjareittinsä. Kaava-alueelle mahdollistetaan linja-autolla saapuminen muun muassa paikoitusalueen suunnittelun kautta. Lahdentien varrella sijaitsee joukkoliikenteen pysäkit lähellä Kuusijärveä.

Vantaan Energia Oy:
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Vastaus:
Merkitään tiedoksi. Maakaapeleiden sijainnit huomioidaan kaavan laatimisen yhteydessä. Johdot ilmenevät kaupungin johtokartalta eikä niitä ole tarpeen merkitä kaavakartalle.

Fingrid Oyj:
Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole kommentoitavaa asemakaavoituksen lähtökohdista. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Vastaus:
Merkitään tiedoksi. Kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä selvitetään mahdollisten muiden toimijoiden omistamien voimajohtojen sijainnit.

Vantaan kaupunginmuseo:
1. Kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Suuren Rantatien linjaus, joka kuuluu osaksi valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä (RKY2009) ja joka on luokiteltu muinaisjäännökseksi (mj. rek. tunnus 1000010729). Vaikka kaava-alue ei ulotukaan tielinjauksen päälle, tulee suunnittelussa huomioida myös tien viereisten alueiden maisemalliset piirteet, jotta maisemakokonaisuus tukisi arvokkaan kohteen säilymistä.
2. Alueen vuonna 1979 valmistunut ulkoilumaja on mukana Vantaan modernin rakennuskannan inventoinnissa (Vantaan kaupunki 2002), jossa se on saanut luokitustunnuksen A2. Rakennusta on korjattu sen verran paljon, että sen alkuperäisyysarvot ovat vähentyneet. Kohdekäynnin (6.9.2017) perusteella museolla ei ole suojeluvaateita kyseisen rakennuksen suhteen.

Vastaus:
1. Merkitään tiedoksi. Tiedot merkitään kaavaselostukseen. Suuren Rantatien tielinjaus sisältyy läheisen Byändan asemakaavamuutosalueeseen.
2. Merkitään tiedoksi. Nykyistä ulkoilumajaa ei suojella asemakaavaehdotuksessa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys:
1. Kuusijärven kohdalla on syytä asemakaavan avulla varmistaa alueen luontovahvuuksien, erityisesti näihin päiviin asti luonnontilaisen kaltaisina säilyneiden osa-alueiden, säilyminen. Kaava-alueelta on tehty 2016-2017 runsaasti havaintoja uhanalaisista ja vaateliaista lahottajalajeista. Alueelta havaittuihin lajeihin kuuluvat mm. luonnonsuojelulain erityisesti suojeltaviin lajeihin kuuluvat sitkaskääpä (Antrodia piceata, EN) sekä lahokaviosammal (Buxbaumia viridis, CR). Kuusijärven alueen edustavimmat osa-alueet on syytä osoittaa asemakaavassa SL- ja luo-kohteina (mm. Kuusijärven lounaispuolinen, lajistorikas vanhan metsän alue sekä Vantaan kaupungin omistama,

Kuusijärven eteläpuolinen vanhapuustoinen, luonteeltaan aarniometsäinen kalliometsäalue.)
2. Kaava-alueen matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvä rakentaminen on syytä keskittää Kuusijärven luoteispuolelle sekä Sipoonkorven tavoittamisen kannalta välttämättömiin reittiratkaisuihin järven itäpuolella.
3. Vantaan yleiskaavassa 2007 on esitetty eteläpohjoissuuntainen uusi ulkoilureitti Kuusijärven lounaispuolelle. Tämä reitti pirstoisi osaltaan hyvin arvokkaita vanhoja metsiä. Siksi siitä tulee luopua.
4. Vuonna 2016 laaditussa Kuusijärven kehittämissuunnitelmassa esitetään kaava-alueen lounais- ja eteläosaan uutta hiihtolatua, joka toimisi kesällä kävelyreittinä. Tämä suunnitelma on luontoarvojen kannalta erittäin huonosti harkittu. Se pirstoisi lännessä Kuusijärven alueen luonnonsuojellullisesti arvokkaimman kuusivaltaisen vanhan metsän, Kuusijärven eteläpuolella se on linjattu kulkemaan keskellä Kuusijärven alueen edustavimpia luonnontilaisia kalliometsiä.

Vastaus:
1. Luontoarvot huomioidaan asemakaavaehdotuksessa. Kaavaan merkitään luo-merkinnöillä alueen arvokkaimmat sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeimmät alueet.
2. Matkailuun- ja virkistyskäyttöön tarkoitetut alueet keskitetään Kuusijärven luoteispuolelle. Muualle alueelle sijoitetaan ulkoilureittejä.
3. Yleiskaavassa esitetään maankäytön yleislinjaukset. Kyseinen virkistysaluemerkintä osoittaa virkistysreitin tarpeesta alueelle, mutta sen tarkempi sijainti määritellään asemakaavoituksen yhteydessä. Asemakaavaehdotukseen ei tulla esittämään virkistysalueyhteyttä Kuusijärven lounaispuolelle etelä-pohjoissuuntaisena.
4. Kuusijärven kehittämissuunnitelman mukaista hiihtolatua alueen lounais- ja eteläosaan ei lisätä asemakaavaan, kyseinen linjaus on poistettu myös Kuusijärven yleissuunnitelmasta (2019). Lounais- ja eteläosassa ulkoilureitit ja ladut pidetään Kuusijärven rannan läheisyydessä.

Kuusijärven alueen kehittämiseksi laaditun Kuusijärven kehittämissuunnitelman pohjatiedoiksi järjestettiin kasvillisuus- ja kävijätutkimus vuosina 2013-2014, infoiltoja vuonna 2015 yhteensä 3 kappaletta, yrityskysely vuonna 2015 sekä työpaja 4.9.2015. Kehittämissuunnitelma toimi pohjana Kuusijärven yleissuunnitelman laatimiselle, joka puolestaan toimii pohjana asemakaavamuutoksen teossa.

Kaavan aloituksesta järjestettiin yleisötilaisuus 23.11.2017. Kuusijärven yleissuunnitelmasta, jonka yhteydessä esiteltiin myös kaavaprojektia, järjestettiin yleisötilaisuus 23.1.2019. Samassa yleisötilaisuudessa järjestettiin myös työpaja Kuusijärven alueen käytöstä. Työpajan tulokset on otettu huomioon yleissuunnitelman laadinnan yhteydessä ja asemakaavassa. Alla olevassa kaaviossa on esitetty Kuusijärven kehittämiseksi tehdyt suunnitelmat ja niiden yhteydessä järjestetyt osallistamistilaisuudet (kuva 22).

Kuva 22. Kaavio Kuusijärven kehittämiseksi tehdyistä suunnitelmista ja vuorovaikutuksesta suunnitelmien laadinnan yhteydessä.

Kuusijärven kasvillisuus- ja kävijätutkimuksen tulokset

Vuosina 2013–2014 Helsingin yliopiston tutkijat tekivät Kuusijärvellä käyttäjä- ja kasvillisuustutkimuksen. Tutkimuksen mukaan Kuusijärvi on suosittu uima- ja virkistyskohde vantaalaisten lisäksi pohjoishelsinkiläisille. Kuusijärvellä käy erityisesti kesäaikaan paljon perheitä ja henkilöitä, joilla ei ole omaa vapaa-ajanasuntoa. Suurin osa saapui alueelle seurassa ja viihtyi Kuusijärvellä keskimäärin 1-3 tuntia. Paikalle saavuttiin useimmiten autolla (74 %). Tyypillisen matkan pituus oli 8,6 km (vaihteluväli 2,4-24 km) ja talviaikana 9,3 km. Noin viidesosa vastaajista oli tyytyväisiä Kuusijärven nykyiseen tilaan ja palvelutasoon. Vastaajista 54 % ei osannut mainita mitään uhkatekijää tulevaisuudelle. Mainintoja saivat ympäristöön suunniteltavat isot rakennushankkeet (18 %), veden laadun heikkeneminen (16 %), kävijämäärien kasvu (15 %) ja Kuusijärven alueen rakentaminen täyteen (10 %). (Vierikko, Kristjankroon & Yli-Pelkonen 2014, 4-9.)

Kävijätutkimusten sekä haastattelujen pohjalta Kuusijärvelle löydettiin yhteensä yhdeksän erilaista käyttäjäprofiilia: 1) uimarit, 2) auringonottajat, 3) avantouimarit, 4) saunojat, 5) kuntoilijat, 6) retkeilijät, 7) yritysasiakkaat (tykyilijät, kokoustajat), 8) turistit, matkailijat ja 9) muut käyttäjät kuten tapahtumakävijät. Profiileille löydettiin sekä yhteisiä tarpeita (esim. markkinointi, liikenneyhteydet, pysäköinti, toimivat opasteet sekä siisti ja turvallinen ympäristö) että kullekin profiilille ”omia” tarpeita (esim. saunojilla saunan varausjärjestelmä, laituri ja suihkut). (Vantaan kaupunki 2016.)

Viranomaisyhteistyö

ELY-keskuksen kanssa järjestettiin neuvottelu 15.11.2017. Kuusijärven kaavatyöryhmä kokoontui 18.12.2019 keskustelemaan kaavaehdotuksen ratkaisuista. ELY-keskuksen kanssa järjestettiin toinen neuvottelu 25.2.2020.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen sekä muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta (21.4.2020) esittää sen jälkeen kokoontuvalle kaupunginhallitukselle asemakaavamuutosehdotuksen asettamista nähtäville (MRA 27 §) muistutusten jättämistä varten sekä lausuntojen pyytämiseksi.

Kaavaehdotus asetettiin julkisesti nähtäville 20.5-18.6.2020 ja siitä pyydettiin lausunnot. Lausuntoja vastaanotettiin 18.6.2020 mennessä 9 kappaletta ja yksi lausunto saapui 31.7.2020. Lausuntoja vastaanotettiin siis 10 kappaletta ja muistutuksia yhteensä 2 kappaletta. Lausuntojen ja muistutusten tiivistelmät sekä niille laaditut vastineet on esitetty selostuksen liitteessä.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan, -määräyksiin ja selostukseen

On mahdollista, että kaavakarttaan tai –määräyksiin tehdään nähtävilläolon jälkeen lausuntojen, muistutusten tai teknisten tarkistusten seurauksena muutoksia. Mikäli muutokset eivät ole merkittäviä, kaavaehdotusta ei aseteta uudelleen nähtäville.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen kaavakarttaan tai määräyksiin on tehty seuraavat muutokset:

- Kaavan asettelua on muutettu.
    - Määräyksiä on tiivistetty kaavatulosteessa ja määräysten järjestystä on muutettu
    - Ruksikarttaa on suurennettu mittakaavaan 1:2000
    - Läpyskän teksti on päivitetty
- Kaavassa esitettyjen paikannimien fonttia on muutettu. Joitain paikannimiä on siirretty kartalla, jolloin ne tulevat selkeämmin esille (Kuusijärvenpolku).
- Ohjeellisen ulkoilureitin sijaintia on hieman siirretty pohjoisemmaksi Kuusijärven eteläpuolella, jolloin ulkoilureitin ja luo-alueen rajaus eivät asetu päällekkäin. Lisäksi pääalueella on pienennetty ohjeellisen istutettavaksi tarkoitetun alueen alaa, jolloin sitovan rakennusalan jatkuvuus käy kaavakartalta selkeämmin esille. Päällekkäisten viivojen ongelmat korjaantuivat näillä korjauksilla. Muutokset tehtiin ohjeellisille kaavamerkinnöille, joten kyseessä ei ole merkittävä kaavaan tehty muutos eikä kaavaa tarvitse asettaa uudestaan nähtäville.
- Meluesteen määräykseen on tehty seuraavat lisäykset:

  Oleskeluun tarkoitetuilla alueilla tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot virkistysalueille taajamassa tai niiden välittömässä läheisyydessä (LAeq 7-22, 55 dB ja LAeq 22-7, 50 dB).

  Oleskelualue voidaan suojata liikennemelulta talous-, huoltorakennuksin yms. rakennusten edullisella sijoituksella sekä tarvittaessa meluesterakentein.

  Lisäksi meluesteen määräyksen teksti *Kaavaa varten on laadittava meluselvitys. Meluesteet on toteutettava laadittavan meluselvityksen mukaisesti* on muutettu muotoon: *Kaavaa varten on tehty meluselvitys. Meluesteet on toteutettava laaditun meluselvityksen mukaisesti.*
- Kaavaselostukseen on tehty kielentarkistuksia sekä lisätty tiedot uusista selvityksistä (Sitowise 2020: Kuusijärven meluselvitys). Selostusta on päivitetty ja täydennetty lausunnoissa esille tulleilla täsmennyksillä.
- Selostuksen loppuun on lisätty Kuusijärven vesihuollon yleissuunnitelma.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on ratkaista alueen vierailijoille sekä Sipoonkorpeen suuntaaville ulkoilijoille tarkoitetun pysäköintialueen sijainti sekä ajoyhteydet. Tavoitteena on sijoittaa alueen vierailijoita palvelevia rakennuksia sekä myös luontomatkailuun erikoistuneiden yritysten tukikohtatiloja suunnittelualueen sydämeen lähelle rantaa ja nykyistä ulkoilumajaa.

Tavoitteena on lisäksi ohjata kulku rajatuille kulutusta kestäville alueille sekä varjella ja ennallistaa luonnontilaisuutta. Kaikista alueella olevista rakenteista ja rakennuksista on tarkoitus saada vähitellen yhdenmukaisia ja luontoon sopeutuvia. Tavoitteena on huomata ja hyödyntää alueen tarjoamia kaupallisia mahdollisuuksia huomioiden samalla ympäristön laadukas toteuttaminen ja ylläpito. Tavoitteena on lisäksi lisätä alueen kotimaisten ja ulkomaisten matkailijoiden määrää.

Lisäksi hankkeessa vaikuttavat alla olevat tavoitteet.

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuudelle myös rakennetuissa ulkotiloissa
- Säilytämme ja luonnonmukaistamme vesistöjä ja yhdistämme rannoilla ihmisten toiminnan sekä luonnon ja kulttuurimaiseman suojelun.
- Toteutamme liikuntapaikkojen arkiympäristöt laadukkaasti.
- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Café Kuusijärvi on toivonut rakennusoikeuden nostoa nykyiselle ulkoilumajalle, jotta muun muassa kahvilan ja kokouspalveluiden toimintaa voisi kehittää.

Vuonna 2013-2014 tehdyn yleisökyselyn perusteella Kuusijärven kävijät toivovat ensisijaisesti ympäröivän metsän säilyttämistä, suihkujen ja pukukoppien kunnon parantamista, lisää istuinpaikkoja alueelle ja opasteita (myös muilla kielillä).

Yleisötilaisuuksissa on esitetty seuraavia tavoitteita ja toiveita:
Alueen roskaisuuden vähentäminen, pysäköintipaikkojen riittävyys ja paikkojen selkeä merkitseminen, leikkipaikan sijainti rannan vieressä säilytettävä, alueen säilyminen rentoutumispaikkana, lentopallo- ja koripallokentän säilyminen alueella mutta sijainnin voi vaihtaa, uimapaikkoja järven etelärannalle, pelastustien säilyttäminen, alueelle kaivataan pieniä myymälätiloja ja vuokrattavia varastotiloja, seuroille kokous- ja koulutustiloja.

Alueella toimivien ja tulevaisuudessa mahdollisesti toimivien yrittäjien toiveina ja tavoitteina ovat:
Saunoja ja WC:itä tarvitaan enemmän - myös ulkoalueille, ravintolan tila on riittämätön, sosiaalisten tilojen lisääminen, kokoustilojen tarve, talviuinnin ja -saunomisen lisääminen, järjestetyt nuotiopaikat, huoltoajo kodille ja nuotiopaikoille.

Resurssiviisaus ja hulevesien hallinta huomioidaan kaavatyössä.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kuva 23. Vaihtoehto A. Ote Kuusijärven yleissuunnitelmasta (Vantaan kaupunki 2019).

Asemakaavaratkaisusta on tehty vain yksi vaihtoehto. Asemakaavan ratkaisu perustuu vuonna 2019 hyväksyttyyn Kuusijärven yleissuunnitelmaan (Vantaan kaupunki 2019). Yleissuunnitelman laadinnan yhteydessä on tarkasteltu useita eri toteuttamistapoja.

Vaihtoehdossa ympäristöä kuluttava toiminta on keskitetty nykyäänkin käytössä olevalle ranta-alueelle. Parkkipaikkaa on laajennettu pohjoiseen ja sen viereen on varattu rakennusalat virkistystoimintoja tukevien yritysten toimipisteille. Ravintola-, virkistys- ja rantapalveluita varten on kasvatettu rakennusoikeutta nykyisestä. Rakennusalat on määritelty sijoittumaan maastonmuotoihin sopiviksi. Lähivirkistysalueella on huomioitu arvokkaiden luontokohteiden esiintymisalueet. Lisäksi on merkitty uusia ulkoilureittejä.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavasta on luotu vain yksi vaihtoehto, joka perustuu vuonna 2019 hyväksyttyyn Kuusijärven yleissuunnitelmaan (Vantaan kaupunki 2019). Yleissuunnitelman valmistelun yhteydessä on tarkasteltu eri toteuttamisvaihtoehtoja ja suunnitelman tekemisessä on osallistettu asukkaita ja Kuusijärven alueen käyttäjiä. Näistä syistä asemakaavaratkaisuksi valittiin yleissuunnitelmassa esitetty ratkaisu. Kaavamerkintöjä on hieman väljennetty yleissuunnitelmaan verrattuna mahdollistamaan myös toisenlaiset ratkaisut.

Kuva 24. Vaihtoehto A. Kuusijärven yleissuunnitelman yhteydessä laadittu viitesuunnitelma alueen kehittämiseksi. Kuusijärven yleissuunnitelma 2019.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan nykyinen uimaranta-alue (VV) urheilu- ja virkistysalueeksi. Kyseiselle alueelle osoitetaan rakennusoikeutta virkistystoimintaa ja yritysten toimintaa varten. Paikoitusalueelle merkitään oma osa-alueen merkintä (p). Kuusijärveä ympäröivät metsät säilytetään lähivirkistysalueina (VL), Kustaa III:n puisto merkitään lähivirkistysalueena (VL). Lähivirkistysalueelle merkitään luonnon monimuotoisuudelle tärkeät alueet luo-aluemerkinnöillä sekä ulkoilureittejä. Voimassa olevassa kaavassa suojaviheralueina (EV) merkityt alueet muutetaan urheilu- ja virkistystoimintojen (VU) alueeksi ja lähivirkistysalueeksi (VL). Lahdentie merkitään yleiseksi tiealueeksi (LT). Lahdentien ja Lahdenväylän välissä oleva metsäalue merkitään suojaviheralueena (EV) ja lisäksi alueelle osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa varten tarvittavat alueet (ET) telemastoa, kaasuventtiiliasemaa ja Vuosaaren satamaradan ajoluiskaa varten. Kaavaan merkitään Vuosaaren maanalaisen satamatunnelin sijainti.

4.1.1 Mitoitus

Urheilu- ja lähivirkistyspalveluiden alue, VU 4,14 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 4000 k-m^2. Tehokkuusluku e=0,10.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten alue, ET yhteensä 1,08 hehtaarin alue.

Suojaviheraluetta, EV 8,47 hehtaarin alue.

Lähivirkistysmetsää, VL 52,9, hehtaarin alue. Rakennusoikeutta katokselle 50 k-m^2

Yleisen maantien aluetta, LT 4,19 hehtaarin alue

Vesialuetta, W 7,54 hehtaarin alue

Pysäköintialue, p 1,73 hehtaarin alue, 390 autopaikkaa, sisältäen 5 liikuntaesteisten autopaikkaa, tilaa linja-autojen (2) ja henkilöautojen (9) saatolle, 2 linja-auton pysäköintipaikkaa.

Mitoitus on esitetty tarkemmin liitteenä olevassa asemakaavan seurantalomakkeessa.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Alueen suunnittelussa on noudatettu ekologisen maisema-arkkitehtuurin suunnitteluperiaatteita korostaen paikallista luontoa. Rakennukset on suunniteltu sijoittuvan sopimaan Kuusijärven mäkisiin maastonmuotoihin. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä. Rakennukset pidetään matalina ja ne suunnitellaan maisemaan sopiviksi käyttäen päämateriaalina puuta. Rakennuksiin sallitaan rakennettavan viherkatot.

Uusi suurempi pysäköintialue toteutetaan luonnon ehdoilla. Pysäköintialueen hulevesien käsittelyyn on kiinnitetty erityishuomiota kaavamääräyksissä. Lähivirkistysalueella oleva reitistö on osin suunniteltu uudelleen huomioiden käyttäjäryhmät eri vuodenaikoina, laduiksi ajatelluille reiteille on varattu enemmän tilaa ohjeellisen ulkoilureitin merkinnällä. On myös huolehdittu siitä, että yhteydet bussipysäkeille ovat mahdollisimman lyhyitä ja miellyttäviä.

Viherrakentamisesta, kasvillisuuden säilyttämisestä ja hulevesien käsittelystä on määrätty kaavassa.

4.3 ALUEVARAUKSET

Pääosa alueesta on lähivirkistysaluetta sekä urheilun ja virkistystoiminnan aluetta. Lisäksi alueella on katualuetta, yleisen maantien aluetta, suojaviheraluetta, vesialuetta sekä yhdyskuntateknistä toimintaa varten varattua aluetta. Seuraavien otsikoiden alla kerrotaan tarkemmin käyttötarkoituksittain sanallisesti kaavan sisältö, merkittävimmät rakentamista ohjaavat määräykset ja perustelut niille.

VU, urheilu- ja virkistyspalveluiden alue

Kuusijärven pohjoispuolinen osa, jossa sijaitsee suurin osa virkistystoiminnoista, on merkitty urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi. Alueelle saa sijoittaa uimarantaan liittyviä rakennuksia, rakennelmia ja toimintoja. Alueelle on merkitty erillisinä alueenosina leikkipaikkoja, uimaranta-alue, sekä jalankulku-, huolto- ja pelastustiet. Rakennusoikeutta alueelle on osoitettu yhteensä 4000 ke-m^2, josta 3000 ke-m^2 on osoitettu uusia ravintola- kokous- ja saunatiloja varten, 300 ke-m^2 on osoitettu saunarakennuksia varten ja 100 ke-m^2 on osoitettu vuokrattavia kotia varten. Lisäksi mahdollistetaan kiipeily-yrittäjän toimintaa varten varasto- ja vuokraustilan rakentaminen.

Yritysten toimintaa varten varataan rakennusoikeutta yhteensä 450 ke-m^2 yhteen kerrokseen pysäköintialueen viereen. Rakennusten katoille sallitaan rakennettavan viherkatot. Rakennusmassan keskelle määrätään jätettävän kulkuaukko väyläksi ulkoilualueelle.

Yleisen paikoitusalueen viereen yritystilojen jatkeeksi on merkitty rakennusala talousrakennusta varten. Rakennusalalle on määritelty 150 ke-m^2 rakennusoikeutta ja se on ajateltu käytettäväksi lähivirkistysalueen ulkoilureittien ja latujen sekä urheilu- ja virkistystoimintojen alueen huoltolaitteiden säilytystilan rakentamiseksi. Rakennus on toteutettava noudattaen VU-alueen määräyksiä koskien rakennusten ulkonäköä ja materiaaleja.

Rakenteet ja rakennukset tulee sijoittaa ympäristöön sopivasti, niiden tulee olla arkkitehtuuriltaan yhtenäisiä ja ne on rakennettava käyttäen ympäristöön soveltuvia materiaaleja, kuten puuta.

Rakennusten katoille mahdollistetaan viherkattojen ja aurinkopaneelien rakentaminen. Rakennusten puhtaat kattovedet on johdettava vesistöön tai imeytettävä pohjavedeksi. Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pinta- tai pohjaveden laatua. Puhtaat hulevedet ja likaiset hulevedet on pidettävä erillään.

VL, lähivirkistysalue

Suurin osa kaava-alueesta on osoitettu lähivirkistysalueeksi. Alueelle on osoitettu ohjeellisia ulkoilureittejä. Alueelle saa rakentaa virkistystä palvelevia reittejä ja pitkospuita. Järven rannalle mahdollistetaan nuotiopaikan rakentaminen. Osa VL-alueesta on kaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Luo-alueen kasvillisuus tulee säilyttää luonnontilaisena.

VL-alueella sijaitseva ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa on pidettävä avoimena. Alue on tarkoitettu pulkkamäeksi.

Suojelualueet

Alueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo). Lisäksi lahdentien yli sekä Lahdentien ja Lahdenväylän väliselle suojaviheralueelle on merkitty luo -alue osoittamaan ekologisen yhteyden tarpeesta.

Luo- alueen suunnittelussa, käytössä ja hoidossa tulee turvata alueen sisältämien erityisten luonnonarvojen säilyminen. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty.

EV, erityisalue, suojaviheralue

Lahdentien ja Lahdenväylän välinen asemakaavoittamaton metsäalue on merkitty erityisalueeksi – suojaviheralueeksi. Alue on melualuetta, jonka melutaso on päivällä yli 60 dB. Alue toimii suoja-alueena Lahdenväylältä tulevalle melulle. Suojaviheralue on rajattu kaavassa suppeammin kuin Valtioneuvoston asettama ohjearvo 55 dB edellyttäisi. Järvi vaikuttaa melualueen laajuuteen urheilu- ja virkistystoimintojen alueella, mutta toimintojen kehittämisen takia suojaviheralue on jätetty suppeammaksi kuin ohjearvon edellyttämä rajaus. Melua vähennetään mahdollistamalla meluaidan rakentaminen sitä vaativille paikoille.

Suojaviheralueella kasvillisuuden hoidossa tavoitteena on tiheä ja monikerroksinen metsä. Alueelle ei saa sijoittaa leikki- tai oleskelualueita. Alueelle saa toteuttaa ulkoilureittejä. Osa suojaviheralueesta on merkitty luo -alueena osoittamaan ekologisen yhteyden tarve.

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue

Lahdentien ja Lahdenväylän välissä sijaitsee kaasuventtiiliasema, jonka alue merkitään ET-alueeksi. Lisäksi alue on mitoitettu mahduttamaan myös uuden telemaston.

Kaava-alueen luoteisnurkassa sijaitsee Vuosaaren satamaradan ajoramppi ja siihen liittyvä huoltotila. Ajorampin ja huoltotilan sisältävä kiinteistö on osoitettu ET-alueeksi. Huoltotilalle on merkitty rakennusala.

W, vesialue

Vesialueelle sallitaan laitureiden rakentaminen. Kuusijärven veden laatua voi parantaa tulouomaan tai järveen sijoitettavilla käsittelyjärjestelmillä. Määräysteksti mahdollistaa Kuusijärven veden laadun parantamisen parhaimmalla käytössä olevalla menetelmällä.

LT, yleisen maantien alue

Lahdentie osoitetaan yleisen maantien alueeksi. Kaava-alueen eteläosassa LT alueelle on rajattu luo-1 -alue, ekologinen yhteys. Alueen hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä.

Muut alueet

p, pysäköintialue

Urheilu- ja virkistystoimintojen alueen toimintojen vaatima paikoitustila on osoitettu p -osa-aluevarauksena merkitylle paikoitusalueelle. Alueelle mahtuu 390 autopaikkaa, joista 5 on liikuntaesteisten autopaikkoja. Lisäksi alueelle on mitoitettu 2 linja-auton paikoitusruutua ja saattoliikenteen paikat 2 linja-autolle ja 9 henkilöautolle. LP -alueella määrätään pinnoittamattoman alueen jättämisestä paikoitusruutujen väliin hulevesien imeyttämistä varten. Lisäksi paikoitusrivit on jäsenneltävä kasvillisuuden avulla. Pysäköintialueella syntyvät likaiset hulevedet on viivytettävä ja käsiteltävä ennen johtamista alueelta. Ympäristön tila ei saa poisjohdettavista vesistä johtuen huonontua niitä vastaanottavissa vesistöissä ja pohjavesialueella.

Maanalainen asemakaava

Kaavaan merkitään maanalainen rautatietunneli Vuosaaren satamarataa varten (ma-LR).

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) sekä kaupungin strategioiden ja linjausten toteutumista.

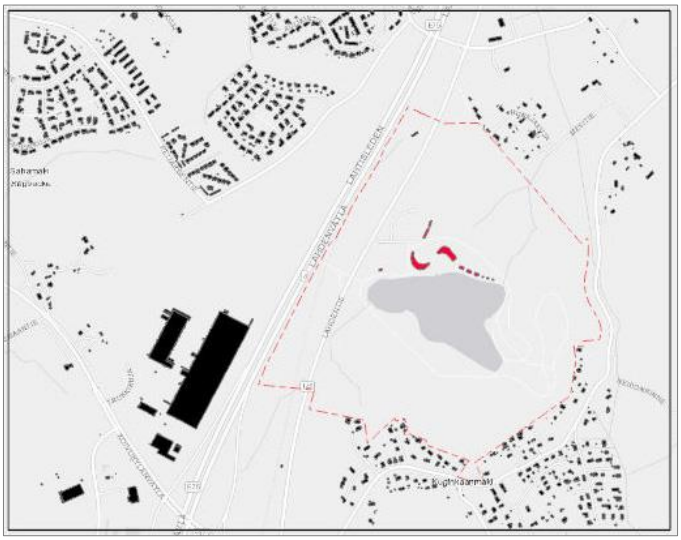
Hanke sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa. Hanke toteuttaa näiltä osin kaupungin maapoliittisten linjausten toteutumista. Hanke sijaitsee suurimmilta osin kaupungin omistamalla maalla.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaava-alueelle ei osoiteta asumista. Kaavalla ei ole vaikutuksia väestön rakenteelle tai -kehitykselle. Kaavalla ei ole suoria vaikutuksia kaava-alueen ulkopuolisille asuinalueille. Välillisesti kaava voi vaikuttaa alueen läheisten asuinalueiden houkuttelevuuden lisääntymisenä.

Yhdyskuntarakenne

Kuva 25. Rakeisuuskartta kaava-alueelta ja sen ympäristöstä. Kaava-alue on osoitettu punaisella katkoviivalla. Uudet rakennukset on esitetty punaisella, olemassa olevat rakennukset mustina.

Alue sijoittuu Kuninkaanmäen kaupunginosaan, Lahdenväylän ja vanhan Porvoontien väliin. Alue on nykytilassaan lähes rakentamatonta. Alueelle kaavoitetaan lisää rakennusoikeutta nykyisen ulkoilumajan sekä nykyisen paikoitusalueen läheisyyteen. Paikoitusaluetta laajennetaan pohjoiseen ja sille osoitetaan uusi liittymän paikka Lahdentieltä. Alueelle on jo rakennettu vesi-, viemäri- ja hulevesiverkosto, mahdolliset vesi-, viemäri- ja hulevesiverkostojen jatkeet on mahdollista liittää helposti olemassa olevaan verkostoon. Kaavan vaikutukset yhdyskuntarakenteelle ovat pienet. Paikallisesti alueen yhdyskuntarakenne tiivistyy hieman, mutta alue ei ole yhdyskuntarakenteellisesti kytköksissä kaava-alueen ulkopuolisiin alueisiin muuten, kuin jo olemassa olevin tie-, kaapeli- ja putkiverkostoin. Olemassa oleva ekologinen yhteys säilyy. Lähialueille on suunnitteilla uutta asuinrakentamista Byändaan ja Kolohonkaan.

Rakentaminen sijoittuu Lahdentien joukkoliikenteen runkoyhteyden tuntumaan. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle.

Maisemakuva

Uusien rakennusten mittakaava on sovitettu ympäröivän luonnon rakenteeseen sopivaksi ja rakennusten moderni muodonanto sekä kaavassa määrätyt ympäristöön soveltuvat materiaalit erottuvat edukseen. Uudet rakennukset tulee toteuttaa korkealaatuisina. Rakennusten tulee muodostaa yhtenevä kokonaisuus, joka toimii porttina Sipoonkorpeen. Hanke toteuttaa kaupungin arkkitehtuuriohjelmaa. Rakennusten suunnittelussa on huomioitu kestävyys sekä ympäröivään maisemaan sulautuvuus. Materiaalivalinnat ja yksityiskohtaisempi suunnittelu jäävät rakennuslupavaiheeseen.

Maisemakuva avautuu puuston poistamisen seurauksena uusien rakennusten tieltä. Rakennusten määrä lisääntyy. Vaikutukset keskittyvät Kuusijärven rannan sekä nykyisen paikoitusalueen läheisyyteen. Uusi paikoitusalue jää Lahdentieltä katsottuna kapean metsäkaistaleen taakse piiloon. Uudelta paikoitusalueelta katsottuna näkymä avautuu hieman järveä kohti nykytilanteeseen verrattuna.

Kulttuuriperintö

Alueella oleva nykyinen ulkoilumaja puretaan uusien rakennusten tieltä. Vuonna 1979 valmistunut ja arkkitehti Kari Rainion suunnittelema ulkoilumaja on mukana Vantaan modernin rakennuskannan inventoinnissa (Vantaan kaupunki 2002). Rakennuksella ei ole enää tänä päivänä suojeluarvoa siihen tehtyjen lukuisten korjausten takia. Rakennuksen kulttuuriperintöarvot on tarkistettu, eikä rakennuksella todeta olevan kulttuuriperintöarvoa. Kaavan toteutumisella ei siten ole suuria vaikutuksia kulttuuriperintöön.

Kaavan toteutuminen muodostaa Kuusijärven alueelle uutta kulttuuriperintöä esittäen modernia porttimaista aluetta kansallispuistoon.

Kuva 26. Näkymä Kuusijärven etelärannalta. Kuusijärven yleissuunnitelma 2019.

Asuminen

Kaava ei vaikuta asumiseen. Kaava-alueelle ei osoiteta uutta asumista. Kaavalla ei ole vaikutuksia kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevalle asutukselle.

Palvelut ja työpaikat

Alueen palvelu- ja työpaikkatarjonta lisääntyy huomattavasti nykytilanteeseen verrattuna rakennusoikeuden lisäämisen myötä. Nykyinen ulkoilumaja on mahdollista korvata kahdella rakennuksella, joihin saa mahdutettua tilaa ravintola-kahvilaa, saunoja ja pesuhuoneita sekä kokoustiloja varten. Lisäksi yrityksille varattujen kojutilojen ansiosta alueelle on mahdollista tulla lisää urheilu- ja virkistyspalveluiden tarjoajia. Uudet palvelut ovat joukkoliikenneyhteyksien kautta saavutettavissa, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Hankkeen kustannusarvio on esitetty Kuusijärven yleissuunnitelmassa. Kustannusarvio on lisätty selostuksen liitteeksi. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat n. 19 miljoonaa euroa (alv 0%). Suunnitelma toteutetaan vaiheittain, jolloin kustannukset jakautuvat usealle vuodelle ja yksittäisen hankkeen kustannukset ovat kokonaissummaa huomattavasti maltillisemmat

Uusien rakennusten ja rakennelmien yhteenlaskettu kustannusarvio on 12 100 000 € (alv 0%). Maisemarakentamisen kustannuksiksi on arvioitu 6 860 000 € (alv 0%).

Hanke on merkittävä koko Vantaan kannalta, sillä Kuusijärvi on hyvin suosittu virkistysalue, joka vetää kävijöitä ja turisteja myös Vantaan ulkopuolelta. Investoimalla alueeseen on mahdollista lisätä myös ulkomaalaisten kävijöiden määrää.

Sosiaalinen ympäristö

Ranta-alueelle järjestetään enemmän tilaa leikkiä ja urheilua varten. Leikkitilat on sijoitettu lähelle rantaa, jolloin vanhemmilla on mahdollisuus seurata sekä rannalla että leikkialueilla tapahtuvaa toimintaa. Suosittu aurinkonurmi on merkitty kaavaan. Yhteiskäyttösaunoille on varattu enemmän rakennusoikeutta. Alueelle tulevat opasteet ja infokyltit toteutetaan monikielisinä. Alueen

kehittäminen kaikille avoimena uimapaikkana edistää vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Kuusijärven virkistyskäyttö lisääntyy hankkeen toteutumisen ja alueelle tulevien uusien palveluiden aloittamisen jälkeen. Alueen kehittäminen palvelee asemakaavan aluetta laajemmin lähialueiden ja koko Vantaan asukkaiden virkistystarpeita. Lisäksi Kuusijärvi toimii myös Vantaan ulkopuolisten asukkaiden ja turistien virkistysalueena. Kuusijärven kehittäminen lisää alueen käyttöä, mikä tulee kuormittamaan järveä ja sen välitöntä ympäristöä entisestään. Ihmisten kulku alueella tullaan kuitenkin ohjaamaan kestävästi ja järven vedenlaatua seurataan ja järveen on mahdollista asentaa puhdistusjärjestelmiä. Hankkeessa on huomioitu virkistys- ja viheralueverkostojen jatkuvuus. Lähivirkistysmetsään rakennettavat uudet ladut ja latusilta Sipoonkorpeen lisäävät ulkoilijoiden määrää. Toisaalta hanke myös turvaa Kuusijärven alueen virkistystoiminnan myös jatkossa, mikä vastaa VAT:n mukaista tavoitetta.

Liikenne

Kaava-alueen läpi kulkee Lahdentie, jolla kulkee useita bussilinjoja. Kuusijärven rannan läheisyydessä sijaitsee bussipysäkki. Kaavassa on parannettu kevyen liikenteen yhteyttä joukkoliikennepysäkille. Kuusijärven alueen kehittäminen lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Alueelle suuntautuva kävely ja pyöräily lisääntyvät, mikä huomioidaan kevyen liikenteen reittejä parantamalla ja rakentamalla uuden Kuusijärven portin alueelle laadukas pyöräpysäköinti.

Kaavassa on laajennettu Kuusijärven alueen paikoitustilaa huomattavasti nykytilanteeseen verrattuna, mikä helpottaa alueella ollutta paikoitusongelmaa. Samalla on huomioitu paremmat saattoliikenteen jättöpaikat paikoitusalueella. Mitoituksessa on huomioitu paikoitustila myös busseille ja suuremmille henkilöautoille. Esteettömiä autopaikkoja on varattu 5 kappaletta. Paikoitusalueen laajentaminen parantaa Kuusijärven alueen palveluiden ja virkistysalueen saavutettavuutta eri väestöryhmille, mikä toteuttaa myös VAT:n tavoitteita.

Paikoitusalueelle on linjattu uusi ajoyhteys uudella liittymän paikalla Lahdentieltä, mikä parantaa liikenneturvallisuutta. Nykyinen liittymä Lahdentieltä on koettu vaaralliseksi.

Vesihuolto

Alueella on mahdollisuus lisätä vedenkulutusta pienimuotoisesti nykyisen vesijohtoverkoston puitteissa. Verkostovettä voidaan käyttää ranta-alueen uusissa suihkupisteissä tai kylpytynnyreissä. Huomioitava on, että kaikki käytetty ”harmaa” vesi on käsiteltävä laadullisesti esim. biosuodatuksen kautta ennen laskemista eteenpäin, jotta Kuusijärven vedenlaatu ei huonontuisi lisääntyvän virkistyskäytön ja vedenkulutuksen seurauksena. Lisäksi on mahdollista johtaa lisävettä Kuusijärveen Haxlogin alueelta.

Jätevesiverkoston kapasiteetti rajoittaa vedenkulutuksen lisäämistä Kuusijärven alueella. Mikäli vedenkulutus ylittää hetkellisesti pienten jätevedenpumppaamojen tuoton, on jätevesien tasaaminen järjestettävä alueella ennen johtamista HSY:n jätevesiverkostoon.

Hulevesien vesistöihin aiheuttamaa haittavaikutusta on pyritty ehkäisemään mahdollistamalla viherkattojen rakentamisen ja määräämällä pinnoittamattomien alueiden jättämisestä paikoitusalueelle. Pysäköintialueella syntyvät likaiset hulevedet on viivytettävä ja käsiteltävä ennen johtamista alueelta.

Paikoitusalueen viereen on merkitty lumenkasauspaikka. Kyseisellä alueella maaston muodot viettävät kohti Lahdentietä, joten lumen sulamisvesistä ei ole haittaa Kuusijärvelle.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on tieliikennemelu, mikä huomioidaan rannan toimintojen sijoittelussa sekä osoittamalla meluaita Lahdenväylän itäpuolelle ja Lahdentien varrelle lähelle järven länsiosaa. Lisäksi Lahdenväylän ja Lahdentien väliin on osoitettu suojaviheralue suojaksi Lahdenväylältä tulevalle liikennemelulle. Asemakaavan suojaviheralue kattaa keskimäärin yli 65 dB melualueet. Lisäksi kaavaa varten laaditun meluselvityksen mukaisesti toteutetut meluesteet vähentävät Kuusijärven oleskelualueiden melutasoa Kuusijärven länsipuolella 3-6 dB, Kuusijärven etelä- ja itäpuolella 2-5 dB ja Kuusijärven pohjoispuolella 1-3 dB. Meluntorjunta on otettu VAT:n mukaisesti huomioon kaavassa.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Alueen rakennusoikeuden lisääminen ja toimintojen lisääminen tulee kuormittamaan varsinkin Kuusijärven rannan aluetta. Puustoa joudutaan poistamaan hieman rakentamisen tieltä. Toisaalta rakennusalojen sisälle on myös osoitettu ohjeelliset istutettavat alueet, millä pyritään ohjaamaan puuston säilyttämistä myös rakennetuilla alueilla. Paikoitusalueen laajentamiseksi ja uuden katuliittymän rakentamiseksi joudutaan olemassa olevaa puustoa poistamaan. Kaavassa myös ohjataan rannan kasvillisuuden säilyttämiseen ja uuden kasvillisuuden istuttamiseen, millä pyritään vähentämään kulutuksesta johtuvaa rannan eroosiota. Uudisrakentaminen sijoitetaan jo rakennetuille alueille, minkä kautta pyritään pitämään rakentamisen määrän lisäämisen vaikutukset mahdollisimman pieninä. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa.

Asemakaavoitettava alue säilyy pääosin rakentamattomana, joten vaikutukset alueen luontoarvoihin, luonnon monimuotoisuuteen sekä kasvi- ja eläinlajeihin ovat vähäisiä. Suurin osa kaava-alueesta on osoitettu lähivirkistysalueeksi. Lisäksi kaavassa on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet luo-merkinnöillä. Tällä pyritään osoittamaan huomiota alueella tavattaville tärkeille luontoarvoille. Kaavassa on lisäksi osoitettu ohjeelliset ulkoilureitit, jotka on sijoitettu luonnon kannalta kulutusta kestäville alueille. Monet kaavassa olevista reiteistä ovat jo olemassa.

Hankkeessa edistetään VAT:n tavoitteiden mukaisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä sekä luonnonperinnön arvojen turvaamista. Lisäksi hanke toteuttaa Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekarttaa säilyttämällä luonnon monimuotoisuutta ja viherrakennetta.

Maa- ja kallioperä

Vaikutukset kohdistuvat uusien ajoyhteyksien, paikoitusalueiden ja rakennusten rakentamiseen. Vaikutukset maa- ja kallioperään ovat kuitenkin vähäiset.

Vesistöt ja vesitalous

Asfalttipinta tulee kaava-alueella lisääntymään uuden paikoitusalueen rakentamisen myötä. Paikoitusalueen suunnittelussa tulee kuitenkin ottaa huomioon hulevesien luonnonmukainen hallinta jättämällä autopaikkojen väliin pinnoittamatonta ja kasvillisuuden avulla erotettua tilaa. Tästä on kaavamääräys pysäköintialueen kaavamerkinnän yhteydessä.

Kaavassa on merkitty Kuusijärvenoja. Kuusijärven rannan eroosion ehkäiseminen on huomioitu kaavassa kulkureittien suunnittelun kautta sekä osoittamalla istutettavaksi tarkoitettuja alueita ranta-alueelle.

Kuusijärven vesialueelle mahdollistetaan vedenkäsittelyjärjestelmien asentaminen tulouomaan tai vesistöön, millä pyritään parantamaan Kuusijärven vedenlaatua.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta, samalla kun puuston poistaminen rakentamisen tieltä vähentää hiilinieluja. Paikoitusalueen laajentaminen voi houkutella ihmisiä saapumaan alueelle henkilöautoilla, toisaalta alueen kehittäminen voi myös tehdä alueelle suuntautuvien joukkoliikenneyhteyksien parantamisen kannattavammaksi.

Ilmastonmuutosta ehkäistään muun muassa vähentämällä eroosiota, jolloin maaperän hiiltä sitova vaikutus paranee. Kuusijärven asemakaavan alueella on eroosion ehkäisy otettu huomioon.

Kaavassa on puurakentamiseen ohjaavia määräyksiä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 4.1.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Kaava-alueella samana pysyvät nimet. Nimistön tausta on esitetty kohdassa 2.1.5.
Kustaa III:n puisto, **Gustav III:s park**, 1996. Paikka, jossa kuningas Kustaa III söi päivällistä paljaalla maalla matkalla Porvooseen 1775. MMH kartassa 515 c 44 (1777: "Å detta ställe har hans Kungl. Maj. Gustaf Den III ätit middag den 10de Junii 1775 på bara marken." Tästä johtuu myös Kuninkaanmäen kaupunginosan nimi, 1913 Kungsberget, 1913 Kungsbacka torp (torppa), 1918 Kuninkaanmäki (palsta) jne.
Kuusijärvenoja, **Hanaböleträskbäcken**, 2009.
Kuusijärvi, **Hanaböle träsk**, 1690-luvulla Träsk, 1749 Rå Träsk, 1760 Hanaböle träsk, … 1950 Hanalanjärvi, 1958 Kuusijärvi. Järvi sijaitsee Hanabölen (Rekolan) ja Sotungin kylien rajalla, suurimmaksi osaksi Hanabölen puolella. Raja oli 1826 asti Helsingin ja Sipoon pitäjien raja.
Lahdentie, **Lahtisvägen**, 1955 Lahden pikatie, 1958 Lahdentie, 1966 Lahtisvägen.
Nelostienmetsä, **Fyravägsskogen**, 2014, sijaitsee Lahdentien ja Lahdenväylän välissä.

Uudet nimet:
Kuusijärvenpolku, **Hanaböleträskstigen**, uusi nimi entisen Kuusijärventien paikalle.
Kuusijärventie, **Hanaböleräskvägen**, 1968, ajotie siirtyy uuteen paikkaan.
Kuusijärven ulkoilualue, Hanaböle träsk friluftsområde, 1994. Nimi muutetaan muotoon **Kuusijärven ulkoilupuisto**, **Hanaböle träsk friluftspark**.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä hyväksyi uudet nimet 21.4.2020.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen. Ensimmäisessä osassa rakennetaan uusi paikoitusalue, jota seuraa rannan palveluiden lisääminen ja rakennusten uusiminen.

Kaavaan liittyy erillinen vesihuollon suunnitelma, joka on esitetty tämän selostuksen liitteessä.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Vesa Karisalo	alue-arkkitehti
	Jari Jokivuo	asemakaava-arkkitehti
	Mirva Talusén	asemakaavasuunnittelija
	Anna Hellén	asemakaava-arkkitehti
	Merja Hokkanen	kaavoitusteknikko
	Timo Kallaluoto	alue-arkkitehti
Kaupunginmuseo:	Andreas Koivisto	arkeologi
Kuntatekniikan keskus :	Petra Tammisto	maisema-arkkitehti
	Heidi Burjam	puistosuunnittelupäällikkö
	Antti Auvinen	sunnitteluinsinööri
	Susanna Koponen	liikenteen alueinsinööri
	Jarmo Lagstedt	suunnitteluinsinööri
	Sanna Ervasti	kaupunginmetsänhoitaja
	Ari Asikainen	suunnitteluinsinööri
Liikuntapalvelut:	Markku Tiusanen	kalastusteknikko
Pelastuslaitos:	Mikko Hämäläinen	paloinsinööri
	Kalevi Laakkonen	paloinsinööri
Tilakeskus:	Pasi Salo	toimitilapäällikkö
	Eija Kivineva	hankepäällikkö
	Mikko Juolahti	hankekehitysarkkitehti
Ympäristökeskus:	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
Yrityspalvelut:	Tomi Henriksson	asumisasiain päällikkö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus:

Tuomas Autere, ylitarkastaja
Anna Puolamäki, ylitarkastaja
Larri Liikonen, ylitarkastaja

Gasum oy:

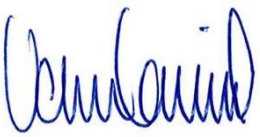
Mikko Kaarlampi, maankäyttöinsinööri
Toni Vuorio, tietoliikenneasiantuntija
Janne Lumme, materiaaliasiantuntija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 8. päivänä syyskuuta 2020

Anna Hellén
asemakaava-arkkitehti

Vesa Karisalo
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	26.06.2020
Kaavan nimi	971100 Kuusijärvi 2		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	09.12.2017
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	971100
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	76,2345	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	13,7485
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	1,8779	**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	62,4860

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**76,2345**	**100,0**	**4050**	**0,01**	**13,7485**	**3350**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	54,8519	72,0	4050	0,01	2,4518	3350
R yhteensä						
L yhteensä	4,2859	5,6			4,1900	
E yhteensä	9,5588	12,5			-0,4312	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	7,5379	9,9			7,5379	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,8779**	**2,5**		**1,8779**	

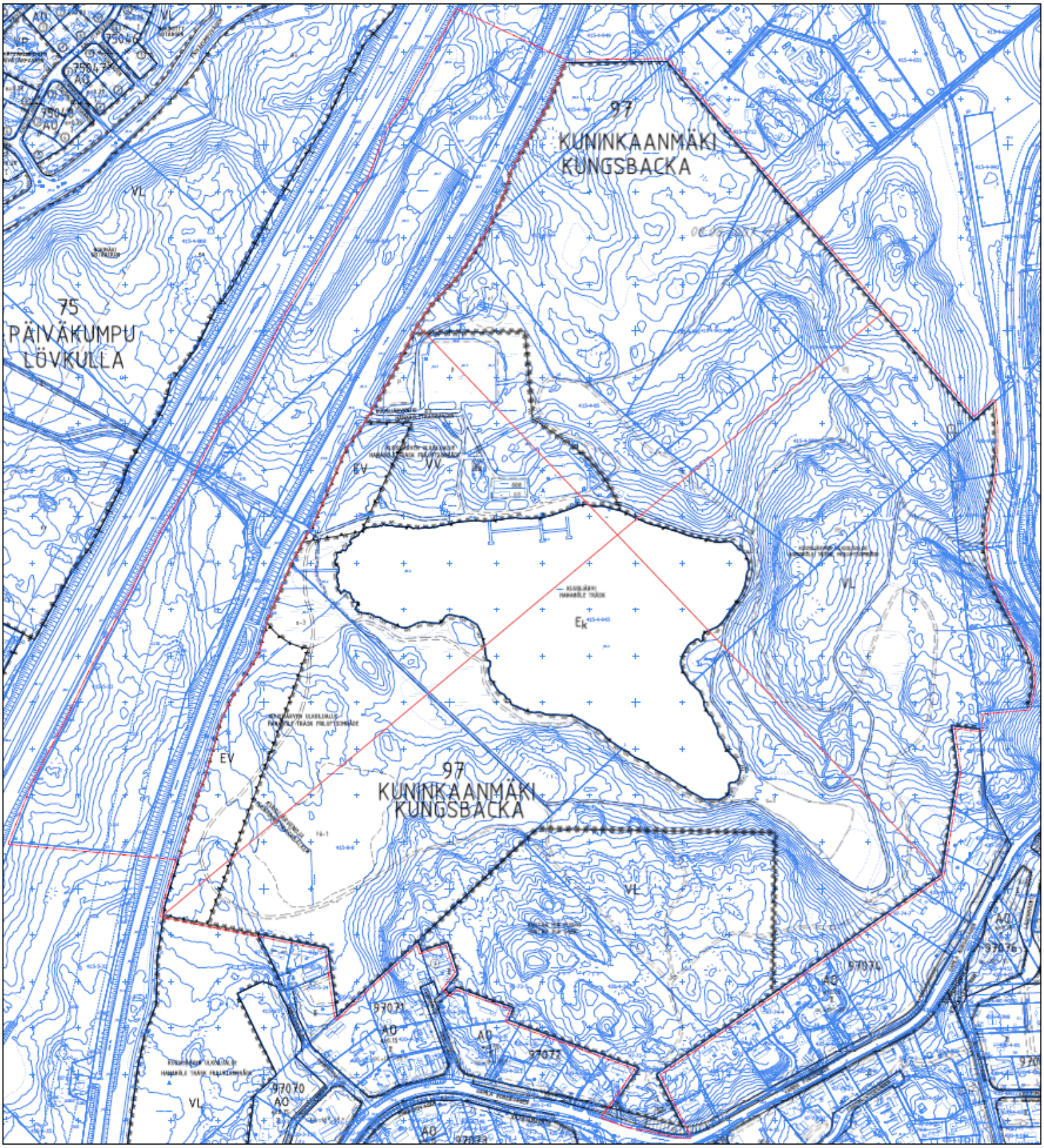
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

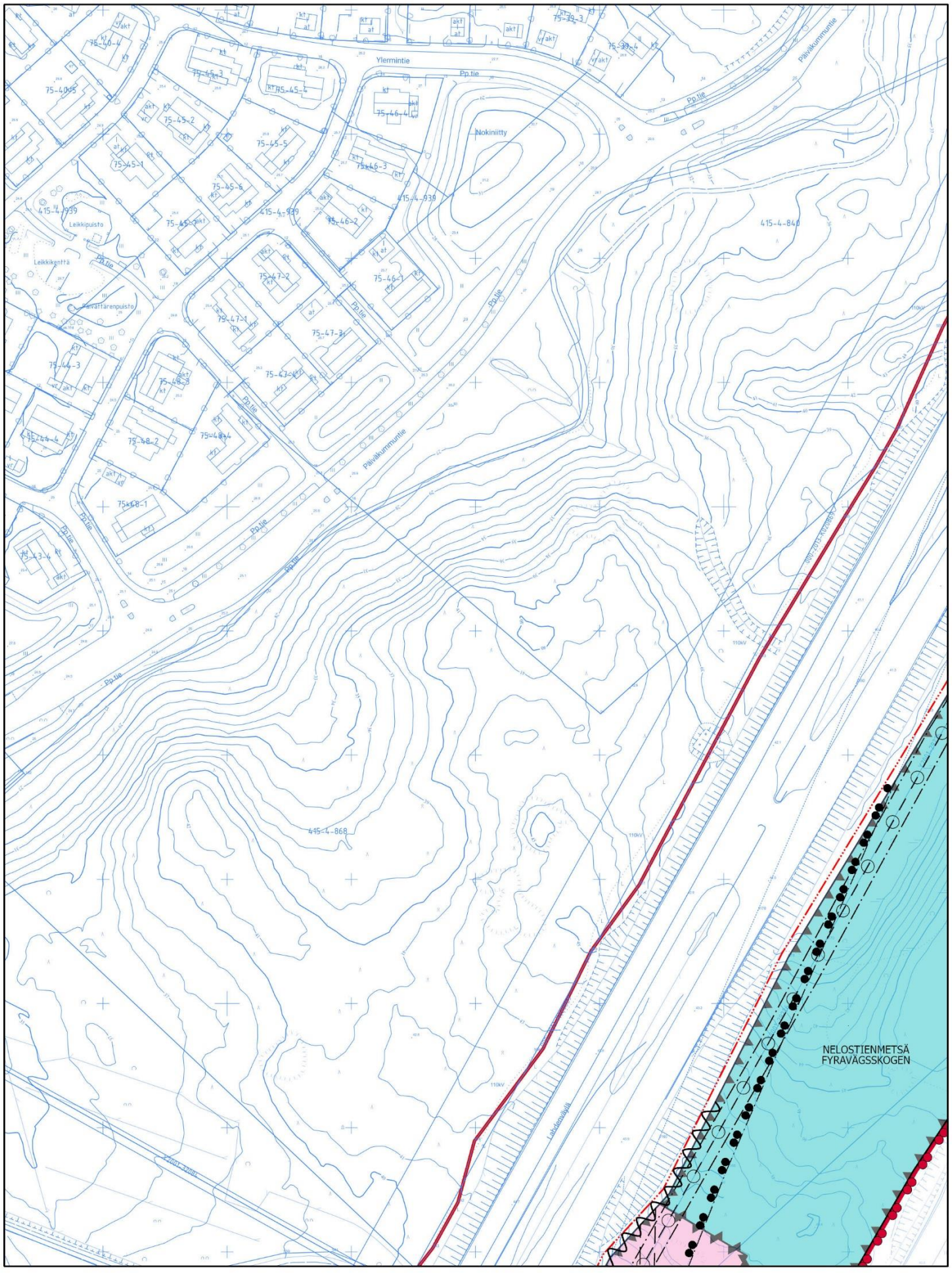
Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**76,2345**	**100,0**	**4050**	**0,01**	**13,7485**	**3350**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	54,8519	72,0	4050	0,01	2,4518	3350
VL	50,7073	92,4	50	0,00	2,0322	50
VU	4,1446	7,6	4000	0,10	4,1446	4000
VV					-3,7250	-700
R yhteensä						
L yhteensä	4,2859	5,6			4,1900	
Kadut	0,0173	0,4			-0,0419	
Kev.liik.kadut	0,0789	1,8			0,0422	
LT	4,1897	97,8			4,1897	
E yhteensä	9,5588	12,5			-0,4312	
E					-7,5390	
ET	1,0838	11,3			1,0838	
EV	8,4750	88,7			6,0240	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	7,5379	9,9			7,5379	
W	7,5379	100,0			7,5379	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,8779**	**2,5**		**1,8779**	
ma-LR	1,6934	90,2		1,6934	
myh	0,1845	9,8		0,1845	

Kumoutuvat kaavamerkinnät

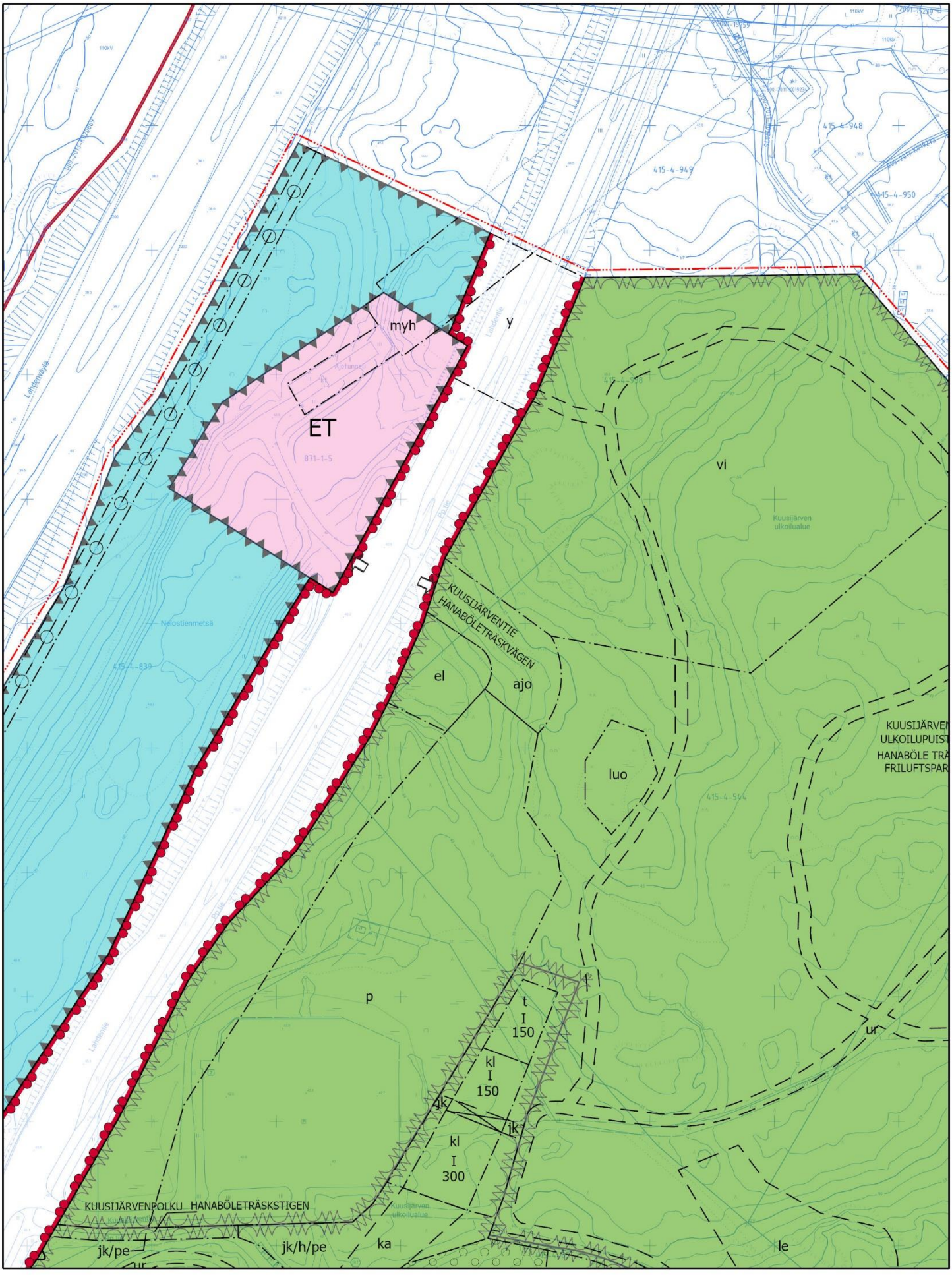

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

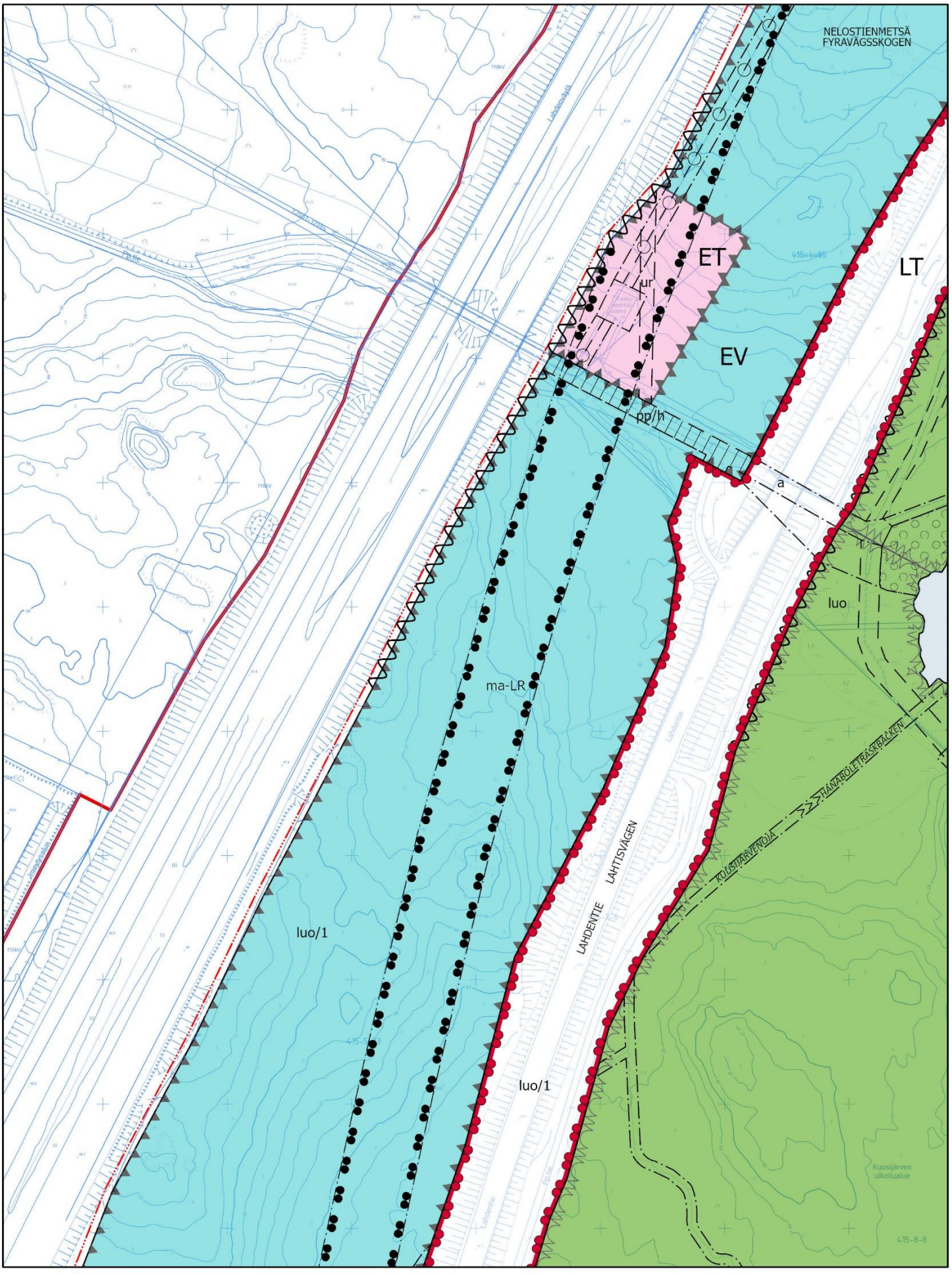
Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

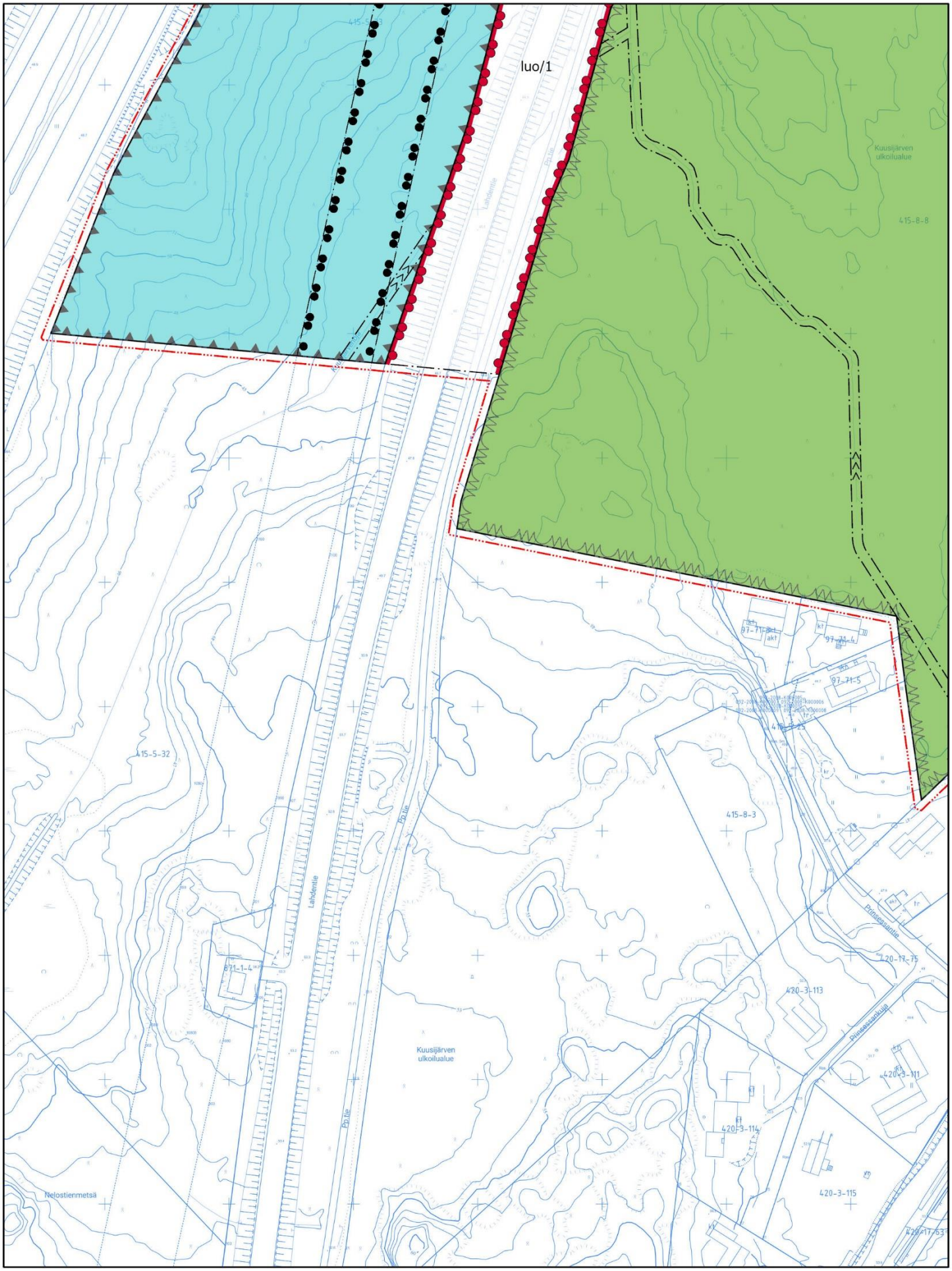
Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

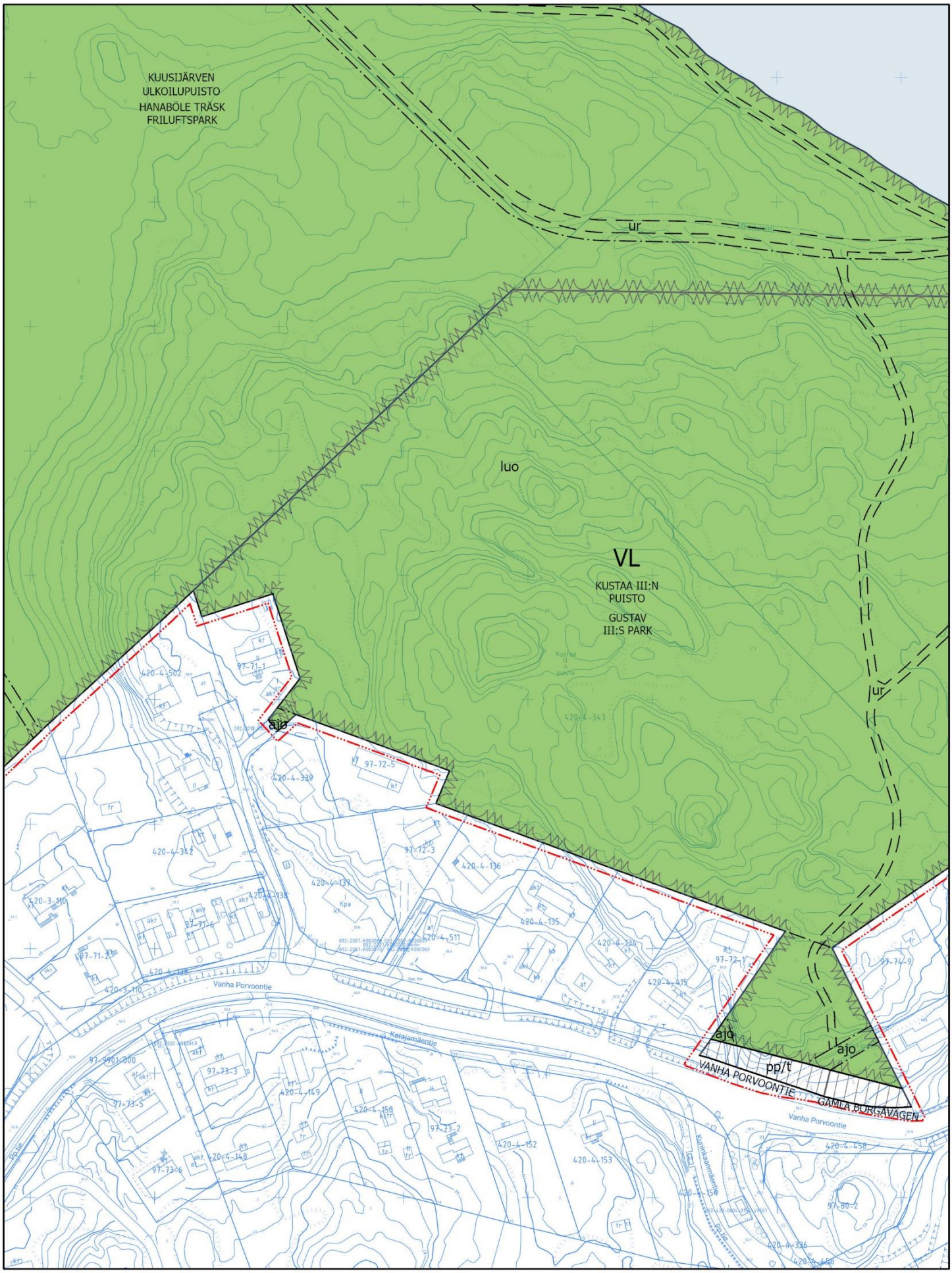
Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

Metriä

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus

0 30 60 120

Metriä

Kaava-alueen numero

Planområdets nummer

971100
971100ma

Päiväys
Datum

8.9.2020

Vantaan kaupunki

KUUSIJÄRVI 2

Kaupunginosa 97, Kuninkaanmäki

Vanda stad

HANABÖLE TRÄSK 2

Stadsdel 97, Kungsbacka

Asemakaava

Liikenne- ja erityisalueet.

Asemakaavan muutos

Katu-, virkistys- ja vesialueet.

Maanalainen asemakaava

Osa Vuosaaren satamarataa.

1:2000

Detaljplan

Trafik- och specialområden.

Ändring av detaljplanen

Gatu-, rekreations- och vattenområden.

Underjordisk detaljplan

En del av Nordsjös hamnbana.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

VL

Lähivirkistysalue.

Lähivirkistysalueella sijaitseva ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa on pidettävä avoimena. Alue on tarkoitettu pulkkamäeksi.

VU

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.

Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.

Alueella olevaa luonnontilaista puustoa on säilytettävä.

Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia. Rakenteet ja rakennukset tulee sijoittaa ympäristöön sopivasti, niiden tulee olla arkkitehtuuriltaan yhtenäisiä ja ne on rakennettava käyttäen ympäristöön soveltuvia materiaaleja, kuten puuta.

Alueelle saa sijoittaa uimarantaan liittyviä rakennuksia, rakennelmia ja toimintoja.

Rakennusten puhtaat kattovedet on johdettava vesistöön tai imeytettävä pohjavedeksi.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pinta- tai pohjaveden laatua. Puhtaat hulevedet ja likaiset hulevedet on pidettävä erillään.

LT

Maantien alue.

luo/1: Ekologinen yhteys. Alueen hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä.

ET

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

EV

Suojaviheralue.

Alueelle ei saa sijoittaa leikki- tai oleskelualueita.

Alueelle saa toteuttaa ulkoilureittejä.

Alueen hoidossa on tavoitteena tiheä metsä.

luo/1: Ekologinen yhteys.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Område för närrekreation.

På närrekreationsområdet befinnande riktgivande del av område som är reserverad för lek och utevistelse ska hållas öppen. Området är ämnat för pulkabacke.

Område för idrotts- och rekreationsanläggningar.

På byggnadernas tak får placeras solpaneler och gröntak.

Naturligt trädbestånd på området ska bevaras.

Byggnader och konstruktioner ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material. Byggnaderna och konstruktionerna bör placeras på så sätt att de är anpassade i miljön, de ska vara konsekventa i sin arkitektur och ska konstrueras av material som lämpar sig med miljön, till exempel trä.

I området får placeras byggnader, konstruktioner och funktioner som är relaterade till simstranden.

Rent dagvatten från taken ska ledas till vattensystemet eller infiltreras i grundvattnet.

Verksamheten på området får inte medföra risk för yt- eller grundvattens kvalitet. Rent dagvatten och smutsigt dagvatten ska hållas åtskilda.

Område för landsväg.

luo/1: ekologisk förbindelse. Syftet med områdets vård är att behålla vägkanten skogig.

Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.

Skyddsgrönområde.

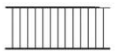
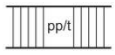
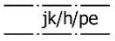
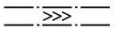
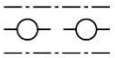
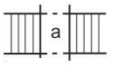
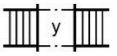
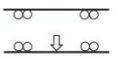
På områden får inte placeras lek- eller vistelseområden.

På området får verkställas friluftsleder.

Syftet med områdets vård är tät skog.

luo/1: Ekologisk förbindelse.

W	**Vesialue.** Alueelle saa rakentaa laitureita. Kuusijärven veden laatua voi parantaa tulouomaan tai järveen sijoitettavilla käsittelyjärjestelmillä.	**Vattenområde.** I området får byggas bryggor. Vattenkvaliteten i Hanaböle träsk kan förbättras genom behandlingssystem belägna i flodmynningen eller i sjön.
ma-LR	**Maanalainen rautatietunneli.**	**Underjordiskt järnvägstunnel.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckningen anger att beteckningen slopas.**
97	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KUNINK	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
LAHDENTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
KUUSIJÄRVI	**Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.**	**Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.**
3000	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
II	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Ohjeellinen rakennusala.	**Riktgivande byggnadsyta.**
sa	**Rakennusala, jolle saa rakentaa saunarakennuksia.**	**Byggnadsyta där bastubyggnader får byggas.**
kl	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa liiketiloja.**	**Byggnadsyta där affärslokaler får placeras.**
t	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen**	**Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras**
ka	**Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa katoksen.**	**Riktgivande byggnadsyta där ett skärmtak får placeras.**
myh	**Alueen osa, jolta saa rakentaa yhteyden maanalaiselle liikenneväylälle tai maanalaiseen tilaan sekä tarvittaessa yhteyteen kuuluvan rakennuksen.**	**Del av ett område, från vilket man får bygga en förbindelse till en underjordisk trafikled eller till ett underjordiskt utrymme samt vid behov en byggnad som hör till helheten.**
	Rakennuksen harjansuuntaa osoittava viiva.	**Linje som anger takåsens riktning.**
	Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	**Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.**
le	**Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.**	**Riktgivande del av område som ska reserveras för lek och utevistelse.**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**
el	**Lumenkasauspaikka.**	**Område för snöuppsamling.**
vi	**Alueen osa, joka on tarkoitettu liikunta- ja virkistyskäyttöön.**	**Del av område, som är anvisat för motions- och rekreationsbruk.**
vi	**Ohjeellinen alueen osa, joka on tarkoitettu liikunta- ja virkistyskäyttöön.**	**Riktgivande del av område, som är anvisat för motions- och rekreationsbruk.**
vv	**Alueen osa, joka on tarkoitettu uimarantatoimintoja varten.**	**Del av område, som är anvisat för badstrandsfunktioner.**
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	**Del av område där träd och buskar ska planteras.**
	Ohjeellinen alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	**Riktgivande områdesdel som skall planteras med träd och buskar.**
luo	**Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.** Alueen suunnittelussa, käytössä ja hoidossa tulee turvata alueen sisältämien erityisten luonnonarvojen säilyminen. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty.	**Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.** I planeringen, andvändningen och underhollet av området ska de för områdets karakteristiska naturvärderna tryggas. Markbyggnadsarbete som förändrar landskapet, trädfällning eller andra med dessa jämförbara åtgärder kräver tillstånd, så som det stadgas i 128 § markanvändnings- och bygglagen.
	Katu.	**Gata.**

	Jalankululle varattu katu/tie	**Gata/väg reserverad för gångtrafik**
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu.	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik där infart till tomt/byggnadsplats är tillåten.**
	Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.	**Riktgivande, för gång- och cykeltrafik reserverad del av område, där servicetrafik är tillåten.**
	Ajoyhteys.	**Körförbindelse.**
	Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.	**Riktgivande del av område reserverad för områdets interna gångtrafik.**
	Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa, jolla pelastustien osoittaminen on sallittu.	**För områdets interna gångtrafik reserverad del av område där det är tillåtet att utvisa räddningsväg.**
	Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa, jolla huoltoajon ja pelastustien osoittaminen on sallittu.	**För områdets interna gångtrafik reserverad del av område där det är tillåtet att utvisa servicetrafik och räddningsväg.**
	Pysäköimispaikka. Pysäköintialue tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla sekä puu- ja pensasistutuksilla. Pysäköintialueella syntyvät likaiset hulevedet on viivytettävä ja käsiteltävä ennen johtamista alueelta. Ympäristön tila ei saa poisjohdettavista vesistä johtuen huonontua niitä vastaanottavissa vesistöissä ja pohjavesialueilla.	**Parkeringsplats.** Parkeringsområdet ska struktureras med olika ytbeläggningar samt träd- och buskplanteringar. Smutsigt dagvatten från parkeringsområdet måste försenas och behandlas innan det leds ut från området. Miljöns tillstånd får inte försämras i mottagande vattensystem och grundvattenområden på grund av dagvatten som leds ut från området.
	Avo-oja.	**Öppet dike.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
	Kadun tai liikennealueen alittava kevyen liikenteen yhteys.	**Gång- och cykelförbindelse under gata eller trafikområde.**
	Kadun tai liikennealueen ylittävä kevyen liikenteen yhteys.	**Gång- och cykelförbindelse över gata eller trafikområde.**
	Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.	**Ungefärligt läge för in- och utfart.**
	Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin. Oleskeluun tarkoitetuilla alueilla tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot virkistysalueille taajamassa tai niiden välittömässä läheisyydessä (LAeq 7-22, 55 dB ja LAeq 22-7, 50 dB). Kaavaa varten on laadittava meluselvitys. Meluesteet on toteutettava laadittavan meluselvityksen mukaisesti. Oleskelualue voidaan suojata liikennemelulta talous-, huoltorakennuksin yms. rakennusten edullisella sijoituksella sekä tarvittaessa meluesterakentein.	**Området skall förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering.** I områden avsedda för vistelse och fritid ska riktvärdena i enlighet med regeringsbeslut 993/1992 för rekreationsområden i en tätort eller i deras omedelbara närhet inte överstiga riktvärdena (LAeq 7-22, 55 dB och LAeq 22-7, 50 dB). För planen ska göras bullerutredning. Bullerskyddet ska förverkligas i enlighet med bullerutredningen. Vistelseområden kan skyddas med gynnsam placering av ekonomi- och servicebyggnader etc och vid behov med bullerbarriärstrukturer.
/1	**Kaavamerkintään liittyvä kohdenumero.**	**Projektnummer som anknyter till planbeteckningen.**

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Ritva Kotilainen
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Stadsmätning

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

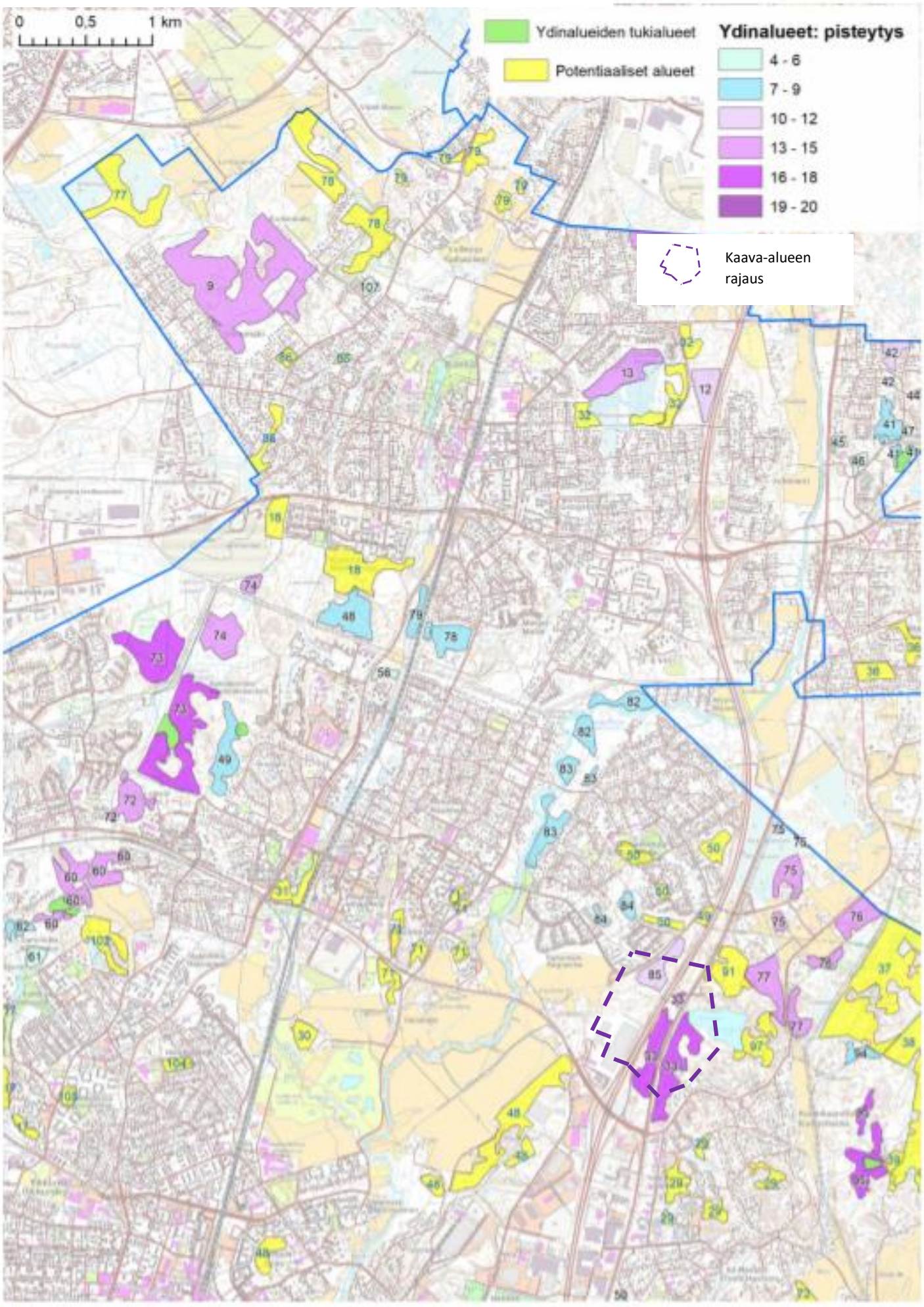
Vantaalla / Vanda <Päiväys>

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

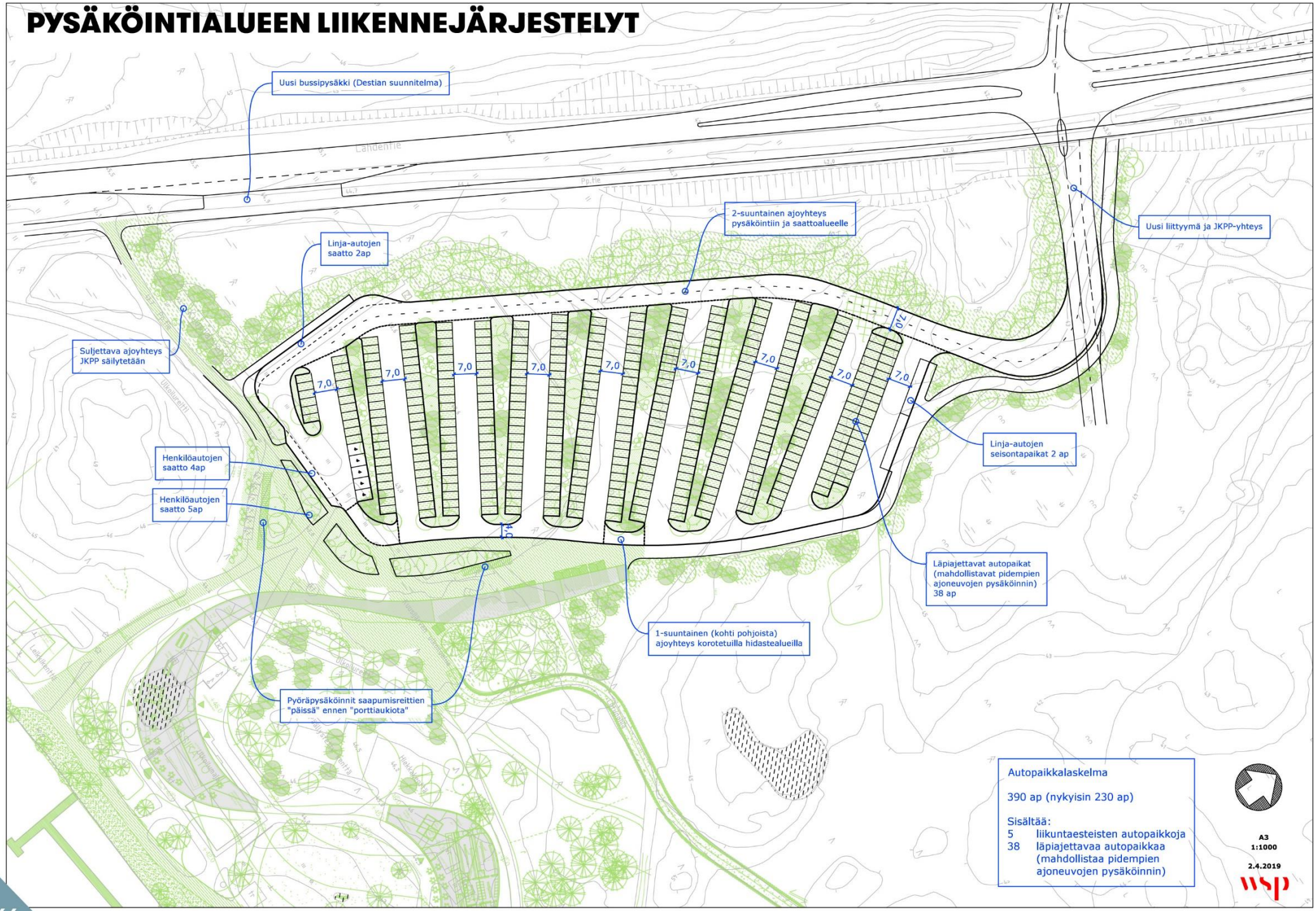
Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa {Hyväksymispäivä}	Godkänd av stadsfullmäktige {Hyväksymispäivä}

Lahokaviosammalen esiintymisselvitys

PYSÄKÖINTIALUEEN LIIKENNEJÄRJESTELYT

KUUSIJÄRVEN VESIHUOLLON YLEISSUUNNITELMA

1. Nykyinen vesihuolto

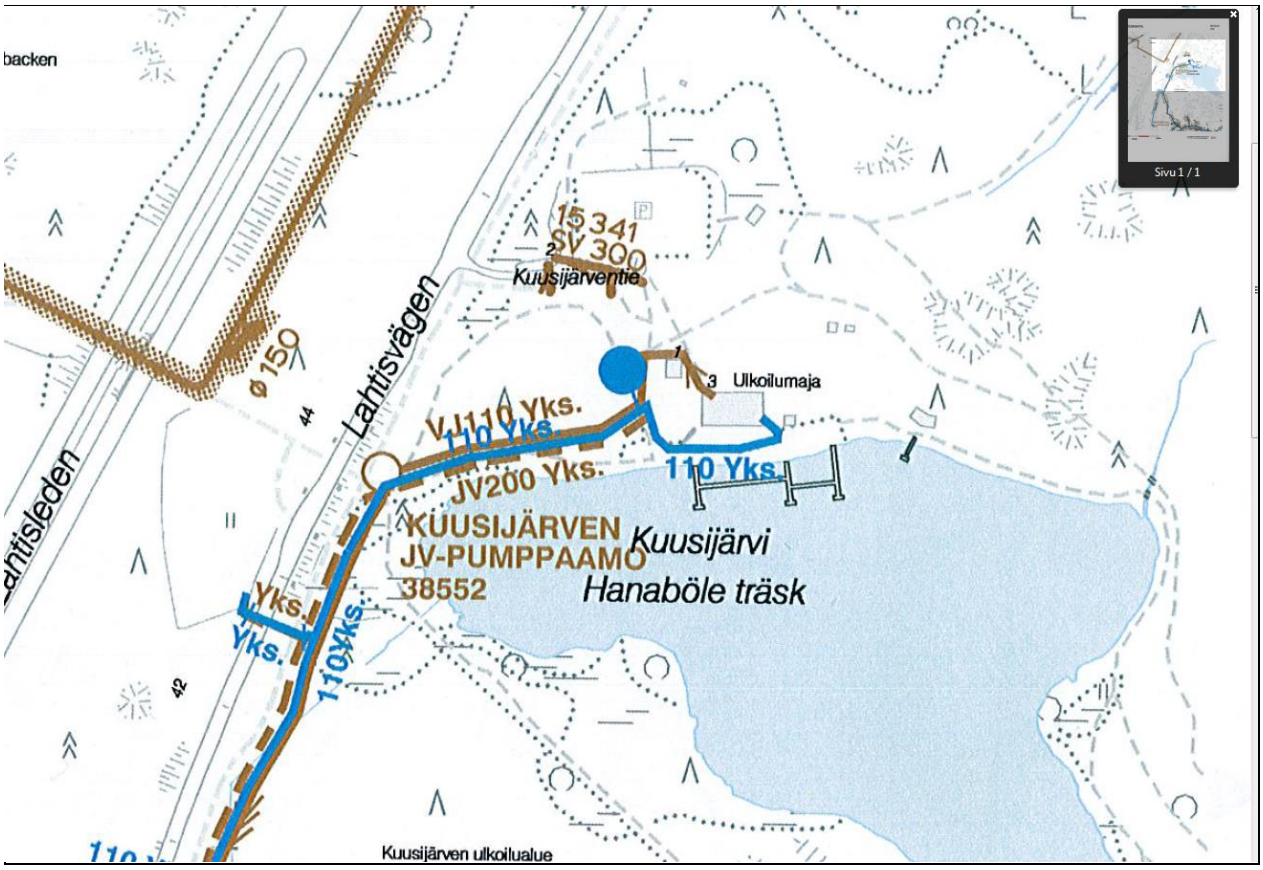
1.1 Käyttövesi

Kuusijärven ulkoilualueelle on rakennettu yksityinen vesihuolto vuonna 2004. Yksityinen vesijohto on kooltaan d110 (*kuva 1*). Alue kuuluu Hakunilan painepiiriin, jossa Hakunilan vesitorni ylläpitää verkoston painetasoa. Vesijohdon tuotto on noin 7-8 l/s, kun virtausnopeus on putkessa 1 m/s. Kuusijärven ulkoilualueelle voidaan toimittaa HSY:n vesijohtoverkostosta enimmillään talousvettä vuorokausivirtaamalla 670 m^3/d.

1.2 Jätevesi

Kuusijärven ulkoilualueen jätevesihuolto perustuu järven itä- ja eteläpuolella, Lahdentien varrella oleviin jätevedenpumppaamoihin. Alueen jätevedet johdetaan d200 viettoputkilla Kuusijärven ja Prinsessatien pumppaamoille, joista jätevedet pumpataan edelleen HSY:n paineviemäreitä d110 ja d90 pitkin eteenpäin ja lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Prinsessatien jätevedenpumppaamon tuotto on 3,5 l/s, jota tarvitaan nykyisillään myös Kuusijärven eteläpuolella olevan Kuninkaanmäen asutuksen tarpeisiin. Vapaata pumppauskapasiteettia on käytössä enimmillään 2,8 l/s, mikä tarkoittaa että Kuusijärven ulkoilumajan alueelta voidaan ottaa vastaan enintään vuorokausivirtaamana 48 m^3/d jätevettä ilman tasausallasta. Tämä mitoittaa nykyisen vesihuollon riittävyyden Kuusijärven alueella.

Kuva 1. Kuusijärven ulkoilualueen vesihuolto

1.3 Hulevesi

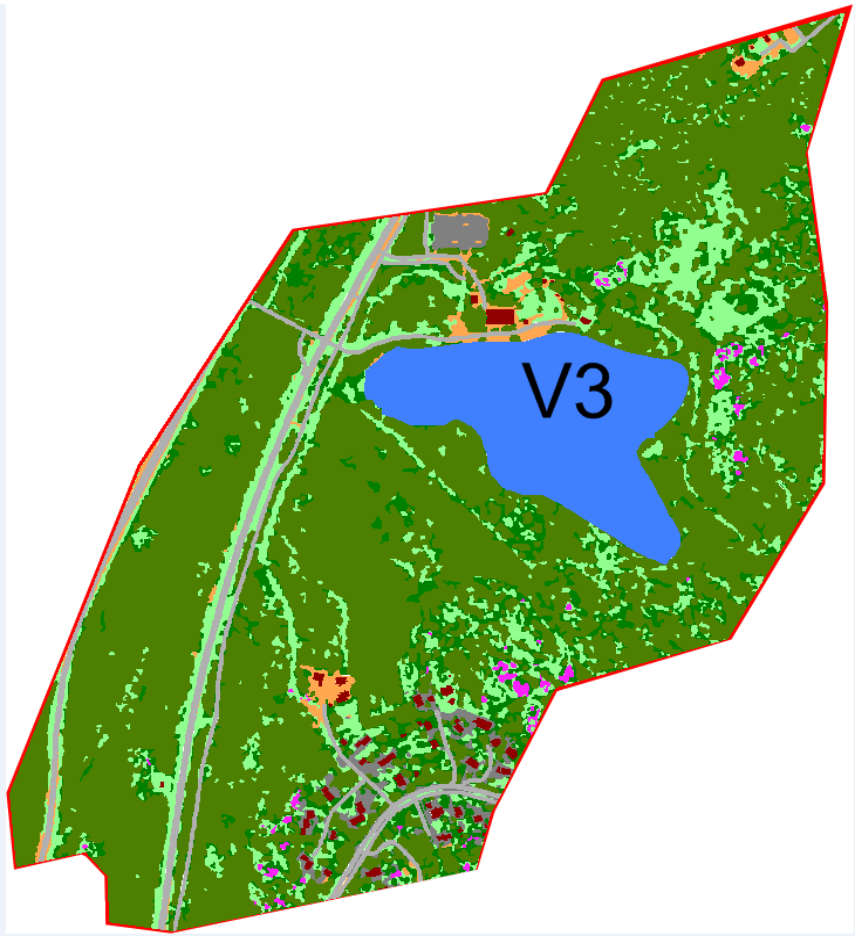
Alueen hulevedet johdetaan pintavaluntana avo-ojia pitkin Kuusijärveen ja Kuusijärvenojaan. Nykyiselle pysäköintialueelle on rakennettu d300 hulevesiviemäri. Osa hulevedestä imeytyy maaperään pohjavedeksi ja osa kulkeutuu kosteikkoja pitkin Kuusijärvenojaa pitkin Vantaan Myyraksenojaan ja edelleen Krapuojan kautta Helsingin Kappelvikiin.

2. Vesihuollon kehittäminen

Alueella on mahdollisuus lisätä vedenkulutusta pienimuotoisesti nykyisen vesijohtoverkoston puitteissa. Verkostovettä voidaan käyttää ranta-alueen uusissa suihkupisteissä tai kylpytynnyreissä. Huomioitava on, että kaikki käytetty 'harmaa'vesi on käsiteltävä laadullisesti esim. biosuodatuksen kautta ennen laskemista eteenpäin, jotta Kuusijärven vedenlaatu ei huonontuisi lisääntyvän virkistyskäytön ja vedenkulutuksen seurauksena.

Jätevesiverkoston kapasiteetti rajoittaa vedenkulutuksen lisäämistä Kuusijärven alueella. Mikäli vedenkulutus ylittää hetkellisesti pienten jätevedenpumppaamojen tuoton, on jätevesien tasaaminen järjestettävä alueella ennen johtamista HSY:n jätevesiverkostoon.

Kuusijärven vedenlaadun parantaminen vesihuoltoverkoston lisäveden syötöllä on noussut aiemmissa suunnitelmissa. Kuitenkin on todettava, että nykyinen vesijohtoverkosto on riittämätön lisäveden johtamiseen, jotta Kuusijärven vedenlaatu kohentuisi merkittävästi. Mittakaavasta voi saada kiinni laskemalla, että Kuusijärven muodostaman varastotilavuuden (120 000 m^3) täyttäminen vesijohtovedellä veisi ajallisesti n. 180 vuorokautta eli puoli vuotta. Lisäksi se tulisi maksamaan nykyisen vesitariffin mukaan noin 340 000 eur. Lopuksi kloorilla verkostovedellä voisi olla myös haitallisia vaikutuksia Kuusijärven nykyiselle vesiluonnolle.

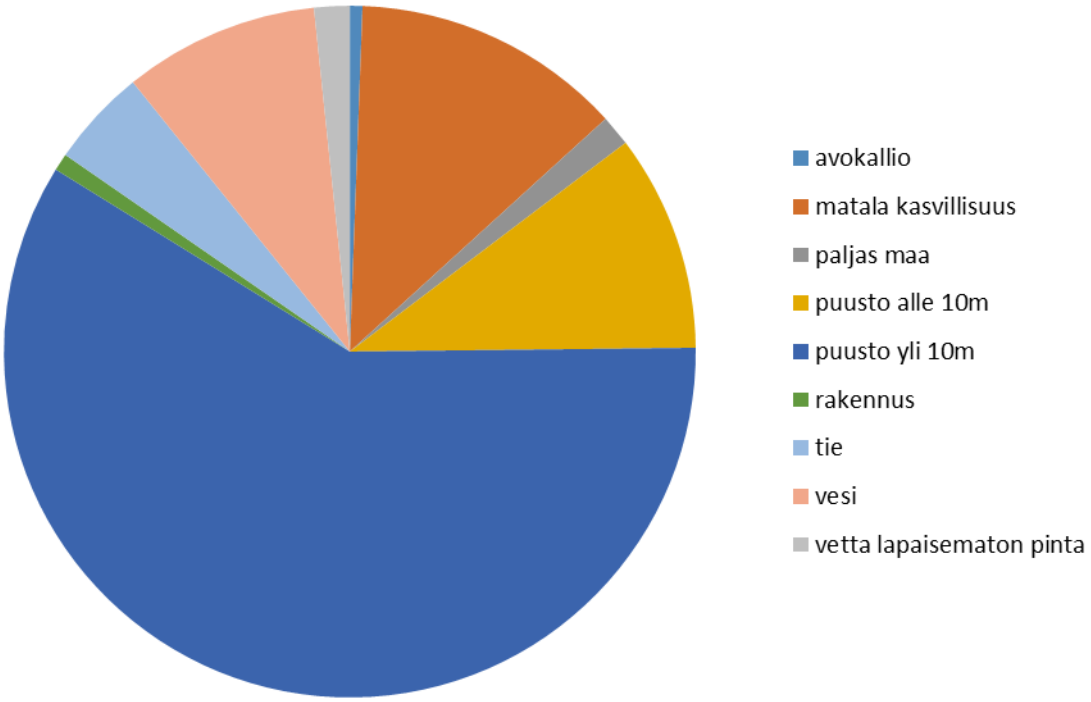

Kuva 2. Kuusijärvenojan valuma-alue (Seudullinen maanpeiteaineisto 2015)

3. Vesistöt ja vesitalous

Kuusijärvi on Vantaan Kuninkaanmäessä sijaitseva metsälampi. Kuusijärvi on laajuudeltaan 7.54 ha ja se kerää hulevedet Kuusijärven valuma-alueelta Myyraksenojaan ja Krakanojaan, josta vedet laskevat edelleen Helsingissä Kapelvikeniin. Kuusijärven valuma-alueen pinta-ala on laajuudeltaan 10 kertainen verrattuna Kuusijärven vesipinta-alaan. *Kuvassa 2* on esitetty Kuusijärvi ja Kuusijärvenojan valuma-alue.

Kuusijärven valuma-alueen maanpeitteisyys on kartoitettu seudullisen maanpeiteaineiston avulla. Alueen maanpeitteisyys sisältää 70% puustoa, 9% vesipintaa ja loput avokalliota, teitä, rakennuksia ja vettä läpäisemätöntä pintaa. Valuma-alueen maankäyttötyypit on esitetty *kuvassa 3*.

Kuva 3. Kuusijärven valuma-alueen maankäyttötyypit

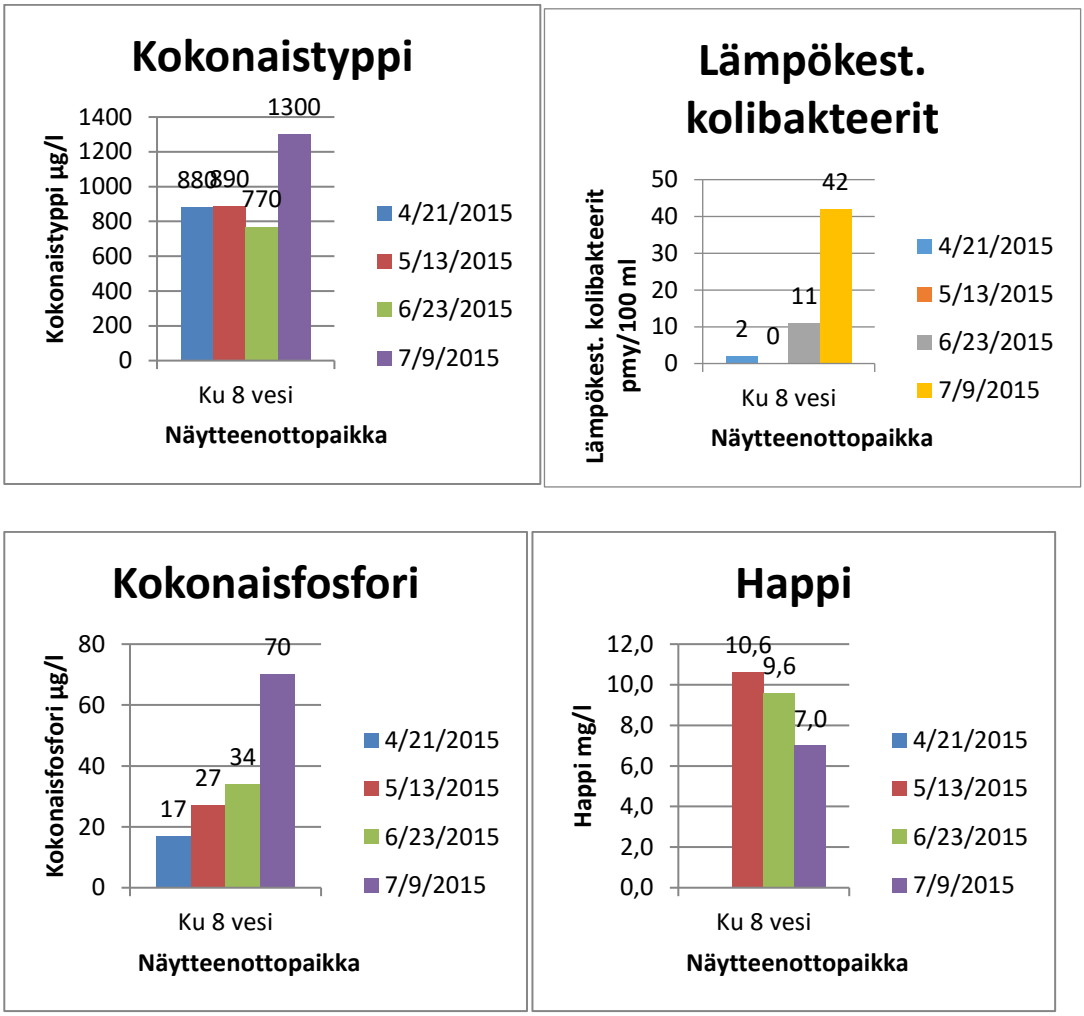
Valuma-alueen eteläosassa on asutusta, joka on liitetty kunnallistekniikkaan vuonna 1990. Järven pohjoispuolella olevan ulkoilualueen kahvila-ravintola liitettiin kunnallistekniikkaan vuonna 2004. Kuusijärven varastotilavuudeksi on arvioitu 120 000 m^3, kun järven keskisyvyytenä käytetään 1.7m. Vedenpinnan taso on noin +40m (N_{60} -korkeusjärjestelmä). Järven oletetaan mataloituvan noin 1cm vuosittain, sillä veden mukana järveen tuleva kiintoaines vajoaa hitaasti ja sedimentoituu pohjakerrokseen.

Kuusijärven vesien teoreettiseksi viipymäksi on laskettu 230 vuorokautta, kun pintavaluntana on 9 $l/s/km^2$. Kuusijärveen virtaa noin 40 % valuma-alueelle sataneesta vedestä. Valuma-alueen maaperä on peruskalliota ja moreenia. Vesiä tulee järveen osin välittömänä pintavaluntana ja osin viiveellä paineellisena pohjavetenä.[i]

4. Vesistön vedenlaatu

Kuusijärven vedenlaatua on mitattu lähes vuosittain 1990-luvulta lähtien. Viimeisimmät vedenlaatutiedot ovat huhti-heinäkuulta 2015, jolloin vedenlaatua on mitattu kesäkautena neljänä (4) kertana näytteenottojaksolla osana Myyraksenojan kuormitustarkkailuun liittyvää Saija Lehden opinnäytetyötä.

Vuoden 2015 vesinäytteistä on määritetty mm. kokonaisfosfori, kokonaistyppi, happi ja lämpökestoiset kolibakteerit (*kuva 4*). Näytteenottopaikkana on ollut Kuusijärven koillinen lasku-uoma.

Kuva 4. Kuusijärven vedenlaatumittaukset huhti-heinäkuussa 2015[ii]

Mittausten perusteella voidaan todeta, että Kuusijärven kokonaistyppi vaihteli välillä 770 – 1300 ug/l ja kokonaisfosfori 17 – 70 ug/l. Samoissa mittauksissa happipitoisuus oli 7 – 10.6 mg/l ja lämpökestoiset kolibakteerit 0 – 42 pmy per 100 ml.

Kuusijärven virkistyskäyttö heinäkuussa näkyi kokonaistypen ja fosforin pitoisuuksien kaksinkertaistumisena huhti-kesäkuun lukemiin verrattuna. Kokonaistyppi oli paikoin yli 1 mg/l, mutta lukemaa ei ole voitu suhteuttaa aiempiin laatutietoihin, sillä tyyppipitoisuus on mitattu Kuusijärvestä hyvin harvoin. Referenssikohteena ovat tyypilliset humusjärvet, joissa typpipitoisuus on hieman alle 1 mg/l. Muihin humusjärviin verrattuna Kuusijärven typpipitoisuus oli korkea heinäkuussa 2015.

Kuusijärven kokonaisfosforin keskiarvo oli 37 ug/l. Pitoisuus nousi korkeimmillaan 70ug/l, joka on suurempi kuin aiempien vuosien pitoisuusmittaukset. Aiemmat mittaukset ovat ulottuneet aina 1990 alusta 2007 saakka. Kokonaisfosforipitoisuus on ollut 2000-luvulla keskimäärin 30 ug/l. Huomioitava on, että aiemmat mittaukset on otettu Kuusijärvestä yhden metrin syvyydeltä.

Ihmisperäisten ja lämpökestoisten kolibakteerien määrä on kasvanut yli kymmenkertaiseksi huhtikuusta heinäkuulle 2015. Pitoisuudet ovat kuitenkin huomattavasti alle 500 pmy/ 100ml,

joka toimii uimavesien hygieenisenä raja-arvona. Kolibakteerit lisääntyivät kesällä 2015, mutta niistä ei ollut terveysvaaraa ihmiselle.

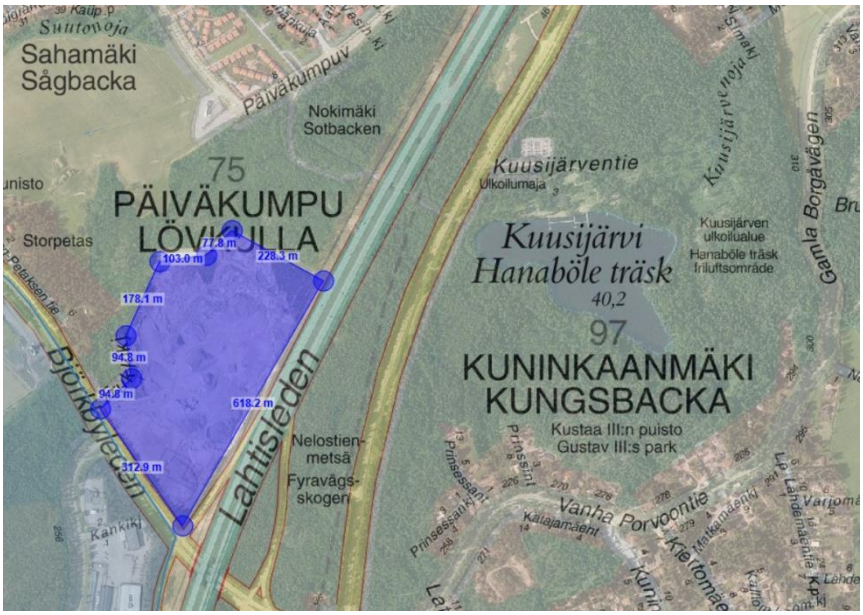
Kuusijärven happipitoisuus laski tasaisesti huhtikuusta heinäkuuhun 2015, ja pitoisuus oli alhaisimmillaan 7 mg/l. Mitattuun happipitoisuuteen vaikuttivat mm. veden lämpötila ja ravinteet. Kaikki Kuusijärven vesinäytteet otettiin pinnasta, mutta happipitoisuus oli todennäköisesti sama myös syvemmällä järvessä, sillä vuonna 2007 tehdyissä hapen vertikaalimittauksissa Kuusijärvessä ei havaittu lämpötilakerrostuneisuutta tai eroja hapen kyllästysasteissa. Yhteenvetona voidaan todeta, että Kuusijärvi on pienen kokonsa ja pitkien viipyvien vuoksi altis muuttumaan ja pilaantumaan voimakkaan virkistyskäytön seurauksena. Vedenlaatuun vaikuttaa ravinteet (fosfori ja tyyppi), joiden pitoisuudet ovat kasvaneet vähitellen. Riskiajankohta on kesä-heinäkuu, jolloin virkistyskäyttö on voimakkaimmillaan.

Alueen pohjavesivaroja on mahdollista hyödyntää pienimuotoisesti lisäveden tuottamisessa. Pohjaveden pumppauksella voidaan hetkellisesti nopeuttaa vedenvaihtuvuutta Kuusijärvessä. Samalla järven luontainen pintavalunta ja pohjaveden maaperästä purkautuminen järveen vähenee. Pohjaveden pumppaus ei siis lisää veden kokonaismäärä Kuusijärvessä pitkällä aikavälillä, sillä sama vesi kiertää järven valuma-alueen sisällä. Sen vuoksi on suositeltava lisäveden johtamista Kuusijärveen sen valuma-alueen ulkopuolelta.

Pintavalunnan myötä tulevia ravinteiden ja eloperäisten aineiden määrää tulisi pyrkiä vähentämään järvessä. Kuitenkaan järven pohjasedimentin poistoa ruoppaamalla ei suositella, sillä se johtaisi kuormituksen lisääntymiseen järvessä ja alapuolisessa vesistössä.

5. Lisäveden johtaminen Kuusijärven valuma-alueen ulkopuolelta

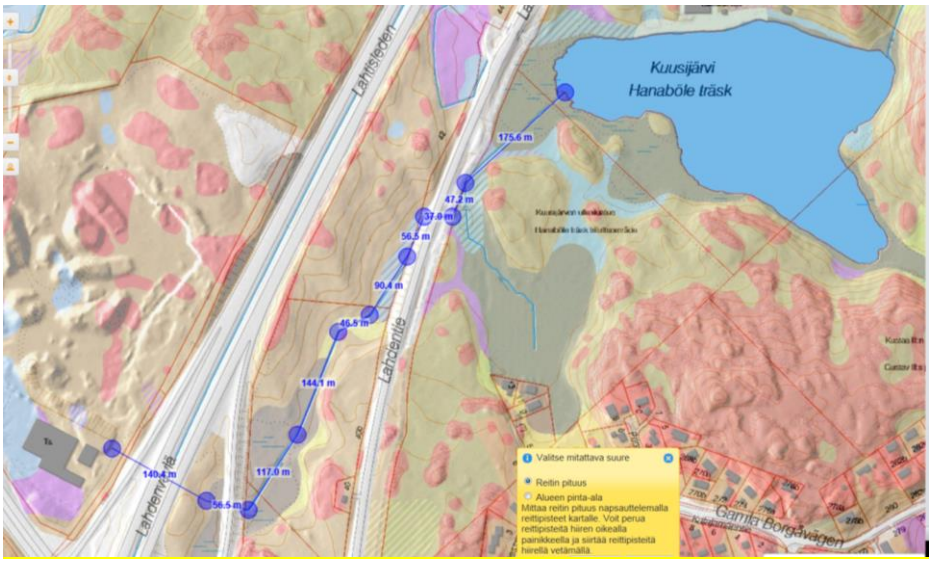
Kuusijärven valuma-alue on laajuudeltaan 75 ha. Alue rajautuu lännessä Lahden moottoritiehen. Moottoritien länsipuolella sijaitsee tuleva Haxlogin logistiikka- ja teollisuusalue, jonka hulevedet ja pohjavedet virtaavat nykyisin Keravanjoen vesistöön. Alue on 16 ha ja kooltaan noin 20 % Kuusijärven valuma-alueesta.

Alueella muodostuvien hule- ja pohjavesien pidättämistä ja johtamista Kuusijärven valuma-alueelle on heitetty ajatuspallona ratkaisuksi veden määrä- ja laatuongelmaan. Lisäveden tarpeen ajankohta olisi kesä-heinäkuussa, jolloin järven pintaveden haihdunta suurinta ja vedenlaatu on heikointa.

kuva 5. Haxlogin alue Kuusijärven länsipuolella

Haxlogin -alueella voidaan laskea syntyvän 9 l/s/km^2 pintavalunnalla eli 1.4 l/s. Pohjavesivaroista ei ole riittävää tutkimustietoa. Kahden kesäkuukauden aikana saadaan pidätettyä keskimääräisestä 110mm sademäärästä 7260 m^3 (= 120 m^3/d) hulevettä.
Pidätetyt hulevedet voidaan pumpata Kuusijärven valuma-alueelle Lahdenväylän alitse Nelostien metsään moottoritien ja vanhan Lahden tien väliin noin 140m matkan. Vedet virtaavat avo-ojaa 770 m pitkin Kuusijärveen. Lisäveden laatu tulee varmistaa Haxlogin alueella ennen pumppausta Kuusijärven valuma-alueelle. Hulevesien pumppaus ja virtausreitti on esitetty kuvassa 6.

Kuva 6. Haxlogin tontin hulevesien pumppaus ja virtausreitti Kuusijärveen (l=990 m)

Lisäveden johtaminen voidaan järjestää sijoittamalla Haxlogin tontin eteläosaan hulevesipumppaamo (q= 5l/s, h=12m), joka nostaa huleveden Lahdentie moottoritien ali toiselle puolelle moottoritien rampin rummulle. Painejohdolle tulisi pituutta 140m ja se kulkisi suojaputkessa Lahden moottoritien rakenteen alitse. Lisäveden johtamiseen tarvittavien rakenteiden investointikustannukset ovat noin 90 000 eur (alv 0%). Tämän lisäksi tulevat pumppauksen käyttökustannukset kesäkuukausina ja vuotuiset johtamisjärjestelmän kunnossapitokustannukset, joita esitettyihin kustannuksiin ole sisällytetty.

Lisäveden johtamisen toteuttaminen Haxlogin alueelta Kuusijärveen edellyttää viranomaislupia mm. Ely-keskuksen ympäristöpuolelta vesilainmukaista rakentamislupaa vedenjohtamisjärjestelyistä ja Ely-keskuksen liikennepuolelta sijoituslupaa tierakenteeseen tarvittaville suojaputkille.

Ajatus lisäveden johtamisesta Haxlogin alueelta Kuusijärvelle on yleistarkastelun perusteella teknisesti mahdollista. Lisäveden johtamisen suunnittelua voidaan jatkaa yksityiskohtaisella rakennussuunnittelulla ja lisätutkimuksella hankkeen ympäristövaikutusten selvittämiseksi, mikäli Kuusijärven veden määrä tai laatu oleellisesti muuttuu huonompaan suuntaan nykytilasta.

Antti Auvinen
28.01.2016

[i] Kuusijärven tila vuonna 2007, (2008) Asko Särkelä, Kirsti Lahti, Jari Männynsalo, VHVSY ja Vantaan kaupunki
[ii] Kuusijärven ja Bisajärven vaikutus Myyraksenojan vedenlaatuun (2015) Saija Lehti

Vantaa

Kaupunkisuunnittelu / VK, JJ, AH

Kuusijärvi 2 -asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus nro 971100 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **20.5 – 18.6.2020**. Tänä aikana jätettiin **kaksi (2 kpl) muistutusta.**

Muistuttaja	**Muistutus**	**Tarkistukset**
NRO 1 17.6.2020 Muistuttaja 1	……. on jättänyt ko. aluetta koskevan muistutuksen Vantaan yleiskaavaehdotuksesta YK0048. Muistutuksessa …… esittää alueen käyttötarkoituksen uudelleen arviointia. …… esittää, että koska muistutus yleiskaavaehdotuksesta on käsittelyssä, maa-alue rajataan Kuusijärven asemakaavasta kokonaan pois, kunnes sen uudelleen arviointi on suoritettu. Alueen maankäyttö tulee arvioida uudelleen erillisellä kaavatyöllä pohjautuen myöhemmin vahvistettavaan yleiskaavaan ja siihen mahdollisesti tuleviin tarkennuksiin maankäytön osalta.	Kaavamerkintä on kyseessä olevan kiinteistön kohdalla tarkistettu. Kiinteistöä ei rajata asemakaavan ulkopuolelle tässä vaiheessa.
NRO 2 18.6.2020 Muistuttaja 2, muistuttaja 3, muistuttaja 4	1. Ulkoilureitti, joka johtaa Siimakujalle/Mesitielle tulisi ehdottomasti poistaa. Reittiä ei tule vetää peltojen yli, koska se johtaa suoraan maantielle ja tässä kohtaa Vantaan kaupungin mukaan Vanha Porvoontien ylikulku ei ole turvallinen. 2. …… möi Vantaan	1. Muistutuksessa mainitun ulkoilureitin sijainti suhteessa kiinteistöjen omistussuhteisiin on tarkistettu. Kaavaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia. 2. Muistutuksessa mainitun

	kaupungille 30.12.2014 tonteiksi kaavailemat maat, jotta sillan rakentaminen olisi mahdollinen ja täten yhdistää Kuusijärven ulkoilualue Sipoonkorven kansallispuistoon. Olisi siten kohtuutonta rasittaa yhden yksittäisen maanomistajan maita reitillä, joka selvästi on vaarallinen, mutta myöskin tarpeeton.	ulkoilureitin sijainti on tarkistettu. Kaavaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia.
	3. Pyydämme myös huomioimaan, että ulkoilureitti on vedetty yksityisen maanomistajan peltojen läpi, ja ulkoilijat eivät erota hiihtolatua ja kesäkäytössä olevaa ulkoilureittiä, vaan peltojen yli kävellään sekä pysäköidään autoja.	3. Muistutuksessa mainitun ulkoilureitin sijainti on tarkistettu. Kaavaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia.

NRO 1.
Muistuttaja 1, 17.6.2020

Muistutus:

…….. omistaa Vantaalla kiinteistön. Maa-alue sijaitsee Lahden väylän sekä Lahdentien välissä lähellä Kuusijärveä. …….. on jättänyt ko. aluetta koskevan muistutuksen Vantaan yleiskaavaehdotuksesta YK0048. Muistutuksessa …… esittää alueen käyttötarkoituksen uudelleen arviointia. Muistutus on tämän muistutuksen liitteenä.

……. esittää, että koska muistutus yleiskaavaehdotuksesta on käsittelyssä, maa-alue rajataan Kuusijärven asemakaavasta kokonaan pois, kunnes sen uudelleen arviointi on suoritettu. Maa-alue on rakentamaton ja vailla asemakaavaa, joten sen rajaaminen tässä vaiheessa pois Kuusijärven asemakaavasta ei muuta vallitsevaa tilannetta. Alueen maankäyttö tulee arvioida uudelleen erillisellä kaavatyöllä pohjautuen myöhemmin vahvistettavaan yleiskaavaan ja siihen mahdollisesti tuleviin tarkennuksiin maankäytön osalta.

Vastine:
Yleiskaava on laadittu strategisena aluevarauskaavana. Maankäyttöalueiden rajaukset ovat ohjeellisia ja suuntaa antavia. Paikalliset toteutusratkaisut linjataan tarkemman tason suunnittelussa pohjautuen muun muassa selvityksiin.

Voimassa olevassa yleiskaavassa kiinteistön alue on EV aluetta, lukuun ottamatta kiinteistön etelänurkkausta, joka on ET aluetta. Yleiskaava 2020 luonnoksessa (KH 11.2.2019) koko kiinteistön alue on merkitty VL alueena. Yleiskaava 2020 ehdotukseen (KH 6.4.2020) on tehty tarkistus, ja merkintä on muutettu EV-alueeksi. Kyseisellä kohdalla on tarkoituksena säilyttää ympäristö suojaviheralueena melusuojauksena sekä ekologisena käytävänä.

Kyseiset Yleiskaava 2020 tavoitteet on huomioitu myös Kuusijärvi 2 asemakaavassa. Muistutuksen kohteena olevan kiinteistön alue on merkitty Kuusijärven asemakaavassa suojaviheralueeksi melusuojauksen sekä ekologisen yhteyden turvaamisen vuoksi. Lisäksi kiinteistö sijaitsee Kuusijärven valuma-alueella, jolta virtaa pintavesiä Kuusijärveen. Kuusijärven vedenlaatu on tutkimusten perusteella heikentynyt virtavesien mukana kulkeutuvien epäpuhtauksien seurauksena. Kuusijärven veden laatua tarkkaillaan ja kohennetaan erilaisilla toimenpiteillä. Kaavalla voidaan myös vaikuttaa valuma-alueella virtaavien vesien laatuun. Kyseisten tavoitteiden huomioiminen (melusuojaus, ekologinen yhteys sekä valuma-alueen virtavesien laadun turvaaminen) ovat painoarvoltaan sen laatuisia, että yleiskaavaan 2020 tuskin tehdään näiden suhteen tämän kiinteistön alueella muutoksia muistutuksen perusteella. Jos kuitenkin yleiskaavan 2020 ratkaisu muuttuu hyväksymiskäsittelyssä, voidaan asemakaavan muuttamista sen mukaiseksi harkita myöhemminkin.

Kuusijärvi 2 asemakaavaa varten alueen käyttötarkoitukseksi on todettu sopivan parhaiten EV-merkintä, eikä ET-merkintä sovellu alueelle.

Kiinteistöä ei rajata asemakaavan ulkopuolelle tässä vaiheessa.

Tarkistukset:
Kiinteistöä ei rajata asemakaavan ulkopuolelle tässä vaiheessa.

NRO 2.
Muistuttaja 2, muistuttaja 3, muistuttaja 4

Muistutus:
Muistutuksemme koskee Kuusijärven ympäröivää ulkoilualuetta.

Pyydämme huomioimaan, että ulkoilureitti joka johtaa Siimakujalle/Mesitielle [muistutuksessa saattaa olla kirjoitusvirhe, oikea kirjoitusasu on Simakuja] tulisi ehdottomasti poistaa (kyseessä määrä-alat …….. ja ……..). Reittiä ei tule vetää peltojen yli, koska se johtaa suoraan maantielle ja tässä kohtaa Vantaan kaupungin mukaan Vanha Porvoontien ylikulku ei ole turvallinen.

Koska Kuusijärvi ja vantaalaisten ulkoilumahdollisuudet ovat tärkeitä, ……. möivät Vantaan kaupungille 30.12.2014 tonteiksi kaavailemat maat (RN: ……), jotta sillan rakentaminen olisi mahdollinen ja täten yhdistää Kuusijärven ulkoilualue Sipoonkorven kansallispuistoon. Olisi siten kohtuutonta rasittaa yhden yksittäisen maanomistajan maita reitillä, joka selvästi on vaarallinen, mutta myöskin tarpeeton. Pyydämme myös huomioimaan, että ulkoilureitti on vedetty yksityisen maanomistajan peltojen läpi, ja ulkoilijat eivät erota hiihtolatua ja kesäkäytössä olevaa ulkoilureittiä, vaan peltojen yli kävellään sekä pysäköidään autoja.

Vastine:
Muistutuksessa mainitun ulkoilureitin sijainti suhteessa kiinteistöjen omistussuhteisiin on tarkistettu.

Kaava-alueella sijaitseva määräala …….. on Vantaan kaupungin omistuksessa ja hallinnassa. Kiinteistö …… ei sijaitse Kuusijärvi 2 asemakaava-alueella. Määräalan ……. viertä on kaavaan merkitty ulkoilureitti, joka päättyy Mesitielle. Kyseinen ulkoilureitti on jo olemassa. Kyseessä oleva ulkoilureitti päättyy kaavassa kaava-alueen rajaan, ja olemassa oleva ulkoilureitti jatkuu kaava-alueen ulkopuolella kiinteistön …….. rajan viertä pitkin päättyen Mesitien päätteeseen. Kyseisellä kaavan ulkopuolisella ulkoilureitin osuudella on voimassa oleva rasite. Muistutuksessa mainitut kiinteistöt …….. ja ……. tai niiden peltoalueet eivät sijaitse Kuusijärvi 2 asemakaava-alueella. Muistutus saattaa koskea Vantaan yleiskaava 2020 ehdotusta, joka on ollut nähtävillä keväällä 2020 ja jossa kyseisten kiinteistöjen läpi on linjattu kulkemaan ohjeellinen ulkoilureitti.

Vanhan Porvoontien ylitys on toteutettu tien yli rakennetulla sillalla. Reitti sillalle kulkee kiinteistön ……. läpi, joka on Vantaan kaupungin omistuksessa. Kuten kohdassa 1 on selvennetty, ulkoilureitti ja Vanhan Porvoontien ylitys ei tapahdu muistutuksen antaneen maanomistajan maiden kautta eikä reitti aiheuta rasitetta. Sille ulkoilureitin osuudelle, joka rasittaa yksityistä maanomistajaa (kiinteistö ……), on voimassa oleva rasiteoikeus. Kyseinen ulkoilureitin pätkä sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.

Kaavassa esitetyt ulkoilureitit sijaitsevat Vantaan kaupungin omistamilla mailla. Ulkoilureitit kulkevat metsäalueilla. Kaava-alueen maanomistus on esitetty kaavan selostuksen sivulla 23.

Tarkistukset:
Muistutuksessa mainitun ulkoilureitin sijainti suhteessa kiinteistöjen omistussuhteisiin on tarkistettu. Kaavaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia.

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus VK, JJ, AH

ASEMAKAAVAEHDOTUS
NRO 971100
Kuusijärvi 2
LAUSUNNOT JA VASTINEET
kala 8.9.2020

Kaupunginhallitus 4.5.2020 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot Asemakaava ja asemakaavan muutos 971100 sekä maanalainen asemakaava 971100ma (satamarata) / 97 Kuninkaanmäki / Kuusijärvi 2- kaavasta. Lausuntoja pyydettiin 17 kpl ja saatiin 10 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 29.5.2020 Vantaan Energia Oy	1. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. 2. Kaukolämpöverkon osalta ei ole huomautettavaa.	1. Ei toimenpiteitä. 2. Ei toimenpiteitä.
NRO 2, 4.6.2020 Väylävirasto	Asemakaavaehdotuksessa on huomioitu Vuosaaren satamarata ja sen huoltotunneliyhteys. Väylävirastolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 3, 11.6.2020 Helsingin Liikenne -kuntayhtymä	HSL:llä ei ole lausuttavaa asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 4, 22.6.2020 Vantaan kaupunginmuseo	Museo on lausunut mielipiteensä kaavamuutoksesta 9.2.2018 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VMK/164/2017). Museon kommentit on huomioitu asemakaavan selostuksessa. Näin ollen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavamuutoksesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 5, 23.6.2020 Uudenmaan liitto	Uudenmaan liitolla ei ole lausuttavaa asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 6, 25.6.2020	Metsähallitus pitää hyvänä kaavan tavoitteita ja siinä esitettyjä	Ei toimenpiteitä.

Metsähallitus	ratkaisuja. Ne tukevat Kuusijärven toimimisesta toiminnallisena porttina Sipoonkorven kansallispuistoon. Metsähallituksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.	
NRO 7, 29.6.2020 Fingrid	Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole tarvetta ottaa (kantaa) asemakaavaehdotuksen ratkaisuun.	Ei toimenpiteitä.
NRO 8, 30.6.2020 Uudenmaan ELY-keskus	**Liikenne:** 1. Maantielle 140 välille Koivukylänväylä – maantie 1452 on tehty aluevaraussuunnitelma (2018), jossa on esitetty liittymäjärjestelyt Kuusijärven kohdalle. Kaavaselostuksessa on todettu, että paikoitusalueelle on linjattu uusi katu uudella liittymän paikalla Lahdentieltä, mikä parantaa liikenneturvallisuutta. Esitetyt tiejärjestelyt vaativat asemakaavan tarkistamista Kuusijärven kohdalla.	1. Kaavaselostuksen sanamuoto on tarkistettu ja maininta uudesta kadusta on muutettu maininnaksi uudesta ajoyhteydestä paikoitusalueelle.
	2. Uuden liittymän rakentaminen ja joukkoliikennejärjestelyt edellyttää yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueen kanssa. Liittymän parantaminen tulee tehdä Väyläviraston maanteitä koskevien ohjeiden mukaisesti.	2. Merkitty tiedoksi. Ei toimenpiteitä.
	3. Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa maantie 140 muuttamista kaduksi asemakaavan alueelta.	3. Lahdentie on jätetty LT-käyttötarkoitusalueeksi.
	Meluntorjunta 4. Määräyksillä tulisi varmistaa virkistäytyminen alueella melusta huolimatta. Tästä syystä oleskeluun tms. tarkoitetuilla alueilla tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot virkistysalueille taajamassa tai	4. Kaavamääräykseen on lisätty oleskeluun tms. tarkoitettujen alueiden enimmäismelutasot.

	niiden välittömässä läheisyydessä (LAeq 7-22, 55 dB ja LAeq 22-7, 50 dB). Ohjearvon määrittäminen on myös välttämätöntä kaavassa jo olevan melumääräyksen takia. Määräykseen on syytä lisätä oleskeluun tms. tarkoitettujen alueiden enimmäismelutasot. 5. Tavoitetta voi vielä edistää esim. seuraavalla määräyksellä: *Oleskelualue voidaan suojata liikennemelulta talous-, huoltorakennuksin yms. rakennusten edullisella sijoituksella sekä tarvittaessa meluesterakentein.* **Muuta** 6. Lumenkaatopaikan osoittamista EV- tai ET-merkinnällä tulee harkita. 7. Uuden saunan rakennusalaan on syytä lisästä rakennusoikeus ja kerrosluku.	5. Ehdotettu teksti on lisätty määräykseen. 6. kaavaan merkittyä el-aluevarausta ei ole muutettu. 7. Muutoksia ei ole tarpeen tehdä.
NRO 9, 30.6.2020 Suomen luonnonsuojeluliitto Vantaan yhdistys	1.Kuusijärven käyttö ja arvostus luontokohteena hyötyisi suuresti siitä, jos kaava-alueella olisi oma luonnonsuojelualue. Luontoarvojen ja käytön osalta loogisin ja perustelluin alue suojeluvaraukselle on kaupungin omistama alue järven etelä- ja lounaispuolella. Alueen maakunnallisesti merkittävät luontoarvot on todettu Uudenmaan liiton selvityksessä. Arvojen merkittävyyden takia järven lounais-, etelä- ja itäpuolelle on Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaehdotuksessa esitetty peräti 28 ha laajuinen maakuntakaavan suojelualuevaraus. Asemakaavatasolla suojelualueeksi kannattaa rajata maakuntakaavaehdotuksen SL-varauksen toteuttamiskelpoisin länsi- ja keskiosa. Järven	1. SL merkinnän tarpeellisuus on tarkistettu. Kaavaan ei merkitä luonnonsuojelualuetta.

	itäpuolinen voimakkaasti reitititetty alue soveltuu VL/luo -alueeksi. Esitämme kaavaan yllä perusteltua ja esitettyä muutosta. 2. Kaavaselostuksessa on kuvattu alueen todetut merkittävät lajistoarvot useiden lajiryhmien ja yksittäislajien osalta. Hieman turhan vähän painoarvoa on saanut kaava-alueen etelä- ja lounaisosan kangas-, kallio-, lehto- ja turvekangasmetsien luontotyyppisuojeluun liittyvät arvot. Pääosa metsistä on vanhapuustoisia ja merkittäviä määriä lahopuuta sisältäviä. Yli puolet metsistä on myös rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia.	2. Selostukseen on täydennetty tiedot kaava-alueen etelä- ja lounaisosan luontoarvoista.
NRO 10, 30.7.2020 HSY Helsingin Seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	1. Suunnittelualueella on sekä yleistä että yksityistä rakennettua vesihuoltoa. Alueella ei kaava-aineiston perusteella ole tarvetta yleisen vesihuollon lisärakentamiselle eikä johtokujien merkitsemiselle kaavakarttaan. Kaava ei edellytä johtosiirtojen tekemistä. 2. Kaavaselostuksessa on todettu, että vuonna 2019 hyväksytyssä Kuusijärven yleissuunnitelmassa on esitetty vesihuollon periaatteet. Vaikka yleissuunnitelmassa esitetyt vesihuollon periaatteet koskevat oletettavasti vain yksityistä vesihuoltoa, niiden esittäminen myös kaavaselostuksessa on hyvin toivottavaa.	1. Merkitty tiedoksi. Ei toimenpiteitä. 2. Vesihuollon yleissuunnitelma on lisätty kaavaselostuksen liitteeksi.

NRO 1
Vantaan Energia Oy, 29.5.2020

Lausunto:

1. Sähköverkko:
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

2. Kaukolämpöverkko:
Ei huomautettavaa.

Vastine:
1. Maakaapeleiden sijainnit on huomioitu kaavan laadinnassa.

2. Merkitty tiedoksi.

Tarkistukset:
1. Ei toimenpiteitä
2. Ei toimenpiteitä

4:839
Nelostienmetsä
avägsskogen
2746
ohx185
ohx185
ohx185
ohx185
ohx185
ohx185
ohx185
2
Kuusijärventie
Lahtisvägen
Kenttä
1
3
Ulkoilumaja
4:85
Kuusijärvi
Hanaböle träsk
4:945
VANTAAN ENERGIA
SÄHKÖVERKOT OY
PL95, 01301 VANTAA
Puh. 09-82 901, Fax 09-826 517
Paperikoko (mm x mm)
A4
SUUNN.
SUUNN.PVM
TARK.
TARK.PVM
HYV.
HYV.PVM
KAUP.OSA 97 KUNINKAANMÄKI
OSOITE Kuusijärvi
TYÖ Asemakaavamuutos Nro 971100
Keskijänniteverkko 20kV
SUHDE 1:2000
KARTTA
PIIR NRO Liite 1
HANKE NRO
TULOSTUSPVM 19.05.2020

4:839
Nelostienmetsä
avägsskogen
2746
m10
ma39/
2
Kuusijärventie
ma39
ma189 1/315
Lahtisvägen
ma39
U180
ma189
4324
ma39
ma39
2/80
Kenttä
1
3
Ulkoilumaja
ma189/ma189
ma189/ma189
Kuusijärvi
Hanaböle träsk
4:945
VANTAAN ENERGIA
SÄHKÖVERKOT OY
PL95, 01301 VANTAA
Puh. 09-82 901, Fax 09-826 517
Paperikoko (mm x mm)
A4
SUUNN.
SUUNN.PVM
TARK.
TARK.PVM
HYV.
HYV.PVM
KAUP.OSA 97 KUNINKAANMÄKI
OSOITE Kuusijärvi
TYÖ Asemakaavamuutos Nro 971100
Pienjänniteverkko 0,4kV
SUHDE 1:2000
KARTTA
PIIR NRO Liite 2
HANKE NRO
TULOSTUSPVM 19.05.2020

NRO 2
Väylävirasto, 4.6.2020

Lausunto:

Väylävirasto on tutustunut asemakaavaehdotukseen ja antaa lausuntonsa raitateiden näkökulmasta.

Suunniteltava alue sijaitsee Vantaalla Hakunilan suuralueella Kuninkaanmäen kaupunginosassa. Alue rajautuu lännessä Lahdenväylään, pohjoisessa ja koillisessa yksityisiin tiloihin, idässä Vanhaan Porvoontien tiealueen reunaan sekä kaakossa ja etelässä yksityisiin omakotitontteihin ja Vanhaan Porvoontiehen. Suunnittelualueeseen kuuluu osa Lahdentiestä, Kuusijärvi ja sitä ympäröivät virkistys- ja metsäalueet. Alueen länsiosaan sijoittuu Vuosaaren satamarata, joka kulkee maan alla Savion rautatietunnelissa.

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on ratkaista alueen vierailijoille sekä Sipoonkorpeen suuntaaville ulkoilijoille tarkoitetun pysäköintialueen sijainti sekä ajoyhteydet. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuutta sijoittaa alueen vierailijoita palvelevia rakennuksia sekä luontomatkailuun erikoistuneiden yritysten tukikohtatiloja. Lähivirkistysalueelle linjataan uusia latuja. Lahdentien ja Lahdenväylän väliselle asemakaavoittamattomalle alueelle sijoittuu vuonna 2008 valmistunut maanalainen Satamarata. Satamaradalle ja siihen liittyvälle ajorampille laaditaan maanalainen asemakaava.

Asemakaavaehdotuksessa on huomioitu Vuosaaren satamarata ja sen huoltotunneliyhteys. Väylävirastolla ei ole huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine:
Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 3
Helsingin Liikenne -kuntayhtymä, 11.6.2020

Lausunto:
HSL:llä ei ole lausuttavaa asekaavasta ja asemakaavan muutoksesta 971100 sekä maanalaisesta asemakaavasta971100ma (satamarata)/97 Kuninkaanmäki/ Kuusijärvi 2

Vastine:
Ei toimenpiteitä
Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä

NRO 4
Vantaan kaupunginmuseo, 22.6.2020

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavamuutoksesta 971100 Kuusijärvi 2. Kaavatyön tarkoituksena on kehittää kaava-aluetta laadukkaana virkistysalueena ulkoilijoille ja matkailijoille sekä porttina itään Sipoonkorven kansallispuiston suuntaan. Museo on lausunut mielipiteensä kaavamuutoksesta 9.2.2018 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/164/2017).

Museo totesi mielipiteessään, että alueen vuonna 1979 valmistunut ulkoilumaja on mukana Vantaan modernin rakennuskannan inventoinnissa (Vantaan kaupunki 2002), jossa se on saanut luokitustunnuksen A2. Suomalaisesta luonto- ja urheiluharrastuneisuudesta kertovaa, arkkitehti Kari Rainion suunnittelemaa rakennusta on korjattu sen verran paljon, että sen alkuperäisyysarvot ovat vähentyneet. Museo on uudelleen arvioinut rakennuksen kulttuuriperintöarvoja 6.9.2017 tehdyn kohdekäynnin yhteydessä ja todennut ne vaatimattomiksi. Näin ollen museolla ei ole suojeluvaateita kyseisen rakennuksen suhteen.

Mielipiteessä todettiin lisäksi, että kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Suuren Rantatien linjaus, joka kuuluu osaksi valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY2009). Kaava-alueen vieressä säilynyt Suuren Rantatien käytöstä jäänyt linjaus on myös luokiteltu muinaisjäännökseksi (mj. rek. tunnus 1000010729). Vaikka kaava-alue ei ulotukaan tielinjauksen päälle, tulee suunnittelussa huomioida myös tien viereisten alueiden maisemalliset piirteet, jotta maisemakokonaisuus tukisi arvokkaan kohteen säilymistä.

Museon kommentit ovat huomioitu asemakaavan selostuksessa. Näin ollen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavamuutoksesta.

Vastine:
Merkitty tiedoksi.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 5
Uudenmaan liitto 23.6.2020

Lausunto:

Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa koskien Kuusijärvi 2 asemakaavaehdotusta.

Vastine:
Ei toimenpiteitä

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 6
Metsähallitus 25.6.2020

Lausunto:

Vantaan kaupunki laatii asemakaavan muutosta Kuusijärven alueelle. Asemakaava on osa pitkäaikaista kehittämis- ja suunnittelutyötä, joihin kuuluvat Kuusijärven alueen Laatu- ja ympäristösuunnitelma v. 2016, yleissuunnitelma v. 2019 sekä jo rakennettu ja avattu yhteyssilta ja reitti Sipoonkorven kansallispuistoon. Metsähallitus pitää hyvänä kaavan tavoitteita ja siinä esitettyjä ratkaisuja. Ne tukevat Kuusijärven toimimisesta toiminnallisena porttina Sipoonkorven kansallispuistoon. Metsähallituksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Vastine:
Ei toimenpiteitä.
Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 7
Fingrid 29.6.2020

Lausunto:
Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole tarvetta ottaa asemakaavaehdotuksen ratkaisuun. Fingrid Oyj:n voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Vastine:
Merkitty tiedoksi.
Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 8
Uudenmaan ELY-keskus 30.6.2020

Lausunto:

Liikenne
1. Maantielle 140 välille Koivukylänväylä – maantie 1452 on tehty aluevaraussuunnitelma, joka on valmistunut 2018. Aluevaraussuunnitelmassa on esitetty liittymäjärjestelyt Kuusijärven kohdalle. Kaavaselostuksessa on todettu, että paikoitusalueelle on linjattu uusi katu uudella liittymän paikalla Lahdentieltä, mikä parantaa liikenneturvallisuutta. Esitetyt tiejärjestelyt vaativat asemakaavan tarkistamista Kuusijärven kohdalla.

2. Aluevaraussuunnitelmassa on esitetty nykyisen Kuusijärventien liittymän katkaisu ja korvaavan maankäytön liittymän rakentaminen nykyisen liittymän pohjoispuolelle. Uuden liittymän rakentaminen ja joukkoliikennejärjestelyt edellyttää yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueen kanssa, jotta voidaan sopia toimenpiteistä ennen järjestelyiden rakentamista. Liittymän parantaminen tulee tehdä Väyläviraston maanteitä koskevien ohjeiden mukaisesti.

3. Uudenmaan ELY-keskus ehdottaa maantien 140 muuttamista kaduksi asemakaavan alueelta.

Meluntorjunta
4. Määräyksillä tulisi varmistaa virkistäytyminen alueella melusta huolimatta. Tästä syystä oleskeluun tms. tarkoitetuilla alueilla tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot virkistysalueille taajamassa tai niiden välittömässä läheisyydessä (LAeq 7-22, 55 dB ja LAeq 22-7, 50 dB). Ohjearvojen määrittäminen on myös välttämätöntä kaavassa jo olevan määräyksen takia ”Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin. Kaavaa varten on laadittava meluselvitys. Meluesteet on toteutettava laadittavan meluselvityksen mukaisesti.” Määräykseen on syytä lisätä oleskeluun tms. tarkoitettujen alueiden enimmäismelutasot.
5. Tavoitetta voi vielä edistää esim. seuraavalla määräyksellä: ”Oleskelualueet voidaan suojata liikennemelulta talous-, huoltorakennuksin yms. rakennusten edullisella sijoituksella sekä tarvittaessa meluesterakentein.”

Muuta
6. Lumenkaatopaikan osoittamista EV- tai ET-merkinnällä tulee harkita.
7. Uuden saunan rakennusalaan on syytä lisätä rakennusoikeus ja kerrosluku.

Vastine:
1. Kaavaselostuksen sanamuoto on tarkistettu ja maininta uudesta kadusta on muutettu maininnaksi uudesta ajoyhteydestä paikoitusalueelle.

2. Merkitty tiedoksi.

3. Lahdentie on asemakaava-alueen kohdalla tällä hetkellä asemakaavoittamaton ja valtion omistuksessa olevaa aluetta. Kaava-alueen eteläpuolella asemakaavoittamaton alue jatkuu Koivukylänväylän liittymään asti, jonka jälkeen Lahdentie jatkuu katualueena etelään päin. Kaava-alueen ulkopuolelle jää asemakaavoittamatonta aluetta Kuusijärven asemakaavan ja Koivukylänväylän liittymän välille, jossa Lahdentie on vielä valtion omistuksessa ja ylläpidon alaisuudessa. Kuusijärvi 2 asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä kaava laaditaan Lahdentien osalta nykytilanteen toteavana kaavana, joten Lahdentie merkitään kaavassa LT-alueena. Kaavaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia.

4. Asemakaava-alueella on suoritettu meluselvitys ja mallinnettu erilaisia meluntorjuntavaihtoehtoja. Meluntorjunta esitetään toteutettavan kaava-alueella meluselvityksen tulosten mukaisesti. Kaavamääräykseen on lisätty oleskeluun tms. tarkoitettujen alueiden enimmäismelutasot.

5. Ehdotettu teksti on lisätty määräykseen.

6. Uuden ajoyhteyden ja paikoitusalueen kainaloon on merkitty lumenkasauspaikka. Kyseessä on tilapäinen lumenkasauspaikka, johon paikoitusalueelle satanut lumi aurataan ja säilytetään väliaikaisesti. Kyseessä ei ole lumenkaatopaikka. Aluetta ei ole tarpeen merkitä EV tai ET käyttötarkoitusalueena. Kaavaan merkityltä lumenkasauspaikalta lumet on tarkoitus viedä toisaalle lumenkaatopaikalle. Lumenkasauspaikan merkintä kaavassa pidetään el- aluevarauksena. Kaavaan ei ole tehty muutoksia.

7. Päärakennusten alueelle on merkitty yksi yhtenäinen sitova rakennusala, jonka rakennusoikeudeksi on annettu 3000 ke-m2 ja kerrosalaksi II. Rakennusalan keskelle on merkitty ohjeellinen istutettavaksi tarkoitettu alue. Visuaalisesti tämä näyttää kaavakartalla siltä, että uuden saunan rakennusalasta puuttuisi rakennusoikeus ja kerrosluku. Todellisuudessa tuo uuden saunan rakennus kuuluu rakennusalaan merkittyyn 3000 ke-m2 ja II kerroksen määräyksiin. Kaavaan ei ole tarpeen tehdä tältä osin muutoksia.

Tarkistukset:
1. Kaavaselostuksen sanamuoto on tarkistettu ja maininta uudesta kadusta on muutettu maininnaksi uudesta ajoyhteydestä paikoitusalueelle.
2. Ei toimenpiteitä.
3. Ei muutoksia kaavaan. Lahdentien merkintä pidetään LT-alueena.
4. Kaavamääräykseen on lisätty oleskeluun tms. tarkoitettujen alueiden enimmäismelutasot.
5. Ehdotettu teksti on lisätty määräykseen.
6. Ei muutoksia kaavakarttaan. Lumenkasauspaikka on merkitty kaavassa el -aluerajauksena.
7. Ei muutoksia kaavakarttaan.

NRO 9
Suomen luonnonsuojeluliitto Vantaan yhdistys 30.6.2020

Lausunto:

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on tutustunut asemakaavaehdotukseen ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa.

Asemakaavaehdotus on muuttavan ja säilyttävän maankäytön sijoittumisen osalta melko harkittu kokonaisuus, mutta jättää luontoarvojen suojelun ja huomioinnin puolitiehen. Kuusijärven käyttö ja arvostus luontokohteena hyötyisi suuresti siitä, jos kaava-alueella olisi oma luonnonsuojelualue. Luontoarvojen ja käytön osalta loogisin ja perustelluin alue suojeluvaraukselle on kaupungin omistama alue järven etelä- ja lounaispuolella. Alueen maakunnallisesti merkittävät luontoarvot on todettu Uudenmaan liiton selvityksessä (https://www.uudenmaanliitto.fi/files/23400/Luontoselvityskohteiden_maakunnallinen_arvo.pdf). Arvojen merkittävyyden takia järven lounais-, etelä- ja itäpuolelle on Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaehdotuksessa esitetty peräti 28 ha laajuinen maakuntakaavan suojelualuevaraus.

Kaavaselostuksessa on ansiokkaasti kuvattu alueen todetut merkittävät lajistoarvot useiden lajiryhmien ja yksittäislajien osalta. Hieman turhan vähän painoarvoa on saanut kaava-alueen etelä- ja lounaisosan kangas-, kallio-, lehto- ja turvekangasmetsien luontotyyppisuojeluun liittyvät arvot. Pääosa metsistä on vanhapuustoisia ja merkittäviä määriä lahopuuta sisältäviä. Yli puolet metsistä on myös rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia.

Asemakaavatasolla suojelualueeksi kannattaa rajata maakuntakaavaehdotuksen SL-varauksen toteuttamiskelpoisin länsi- ja keskiosa. Järven itäpuolinen voimakkaasti reitititetty alue soveltuu VL/luo-alueeksi. Esitämme kaavaan yllä perusteltua ja esitettyä muutosta.

Vastine:
Vantaan yleiskaava 2020 luonnoksessa ja ehdotuksessa on huomioitu maakuntakaavan ratkaisut. Yleiskaavaehdotuksessa (tarkistettu 3.7.2020) ei ole Kuusijärven alueelle osoitettu luonnonsuojelualuetta. Luontoarvot on Kuusijärven alueella huomioitu merkitsemällä alue luo-merkinnöillä. Alue on Vantaan kaupungin omistuksessa. Luontoarvojen säilyminen varmistetaan ohjaamalla ihmisten kulku kulutusta kestäville alueille merkityin poluin ja pitkospuin. Järven lounais- ja eteläosaan on osoitettu vain vähän ulkoilureittejä. Ulkoilureitit ovat jo olemassa. Lisäksi luontoarvoista kerrotaan alueella oleskeleville ihmisille infotauluissa. Kaavaan ei merkitä luonnonsuojelualuetta.

Selostukseen on täydennetty tiedot kaava-alueen etelä- ja lounaisosan luontoarvoista.

Tarkistukset:
Kaavaan ei merkitä luonnonsuojelualuetta.

Selostukseen on täydennetty tiedot kaava-alueen etelä- ja lounaisosan luontoarvoista.

NRO 10
HSY Helsingin Seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä 30.7.2020

Lausunto:

Suunniteltava alue sijaitsee Vantaalla Hakunilan suuralueella Kuninkaanmäen kaupunginosassa. Lännessä alue rajautuu Lahdenväylään, pohjoisessa ja koillisessa yksityisiin tiloihin, ja idässä Vanhaan Porvoontien tiealueen reunaan. Kaakossa ja etelässä alue rajautuu yksityisiin omakotitontteihin sekä Vanhaan Porvoontiehen. Suunnittelualueeseen kuuluu osa Lahdentiestä, Kuusijärvi ja sitä ympäröivät virkistys- ja metsäalueet.

Alueeseen kuuluu kaupungin omistuksessa olevia viheralueita ja vesialue, valtion maantien aluetta sekä yksityisessä omistuksessa olevia rakentamattomia alueita.

Vuosaaren ja Keravan välinen rata sijaitsee maan alla kaava-alueen länsireunassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:
1. Suunnittelualueella on sekä yleistä että yksityistä rakennettua vesihuoltoa. Alueella ei kaava-aineiston perusteella ole tarvetta yleisen vesihuollon lisärakentamiselle eikä johtokujien merkitsemiselle kaavakarttaan. Kaava ei edellytä johtosiirtojen tekemistä.

2. Kaavaselostuksessa on todettu, että vuonna 2019 hyväksytyssä Kuusijärven yleissuunnitelmassa on esitetty vesihuollon periaatteet. Vaikka yleissuunnitelmassa esitetyt vesihuollon periaatteet koskevat oletettavasti vain yksityistä vesihuoltoa, niiden esittäminen myös kaavaselostuksessa on hyvin toivottavaa.

Vastine:
1. Merkitty tiedoksi.
2. Vesihuollon yleissuunnitelma on lisätty kaavaselostuksen liitteeksi.

Tarkistukset:

1. Ei toimenpiteitä.
2. Vesihuollon yleissuunnitelma on lisätty kaavaselostuksen liitteeksi.

17 § Asemakaavan muutos 002415, 13 Vapaala / Piikkirinne 3

VD/5265/10.02.04.00/2019
HP/TLA/TKA/MKU/LS

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Piikkirinne 3:n rakentamattomalle pysäköintitontille kahdeksankerroksisen kerrostalon kaavoittamista, yhteensä 1 600 k-m2.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 13082, kaupunginosassa 13 Vapaala.

Alue sijaitsee osoitteessa Piikkirinne 3.

Hakija
Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Vantaan kaupunki.

Valmistelu
Kaupungin työnä.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta A1. Tontti sijaitsee keskustatoimintojen alakeskuksessa c.

Asemakaavamuutos
Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Rajatorpassa keskeisen, mutta rakentamattoman, pysäköintitontin kaavoittamista kerrostalotontiksi. Tontti on ollut rakentamatta 42 vuotta.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on autopaikkojen korttelialuetta AP.

Tontti on rakentamatonta sekametsää, jossa kasvaa vaahteroita, koivuja, haapoja ja pihlajia. Tontti sijaitsee Rajatorpan keskeisessä risteyksessä, noin 1,5 metriä Nuijatietä alempana. Tontin vieressä on Nuijapuisto, vastapäätä on ostoskeskus. Tonttiliittymä järjestyy Piikkirinteeltä.

Asemakaavamuutoksessa tontti muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK, jonka rakennusoikeudeksi tulee 1 600 k-m². Tontin pinta-ala on 1 277 m², jolloin tonttitehokkuus on e = 1,25. Lisäksi tulee toteuttaa 40–80 m² liiketilaa. Suurin kerrosluku on kahdeksan (VIII), mikä korostaa keskeistä risteystä. Ullakolle saa sijoittaa saunaosaston. Pihalle maan tasoon mahtuu 16 ap (1 ap / 100 k-m²).

Rakennus sijoittuu Rajatorpan ruutukaavaan nähden hieman vinoon, jolloin asunnoista ei katsota suoraan toisiin asuntoihin. Asetelma merkitsee Rajatorpan keskeisen risteyksen, korostaa sitä ja jättää väljän yhteyden Nuijapuistoon.

Rakennuksen julkisivun tulee olla pääosin valkoinen, paitsi liiketilaosuuden väriltään tumma.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 6.2.2020 ja tarkistettu 16.3.2020.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja Vantaan asukaslehdessä.

Osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta.
Kaavatilaisuus 18.3.2020 peruttiin koronapandemian vuoksi.
Mielipiteitä saatiin 14 kpl, joista asukkailta 8 kpl.
Niissä vastustettiin tontin rakentamista, talon korkeutta, sijoitusta ja pysäköintipaikkojen määrää sekä katupysäköinnin (2 ap) vähenemistä tonttiliittymän vuoksi. Katutasoon toivottiin liiketilaa.

- Rakennus korostaa Rajatorpan keskustaa. Pysäköintipaikkojen määrää on lisätty 2 ap. Katutasoon on osoitettu liiketilaa.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (Kv 18.6.2018 § 9).
Kaava kohdistuu Vantaan kaupungin maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 1 600 k-m2.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.4.2020 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 21.4.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002415, 13 Vapaala / Piikkirinne 3
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine selosti asiaa kokouksessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Maija Vanhanen teki seuraavan palautusesityksen: ”Esitän kaavan palauttamista valmisteltavaksi niin, että täydennysrakentaminen toteutetaan alueen arkkitehtuuri paremmin huomioon ottaen, ja lisäksi rakennuksen korkeutta tulisi madaltaa. Parkkipaikkojen riittävyyteen tulisi kiinnittää huomiota.” Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

———

Nähtävillä olo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 20.5. – 18.6.2020. Tällöin jätettiin yksi muistutus, jossa yksityishenkilö muistutti rakennuksen korkeudesta ja pysäköintipaikoista. Toinen muistutus on myöhästynyt eikä sitä tutkita.

Lausunnot
Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.4.2020 päätti oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja ei tarvittu.

Tarkistukset
Kaavaan on laajennettu pysäköintialuetta ja tarkistettu parvekemääräystä.
Myös kaavaselostusta on tarkistettu.
Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtäville pano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.9.2020 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 8.9.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002415, 13 Vapaala / Piikkirinne 3

Käsittely:
Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Maija Vanhanen teki seuraavan palautusesityksen: ”Esitän kaavan palauttamista valmisteltavaksi niin, että täydennysrakentaminen toteutetaan alueen arkkitehtuuri paremmin huomioon ottaen, ja lisäksi rakennuksen korkeutta tulisi madaltaa. Parkkipaikkojen riittävyyteen tulisi kiinnittää huomiota.” Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

———

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja tehdä esitetyt tarkistukset, ja
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 8.9.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002415, 13 Vapaala / Piikkirinne 3

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 8.9.2020
- Muistutukset ja vastineet 8.9.2020

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002415 PIIKKIRINNE 3

VAPAALA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan muutoksen selostus,
joka koskee 8.9.2020 päivättyä asemakaavakarttaa 002415

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Piikkirinne 3:n rakentamattomalle pysäköintitontille kahdeksankerroksisen kerrostalon kaavoittamista, yhteensä 1 600 k-m2.

Kaava-alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Asemakaavan muutos

Vantaan kaupungin kaupunginosa 13 Vapaala
Osa korttelia 13082

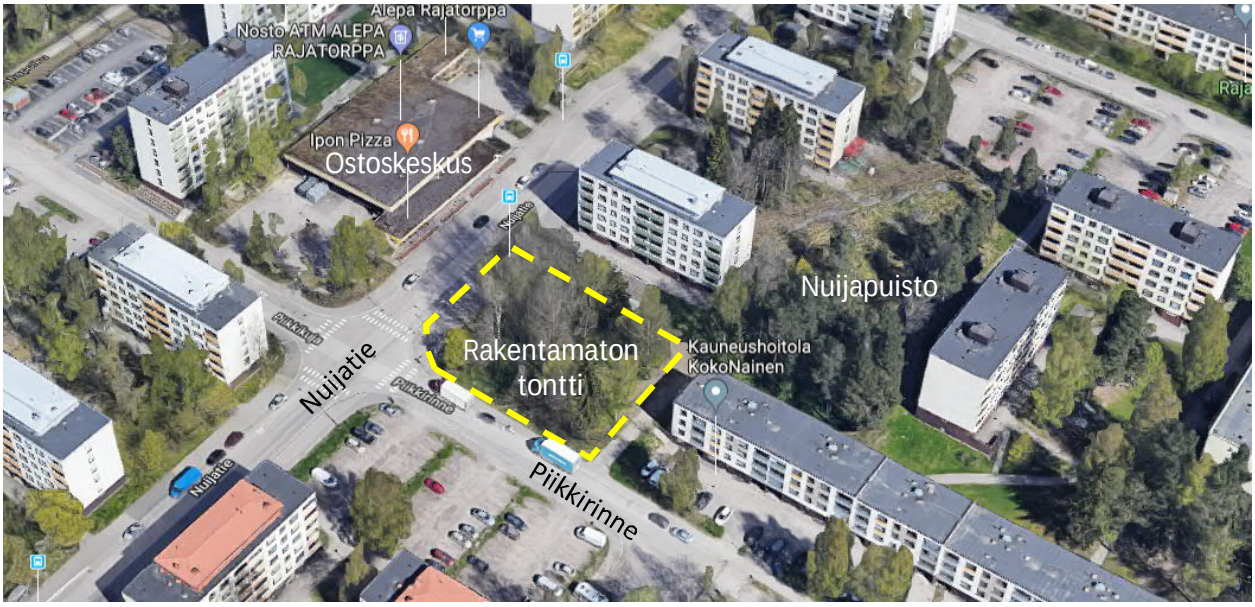
Kaava-alueen sijainti

Piikkirinne 3

Sisällys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	12
4	Asemakaavan kuvaus	20
5	Asemakaavan toteutus	27

1. TIIVISTELMÄ

Ilmakuva kaava-alueelta etelästä. Google maps 2019

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Rajatorpassa keskeisen, mutta rakentamattoman, pysäköintitontin kaavoittamista kerrostalotontiksi. Tontti on ollut rakentamatta 42 vuotta.

Yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on autopaikkojen korttelialuetta AP.

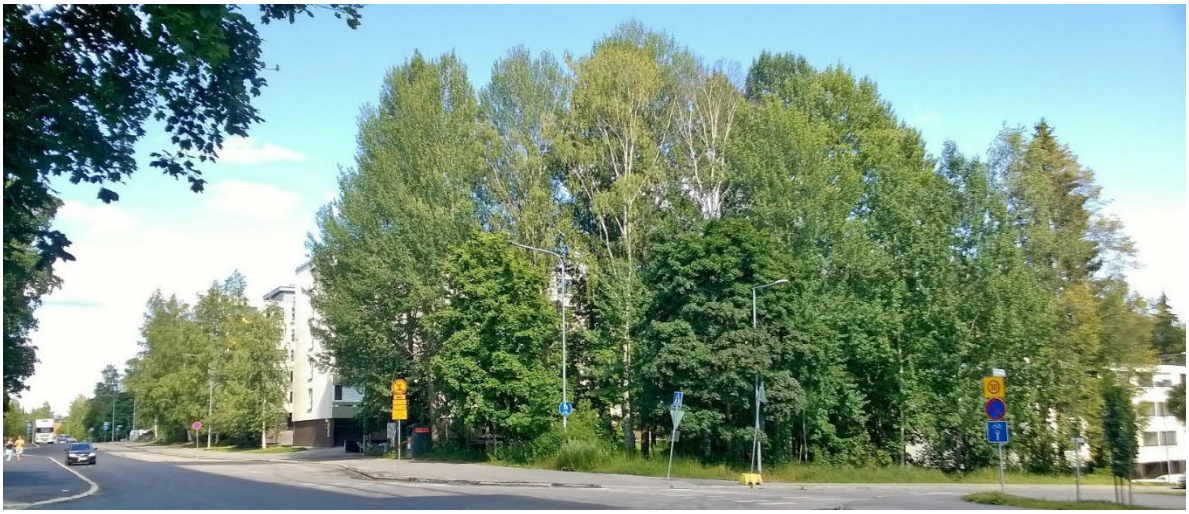
Tontti on rakentamatonta sekametsää ja sijaitsee Rajatorpan keskeisessä risteyksessä, noin 1,5 metriä Nuijatietä alempana. Tontin vieressä on Nuijapuisto, vastapäätä on ostoskeskus. Tonttiliittymä järjestyy Piikkirinteeltä.

Asemakaavamuutoksessa tontti muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK, jonka rakennusoikeudeksi tulee 1 600 k-m2. Tontin pinta-ala on 1 277 m2, jolloin tonttitehokkuus on e = 1,25. Lisäksi tulee toteuttaa 40 – 80 m2 liiketilaa. Suurin kerrosluku on kahdeksan (VIII), mikä korostaa keskeistä risteystä. Ullakolle saa sijoittaa saunaosaston. Pihalle maan tasoon mahtuu 16 autopaikkaa (1 ap / 100 k-m2).

Rakennus sijoittuu Rajatorpan ruutukaavaan nähden hieman vinoon, jolloin asunnoista ei katsota suoraan toisiin asuntoihin. Asetelma merkitsee Rajatorpan keskeisen risteyksen, korostaa sitä ja jättää väljän yhteyden Nuijapuistoon.

Rakennuksen julkisivun tulee olla pääosin valkoinen, paitsi liiketilaosuuden väriltään tumma.

2. LÄHTÖKOHDAT

Nuijatien ja Piikkirinteen kulmaus. TKa 19.7.2019

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Rajatorppa on osa Vapaalan kaupunginosaa, kerrostaloalue, jonka keskellä on ostoskeskus.

Kaupunkirakenne

Rajatorppa on osa Vihdintiehen tukeutuvaa kaupunkirakennetta, alun perin yksi Helsingin maalaiskunnan "metsälähiöistä". Alue on rakennettu ruutukaavaan. Modernin kaupunkirakentamisen periaatteisiin kuului virtaava tila ja avoin rakennustapa. Tyypillisiä piirteitä ovat erilliset rakennukset ja korttelin nurkkien jättäminen auki. Ajalle tyypilliseen tapaan rakentamistapa on väljä. Alueen eteläreuna on muuta aluetta matalammin rakennettu. Ostoskeskus sijaitsee kerrostalojen keskellä, mutta muut liiketilat ovat ryhmittyneet alueen länsipäähän sisääntulokohtaan.

Luonnonympäristö

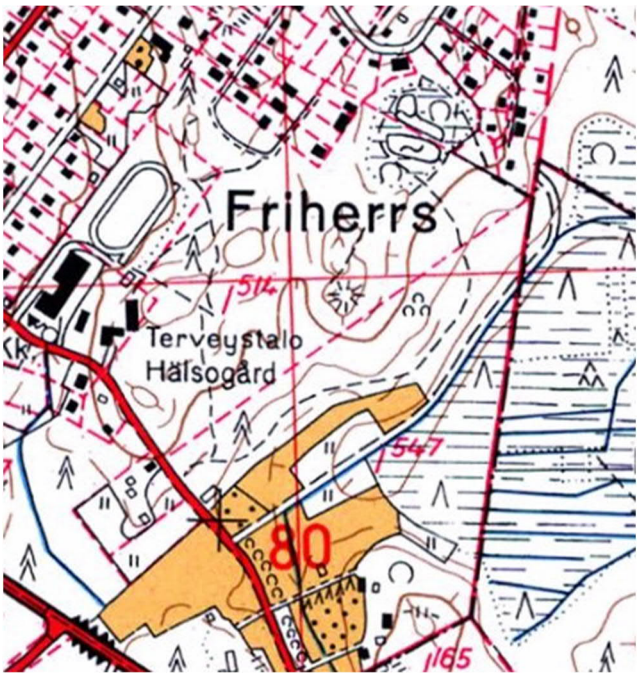
Kerrostaloalue on rakennettu kuusikkoiselle mäelle. Viereisessä Nuijapuistossa on avokallio. Rakentamatta jääneellä tontilla on metsikkö, jossa kasvaa vaahteroita, koivuja, haapoja ja pihlajia. Tontti sijaitsee noin 1,5 m Nuijatietä alempana. Kaava-alueella ei ole arvokkaita luontokohteita.

Rakennettu ympäristö

Pysäköintitontti on ollut rakentamatta 42 vuotta. Naapuritonteilla on asuinkerrostaloja (1970-73) ja ostoskeskus (1972).

Rajatorppa on ollut Helsingin Sato Oy:n aluerakentamiskohde. Aluerakentamissopimus solmittiin 1967. Ruutuasemakaavan suunnittelivat arkkitehdit Pentti Ahola ja Riitta Thuneberg 1968, kaikki talot arkkitehtitoimisto Hyvärinen ja Harlo / rakennusarkkitehti Seppo Sarén. Alueen rakensivat Rakennustoimisto Viljo Kyllönen (1. vaihe) ja Hartela Oy. Talot valmistuivat 1969 – 1974.

Rajatorpassa on 31 asuinkerrostaloa, joiden kerrosluku vaihtelee 3 – 8 kerrokseen. Rakennuksissa on maanpäällisiä kellareita, jotka nykyisin lasketaan kerroksiksi. Lisäksi taloissa on ullakkoja.

Alue ennen kerrostaloja, peruskartta 1967.

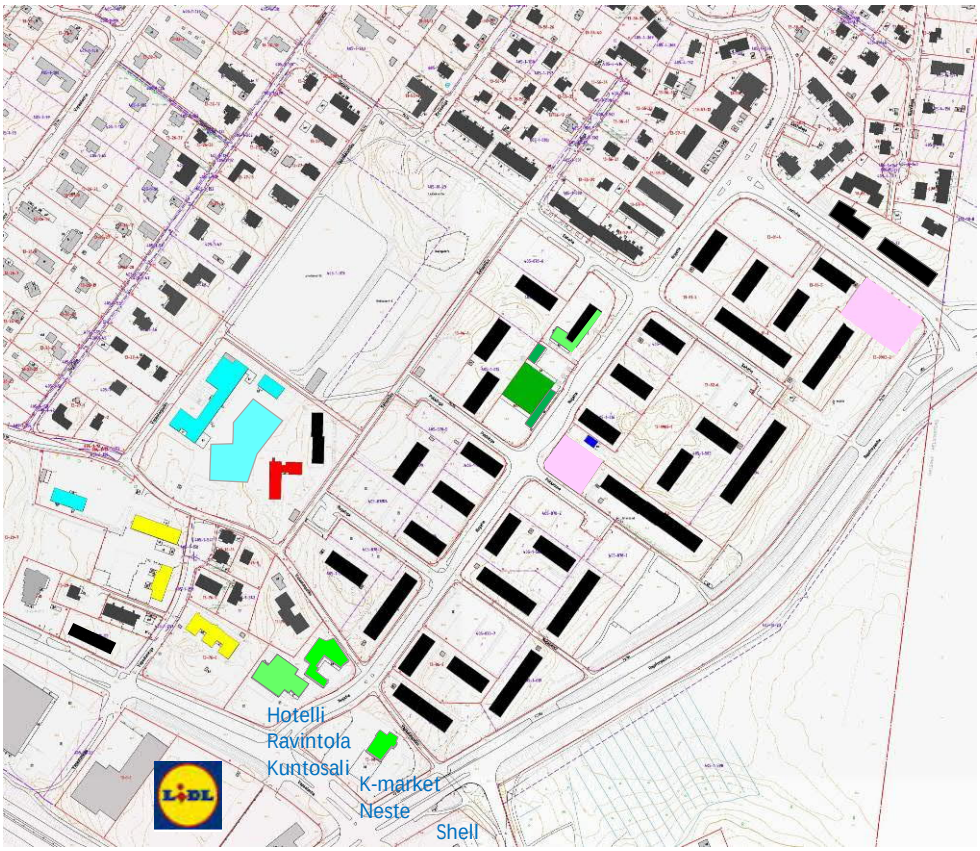
Rajatorpan historiaa

Kerrotaan, että 1700-luvulla Hämeenkylän Övre Labbasin omistajat raivasivat täältä suota viljelyyn. Kylän rajalle syntyi Övre Labbaksen torppa, 1856 Råkärr torp, 1898 Råhus torp, itsenäistyessä 1909 Råtorp. Uusi päärakennus valmistui Torpantien itäpuolelle 1916. Vanha torppa paloi 1917 ja sen tilalle rakennettiin uusi talo 1920. Tilan mailla maantien (nyt Vapaalanpolun) varteen syntyi vähän asutusta. Kulmakunnan nimenä oli 1958 Rajatorppa.

Helsingin maalaiskunta osti tilasta 16 ha 1967. Kerrostaloalueesta tehtiin aluerakentamissopimus Helsingin Sato Oy:n kanssa 1967. Tällöin alue oli vielä synkkää kuusimetsää. Täällä on ollut Råtorpin tilan lehmähaka, 1913 Kohagen. Mäeltä kerättiin marjoja ja sieniä. Maakaupan jälkeen kunta hakkautti hyötypuun, minkä jälkeen alue kasvoi vesakkoa.

Inventointi

Rajatorpan kerrostaloalue on inventoitu vuonna 2009 (Stadionark / Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson, 15.3.2010).

Kaupunkirakenne.

- Kerrostaloja.
- Pientaloja.
- Ostoskeskus.
- Muut liiketilat.
- Terveyskeskus.
- Peruskoulut.
- Päiväkodit.
- Väestönsuoja.
- Rakentamaton tontti.

Ostoskeskuksessa on Alepa, pizzeria, pub ja muita liikkeitä, naapuritontilla toimii kirpputori. Vapaalantie 2:n tontille on rakenteilla Lidl.

Schalin & al. 2010
Täydennys Kallaluoto 2020

Lähiympäristön inventointi; liikenne, pysäköinti, rakennukset ja puistot.

- Pääkatu, kokoojakatu.
- Tonttikatu.
- Kevyen liikenteen raitti.
- Pysäköintialue.
- Puisto.
- Rakentamaton tontti.
- Aukio tontilla.
- Liike- tai palvelurakennus.
- Bussipysäkki.
- Inventointialueen rajaus.

Schalin & al. 2010
Täydennys Kallaluoto 2020

Kaupunkikuva

- Korttelirakenne ja asuinrakennusten ryhmittely

Rajatorppa on suunniteltu ruutukaavaan kaupunkimaiseksi asuntoalueeksi, jonka keskuksena on ostoskeskus. Asemakaavan runkona on pääkatu, Nuijatie, joka suunnattiin Vapaalan katuverkon koordinaatistoon ja jolta lähtee lyhyitä pistokatuja. Kaupunkikuva muodostuu suorista katunäkymistä ja katuja reunustavista kerrostaloista. Puut ja pensaat rajaavat ja pehmentävät näkymiä, mutta pysäköintialueet ovat avoimia kenttiä ilman pensasrajauksia.

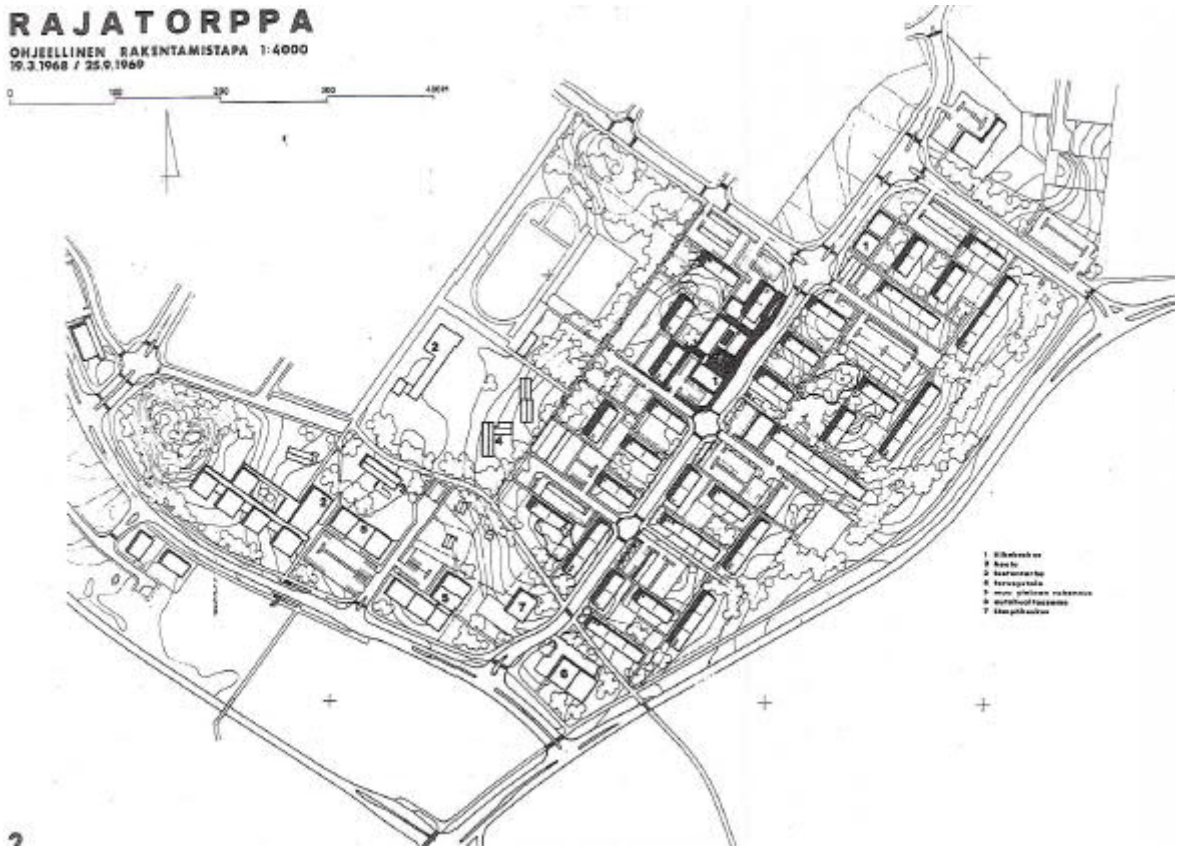
Rakennukset on sijoitettu monin paikoin etäälle toisistaan ja kauas katulinjasta. Laajat pysäköintialueet korostavat harvaa rakennustapaa. Korkeimmat talot on keskitetty Nuijatien tuntumaan ja matalammat alarinteeseen.

- Rakennusten ominaispiirteet

Johdonmukainen asemakaavaratkaisu, toistuvat rakennustyypit ja yhtenäiset julkisivumateriaalit ovat luoneet alueelle yhtenäisen ilmeen. Alueella on pääsääntöisesti käytetty kahta rakennustyyppiä: 5 – 7 -kerroksista, kahden porrashuoneen kerrostaloa ja 3 – 4 -kerroksista, kahden tai useamman portaan lamellitaloa. Taloissa on isot ikkunat. Parvekkeet on sijoitettu rungon sisään pareittain ja kulmissa yksittäin. Porrashuoneiden kohdalla on syvennys. Sokkelit ovat puhtaaksi valettua, maalattua betonia ja julkisivut maalattuja, harjattuja betonipintaisia ruutuelementtejä. Parvekkeen sisäseinä on kevytrakenteinen ja verhoiltu keraamipintaisella mineriitillä.

Sokkelit on maalattu ruskeiksi ja julkisivujen elementtipinnat valkeiksi. Parvekekaiteet ja porrashuoneiden julkisivulevyt on maalattu tehosteväreinä.

Rakennuksissa on tasakatot. Hissien konehuoneet kohoavat peltikattoisina ja peltiverhottuina vesikaton yläpuolelle. Osassa rakennuksia on yhtenäinen, pitkittäinen ullakkokerros.

Rajatorpan asemakaavan nro 130100 havainnepiirros (1969).

- Ulkotilat

Topografia on saanut taipua rationaaliseen ruutujakoon. Ajalle tyypilliseen tapaan kallioleikkauksia on vältetty. Lakikohdat on pääsääntöisesti varattu pihoiksi tai korttelipuistoksi. Niiden kasvillisuuden näkyvimmän osan muodostaa rakentamiselta säästynyt alkuperäinen metsäpuusto.

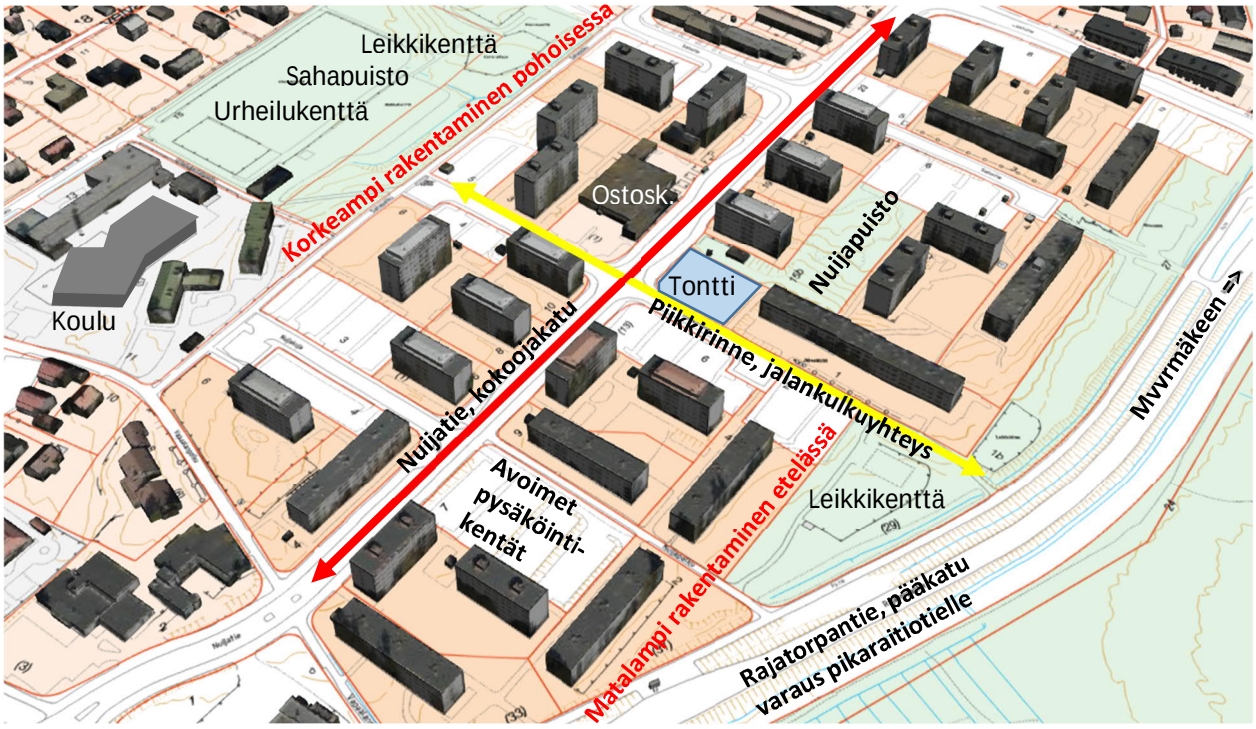
Katunäkymiä hallitsevat laajat, lähes puuttomat pysäköintialueet. Niiden vastapainoksi pihoille on kaavoitettu oleskelu- ja leikkialueita korttelin yhteiseen käyttöön. Porrashuoneiden sisäänkäynnit sijaitsevat vain talon toisella sivulla, jonka seurauksena jokaiselle pihalle on suora yhteys vain toisesta pihaa rajaavasta talosta.

- Kasvillisuus

Rakentamisen aikaan puita ja pensaita on istutettu niukasti ja lajivalikoima on pieni. Pihoille on istutettu vaahteroita ja koivuja. Suurin osa puista lienee alkuperäisen metsäluonnon puita (mäntyä, koivua, haapaa, pihlajaa ja kuusta) ja niiden jälkeläisiä. Nuijatien varrella on katupuita. Kurtturuusu on yleinen pensas pysäköintialueilla, mutta se on nyt kielletty ja pitää poistaa.

- Julkisivumuutokset ja niiden vaikutus

Julkisivuja on kunnostettu ja korjattu pääsääntöisesti alkuperäisiä ominaispiirteitä säilyttäen, mutta väritys on muuttunut varsinkin, kun on tehty lämpörappauksia ja käytetty valmiiksi pinnoitettuja tuotteita. Ikkunoihin on asennettu metallipuitteisia lisälaseja, ulko-ovia on uusittu ja parvekelasituksia on lisätty. Rajatorppa on kuitenkin säilynyt yhtenäisenä ja eheänä.

Lähiympäristön analyysi. TKa 27.3.2020

- Ominaispiirteet

Johdonmukainen ruutukaava, teollinen rakennustapa, toistuvat rakennustyypit ja yhtenäiset julkisivumateriaalit luovat alueelle yhtenäisen ilmeen. Alueella on pääsääntöisesti käytetty kahta lamellikerrostalotyyppiä, joiden julkisivuissa toistuvat samat ruutuelementti- ja parveketyypit.

- Ympäristön erityispiirteet, tiivistelmä

Topografia on tarjonnut maisemallisen lähtökohdan kokonaisrakenteelle. Vaikka asemakaava perustuu suorakulmaiseen katujärjestelmään, joka viittaa ”kompaktikaupunki”-ajatteluun, on rakennukset monin paikoin sijoitettu etäälle toisistaan ja kauas katulinjasta. Katunäkymiä hallitsevat katujen varsille sijoitetut laajat, lähes puuttomat pysäköintialueet. Rinnemaaston lakikohdat on pääsääntöisesti varattu pihoiksi tai korttelipuistoksi. Pihojen istutettuja puulajeja ovat vaahtera ja koivu. Suurin osa puista lienee alkuperäisen metsäluonnon puita.

Tiivistelmä inventoinnista; Stadionark / Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy, Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson, 15.3.2010

Kulttuurihistorialliset kohteet

Tontilla ei ole rakennusperintökohteita eikä tunnettuja muinaisjäännöksiä. Rajatorppa ei ole enää arvotettu kokonaisuutena rakennusperintökohteeksi, koska julkisivuihin on tehty muutoksia.

Asunnot ja asukkaat

Vapaalassa on 4 001 asukasta, niistä Rajatorpan kerrostaloalueella 1 551 (2019). Rajatorpassa on 1 002 asuntoa, niistä omistusasuntoja 90 % ja vuokra-asuntoja 10 %, keskipinta-ala on 59 h-m2. Vapaalan väestöstä on yli 65-vuotiaita 19 % ja yksin asuvia 18 %.

Palvelut

Rajatorpassa on ostoskeskus, koulu ja päiväkoteja. Nuijatiellä on kivijalkaliiketiloja. Vapaalantielle valmistuu Lidl syyskuussa 2020. Myyrmäkeen Paalutorille ja Myyrmanniin on 1,8 km.

Virkistys
Tontti ei ole yleisessä virkistyskäytössä. Vieressä on kalliomäki, Nuijapuisto. Sahapuistossa on pallokenttä, leikkikenttä ja koirapuisto. Myös Rajatorpanpuistossa on leikkikenttä. Kalliosuoja on urheilukäytössä. Lähellä ovat myös Myyrmäen urheilupuisto ja Malminkartanonhuippu.

Liikenne ja pysäköinti
Nuijatie on kokoojakatu ja Piikkirinne on tonttikatu. Kaduilla on jalkakäytävät.

Kaduilla on noin 110 autopaikkaa, joilla on aikarajoituksia (15 min – 24 h). Kerrostalojen autopaikat on osoitettu yleensä pysäköintitonteille, joille saa rakentaa pysäköintitaloja, mutta kaikki autopaikat ovat maan tasossa. Pysäköintinormi on 1 ap / 70 k-m2, kuitenkin vähintään 1 ap / asunto, josta tuli toteuttaa aluksi 60 % ja loput vuoteen 1985 mennessä, mutta tätä ei ole kaikilla tonteilla toteutettu. Tällöin todellinen autopaikkamäärä on 1 ap / 117 k-m2, kuitenkin 0,6 ap / asunto.

Rajatorppa kuuluu joukkoliikennevyöhykkeeseen. HSL toteuttaa syksyllä 2022 Rajatorpantielle kaksi runkobussilinjaa: 520 Matinkylä – Leppävaara – Martinlaakso ja 530 Matinkylä – Espoon keskus – Jorvi – Myyrmäki. Lisäksi 311 Kaivoksela – Rajatorppa – Hämeenkylä ja Vihdintieltä kulkevat bussit Helsinkiin. Yleiskaavassa on varauduttu pikaraitiotiehen Rajatorpantielle.

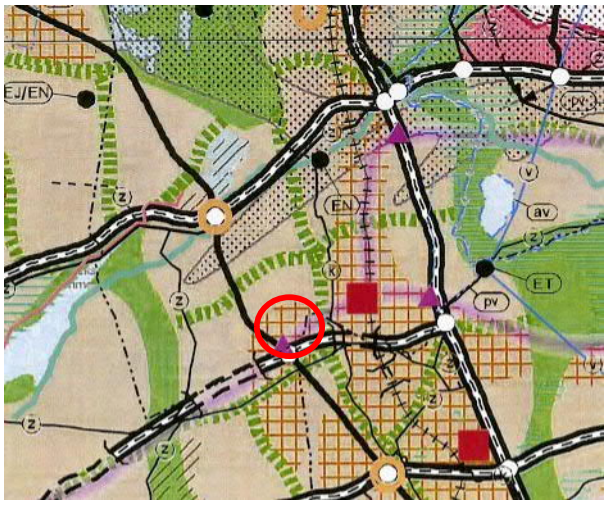
Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt
- Lentomelu: Tontin lentomelutaso Lden 50...55 dB edellyttää asunnoilta ΔL 32 dB ja toimistoilta ΔL 28 dB ääneneristävyyttä. Tontti ei sijaitse laskeutumisvyöhykkeellä.
- Tiemelu: Tontin tiemelutaso on päivällä alle 50 dB ja yöllä alle 45 dB (2016), jolloin asuntojen ääneneristävyysvaatimus on 30 dB (YM asetus 796/2017). Lentomelu on määräävä.

Tekninen huolto
Kaduilla on valmis kunnallistekniikka (kaukolämpö, vesi, viemäri, hulevesi). Tontin rajoilla on sähkö- ja telekaapeleita, jotka voidaan siirtää, ja paloposti. Tontilla on hulevesijohtoja.

Maanomistus
Vantaan kaupunki.

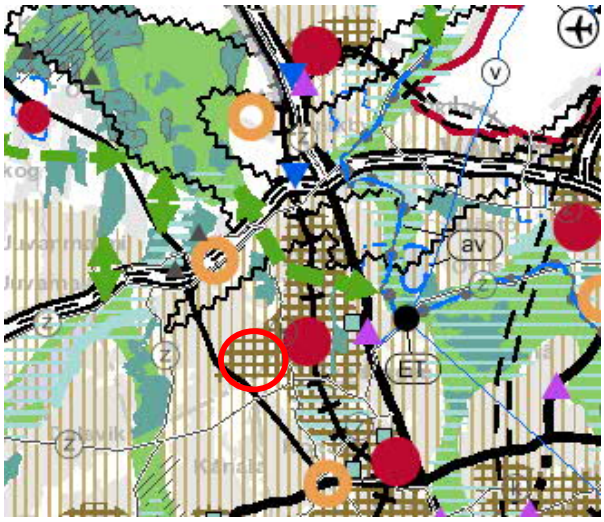
2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
Tavoitteena on mm., että suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. (VN 14.12.2017) => Kaavamuutos on tavoitteiden mukainen.

Uudenmaan maakuntakaavat
Tavoitteena on ohjata kasvu ratojen yhteyteen. Uudenmaan maakuntakaavoissa alue on taajamatoimintojen aluetta ja tiivistettävää aluetta.
=> Kaavamuutos on maakuntakaavojen mukainen.

Keskustatoimintojen alue.
Taajamatoimintojen alue.
Tiivistettävä alue.
Virkistysalue.
Viheryhteystarve.
Lentomelualue.
Kaavamuutosalueen sijainti.

Uusimaa-kaava 2050, ehdotus

Tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Kaava-alue on pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä, Myyrmäki on keskus. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä syksyllä 2019. (Uudenmaan liitto)
=> Kaavamuutos on maakuntakaavaehdotuksen mukainen.

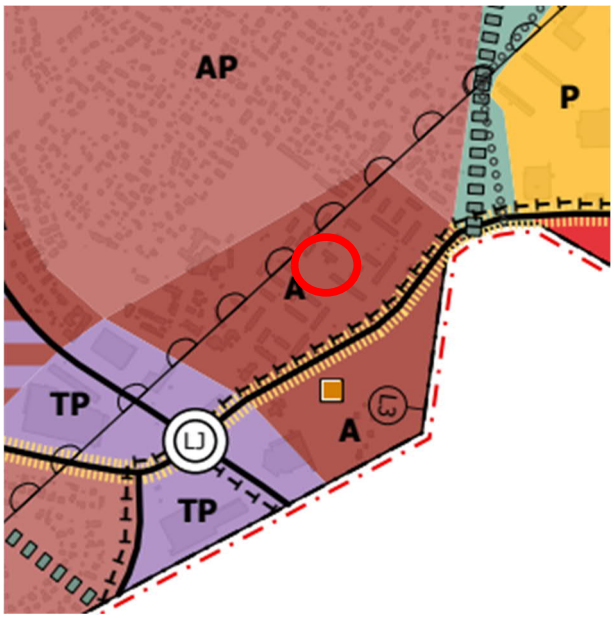
- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Kaupan alue, laaturajoittamaton.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Voimassa oleva yleiskaava

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja uudistaminen. Kaava-alue on tehokasta asuntoaluetta A1.
(Kv 17.12.2007)
=> Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.

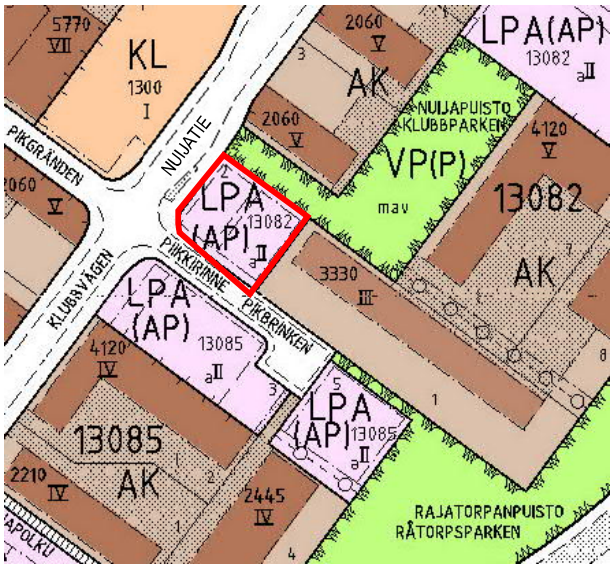
A1	Tehokas asuntoalue.
A3	Pientaloalue.
c	Keskustatoimintojen alakeskus.
P1	Palvelujen alue.
TP	Työpaikka-alue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Yleiskaavaehdotus 2020

Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen tiivistäen ja uudistaen. Alue on asuinaluetta A ja lentomelu-vyöhykettä L3 (Lden 50 – 55 dB).
(Kh 6.4.2020, ollut nähtävillä 22.4. – 18.6.2020)
=> Kaavamuutos on yleiskaavaehdotuksen mukainen.

A	Asuinalue.
AP	Pientalovaltainen asuinalue.
P	Palveluiden ja hallinnon alue.
TP	Monipuolinen työpaikka-alue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Katukuvan kehittämisvyöhyke.
	Ekologinen runkoyhteys.
	Laskeutumisvyöhyke.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
	Tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Voimassa oleva asemakaava

Tontilla on voimassa asemakaava 000087 (SM 21.11.1977), jossa tontti on autopaikkojen korttelialuetta AP.

Ajantasa-asemakaava.

AK	Asuntokerrostalojen korttelialue.
KL	Liikerakennusten korttelialue.
LPA(AP)	Autopaikkojen korttelialue.
VP(P)	Puistoalue.
12058	Korttelin numero.
3330	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
13082	Kortteli, jonka autopaikkoja alueelle saa sijoittaa.
V	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
aII	Suurin autotasojen lukumäärä.
	Istutettava alueen osa.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Katso Vantaan kaavoja, karttoja ja paikkatietoja tarkemmin: kartta.vantaa.fi

Helsingin seudun asumisen, maankäytön ja liikenteen suunnitelma (MAL 2019)

Maankäytön kehittämisen ensisijaiset vyöhykkeet, joille kohdistuu vähintään 90 % asuntotuotannosta. (HSL 26.3.2019; Kv 20.5.2019)
=> Kaava-alue kuuluu ensisijaisesti kehitettävään vyöhykkeeseen.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Tähdätään riittävään, monipuoliseen ja kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018)

Vantaan kaupunkisuunnittelun tavoitteet 2020

Kaavoitetaan uutta asuntokerrosalaa 240 000 k-m2. Vähintään 35 % kaavoitettavasta maa-alasta kohdentuu kaupungin maalle. Asemakaavat tuottavat kansainvälisesti kilpailukykyistä kaupunkiympäristöä. (Kh 28.10.2019)
=> Kaavamuutos tuottaa kerrostalotontin ja asuinkerrosalaa yhteensä 1 600 k-m2.

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri

Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot

Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUVAIHEET

Piikkirinne Nuijatien risteyksestä. Tontti vasemmalla. TKa 5.7.2019

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA PÄÄTÖKSET

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat (aiemmin kiinteistöt ja asuminen) haki 11.6.2019 kerrostalon kaavoittamista Piikkirinne 3:n pysäköintitontille.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Kaavoituksessa osallisia olivat kaavan hakija, alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat, haltijat ja asukkaat (naapurit), kaupunginosan ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL, kaupungin viranomaiset, kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

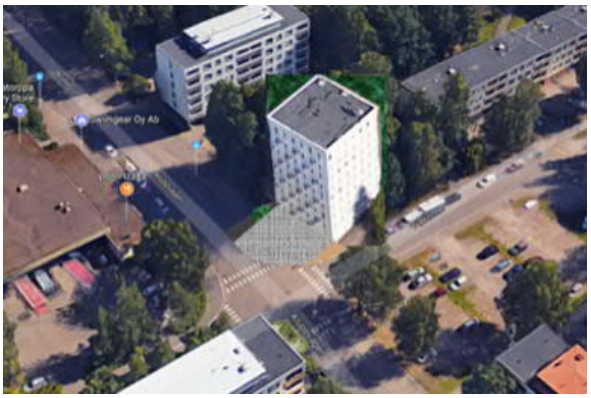
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin, lähetettiin osallisille ja julkaistiin internetissä 6.2.2020. Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle 17.3.2020. Tavoitteet ja mielipiteet kaavoitukselle pyydettiin kirjaamoon 31.3.2020 mennessä.
- Vireille tulo ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 8.2.2020, Myyrmäen uutiskirjeessä 14.2.2020 sekä Vantaan asukaslehdessä ja sen kaavoituskatsauksessa 7.3.2020.
- Kaavoitus uutisoitiin Vantaan Sanomissa 12.2.2020.
- Aluearkkitehdin ilmoitettiin olevan tavattavissa Nuijatien ja Piikkirinteen kulmauksessa 18.3.2020 klo 17.00, mutta perustuen valtakunnallisiin suosituksiin koronaviruksen leviämisen estämiseksi, kaavatöihin liittyvät yleisötilaisuudet ja -tapaamiset peruttiin 31.5.2020 saakka. Peruutus ilmoitettiin sähköpostein naapuriyhtiöille ja paikalla valaisinpylväässä.

Suomen hallitus totesi yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi 16.3.2020.

- Tarkistetussa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 16.3.2020 ilmoitettiin, että aluearkkitehti on tavattavissa sähköpostilla ja puhelimitse.
- Maankäytön kuulutukset julkaistaan kaupungin internet-sivuilla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty alustava maankäyttöluonnos

Tontti 1 277 m2, 8 kerrosta, kerrosala 1 600 k-m2, tonttitehokkuus e = 1,25, autopaikat 14 kpl. Lisäksi saa rakentaa porras- ja aputiloja sekä katolle saunaosaston ja teknisiä tiloja. Katutasossa saa olla liiketilaa. Maanpäällinen kellari lasketaan nykyisin kerrokseksi. / Oas 6.2.2020

Saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

Asiaan saatiin 14 mielipidettä, joista asukkailta 8 kpl.

1. Elisa Oyj, 7.2.2020:
Elisa Oyj:llä ei ole huomauttamista asemakaavamuutosehdotukseen. Alueella on Elisa Oyj:n tietoliikennekaapeleita, joiden olemassaolo tarvitsee alueella toimijoiden tiedostaa ja huolehtia niiden riittävästä suojauksesta. Mikäli kaapeleita kuitenkin joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla todella hyvissä ajoin yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Siirrot ovat maksullisia (MRL 89 §).

2. Naapuri A, 13.2.2020:
Vastustan kaavan muutosta. Omistan asunnon ---.
Syy: Suunnitelma ei noudata alueen rakentamisperintöä ja rikkoisi alueen arkkitehtoonisen yhtenäisyyden. Alueella on tehty viime vuosina paljon julkisivuremontteja, joiden osalta ei sallittu alkuperäiseltä ulkonäöltä poikkeamista. Kaavamuutos ei selvästi noudata tätä sääntöä. Kaikki alueen rakennukset on muuten sijoitettu lounais-koillisakselin mukaan, kaavamuutoksen rakennus ei. Lisäksi rakennus olisi korkeampi kuin kaikki muut rakennukset alueella. Eli se vaikuttaisi kielteisesti sekä viihtyisyyteen että alueen yleisilmeeseen. Rakentaminen vähentäisi naapurikiinteistöjen arvoa.

=> Kaavamuutos perustuu maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteisiin. Uusi kerrostalo sijoittuu hieman vinoon, jolloin se merkitsee keskeisen risteyksen eivätkä talojen ikkunat tule vastakkain. Kasvavissa kaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat. Julkisivuremonteissa on poikettu alkuperäisestä ulkonäöstä. Arkkitehtuurista annetaan kaavamääräyksiä.

Tontti maaliskuussa. Kaavatilaisuuden peruutus ilmoitettiin valaisinpylväässä. TKa 19.3.2020

3. Naapuri B, 13.2.2020:
Olen huolestunut --- asukas. Saimme tänään tiedon, että Piikkirinne 3:n tyhjälle tontille kaavaillaan kerrostalon rakentamista. Perustenä on mainittu, että tonttia ei ole tarvittu 42 vuoteen autopaikkojen rakentamiseen. Se ei pidä paikkaansa. Olemme odottaneet omaa parkkipaikkaa jo 7 vuotta. Tällä hetkellä vuokraamme parkkipaikkaa toisen taloyhtiön pihalta ja maksamme siitä 13 euroa. Iso 8:n kerroksinen talo vie ikkunoista valoa ja lisää asukkaille ahdistusta. Olemme mieheni kanssa muuttaneet Helsinkistä Rajatorppaan juuri tämän rauhallisen ympäristön ja vihreän ympäristön takia. Joudumme nyt taas harkitsemaan muutosta Vantaalta pois. Toivon, että otatte huomioon nykyisten asiakaiden toiveet eikä aloittaa rakennusta näin ahtaalle tilalle joka huonontaa nykyisten asukkaiden viihtymistä omissa asunnoissa.

=> Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Rajatorppa on maakuntakaavassa tiivistettävää aluetta ja yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta. Taloa on käännetty, jolloin talojen ikkunat eivät tule vastakkain. Kaupungissa on pulaa sekä pysäköintipaikoista että asuintonteista. Maantasoisen autopaikan rakentaminen maksaa noin 4 000 € (2020).

4. Asukas Sahatieltä, 15.2.2020:
Näin että Piikkirinne 3.seen tulee uusi kerrostalo. Se on hienoa että saadaa uudempaankin rakennuskantaa tänne. Onko kyseessä oleva talo kaupungin vuokra-asunnoille vai onko kyseessä myyntiin tulevat osakehuoneistot ja onko niistä jo joku neliöhinta tiedossa? Asumme rivitalossa Vapaalassa Sahatiellä ja etsimme muutaman vuoden sisään pienempää asuntoa ja olisi hyvä jos tuohon tulee uusia asuntoja niin saattaisi kiinnostaa ihan ostaa sellainen ☺

=> Hankkeen toteuttaja päätetään myöhemmin kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

5. Yrittäjä, 18.2.2020:
Olen ravintolayrittäjä ja meillä on pizzeria ---. Valitettavasti ravintolamme nykyinen liiketila puretaan lähitulevaisuudessa. Sain tietää, että Piikkirinne 3 --- kulmaukseen on tulossa liiketilaa katutasoon. Olisimmekin kiinnostuneita kyseisestä liiketilasta kun se valmistuu, onko se vapaana? --- Tarve on 60 – 80 m2.

=> Liiketilaa tulee rakentaa 40 – 80 m2. Tontti myydään ja liiketila on vuokrattavissa ostajalta.

6. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 19.2.2020:
Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Rakennettu vesihuolto tulee ottaa huomioon kaavan jatkovalmistelussa, jossa tulee mm. huomioida, että puita tai rakenteita ei sijoiteta 4 metriä lähemmäksi tontin luoteiskulmassa sijaitsevaa palovesiasemaa.

=> Palopostin vieressä on nyt puita. Rakennusala sijoittuu 14,0 metrin päähän palopostista. Annetaan kaavamääräys, jonka mukaan paloposti on huomioitava.

7. Vantaan Energia Oy ja Vantaan sähköverkot Oy, 24.2.2020:
Sähköverkko:
Ei huomautettavaa. Uusi kulutuskohde voidaan lisätä liittymänä sähkön jakeluverkkoon tontin pohjoispuolella. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitekaapelit sijaitsevat karttaliitteiden mukaisesti. Vantaan Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko:
Ei huomautettavaa. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

=> Mahdolliset johtosiirrot toteutetaan sovitulla tavalla tontin rakentamisen yhteydessä.

8. Naapuri C, 19.3.2020:
--- Olen asunut --- viimeiset 16,5v, eikä alueella ole koskaan ollut ylimääräisiä parkkipaikkoja. Kahden auton talouksissa toista autopaikkaa on saanut hakemalla hakea ja pitkäaikaista parkkiahan täältä ei juuri löydy. Meidän kujamme on parhaillaan ainoita tienpätkiä, jota vielä voi käyttää rekkaparkkina ja siinä käytössä se usein myös on. Kuntalaisetko ovat estäneet näiden 42v ajan tuon parkkialueeksi kaavaan merkatun alueen käyttöönoton? Ottaisitte sen vihdoinkin käyttöön, vaikka juuri rekkaparkiksi, niin tappelu parkkipaikoista hellittäisi edes vähän.

Meidän rakennuksemme haki muutamia vuosia sitten lupaa korottaa kerrostaloamme 1-2krs, mutta tähän muutokseen ei suostuttu. Nyt olette kuitenkin lisäämässä keittiön ikkunani eteen 8 kerroksista kerrostaloa.

Eteläpuolella Nuijatietä ei ole yhden yhtä niin korkeata rakennusta, eikä myöskään vinoon rakennettuja taloja. Alueen kerrostalot on aikanaan sommiteltu kaavaan tasaisin välein. Suunniteltu kerrostalo poikkeaa alueen kaupunkikuvasta täysin.

Uudelle rakennukselle on suunniteltu kaikki 14 autopaikkaa. Vaikka kaikki rakennuksen muut asukkaat liikkuisivatkin fillareilla, niin ei se pyörämääräkään kovin pieneen tilaan mahdu. Miten olitte ajatelleet ratkaista tämän ongelman?

=> Tiivistäminen ja täydentäminen ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan pääperiaatteita. Kaupungissa on pulaa sekä pysäköintipaikoista että asuntotonteista. As Oy Piikkirinne 1 haki 21.9.2010 asuinkerrostalon korottamista yhdellä tai kahdella kerroksella, mutta ei ryhtynyt siihen vaan peruskorjasi talon korottamatta sitä ja lopulta perui hakemuksen tarpeettomana 17.8.2017. Kaupunki ei vastustanut kaavamuutosta, vaan järjesti osallistumisen 23.9. – 1.11.2011 (002048). Autopaikkoja tulee 16. Pyöräpaikkoja toteutetaan rakennusjärjestyksen ja pääkaupunkiseudun rakennusvalvontojen yhtenäisen käytännön mukaisesti. Kaavaratkaisu on perusteltu jäljempänä luvussa 4.

Näkymä Nuijatietä luoteeseen. Tontti oikealla. TKa 1.7. ja 5.7.2019

9. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL, 24.3.2020:
Alueella on hyvät joukkoliikenneyhteydet. Nuijatiellä ja Rajatorpantiellä kulkevat linjat 311, 332, 555, 565 ja 571 tarjoavat vaihdottomat yhteydet Vantaan ja Espoon aluekeskuksiin sekä Helsingin keskustaan.

HSL suunnittelee parhaillaan Länsi-Vantaan alueen bussiliikenteen uudet runkolinjat ja niihin liittyvän liityntälinjaston. Alustavien suunnitelmien mukaan Rajatorpantielle perustetaan uudet runkolinjat 520 ja 530, jotka tarjoavat tiheät vaihdottomat yhteydet Myyrmäkeen, Martinlaaksoon sekä Espoon aluekeskuksiin. Helsingin keskustaan tiheän vaihdottoman yhteyden tarjoaa uusi runkolinja 300, jonka lähin pysäkki löytyy kaava-alueelta 700 metrin kävelymatkan päässä.

Kaavamuutosalueen läntisellä reunalla, Nuijatiellä sijaitsee linjan 332 pysäkki. Pysäkki pysyy käytössä myös uuden linjastosuunnitelman linjastolla. HSL pitää tärkeänä, etteivät alueen rakennustyöt häiritse bussien liikennöintiä eivätkä kyseisen pysäkin käyttöä.

HSL:llä ei ole tarvetta antaa lausuntoa kaavoitusprosessin myöhemmissä vaiheissa.

=> HSL on päättänyt Länsi-Vantaan runkobussilinjoista ja liityntälinjastosta 24.3.2020.

10. Rajatorppaseura ry ja Vapaalan Omakotiyhdistys, 30.3.2020:
Rajatorppaseura sekä Vapaalan Omakotiyhdistys haluavat lisätietoja suunnitteilla olevasta kaavamuutoksesta no 002415, joka koskee Piikkirinne 3:n lisärakentamista.

Tämänhetkinen informaatio asiasta ei kerro riittävästi erimerkiksi liikennejärjestelyistä tai tarvittavien parkkipaikkojen määrästä.

Vaarallinen risteysalue

- Uuden rakennuksen myötä liikenne Nuijatiellä tulee lisääntymään. Miten hoidetaan jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kulku Nuijatien yli jo nyt vaarallisissa risteyksissä?

- Nuijatielle on pyydetty hidasteita jo aiemmin, mutta vastaus on ollut kieltävä.
- Autot pysäköivät kadun reunaan, jolloin näkyvyys on katua ylittävälle täysin pimennossa. Varsinkaan lapset eivät pysäköityjen autojen takaa pysty näkemään tiellä kulkevia autoja.

Parkkipaikat
Suunnitelmassa on 14 parkkipaikkaa. Mikä lienee taloon suunniteltujen asuntojen määrä, todennäköisesti paljon enemmän? Uuden rakennuksen yhteyteen suunnitellut parkkipaikat ovat täysin riittämättömät, sillä jo nyt parkkipaikkojen vähyys on Rajatorpassa iso ongelma. Kadun varsille ei parkkipaikkoja mahdu enempää. Vastoin yleisiä oletuksia, yksityisautoilu Rajatorpan ja Vapaalan alueella ei käsityksemme tule lähivuosina vähenemään. Uuden linjastosuunnitelman toteutuessa bussiyhteydet eri puolille Vantaata ja pääkaupunkiseutua heikentyvät ja suora linja Helsinkiin häviää kokonaan, mikä ei edesauta joukkoliikenteen käyttöä.

=> Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyä luonnosta on täydennetty tähän kaavaselostukseen. Piikkirinteen ja Piikkikujan risteykseen on suunniteltu samanlainen kavennus kuin jo Nuijakujan risteyksessä. Katuratkaisut suunnitellaan katusuunnitelmassa, ei asemakaavassa. Tontille tulee 16 autopaikkaa. Tarkemmat tiedot ja perustelut luvussa 4.

11. Vantaan kaupunginmuseo, 30.3.2020:
Ei huomautettavaa.

12. Asunto-osakeyhtiö Vantaan Piikkirinne 1, 31.3.2020:
Asuntoyhtiö Vantaan Piikkirinne 1 tarvitsee lisätietoa suunnitteilla olevasta kaavamuutoksesta koskien naapuritontti Piikkirinne 3:n lisärakentamista. Tällä hetkellä etenkin liikennejärjestelyjen sekä tarvittavien parkkipaikkojen määrän osalta tarvitaan lisäselvityksiä sekä korjauksia jo esitettyihin suunnitelmiin.

Pysäköintipaikat
Suunnitelmassa on mainittu 14 parkkipaikkaa rakennettavalle talolle. Tämä määrä on täysin riittämätön. Koko Rajatorpan alue kärsii liian vähäisistä pysäköintipaikoista ja kadun varret ovat etenkin ilta-aikaan täynnä pysäköityjä autoja. Kun suunnitellun rakennuksen kulku tapahtuu vielä Piikkirinteen puolelta, vähenevät jo ennestään niukat pysäköintipaikat Piikkirinteen varrelta olemattomiin. Tämä kadun pätkä on mm. taloyhtiömme asukkaille erittäin kriittinen ajoneuvojen pysäköinnin kannalta. Yhtään enempää autoja ei alueelle mahdu ilman, että parkkipaikkojen määrää kasvatetaan reilusti.

Julkinen liikenne ei ole näillä näkymin parantumassa, päinvastoin. Suorat yhteydet eri puolille pääkaupunkiseutua vähenevät. Samoin suoran linjan häviäminen Helsinkiin ei auta tilannetta lainkaan. Näkemys siitä, että julkinen liikenne toisi tilanteeseen helpotusta ei pidä näkemyksemme mukaan paikkaansa.

Liikennesuunnittelu
Nuijatien liikennöinti on jo tällä hetkellä erittäin vaarallista, etenkin lapsille. Tien turvallisuuden kohentamiseksi on tehty pyyntöjä mm. hidastetöyssyjen asentamisesta, mutta tuloksetta.

Jo edellä mainittu pysäköintiongelma koskee koko aluetta (parkkipaikkoja alueella aivan liian vähän), joten myös koko Nuijatien kadunvarsi on täynnä pysäköityjä autoja, jotka estävät näkyvyyden suojatietä käyttävillä jalankulkijoilla. Lisäksi katu on leveä, joka mahdollistaa autojen huomattavan ylinopeuden.

Lisäksi kaavaillun rakennuksen korkeus ja sijoittelu poikkeaa alueen arkkitehtuurista.

=> Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyä luonnosta on täydennetty tähän kaavaselostukseen. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Nyt tontti on rakentamaton. Kaupungissa on pulaa sekä pysäköintipaikoista että asuintonteista. Autopaikkoja tulee 16 kpl. Tonttiliittymä vie kadulta kaksi autopaikkaa, kun autopaikkoja on nyt 9 kpl. Piikkirinteen ja Piikkikujan risteykseen on suunniteltu samanlainen kavennus kuin nyt Nuijakujan risteyksessä. Taloa on käännetty, jolloin talojen ikkunat eivät tule vastakkain. Talon korkeus ja sijoittelu on perusteltu tarkemmin luvussa 4.

13. Naapuri D, 31.3.2020:
Rajatorpan Nuijatie 15 / Piikkirinne 3 sijaitsee keskeisellä paikalla alueella jota julkisivumääräykset ovat ohjanneet pitkään säilyttämään 70 luvulta alkaneen perintönsä. Nyt yritetään rikkoa tätä rakentamalla ympäristöön täysin sopimaton asuinkiinteistö.

Ensinnäkin alue on rakennettu jo täyteen joten kivikylämäisyys ei tarvitse jatkoa, sillä viheralueita ei todellakaan ole Rajatorpassa liikaa.

Alun perin parkkipaikaksi kaavoitetusta alueesta on muodostunut Nuijapuiston pieni jatke joka on hyvin tarpeellinen. Puisto syö kaupunkimelua, puhdistaa ilmaa ja toimii eläinten asuinpaikkana tuoden naapuruston asukkaille iloa. Metsäjänikset, siilit, oravat, palokärjet, mustarastaat ja muut eläimet ovat tervetulleita tänne ennemmin kuin joku tornitalo muutaman metrin päähän vanhojen talojen asukkaiden ikkunoista.

Vantaalta löytyy varmasti parempia paikkoja rakentaa uusia taloja kuin tulla rikkomaan 50 vuotta vanhaa osittain jo suojeltua aluetta.

=> Kyseessä on rakentamaton tontti. Alue ei ole tiemelualuetta eikä puilla muutenkaan ole merkitystä meluntorjunnassa. Mainitut eläinlajit eivät ole suojeltuja. Etäisyys rakennusalasta lähimpään taloon on 27 metriä. Täydennysrakentamiskohteita on kaikissa kaupunginosissa. Rajatorppaa ei ole suojeltu. Kaavamääräyksin pyritään korkeatasoiseen laatuun.

14. Naapuri E, 31.3.2020:
tässä ovat syyt, miksi vastustan kerrostalon suunnittelua ja sen varsinaista rakentamista---

1. Yksityisyys. Yksityisyys katoaa. Uudesta talosta näkyy sisään ja parvekkeelle.
2. Pääsy väestönsuojaan. Mikäli rakennetaan uusi taloa en näe miten järkevästi saadaan varmistettua nopea ja vaivaton pääsy alueen väestönsuojaan.
3. Mihin jätetään autot? Tälläkin hetkellä alueella on hyvin rajallinen määrä parkkipaikkoja ja autoja jätetään mihin sattuu. Jos rakennetaan uusi talo mihin uudet ja vanhat autot jätetään.

=> 1. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uusia asuntoja. Täydennysrakentaminen on yleiskaavan keskeinen periaate. 2. Väestönsuojaan pääsy säilyy ennallaan. 3. Kaupungissa on pulaa sekä pysäköintipaikoista että asuintonteista. Tontille tulee 16 autopaikkaa. Piikkirinteeltä poistuu 2 autopaikkaa tonttiliittymän kohdalta.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olo ja muistutus

Asemakaavan muutosehdotus on ollut nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 20.5. – 18.6.2020, jolloin saatiin yksi muistutus. Se on erillisenä liitteenä.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Asemakaavamuutos vastaa maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteisiin. Tavoitteena on kaavoittaa kerrostalotontti rakentamatta jääneen pysäköintitontin paikalle.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

A. Kerrostalo sijoittuu kadun kulmaan hieman vinottain.

Edut: Talo korostaa keskustaa eikä ikkunoista katsota toisiin asuntoihin. Talosta muodostuu maamerkki. Asunnoista muodostuu vinoja näkymiä.

Haitat: Talo ei ole 1960-luvun koordinaatistossa, mikä ei ole haitta, vaan erityistä tällä kohdalla.

B. Kerrostalo sijoittuu kadun kulmaan suoraan kulmaan.

Edut: Talo hieman korostaa keskustaa, mutta ei erityisesti erotu.

Haitat: Ikkunoista katsotaan suoraan toisiin asuntoihin.

C. Matalampi Nuijatietä rajaava kerrostalo.

Edut: Talo rajaa Nuijatietä, mutta ei juuri korosta keskustaa.

Haitat: Talo sijoittuu Nuijatie 17:n ikkunoiden ja parvekkeiden eteen ja muistakin ikkunoista katsellaan suoraan vastapäistä taloa. Talo sijoittuu osittain bussipysäkin kohdalle. Visuaalinen yhteys Nuijapuistoon kapenee. Ei tilaa leikki- ja oleskelupaikalle.

Jos kaavamuutosta ei tehdä, niin keskeiselle paikalle jää rakentamaton tontti. Pelkästään pysäköintipaikkojen rakentaminen ei toteuta maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitetta, jolla vastataan kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen.

Tonttiliittymä tulee Piikkirinteelle, koska sitä ei voi sijoittaa Nuijatielle bussipysäkin kohdalle.

Kaavoitusta on jatkettu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti (vaihtoehto A).

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Asemakaavan havainnekuva. TKa 31.1.2020

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaavan tarkoituksena on muuttaa rakentamaton pysäköintitontti asuinkäyttöön.

42 vuotta rakentamatta ollut autopaikkojen korttelialue AP muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Tontin rakennusoikeudeksi tulee 1 600 k-m2 ja tonttitehokkuudeksi e = 1,25. Tontin pinta-ala on 1 277 m2. Suurin kerrosluku on kahdeksan (VIII). Ullakolle sijoittuu saunaosasto ja teknisiä tiloja. Tontille sijoittuu maantasopysäköintinä 16 autopaikkaa. Vieressä on Nuijapuisto.

Kaavan perustelut

Kaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin tarpeeseen löytää tontteja joukkoliikennevyöhykkeiltä.

Rajatorppa on maakuntakaavassa tiivistettävää aluetta, maakuntakaavaehdotuksessa pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä, yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta ja yleiskaavaluonnoksessa tiivistä asuntoaluetta. Tontti sijaitsee Rajatorpan keskeisessä risteyksessä vastapäätä ostoskeskusta.

Alueella on hyvät palvelut: kaupat, koulut, päiväkodit, urheilukenttä, leikkikentät, koirapuisto ja Myyrmäen urheilupuisto. Rajatorpan kalliosuoja on urheilukäytössä. Alue kuuluu joukkoliikennevyöhykkeeseen. Rajatorpantielle ollaan toteuttamassa kaksi runkobussilinjaa syksyllä 2022. Myyrmäen keskusta on lähellä (alle 2 km).

Siten kaupunginosan keskeinen tontti on perusteltua rakentaa tehokkaasti.

Tontti	Osoite	Pinta-ala m2	Rakennusoikeus k-m2	Tonttitehokkuus e
13-82-2	Piikkirinne 3	1 277	1 600	1,25

Asemakaavan havainnepiirros. Kallaluoto 31.1.2020

Tontti sijaitsee keskustatoimintojen alakeskuksessa, palvelujen luona, lähellä Myyrmäkeä, joten ensisijaisena tavoitteena tontille on kasvavan kaupungin tarvitsema asuntorakentaminen.

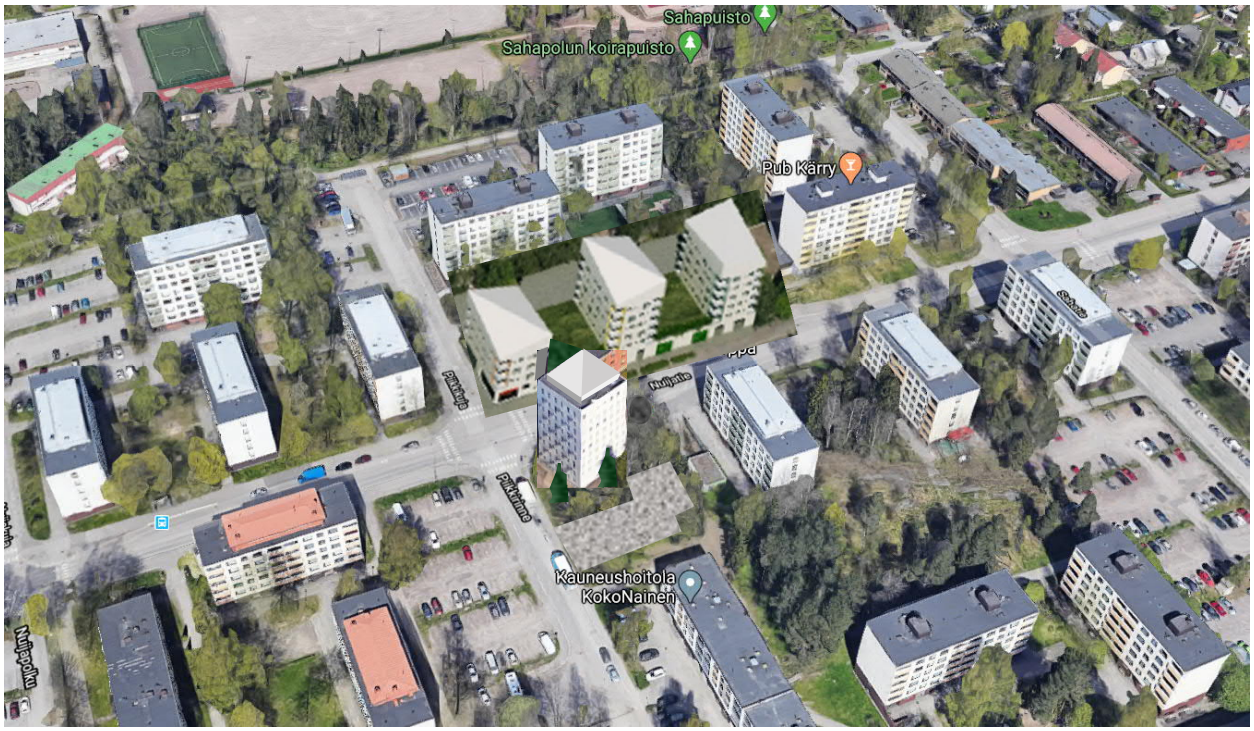
Tontille mahtuu hyvin kahdeksankerroksinen 1 600 k-m2 suuruinen rakennus. Rakennuksen korkeutta perustelee sijainti kaupunginosan keskeisessä risteyksessä. Ylimmistä kerroksista avautuu parhaat näkymät.

Kaupungissa vanha rakennus saattaa sijaita poikkeavasti, kuten Rajatorpassa terveystalo. Samoin uusikin talo voi sijaita perustellusti poikkeavasti. Hieman käännettynä talo merkitsee keskeisen risteyksen ja korostaa sitä eikä ikkunoista katsota suoraan toisiin asuntoihin.

Tasoeron vuoksi rakennukseen voidaan rakentaa helposti kellari. Muu tontti voidaan täyttää.

Tontille mahtuu 16 autopaikkaa (1 ap / 100 k-m2). Pienellä tontilla autopaikkoja ei voi sijoittaa maan alle eikä talon sisään, mikä heikentäisi huomattavasti hankkeen toteutettavuutta, eikä tontille mahdu ajoluiskaa. Palvelut ovat lähellä ja bussien runkolinjoille on kävellen 300 – 450 m. Tontin myynnissä voidaan vaatia, että yksi autopaikka on yhteiskäyttöautolle. Pysäköintiratkaisu edistää kaupunkirakenteen tiivistämistavoitetta.

Tontilla on oma pieni piha ja vieressä on korttelipuisto, Nuijapuisto. Myös pallo- ja leikkikentille ja koirapuistoon on lyhyt matka.

Idealuonnos Rajatorpan keskustan uudistamisesta. Ostoskeskuksen tontille kerrostaloja ja liiketilaa kivijalkaan (L-arkkitehdit 2019). Piikkirinteen tontille 8-kerroksinen talo, joka kääntyy niin, että rakennus merkitsee keskeisen risteyksen eikä ikkunoista katsota suoraan toisiin asuntoihin (Kallaluoto 2020).

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Meluntorjunnasta ja hulevesien hallinnasta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä, joten niistä ei ole tarpeen antaa kaavamääräyksiä. Polkupyöräpysäköinnin määrä määrätään rakennusjärjestyksessä (1 pp / 30 k-m2) ja siitä on annettu pääkaupunkiseudun rakennusvalvontojen ohje.

4.3 ALUEVARAUKSET

AK, asuinkerrostalojen korttelialue

Rakennusoikeudesta määrätään:

- Tontin rakennusoikeus on 1 600 k-m2 ja suurin kerrosluku kahdeksan (VIII).
- Nuijatien puolelle tulee rakentaa 40 – 80 m2:n suuruinen liiketila, jonka saa rakentaa kaavassa annetun rakennusoikeuden lisäksi.
- Ullakolle saa sijoittaa saunaosaston sekä yhteis-, varasto- ja teknisiä tiloja kerrosluvun ja rakennusoikeuden estämättä.
- Maantasokerrokseen saa sijoittaa asumista palvelevia yhteistiloja, varastoja, väestönsuojia sekä huolto- ja teknisiä tiloja rakennusoikeuden estämättä.
- Porrashuoneen 15 m2 ylittävän osan kussakin kerroksessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.
- Lisärakennusoikeudet eivät mitoita autopaikkoja, pyöräpaikkoja eikä väestönsuojaa.

Julkisivuista määrätään:
- Rakennuksen tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja julkisivuissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja.
- Rakennuksen tulee korostaa keskeistä risteystä ja rakennusta tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin.
- Julkisivujen ja eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus modernin arkkitehtuurin keinoin.
- Julkisivujen tulee olla pääosin valkoisia.
- Ullakko tulee sovittaa rakennuksen arkkitehtuuriin.
- Jokaisella asunnolla tulee olla parveke, viherhuone tai terassi.
- Parvekkeiden tulee olla julkisivun ulkopuolella, noin 1,0 m syviä, ilman pilareita ja pinna- tai lasikaiteellisia.
- Ikkuna- ja parvekeaukotuksen tulee olla mahdollisimman suurta.
- Kulmahuoneistojen ja parvekkeiden tulee avautua vähintään kahteen suuntaan.
- Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.
- Porrashuoneen sisäänkäynti tulee olla sekä kadulle että pihalle ja niitä tulee korostaa.
- Liiketilaan tulee olla suora sisäänkäynti kadulta. Liiketilan julkisivua ja ikkunapuitteita tulee korostaa kiiltävällä materiaalilla, tummalla värillä ja isoilla näyteikkunoilla.
- Liiketilan korkeuden tulee olla vähintään 4,0 metriä.
- Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.
- Asuinhuoneen lattian tulee olla vähintään 0,7 metriä viereisen kadun pintaa ylempänä.
- Ääneneristävyyden ΔL lento- ja katumelua vastaan on oltava asunnoissa vähintään 32 dB sekä toimistoissa ja vastaavissa työtiloissa 28 dB.

Pihasta määrätään:
- Tontinosa Nuijatien ja Piikkirinteen kulmauksessa tulee kivetä kaupunkiaukioksi.
- Väestönsuojan, varastoja ja teknisiä tiloja saa sijoittaa rakennusalan ulkopuolelle, niin että rakennuksen päälle rakennetaan leikki- ja oleskelupiha.
- Katuluiskan, katuvalaisimia, valaistuksen varusteita, kaapeleita, liikennemerkkejä ja katukylttejä saa sijoittaa tontin rajalle, tontin puolelle ja rakennukseen.
- Rakentamatta jääville tontin osille, joita ei käytetä leikki- tai oleskelualueeksi tai liikenteelle, tulee istuttaa puita, pensaita ja perennoja.
- Vihertehokkuuden on oltava vähintään 0,9. Pihasuunnitelma on liitettävä rakennuslupa-asiakirjoihin.
- Alueella ei saa käyttää asfalttipäällystettä.
- Hulevedet on viivytettävä.
- Paloposti on huomioitava.
- Autopaikat on rajattava katua, toista tonttia ja puistoa vastaan pensasaidalla tai vähintään 0,4 metriä korkealla muurilla.
- Ajoliittymä tulee olla Piikkirinteelle.
- Autopaikkoja on varattava vähintään 16 kpl.

Pihaluonnos, jossa vihertehokkuus 0,9. Elina Ekroos 2.4.2020

Tekninen huolto

- Vesistöt ja vesitalous

Nykytilanteessa kaavamuutosalue on metsittynyttä täyttömaata, jonne satavat vedet imeytyvät maaperään.

Kaava-alue kuuluu Mätäojan valuma-alueeseen. Mätäoja virtaa Helsinkiin laskien vetensä Isossa Huopalahdessa mereen. Mätäojanlaakso on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue ja se toimii luontaisena tulva-alueena. Mätäojanlaaksossa elää harvinaisia eläin- ja kasvilajeja, joista merkittävin on halavasepikkä.

Kaavamuutosalue ei sijaitse pohjavesialueella.

Alueen rakentuessa läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa nykyisestä, jolloin myös virtaamat alueelta kasvavat. Virtaamien kasvua tonteilla hillitään viivyttämällä hulevesiä ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

- Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-alueen lähimmät vesijohdot sijaitsevat Piikkirinteellä. Kaava-alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Myyrmäen painepiiriin, johon vedet johdetaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +82 m... +96 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Vesihuollon esisuunnitelma perustuu nykyiseen johtoverkkoon.

Elina Kettunen 3.4.2020

Jätevesiviemäröinti
Kaava-alueen lähimmät jätevesiviemärit sijaitsevat Piikkirinteellä. Jätevedet johdetaan etelään Rajatorpantien runkoviemäriin, josta jätevedet johdetaan Vapaalan pumppaamolle. Pumppaamolta jätevedet johdetaan Vapaalan pohjoisosan kautta länteen Vihdintien alitse Hämeenkylään ja sieltä Hämevaaraan. Hämevaarassa runkoviemäri liittyy Espoon viemäriverkostoon, jossa jätevedet ohjataan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti, hulevesijärjestelmä
Kaava-alueen lähimmät hulevesiviemärit sijaitsevat Piikkirinteellä. Hulevesiviemäri purkaa Piikkirinteen eteläpuolella Rajatorpantien varren ojaan. Sieltä vedet virtaavat itään Myyrmäen halki päätyen Mätäojanlaaksoon.

Vesihuollon suunnitelma
Kaavamuutos tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoon, joten kaavasta ei aiheudu vesihuollolle kustannuksia.

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tulvatilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Elina Kettunen 31.3.2020

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

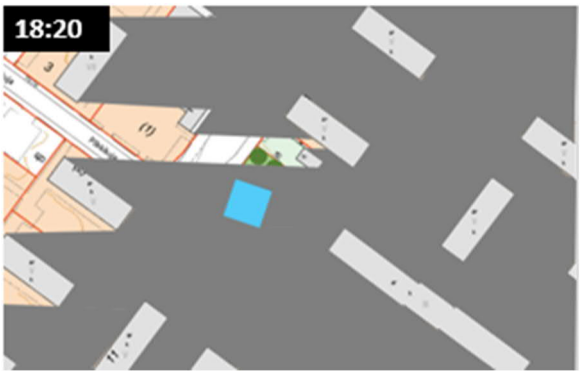
Varjostustutkielma

Kevätpäiväntasaus 20.3. Aurinko nousee 6.21, laskee 18.36

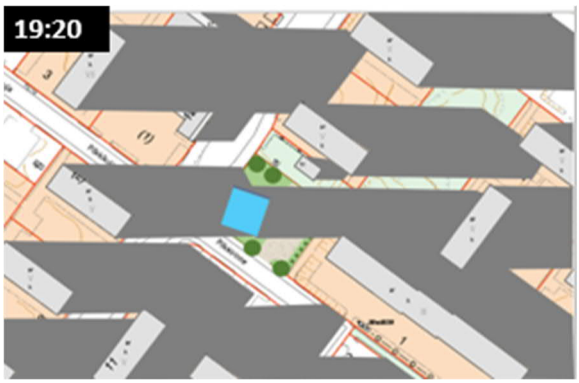

Kesäpäivänseisaus 21.6. Aurinko nousee 3.53, laskee 22.52

Tontilla on nyt korkea metsä, joka myös varjostaa. Talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Rakentamaton metsäinen tontti tulee rakennetuksi. Luonnonympäristöä muuttuu rakennetuksi ympäristöksi, mutta alueella ei ole inventoituja arvokkaita luontokohteita eikä suojeltuja eläinlajeja. Kaavamuutoksessa menetetään sekametsikkö, joka on yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta eikä ole osa laajempaa viheralueverkostoa.

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Kaava täydentää Vihdintien suunnan kaupunkirakennetta lähellä Myyrmäen keskustaa. Alue on maakuntakaavan tiivistettävää aluetta ja yleiskaavan tehokasta asuntoaluetta. Tiivistäminen ja täydentäminen ovat yleiskaavan keskeisiä periaatteita ja hajarakentamista tai uusien asuinalueiden perustamista edullisempaa. Rakentaminen sijoittuu olevien kerrostalojen ja ostoskeskuksen naapuriin. Tontti liittyy valmiisiin katuihin ja valmiiseen kunnallistekniikkaan. Vieressä on puisto.

Liikenteelliset vaikutukset

Uusi kerrostalo tuottaa liikennettä noin 48 ajon/vrk, mikä mahtuu hyvin katuverkolle. Kaava tukeutuu joukkoliikenteeseen ja tukee joukkoliikennekaupungin kehittämistä. Tonttiliittymän vuoksi Piikkirinteeltä poistuu kaksi autopaikkaa, jotka poistuvat otettaisiin tontti mihin tahansa käyttöön.

Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuutos vastaa kaupungin väestönkasvuun ja tuottaa asuntoja, joille on kysyntää, ja täyttää kaupungin asuntorakentamistavoitetta. Uudet asukkaat lisäävät palvelujen kysyntää. Rakentaminen tarjoaa työtä.

Taloudelliset vaikutukset

Kaupunki saa tontin myynnistä maanmyyntituloja eikä kaavamuutos aiheuta kadun tai kunnallistekniikan rakentamistarvetta. Kaupunki tuottaa asukkaille tarvittavat palvelut.

Kaavan laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenneverkkoon, palveluihin ja ilmastoon ovat vähäisiä. Tontilla on mahdollista hyödyntää kaukolämpöä, maalämpöä ja aurinkoenergiaa.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Meluntorjunnasta ja hulevesien johtamisesta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä.

4.6 NIMISTÖ

Kaava ei muuta nykyistä nimistöä.

Rajatorppa / Råtorp on saanut nimensä kolmen kylän rajalla sijainneesta Hämeenkylän Övre Labbaksen torpasta, 1856 Råkärr torp, 1898 Råhus torp, 1909 Råtorp, 1958 Rajatorppa (asutus).

Kadunnimet Nuijatie / Klubbägen (1965) ja Piikkirinne / Pikbrinken (1968) on annettu työkalujen aihepiiristä, koska Vapaala on ollut alun perin 1930-luvulla työväestön kylä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tontti myydään tai vuokrataan, kun kaava on tullut voimaan.

Rakennusluvista ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §).

Kaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki		
Asemakaavoitus	aluearkkitehti	Timo Kallaluoto
	asemakaava-arkkitehti	Anders Hedman
	kaavoitusinsinööri	Mikko Järvi
	kaavatekninen koordinaattori	Marko Hoffren
	maanmittausharjoittelija	Anne Partanen
Kadut ja puistot	suunnitteluinsinööri	Elina Kettunen
	liikenneinsinööri	Pirjo Salo
	liikenneinsinööri	Teemu Vihervaara
	kadunsuunnittelupäällikkö	Olli Lappalainen
Kiinteistöt ja tilat	tonttipäällikkö	Armi Vähä-Piikkiö
	asumisasioiden päällikkö	Tomi Henriksson
	tontti-insinööri	Juho Lumme
Rakennusvalvonta	kaupunkikuva-arkkitehti	Matti Kärki
	lupa-arkkitehti	Timo Tamminen
Yleiskaavoitus	maisema-arkkitehti	Elina Ekroos
	yleiskaava-arkkitehti	Virpi Mamia

Aloituskokous pidettiin 5.2.2020, Infra 30.3.2020, aluetiimi 1.4.2020, suunnittelukokous 2.4.2020.

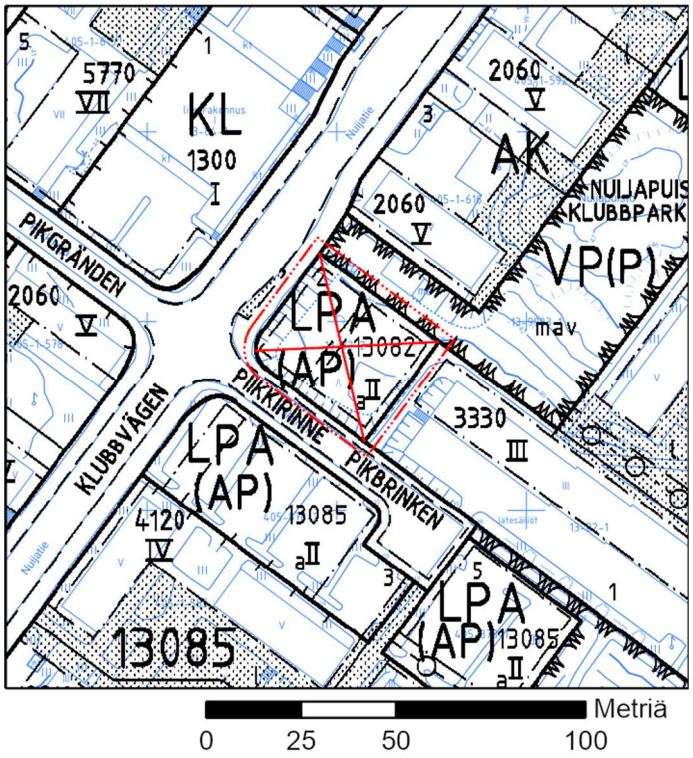
Vantaa 8.9.2020

VANTAAN KAUPUNKI
Länsi-Vantaan asemakaavoitus

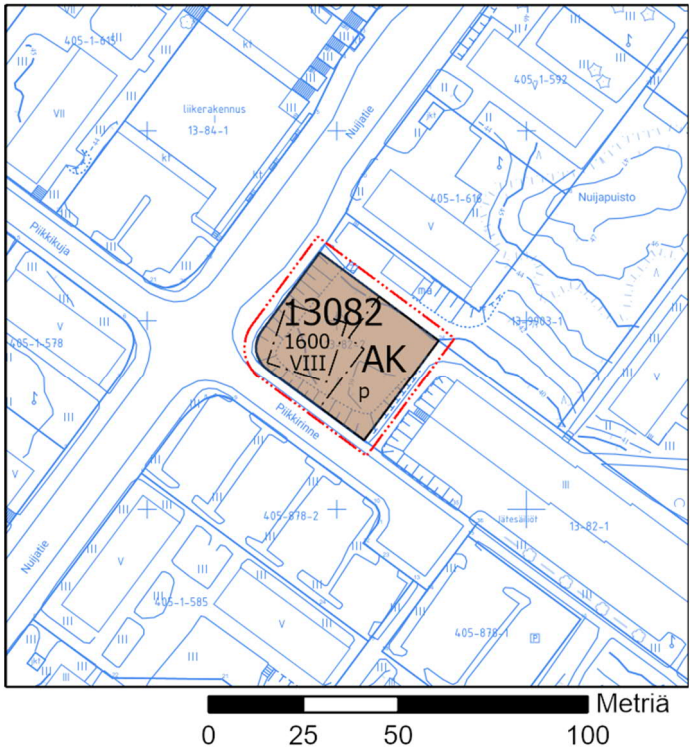

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
timo.kallaluoto@vantaa.fi
p. 050 3122 132
Kielotie 28, PL 1860, 01300 Vantaan kaupunki

Poistettavat merkinnät

Asemakaavan muutosehdotus

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002415	Päiväys Datum 8.9.2020	1/2

Vantaan kaupunki

PIIKKIRINNE 3

Kaupunginosa 13, Vapaala

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 13082.

1:2000

Vanda stad

PIKBRINKEN 3

Stadsdel 13, Friherrs

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteret 13082.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

AK

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Kvartersområde för flervåningshus.

Rakennusoikeus

Byggrätt

Nuijatien puolelle tulee rakentaa 40 – 80 m²:n suuruinen liiketila, jonka saa rakentaa kaavassa annetun rakennusoikeuden lisäksi.

På Klubbvägens sida ska byggas 40 – 80 m² stort affärsutrymme som kan byggas utöver den byggnadsrätt som anges i detaljplanen.

Ullakolle saa sijoittaa saunaosaston sekä yhteis-, varasto- ja teknisiä tiloja kerrosluvun ja rakennusoikeuden estämättä.

På vinden får placeras bastuavdelningen, gemensamma, förråds- och tekniska utrymmen utan hinder av våningsantalet och byggnadsrätten.

Maantasokerrokseen saa sijoittaa asumista palvelevia yhteistiloja, varastoja, väestönsuojia sekä huolto- ja teknisiä tiloja rakennusoikeuden estämättä.

På marknivån får placeras gemensamma utrymmen som betjänar boendet, förråd, skyddsrum samt service- och tekniska utrymmen utan hinder av byggnadsrätten.

Porrashuoneen 15 m² ylittävän osan kussakin kerroksessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Den del av trapphuset som överstiger 15 m² får på varje våning byggas utöver den i detaljplanen anvisade våningsytan.

Lisärakennusoikeudet eivät mitoita autopaikkoja, pyöräpaikkoja eikä väestönsuojaa.

Ytterligare byggnadsrätter dimensionerar inte bilplatser, cykelplatser eller skyddsrum.

Julkisivut

Fasader

Rakennuksen tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja julkisivuissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja.

Byggnaden ska vara arkitektonisk högklassig och högklassiga material ska användas i byggnadens fasader.

Rakennuksen tulee korostaa keskeistä risteystä ja rakennusta tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin.

Byggnaden ska betona den centrala korsningen och byggnaden ska framhävas med arkitektoniska medel.

Julkisivujen ja eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus modernin arkkitehtuurin keinoin.

Fasadernas olika ytor ska till sitt arkitektoniska tema bilda en sammanhängande helhet med moderna arkitektoniska medel.

Julkisivujen tulee olla pääosin valkoisia.

Fasaderna ska vara huvudsakligen vita till färgsättningen.

Ullakko tulee sovittaa rakennuksen arkkitehtuuriin.

Vinden ska anpassas till byggnadens arkitektur.

Jokaisella asunnolla tulee olla parveke, viherhuone tai terassi.

Varje bostad ska ha balkong, grönrum eller terrass.

Parvekkeiden tulee olla julkisivun ulkopuolella, noin 1,0 m syviä, ilman pilareita ja pinna- tai lasikaiteellisia.

Balkongerna ska vara utanför fasaden, cirka 1,0 meter djupa, utan pelare, och med pinn- eller glasräcke.

Ikkuna- ja parvekeaukotuksen tulee olla mahdollisimman suurta.

Fönster- och balkongöppningarna ska vara så stora som möjligt.

Kulmahuoneistojen ja parvekkeiden tulee avautua vähintään kahteen suuntaan.

Lägenheterna i byggnadens hörn och balkongerna ska öppnas minst mot två riktningar.

Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Eventuella rörliga fogar och elementfogar ska döljas med arkitektoniska medel.

Porrashuoneen sisäänkäynti tulee olla sekä kadulle että pihalle ja niitä tulee korostaa.

Ingången till trapphuset ska vara både till gatan on till gårdsplan och de ska framhävas.

Liiketilaan tulee olla suora sisäänkäynti kadulta. Liiketilan julkisivua ja ikkunapuitteita tulee korostaa kiiltävällä materiaalilla, tummalla värillä ja isoilla näyteikkunoilla.

Affärslokalen ska ha en direkt entré från gatan. Affärsfasaden och fönsterramarna ska framhävas med glansigt material, mörk färgsättning och stora skyltfönster.

Liiketilan korkeuden tulee olla vähintään 4,0 metriä.

Affärsutrymme ska vara minst 4,0 meter hög.

Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Också de lägre våningarna ska ha fönster. Fasaden får inte ge ett slutet intryck.

Asuinhuoneen lattian tulee olla vähintään 0,7 metriä viereisen kadun pintaa ylempänä.

Bostadsrummets golv ska ligga minst 0,7 meter över den intilliggandet gatans nivå.

Ääneneristävyyden ΔL lento- ja katumelua vastaan on oltava asunnoissa vähintään 32 dB sekä toimistoissa ja vastaavissa työtiloissa 28 dB.

Ljudisolering ΔL mot flyg- och gatubuller ska vara mot bostäderna minst 32 dB samt mot kontors- och andra arbetsutrymmen minst 28 dB.

	Piha	Gårdsplan
	Tontinosa Nuijatien ja Piikkirinteen kulmauksessa tulee kivetä kaupunkiaukioksi.	Tomtdelen i hörnet av Klubbvägen och Pikbrinken ska stenas med plattor som stadsplats.
	Väestönsuojan, varastoja ja teknisiä tiloja saa sijoittaa rakennusalan ulkopuolelle, niin että rakennuksen päälle rakennetaan leikki- ja oleskelupiha.	Skyddsrum, förråd och tekniska utrymmen får placeras utanför byggnadsytan så, att gårdsplan för lek och vistelse byggas ovanpå byggnaden.
	Katuluiskan, katuvalaisimia, valaistuksen varusteita, kaapeleita, liikennemerkkejä ja katukylttejä saa sijoittaa tontin rajalle, tontin puolelle ja rakennukseen.	Gatusluttningen, gatubelysningar, belysningsutrustningar, kablar samt trafik- och gatuskyltar får placeras på tomtgränsen, på tomtens sida och i byggnaden.
	Rakentamatta jäävät tontin osat, joita ei käytetä leikki- tai oleskelualueeksi tai liikenteelle, tulee istuttaa puin, pensain ja perennoin.	På de delar av tomten som inte bebyggs och som inte används som lekplats eller vistelseområde eller för trafik ska planteras med träd, buskar och perenner.
	Vihertehokkuuden on oltava vähintään 0,9. Pihasuunnitelma on liitettävä rakennuslupa-asiakirjoihin.	Grönfaktor ska vara minst 0,9. Gårdsplan ska bifogas till byggnadslovshandlingarna.
	Alueella ei saa käyttää asfalttipäällystettä.	På området får inte användas asfaltbeläggning.
	Hulevedet on viivytettävä.	Dagvatten ska fördröjas.
	Paloposti on huomioitava.	Brandposten ska beaktas.
	Autopaikat on rajattava katua, toista tonttia ja puistoa vastaan pensasaidalla tai vähintään 0,4 metriä korkealla muurilla.	Bilplatserna ska avgränsas mot gatan, annan tomt eller park med häck eller minst 0,4 meter hög mur.
	Ajoliittymä tulee olla Piikkirinteelle.	Utfart ska vara till Pikbrinken.
	Autopaikkoja on varattava vähintään 16 kpl.	Bilplatser ska reserveras minst 16 st.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
13	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VAPAA	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
13082	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
1600	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
VIII	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
p	**Pysäköimispaikka.**	**Parkeringsplats.**
	TONTTIJAKO	TOMTINDELNING
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanerin

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Stadsmätning

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda __.__.20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	01.04.2020
Kaavan nimi	002415 Vapaala 13 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	06.02.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002415
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,1276	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,1276

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,1276**	**100,0**	**1600**	**1,25**	**0,0000**	**1600**
A yhteensä	0,1276	100,0	1600	1,25	0,1276	1600
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,1276	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,1276**	**100,0**	**1600**	**1,25**	**0,0000**	**1600**
A yhteensä	0,1276	100,0	1600	1,25	0,1276	1600
AK	0,1276	100,0	1600	1,25	0,1276	1600
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,1276	0
LPA	0,0000		0		-0,1276	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
002415 PIIKKIRINNE 3
13 VAPAALA

Asemakaavoitus/TKA

Asemakaavan muutosehdotus 002415 Piikkirinne 3 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 20.5. – 18.6.2020. Tällöin jätettiin yksi muistutus. Lisäksi saatiin yksi muistutus myöhässä.

Tiivistelmä

MUISTUTTAJA	MUISTUTUS	TARKISTUKSET
NRO 1 Naapuri A	Alueella ei ole ylimääräisiä parkkipaikkoja. Piikkirinne 1 haki talon korottamista. Kuinka korkea talosta tulee? Mahtuuko talo tontille? Kapea ja korkea talo poikkeaa kaupunkikuvasta.	–
NRO 2 Naapuri B (*myöhästynyt*)	Onko rakennushanke 100 % varma? Miksi päätit rakentaa sen lähelle rakennustamme? Etkö löydä toista paikkaa? Muuttuuko asunnon hinta alas tai ylös?	–

NRO 1
NAAPURI A, YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

Olen asunut ---ssä viimeiset 17 v, eikä alueella ole koskaan ollut ylimääräisiä parkkipaikkoja. Kahden auton talouksissa toista autopaikkaa on saanut hakemalla hakea ja pitkäaikaisia parkkipaikkoja täältä ei juuri löydy. Meidän kujamme on parhaillaan ainoita tienpätkiä, joita vielä voi käyttää rekkaparkkina ja siinä käytössä se usein myös on. Kuntalaisetko ovat estäneet 42v ajan tuon LPA-alueeksi kaavaan merkatun alueen käyttöönoton? Tarvetta sille on ollut ja tarve tulee vain lisääntymään kaavamuutoksenne myötä. Uudelle rakennukselle on suunniteltu 14 autopaikkaa. Vaikka kaikki rakennuksen muut asukkaat liikkuisivatkin fillareilla, niin ei se pyörä määräkään kovin pieneen tilaan mahdu. Mihin siis kaavassa esitetty LPA-alue siirtyy ja koska uusia alue otetaan käyttöön?

Meidän rakennuksemme, Piikkirinne 1, haki muutamia vuosia sitten lupaa korottaa kerrostaloamme 1-2 krs, mutta tähän muutokseen ei suostuttu. Nyt olette kuitenkin lisäämässä keittiön ikkunani eteen 8-kerroksista kerrostaloa. Tai kuinka korkea siitä nyt onkaan tulossa, kun kaavaluonnoksen mukaan Nuijatien puolelle rakennettava liikehuoneisto (min 4m), varastotilat yms muut asumista palvelevat tilat sekä ullakkotilat eivät sisälly kaavassa annettuun rakennusoikeuteen. Kuinka korkea rakennuksesta voi siis maksimissaan tulla? Korkeusero Nuijatien puolelta katsottuna minun ikkunaani on jo melkein 3m. Kuinka massiivisen varjon se tulee heittämään meidän talomme päälle heikentäen asumismukavuutta ja toisaalta Nuijatie-Piikkirinne risteyksen vaarantaen liikenneturvallisuutta?

Nuijatien ja Piikkirinteen risteyksen ylittää päivittäin melkoinen määrä pieniä ja suuria käyttäjiä. Pienten koululaisten tulisi erottua jatkossakin selvästi bussien ja kuorma-autojen liikennöimillä reiteillä. Rakentajilla tuntuu olevan nykyään tapana pystyttää rakennuksensa kiinni tonttirajaan. Kaavaluonnoksessa mainitaan, että 1. asuinkerroksen tulee olla vähintään 0,7m viereisen kadun pintaa korkeampana. Siinä mainitaan lisäksi, että jokaisella asunnolla tulle olla isot ikkunan ja 1m rakennuksesta ulospäin tulevat parvekkeet. Onko uuden rakennuksen tarkoitus pysyä kokonaan ”omalla tontillaan” vai tuleeko sen ulkonevat parvekkeet peittämään näkyvyyttä joko Piikkirinteen tai Nuijatien puolella vaarantaen tienkäyttäjiä?

Nuijatien eteläpuolella ei ole yhden yhtä niin korkeaa rakennusta, eikä myöskään muihin rakennuksiin verrattuna vinoon rakennettuja taloja. Alueen kerrostalot on aikanaan sommiteltu kaavaan tasaisin välein ja eri suuntaan kuin kaavamuutosta koskevan rakennuksen näkymässä olevat kerrostalot. Suunniteltu kapea ja korkea kerrostalo poikkeaa alueen kaupunkikuvasta täysin.

Vastine

Tiivistäminen ja täydentäminen ovat sekä maakuntakaavan että yleiskaavan pääperiaatteita. Rajatorppa sijaitsee lähellä Myyrmäen keskustaa. Syksyllä 2020 valmistuvat sekä uusi Rajatorpan koulu että Vapaalantien Lidl. Syksyllä 2022 Rajatorpantiellä alkaa liikennöidä tiheästi kaksi runkobussilinjaa. Myös Nuijatietä tulee kulkemaan bussi Myyrmäkeen.

Kasvavassa kaupungissa on pulaa sekä pysäköintipaikoista että asuintonteista. Tonttia ei ole otettu käyttöön pysäköintialueeksi, joten autopaikkojen korttelialue LPA poistuu ja muuttuu asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Asemakaavan muutosehdotuksessa kerrostalotontille on varattu 16 autopaikkaa. Pyöräpaikkoja toteutetaan rakennusjärjestyksen ja pääkaupunkiseudun rakennusvalvontojen yhtenäisen käytännön mukaisesti.

Tontti rakennettaisiin arviolta 2021 – 2022 ja valmistuisi arviolta 2022 – 2023.

As Oy Vantaan Piikkirinne haki 21.9.2010 asuinkerrostalon korottamista yhdellä tai kahdella kerroksella. Kaupunki ei vastustanut kaavamuutosta, vaan järjesti osallistumisen 23.9. – 1.11.2011 (nro 002048). Yhtiö ei ryhtynyt korotukseen vaan peruskorjasi talon korottamatta. Lopulta yhtiö perui kaavahakemuksen tarpeettomana 17.8.2017, kun talo oli jo korjattu.

Nuijatielle on suunniteltu Piikkirinteen suojatien kohdalle ajoradan kavennukset, kuten asemakaavamuutoksen selostuksessa (s. 21) on esitetty. Ajoradan kavennus ratkaistaan kuitenkin katusuunnitelmassa eikä asemakaavassa.

Rakennukseen tulee enintään kahdeksan kerrosta. Nykyisin myös maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi. Lisäksi Rajatorppaan saa rakentaa ja on myös rakennettu ullakkotiloja. Joka tapauksessa ullakolle sijoitetaan ainakin ilmastointikone. Talojen ikkunoista ei katsota suoraan toisiaan, kun talo sijoittuu hieman vinoon. Samalla rakennus merkitsee keskeisen risteyksen. Matalampana talo sijoittuisi Nuijatie 17:n parvekkeiden ja ikkunoiden eteen.

Talo ja parvekkeet mahtuvat tontille.

Tarkistukset

–

NRO 2
NAAPURI B, YKSITYISHENKILÖ
NEIGHBOUR B, PRIVATE PERSON

Reminder in English

I have a few questions regarding Vapaalassa Piikkirinteelle kerrostalo (nro 002415).

(1) Is the project of building this tower 100% sure it will happen or is it is still subject to change?

I own an apartment in --- and that tower will block part of my view and also I will lose the privacy in my balcony. I also fear the value of my apartment will decrease.

(2) Why did you decide to build it so near our building?

There is no other building in Rajatorppa built so close to other building. Also the height is not the same as the other buildings. It is out of the style of the neighborhood.

(3) Can't you find another place with more space to build it and not in the middle of the neighborhood?

(4) And do you know if the price of --- will go down or up or remain the same because of this tower built right in front and so close?

Muistutuksen suomennos

Minulla on muutama kysymys liittyen Vapaalassa Piikkirinteelle kerrostaloon (nro 002415).

(1) Onko tämän tornin rakennushanke 100-prosenttisesti varma, että se tapahtuu, vai onko sitä edelleen muutettavissa?

Omistan asunnon --- ja torni estää osan näkymästäni ja menetän myös yksityisyyden parvekkeellani. Pelkään myös, että asuntoni arvo laskee.

(2) Miksi päätit rakentaa sen niin lähelle rakennustamme?

Rajatorpassa ei ole muuta rakennusta, joka olisi rakennettu niin lähelle toista rakennusta. Myös korkeus ei ole sama kuin muiden rakennusten. Se eroaa naapuruston tyylistä.

(3) Etkö löydä toista paikkaa, jolla on enemmän tilaa rakentaa se, eikä naapuruston keskellä?

(4) Ja tiedätkö, muuttuuko --- hinta alas tai ylös vai pysyykö se samana edessä ja niin lähellä olevan tornin takia?

Vastine

Asemakaavamuutos 002415 Piikkirinne 3, on ollut virallisesti nähtävillä 20.5. – 18.6.2020. Muistutuksenne on saapunut myöhässä 10.8.2020, joten sitä ei tutkita.

Answer in English

Proposal for a town plan 002415 Piikkirinne 3, has been seen officially on 20th May – 18th June 2020. Your reminder came late 10th August 2020, so it will not be investigated.

Tarkistukset
Amendments

–

18 § Asemakaavan muutos 002429 sekä tonttijaon muutos, 18 Vantaanlaakso / Vanha Nurmijärventie 36 / Vantaanlaaksontie 39

VD/7333/10.02.04.00/2019
HP/TLA/TKA/AH/MKU/LS

Vantaanlaaksontien ja Tuuliviirin risteykseen kaavoitetaan kaksikerroksisia erillispientaloja. Nykyisestä korttelista 18052 erotetaan uusi AO-korttelinosa, johon rakentamista tulee yhteensä 500 k-m2, noin 3 asuntoa. Kaava-alue on yleiskaavassa pientaloaluetta ja voimassaolevassa asemakaavassa asuinpientalojen korttelialuetta AP, rakentaminen tulee sen rakentamattomalle osalle.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 18052, kaupunginosassa 18 Vantaanlaakso.

Tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 18052.

Alueen sijainti Vanha Nurmijärventie 36 / Vantaanlaaksontie 39.

Hakija
Asunto Oy Vantaan Tuulikaari

Maanomistus
Asunto Oy Vantaan Tuulikaari

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pientaloaluetta A3.

Asemakaavamuutos
Alue on voimassa olevassa asemakaavassa asuinpientalojen korttelialuetta AP, jolle on rakennettu yhtiömuotoisesti paritaloja ja kytkettyjä asuintaloja, jotka tarvitsevat peruskorjausta.

Tontin eteläosaan, joka on voimassa olevassa asemakaavassa rakentamatonta tontin osaa, muodostetaan erillispientalojen korttelialuetta AO, jolle esitetään rakennettavaksi pientaloja 500 k-m2. Kaavamääräys sallii myös kytketyt erillispientalot. Uuden korttelinosan jako pienempiin tontteihin voidaan suorittaa myöhemmin rakennusluvan haun yhteydessä.

Ajo uusille tonteille johdetaan suoraan Vantaanlaaksontieltä. Liittymä sijaitsee tontin eteläpäässä, Vantaanlaaksontien ja Naapurinkujan risteystä vastapäätä.

Rakennusten sijoittelu tontille on vapaa. Rakennusryhmittelystä ja käytetyistä rakennusmateriaaleista edellytetään kuitenkin määräyksissä eheää kokonaisotetta. Rakennukset sijoitetaan niin, että ne muodostavat melusuojan Vantaanlaaksontien liikennemelua vasten, ellei sitä hoideta riittävillä meluaita- tai autokatosrakennelmilla. Ajo mahdollisesti myöhemmin perustettaville eri tonteille on ratkaistava asuinpientalojen korttelin sisällä joko sen niiden itä- tai länsipuolella.

Mitoitus:
AO-korttelille esitetty 500 k-m² rakennusoikeus merkitsee e = 0,34 tonttitehokkuutta. Pysäköintinormi on 2 ap/asunto. Koko suunnittelualueen tehokkuudeksi muodostuu e = 0,22.

Rakentaminen tiivistää kaupunkirakennetta, tukee lähistön palveluja ja lisää osaltaan alueen pientalotonttien tarjontaa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 28.2.2020.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta viimeistään 9.4 2020. Mielipiteitä tuli 6 kpl: Elisa Oyj, Vantaan Energia Oy, Caruna Espoo Oy, HSY, HSL ja Vantaan kaupunginmuseo.
Mielipiteet vastineineen on esitetty kaavaselostuksessa.

Asukastilaisuus peruttiin koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan takia. Osallistuminen toteutettiin sähköisellä viestinnällä.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).
Kaava tuottaa uutta asuntokerrosalaa 500 k-m², noin 3 asuntoa.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Muutoskustannukset maksaa hakija Asunto Oy Vantaan Tuulikaari ja esitetään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.6.2020 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 2.6.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002429 sekä tonttijaon muutosehdotus, 18 Vantaanlaakso / Vanha Nurmijärventie 36 / Vantaanlaaksontie 39.
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Asunto Oy Vantaan Tuulikaari maksaa muutoskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 11 000 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 24.6-24.8.2020. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 2.6.2020 pyytää tarvittavat lausunnot. Lausuntoja ei pyydetty.

Tehdyt tarkistukset
Kaavakarttaan on tehty piirustustekninen tarkistus.

———

Kaupunginhallitus 21.9.2020 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) tehdä esitetty tarkistus, ja
b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 21.9.2020 päivätty asemakaavan muutosehdotus 002429 sekä tonttijaon muutosehdotus, 18 Vantaanlaakso / Vanha Nurmijärventie 36 / Vantaanlaaksontie 39.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Asemakaavamuutoksen selostus 21.9.2020

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
asemakaava-arkkitehti Anders Hedman, puh. 050 302 9167, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002429 VANHA NURMIJÄRVENTIE 36 / VANTAANLAAKSONTIE 39

VANTAANLAAKSO

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan muutoksen selostus
joka koskee 21.09.2020 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002429
Kaavoitus on tullut vireille 28.02.2019.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

osa korttelista 18052 kaupunginosassa 18 Vantaanlaakso

Tonttijaon muutos:

osa korttelista 18052 kaupunginosassa 18 Vantaanlaakso

Vantaanlaaksontien ja Tuuliviirin risteykseen kaavoitetaan kaksikerroksisia erillis- tai kytkettyjä pientaloja. Nykyisestä korttelista 18052 erotetaan uusi AO-korttelinosaa johon rakentamista tulee yhteensä 500 km2, noin 3 asuntoa. Suunnittelualue on yleiskaavassa pientaloaluetta ja voimassaolevassa asemakaavassa asuinpientalokorttelin rakentamatonta tontin osaa.

Kaavan laatija: Anders Hedman, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki
anders.hedman@vantaa.fi, puh. 050503029167

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Vanha Nurmijärventie 36 / Vantaanlaaksontie 39

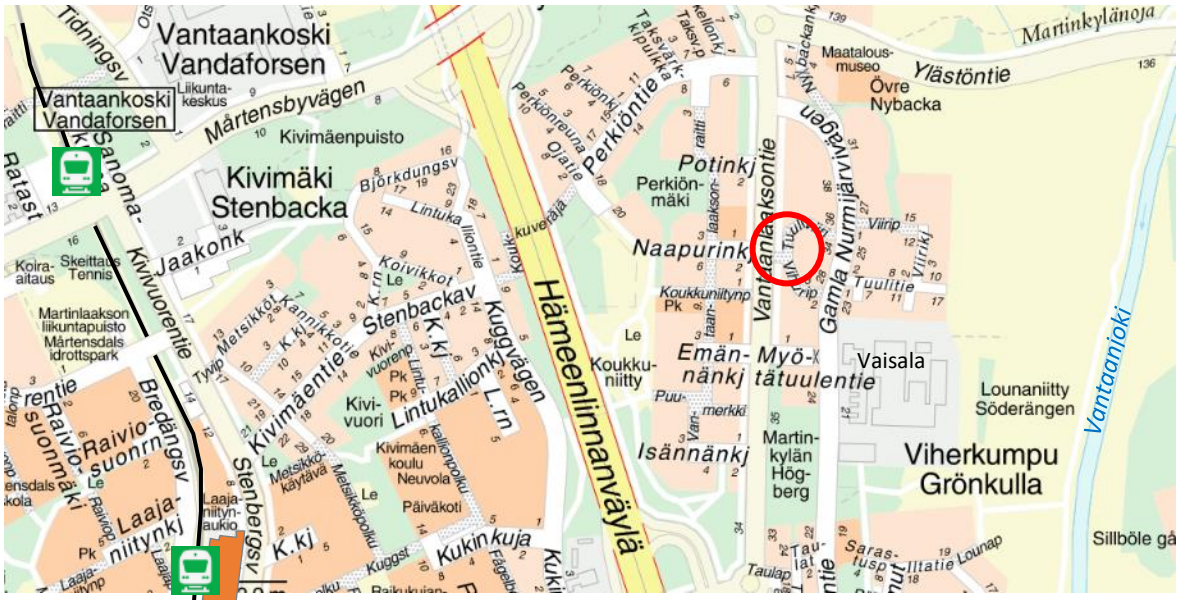
KAAVAPROSESSIN VAIHEET

Tiiviisti

- Asunto Oy Vantaan Tuulikaaren kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 09.09 20219. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002429
- Kaavoitus tuli vireille 28.02.2019
- Mielipiteet pyydettiin 09.04.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 6 kappaletta.
- Hankkeesta järjestettiin 1 asukastilaisuus joka jouduttiin perumaan koronavirustilanteen takia.

Tontti lounaasta Vantaanlaaksontieltä Google maps 2020

Kaava-alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Sisällys

1	Tiivistelmä	sivu 3
2	Lähtökohdat	sivu 4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	sivu 12
4	Asemakaavan kuvaus	sivu 16
5	Asemakaavan toteutus	sivu 20
6	Asemakaavatyöhön osallistuneet	sivu 21
7	Kaavakartta ja määräykset	sivu 22
8	Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto	sivu 26

1. TIIVISTELMÄ

Asunto Oy Vantaan Tuulikaari hakee kaavamuutosta tontin 18052/2 eteläisen osan lohkomiseksi erilliseksi pientalokorttelin osaksi Vanha Nurmijärventie 36:n / Vantaanlaaksontie 39:n kohdalla. Alue on nykyisellään rakentamaton nurmipeitteinen tontin osa.

Yleiskaavassa alue on pientaloaluetta A3.
Yleiskaavaehdotuksessa alue on pientalovaltaista asuntoaluetta AP.
Voimassa olevassa asemakaavassa alue on asuinpientalojen korttelialue AP.

Asemakaavamuutoksessa tontin 18050/2 rakentamaton osa lohkotaan ja siihen lisätään erillispientalojen rakennusalaa AO. Lohkotun korttelin osan pinta-alaksi tulee 1487 m2, rakennusoikeudeksi 500 k-m2 ja tonttitehokkuudeksi e = 0,34. Suurin kerrosluku on kaksi (II).
Rakennukset voivat olla kytkettyjä pientaloja, erillistaloja tai paritaloja. Autopaikkoja tulee olla 2 ap/asunto. Tonttiliittymä tulee Vantaanlaaksontieltä.

-

Ilmakuva kaava-alueelta. uusi kortteli koko muutosalue Google maps 2020

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Vantaanlaakso on pientaloaluetta, jossa on myös 15 kerrostaloa (1955 – 1992). Vantaanlaakson asemakaavan suunnitteli Arkkitehtitoimisto Miettinen-Pekkala-Seppänen (1974).

Luonnonympäristö

Alue on alavaa nurmipintaista täytemaata jossa muutamia puita ja pensaita. Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita.

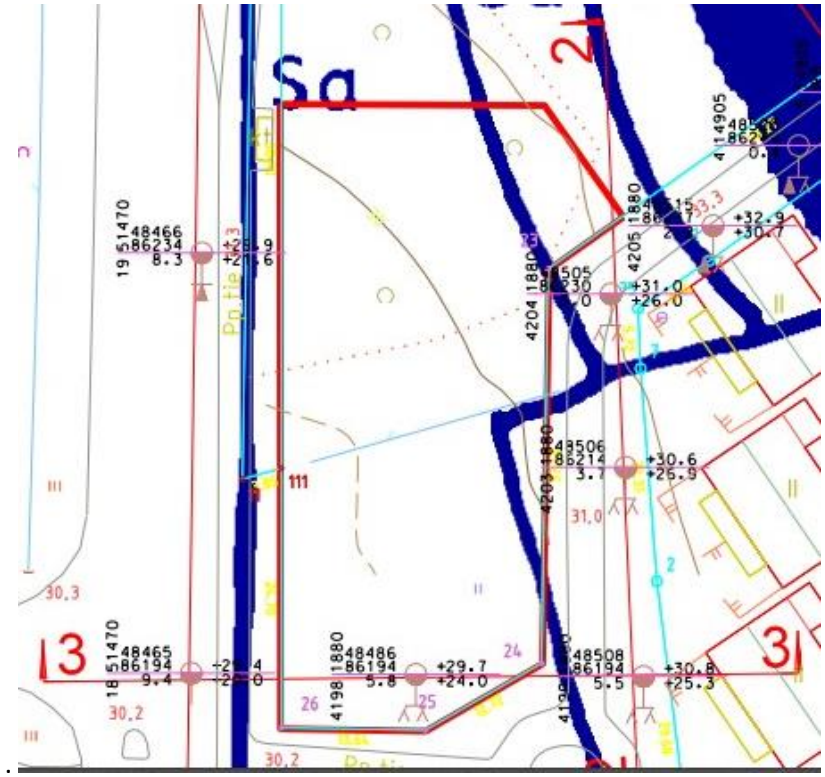

Näkymä alueelle länteen päin Tuuliviiriltä AH 02 2020

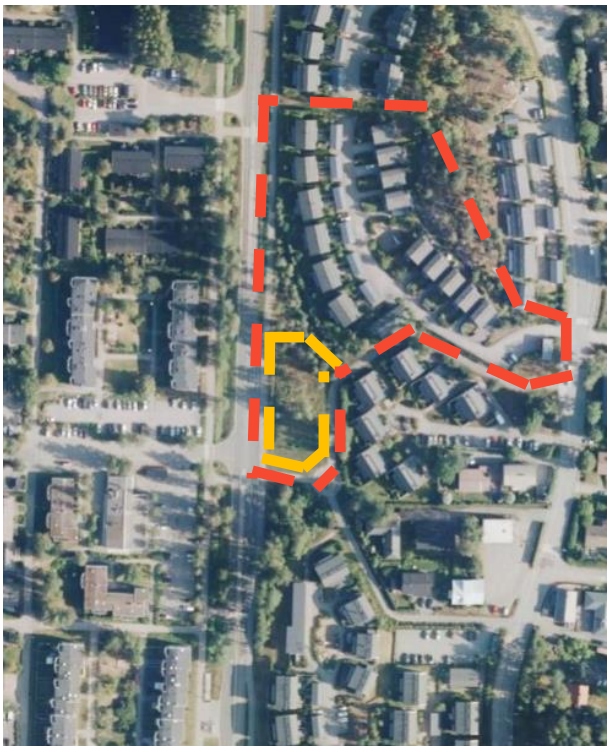
Maaperä

Kaava-alue on pintamaalajikartan mukaan savialuetta. Kaava-alueen lähiympäristössä sijaitsevilla painokairauksilla ollaan päästy tunkeutumaan 3,7 – 9,4 metrin syvyydelle maanpinnasta. Rakennukset perustetaan todennäköisesti paaluilla.

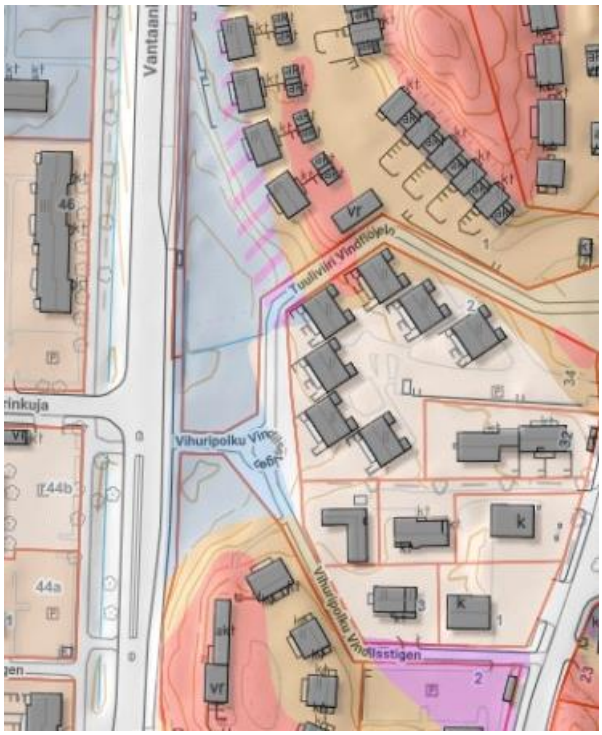
Rakennuksien perustamistapa määräytyy lopullisesti rakennuspaikkakohtaisilla pohjatutkimuksilla.

Kairauspisteet

Ortoilmakuva 2019 uusi kortteli koko muutosalue

Maalajit. Savi Kallio Siltti Täyttö Moreeni

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue kuuluu Mätäojan valuma-alueeseen. Vedet johdetaan avo-ojissa ja hulevesiviemäreissä Mätäojanlaaksoon pohjoisosaan. Mätäojanlaakso on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue ja se toimii luontaisena tulva-alueena. Mätäojanlaaksossa elää harvinaisia eläin- ja kasvilajeja, joista merkittävin on halavasepikkä.

Nykytilanteessa kaava-alue on pääosin rakentamaton istutettu tontinosa. Alueelle valuu pohjoispuolelta rinteestä sadevesiä, jotka tulee huomioida tontin hulevesien hallinnan suunnittelussa. Alueelle satavat vedet virtaavat kaava-alueen lounaisosaan, josta ne päätyvät Vantaanlaaksontien hulevesiviemäriin ja siitä Vantaanlaaksontien avo-ojaan. Alue ei sijaitse pohjavesialueella

Maanomistus

Asunto Oy Vantaan Tuulikaari.

Rakennettu ympäristö

Kaava-alueella on kuusi paritaloa, kaksi rivitaloa ja erillisiä talousrakennuksia, julkisivut puuta (2007).
Naapuritonteilla on erillis-, rivi- ja paritaloja (1985 – 2011).

Palvelut

Vantaanlaaksossa on pieni ostoskeskus ja päiväkoti. Koulut ovat Martinlaaksossa. Vantaanlaaksontie 34:n kohdalle on kaavoitteilla Lidl. Martinlaakson ostarille on 1,5 km. Myyrmäen keskustaan asemalle on 3,4 km.

Virkistys

Alueen lähistöllä on useita lähivirkistysalueita, kuten Martinkylän Högberg, joka on korkea näköalakallio, Vantaanjokilaakson virkistysalueet ulkoilureitteineen sijoittuvat lähelle suunnittelualuetta.

Liikenne

Vantaanlaaksontie on pääkatu, jolla on kevyen liikenteen raitit tien molemmin puolin ja liikennemäärä on 9 630 ajon/vrk (2016). Vanha Nurmijärventie on kokoojakatu jolla on jalkakäytävä.

Alueelta on bussiyhteydet Elielin aukiolle, Kivistöön, Myyrmäkeen, Lentoasemalle ja Tikkurilaan.

Kulttuurihistorialliset kohteet

Alueella ei ole rakennusperintökohteita eikä tunnettuja muinaisjäännöksiä.

Tekninen huolto

Vantaanlaaksontiellä on jätevesiviemäri, sähkökaapeli, tietoliikennekaapeli ja vesijohto. Myös kevyen liikenteen väylällä Tuuliviiri on valmis kunnallistekniikka (hulevesiviemäri, jätevesiviemäri, sähkökaapeli, tietoliikennekaapeli, vesijohto).

Vedenjakelu
Vantaanlaaksontiellä kulkee alueellinen runkovesijohto. Kaava-alue kuuluu Myyrmäen painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4500 m³. Myyrmäen painepiiriin vesi johdetaan etelästä Helsingistä Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivokselan ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Vesijohtoverkon ylin painetaso kaava-alueella on noin +96 m ja alin painetaso noin +82 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Vesihuollon esisuunnitelma 15.4 2020/Vantaan Kaupunki

Jätevesiviemäröinti
Kaava-alue on rakennetun jätevesiviemäröinnin piirissä. Vantaanlaaksontien jätevesiviemäri on liitetty Martinlaaksontien jätevesiviemäriin, josta jätevedet päätyvät lännen suuntaan Vihertien jätevedenpumppaamolle. Pumppaamolta jätevedet johdetaan Martinlaakson, Vapaalan, Hämeenkylän ja Hämevaaran kautta Espoon viemäriverkostoon. Espoossa jätevedet päätyvät lopulta Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesijärjestelmä
Nykytilassa kaava-alue on pääasiassa rakentamatonta viheraluetta, jossa kuivatus hoituu avo-ojilla. Avo-ojat johtavat vedet Vantaanlaaksontien hulevesirumpuun, josta vedet päätyvät Vantaanlaaksontien avo-ojaan. Hulevedet virtaavan Vantaanlaaksontien kuivatusjärjestelmässä etelään päätyen Hämeenlinnanväylän alitse Mätäojanlaakson pohjoispäähän.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Lentomelu

Alueen lentomelutaso Lden on 55 – 60 dB, jolla täydennysrakentaminen on mahdollista ja jossa ääneneristävyyden ΔL tulee olla asunnoissa 35 dB.

Tiemelu

Tiemelutilanne 2016, päivällä klo 7-22.

45-50 50-55 55-60 60-65
65-70 70-75 75- dB

Vantaan ympäristökeskus 2016

Tiemelun huomioon ottaminen		
Tiemeluvyöhyke Aeq (dB)	Äänitasoero asunnoissa ΔL (dB)	Äänitasoero toimistoissa ΔL (dB)
65…100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60…64,9	35	30
55…59,9	30	25
50…54,9	30*	–

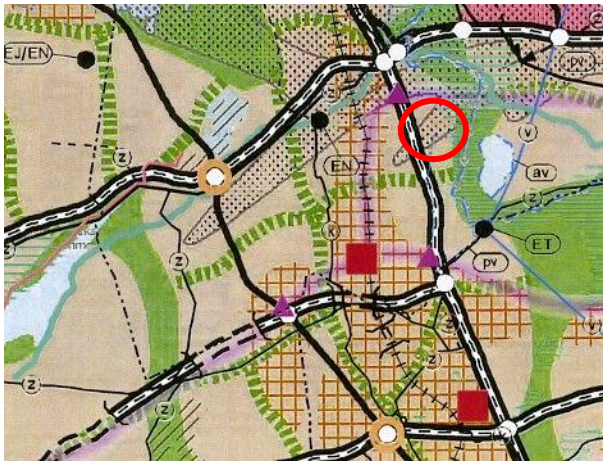
Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010. *) YM asetus 796/2017.

Tiemelua on huomioitava suunnittelussa niin että rakenteiden ääneneristävyyden ΔL tulee olla asunnoissa 35 dB ja ainakin rakennusten idän puoleisilla oleskelupihoilla melutaso ei saa ylittää 55 dB, mikä on myös todistettava melututkimuksella rakennuslupavaiheessa.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Tavoitteena on mm., että suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä (VN 14.12.2017). => *Kaavamuutos on tavoitteiden mukainen.*

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavoissa (2014) alue on taajamatoimintojen aluetta ja tiivistettävää aluetta.
=> *Kaavamuutos on maakuntakaavojen mukainen.*

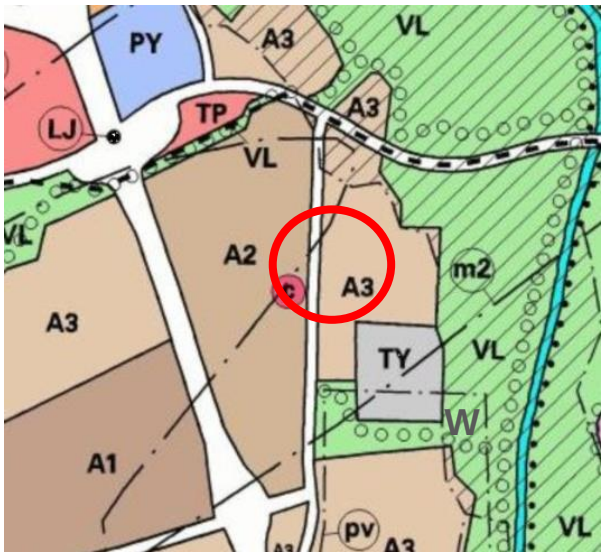
- Keskustatoimintojen alue.
- Taajamatoimintojen alue.
- Tiivistettävä alue.
- Virkistysalue.
- Viheryhteystarve.
- Lentomelualue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Uusimaa-kaava 2050, ehdotus

Kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Hämevaara kuuluu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä syksyllä 2019. / Uudenmaan liitto
=> K*aavamuutos on maakuntakaavaehdotuksen mukainen.*

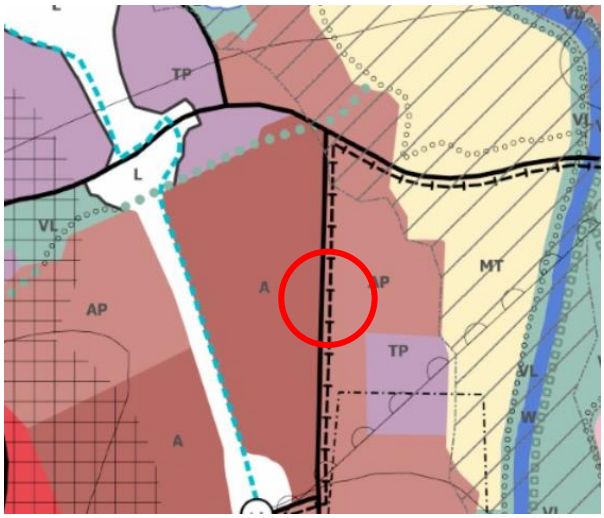
- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Viheryhteystarve.

Yleiskaava

Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa (Kv 17.12.2007) alue on pientaloaluetta A3. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen.
=> *Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.*

- **A2** Matala ja tiivis asuntoalue.
- **A3** Pientaloalue.
- **c** Keskustatoimintojen alakeskus.
- **TY** Teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.
- **VL** Lähivirkistysalue.
- **W** Vesialue.
- **(m2)-** Lentomeluvyöhyke 2 (Lden 55 – 60 dB).
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Yleiskaavaehdotus 2020

Kaupunki varautuu 90 000 asukkaan kasvuun.
Tämä kaava-alue on pientalovaltaista asuntoaluetta AP. (Kh 11.2.2019, ollut nähtävillä)
=> *Kaava on yleiskaavaehdotuksen mukainen.*

A	Tiivis asuntoalue.
AP	Pientalovaltainen asuntoalue.
TP	Monipuolinen työpaikka-alue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Ekologinen runkoyhteys.
	Laskeutumisvyöhyke.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Helsingin seudun asumisen, maankäytön ja liikenteen suunnitelma (MAL 2019)

Maankäytön kehittämisen ensisijaiset vyöhykkeet, joille kohdistuu vähintään 90 % asuntotuotannosta.
(HSL 26.3.2019; Kv 20.5.2019)
=> *Kaava-alue kuuluu ensisijaisesti kehitettävään vyöhykkeeseen.*

Vantaan kaupungin maapoliittiset linjaukset

Tähdätään riittävään, monipuoliseen ja kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018)

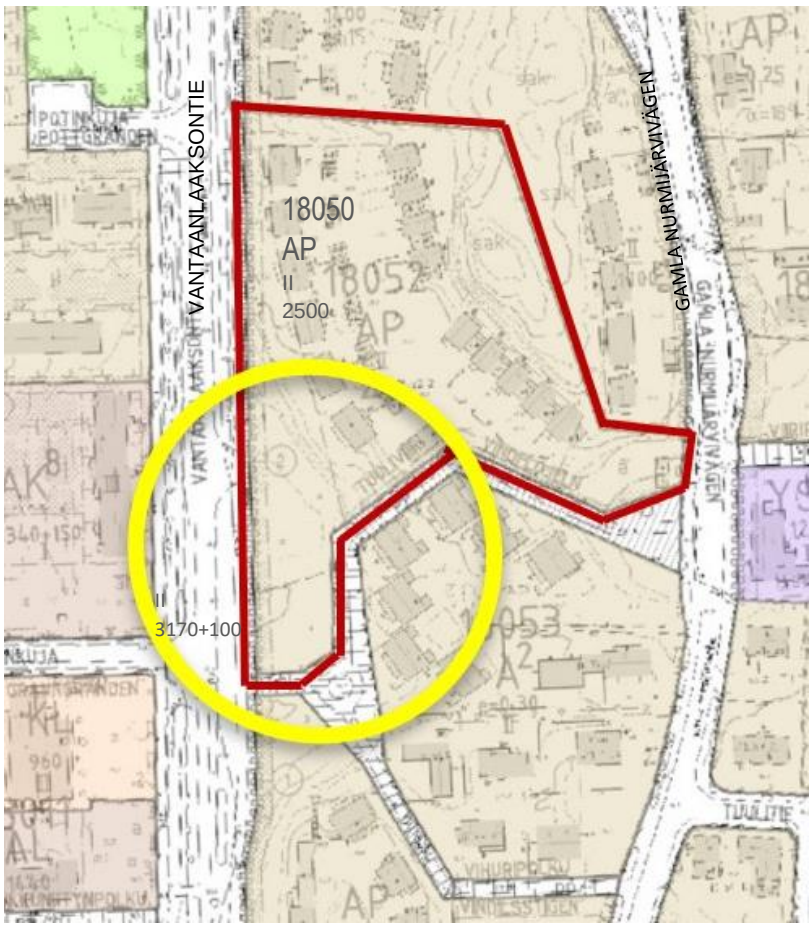
Vantaan kaupunkisuunnittelun tavoitteet 2020

Kaavoitetaan uutta asuntokerrosalaa 240 000 k-m2.
Vähintään 35 % kaavoitettavasta maa-alasta kohdentuu kaupungin maalle.
Asemakaavat tuottavat kansainvälisesti kilpailukykyistä kaupunkiympäristöä.
Kaavoitetaan riittävästi eri kokoisia ja houkuttelevia pientalotontteja hyville sijainneille. (Kh 28.10.2019 § 6, Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020 – 2030, kaupunkisuunnittelu, s. 177)

=> *Kaavamuutos tuottaa noin 3 pientaloasuntoa, maks.500 k-m2.*

Voimassa oleva asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava 180800 Vantaanlaakso 8, hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.12.2005, jossa kaavamuutosalue on Asuinpientalojen AP alue.

AP	Asuinpientalojen korttelialue.		
VP(P)	Puistoalue.	2500	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
		0,30	Tonttitehokkuus eli kerrosala/tontin ala.
YS-k	Yleisen rakennuksen korttelialue(koulu)	II	Suurin kerrosluku room. numeroin.
18050	Korttelin numero.		Istutettava alueen osa.
2500	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.		Kaavamuutosalueen rajaus.
			Tarkempi muutoskohta

Vantaan karttoja, kaavoja, ilmakuvia ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: ***kartta.vantaa.fi***

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri

Vantaan kiinteistörekisteri.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Näkymä Vihuripolun ja Tuuliviirin risteyksestä. AH 05 2019

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA PÄÄTÖKSET

As. OY. Vantaan Tuulikaari haki 08.09.2019 alueelle pientaloasumista yleiskaavassa merkitylle pientaloalueelle.

1.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osalliset kaavoituksessa olivat kaavan hakija, alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat, haltijat ja asukkaat (naapurit), kaupunginosan ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL, kaupungin viranomaiset, muut viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivätty 28.02 2020

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- ***Osallistumis- ja arviointisuunnitelma*** laadittiin, lähetettiin osallisille ja julkaistiin internetissä **28.02.2020.** Mielipiteet pyydettiin kirjaamoon 9.4.2020 mennessä.
- ***Vireille tulo*** ilmoitettiin Vantaan Asukaslehdessä 7.3.2020.
- ***Aluearkkitehti ja asemakaava-arkkitehti piti olla tavattavissa*** **tontilla 26.03 2020 klo 17.30. mutta:**

  16.03 Asukastilaisuus 26.3 peruttu koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan takia. Osallistuminen toimitettu sähköisen viestinnän välityksellä. Mielipiteet silti pyydetty 9.4 mennessä.
- ***OAS-tarkennukseen*** 16.03 2020 myös liitetty alustava maankäyttöluonnos.

Saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

Asiaan saatiin 6 mielipidettä, joista asukkailta 0 kpl. Mielipiteissä nousivat erityisesti esiin tontin läpi tai reunalla menevien infra-asennusten reunaehdot.

1. ELISA OYJ, saap. 4.3 2020
Mielipide: Ei huomauttamista asemakaavaamuutosehdotukseen. Mahd. kaapeleiden siirroista sovittava ajoissa.

2. Vantaan Energia Oy, ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy saap. 4.3 2020
Mielipide: ” Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti”.

=> Vastine: Kaavan rakennusala ei ulotu maakaapeleitten päälle.

3. Caruna Espoo OY saap. 10.3 2020
Mielipide: ”kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa”

4. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, saap. 11.3. 2020
Mielipide; ”Alueella sijaitsee mm. jakeluvesijohto DN 110 ja jätevesiviemäri DN 200, joita varten asemakaavaan tulee merkitä johtokuja.”

=> Vastine: Johtorasite (6 m lev.) merkitty kaavaan.

5. HSL Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä, saap. 24.3.2020
Mielipide: ”HSL pitää tärkeänä, etteivät alueen rakennustyöt häiritse bussien liikennöintiä eivätkä kyseisen (korttelin viereisen) pysäkin käyttöä.”

=> Vastine: pysäkin kohdalla on liittymäkielto.

6. Vantaan kaupunginmuseo, saap. 24.3.2020
Mielipide: ” Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Kaava-alueen vieressä kulkee Vanha Nurmijärventie, joka on Vantaan kaupungin rakennusperintökohde. Jos kaava-alue ulotetaan tieosuudelle (Vanha Nurmijärventie), tulee sen mahdollinen suojelu tutkia”.

=> Vastine: Kaava-aluetta ei uloteta tieosuudelle.

Mielipiteet pyydetty 09.04.2020 mennessä.

MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu

MRL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu ei ollut tarpeen.

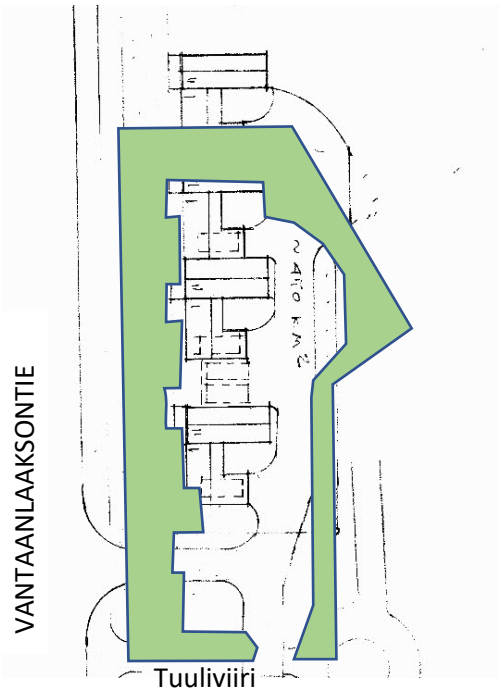
3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

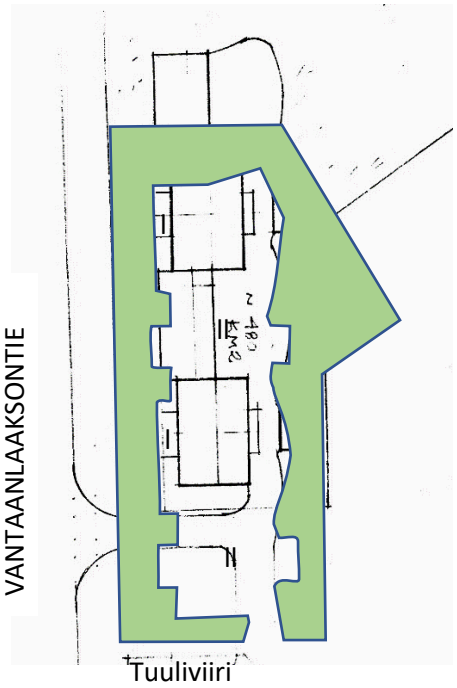
Tavoitteena on ympäröivään rakentamiseen hyvin sopeutettu pientalojen täydennysrakentaminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Tontille voidaan toteuttaa useita rakentamisratkaisuja – erillispientaloja, kytkettyjä erillispientaloja tai paritaloja.

Rakentamisen sijoitukselle avainasemassa on tiemelun torjunta. Piha, jossa melun taso alittaa 55 dB on saavutettava joko rakennusten tai aitausten avulla. Toinen tutkittu seikka on ollut ajo-yhteys, joko tonttiliittymällä suoraan Vantaanlaaksontieltä tai pistokadun välityksellä.

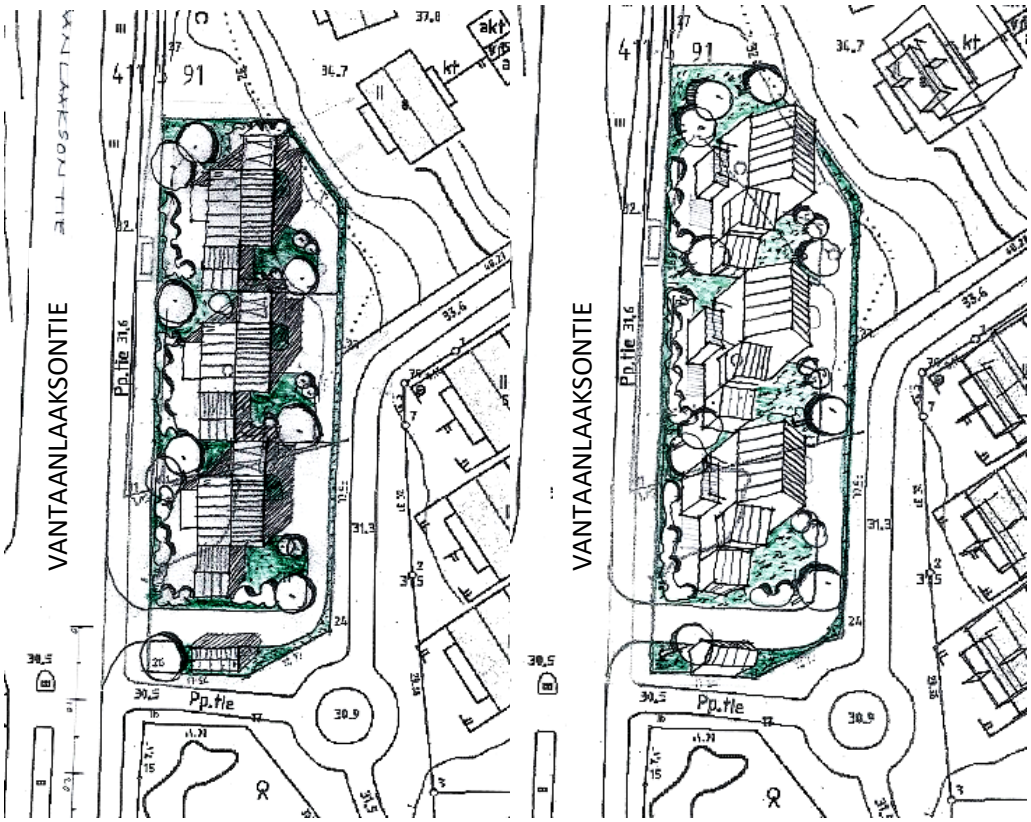

Alustavia luonnoksia. Kytkettyjä pientaloja ja paritaloja, melusuojausta ja tontin jakoa ei esitetty . tie liittymä pistokekadun välityksellä. (ei mittakaavassa.) 3.6.2019 AH

Alustava havainnekuva ja aksonometria. Erillispientaloja. Ei mittakaavassa. 3.6.2019 AH

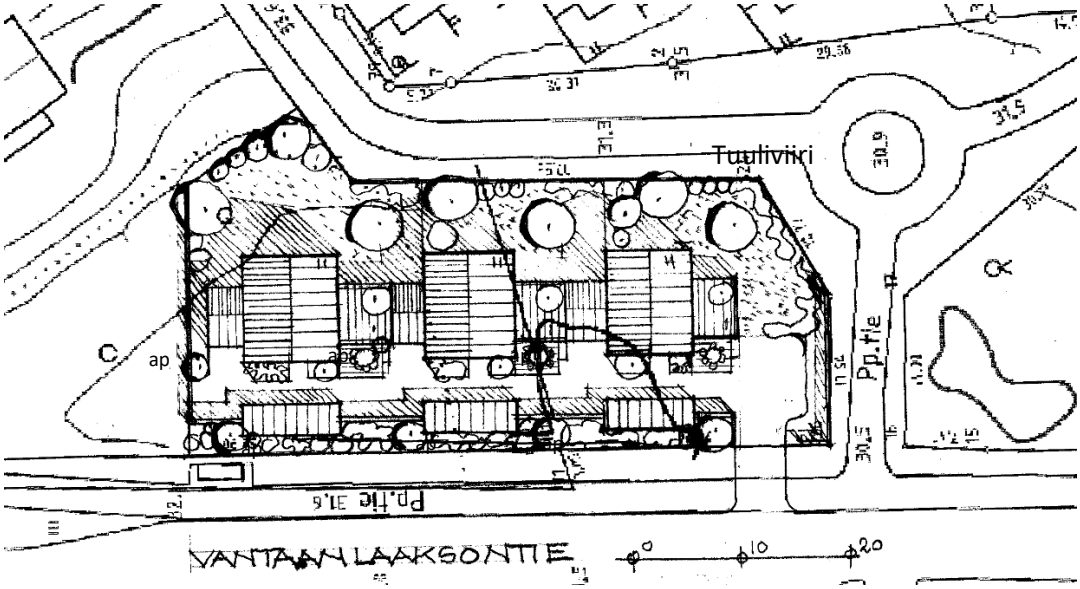

Alustava havainnekuva ja aksonometria. Suora tonttiliittymä Vantaanlaaksontieltä.
Idänpuolen pihat melusuojattu rakennuksin. Ei mittakaavassa. 20.2.2020 AH

Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

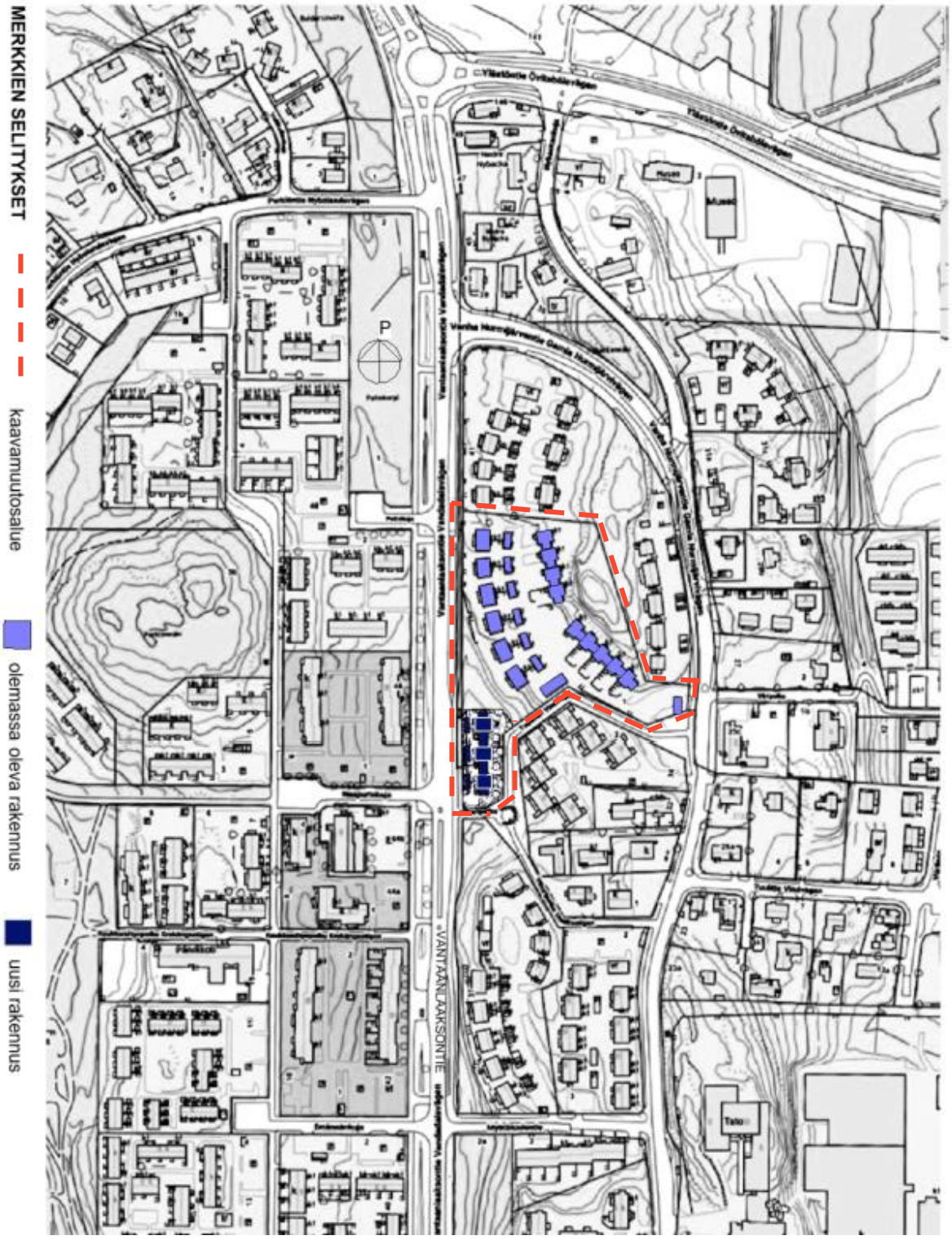
Rakennusala tontilla on mahdollisimman laaja useamman vaihtoehdon mahdollistamiseksi kuitenkin niin että rakennusten rakeisuus ja massoittelu täydentävät sopusoinnussa koko alueen rakennetta. Pienehkön korttelinosan joustavan käytön vuoksi sallitaan rakentamista 2 m tontinrajasta Vantaanlaaksontien suuntaan. Tonttiliittymä on suunniteltu toteutuvan suoraan Vantaanlaaksontieltä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Asemakaavan havainnekuva ja aksonometria, jotka havainnollistavat kaavan toteuttavuuden, eikä välttämättä kuvaa lopullista ratkaisua. Pihat suojattu tiemelulta aitarakennelmin ja rakennuksin. (ei mittakaavassa). 14.5 2020 AH

Aluekuva, (ei mittakaavassa) 15.5 2020 AH

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavamuutos 002429

Korttelin 18052 eteläosaan joka voimassa olevassa kaavassa on esitetty rakentamattomaksi esitetään nyt rakennettavaksi maks. 500 k-m^2.Uuden korttelin osan jako pienempiin tontteihin voidaan suorittaa myöhemmin rakennusluvan haun yhteydessä.

Ajo asuinpientalojen korttelin osaan/uusille tonteille johdetaan suoraan Vantaanlaaksontieltä. Liittymä sijaitsee tontin eteläpäässä, Vantaanlaaksontien ja Naapurinkujan vastapäätä, aiheuttaen täten mahdollisimman vähän vaaratilanteita.

Kaavaratkaisun perustelut

Rakennusten sijoittelu tontille on vapaa. Rakennusryhmittelystä ja käytetyistä rakennusmateriaaleista edellytetään kumminkin määräyksissä eheää kokonaisotetta. Rakennukset sijoitetaan niin että muodostavat melusuojan Vantaanlaaksontieltä tulevaa liikennemelua vasten, ellei sitä hoideta riittävillä meluaita- tai autokatosrakennelmilla. Ajo mahdollisesti myöhemmin perustettaville eri tonteille on ratkaistava asuinpientalojen korttelin sisällä joko sen niiden itä- tai länsipuolella.

Mitoitus

AO korttelille esitetty 500 k-m2 rakennusoikeus merkitsee e = 0,34 tonttitehokkuutta. Pysäköintinormi on Vantaan pysäköintipaikkojen mitoitusohjeen mukainen 2 ap/asunto. Koko suunnittelualueen tehokkuudeksi muodostuu e= 0,22.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Melusta ja hulevesien hallinnasta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä on esitettävä meluselvitys ja hulevesisuunnitelma jossa myös tontille ympäristöstä valuvien vesien viivytys huomioidaan.

4.3 ALUEVARAUKSET

AP Asuinpientalojen korttelialue:

Asemakaavaan annetaan seuraavat kaavamääräykset (jotka ovat identtiset poistetun kaavan määräysten kanssa): Puuverhoiltuja enintään kolme asuntoja käsittäviä kaksi kerroksisia asunrakennuksia, tummilla kaltevilla katoilla. Pihalla suojeltavaa avokalliota ja kasvustoa: pensaita ja puustoa.

AO Erillispientalojen korttelialue:

Asemakaavaan annetaan seuraavat kaavamääräykset. Puuverhoiltuja enintään kaksi asuntoja käsittäviä kaksi kerroksisia asunrakennuksia, tummilla harjakatoilla. Pihojen melusuojaukseen ja tontin yli vedettyihin putkiasennuksiin kiinnitettävä erityistä huomiota.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnonympäristöä ei muuteta rakennetuksi ympäristöksi, ja alueella ei ole inventoituja arvokkaita luontokohteita. Korttelissa ei sallita vettä läpäisemättömiä päällysteitä, kuten asfalttia.

Kaavamuutoksen myötä istutettu tontin osa muuttuu tiiviiksi pientalotontiksi ja sitä kautta vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa. Tämä lisää kaava-alueelta muodostuvan huleveden määrää.

Hulevesimäärän kasvun vaikutuksia pyritään minimoimaan imeyttämällä tai viivyttämällä syntyviä hulevesiä tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiviemäriin. Rakennusluvan yhteydessä tulee esittää hulevesisuunnitelma, jossa esitetään miten hulevesiä hallitaan tontilla.

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Kaava täydentää kaupunkirakennetta joukkoliikennevyöhykkeellä, rakentaminen parantaa omakotitonttien melutilannetta Vantaanlaaksontien tiemelua vastaan. Tiivistäminen ja täydentäminen ovat yleiskaavan keskeisiä periaatteita ja hajarakentamista tai uusien asuinalueiden perustamista edullisempaa.

Vesihuolto

Kaavamuutos tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoon, joten kaavaa varten ei ole tarvetta laajentaa vesihuoltoverkostoa. Nykyiselle vesihuollolle tontin eteläosassa varataan kaavaan johtorasitealue.

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestävälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Liikenteelliset vaikutukset

Uudet asuintalot tuottavat liikennettä noin 9 ajon/vrk. joka mahtuu katuverkolle. Kaava tukeutuu joukkoliikenteeseen ja tukee joukkoliikennekaupungin kehittämistä.

Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuutos vastaa kaupungin väestönkasvuun ja tuottaa erillispientaloja, joille on kysyntää. Isojen asuntojen rakentaminen tuottaa asunnonvaihtoketjun, mikä parantaa ihmisten asuinoloja. Rakentaminen tarjoaa työtä.

Kaavan laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenneverkkoon, palveluihin ja ilmastoon ovat vähäisiä. Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä ja aurinkoenergiaa.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Meluntorjunnasta ja hulevesien johtamisesta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä on esitettävä meluselvitys ja myös hulevesiselvitys.

Lentomelutaso Lden on tonteilla 55 – 60 dB, lisäksi alue on lentokentän laskeutumisvyöhykettä. Tämä asettaa asunnoille 35 dB:n ääneneristävyysvaatimuksen.

Tiemelutaso Aeq on AO-tontilla 55 – 65 dB ja AP-tontilla asuinrakennusten kohdalla 50 – 65 dB (2016, päivällä). Myös tämä asettaa asunnoille 35 dB:n ääneneristävyysvaatimuksen.

Kts. tiemelukarttaa sivulla 8.

4.6 NIMISTÖ

Nimistö ei muutu.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

As oy Tuulikaari myy tai vuokraa muodostettavan erillispientalo-korttelialueen, joka voidaan jakaa useampaan tonttiin, kun kaava on tullut voimaan.

Kaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki		
Asemakaavoitus	aluearkkitehti	Timo Kallaluoto
	asemakaava-arkkitehti	Anders Hedman
	kaavoitusinsinööri	Mikko Järvi
Kadut ja puistot	vesihuollon suunnittelupäällikkö	Elina Kettunen
	liikenneinsinööri	Teemu Vihervaara
	liikenneinsinööri	Pirjo Salo

Aloituskokous pidettiin 9.9.2019

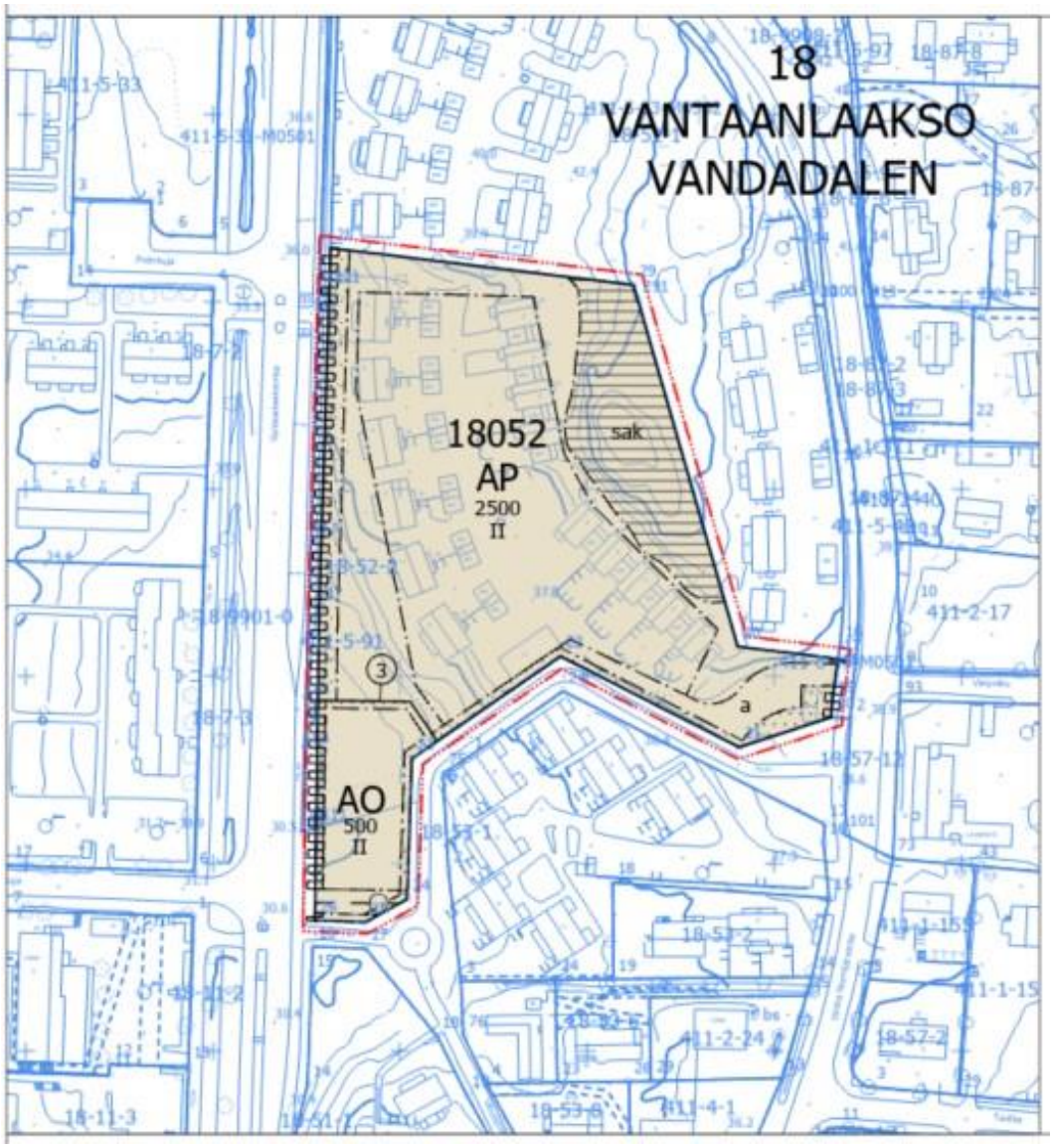
Vantaa 21.09 2020

VANTAAN KAUPUNKI
Länsi-Vantaan asemakaavoitus

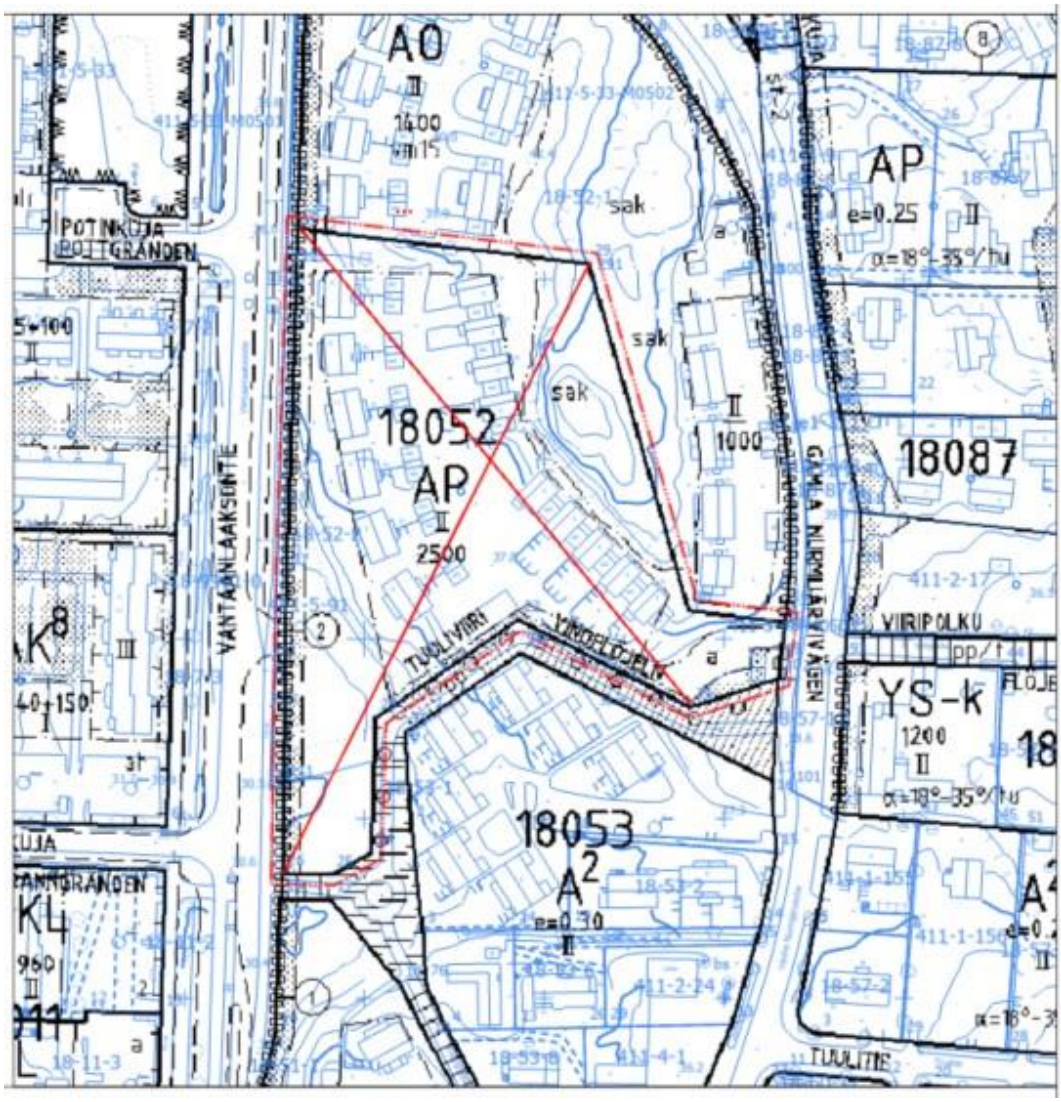
Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
timo.kallaluoto@vantaa.fi
p. 050 3122 132
Kielotie 28, PL 1860, 01300 Vantaan kaupunki

Anders Hedman, asemakaava-arkkitehti
anders.hedman@vantaa.fi
p. 050 3029167
Kielotie 28, PL 1860, 01300 Vantaan kaupunki

7. KAAVAKARTTA JA MÄÄRÄYKSET

UUSI KAAVA 1:2000

KORVATTAVA KAAVA 1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
AP **Asuinpientalojen korttelialue.**	**Kvartersområde för småhus**
Asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi saa rakentaa yhteensä 15% sallitusta kerrosalasta asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto- ja yhteistiloja.	Utöver den i stadsplanen anvisade våningsytan får utanför bostaden byggas förråd och gemensamma utrymmen som betjänar boendet, upp till 15% av den tillåtna våningsytan.
Asuntojen ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan oltava vähintään 35 dB.	Bostädernas ljudisolering ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB.
Rakennusten näkyvä betonisokkelin korkeus ei saa ylittää 60 cm.	Byggnadernas synliga betongsocklar får inte överstiga 60 cm.
Alueelle saa rakentaa korkeintaan kolme asuntoa käsittäviä rakennuksia.	På området får byggnader som omfattar högst tre bostäder byggas.
Julkisivujen tulee olla laudoitettuja.	Fasaderna skall vara brädfordrade.
Kattokaltevuudet tulee olla 18-25 astetta.	Taklutningarna skall vara 18-25 grader.
Kattomateriaalit tulee olla tummia.	Takmaterialen skall vara mörka.
Katot on toteuttava avoräystäisinä.	Taken skall ha öppen takfot.
Jokaisella asunnolla on oltava tarkoituksenmukaisesti näkösuojattu, asuntoon liittyvä ulko-oleskelutila.	Varje bostad skall ha en till till bostaden ansluten utevistelseplats som på ett ändamålsenligt sätt skall vara skyddad mot insyn.
Vantaanlaaksontien puoleiselle asunnoille on osoitettava piha rakennuksen molemmille puolille.	För bostäderna som vätter mot Vandadalsvägen skall gårdsplaner anvisas på båda sidorna av byggnaden.
Maisemallisesti merkittävää avokalliota ei saa aidata.	Den lanskapsmässigt betydande kala klippan får inte inhägnas.
Avokalliota ei saa tarpeettomasti louhia.	Berghällarna får inte sprängas sönder i onödan.
Alueella kasvavia suuria puita ja pähkinäpensaita tulee säilyttää ja hoitaa elinvoimaisina.	De stora träd och hasselbuskar som växer på området skall bevaras och hållas i livskraftigt skick.
Säilytettävät puut on suojattava rakentamisen aikana.	Träd som skall bevaras måste skyddas under byggnadsarbetenas gång.
Vanhaan Nurmijärventiehen rajoittuvissa asunnoissa ensimmäisen asuinkerroksen lattiatason tulee olla 70 cm maantasoa korkeammalla.	För bostäderna som vätter mot gamla Nurmijärvivägen skall golvnivån i den första bostadsvåningen ligga 70 cm över gatunivån.
Autopaikkoja saa sijoittaa rakennusalalle.	Parkeringsplatser får lokaliseras på byggnadsområdet.
Autopaikat on melu- ja näkösuojan aikaansaamiseksi aidattava vähintään yhden metrin korkuisella tiheällä pensas-tai muulla tarkoituksenmukaisella aidalla.	För att få till stånd buller- och insynsskydd skall bilplatserna ingärdas med en högst en meter hög tät häck eller med annat ändamålsenligt staket.
Autopaikkojen vähimmäismäärät: Asunnot 1,5 autopaikkaa/asunto.	Minimiantalet bilplatser. Bostäder:1,5 bilplatser/bostad.
AO **Erillispientalojen korttelialue.**	**Kvartersområde för fristående småhus.**
Erillispientaloja saa kytkeä toisiinsa autotallein, varastoin ja kevyin rakennelmin.	Fristående småhus får sammanbyggas med garage, förråd och lätta konstruktioner.
Asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi saa rakentaa yhteensä 15% sallitusta kerrosalasta asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto- ja yhteistiloja.	Utöver den i stadsplanen anvisade våningsytan får utanför bostaden byggas förråd och gemensamma utrymmen som betjänar boendet, upp till 15% av den tillåtna våningsytan.
Asuntojen ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan oltava vähintään 35 dB.	Bostädernas ljudisolering ΔL mot flyg- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB.
Rakennuksen näkyvä betonisokkelin korkeus ei saa ylittää 60 cm.	Byggnadernas synliga betongsockel får inte överstiga 60 cm.
Julkisivujen tulee olla laudoitettuja ja vaaleaksi pintakäsiteltyjä.	Fasaderna skall vara brädfordrade och ytbehandlade i ljus kulör.
Rakennuksissa tulee olla tumma harjakatto.	Byggnaderna skall förses med mörka sadeltak.
Kattokaltevuudet tulee olla 18-25 astetta.	Taklutningarna ska vara 18-25 grader.
Katot on toteuttava avoräystäisinä.	Byggnaderna ska ha öppen takfot.
Jokaisella asunnolla on oltava tarkoituksenmukaisesti näkösuojattu, asuntoon liittyvä ulko-oleskelutila.	Varje bostad skall ha en till bostaden ansluten utevistelseplats som på ett ändamålsenligt sätt skall vara skyddad mot insyn.
Asunnoille on osoitettava piha rakennuksen molemmille puolille.	För bostäderna skall gårdsplaner anvisas på båda sidorna av byggnaden.

Vantaanlaaksontiehen rajoittuvissa asunnoissa ensimmäisen asuinkerroksen lattiataso tulee olla 70 cm maantasoa korkeammalla.	För bostäderna som vätter mot Vandadalsvägen skall golvnivån i den första bostadsvåningen ligga 70 cm över gatunivån.
Asuintalojen, varastojen, autosuojien ja katosten tulee muodostaa visuaalisesti yhtenäisen pihapiirin.	Bostadhus, förråd, bilgarage och takkonstruktioner ska bilda en visuellt sammanhängande gårdsmiljö.
Autopaikkoja saa sijoittaa rakennusalalle.	Parkeringsplatser får lokaliseras på byggnadsområdet.
Tontti ja asuntopihat on aidattava vähintään yhden metrin korkuisella tiheällä pensas- tai muulla korkeatasoisella aidalla.	Tomten och bostadsgårdarna skall inhägnas med en minst en meter hög häck eller med annat ändamålsenligt högklassigt staket.
Piha-alueella on käytettävä vettä läpäiseviä materiaaleja.	Ytmaterialen på gårdarna bör vara vattengenomsläppliga.
Maanalaista johtoa varten varatun alueen osalle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai syväjuurisia pensaita.	På område reserverat för underjordisk ledninfg får inte tunga konstruktioner eller träd eller buskar med djupa rötter planteras.
Autopaikkojen vähimmäismäärät: Asunnot: 2 autopaikkaa/ asunto joista toinen pitää olla katettu.	Minimiantalet bilplatser: Bostäder 2 bilplatser / bostad, varav den ena ska vara taktäckt.
Rakennusluvan yhteydessä on meluselvityksellä osoitettava, että tiemelutaso ainakin idän puoleisilla asuntopihoilla on alle 55 dB.	I samband med byggnadslov ska en utredning presenteras, som visar att vägbullernivån på bostadsgårdar mot öster är under 55 dB.
Rakennusluvan yhteydessä tulee korttelialueelle laatia hulevesiselvitys, sekä tarvittavassa laajuudessa perustamistapaselvitys.	I samband med byggnadslovsansökan bör en dagvattensutredning uppgöras, samt en tillräckligt omfattande grundundersökning.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
③ **Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
18 **Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VANT **Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
18052 **Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
500 **Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
IV **Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
a **Auton säilytyspaikan rakennusala**	**Byggnadsyta för förvaringsplats för bil**
Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
sak **Maisemallisesti merkittävä avokallio.**	**Berghäll viktig ur landskapsmässig synpunkt.**
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
TONTTIJAKO	TOMTINDELNING
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

8. ASEMAKAAVAN PERUSTIEDOT JA YHTEENVETO

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	15.05.2020
Kaavan nimi	002429 Vantaanlaakso 18 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	28.02.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002429
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,3418	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	1,3418

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Lomarakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,3418**	**100,0**	**3000**	**0,22**	**0,0000**	**500**
A yhteensä	1,3418	100,0	3000	0,22	0,0000	500
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,3418**	**100,0**	**3000**	**0,22**	**0,0000**	**500**
A yhteensä	1,3418	100,0	3000	0,22	0,0000	500
AP	1,1930	88,9	2500	0,21	-0,1488	0
AO	0,1488	11,1	500	0,34	0,1488	500
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta**, eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä
- lainmukaisuusperusteella, eli jos
    - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
    - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
    - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:
Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
Puhelin: (09) 8392 2184
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän **päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen, joka koskee verotusta**, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.
Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa
- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet
- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15